

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1AC215	ImageGroup:	I2PD18540
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

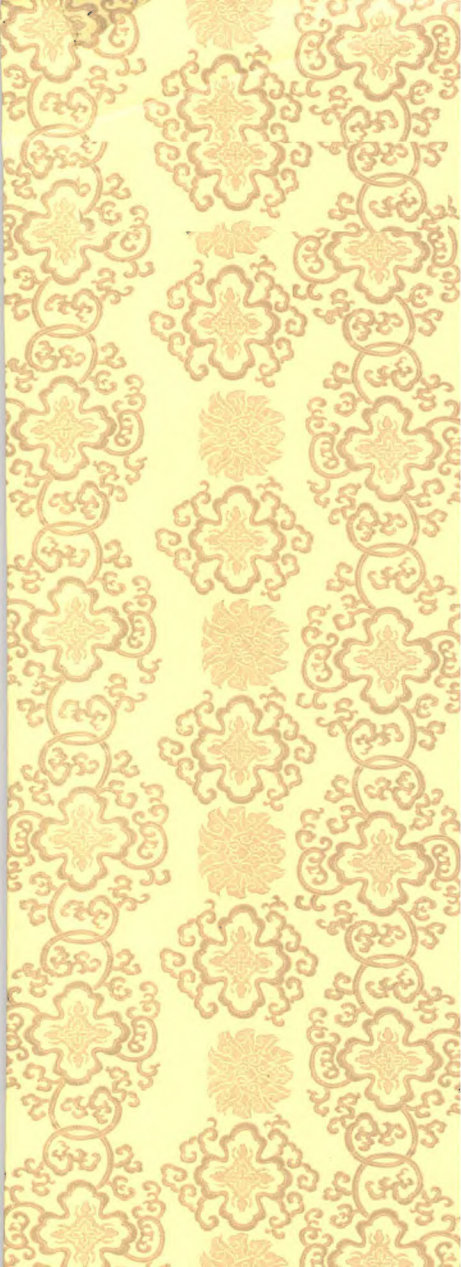
Title:	དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད། dam pa'i chos mngon pa mdzod kyi rnam par bshad pa thar lam gsal byed/
Author:	n/a
Descriptor:	n/a
Original Publication:	gangs can khyad nor dpe tshogs/;113
Place:	lha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs sgrig khang /
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, Southwest University of Nationalities, Chengdu, China.

༡། །དམ་པའི་ཚས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་པར་
བཤད་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཅེ་བ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། འགྲེལ་བ། རེ་དགེ་འདུན་གྲུབ།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྫིང་འཛོལ་བསྟུ་བྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

༡། །དམ་པའི་ཚས་མངོན་པ་མངོད་ཀྱི་རྣམ་པར་
བཤད་པ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཅུ་བ། མཐོང་དཔོན་དཔྱིག་གཉིན། འགྲེལ་བ། རེ་དགེ་འདུན་གྱུ་བ།
མེར་གཙུག་ནང་བཞུག་དཔེ་ཉིད་འཛོལ་བ་ལྟ་བུ་གསལ་ལྟོགས་ལྟོགས།

၁၉၁၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့

အလယ်တန်းကျောင်း

အမှတ် ၁၁

၁၉၁၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့

အလယ်တန်းကျောင်း အမှတ် ၁၁

སྒྲེང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་རིའི་ཐེང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་ཞིང་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
ཆགས་པའི་མཐོ་སྒྲོང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐོག་ལེར། བསྐྱེད་ཆུན་དང་། མ་བྲག་སྤོན་གཉིས་
ནས་མཆེད་པའི་བོད་མིའི་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དབྱེད་འདྲ་
མིན་གྱི་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་ཚུས་སུ།
ལྷག་པར་དུས་རབས་བརྒྱུ་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟོན་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་བོ་སྤྱིར་བཙན་སྒྲུལ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཆོག་གང་གི་མཁུན་བཙུང་རུས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་
གི་མཐུ་ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྲོན་ཀུན་ལ་བྱུང་བར་རུས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐའ་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན་པར་རུས་པ། ཆེས་ངོ་མཚར་མྱོང་དུ་བྱུང་
བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སློལ་གཏོད་མཛད་ལ། སྤྱི་རྒྱུད་པན་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་ཆོས་བོད་
དུ་བསྐྱར་འགོ་བཙུམས་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ཀྱིས་བསམ་
ལས་སུ་སངས་པུ་བརྟན་གྱིས་ཐོག་དྲངས་རབ་བྱུང་གི་ཉེ་དང་། སྤྱི་བསྐྱར་སློབ་གྲྭ་ཐོག་མར་བཙུགས་ནས་
སློབ་རིག་བྲག་པའི་ལོ་རྒྱུ་བ་དུ་མ་གསོ་སྦྱང་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་རིག་པ་གཙོ་བོར་
བྱུང་བའི་རིག་གཞུང་སྟེང་བཙུང་སྟོན་ཆོག་སྟོངས་འདིར་དར་སྐྱེལ་མཛད་དེ། ཤེས་རིག་མཛད་བརྒྱུད་སྟོན་
འཕར་ཡངས་པོར་སྤྱི་བ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་བའི་ནང་ཡུལ་ཁམས་འདིར་འཆད་རྩྭ་རྩམ་
གསུམ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་མཁས་བླུ་བ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་ཇི་སྟེང་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་
ཕྱིར་བོད་ཡིག་དུ་བསྐྱར་ཅིང་གཏན་ལ་འབ་པ་དང་། གསར་རྩོམ་མཛད་པའི་བརྟན་བཙུངས་ཐམས་ཅད་ལུ་
ཅག་ལྟ་བུས་ཆོག་གང་རལ་བ་བསྟེན་ནས་བབྲངས་ཀྱང་བབྲང་བར་དཀའ་བས། བོད་ལུ་ཀྱི་གསུང་རབ་
སྤྱི་གས་པམ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཙུགས་ན་རི་རྒྱལ་ལུ་ན་པོའི་དབངས་ལ་འང་སྤྱིར་པ་སྟེར་རུས་

མོ་ཞེས་སྒྲིམ་གྱང་ལྟ་དུ་མི་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཙུ་ཆེའི་རིག་གཞུང་མོངས་པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྒྲིམ་
 མཚམས་བསྟན་ཙུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བརྟུང་གངས་ཙན་པའི་ལུས་སེམས་སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིམ་ཚོས་བཞིན་དུ་
 སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྒྲིམ་བོ་ལལ་པ་དག་གི་སྒྲིམ་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆད་གྱང་ཆེས་མཐོན་
 བོར་སོན་ཏེ་སྒྲིམ་གསུམ་དག་བརྟུང་ལས་ལ་བརྟུན་པ་དང་། བུམས་དང་སྒྲིམ་ཆེས་རྒྱུད་དུ་ལ་ཞིང་། ཡ་
 རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་མཛེས་སྒྲིམ་རང་ཆས་སྒྲིམ་ལྟ་བུའི་མི་རིགས་ཁྱེད་འཕགས་ཙན་ཞིག་ཏུ་ཡར་
 རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར། དེར་གི་དུས་སྒྲིམ་འཛོམས་གྲིང་གར་རུབ་ལ་གནས་པའི་སྤྱིད་འབྱོར་རིག་
 གསུམ་སྒྲིམ་དང་། ཡང་སྒྲོས་ཚན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ལུས་གྲུ་དག་གི་མི་སྒྲིམ་གསུམ་ཙན་རྒྱུས་གྱང་ལུས་འདི་
 དང་འདི་ཉིད་གྱི་རིག་གནས་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲོགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་ལུས་ཞིག་ཏུ་གྱུར་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་
 ལགས།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཙན་སྒྲིམ་ཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སྒྲིམ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས། ལོ་
 བརྟུང་གོང་ཆགས་གྱི་ཁྲོད་དུ་སྒྲིམ་གསུམ་ལོར་གྲིས་བཀང་སྟེ་ཡོན་དུ་ལུས་ན་ཡང་སྒྲིམ་ཐབས་བྲལ་བའི་
 གངས་མཛོངས་གྱི་ཁྲུང་ལོར་ཉེ། གསུང་རབ་པར་ཤིང་དང་བཙས་པ་ལས་མོ་ཆེ་མེ་ལྟ་དང་རྒྱ་ལྟའི་ཞལ་དུ་
 ལུས་ཐེན་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་རུས་མཐུ་རང་ཅག་སྒྲིམ་འཛོམས་མེད་ལ། དུས་རན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲོད་ནས་
 སྒྲིམ་དབང་གིས་ད་ལྟ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ལུས་གསུང་རབ་དག་གྱང་ལས་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་རིགས་གསུག་
 ཏུ་གྱུར་སྟབས་དེར་སྐབས་རིག་གནས་དངོས་ཆས་གྱི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྒྲིམ་ཕྱིད་དགོས་
 རྒྱུ་ཡིན། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་བའི་སྒྲིམ་ལས་དུ་བསྐྱར་མ་བྱུང་བས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་ཐེ་བཞིན་མ་
 བྲལ་ཅིང་། དེ་བས་ཉེན་ཆཔས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གནོད་པས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་དུ་ཙུ་བརྒྱལ་མི་གཏོར་
 བའི་རེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀུན་བདག་སྒྲིམ་གནད་འཕེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཞན་ལ་འགྲེལ་ཐབས་མེད་པའི་
 རང་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་འཁུན་ཉིད་དུ་རེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེར་ཐེག་ཆེན་གྲིང་དང་ལྟ་ལྟོན་གཞུག་ལག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སེར་གཞུག་ནང་
 བསྐྱར་དཔེ་རྒྱུང་འཛོལ་བསྒྲུ་སྒྲོགས་སྒྲིག་ཁང་ཞེས་པའི་ཆོན་པ་ཞིག་ཆེད་དུ་བཙུགས་ནས་ད་བར་བགྱང་

བྱ་གསུམ་ལྟག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བྱུང་མོང་དུ་མ་ཐེབས་སྒོར་ས་ལ་གསུམ་ལྟག་ཙམ་
 བཏང་སྟེ་དཔེ་དཀོན་རྒྱུར་སྒྲོབ་དང་། དེར་སྐབས་སྒྲོབ་གཉེར་བའི་ཉེར་མཁོའི་ཆེད་དུ་གངས་ཙན་ཁྱད་
 རོར་ཞེས་བའི་དཔེ་ཆོགས་གསར་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ད་ལན་པོད་འཕེང་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་བར་རྒྱན་ཟིན་པ་
 དང་། དགོན་སྟེ་དང་། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་བརྒྱལ་ཉེ་བར་ཆ་ཆར་གཉིས་རེ་རེན་མེད་འབུལ་
 ལམ་ཁྱུས་པ་ཐུད། དེ་བྱིངས་མ་གནས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་འཛོལ་ཁྱུས་ཏེ། རྒྱལ་བརྒྱན་ལ་སྤྱི་ཁྱུ་དང་
 རིས་མེད་མེར་སྐྱ་ཐོས་བསམ་ཙན་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་འདུན་སྒོར་ཐབས་ཁྱུ་མུ་ཡོད་པ་དང་།

འདས་བའི་ལོ་རྒྱའི་ནང་ངོས་ཆོའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཆོན་པ་ཁག་གི་དབུ་བྱིད་
 བས་གཞིགས་སྒྲོང་བླ་ན་མེད་པ་གནང་བ་དང་། མཁུན་དབྱོང་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་། ལྟག་བསམ་
 དུང་ལྟར་དཀར་བའི་སྤྱིས་ཆེན་དུ་མས་ངོས་ཆོའི་ལས་ཀར་གདེང་འཛིག་ཆད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་
 སྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན། ང་ཆོར་བྱུར་བ་བྱུ་འདེགས་ཀྱིས་ལྟང་མེད་རྒྱབ་
 སྒྲོར་འོགས་རམ་གནང་བར་རྩེས་སྤྱི་ཡོད་རངས་དང་། སྟོང་དབུས་ནས་བྱུགས་རྩེ་ཆེ་ཞེས་ཁྱུ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག །འབྱུང་འབྱུར་ཡང་མེར་གཙུག་ནས་དགོ་ལྟགས་གསུང་འབུམ་གཙོ་པོར་བྱུར་བའི་རིས་མེད་
 གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཆོན་པ་ཁག་དང་། སྒྲོབ་བྱུ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་
 བའི་རིག་གཞུང་དག་ཀྱང་རིམ་བས་བར་རྒྱན་ཁྱུ་རྒྱའི་འདུན་པ་སྟོང་བཅངས་སྤྱི་ཡོད་པ་ལགས་ན། ལྟག་
 བསམ་རྣམ་དབྱོང་ཙན་གྱི་རིས་མེད་མེར་སྐྱ་ཀྱན་ནས་མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་དང་། ང་ཆོའི་ལས་ཀར་རྩ་ཆེའི་
 ལམ་སྟོན་བཀའ་སྒྲོབ་མུ་མཐུད་ལྟག་སྤྱི་ཡོད་པ་མཁུན་ཞེས་ཁྱུ་ཤོ། །

མེར་གཙུག་ནང་བརྒྱན་དཔེ་རྟོང་འཛོལ་བསྐྱུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས།

དཀར་ཆག

༡	པར་དུ་བསྐྱོན་པའི་གདམས་པ།	༡ - ༩
༢	སྒྲིང་བཞིན།	i-lxiii
༣	ཀ མ་ཕྱི་དང་ཅ་འབྲེལ་སྒྱུར་ཚུལ།	i-iv
༤	ཁ བཞིན་ཕྱི་སྒྲིང་བསྐྱོན་པ།	iv-xv
༥	ག སྒྲིང་དཔོན་དཀྱིལ་གཉིན་གྱི་རྣམ་ཐུག་པ།	xv-xxii
༦	ང རྒྱལ་པ་དགེ་འདུན་གྱི་རྣམ་ཐུག་པ།	xxii-xxviii
༧	ཅ གཞུང་གི་ས་ཁུག་པ།	xxviii-lxiii
༨	མཛོད་གནས་དང་པོ་ཁམས་བསྐྱོན་པ།	1-99
༩	གཉིས་པ་དབང་པོ་སྐྱེས་བསྐྱོན་པ།	99-177
༡༠	གསུམ་པ་འཛིན་ཉེན་བསྐྱོན་པ།	178-263
༡༡	བཞི་པ་ལས་བསྐྱོན་པ།	264-362
༡༢	ལྔ་པ་སྐྱེས་བསྐྱོན་པ།	363-408
༡༣	དྲུག་པ་ལས་དང་པོ་ཁམས་བསྐྱོན་པ།	409-454
༡༤	བདུན་པ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོན་པ།	455-488
༡༥	བརྒྱད་པ་སྐྱེས་འཇུག་བསྐྱོན་པ།	489-517
༡༦	དཔར་ཕྱང་སྐྱོན་ཆེན་པོ།	517-519

སྒྲེང་བཤེས།

༩ དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཅ་འབྲེལ་མཆམས་སྤྱར་གྱི་སྒྲོན་དུ་
བཤེད་པར་བྱ་བ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ནི་བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་
བཙུག་པའི་འདས་ལྷན་གྱི་ཕྱག་པས་གདུལ་བུའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་མོས་པའི་རང་
བཞིན་གྱི་དྲི་བ་སྐྱབས་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་བཤད་ལ། སྒྲོན་པ་བཙུག་པའི་འདས་
མཛན་ལས་འདས་པའི་འོག་རྩལ་དུ་གནས་བརྟེན་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་བྱུང་བ་སྐྱབས་པ་
མངོན་པར་གཤམ་པ་དུག་དང་ལྷན་པའི་དགུ་བཙུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་ཆེན་སོ་སོར་བྱས་
དེ་བདུས་པ་མངོན་པ་སྒྲོན་ཆེན་ཡིན་ཤིང་དེ་ཡང་སྒྲོན་སྒྲོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ཇི་ལྟར་
བཞིན་བཤེད་དེ་གདམས་ངག་དུ་སྒྲོན་པ་ཅམ་ལས་མངོན་པའི་བསྐྱར་བཙུག་ཞེས་པ་མདོ་
སྤེལ་སྐོར་བཤེད་པར་བརྟེན། འཕགས་པ་ཉེར་སྤྱོད་དང་། དགུ་
བཙུག་པ་བྲགས་པ་ལ་སྐྱབས་པའི་དགུ་བཙུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་གྱི་གསུང་རྒྱུ་གནས་
བརྟེན་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་པ་དག་ཕྱིས་ཡིག་ཅེར་བཀོད་པ་བྱེད་པ་བཤད་མཛོད་
ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱར་བཙུག་པ་ཉིད་བྱང་བ་མངོན། སྤྱོད་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
ཕྱིས་བྱེད་པ་བཤད་མཛོད་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཤེད་བྱ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པ་
དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་བསྐྱར་བཙུག་པའི་ཅ་འབྲེལ་གཉིས་མཛོད་
པ་ལས་འདིར་ཅ་བ་དེ་ཉིད་དང་། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་བྱུང་གྱི་གསུང་རྒྱུ་མཛོད་
ཤིག་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གཉིས་ལྟར་དུ་སྤྱར་བ་འདི་ཡི་མ་ཕྱི་གང་ཡིན་དང་།
གཞུང་ཆད་དང་། ཅ་འབྲེལ་སྤྱར་ཆུལ། བཤེད་བྱ་སྤྱིང་བསྐྱས། ཅམ་པ་
པའི་རྣམ་ཐར། གཞུང་དོན་ངེས་པའི་ཡན་ས་བཙད་བཙས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་བཤེད་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

ཅ་བའི་མ་ཕྱི། ཅ་བ་སྤེད་གེད་པར་མ་དང་། འདི་གའི་ཤ་ཆ་གཙུག་
ལག་སྤྱོད་ཁང་གི་ཞིང་གསེབས་སྤྱོད་དཔོན་ཆེན་པོ་དགའ་ཤར་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྐྱར་ཆེ་
རིང་མཆོག་ནས་ཞུས་དག་གནང་དེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོར་ཤ་ཆ་ལེགས་བཤད་གདེར་

མཛོད་ཁང་དུ་དགེ་ལྡན་སྤྱི་ལས་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱུན་གནང་བའི་ཕུག་དེབ་ནང་གི་ཅ་བ་
དེ་གཉིས་ཡིན།

འབྲེལ་པའི་མ་ཕྱི་ཡང་ཞིང་གཤེགས་དགའ་བར་དགེ་བཤེས་ཐུབ་བསྐྱུན་ཆེ་
མིང་མཚན་གནས་གཙང་དཔར་གཞིར་བཟུང་ཞུས་དག་ལེགས་པར་གནང་དེ་ ༡༩༧༣
ལོར་དགེ་ལྡན་སྤྱི་ལས་ཁང་ནས་ཐོན་ཕྱིད་པར་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་དཔར་བསྐྱུན་གནང་བའི་
ཕུག་དེབ་དང་། སྤྱིས་སྤྱི་ཞིང་གཤེགས་སྤྱི་ཞིང་དགེ་བཤེས་འཛིགས་མེད་ཆེ་མིང་
མཚན་གནས་ ༡༩༧༣ ལོར་དགེ་ལྡན་སྤྱི་ལས་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྱུན་གནང་བའི་ཕུག་
དེབ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་ཞུས་དག་ལེགས་པར་གནང་དེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོར་ལྷ་ཆ་
ལེགས་བཤད་གཉེར་མཛོད་དེ་ཉིད་དུ་དགེ་ལྡན་སྤྱི་ལས་ཁང་ནས་དཔར་གནང་བའི་ཕུག་
དེབ་བཅས་ཕུག་དེབ་དེ་གཉིས་ཡིན། ཅ་བའི་གཞུང་ཆད། ཅུག་རྩེ་མཁན་པོ་
ཇི་ན་མི་དྲ་དང་། བོད་ཀྱི་ཞུ་ཆེན་བརྗེ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་ཆོས་མངོན་
པ་མཛོད་ཀྱི་གནས་དང་པོའི་ཅ་བར་ཤོ་ལོ་ག ༥༣ དང་ཆེག་ཀང་གཉིས། གནས་
གཉིས་པར་ཤོ་ལོ་ག ༧༣ དང་ཆེག་ཀང་གཉིས། གནས་གསུམ་པར་ ༡༠༣ དང་
ཆེག་ཀང་གཉིས། གནས་བཞི་པར་ཤོ་ལོ་ག ༡༣༧ གནས་ལྔ་པར་ཤོ་ལོ་ག ༧༠
གནས་དྲུག་པར་ཤོ་ལོ་ག ༧༩ གནས་བདུན་པར་ཤོ་ལོ་ག ༡༡༤ གནས་བརྒྱད་
པར་ཤོ་ལོ་ག ༥༣ བཅས་གཅིག་དུ་བསྒྲམ་ན་ཤོ་ལོ་ག ༡༡༩༩ དང་ཆེག་ཀང་གཉིས་
ཡོད་པར་སྒྲུབ་ངོ་།

ཅ་འབྲེལ་སྐར་ཚུལ།

ཅ་འབྲེལ་སྐར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། དང་དུས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་
ཀྱིས་སློབ་གཉེར་གནང་སྐར་ཀྱིས་འབྲས་དང་བསྐྱུན་ནས་ཡིན། དེ་ལ་ཅ་འབྲེལ་ལྡན་
དུ་སྐར་དེ་ལོ་བདེར་བཅོས་བསྐར་གལ་ཆེར་སྒྲུབ་ངོ་།

ཅ་འབྲེལ་སྐར་པའི་དགོས་པ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་མཛོད་དེ་གསར་
ལམ་གསལ་བྱེད་འདིས། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཅ་བ་

འདི་ཡི་ཆིག་དོན་རེ་རེ་བཞིན་འབྲེལ་བཤད་རྒྱས་པར་མཛད་ཀྱང་། མཛོད་རང་
 འབྲེལ་ལྟར་ཅ་ཆིག་དངོས་སུ་མ་བཞོད་པར་བརྟེན། དེང་དུས་ཀྱི་སློབ་གཉིས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཅ་ཆིག་སོ་སོའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་འབྲེལ་ཆིག་སོ་སོའི་ཐད་ཀྱི་ཅ་ཆིག་
 དོས་བཟུང་བྱ་དང་། ཅ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་ཆིག་དོན་ཁྲད་དུ་ཆུད་པའི་སྤང་དུ་ཡུན་
 རིང་གིང་ལ་བལ་བརྟེན་མ་གསུམ་པར་བདེ་སྒྲག་དུ་མཁྱེན་པར་འབྱུར་བ་དང་ཐོས་བསམ་
 ལ་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

ཅ་འབྲེལ་སྐྱར་ཚུལ། དང་པོ་ས་བཅད་དང་། གཉིས་པར་ཅ་བ།
 གསུམ་པར་འབྲེལ་ཆིག་བཞོད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆིག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་
 བཅོད་མཚམས་གང་བདེ་བྱས་ཏེ་ཅ་འབྲེལ་གཉིས་ཐད་ཀར་སྐྱར་ཡང་གཞུང་ཆིག་མིན་
 པའི་ཆིག་གི་རིགས་རྟགས་བཟོ་བྱས་ཏེ་ཅ་འབྲེལ་གང་གི་ནང་དུ་ཡང་ཆིག་བསྐྱང་གིས་
 བཅུག་པ་མེད།

ས་བཅད་ལ་ཆིག་བསྐྱོན་བྱས་ཚུལ་དཔེར་མཚན་ཅམ་འདིར་བཞོད་ན།
 འདི་ལྟར་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་འཆད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། འབྱུར་གྱི་ཕུག
 གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །ཞེས་ས་བཅད་ཀྱི་མིང་དངོས་སུ་སྒྲས་ཏེ་
 གཤམ་དུ་མཚན་གྱི་དོན་ཞེས་པའི་མིང་ཆབ་དུ་དང་པོ་དང་། འབྱུར་ཕུག་གི་མིང་
 ཆབ་དུ་གཉིས་པ་ནི། ཞེས་མིང་ཆབ་སྒྲས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་དང་པོ་དང་
 གཉིས་པ་གང་ཡིན་གྱི་མིང་དངོས་སུ་བཞོད་པ་ན། དང་པོ་(མཚན་གྱི་དོན་)ལ་
 གཉིས། ཞེས་དང་པོའི་མིང་ཤད་གྲག་ནང་བཅུག་སྟེ་བཞོད་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་
 དང་པོ་ལ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཞེས་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་
 ལ་དངོས་མིང་ཤད་གྲག་གི་ནང་དུ་བཅུག་ཡོད། དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་མིང་ཉིད་བསྐྱར་
 རྒྱས་བྱས་པ་ཅམ་ལས་ཆིག་བསྐྱང་བཞིས་པ་མེད། ཡང་གཉིས་པ་སྐོབ་སྐོབ་དུ་
 བཏང་ནས་མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཞེས་གཉིས་པ་གང་ཡིན་གྱི་མིང་དངོས་སུ་
 རྒྱས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤད་གྲག་མེད་པར་རང་སོར་བཞག་ཡོད་དོ།

ལུང་འཛེལ་ཞིབ།

མཛེས་ཤིང་གསུམ་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་བཤད་བྱེད་དུ་མཛེས་པའི་ལུང་དེ་དག་
 འཛེལ་ཞིབ་ཀྱིས་ལས་ལ་བཞུགས་ཏེ་འབད་ཚུལ་བྱེད་ཁྲུལ་ཡང་ཅ་བའི་དུས་ཀྱི་དཔེན་
 པས་གནས་དང་པོ་གསུམ་ལས་གནས་གཞན་རྣམས་འཛེལ་ཞིབ་མ་ཐུབ་པ་མ་ཟད་
 གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡང་ལུང་འབའ་གས་ཤིག་ལས་མ་ཐུབ། དེ་ཡང་ཆད་
 ལུན་གཅིག་པེད་ཡོད་མེད་མཁྱེན་ལུན་རྣམས་ཀྱིས་དཔུང་པར་འཛེལ། ཅ་འབྲེལ་སྤྱར་
 རྒྱལ་སྐོམས་ལ་སྦྱོར་བྱེད་ཆོག་མེད་ཅིག་མཆིས་པ་རྣམས་ནི་བདག་གི་ཉེས་པ་ལགས་
 པས་མཁྱེན་ལུན་རྣམས་ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། མི་ཤེས་མོངས་པས་གདུང་བ་
 བདག་ལ་བཀའ་སློབ་སྤུལ་གནང་ཡོད་པ་མཁྱེན།

ཆོས་མངོན་པ་མཛེས་ཀྱི་བཛེད་བྱ་སྤྱིང་བསྟུས།

༥ བདག་ཅག་གི་སྦྱོར་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཤུགས་ལ་སྤྱུ་མུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་
 སྤྱིང་དུ་ཉེ་བ་ན་རིག་པའི་གནས་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་
 པ་རྒྱལ་དུ་སོན་པ་སྤྱོད་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་
 ལ་སྐྱབས་པ་མངོན་པ་སྤྱོད་བདུན་དང་། བྱེད་བཤད་པ་ཆེན་པོའི་མཛེས་ཅེས་བྱ་བ་
 ལ་སྐྱབས་པའི་མངོན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་བཛེད་བྱ་རྣམས་ཐུགས་གཅིག་དུ་ལྷགས་པར་
 བསྟུས་ཏེ། ཁ་ཆེ་བྱེད་བཤད་སྤྱོད་ལྷག་མཐའི་རྒྱལ་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོས་མངོན་
 པའི་མཛེས་ཅེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་མཛེས་དེ་ཉན་ཐོས་བྱེད་བཤད་སྤྱོད་ལྷག་
 མཐའི་རྣམ་གཞག་རྩས་པར་མཛད།

འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཛེད་བྱའི་སྤྱིང་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས། ཟག་པ་དང་
 བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། ཟག་པ་དང་
 བཅས་པ་ཞེས་པའི་ཟག་པ་ནི་འདྲོད་ཆགས་སྐྱབས་ཅ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་དང་།
 ཁྲོ་བ་སྐྱབས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ཡིན་ཞིང་།
 ཆོས་གང་ལ་ཅ་ཉོན་ལ་སྐྱབས་པ་རྩས་སུ་རུང་བ་དེ་དག་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་།

ཅ་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་སྐྱེས་སུ་མི་རུང་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཟག་པ་
མེད་པ་ཞེས་བཤེད་དོ། །ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
ཆོས་ལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བདེན་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་
ཆོས་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་བཅས་བདེན་པ་བཞིར་ཕྱེ་སྟེ་ཉོན་
ཐོས་ཀྱི་བྱུག་རྩུབ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ནི་
བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཤེད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱ་བས་
འདིར་ཡང་བདེན་བཞིའི་རྒྱམ་གཞག་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་གཞུང་ཉིད་ལས་སྤངས་ནི་
བཤེད་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་ཟག་བཅས་གང་ཞིག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆར་བྱུར་པ་ཞིག་ལ་སྐྱབ་
བསྐྱལ་བདེན་པ་ཞེས་བཤེད་པ་ཡིན་ནི། སྐྱབ་བསྐྱལ་གསུམ་པོ་ཅེ་རིག་པ་དང་ལྟན་པའི་
ཕྱིར་ཕྱི། སྐྱབ་བསྐྱལ་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་དུ་མི་འོང་པའི་ཆོར་བ་
སྐྱབ་བསྐྱལ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་པའི་ཆོར་བ་
བདེ་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་འབྱུར་བའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེང་སྟོམས་ཆོགས་དང་བཅས་པ་རྒྱམས་ནི་ཁྲབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་
བསྐྱལ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མཛོད་འབྲེལ་ལས། དེ་ལས་ཡིད་དུ་མི་འོང་
པ་རྒྱམས་ནི་འདུ་བྱེད་དང་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནི། ཟག་བཅས་གང་ཞིག་
སྐྱེས་པ་ཉིད་ནས་སྐྱབ་བསྐྱལ་དུ་མྱོང་པའི་ཕྱིར་ཕྱི། ཡིད་དུ་འོང་བ་རྒྱམས་ནི་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱིས་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནི། འོ་བོ་བདེ་བ་ཡིན་ཡང་འབྱུར་བ་ན་
སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་དང་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི། གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུ་བྱེད་
ཟག་བཅས་རྒྱམས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ཁོ་ནས་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནི། ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་འཕགས་པ་རྒྱམས་དང་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི། ཞེས་གསུངས་ན། འོ་ན་
ལམ་བདེན་ཡང་རྒྱ་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བསྐྱལ་བདེན་པར་འབྱུར་པོ་

8

ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འགྲོག་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འཕགས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་བྱེད་ན་ནི་ཟུག་བཅས་གང་
 ཞིག་མི་རྟག་ཅིང་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཞེས་བཞེད་དེ།
 འདིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་བྱེད་ནི། བཞོན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་བཞེད་པ་དང་། བཞོན་
 པ་ཞེས་པ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་བཞོན་པ་དང་། ཐར་པའི་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་
 པ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 མཛེད་རང་འབྲེལ་ལས།

ལག་མཐེལ་སྤྱ་ཉག་གཅིག་འདུག་པ། །

མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་རྟོགས་ལ། །

དེ་ཉིད་མིག་དྲ་སྔར་ན་ནི། །

མི་དགའ་བ་དང་བཞོན་སྐྱེད་ལ། །

བྱིས་པ་ལག་མཐེལ་འདྲ་བ་ཡིས། །

འདྲ་བྱེད་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱ་མི་རྟོགས། །

འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ནི། །

དེ་ཡིས་གྲིན་དྲ་ཡིད་ཀྱང་འཕྱུང་། །

ཞེས་མདོ་ལུང་དྲངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ།

ཡང་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཞེས་བཞེད་དེ། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་ཆར་
 དང་ལྡན་པ་དང་། བཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་ན་ནི་འགྱུར་
 བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། རྒྱལ་པ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཉིས་དང་ལྡན། བསམ་
 བཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་གཟུགས་མེད་ཁམས་དང་བཅས་པ་ལ་ནི། རྒྱལ་པ་འདྲ་བྱེད་
 ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་གསུག་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གང་དྲ་

ཞེས་ཀྱང་སྤྱུ་བཟུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་སུ་སྤྱོད་པར་ངེས་པ་རྒྱན་དུ་བསམས་པ་
ནི་ཐར་པ་ལ་འཇུག་པའི་གནད་ཀྱི་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ལས་
ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ནི། མཛོད་གནས་བཞི་པ་ལས།

ལས་ལས་འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་སྤྱེས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱུ་བཟུལ་དེ་དག་གྱུ་མེད་དང་།

དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིལ་གཡོ་བ་ཐོན་དུ་བཏང་གྱེ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་ལས་དགེ་མི་དགེ་སོགས་ལས་བདེ་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་བཟང་ངན་སྣ་ཚོགས་པ་
ཞིག་བྱུང་བར་མངོན། དེ་ཡང་ད་ལྟ་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལམ་བཟང་
ངན་ལས་ཆེ་འདྲིའི་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འབྱར་གྱི་བདེ་སྤྱུ་བྱུང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུ་
བཞིན་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྤྱངས་དང་མ་སྤྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐིན་གཅིག་དུ་གསུང་
སྟོལ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟེ། ཁོ་ན་ལས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཛོད་གནས་བཞི་པ་ལས།

དེ་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །

སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །

དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །

ཞེས་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལས་དེ་ལ་ནི་
སེམས་པའི་ལས་དང་། སེམས་པ་དེས་བྱས་པའི་ལས་གཉིས། དང་པོ་སེམས་
པའི་ལས་ནི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་
སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་སེམས་པ་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་ས་
པའི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་སོ། །

དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ལས་ནི་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་དང་། ངག་
གི་ལས་ནི་ངག་གི་སྤྱོད་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་སོ། ལུས་ངག་
གི་ལས་དེ་དག་ལ་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ལས་ཟག་པ་

10

དང་བཅས་པའི་དགེ་བའི་ལས་དག་ལས་འདྲོད་པའི་ལྷ་མི་གཉིས་དང་། མི་དགེ་བའི་
 ལས་ཆེ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལས་དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་དང་དྲུང་འབྲོག་གསུམ་དུ་སྒྲི
 བར་གསུངས་སོ། །ཆེ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི། སྤྲུལ་གཙོད་ལ་སྤྲུལ་པའི་ལས་
 འབྲོད་པ་མེད་པར་རྒྱན་དུ་སྦྲུང་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་ལས་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱན་ལྷན་དུ་སྦྲུང་
 པ་མ་ཡིན་པར་དུས་རེ་འགའ་བར་སྦྲུང་པ་ནི་འབྲིང་དང་། འབྲོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་
 དུས་འགའ་ཞིག་དུ་སྦྲུང་པ་དག་ནི་ཆུང་དུ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་དུས་བཅུ་
 པའི་ལུང་དྲངས་པ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་བསྟན་པ་
 དང་། མང་དུ་བྱས་པའི་གས་ཆེ་བས་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་རྒྱར་འབྱར་སྟེ།
 འབྲིང་གིས་ནི་དྲུང་འབྲོའི་སྒྲི་གནས་ཀྱི་རྒྱར་འབྱར་སྟེ། ཆུང་དུས་ནི་གཤེན་ཇོའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱར་འབྱར་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

མི་གཤེན་པའི་ལས་ལས་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་
 མེད་པའི་ཁམས་གཉིས་སུ་སྒྲི་བ་གསུངས་པའི་ལས་འདི་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་
 གཟུགས་མེད་བཞིའི་རྒྱ་རྩྭ་མས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྩྭ་མས་
 འཇུག་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྒྱ་རྩྭ་མས་
 འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་ཆངས་རིས། ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན།
 ཆངས་ཆེན་གསུམ་དུ་རིམ་བཞིན་སྒྲི་བ་དང་། དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་
 གསུམ་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་རྩྭ་མས་འཇུག་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པ་ལས་སོ་སོའི་
 གནས་གསུམ་པོ་དེར་སྒྲི་བ་དང་། སོ་སོའི་སྒྲི་བས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རྩྭ་མས་
 འཇུག་ཟག་བཅས་དེ་ལྟར་བསྟོམས་པ་ལས་སྤྱིན་མེད་དང་། བསྟོད་ནམས་སྒྲིས་དང་།
 འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་སྒྲི་བ་དང་། འཕགས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྤྱི་བསྟོམ་
 ཟག་བཅས་ཆུང་དུ་གསུམ་སྤྱེལ་དང་། འབྲིང་དུ་གསྤེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། བེན་
 དུ་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྤེལ། ཆེས་ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་བཙོ་ལྷ་སྤེལ་བསྟོམས་པ་ལས།
 གནས་གཙང་ལྷར་སྒྲི་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་དུ་སྒྲི་བ་འཕེན་བྱེད་

གྱི་ལས་ལ་དགེ་བའི་ལས་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་
 བསྐྱམ་བསྐྱངས་པ་ལ་དོན་དཔལ་བསྐྱམས་པའི་ཚུལ་ནི་རྩུན་དུ་རང་གི་ལུས་དཔལ་ཡིད་
 བསྐྱམ་ལ་བརྟུགས་དེ་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་ཕན་པའི་ལས་དཔལ་ནི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 དང་གཞོན་པའི་ལས་གྱི་རིགས་དེ་དཔལ་འདོར་སྐྱེས་སྐྱང་མ་ནོར་བ་དགོས་པ་བསྐྱུངས་
 མོ། །ལས་གྱི་ཀན་འཕྲུང་མ་དོར་བསྐྱེས་ཅམ་ཞིག་བཟོད་མིན་ནོ།།

ལས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྐྱེ་མེད་པར་སྤྱིད་པ་མཛོན་པར་འབྱུག་པར་མི་ནུས་
པས་ལས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བར་ཡིན་ཞེ་ན། མཛོད་གནམ་ཁ་པ་ལས།

ཡིད་པའི་ཅ་བ་ཕྱ་ལྷན་པ།

འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན་ཁོང་སྟོང་།

ང་ལྟམ་རིག་ལྟ་བ་དང་།

ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ཏེ་དེ་དྲུག་གུང་།

འདྲིང་ཆགས་དཔྱེ་བས་བདན་ད་བཤད། །

ཅས་གསུངས་པ་ལྟར། འདྲ་ཆགས་ནི་ཡུལ་ཡིན་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ཡིན་དུ་འོང་བ་ལྟ་
བའི་རྩོན་པ་དེར་ཆགས་པ་ཞེ། སྤྲིན་པ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །དེ་
ཡང་འདྲ་བའི་འདྲ་ཆགས་ནི་ཡུལ་གཟུགས་རྒྱ་མཁའ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཟུག་
བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པ་མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་རྒྱ་བཏགས་པའི་རྩོན་པ་ཆགས་པ་
མེགས་མོ།

ཁོང་ཁོ་རྩི་རྒྱ་ནས་མཉམ་སེམས་པའི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱལ་པ་སེམས་
ཁོང་ནས་འབྲུག་པ་ཕྱི་བདེ་བར་མི་གནས་པ་དང་ཉེས་ལྷོད་ཀྱི་ནོར་བུ་པའི་ལས་ཅན་ནོ།
འདྲི་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བའམ་དགེ་བའི་ཅུ་བ་སོགས་འཛོམས་པར་བྱས་
པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་བྲག་པའི་དཔལ་འཛུགས་པ་ལས།

གང་ཕྱིར་སྐྱེས་སྤྱན་རླབས་ལ་གྲོས་པ་ཡིས།

ཕྱིན་དང་བྲིམས་ལྟར་དཔེ་བ་བསྐུལ་པ་བརྒྱུད།

བསམས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྒྲིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

མི་སྐྱུག་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་བགྱི།

ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་གཤམ་པའི་རྣམ་དཔྱད་འབྲེག་བྱེད་ཅིང་།

མི་བཟོད་པ་ཡིས་མུར་དུ་ངན་འབྱོར་སྐྱར་བར་བྱེད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ།

ང་ཚུལ་ནི་སེམས་ཁྲིམ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཉེས་པའི་དྲན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ།

འོན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས།

ཁྲིམ་པ་ཡིས་ནི་རིགས་ངེས་ཉིད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་ངན་པ་ཉིད་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའོ།

མ་རིག་པ་ནི་རིགས་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་ཉེས་ཆོགས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་མཛོད་གནས་གསུམ་པ་ལས།

རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་གཞན།

མ་རིག་མི་མཛུང་རྒྱུ་སྟེ་སྟེ་གསུམ་བཞིན།

ཞེས་མི་མཛུང་བ་དེ་མཛུང་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། རྒྱུ་ཆོག་ཀྱང་བདེན་ཆོག་གི་

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ།

ལྟ་བུ་ལས་འཛོག་ལྟ་ནི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་

བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉེན་མོངས་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་མཛོད་འབྲེལ་

མཛོན་པའི་རྒྱུ་དུ་མདོ་ལུང་དངས་པ་ལས། དཔེ་སྟོང་དག་དཔེ་སྟོང་ངམ་བྲམ་ཅེ་

གང་ལ་ལ་བདག་གོ་སྐྱུ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་

བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལ་པོ་འདི་དག་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་དོ།

ཞེས་གསུངས་སོ།

མཐར་ལྟ་ནི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་པར་ལྟ་
བཟམ་ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉན་མོངས་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་མཐར་འཛིན་འདིས་
ཆད་པར་ལྟ་བའི་ཆ་སྐར་འདེབས་ཡིན་ཀྱང་རྟག་པར་ལྟ་བའི་ཆ་སྐར་འདེབས་མ་ཡིན་
པར་གསུངས་སོ།།

ལྟ་བུ་པར་ལྟ་བ་ནི་ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉན་མོངས་ཅན་
ནོ། །དེ་ཡང་ལྟ་བ་ཉན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཡང་
གསུངས་སོ།།

ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་ནི་ལྟ་བུ་དམན་པ་ལ་སྟགས་ལ་དམིགས་ནས་མཆོག་དུ་ལྟ་
བའི་ཤེས་རབ་ཉན་མོངས་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་སྟགས་དམན་པ་ལ་
དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་གཅད་བ་དང་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
དང་དམ་པར་ལྟ་བ་གསུངས་སོ།།

རྒྱལ་ཁྲིམས་བརྟུན་ལྷགས་མཆོག་འཛིན་ནི། རྒྱ་མིན་པ་ལ་རྒྱར་ལྟ་བ་དང་
ལམ་མིན་པ་ལ་ལམ་དུ་ལྟ་བའི་ཤེས་རབ་ཉན་མོངས་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་
ཆེན་པོ་ལ་སྟགས་པ་འཛིན་ནི་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་ལྟ་བ་དང་། མེ་ལྟ་
བཞེན་པ་དང་རྒྱ་ལྟ་བ་ལ་སྟགས་ཐར་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐར་པའི་རྒྱར་ལྟ་བ་
ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན་དུ་གཞུང་གཞན་གྱི་ལུང་བྲངས་པ་
ལས། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལས་ནི་མི་པ་ལྟར་ལྟ་བ་དང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཀྱི་དབང་པ་
དང་། དབུ་མའི་ལམ་རྟག་ཆད་དུ་འཛིན་པ་སྤངས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཤེས་པའི་བར་
དུ་གཙོད་པ་དང་། དགེ་ཅ་གཙོད་ཅིང་མི་དགེ་བ་ལ་དམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟེན་ཀྱི་དབང་པ་
དང་། ལྟ་བ་དང་པ་ལ་ཡིན་ཏན་དུ་འཛིན་པས་ལྟ་བ་དང་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
རྟེན་ཀྱི་དབང་པ་དང་། ངལ་བ་འབྲས་ལུ་མེད་པའི་རྟེན་ཀྱི་དབང་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པར་གཞུང་
དག་ལས་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཐེ་ཚོམ་ནི་ལས་འབྲས་དང་དཀོན་མཆོག་སྟོན་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱུ་པ་
ཡིད་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་དཔེ་པའི་ཕྱོགས་རྒྱུ་ལ་མོ་འཇུག་པའི་ཉེན་ཉེད་པའི་ལས་
ཅན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་འདྲོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོ་ ང་རྒྱལ། མ་ཟེག་ལ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྟ་
མིན་ལྟ་དང་། འཇིག་ལ། མཐར་ལ། ལྟ་ལ། ལྟ་བ་མཆོག་འཇིན། རྒྱལ་
ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཇིན་དེ་བཅུ་དང་། དེ་དག་དང་ཉེ་པའི་ཉེན་མོངས་
ཁྱོ་བ་ལ་སྟོན་པ་ནི་ཉེན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་ནོ། འདི་དག་གི་དམིགས་རྒྱུ་
སྟོན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནི་ངོས་བཟུང་དཀའ་བར་སྤང་ངོ་།

ཉེན་མོངས་པ་དེ་དག་སྟེ་རྒྱུ་ཡིན། །མཛོད་གནས་ལྟ་པ་ལས།

ཕ་རྒྱུས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །

ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །

རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་ཉེད་ལས། །

ཉེན་མོངས་རྒྱ་ནི་ཆང་བ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདྲོད་ཆགས་ལ་སྟོན་པའི་ཕ་རྒྱུས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཉེན་མོངས་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་གཟུགས་སྟེ་མོང་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་།
རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་རྟོག་ལས་སྟེ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁམས་
གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་ཉེན་མོངས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། སྒྲིམ་སྤང་ཉེན་མོངས་བཅུ་དྲུག་དུ་
བྱུར་ལ། སྤང་བྱ་དེ་དག་སྤངས་པའི་བྲལ་བའམ་ཟད་པ་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་
བཛོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་སྟོན་ལ་དམིགས་
ནས་བདག་མེད་མཛོད་སུ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲུམས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་
བདག་མེད་ནི་མཛོད་རང་འབྲེལ་གནས་དུ་བྱ་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་།
ཡུལ་ཅན་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་སྒྲིམ་པའི་རིམ་པ་ནི་
གནས་དུག་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྒྲིམ་སྤང་ལ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ས་

དགུ་ལ་དགུ་དགུ་ཕྱི་བས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བརྒྱུད་བརྒྱུ་ཅ་བཅུ་གཉིས་པའི་འགྲོག་པའི་བདེན་པ་
ཡོད་དོ།

ལམ་བདེན་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱབས་འཕགས་པའི་ལམ་རྒྱམས་ཡིན་ཡང་
གཙོ་བོ་ནི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་
བཛྲོད་པར་སྒྲུང་ངོ་། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བཞི་བདེན་པ་བཞིའི་རྒྱམ་གཞག་མདོར་
བསྟུས་ཅམ་ཞིག་བཀོད་ཟིན་དོ།

ལམ་གྱི་རྒྱམ་གཞག་ལ་ཚྭས་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་། བདེན་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གསུམ་དུ་བསྟུས་དེ་བཛྲོད་ན། དང་པོ་ཚྭས་ཀྱི་ལམ་ནི།
མཛེས་གནས་དུག་པ་ལས།

ཞི་གནས་ཐུབ་པར་བྱུང་པ་ཡིས། |

དུན་པ་ཉེར་གཞག་བསྒྲིམ་པར་བྱ། |

ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཚོས་རྒྱམས་ལ། |

མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བདགས་པས། |

ཤེས་རབ་ཐོས་སྐྱབས་ལས་བྱུང་བའོ། |

ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞི་གནས་ཐུབ་པའི་ཤེས་སུ་རང་གི་དམིགས་པ་ལུས་ཚོར་
སེམས་ཚོས་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་རང་དང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་
སུ་བདགས་ནས་བསྒྲིམས་པའི་དུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚྭས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་འཁོག་པར་སྒྲུང་ཡང་ཁྲབ་པ་ཡོད་མེད་
ལ་དཔྱད་པར་འཆལ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ནི། དམིགས་པ་ལུས་སྐྱབས་བཞི་
ལ་གཙང་བ་སྐྱབས་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་བཞིའི་གཉིན་པོར་ལུས་ལ་སྐྱབས་པ་དེ་དག་
ལ་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྦྱོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་བསྒྲིམ་
པ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚྭས་ལམ་གྱིས་དུན་པ་ཉེར་གཞག་པ་བཞི་
བསྒྲིམས་པ་ལས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སྐྱབས་བཞི་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་དང་། བཞི་པོ་དེ་

དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིམ་ཕྱང་གཙོ་བོར་བྱུང་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་ལ་འཛོལ་པར་
གསུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འབྱུང་བ་འདྲི་ནི་
ཐོག་མར་འདྲོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་བཅོད་ཆོས་ཤེས་
སོགས་ཤེས་བཅོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པར་བྱུང་སོ། །དེའི་རྗེས་
སུ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་རྒྱུད་འབྱུང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡང་རིམ་བཞིན་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པའི་ལམ་ཡང་བསྐྱེད་པར་གྱི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་བར་ཆད་
མེད་པའི་ལམ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་པའི་ལམ་དང་། སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤྱོད་པའི་བར་
ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྤང་བྱ་ལས་དང་པོར་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་
ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

ལམ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ཡང་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བུ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
བཙུང་ལྟ་འདས་དང་། བརྟེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཡོན་ཏན་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དང་།
ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་འང་བཙོ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
གཞན་ནི་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན། ཡོན་ཏན་གྱི་
ཆོས་འགའ་ཞིག་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དེ་དག་
ཀྱང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་མོངས་མེད་པ་དང་། རྟོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་།
གཟུགས་མེད་བཞི་དང་། ཆད་མེད་བཞི་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། ཟིལ་བྱིས་
གཞན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཇིང་ངེ་འཛིན་
གསུམ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་ཉན་མོངས་མེད་པ་ནས། སོ་རིག་བཞིའི་བར་དང་།
ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱ་
གསུམ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་།

ཡང་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པ་གཞུང་དག་ལས་གསལ་པར་གསུངས་སོ། །ཆོས་མངོན་
པའི་བརྗོད་བྱ་མདོར་བསྡུས་པ་ཐོགས་སོ། །

སྤྱི་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་

འཇམ་གླིང་མཁས་པའི་གཙུག་གྱན་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱི་བླ་མ་གྱི་
ཡུལ་དབུས་ཕྱོགས་སུ་ཡུན་རིང་ནས་བསྐྱན་པ་སྤྱི་བའི་སྤྱན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཅན་ཡུམ་
བུམ་ཟེ་མ་གསལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་ཟེ་དང་འདུས་པ་ལ་འབྱུངས།
ཆུང་དུ་འདྲུས་ནས་མས་ལྗེ་ལ་སྒྲིལ་བའི་ཡི་གེ་ཨ་འདྲི་བ་སོགས་བུམ་ཟེའི་རིག་བྱེད་
ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་རྩ་བའི་ཆོག་བུས་ཤིང་བྲུས་དང་གཙང་སྤྱལ་གནས་པའི་སྒྲོ་
ནས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ས་ཏེ་ནར་སོན་པ་ན་ཡི་གེ་དང་ཅིས་དང་། རིག་བྱེད་བཞི་ལ་
སོགས་པ་ཐུན་མོང་པའི་རིག་གནས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་ཁོང་
དུ་ཆུང་པར་བྱས། དེ་ནས་ཡུམ་གྱིས་སྤྱི་བའི་འདྲི་སྒྲོ་དུ་བྱ་བྲོད་སྐྱེད་པ་ནི་རིགས་
སྤྱི་བ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་
པ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་རབ་དུ་བྱུང་ལ་སྤྱི་སྒྲོད་གསུམ་ལ་སྤྱུང་ས་ཏེ་རྒྱལ་
བའི་བསྐྱན་པ་དར་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱལ་ནས་རྒྱ་ལ་རྒྱར་རབ་དུ་བྱུང་ནས་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་སྤྱི་སྒྲོད་གསུམ་དག་བྱུང་བར་བསྐྱབས། ཁ་ཆེར་བྱོན་ནས་སྤྱི་བ་དཔོན་སྤྱི་བ་
གཙོ་བོར་བསྐྱེན། དེ་བྱུག་དུ་བཤད་པ་དང་། རྩེ་པ་སོ་སོའི་མདོ་སྤྱི་དང་འདུལ་བ་
མི་འདྲ་བའི་ཁྲད་པར་རྒྱལ་དང་། ལུ་སྤྱི་གསུམ་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་དག་དང་།
རྟོག་གེའི་ཚུལ་མཐུང་དག་ལ་བྱུང་ཞིང་མཁས་པར་བྱས་ནས། ཡུལ་དེ་ཉིད་དུ་
གདུལ་བྱ་བཟང་ལས་འདས་པ་ལ་ཆོས་མང་དུ་བསྐྱན་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་
ལམ་ནས་རྒྱས་པར་མཇུག། དེ་ནས་བདུད་ཐིག་ཏེ་ཅན་གྱིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
འདིས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཇུག་པ་མ་བཟོད་ནས་ཆོས་རྒྱན་པ་མང་
པོ་དང་ཤོགས་བསྐྱེད་པའི་གཞོན་སྤྱི་བའི་བསྐྱར་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྤྱི་བ་དཔོན་གྱི་ལྷ་
རྟེན་དང་སྤྱི་གསུམ་བཅས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྤྱི་གསུམ་ཡང་སྤྱི་གསུམ་བཅས་ལ་

སྐྱེས་པ་ལས་རྒྱ་བཞེད་སྐྱེས་པ་ལས་ལྷན་གྱི་བར་དུ་སྐྱེས་པ་ན་སྐྱེས་
 དཔོན་གྱི་ཐུགས་ལ་དཀྱིལ་མེད་སྐྱེས་པ་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེས་ལོད་
 པ་སྐྱེས་ཀྱང་དཔོན་དུ་མི་བདེ་བ་པས་ཡོ་བྱད་གང་ཡང་མེད་པར་འགྲོའི་སྐྱེས་དུ་དགོངས་
 ནས་ནུ་ལ་རྒྱར་བྱུང་། དེར་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་འཕྲོད་པ་དང་ལྷན་
 པའི་ཆོས་མང་པོ་ཞེས་ཅིང་བཞུགས། དེའི་ཆེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་
 པའི་ས་ཁྱེ་ལྷའི་སྐྱེས་པ་མ་ཐེགས་པས་ཐོག་ཆེན་ཐུགས་སུ་མ་ཆུད་ཅིང་། ལྷག་
 པའི་ལྷ་ལས་གསུམ་པ་ལ་ཐུགས་ཡིད་མ་ཆེས་ནས།

ཀྱི་མ་ཐོགས་མེད་ནགས་སུ་ལོ། །

བཅུ་གཉིས་པར་དུ་ཉིང་འཛིན་བསྐྱབས། །

ཉིང་འཛིན་མ་ཐུབ་སྲུང་ཆེན་གྱི། །

རྒྱལ་ཁལ་ལོངས་པའི་ཐུབ་མཐའ་བརྩམས། །

ཞེས་ཐོག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་སྐྱར་པ་བྱས་པ་དེ་གཅེན་པོ་འཕགས་པས་གསུམ་
 ཉིང་འདུལ་བའི་དུས་ཡིན་པར་དགོངས་ཏེ། དགོས་པ་ལྟོས་པོ་སྐྱེས་མི་བཟད་པས་
 བསྐྱར་པའི་མདོ་འཛིན་དུ་བཅུག གཞན་ཞིག་གིས་བཅུ་པའི་མདོ་འཛིན་དུ་བཅུག
 བྱང་བ་ན་ཐོག་མར་སྐྱེས་མི་བཟད་པ་ཐོན། དེ་ནས་ས་བཅུ་པ་ཐོན་ཅིག་ཅེས་
 གསུངས་ནས་གཙུང་གི་བྱང་དུ་བཏང་བས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱོད་ལ་སྐྱེས་མི་བཟད་པ་
 བཏོན་པས་ཐོག་ཆེན་འདི་རྒྱལ་བཟང་སྟེ། འབྲས་ལུལ་གཡེལ་ལམ་དགོངས། ཐོ་
 རངས་ས་བཅུ་པ་བཏོན་པས། རྒྱལ་བྲས་གཉིས་ཀར་བཟང་བ་ལ་སྐྱར་པ་བཏབ་པས་
 སྐྱེས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས། སྐྱར་པ་བཏབ་པའི་ཁྱེ་བཅད་པར་བྱའི་དགོངས་ཉི་མུ་བྱི་
 བཅོལ་བས། དགོས་པ་དེ་གཉིས་ན་ལེ། འདིའི་དོན་དུ་ལྷགས་བཅད་པར་གལ་
 འཆལ། སྐྱེས་པ་བཞགས་པའི་ཐུགས་གཅེན་ལ་མངའ་བས་འཕགས་པའི་བྱང་དུ་
 གཤེགས་པར་ཞུ་བས་ནས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བྱང་དུ་བྱུང་། དེར་ཆོས་
 མང་དུ་གསུམ་ཅིང་འཕེལ་གཏམ་མང་དུ་མཛད་པའི་ཆེ་གཙུང་ནི་སྐྱེས་པ་གིན་དུ་ལྷུང་།

བར་ཕྱང་། གཅིག་ཅུང་ཟད་བྱལ་ཡང་ལན་བཟང་པོ་ཕྱང་བས་འདིའི་རྒྱ་ཅི་རྒྱུ་ཡིན་པས།
ཁྱོད་ནི་སྤྱི་བུ་ལྟ་བུར་ཕྱི་ཏར་བྱར་པས་སྤྱི་མོ་བུ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཡིན། ང་ལ་
དེ་ལྟ་བུ་མེད་པས་ཡི་དམ་ཞིག་ལ་རྒྱུ་ཤིང་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་བདག་
ལ་བསྟན་པར་ཁྱེད་ཀྱི་པས། རི་བཙུན་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་གསུངས་ནས་ཞུས་པས། ཁྱོད་སོ་
སོའི་སྤྱི་བོ་ཡིན་ཅིང་དང་པོར་ཐོག་ཆེན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་ཆེ་འདི་ལ་མཐོང་བའི་
སྐལ་བ་མེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་ཕྱང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་འབྲེལ་མང་དུ་རྩྭ་མས།
གཙུག་རྟེན་ནམ་མཁའ་ཐོན། ཕྱི་མ་ལ་མཇུག་གསུངས་ནས། དེ་ནས་གཅིན་ལ་ལྷག་
པར་དད་དེ།

ང་ཡི་ཕུ་བོ་སྤྱད་པ་འདྲ། །

ང་ནི་ཆར་སྤྱད་ཕྱད་པ་འདྲ། །

སྤྱི་བུ་པོས་ཆར་བབ་ཀྱང་། །

བྱ་ཡི་བྱེ་བར་སོང་བ་མེད། །

ཅེས་ཟེར་ཞིང་བྱམས་པའི་གསུང་ཡང་བསྐྱབས་ལ། མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་
བཅུ་མས་དེ་སྤྱི་བ་དང་བཅས་པ་འདུས་བཟང་ལ་སྤྱིངས་སོ། །དེའི་སྒྲིབ་མ་དག་གིས་
ལོ་དང་བྲགས་ལ་སོགས་པ་འདི་འོ་སྐལ་གྱི་བྱུང་མཐའ་ལ་བྱར་ཟེམ། །ཞེས་སྤྱི་བ་
དང་། ཁོང་བསྟན་བཅོས་རྩྭ་མ་པ་ལ་མཁས་པས་ཆིག་རྒྱན་ཡིན་གསུང་ཞིང་། བིན་
དུ་མཉེས་ནས་འདི་ལ་རང་འབྲེལ་ཞིག་མཛོད་ཅེས་བསྐྱལ་མ་མཛད། དེ་ནས་
གཅིན་ལ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤྱི་མཐའ་དག་ཆར་གཅིག་གསུངས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱགས་སུ་
རྒྱུད། སྒྲིབ་དཔོན་ལྷགས་མཁན་ཞིག་ལས་ལྷགས་ཀྱི་འཇུག་སྒོ་མཚོས་ནས།
གཟུངས་མདོ་ལྟ་བུར་བསྐྱབས། གསང་བའི་བདག་པོའི་རིག་ལྷགས་བསྐྱས་པས་བྱལ།
ཡང་དག་པའི་དོན་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་། རྟེན་ངེ་འཛིན་ཁྱོད་པར་ཅན་མངའ་བར་
བྱས། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་མི་ཡུལ་ན་བཞུགས་པ་མཐའ་དག་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད་
པས། སྤྱི་བ་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་རྩལ་དུ་སྒྲིབ་དཔོན་དཔྱིག་གཉིན་ལྟ་བུའི་

མང་དུ་ཐོས་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྲགས་སོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེ་ཕྱོད་
གསུམ་ལས་མདོ་ལྟ་བུ་སྒྲིག་འབྲུམ་ཕྲག་གསུམ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་
བརྟེན་པ་འདུས་པ་ཞི་དགུ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་སྟེ། ཡལ་པོ་ཆེ་དང་། འདུས་པ་
རིན་པོ་ཆེ་ཡང་རེ་རེར་བཟང་སྟེ། ལྷག་མ་ཤེར་ཕྱིན་འབྲུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོག་པ་
ཆེན་པོའི་མདོ་ཐེ་ཕྱོད་ཀྱི་ན་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་གཟུང་ས་སྟེན་ལྟ་བུ་སྒྲིག་ དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆིག་དོན་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སྤྲུལ་བྱས། །ལོ་རེའི་ནང་དུ་ལན་རེ་
ཞལ་འདོན་དུ་མཛད། དེ་ཡང་ལྷགས་ཀྱི་གཞིར་རིང་དེལ་མར་བྱིས་བཀའ་བའི་ནང་
དུ་ལྷགས་ནས་ཉན་མཆོན་སྟེལ་མ་ཞག་བཅོ་ལྔ་རེའི་རིང་ལ་གོང་དུ་སྒྲིམ་པའི་མདོ་དེ་
རྣམས་ཆར་རེ་ཁ་དོན་དུ་འབྲེལ་བར་མཛད། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་
སྟེང་པ་ནི་ཉན་རེ་བཞིན་ཁ་དོན་དུ་མཛད། སྟོབ་དཔོན་འདི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷགས་
པའི་ཆེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེ་ཕྱོད་འཛིན་པ་སོགས་མཁས་པ་ལྟ་བུ་ཅམ་ཐོག་ཆེན་ལ་ལྷགས་
ཤིང་། རྒྱལ་བ་མུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལས་མང་
དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་སུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གདམ་དུ་
སྟོང་ངོ་།

དེ་ནས་ཇེ་བཅུན་བྲམས་མགོན་གྱི་བཀའ་བཞིན་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་འབྲེལ་
རྣམས་རིམ་བྱིས་མཛད་དེ། དྲང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མན་ངག་གི་གནད་རྣམས་
ཞིབ་དུ་སྟོན་པ་མདོ་ཐེ་ཕྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དང་།¹ དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་
པ།² ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ།³ ཐོག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ།⁴ ཆོས་

1 ཐེ་བརྟན། སེམས་ཅམ། བྱ ༡༣༠ བ

2 ཐེ་བརྟན། སེམས་ཅམ། བྱ ༡ ན

3 ཐེ་བརྟན། སེམས་ཅམ། བྱ ༣༠ བ

4 ཐེ་བརྟན། སེམས་ཅམ། བྱ ༡༡༡ ན

ཡོན་ཏན་ལྷའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ།²¹ ཆེགས་སུ་བཅད་པ་བཅེག་པའི་བཤད་
 པ།²² བ་ཡ་གོ་མའི་མདོའི་བཤད་པ།²³ མདོ་ཐེ་ས་བཅུ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་
 པ།²⁴ གློ་བྱོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོའི་རྩ་ཆེར་འབྲེལ།²⁵ རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 པར་འབྲུང་བ་དང་པོ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་པ།²⁶ བཟང་རྒྱུད་རྟོན་ལམ་གྱི་
 འབྲེལ་པ།²⁷ དཔོན་ས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལ་གཞན་འབྲེལ་དུ་བཅུ་མས་པ་
 ལ་བཅུ་ཅམ་དང་། རང་ཁྱེད་དུ་ཤྲ་ཀ་ར་ཆ་ཐེ་བཅུད་མཛད་པ་གསུངས་པར་སྒྲུང་ངོ་།
 བཅུག་ཏོར་རྣམ་ཐུལ་འབྲམ་བསྐྱས་པས་ཀྱང་དེའི་རིག་ཐུགས་བྱུག་ དེ་ནས་གསང་
 བའི་བདག་པོའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཛུགས་ཞིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དཔག་དུ་མེད་པ་
 བསྟེན་སྟོ།

འཕགས་པ་ཐོག་མེད་མྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་འོག་དུ་རྒྱལ་རྒྱའི་མཁན་པོ་
 མཛད་དེ་ཉིན་རེ་བཞིན་རབ་དུ་ཕྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་ཐོགས་པ་མང་པོའི་མཁན་པོ་
 མཛད་པ་དང་། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཐེ་མི་འདྲ་བའི་ཆོས་ཐུན་ཉི་ཤུ་རེ་འཆག་མེད་
 བཅད་པ་དང་། སུ་ཐེགས་ཀྱི་སྤྱོད་བཅུད་པ་ཕྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཆར་བཅོད་པ་དང་།
 བསྟན་བཅོས་ཆོས་པ་སོགས་མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དུས་འདྲའ་བར་
 མཛད། དེ་དུས་ཆེད་ལྷ་མཐའ་དག་གིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་ཞབས་ལ་གདུགས་
 ནས་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་། རང་རང་གི་དབང་པོ་དང་འཆམས་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལེན་པར་བྱེད་པས་དད་པ་ཅན་དག་གིས་གསོལ་བ་བསྟབ་པ་ལྟར་

21 ཐེ་བཟན། ཉིང་ཡིག་ངེ། 30 ན

22 ཐེ་བཟན། མདོ་ཐེ་ངེ། 43 བ

23 ཐེ་བཟན། མདོ་ཐེ་ངེ། 109 བ

24 ཐེ་བཟན། མདོ་ཐེ་ངེ། 103

25 ཐེ་བཟན། མདོ་ཐེ་ཅི། 1 ན

26 ཐེ་བཟན། མདོ་ཐེ་ཆི། 63 བ

27 ཐེ་བཟན། མདོ་ཐེ་ཉི། 343 བ

ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་དུའང་བྱོན་ནས་གང་དང་གང་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པ་ཉམས་པ་དེ་
 དག་གསལ། རྩེ་ཡོད་པ་རྣམས་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་མཛད། སློབ་དཔོན་འདི་
 སུམ་ཕྱུགས་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་མདོ་ཐེ་བྱ་ཆེར་གསུངས། རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པ་དེར་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དགེ་
 འདུན་གྱི་ཐེག་པ་དང་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་དང་དེར་མཆོད་གཞི་བྱ་ཆེན་པོ་འཇུགས་པར་
 མཛད། ཨོ་ཏི་ཐེ་གའི་ཡུལ་དུ་བུམ་ཟེ་མཁྱིལ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་གྱིན་བདག་བྱས་
 ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཕྱག་བཅུག་ཉམས་ལ་སྐྱབ་གསུམ་དུ་ཆོས་འཁོར་
 བཅུགས་ཏེ་དུས་ཐོན་བྱས་པར་བྱས། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དུས་
 ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཆད་ཉམས་ལ་ཕྱང་སྤེལ་དག་ཉེ་ཆེན་པོ་འདིའི་སློབ་
 མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་སྤྱོད་དུ་གསྐྱེས་ལོངས་པ་བྱུང་ཞེས་བྲགས་སོ།

སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་གནས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཐེ་ཐོན་འཛིན་པ་འང་
 ཐོང་ཅམ་རེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ། ཐེ་
 ཐོན་གསུམ་ལ་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་ལྷན་པ། རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་
 རུས་པ་གསལ་བྱུང་ཞེས་བྲགས་སོ།

དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིས་བྱས་དགུང་ལོ་བརྒྱུ་ཉེ་བའི་བར་དུ་རྒྱ་གར་དུ་
 བསྐྱར་པ་ལ་བྱ་བ་བྱ་ཆེན་པོ་མཛད་ནས་མཐར་དགོས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་གཟིགས་ནས་
 སློབ་མ་ཐེ་ཐོན་འཛིན་པ་ཐོང་དང་བཅས་བལ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་བལ་ཡུལ་ན་གནས་པའི་
 དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བྱ་ཆེར་བསྐྱར་ཅིང་བསྐྱར་པ་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་དེར་མཆོད་གཞི་ཡང་མང་དུ་འཇུགས་པར་མཛད། དེ་ནས་
 རང་བྱུང་གི་མཆོད་རྟེན་དུ་བྲགས་པ་མཆོད་རྟེན་གོ་མ་སྤྱལ་གཞི་ལ་ཞབས་བསྐྱར་
 མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་ན་ཉང་དུ་ཞེས་པ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་བྱང་འཛིན་པའི་ཁྲིམ་བཅུན་ཞིག་
 གིས་ཞིང་མོད་པ་དང་ཆང་གི་བུམ་པ་ཐོགས་པ་གཟིགས་པས་རྒྱལ་བའི་བསྐྱར་པ་འདི་
 ལྟར་ཉམས་དམས་སོ་སྟུམ་དུ་བྲགས་ཕྱུང་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཐེ་ཐོན་གསུང་

24

ཆོས་མང་དུ་སྒྲུབ་དེ་གཙུག་རྟོན་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་ས་འགོ་གཤམ། རྟོག་པ་ལྟན་
གསུམ་པ་སྒྲུབ་དེ་སྒྲི་ཆེན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟེ་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲི་ཆེན་པོ་དང་པ་པ་སྒྲུབ་ནས་ཆེ་
བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་
དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་པོ་བྱང་དུ་ཕེབས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན་གང་དུ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པའི་ས་དེར་སྟོབ་མ་དད་པ་ཅན་དག་གིས་སྒྲི་བྱེད་འཕགས་པའི་མཆོད་
རྟེན་བཙུགས་པ་ད་ལྟའང་ཡོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་སྟོབ་མ་
བཙུན་འཛིན་རྣམས་པ་བསམ་ཕྱི་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་གིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་
མཆོག་དུ་བྱུང་པ་བཞི་ཤི།

༡ མངོན་པ་ལ་མཁས་པ་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་བྱོས་བཏན་པ།

༢ ཆད་མ་ལ་མཁས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པ།

༣ ཕར་ཕྱིན་ལ་མཁས་པ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་རྣམས་ཕྱོལ་སྟེ།

༤ འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཅེས་བྲགས་ཀྱང་དེ་

དག་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་བརྒྱུད་པའི་སྟོབ་མ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ལས་དངོས་སྟོབ་མིན་
ཕར་གསུངས་པ་མངོན་ནོ།

ཀྱུ་ལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམས་ཐར།

འཕགས་པ་འཛིན་རྟེན་མགོན་པོ་མི་ཡི་རྣམས་ཕར་འལ་བ་མཁྱེན་བཅེ་བདག་

ཉིད་ཅན་གྱི་ཆེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་སྒྲི་བཞུགས་པའི་
ཡུལ་ནི། དཔལ་ལྡན་ས་སྒྲིའི་བྱ་འདབས་སྟངས་ཀྱི་ལུང་ལག་གཅིག་དུ་བྱུར་མེ་རུ་

རིགས་ཡབ་མགོན་པོ་དེ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡུམ་ཆོ་མོ་རྣམས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་
རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ཉལ་མ་ལྟགས་དང་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༡༡ ལོར་འཁྲུངས། མཆོན་

པ་སྒྲི་དེ་ཆེ་ཞེས་གསོལ། དགྲུང་ལོ་བདུན་ལ་ཕེབས་དུས་ཡབ་གཤེགས་ཆེས་སྤར་ཐང་
དགོན་དུ་ཕེབས། སྤར་ཐང་དགོན་པའི་མཁས་རབས་བཅུ་བཞི་པ་ཆོས་ཆེ་གྲུབ་པ་

གེས་རབ་ཀྱི་བྱུང་དུ་དགེ་བཙུན་གྱི་སྒྲི་མ་པ་བཞེས། སྟོབ་པའི་སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་མོན་

ཅན་པུ་ལས་ཐུ་བོད་ཀྱི་ཡིག་རིགས་མཐའ་དག་གསན་རྟེ། སློབ་དཔོན་བརྩ་སྟོན་གྱི་
 སློབ་མ་རྣམས་ཀྱང་ཧྲིན་གྱིས་བརྒྱུང་ས་པས་མི་རྣམས་ཀྱིས་དཔོན་ཡིག་དགེ་འདུན་
 ལྷུ་ལ་ཅེས་འབོད་པའང་བྱུང་ངོ་། །དགུང་ལོ་བཙུ་ལ་ཤིང་མོ་བྱའི་ལོ་རྒྱུ་བ་གསུམ་
 པའི་ཆེ་ཉེར་གཅིག་གི་ཉིན་སྤར་མང་དགོན་པའི་མཁན་ཆེན་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་།
 ཆེན་པོ་སློལ་ན་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་ནས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་ཆེགས་ཐུ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུལ་པ་
 མཉོས་རྟེ། དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཚན་གསོལ། དེ་ནས་
 སྤར་མང་དུ་མ་ཉ་པ་ཐེངས་སྒྲིལ་ཞེས་པའི་མཁན་གྲུབ་ཆེན་པོ་ལས། སྤར་མང་ག་མེ་
 ལོང་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་དང་། སྤར་མཚམས་སྤར་ལ་པ་སྟགས་གསན་ཅིང་།
 གཞན་ཡང་སྤར་ཆེན་བསོད་ནམས་སྟོ་བྲིས་དང་། དཔོན་སྟོན་སྤར་པ་བཟང་པོ་དང་།
 སྟོན་པ་དགེ་བ་དཔལ་ཞེས་པའི་སྟོན་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ལས་དབང་ལུང་འབྲིད་སྟགས་
 ཞུ་བར་མཛོད་པའི་སྟོན་སྤར་པའི་བྱ་བ་ཐུ་ཆེར་མཛོད་དོ།

དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷགས་པོ་སྟགས་གི་ལོ་རྒྱུ་བ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་གཅིག་གི་ཉིན་
 གནས་ལ་རིགས་པ་འཛིན་པ་གྲུབ་པ་ཤེས་རབ་དང་། སློབ་དཔོན་སློལ་ན་པ་དང་།
 གདན་ས་ཆེན་པོ་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་པ་སྟགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྟེན་པར་ཧྲིགས་པའི་སྒྲུལ་པ་
 ཡང་དག་པར་བཞེས་རྟེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་ཧྲིགས་པའི་
 ཐུགས་རྒྱུད་ལེགས་པར་གདམས་ཤིང་། ལྷ་དང་བཙས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ཡོན་གནས་གཅིག་དུ་བྱུར་རྟེ། །དེ་ནས་སྤར་མང་རང་དུ་མཁན་པོའི་བཀའ་བཞིན་
 མཁན་པའི་དབང་པོ་ཉ་དཔོན་པས་མཛོད་པའི་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་རྟེན་དང་རྣམ་འབྲེལ་
 གཉིས་ཕྱག་བྲིས་ཀྱི་བཞེངས་པ་སྟགས་མཛོད་དེ་སྤར་མང་དུ་བྱ་སྤར་མཛོད། དེར་
 བཀའ་གདམས་ཆོས་སྤར་པའི་ཆེ་བ་གསན་སྟེ། གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་འབྲིན་
 ལས་སྤར་མཛོད་པ་ལ་དགོངས་པ་མངོན་དུ་ཐུགས་པར་བྱུར་རྟེ།

དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྷ་ཤིང་མོ་ལྷག་གི་ལོ་ལ་དབུས་ཕྱགས་སུ་བྱོན་རྟེ།
 སྤར་མང་དུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་པ་ལས་ཆད་མ་དང་དབུ་མ་སྟགས་ཀྱི་

གསལ་མཛད། དེ་ཤིས་ཐང་པོ་ཆེར་བྱོན་དེ། ཆོས་ཤེ་རིང་ཕྱིན་གྲུ་ཐུལ་
 མཚན་གྱི་དྲུང་དྲུ་དབྱར་སྐྱ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡར་ཕྱིན་ལ་གསལ་མཛད་དང་།
 དེ་ནས་ཤེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ས་སྐྱོང་མེད་དབང་པོ་གྲགས་པ་ཐུལ་མཚན་གྱིས་བཀྲིས་དེ་
 ཁར་སྐྱོན་དང་ས་པའི་དྲུང་དྲུ་བྱོན་ནས། ཤེ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཆད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་
 དོགས་གཙོད། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ཅ་ཤེད་རྣམ་བཤད། སྐྱ་མ་ལྷ་བཅུ་
 པའི་རྣམ་བཤད། ཅ་ལྷང་རྣམ་བཤད་སོགས་གསལ་མཛད་མཛད་པ་ལས། ཤེ་
 རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཐུགས་གཅིན་དུ་དབྱེས་པར་བྱུང་སྟེ། འདུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་ཁྱད་
 པར་ཅན་སྟེལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱང་མཛད། དེ་ནས་ཐང་པོ་ཆེད་ཉི་མ་ཐུལ་མཚན་
 དཔལ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། རྡོ་ཤེ་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་དང་།
 གཤེད་དམར་བཅུ་གསུམ་མ་དང་། གཤེད་དམར་ལྷ་ལྷ་མ་སོགས་ལ་གསལ་མཛད་
 མཛད་གསང་ཡུར་ཤེབས་ནས་ཆད་མའི་རིགས་ཆེན་མཛད་པས་ཐུགས་གསལ་བ་དང་
 ཕྱོན་པ་བཟང་བའི་སྐྱ་པའི་གྲགས་པ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་ངོ་། ། དེ་ནས་དགེ་ལྡན་དུ་
 ཤེབས་ནས་ཤེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། འཁོར་ལོ་བའི་མཆོག་གི་ཅ་རྒྱུད་
 ཀྱི་བཤད་པ། རྟགས་དབང་། སྐུ་དཀྱིལ་གྱི་ལུང་སོགས་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་
 མང་པོ་གསལ། ཐུལ་ཆབ་ཤེ་ལ་ཆད་མ་དང་། ཡར་ཕྱིན། དུམས་ཆོས་ཕྱི་
 མ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་མང་དུ་གསལ་པས་པ་རིལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐོག་པའི་ཕྱོགས་ལ་
 བཀའ་རྒྱུ་ཆེ་བ་ཡིན་གསུངས། ཡང་གསང་ཡུར་ཤེབས་པ་དང་ཕྱོན་དགེ་ལྡན་ལ་
 ཤེབས་དེ་ཤེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཐུལ་ཆབ་གཉིས་ལ་མདོ་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་
 གསལ་པ་དང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་ཐུལ་མཚན་ལ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དང་།
 གཞན་ཆོས་ཅི་རིགས་གསལ། དེ་ལྷར་གསང་ཡུ་དང་དགེ་ལྡན་གཉིས་ལ་ལོ་གསུམ་
 ཙམ་ཞིག་བཞུགས་སོ།

དེ་ནས་དབང་ལོ་པལ་ཆེར་ཉེར་བདུན་བཞེས་པ་ན་འབྲས་སྤངས་དང་།
 སེར་ཆོས་སྤངས་དང་། སྐྱོ་ས་སོགས་སུ་བྱོན། དམར་ཕྱོན་དཔལ་ལྡན་རིན་

ཆེན་དཔལ་ལྡན་པ་དང་། ལྷ་མཚོ་མེད་ཆེན་དཔལ་གཉིས་ལས་ལོ་གཉིས་ཀྱི་པར་དུ་
མདོ་ཅ་བ་དང་། མཛོན་པ་མཛོན་ལེགས་པར་གསུམ། ལྷ་པར་ལྷ་མཚོ་མེད་
ཆེན་པ་ལས་ལྷ་མེད་བཞིའི་ལྷ་ཡང་གསུམ་ལ། དམར་སྒྲོན་པའི་ཞལ་ནས། རིང་
ཀྱི་སྒྲོལ་མ་གཙང་ཕྱགས་ན་བྱེད་དང་དཀར་བུ་པ་གཞོན་དུ་ལྷ་མཚོ་གཉིས་ལས་
འདུལ་བ་ལ་མཁས་པ་མཛོན་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་པན་པའི་འཆད་ཉན་ལེགས་པར་མཛོན།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྷ་པར་མཛོན་དེ་དབུས་ཕྱགས་སུ་ལོ་བུ་གཉིས་མིང་བཞུགས།

དགུང་ལོ་སྐུ་མ་ཕུག་ཅམ་ལ་ཇེ་ཤེས་རབ་སེང་གེད་ལྷ་དུ་གཙང་ལྷ་
ལྷ་པར་དང་། བྱང་ཆེན། ཏེན་གསལ་གསལ་ལ་མཛོན་གྱིས་བྱོན་ཏེ་ལོ་ལྷ་དུ་གཉིས་
མིང་ལ་འཆད་ཉན་འཕེལ་བར་མཛོན། ལྷ་གསལ་མེ་བྱི་ལོ་དགུང་ལོ་བཞི་བུར་ཕེབས་
པ་ན་ལྷ་པར་དུ་འཕེལ་པའི་རྒྱམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་དུ་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཡང་
བཅུ་མས།

དགུང་ལོ་ཞི་གཉིས་བཞིས་པ་ན་བོདོང་པར་ཆེན་ཕྱགས་ལས་རྒྱམ་ལྷ་པར་གསལ་
དང་མཛོན། དེ་ནས་ཆུ་བོ་བྱི་བའི་ལོ་ནག་པ་རྒྱ་བའི་ཆེས་བཞི་ལ་ཆད་མ་རྒྱམ་
འབྲེལ་ལེའུ་བཞིའི་རི་ཀ་དེ་ཉིད་ཅོ་མ་པ་མཛོན།

དེ་ནས་མཛོན་གྱིས་སྐུ་གསལ་ལ་ཕེབས་པ་ན་མི་ལྷ་སྐུ་ལྷ་ཆོགས་བྱང་བས་
མཛོན་ཏེན་ཞིག་གི་མདུན་དུ་བྱགས་དམ་ལ་བཞུགས་པས། ཏེན་འཕྱང་མཐའ་བྱལ་
གྱི་དོན་ལ་ངེས་པ་ཆེས་ཆེར་རྟེན་དེ། དེ་ནས་བཟུངས་ཏེ་སྤོང་ཇེ་གསལ་མཁྱི་དོན་ལ་
ཅེ་གཅིག་དུ་གསལ་ཏེ་དུས་འདའ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དམ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་གསུང་སྒྲོལ་
བྱང་། དེ་ལྷ་ར་ན་ཇེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཆེ་འདི་ལ་དང་པོར་ལྷ་པར་མཁས་ཆེན་བྱལ་པ་
ཤེས་རབ་དང་། བར་དུ་ཇེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་སྒྲོ་བཟང་བྱགས་པ་དང་། བམ་ར་
མཁས་བྱལ་ཤེས་རབ་སེང་གེའི་སྐུ་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་ཆེན་པོ་བུ་ཕྱག་
དུ་གསལ་ཅམ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ཇེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱམ་ཐར་ངོ་མཚར་མད་བྱང་རྟོར་བྱའི་འཕྲེང་བ་
ཞིག་བ་དང་། རྒྱམ་ཐར་ངོ་མཚར་མཛོན་པ་བུ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ནང་

28

དུ་གསལ་བར་སྒྲུང་ངོ། །འདི་ནི་དགེ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་མདོར་
བསྟུན་པའོ།

དགུང་ལོ་ཞེ་གསུམ་ཚུ་མ་སྒྲུང་གི་ལོ་སྒྲུར་ཡང་སྒྲུར་ཐང་དུ་བྱོན། དབུམ་
ཅ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངག་དོན་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱིང་བ་ཞེས་ཀྱང་པའི་བསྟན་བཅོས་
བཅུ་མས། དེ་ནས་ཉལ་ནས་དུ་ཡེ་བས་ནས་ལོ་གསུམ་བཞུགས་རིང་གི་དུས་སུ་གང་ས་
པ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་པ་ཆེན་པོ་ཚུལ་བྱིམས་དཔལ་བཟང་གཉིས་
ལས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན། དགུང་ལོ་ཞེ་དྲུག་ལ་བྱུང་ཆེན་དུ་སྟུགས་དམ་དུ་
བཞུགས་པའི་གནས་དེར་བྱས་ན་གདུལ་བྱ་འཕྲིན་ལས་ཚུ་ཆེར་འོང་བའི་མཆན་ལྟས་
སྟོན་གང་ཡོད་པས་ཐེག་ཆེན་པོ་བྱང་ཞེས་པ་མེ་པོ་འབྲུག་གི་ལོ་ལ་ལྷག་བདག་
བྱང་ཆེན་སྟུབ་ཆེན་བསོད་ནམས་སྟོ་བྱོས་ལས་བཀའ་འབུམ་གྱི་ལུང་དང་། གཞན་
ཡང་གང་ས་པའི་ཆོས་སྒྲུར་དུ་མ་ཞིག་གསན། དེ་ནས་དགུང་ལོ་ཞེ་བདུན་ནས་དོན་
ཅུ་དོན་དགའི་བར་དེས། སྒྲུར་བཀྱ་གིས་དོ་ཁར་ཇེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཆད་
མ་རྒྱུ་ངེས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་གསན་པའི་ཟེན་རིས་རྒྱམས་དང་། དགེ་ལུན་དུ་རྒྱལ་
ཆབ་ཇེ་ལས་རྒྱུ་འབྲེལ་གསན་པའི་གསུང་རྒྱན་རྒྱམས་ལ་གཞི་བྱས་དེ་ཆད་མའི་
བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རིགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་མེ་མོ་སྟུལ་གྱི་ལོ་ལོ་སྟུལ་བ་བཅུ་པ་ལ་
ཇོགས་པར་བཅུ་མས། དེ་ནས་ལྷགས་པོ་སྟེལ་གྱི་ལོར་སྒྲུར་ཐང་དུ་བྱོན་ནས་གནས་
དེར་འདུལ་བའི་སྒྲིང་འབུམ་ཆེན་མོ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་རྟེན་ཀ་བཅུ་མས། དེ་
ནས་བྱང་ཆེན་སྟུགས་ལ་རིམ་གྱིས་བྱོན་དེ་བཤད་ཉན་གཅོ་བར་མཇུག། བྱང་ཆེན་དུ་
འདུལ་བའི་བསྟུགས་བྱིམས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་དེ་ཆུ་མོ་མག་གི་རྩ་བ་དུག་པའི་ཡར་
ཆེས་ལ་མཇུག་པ་ནས་བཟུངས་དེ་གཞི་གསུམ་གྱི་ལྷག་ལེན་བར་མ་ཆད་དུ་བྱུང་ངོ།

དེ་ནས་དང་པོ་ཇེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པས་ལུང་བསྟན་དང་། བྱིས་བོ་དོང་དུ་སྟུ་
མའི་ལུང་བསྟན་དང་། རྟན་པར་སྒྲུར་ཇེ་གིས་རབ་སེང་གི་སྒྲུར་ཐང་ལ་བྱོན་རིས་
གིས་བགྱིས་ལྟན་པའི་དགོན་ས་འདི་ལ་ལྷག་མཇུག་གཤད་དེ། ས་ལྷགས་འདི་ན་དགེ་

འདུན་ཕྱབ་མགོ་བོ་རྒྱ་ཡིར་ཡིར་ཆོས་འཆད་ཀྱིན་འདུག་པ་ཞིག་སེམས་ནང་ལ་རྒྱན་དུ་
འོང་གསུང་བ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན། ས་ཕྱོགས་འདྲིར་དགོན་པའི་གནས་
ས་བཟང་བར་གཟིགས་དེ། རབ་བྱང་ཞེས་པ་མེ་མོ་ཡོས་ལོའི་སྤྱིན་དུག་སྒྲ་བའི་ཡར་
ཆོས་བཟང་པོར་ས་བརྟག་པ་དང་། གཞི་བདག་ལ་གདོར་མ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོག་རྒྱས་པར་མཛད་དེ། བཀྲིས་ལྷན་པོ་དཔལ་གྱི་བདེ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་
ལས་རྒྱམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་བདབ་བོ།

ཤིང་མོ་སྤང་ལོར་ཉང་སྟོང་མཁར་ཁ་དང་མན་ལུང་དུ་དགོན་ཆོས་ལ་ཤེབས་
སྐབས་མངའ་འཛིན་དཀའ་བཅུ་པ་རྒྱམ་མཁའ་བརྩོན་འབྱས་ཞེས་པའི་བཤེས་གཉིན་
ཆེན་པོས་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་རྒྱམ་བཤད་རྒྱས་པ་ཞིག་མཛད་དགོས་ཞེས་སྒྲ་ཡུན་
འིང་མོ་གཤེན་ས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་མཐའ་དག་གི་སྤྱིང་
པོའི་དོན་ལོགས་པར་བཤད་པ་འིན་པོ་ཆའི་འཕྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་
བརྩམས་པར་མཛད།

གཞན་ཡང་ལྷ་དང་སྒྲ་མའི་བསྟོད་པ་དང་། སྐུ་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དང་
སྤྱིན་ལམ་མང་དུ་བརྩམས་པ་གསལ་བར་སྤྲང་། དབུ་མ་འཕྲུག་པའི་དཀའ་གནས་
ལ་ཟིན་གྱིས་དང་། ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཟིན་གྱིས་ཆེན་མོ་དང་། ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཟིན་གྱིས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་བསྟོད་
ཚོགས་ཀྱི་ཟིན་གྱིས་དང་། ལྷ་བའི་ཟིན་གྱིས་ལ་སོགས་པའི་ཟིན་གྱིས་ཀྱང་དུ་མ་ཞིག་
མཆིས་པ་ཡང་གོང་གི་རྒྱམ་ཐུར་གཉིས་ལས་གསལ་བར་སྤྲང་ངོ་།

སྐལ་ལྷན་སྟོབ་མའི་ཆོགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཆུལ་ནི། དགྲུང་ལོ་སོ་ལྷན་ས་བརྩད་
རུ་བྱ་བཞིའི་བར་དམ་པའི་ཆོས་བཤད་ཉན་མཛད་པ་ལས། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་
མཁས་པ་དང་བརྩན་པ་དང་བཟང་པོ་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པའི་སྟོབ་མས་
གངས་འིའི་ཁྲོད་དེར་མ་ཁྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། ཞལ་མཐོང་བ་དང་། གསུང་ཐོས་
པ་དང་། ཞབས་ཀྱི་དུལ་ལ་རིག་པས་ཐུར་པའི་ས་བོན་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་བ་

ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བཟུང་བར་མི་ཕྱིན་གསལ་བཏུར་ན། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་མཛོད་
པར་མི་རྩས་པ་ཞིག་ཕྱུང་བར་གསལ་བར་ཕྱང་ངོ་།

སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཚུལ་གཞི་ཡང་། དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་བཀྱིས་ལྟན་
པོ་ཕྱག་བདག་པ་ལོགས་ལ་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛོད་དེ་མཐར་འབྱུང་བ་བྱུང་པ་
ཁྱིེ་པོ་དེ་ལོ། ཕྱི་ལོ་གཅིག་ཕྱིང་བཞི་བཅུ་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་ ༡༥༧ ཉིན་རྒྱ་བཅུ་
གཉིས་པའི་ཆེས་བྱུང་གི་སྐྱ་ཟེངས་ཤར་བའི་ཆེ། འོད་གསལ་ཚུལ་སྐྱ་མངོན་དུ་
མཛོད་དེ། ཞབ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུར་ནས་སྐྱ་ཞི་བར་གཤེད་
པ་གསལ་བཏུར་པོ། །དེ་ལྟར་ཇི་འདི་ཡི་མཛོད་པ་མདོར་བསྟུས་ཙམ་ཞིག་བཞུད་པ་
འདི་ནི་གོང་གསལ་རྣམ་ཐར་ཁག་གཉིས་དང་། བསྟུང་འབྱུང་གི་དཀར་ཆགས་དག་
ལས་ཕྱང་བ་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་གཟིགས་འདོད་དེ་དག་ལ་གཟིགས་པར་འཆལ།

ཆུས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་བར་བཤད་པ་

ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ས་བཅད།

ས་བཅད་ཀྱི་མཆན།

ཤོག་ཕྱང་ས།

གནས་དང་པོ།

ཆུས་མངོན་པའི་མཛོད་འཆད་པ་ལ་བཞི།

༡	མཆན་གྱི་དོན།	༣
༢	འབྱུང་གི་ཕྱག	༣
༣	གཞུང་གི་དོན།	༣
༤	མཛུགས་གི་དོན།	༥༡༥

དང་པོ་མཆན་གྱི་དོན་ལ་གཉིས། ༣

༡ མཆན་བསྟུར་བ་དང་། ༣

༢ མཆན་བཤད་པའོ། ༣

གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས།

3

༡ བསྐྱེད་བཅོས་རྩམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག

3

2 བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་སོ།

33

དང་པོ་བསྐྱེད་བཅོས་རྩམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ལ་གསུམ།

3

༡ མཆོད་བཞེད་ཐོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྩམ་པ་

དམ་བཅའ་བ།

3

2 གྲོ་བ་ཐོན་དུ་འགྲོ་བའི་མཆོད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ།

33

3 དཀོས་པ་ཐོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོན་པས་གསུང་ས་པ་

བསྐྱབ་པའོ།

30

དང་པོ་མཆོད་བཞེད་ཐོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྩམ་པ་དམ་བཅའ་བ་ལ་གཉིས།

3

༡ མཆོད་བཞེད་དང་།

3

2 རྩམ་པ་དམ་བཅའ་བའོ།

33

གཉིས་པ་གྲོ་བ་ཐོན་དུ་འགྲོ་བའི་མཆོད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

33

༡ ཆོས་མངོན་པ་བཤད་པ་དང་།

33

2 མཛོད་བཤད་པའོ།

36

དང་པོ་ཆོས་མངོན་པ་ལ་གཉིས།

33

༡ དངོས་དང་།

33

2 ཞུང་ལྷན་ཆེས་འབྲང་གི་དོན་ལ་དཔྱད་པའོ།

33

གཉིས་པ་ཞུང་ལྷན་ཆེས་འབྲང་གི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས།

33

༡ དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་ཆེས་འབྲང་དང་།

33

2 བདེ་བཅུགས་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་ཆེས་འབྲང་

གི་དོན་ལ་དཔྱད་པའོ།

34

དང་པོ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་ཆེས་འབྲང་ལ་གསུམ།

33

༡ ས་གང་ལ་བརྟེན་པ།	༡༩
༢ རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན།	༡༩
༣ འཁོར་དང་བཅས་ན་ཡུང་པོ་དུ་པ་ཡིན་དཔྱད་པའོ།	༡༩
གཉིས་པ་བརྩམས་པའི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་ལ་གཉིས།	༢༩
༡ བརྟེན་བྱེད་ས་གཞུང་བ་དང་།	༢༩
༢ དེ་རྩལ་པར་གདན་ལ་ཕབ་པའོ།	༣༥
གཉིས་པ་རྩལ་པར་གདན་ལ་ཕབ་པ་ལ་གཉིས།	༣༥
༡ འདུས་མ་བྱས་རྩལ་པར་བཤད་པ།	༣༥
༢ འདུས་བྱས་རྩལ་པར་བཤད་པའོ།	༣༠
གཉིས་པ་འདུས་བྱས་རྩལ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༣༠
༡ སྤྱི་དོན་དང་།	༣༠
༢ གཞུང་གི་དོན།	༣༠
དང་པོ་སྤྱི་དོན་ལ་གསུམ།	༣༠
༡ གནས་བརྟེན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ།	༣༠
༢ བརྟེན་པོ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་རྣམ་པར་བཞག་པ།	༣༡
༣ གནས་གང་ན་བརྟེན་བྱ་གང་སྟེན་བསྐྱན་པའོ།	༣༣
གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གནས་བརྟེན་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཁམས་	
བསྐྱན་པའི་གནས་ལ་གསུམ།	༣༣
༡ འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕྱོགས།	༣༣
༢ མིང་གི་རྣམ་གྲངས།	༣༣
༣ ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆིད་རྩལ་པར་བཤད་པའོ།	༣༥
གཉིས་པ་མིང་གི་རྣམས་གྲངས་ལ་གཉིས།	༣༣
༡ སྤྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་།	༣༣

༡ གྲེ་བྲག་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སྟོ།	༣༤
གསུམ་པ་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	༣༥
༡ ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན།	༣༥
༢ ཆོས་གཞན་བསྟུ་བའི་ཚུལ།	༣༤
༣ ཁམས་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།	༤༩
དང་པོ་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་ལྟ།	༣༥
༡ དངོས་དང་།	༣༥
༢ གསུམ་པོ་སོ་སོའི་སྣ་དོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ།	༤༩
༣ ཆོ་ར་འདུ་གཉིས་ཕུང་པོ་ལྟགས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན།	༣༤
༤ ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ།	༣༣
༥ སྟེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པའོ།	༣༥
དང་པོ་དངོས་ལ་བཞི།	༣༥
༡ གཟུགས་ཕུང་གི་རྣམ་བཞག	༣༥
༢ ཕུང་པོ་བར་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག	༤༤
༣ རྣམ་གཤམ་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྣམ་བཞག	༤༧
༤ རྣམ་ཆོས་ལ་དྲུག་པ་གཅད་པའོ།	༤༧
དང་པོ་གཟུགས་ཕུང་གི་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས།	༣༥
༡ དངོས་དང་།	༣༥
༢ དེ་དག་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་དུ་བྱ་བའོ།	༤༤
དང་པོ་དངོས་ལ་གཉིས།	༣༥
༡ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༣༥
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།	
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	༣༧

༡ དབང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ས་བསྟན་པ།	༣༧
༢ རོན་ལ་མཚན་གཞིའི་སྒྲིན་ས་བསྟན་པ།	༣༧
༣ རིག་ཕྱིད་མ་ཡིན་པའི་བཟུགས་བཤད་པའོ།	༣༠
གཉིས་པ་ཆོས་གཞན་བསྟུ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	༥༥
༡ ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བསྟུ་བའི་ཚུལ་དང་།	༥༥
༢ དེ་གཞན་ལ་སྟུར་བའོ།	༤༤
གསུམ་པ་ཁམས་དང་རྒྱམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་བརྒྱད།	༤༩
༡ བསྟན་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་།	༤༩
༢ རྟོགས་བཅས་དཔྱད་བཅས་ལ་སོགས་པའི་རབ་དབྱེ་དང་།	༧༣
༣ དམིགས་བཅས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་།	༧༤
༤ རྟུང་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་།	༥༠
༥ རྟུང་དང་ལྟ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་།	༥༣
༦ མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རབ་དབྱེ་དང་།	༥༩
༧ ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་།	༩༡
༨ གཉིས་ཀྱིས་གཤམ་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བཤད་པ་དང་བརྒྱད་དོ།	༩༨

གནས་གཉིས་པ།

གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས།	༩༩
༡ དབང་པོའི་རྒྱམ་གཞག་དང་།	༡༠༠
༢ འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་ཚུལ་ལོ།	༡༡༡
དང་པོ་དབང་པོའི་རྒྱམ་གཞག་ལ་བྱུག	༡༠༠
༡ དབང་པོའི་རང་བཞིན།	༡༠༠
༢ རྟུགས་སྟུ་བའི་པོ་བོ།	༡༠༥

༡ རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།	༡༠༦
༢ དབང་པོ་ཆེད་གཏོང་།	༡༡༣
༣ དཔེ་རྒྱུ་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུས་འཕྲོག་	༡༡༤
༤ དབང་པོའི་ལྷན་ཚུལ་ལོ།	༡༡༥
དང་པོ་དབང་པོའི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས།	༡༠༠
༡ དབང་པོའི་བྱེད་ལས།	༡༠༠
༢ དབང་པོའི་གྲངས་ངེས།	༡༠༣
གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས།	༡༠༤
༡ ཆོས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་བཤད་པ།	༡༠༤
༢ དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་བཤད་པའོ།	༡༠༦
གསུམ་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ་བཞི།	༡༠༦
༡ ཐོགས་ལ།	༡༠༦
༢ རྒྱ་འབྲས་ལ།	༡༠༧
༣ ངོ་བོ་ལ།	༡༡༠
༤ སྤང་བྱ་ལ་ལྟེས་པའི་རབ་དབྱེའོ།	༡༡༣
བཞི་པ་ཆེད་གཏོང་ལ་གཉིས།	༡༡༣
༡ ཆེད་ཚུལ།	༡༡༣
༢ གཏོང་ཚུལ།	༡༡༤
རྒྱལ་པ་དབང་པོ་ལྷན་ཚུལ་ལ་གཉིས།	༡༡༥
༡ ངེས་ལྷན་དང་།	༡༡༥
༢ སྤྲིད་ལྷན།	༡༡༦
གཉིས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	༡༡༧
༡ དངོས་དང་།	༡༡༧

༡ ཞུ་ལ་བྱ་ཆེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།	༡༥༢
དང་པོ་དངོས་ལ་གཉིས།	༡༥༡
༡ བཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དང་།	༡༥༡
༢ བཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ།	༡༥༢
གཉིས་པ་བཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གཉིས།	༡༥༢
༡ བསྐྱེད་པ་དང་།	༡༥༢
༢ བཤད་པའོ།	༡༥༣
གཉིས་པ་བྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༡༥༣
༡ མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ།	༡༥༣
༢ མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ།	༡༥༣
དང་པོ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ།	༡༥༣
༡ རྩེ་ཆན་དུ་ངེས་པའི་རབ་དབྱེ།	༡༥༣
༢ མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་མཚུངས་ལྡན།	༡༥༤
༣ འདྲ་བ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པ་ལ།	༡༥༤
༤ ཐད་དུ་ལྟ་བུའི་གཅིག་པའོ།	༡༥༥
དང་པོ་རྩེ་ཆན་དུ་ངེས་པའི་རབ་དབྱེ་ལ།	༡༥༣
༡ བསྐྱེད་པ་དང་།	༡༥༣
༢ བཤད་པའོ།	༡༥༣
གཉིས་པ་བྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལ།	༡༥༣
༡ སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་ལ།	༡༥༣
༢ དགེ་བའི་ས་མང་པོ་ལ།	༡༥༤
༣ ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་ལ།	༡༥༥
༤ མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་ལ།	༡༥༥

ཡ	ཉེན་མོངས་ཀྱང་དུའི་ས་པ།	༡༣༧
	གཉིས་པ་མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་མཚུངས་ལྡན།	༡༣༧
	གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ།	༡༣༧
༡	བཟན་པ་དང་།	༡༣༧
༢	བཤད་པ།	༡༣༧
༣	དོན་བསྟུ་བའོ།	༡༣༧
	གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བདུན།	༡༣༧
༡	ཐོབ་མ་ཐོབ།	༡༣༧
༢	སྐུ་མཉམ།	༡༣༧
༣	འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ།	༡༣༧
༤	སྒྲུ་མས་འཇུག་གཉིས།	༡༣༧
༥	སྐྱེ།	༡༣༧
༦	མཚན་ཉིད།	༡༣༧
༧	ཐོབ་ཐུང་བཤད་པའོ།	༡༣༧
	དང་པོ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་གཉིས་ལ།	༡༣༧
༡	དངོས་དང་།	༡༣༧
༢	དེའི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པའོ།	༡༣༧
	གཉིས་པ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ལ།	༡༣༧
༡	ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས།	༡༣༧
༢	མ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས།	༡༣༧
	བཞི་པ་སྒྲུ་མས་འཇུག་གཉིས་ལ།	༡༣༧
༡	འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲུ་མས་འཇུག་བཤད།	༡༣༧
༢	འཁོག་པའི་སྒྲུ་མས་འཇུག་བཤད།	༡༣༧

༡ དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལོ།	༡༤༧
གཉིས་པ་ཞུ་ལ་རྒྱ་རྟེན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ།	༡༥༣
༡ རྒྱ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	༡༥༡
༢ རྟེན་བཤད་པ།	༡༥༤
དང་པོ་རྒྱ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ།	༡༥༣
༡ རྒྱ་བཤད་པ་དང་།	༡༥༣
༢ འབྲས་བུ་བཤད་པ།	༡༥༠
༣ དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཚས་བཤད་པ་ལོ།	༡༥༣
དང་པོ་རྒྱ་བཤད་པ་ལ།	༡༥༣
༡ བཞུན་པ།	༡༥༣
༢ བཤད་པ།	༡༥༣
༣ རྟེན་བཞུ་བ།	༡༥༠
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག	༡༥༣
༡ བྱེད་ཀྱི།	༡༥༣
༢ ཐུན་ཅིག་འབྲུང་བའི་ཀྱི།	༡༥༤
༣ གླུ་མཉམ་གྱི་ཀྱི།	༡༥༦
༤ མཚུངས་ཐུན་གྱི་ཀྱི།	༡༥༤
༥ ཀྱན་འབྱེད་ཀྱི།	༡༥༩
༦ རྟེན་ཐུན་གྱི་ཀྱི།	༡༥༩
གཉིས་པ་ཐུན་ཅིག་འབྲུང་བའི་ཀྱི་ལ།	༡༥༤
༡ མཚན་ཉིད་དང་།	༡༥༤
༢ མཚན་གཞིའོ།	༡༥༤
གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ལ་གཉིས།	༡༥༤

༡ སྤྱི་བཟུང་པ།	༡༥༤
༢ སེམས་ཀྱི་ཤེས་འཇུག་གྱི་བྱ་བ་དུ་བཤད་པའོ།	༡༥༤
གཉིས་པ་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ།	༡༥༠
༡ བཟུང་པ་དང་།	༡༥༠
༢ བཤད་པའོ།	༡༥༡
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༡༥༡
༡ འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་གང་གི་ཡིན་པ།	༡༥༡
༢ སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པའོ།	༡༥༡
གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ལ།	༡༥༡
༡ རྣམ་སྤྱོད་གྱི་འབྲས་བུ།	༡༥༡
༢ རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ།	༡༥༢
༣ བྱལ་བའི་འབྲས་བུ།	༡༥༢
༤ སྤྱི་བཟུང་འབྲས།	༡༥༢
༥ བདག་འབྲས།	༡༥༢
གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༡༥༢
༡ འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱེན་གྱི་དུས།	༡༥༢
༢ དངོས་པོ་གང་རྒྱ་དུས་སྤྱིས་པའོ།	༡༥༢
གཉིས་པ་རྒྱན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༡༥༤
༡ བཟུང་པ་དང་།	༡༥༤
༢ བཤད་པའོ།	༡༥༤
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི།	༡༥༤
༡ རྒྱན་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད།	༡༥༤
༢ རྒྱན་གང་འབྲས་བུ་དུས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད།	༡༥༤

༡ དངོས་པོ་གང་ཉིན་དུ་སྐྱེད།	༡༤༧
༥ དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིན་རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ།	༡༤༩
དང་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ནི།	༡༤༥
༡ ལྷ་ཉིན།	༡༤༥
༢ མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིན།	༡༤༥
༣ དམིགས་ཉིན།	༡༤༦
༥ བདག་པོའི་ཉིན།	༡༤༧
གཞི་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིན་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	༡༤༩
༡ སེམས་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་།	༡༤༩
༢ ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་དང་།	༡༥༠
༣ བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་གསར་དུ་རྟེན་དཔྱད་པའོ།	༡༥༥
དང་པོ་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།	༡༤༩
༡ དངོས་དང་།	༡༥༠
༢ ཉིན་དང་ཉིན་ཅན་སྤྱར་བའོ།	༡༥༠
གནས་གསུམ་པ།	
གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་བཞུན་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༡༥༤
༡ གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་།	༡༥༤
༢ གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མོ།	༡༥༤
དང་པོ་གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་གསུམ།	༡༥༤
༡ དབྱེ་བ།	༡༥༤
༢ ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ལ།	༡༥༥
༣ རང་བཞིན་རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ།	༡༥༦
དང་པོ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།	༡༥༤

༡ ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།	༡༧༥
༢ འབྲོ་བ་ལྔ་དབྱེ་བ།	༡༨༡
གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བཞི།	༡༨༣
༡ རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན།	༡༨༣
༢ སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དབྱེ་བ།	༡༨༤
༣ རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི།	༡༨༥
༤ བདུན་དང་བཞིའི་བརྒྱ་བ་དཔྱད་པའོ།	༡༨༦
གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	༡༨༦
༡ དང་པོར་འཇུག་ཚུལ།	༡༨༦
༢ བར་དུ་གནས་ཚུལ།	༡༩༦
༣ མཐར་འབྲོ་ཚུལ།	༢༡༥
དང་པོར་འཇུག་ཚུལ་ལ་གཉིས།	༡༨༦
༡ བར་དུ་འཇུག་པའི་ཞུ་གནས།	༡༨༦
༢ བར་གྱིས་འཇུག་པའི་བར་སྤྱོད།	༡༨༨
གཉིས་པ་བར་གྱིས་འཇུག་པའི་བར་སྤྱོད་ལ་ལྟ།	༡༨༨
༡ རོ་གོ།	༡༨༨
༢ ལྷུ་བ་ཕྱེད།	༡༨༩
༣ བ་ཚུགས།	༡༩༡
༤ ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	༡༩༣
༥ ཞུ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ལོ།	༡༩༤
གཉིས་པ་ལྷུ་བ་ཕྱེད་ལ་གཉིས།	༡༨༩
༡ རིགས་པ་དང་།	༡༨༩
༢ ལྷུ་བ་ལྷུ་བ་ཕྱེད་ལོ།	༡༩༠

གཉིས་པ་བར་དུ་གནས་ཚུལ་ལ་གཉིས།	༡༩༤
༡ བར་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོན་འབྲེལ།	༡༩༤
༢ བར་གནས་པ་ཟུག་གི་རྟོན་འབྲེལ་ལོ།	༢༡༠
དང་པོ་བར་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་གསུམ།	༡༩༤
༡ བསྐྱེད་པ།	༡༩༤
༢ བཤད་པ།	༡༩༥
༣ བསྐྱེད་པོ།	༢༡༠
གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	༡༩༥
༡ གནས་སྐབས་པའི་རྟོན་འབྲེལ།	༡༩༥
༢ སྐབས་སུ་བབ་པའི་ངོ་བོ།	༢༠༩
༣ ཡན་ལག་གསུམ་དཔེ་དང་སྐར་བའོ།	༢༠༩
དང་པོ་གནས་སྐབས་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལ་བཞི།	༡༩༥
༡ རང་བཞིན།	༡༩༥
༢ བསྐྱེད་པ་དཔྱད་པ།	༢༠༡
༣ བྱང་ས་ངེས་པའི་བྱ་མཆན།	༢༠༡
༤ འཕྱར་ཕྱར་གྱི་ཁྱད་པམ།	༢༠༢
དང་པོ་རང་བཞིན་ལ་གསུམ།	༡༩༥
༡ དབྱེད།	༡༩༥
༢ སོ་སའི་མཆན་ཉིད།	༡༩༥
༣ རི་དག་གི་ངེས་པ།	༢༠༠
གཉིས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་བཞི།	༢༠༩
༡ མ་རིག་པ་བཤད་པ།	༢༠༩
༢ མིང་བཤད་པ།	༢༠༩

༡ རེག་པ་བཤད་པ།	༡༠༥
༢ ཚཱ་བ་ཁ་འཕང་དང་བཙས་པ་བཤད་པའོ།	༡༠༦
གཉིས་པ་གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཉིས།	༡༡༠
༡ བསྟན་པ་དང་།	༡༡༠
༢ བཤད་པའོ།	༡༡༠
གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	༡༡༠
༡ ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན།	༡༡༠
༢ ཞར་ལ་བར་སྤྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།	༡༡༥
༣ དེ་དག་གི་ངེས་པའོ།	༡༡༥
གཉིས་པ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ཕྱིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་གསུམ།	༡༡༥
༡ རིམ་པ་དང་ཆད་དངོས།	༡༡༥
༢ ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆད།	༡༢༣
༣ ཆད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་དུ་བཤད་པའོ།	༡༢༥
དང་པོ་རིམ་པ་དང་ཆད་དངོས་ལ་གསུམ།	༡༡༥
༡ རྟེན་བཤད།	༡༡༥
༢ རྟེན་པ་བཤད།	༡༢༠
༣ སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་དུ་བཤད་པའོ།	༡༢༦
དང་པོ་རྟེན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༡༡༥
༡ རྟེན་གྱི་དུལ་ལོངས།	༡༡༥
༢ རྟེན་དང་གསེར་གྱི་དུལ་ལོངས་བཤད་པའོ།	༡༡༩
གཉིས་པ་རྟེན་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	༡༢༠
༡ རི་བཤད་པ།	༡༢༠
༢ མཚོ་བཤད་པ།	༡༢༡

༡ སྒྲིང་བཤད་པ།	༣༣༩
གསུམ་པ་སྒྲིང་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	༣༣༩
༡ སྒྲིང་གཙོ་བོ།	༣༣༩
༢ སྒྲིང་ཕྱན།	༣༣༤
༣ འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ།	༣༣༤
གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱི་བྱུང་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༣༣༥
༡ དངོས་དང་།	༣༣༥
༢ དེ་དག་གི་རྒྱུས་པའོ།	༣༤༡
དང་པོ་དངོས་ལ་གཉིས།	༣༣༥
༡ ངན་སོང་དང་།	༣༣༥
༢ མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་སོ།	༣༣༠
དང་པོ་ངན་སོང་ལ་གཉིས།	༣༣༥
༡ ཆ་དམུལ་དང་།	༣༣༥
༢ གང་དམུལ་འོ།	༣༣༩
གཉིས་པ་མཐོ་རིས་ལྡན་གནས་ལ་གཉིས།	༣༣༠
༡ ས་དང་འབྲེལ་བ་དང་།	༣༣༠
༢ ས་དང་མ་འབྲེལ་བའོ།	༣༣༧
དང་པོ་ས་དང་འབྲེལ་བ་ལ་གཉིས།	༣༣༠
༡ རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་།	༣༣༠
༢ སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱི་གནས་སོ།	༣༣༤
དང་པོ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་ལ་གཉིས།	༣༣༠
༡ གཞུང་མེད་ཁང་ལ་བརྟེན་པ་དང་།	༣༣༠
༢ རི་ལ་བརྟེན་པའོ།	༣༣༩

གཉིས་པ་ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆད་ལ་གཉིས།

༣༥༩

༡ ལུས་ཆད་དང་།

༣༥༩

༢ ཆེ་ཆད་གཉིས་སོ།

༣༥༩

གཉིས་པ་ཆེ་ཆད་ལ་གཉིས།

༣༥༩

༡ དངོས་དང་།

༣༥༩

༢ ཞར་ལ་བྱུང་ངོ་།

༣༥༩

དང་པོ་དངོས་ལ་གཉིས།

༣༥༩

༡ མཐོ་ཤིས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་དང་།

༣༥༩

༢ ངན་མོང་བའི་ཆེ་ཆད་དོ།

༣༥༩

གསུམ་པ་ཆད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་བ་ལ་གཉིས།

༣༥༩

༡ མདོར་བཟུང་པ་དང་།

༣༥༩

༢ ལྷན་པར་བཤད་པའོ།

༣༥༩

གཉིས་པ་ཆད་དེ་ཉིད་ལྷན་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༣༥༩

༡ ལུས་གཟུགས་ཀྱི་ཆད་དང་།

༣༥༩

༢ དུས་ཀྱི་ཆད་གཉིས་སོ།

༣༥༩

གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་ཆད་ལ་གཉིས།

༣༥༩

༡ ལོ་བཤད་པ་དང་།

༣༥༩

༢ བསྐྱལ་པ་བཤད་པའོ།

༣༥༩

གཉིས་པ་བསྐྱལ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༣༥༩

༡ དངོས་དང་།

༣༥༩

༢ ཞར་ལ་བྱུང་བའོ།

༣༥༩

དང་པོ་དངོས་ལ་གཉིས།

༣༥༩

༡ བཟུང་པ་དང་།

༣༥༩

༡ བཤད་པའོ།	༣༥༠
གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི།	༣༥༠
༡ འཇིག་པ།	༣༥༠
༢ འཆགས་པ།	༣༥༣
༣ བནས་པ།	༣༥༣
༤ བསྐལ་པ་ཆེན་པོའོ།	༣༥༤
གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ལ་གཉིས།	༣༥༤
༡ བསྐལ་ཆེན་གྱི་ཞར་བྱང་།	༣༥༤
༢ འཇིག་བསྐལ་གྱི་ཞར་བྱང་ངོ་།	༣༥༩
དང་པོ་བསྐལ་ཆེན་གྱི་ཞར་བྱང་ལ་གསུམ།	༣༥༤
༡ སངས་རྒྱལ།	༣༥༤
༢ རང་རྒྱལ།	༣༥༥
༣ འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་འབྱུང་རྒྱལ་ལོ།	༣༥༦
གཉིས་པ་འཇིག་བསྐལ་གྱི་ཞར་བྱང་ལ་གསུམ།	༣༥༩
༡ འཇིག་པའི་དབྱེ་བ།	༣༥༩
༢ ལུས་པའི་ཅེ་མོ།	༣༦༢
༣ འཇིག་པའི་རིམ་པ།	༣༦༢
བནས་བཞི་པ།	
བཞི་པ་ལས་བསྐྱར་པའི་བནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས།	༣༦༤
༡ མཚམས་སྐྱར་བ།	༣༦༤
༢ ལས་དངོས་བཤད་པ།	༣༦༤
གཉིས་པ་ལས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༣༦༤
༡ ལས་གྱིང་བོ་དང་།	༣༦༤

༡ མདོ་ལས་འདུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།	༣༠༠
དང་པོ་ལས་དངོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས།	༣༥༥
༡ བཞུན་པ་དང་།	༣༥༥
༢ བཤད་པ་ལོ།	༣༥༥
གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	༣༥༥
༡ ལས་ཀྱི་རང་བཞིན།	༣༥༥
༢ ལས་གསུམ་སྤྱི་ཁྱད་ཀྱི་ཕ་ས།	༣༧༠
༣ རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བའོ།	༣༧༥
དང་པོ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས།	༣༥༥
༡ རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་།	༣༥༥
༢ རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས།	༣༥༦
དང་པོ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་གཉིས།	༣༥༥
༡ ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་།	༣༥༥
༢ རྒྱ་ལྡན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གཉིས་སོ།	༣༥༦
གཉིས་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ལ་གསུམ།	༣༥༦
༡ ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད།	༣༥༦
༢ རྒྱ་ལྡན་བའི་ཁྱད་ཕ་ས།	༣༥༩
༣ ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་ཕ་ས།	༣༥༩
གཉིས་པ་ལས་གསུམ་སྤྱི་ཁྱད་ཀྱི་ཕ་ས་ལ་གཉིས།	༣༧༠
༡ དངོས་དང་།	༣༧༠
༢ ཞར་བྱེད་ངོ།	༣༧༡
གཉིས་པ་ཞར་བྱེད་ལ་གསུམ།	༣༧༡
༡ དགོས་པ་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ།	༣༧༡

༡ རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་ཚུལ།	༣༩༠
༢ རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ།	༣༩༡
༣ ལྷན་པའི་མུ་བཞིར་བཤད་པའོ།	༣༩༢
གཉིས་པ་རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ་གཉིས།	༣༩༣
༡ དངོས་དང་།	༣༩༣
༢ ཞར་ཕྱང་ངོ།	༣༩༣
གསུམ་པ་འཕྱོག་གཏོང་ལ་གཉིས།	༣༩༣
༡ འཕྱོག་ཚུལ།	༣༩༣
༢ གཏོང་ཚུལ།	༣༩༤
དང་པོ་འཕྱོག་ཚུལ་ལ་གསུམ།	༣༩༣
༡ རྒྱམ་པའི་འཕྱོག་ཚུལ།	༣༩༤
༢ རྒྱམ་མིན་གྱི་འཕྱོག་ཚུལ།	༣༩༤
༣ བར་མའི་འཕྱོག་ཚུལ།	༣༩༤
དང་པོ་རྒྱམ་པ་འཕྱོག་ཚུལ་ལ་གཉིས།	༣༩༤
༡ ཇི་ལྟར་འཕྱོག་པ་དང་།	༣༩༤
༢ བཅུང་ལས་འཕྱོག་པའོ།	
དང་པོ་ཇི་ལྟར་འཕྱོག་ཚུལ་ལ་གཉིས།	༣༩༤
༡ བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱམ་པ་འཕྱོག་ཚུལ།	༣༩༤
༢ སོ་ཐར་གྱི་རྒྱམ་པ་འཕྱོག་ཚུལ་ལོ།	༣༩༤
གཉིས་པ་སོ་ཐར་གྱི་རྒྱམ་པ་འཕྱོག་ཚུལ་གཉིས།	༣༩༤
༡ དངོས་དང་།	༣༩༤
༢ ཞར་ཕྱང་གཉིས།	༣༩༥
གཉིས་པ་ཞར་ཕྱང་ལ་གསུམ།	༣༩༥

གཉིས་པ་བཅད་པ་ལ་གཉིས།

༣༠༡

༡ བསྟན་ནམས་སྟགས་བཅད་པ་དང་།

༣༠༡

༢ བདེ་སྟགས་བཅད་པ་ལོ།

༣༠༡

གཉིས་པ་བདེ་སྟགས་བཅད་པ་ལ་གསུམ།

༣༠༡

༡ རྩེད་འབྱར་གསུམ་པོ་སྟེ་མཚན་གཞི།

༣༠༡

༢ རྩེད་འབྱར་གྱི་དབྱེ་བ།

༣༠༣

༣ ལས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཚར་བ་གང་ཡིན་པ་ལོ།

༣༠༧

དང་པོ་རྩེད་འབྱར་གསུམ་པོ་སྟེ་མཚན་གཞི་ལ་གཉིས།

༣༠༡

༡ རང་ལུགས།

༣༠༣

༢ གཞན་ལུགས།

༣༠༣

གཉིས་པ་རྩེད་འབྱར་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།

༣༠༣

༡ རྩེད་འབྱར་དང་།

༣༠༣

༢ རྩེད་འབྱར་གྱི་དབྱེ་བ་ལོ།

༣༠༣

གཉིས་པ་རྩེད་འབྱར་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།

༣༠༣

༡ རྩེད་འབྱར་ལ།

༣༠༣

༢ རྩེད་འབྱར་གྱི་དབྱེ་བ་ལོ།

༣༠༤

གསུམ་པ་ལས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཚར་བ་གང་ཡིན་པ་ལ་གཉིས།

༣༠༧

༡ དངོས་དང་།

༣༠༧

༢ གཞི་ལ་ལྟུང་གི་སྟེ་སྟེ་བྱ་བ་ལོ།

༣༠༤

གསུམ་པ་རྩེད་འབྱར་གྱི་དབྱེ་བ།

༣༠༩

གཞི་པ་རྩེད་འབྱར་གཞི་ལ་གཉིས་པ་ལོ།

༣༠༩

༡ བཅད་པ་དང་།

༣༠༩

༢ བཅད་པ་གཉིས།

༣༡༠

ཐཱ་མཱ་ཤཱ་ཕྱི་སྐྱོན་སྐྱོན་གྱི་བྱ་བ་	329
བྱ་བ་ཕྱི་སྐྱོན་སྐྱོན་གྱི་བྱ་བ་	329
བདུན་པ་ལེགས་སྤྱད་དང་ཉེས་སྤྱད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	329
1 ལས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག	329
2 ལོག་འཛོལ་ལས་སུ་སྐྱོན་པའི་བྱ་མཚན།	329
3 ལས་ཁང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའོ།	329
དང་པོ་ལས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས།	329
1 བསྐྱོན་པ་དང་།	329
2 བཤད་པའོ།	329
གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་བདུན།	329
1 རིག་ཕྱིད་དང་རིག་ཕྱིད་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ།	329
2 ལས་ལམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།	329
3 མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་བྱ་བ་དང་བཤད་པ།	329
4 དགེ་ཅ་གཅོད་པ་དང་མཚམས་སྦྱར་ཚུལ།	329
5 སེམས་པ་ལས་ལམ་དུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ།	329
6 ཁམས་དང་འབྲེལ་བ་དང་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་པ།	329
7 ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ།	329
གསུམ་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་བྱ་བ་དང་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	329
1 མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྱི་བྱ་བ།	329
2 སོ་སོའི་མཚན་ཉིད།	329
3 ལས་ལམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ནོ།	329
གཉིས་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	329
1 ཅ་བ་བཞི།	329

༡ བ་སྒྲིབ་བཞི།	༣༡༩
༢ ཡན་ལག་དྲུག་	༣༡༩
བརྒྱད་པ་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མིན་པས་བརྒྱད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	༣༢༡
དགུ་པ་འཕྲིན་ཕྱེད་དང་ཚོགས་ཕྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	༣༢༡
བརྒྱ་པ་སྒྲིབ་པ་གསུམ་བཤད་པ།	༣༢༢
བརྒྱ་གཅིག་པ་མཆམས་མེད་ལྟ་བཤད་པ།	༣༢༤
བརྒྱ་གཉིས་པ་ཉེ་བ་ལྟ་བཤད་པ།	༣༢༣
བརྒྱ་གསུམ་པ་བསྐྱོད་མཆམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ།	༣༢༩
བརྒྱ་བཞི་པ་ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤད་པ།	༣༣༩
བཅོ་ལྔ་པ་རིགས་པས་རབ་དུ་བརྒྱལ་བའི་ལས།	༣༤༠

གནས་ལྟ་པ།

གནས་ལྟ་པ་འཆད་པ་ལ་བཞི།

༡ མཆམས་ཕྱུད་	༣༤༢
༢ སྤྱ་རྒྱས་དངོས།	༣༤༢
༣ དེ་མྱོང་བའི་ཚུལ།	༣༤༣
༤ སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་པ།	༣༤༣

གཉིས་པ་སྤྱ་རྒྱས་དངོས་ལ་བདུན།

༡ སྤྱ་རྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ།	༣༤༢
༢ རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་	༣༤༣
༣ སེམས་སྤྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ།	༣༤༤
༤ ཉོན་མོངས་སྤྱེ་ཚུལ།	༣༤༤
༥ རྣམ་བྱངས་བཤད་པ།	༣༤༥
༦ བང་དང་མཚུངས་པ་ར་ལྟན་ཚུལ།	༣༤༧

བཞི་པ་དུས་ལ་ལྷོས་པའི་ལྷན་ཚུལ་ལ།

3101

༡ དངོས་དང་།

3101

2 ཞུ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ།

3104

3 སྤང་པ་དང་བྱལ་བའི་ཁྱད་པ་།

313

གཉིས་པ་ཞུ་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ་ལ།

3104

༡ ཡུལ་དུས་གསུམ་རྣམས་སྤྱད་པ་དང་།

3104

2 རེ་ལ་ཚོད་པ་དཔྱད་པ་དང་།

313

3 རེ་ལ་ལན་གདབ་པ།

313

ལྷ་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས།

314

༡ མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས།

314

2 བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས།

3100

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ་གཉིས།

3100

༡ བསྟན་པ།

3100

2 བཤད་པ།

3100

གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ།

3100

༡ ཀུན་སྤྱོད་པ།

3100

2 འཛིང་བ།

3103

3 ཉེ་ཉེ།

3103

4 ཀུན་དགྱིས།

3103

དང་པོ་ཀུན་སྤྱོད་པ།

3100

༡ ཀུན་སྤྱོད་དགྱ།

3100

2 འོག་སའི་ཆ་མཐུན་ལ།

3103

3 ཡོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལ།

3103

56

བཞི་པ་ཀུན་དགེས་གཉིས།

393

༡ དངོས་དང་།

393

༢ ཞར་བྱུང་ངོ།།

394

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ།

394

༡ སྒྲིམ་བྱུག

394

༢ ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ལ།

394

བྱུག་པ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ་ལ་གཉིས།

395

༡ རྣམ་ཤེས་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ།

395

༢ ཆོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ།

395

བཞི་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་བསྐྱན་པ་ལ།

403

༡ དཔྱེ་བ།

403

༢ ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ།

404

༣ བྱངས་ངེས།

406

༤ གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་པ།

406

༥ འཕྲོག་གཏོང་བཤད་པ།

407

གནས་བྱུག་པ།

བྱུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྐྱན་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་བཞི།

408

༡ དམིགས་ལུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ།

408

༢ བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ།

411

༣ བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག

414

༤ མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱན་པ།

417

དང་པོ་དམིགས་ལུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ལྟ།

408

༡ མཚམས་སྦྲུལ།

408

༡ ལམ་རང་གི་ངོ་གོ	༤༠༩
༢ བདེན་བཞི་དངོས།	༤༠༩
༣ འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བཟུལ་དུ་བསྐྱབ་པ།	༤༡༠
༤ ཞུ་ལ་བདེན་གཉིས་བཤད་པ།	༤༡༠
གཉིས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།	༤༡༡
༡ བསྟན་པ།	༤༡༡
༢ བཤད་པ།	༤༡༢
གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	༤༡༢
༡ ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན།	༤༡༢
༢ རྟོན་སྟོན་དུ་སྤྱད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ས།	༤༡༢
༣ སྒྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ།	༤༡༣
གསུམ་པ་སྒྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ་གཉིས།	༤༡༣
༡ ཞི་གནས་དང་།	༤༡༣
༢ ལྷག་མཐོང་གཉིས།	༤༡༤
དང་པོ་ཞི་གནས་ལ་གཉིས།	༤༡༣
༡ བསྟན་པ།	༤༡༣
༢ བཤད་པའོ།	༤༡༣
གཉིས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༤༡༣
༡ མི་སྐྱབ་པ་བསྒྲུལ་པ།	༤༡༣
༢ དབྱལ་པ་འཕྱར་དུ་བསྒྲུལ་པ།	༤༡༤
གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་ལ་གསུམ།	༤༡༤
༡ ཆོགས་ལམ།	༤༡༤
༢ སྒྲུར་ལམ།	༤༡༥

༡ བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ།	༤༣༩
གཉིས་པ་སྒྱུར་ལམ་ལ་གསུམ།	༤༣༩
༡ སྒྱུར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན།	༤༣༩
༢ ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ར།	༤༣༠
༣ རྟོགས་བཅོད་གཞན་བསྟན་པའོ།	༤༣༩
གསུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་གཉིས།	༤༣༥
༡ དཤེ་བ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ།	༤༣༥
༢ མཇུག་བསྟུ་བའོ།	༤༤༥
དང་པོ་དཤེ་བ་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།	༤༣༥
༡ ཆགས་བྱལ་སྒྲོན་མོང་།	༤༣༥
༢ མཐར་གྱིས་པའོ།	༤༣༧
གཉིས་པ་མཐར་གྱིས་པ་ལ་གཉིས།	༤༣༧
༡ ལྷ་མཚན།	༤༣༧
༢ ལྷ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གོ།	༤༣༧
གཉིས་པ་ལྷ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ།	༤༣༧
༡ ལྷ་ལྟགས།	༤༣༧
༢ ཕྱིར་འོང་།	༤༣༩
༣ ཕྱིར་མི་འོང་།	༤༣༩
༤ དབྱ་བཅོམ་མོ།	༤༣༩
གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ལ་གཉིས།	༤༣༩
༡ ཕྱིར་བསྟན་པ།	༤༣༩
༢ བྱེད་པ་ཏུ་བཤད་པའོ།	༤༣༩
གཉིས་པ་བྱེད་པ་ཏུ་བཤད་པ་ལ།	༤༣༩

༡ དཔྱེག	༤༣༩
༢ སྤེལ་མ་སྤེལ་པ།	༤༣༩
༣ ལུས་མངོན་བྱེད་བཤད་པའོ།	༤༣༩
དང་པོ་དཔྱེག་པ།	༤༣༩
༡ དངོས་དང་།	༤༣༩
༢ རོན་བྱིབྱེད་པར་པོ།	༤༣༠
གཞི་པ་དབྱ་བཅོམ་ལ་གཉིས།	༤༣༩
༡ ཞུགས་པ་དང་།	༤༣༩
༢ བནས་པ་གཉིས།	༤༣༤
གཉིས་པ་བནས་པ་ལ།	༤༣༤
༡ དངོས་དང་།	༤༣༤
༢ ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ།	༤༣༥
༣ བེས་པའི་འབྱུང་ཚུལ།	༤༣༧
༤ དཔེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་བསྟུ་བ།	༤༣༩
༥ ཆངས་པའི་འཁོར་ལོ།	༤༣༩
༦ དཔེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲུལ་འཁོབ་ཚུལ།	༤༤༡
༧ དབྱ་བཅོམ་གྱི་དཔྱེག	༤༤༡
གཉིས་པ་ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ།	༤༣༥
༡ ལམ་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ།	༤༣༥
༢ ས་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་པ།	༤༣༦
༣ ཞར་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་མོ།	༤༣༧
བདུན་པ་དབྱ་བཅོམ་གྱི་དཔྱེག་པ་གཞི།	༤༤༡
༡ དངོས་དང་།	༤༤༡

༡ ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ལ།	༤༤༣
༢ ཉམས་པའི་དབྱེ་བ།	༤༤༣
༤ དབང་པོ་འཕྲོ་ཚུལ་གྱི་བྱས་ཏུ་བཤད་པའོ།	༤༤༤
བཞི་པ་མངོན་རྟོགས་ལམ་བསྟན་པ་ལ།	༤༤༧
༡ རྩེ་ར་སོགས་བཞི་བཤད་པ།	༤༤༧
༢ བནས་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་ལམ་བཤད་པ།	༤༤༩
༣ བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བཤད་པའོ།	༤༤༩
གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བཤད་པ་ལ།	༤༤༩
༡ མིང་གི་རྩོན་པ་དབྱེ་བ།	༤༤༩
༢ རྩེ་ར་གྱི་རྩོན་པ་དབྱེ་བ།	༤༤༩
༣ རྩོ་ཆོན་གྱི་གོ་རིམ།	༤༥༠
༤ རོ་བོའི་ཁྱད་པ་ལ།	༤༥༠
༥ ས་གང་གིས་བསྟན་པ།	༤༥༠
༦ ཞར་ལ་གཤམ་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཚུལ།	༤༥༡
༧ མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱས་ཏུ་བཤད་པའོ།	༤༥༣
མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱས་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	༤༥༣
༡ དངོས་དང་།	༤༥༣
༢ ཞར་ལ་སྤང་བྱ་རྩོད་ཚུལ།	༤༥༣
གནས་བདུན་པ།	
ཡེ་གཤམ་བསྟན་པའི་གནས་ལ་ལ།	༤༥༥
༡ གཤམ་པའི་གཞི།	༤༥༥
༢ གཤམ་པའི་རང་བཞིན།	༤༥༥
༣ གཤམ་པའི་ལྷན་པ།	༤༥༥

༤ ཤེས་པའི་ཐོབ་པ།	༤༩༥
༥ ཤེས་པས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།	༤༩༠
གཉིས་པ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ལྟ།	༤༩༩
༡ བསྐྱབ་ཡུལ་དང་བཅས།	༤༩༩
༢ དབྱིབ་ཁྱད་པར་དང་བཅས།	༤༩༩
༣ གྲངས་ངེས་གཉིན་པོའི་བྱི་བྱག་དང་བཅས་པ།	༤༩༩
༤ རྣམ་པའི་བྱི་བྱག་	༤༩༠
༥ ཚོས་གྱུ་ཁྱད་པར་	༤༩༣
བཞི་པ་ཤེས་པའི་འཕྲོག་པ་ལ།	༤༩༥
༡ ལམ་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོག་པ།	༤༩༥
༢ ས་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོག་པ།	༤༩༩
༣ འཕྲོག་པའི་དབྱིབ་	༤༩༠
དང་པོ་ལམ་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོག་པ་ལ།	༤༩༥
༡ མཐོང་ལམ་དུ་དུ་འཕྲོག་	༤༩༩
༢ སྒྲུལ་ལམ་དུ་དུ་འཕྲོག་	༤༩༩
༣ བཤད་པའི་ལྷག་མ་དུ་འཕྲོག་པའོ།	༤༩༩
ལྔ་པ་ཤེས་པས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ།	༤༩༠
༡ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།	༤༩༠
༢ ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ནོ།	༤༩༩
དང་པོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས།	༤༩༠
༡ མདོར་བསྟན།	༤༩༠
༢ རྩས་པར་བཤད་པའོ།	༤༩༡
གཉིས་པ་རྩས་པར་བཤད་པ་ལ།	༤༩༡

༡	སྒྲུབས་བཤད།	༤༧༡
༢	མི་འཛིན་པ་བཤད་པ།	༤༧༢
༣	དུན་པ་གཉིས་གཞན་བཤད་པ།	༤༧༣
༤	ཐུགས་ཐེ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།	༤༧༤
	དང་པོ་སྒྲུབས་བཤད་པ་ལ།	༤༧༥
༡	ཐུགས་ཀྱི་སྒྲུབས།	༤༧༦
༢	སྒྲུབ་སྒྲུབས་སོ།	༤༧༧
	གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས།	༤༧༨
༡	མདོར་བསྟན།	༤༧༩
༢	ཐུགས་བཤད་དོ།	༤༨༠
	གཉིས་པ་ཐུགས་པར་བཤད་པ་ལ།	༤༨༡
༡	འཕགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་།	༤༨༢
༢	སྒྲུབ་འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བའོ།	༤༨༣
	དང་པོ་འཕགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ།	༤༨༤
༡	ཉོན་མོངས་མེད་པ།	༤༨༥
༢	སྒྲོན་ནས་ཤེས་པ།	༤༨༦
༣	སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་བཤད་པ།	༤༨༧
༤	འཕྲོག་ཚུལ་ལོ།	༤༨༨
	གཉིས་པ་སྒྲུབ་འཕགས་ཐུན་མོང་བ་ལ་ལ།	༤༨༩
༡	དབྱེ་བ།	༤༩༠
༢	ངོ་བོ།	༤༩༡
༣	ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར།	༤༩༢
༤	མདོན་ཤེས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན།	༤༩༣

ཡ མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་པར་བཤད་པ།	༥༩༩
བཞི་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་བསྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ།	༥༩༡
༡ རིག་པ་གསུམ་བཤད་པ།	༥༩༡
༢ ཚོ་འཕྲུལ་གསུམ་བཤད་པའོ།	༥༩༣
ལྷ་པ་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་པར་བཤད་པ་ལ།	༥༩༩
༡ རྩ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་བཤད་པ་དང་།	༥༩༩
༢ ལྷ་འི་མིག་ན་བཤད་པ།	༥༩༧
༣ རོགས་གཙོད་ལྷ་ག་མ་བཤད་པའོ།	༥༩༩
དང་པོ་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་བཤད་པ་ལ།	༥༩༩
༡ རོ་བོ་ལྷ་དང་བཙས་པ།	༥༩༩
༢ ལྷ་པ་སེམས་བཤད་པ།	༥༩༥
༣ རྩ་འཕྲུལ་གྱི་དབྱེ་བའོ།	༥༩༦

གནས་བརྒྱད་པ།

བརྒྱད་པ་སྦྱོམས་འཇུག་བསྟན་པའི་གནས་ལ།	༥༩༩
༡ སྦྱོམས་འཇུག་དངོས།	༥༩༩
༢ དེས་བསྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་མོ།	༥༠༦
དང་པོ་སྦྱོམས་འཇུག་དངོས་ལ་བཞི།	༥༩༩
༡ དངོས་གཞི།	༥༩༩
༢ ཉེར་བསྟོགས།	༥༠༣
༣ ཁྱད་པར་ཅན།	༥༠༣
༤ ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་དབྱེ་བ།	༥༠༣
དང་པོ་དངོས་གཞི་ལ།	༥༩༩
༡ དབྱེ་བ།	༥༩༠

༡ བསམ་གདན་གྱི་ཡན་ལག་	༤༩༩
༢ ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཚུལ།	༤༩༧
༣ གང་ལས་གང་འབྱུང་།	༤༩༧
༤ ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟེ།	༥༠༠
དང་པོ་དབྱེ་བ་ལ།	༤༩༩
༡ རྒྱལ་པར་དབྱེ་བ།	༤༩༩
༢ བསྐྱེད་བསྐྱེད་པའོ།	༤༩༩
དང་པོ་རྒྱལ་པར་དབྱེ་བ་ལ།	༤༩༩
༡ བསམ་གདན་གྱི་དབྱེ་བ།	༤༩༩
༢ གཞུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ།	༤༩༠
གཉིས་པ་བསམ་གདན་གྱི་ཡན་ལག་ལ།	
༡ རྒྱ་སྐྱེམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་དང་།	༤༩༩
༢ འབྲས་བུ་སྐྱེམས་ཆོར་བ་དུ་ཡོད་དཔྱད་པ།	༤༩༦
དང་པོ་རྒྱ་སྐྱེམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་ལ།	༤༩༩
༡ དགེ་བའི་ཡན་ལག་དང་།	༤༩༩
༢ ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་དང་།	༤༩༥
༣ མི་གཡོ་བར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན།	༤༩༦
དང་པོ་དགེ་བའི་ཡན་ལག་ལ།	༤༩༩
༡ མིང་གི་སྒྲིམས་དབྱེ་བ།	༤༩༩
༢ རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམས་བསྐྱེད་པའོ།	༤༩༩
གཞི་པ་གང་ལས་གང་འབྱུང་བ་ལ།	༤༩༧
༡ གསུམ་པོ་གང་ལས་གང་འབྱུང་བ།	༤༩༩
༢ དག་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་བཤད་པ།	༤༩༩

༡ ཐོད་ཆལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་གི་བྱ་བ་བཤད་པའོ།	༤༩༩
གཉིས་པ་གསུམ་པོ་གང་ལས་གང་འཕྲུང་བ་ལ།	༤༩༩
༡ སྒྲུབ་པ་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་།	༤༩༩
༢ དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།	༤༩༩
བཞི་པ་དྲིང་ངེ་འཇིན་གྱི་སྒྲོན་ཆས་དབྱེ་བ་ལ།	༥༠༣
༡ ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆས་དབྱེ་བ།	༥༠༣
༢ ལམ་གྱི་སྒྲོན་ཆས་དབྱེ་བ།	༥༠༣
༣ ལམ་སྟན་འབྱེན་པའི་སྒྲོན་ཆས་དབྱེ་བ།	༥༠༤
༤ བྱེད་པའི་སྒྲོན་ཆས་དབྱེ་བའོ།	༥༠༥
གཉིས་པ་དེས་བསྐྱུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ།	༥༠༦
༡ ཚད་མེད།	༥༠༦
༢ རྣམ་ཐར་བརྒྱད།	༥༠༩
༣ ཟླ་མཚོན།	༥༡༠
༤ ཟད་པ་སྤྱོད།	༥༡༣
༥ དེ་དག་གི་སྒྲུབ་པ་བཤད་པའོ།	༥༡༣
བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ།	༥༡༤
༡ བསྟན་པ་གནས་པའི་ཚད།	༥༡༤
༢ རང་དགའ་སྤངས་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་བ།	༥༡༥
༣ ཕྱི་རབས་ལ་བག་ཡོད་བྱ་བར་གདམས་པ།	༥༡༦

༡༡། །ཇི་བཅུན་དམ་པ་ཐུགས་ཇི་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གས་
པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ།

བྱི་ཐུའི་མདངས་དང་འདྲིས་པའི་གསེར་བཟང་མདོག །
མདོག་ལེགས་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་ལྷང་ངེར་མཁྱེན། །
མཁྱེན་རབ་དབང་ཕྱག་འཇམ་དབྱངས་འགྲོ་བའི་སྐྱབས། །
སྐྱབས་མཆོག་ཁྱིད་ཀྱིས་རབ་འབྱམས་ཤེས་རབ་སྦྱོལ། །
རྣམ་བཟའི་གཟུགས་ལ་མིག་གིས་ལྟ་བ་བཞིན། །
རྣམ་མང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ། །
རྣམ་དག་མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་མེད་འདུག་པ། །
ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྐྱེས་དྲི་ཇི་འཆང་། །
གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བཤེས་གཉིན་རྒྱལ་འཛིན་པ། །
སྟོ་བཟང་ཐུགས་པའི་དཔལ་ཞེས་ས་གསུམ་གྱི། །
སྐྱོད་གུའི་འདྲན་པ་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
ལེགས་བཤད་དར་བའི་མཁྱེན་པ་མཁའ་ལྟར་ཡངས། །
འགྲོ་ལ་མ་ལཱ་བཅེ་བ་རྒྱན་དུ་གོམས། །
ཐུབ་བསྐྱན་རིན་ཆེན་རྒྱས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཅན། །
རྒྱལ་ཆབ་ཆོས་ཇི་ཇི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
དོན་གཉིས་སྐྱབ་ལ་རབ་དཀར་དགེ་ཆོགས་ཀུན། །
རྣམ་དག་སྟོན་པའི་འདུན་པ་བདང་ཅམ་གྱིས། །
འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྱིས་ཐུབ་པའི་དཔལ་མངའ་བའི། །
བདག་གི་ཡོངས་འཛིན་དེ་ལ་གས་བདུད་ནས། །
དམ་པ་དེ་ཡི་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས། །

དེ ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་སྤྱོད་ཏེ་སྐད་དུ་ཆོས་
གསུངས་པས། ད་ལྟ་འདི་ཙམ་ལ་འདྲིས་པས་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱིས་རང་གི་རང་
གིས་སྐད་ཤེས་ནས་འོང་བ་དང་། ཡང་སྒྲ་ཐད་ལོག་ལ་མཁས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་
པས་སོ།

འོ་ན་མཚན་ཐོག་མར་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། སྒྲིགས་བམ་ཆེགས་
ཆུང་དུས་ཆེད་པ་དང་། གང་ཡིན་རྟོགས་སྒྲ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །རྒྱ་སྐད་དང་
བོད་སྐད་མན་ཆུན་མཚམས་སྤྱར་དེ་སྒྲིམ་པའི་དགོས་པ་ནི། ལོ་རྒྱ་བའི་དྲིན་ཤེས་
ནས་བྱས་པ་གཞེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །མཚན་དོན་དངོས་ཀྱི་དོན་འོག་དུ་
འཆད་དོ།

གཉིས་པ་ (འབྱར་གྱི་ཕྱག་)ནི།

ཅེ་ག། འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྩེ་རྒྱར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །

འཇམ་དཔལ་གཞོན་རྩེ་རྒྱར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སོ། །འདི་ཡང་ཕྱོད་
གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀས་བཅད་དང་བསྐྱུན་པ་སྒྲེ། མདོ་སྤེའི་ཐོག་མར་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱག་འཆལ། འདུལ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་མར་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ། མདོ་ན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་མར་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ཞེས་བཀས་བཅད་པས་སོ།

གསུམ་པ་ (གཞུང་གི་དོན་)ལ་གཉིས། བསྐྱུན་བཅོས་རྩམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་
ཡན་ལག། །བརྩམ་པའི་བསྐྱུན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་སོ། །དང་པོ་(བསྐྱུན་
བཅོས་རྩམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་)ལ་གསུམ། མཚོད་བཟོད་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བས་
རྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བས་མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ་དང་།
དགོས་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བས་སྤྱོད་པས་གསུངས་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་(མཚོད་
བཟོད་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བས་རྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་)ལ་གཉིས། མཚོད་བཟོད་དང་།
རྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་(མཚོད་བཟོད་)ནི།

ཅ་བ། གང་ཞིག་ཀྱན་ལ་ཕྱན་པ་གདན་བཅོམ་ཞིང་། །

ལཞོར་བའི་འདམ་ལས་འགྲོ་བ་དང་ས་མཛད་པ། །

དོན་བཞིན་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་། །

གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་ཏེ། འདི་ནི་དགོས་དོན་བསྐྱུས་དོན་ཆིག་དོན་གསུམ་གྱིས་
 ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་དགོས་དོན་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་
 དགོས་པ་སྟོན་པའི་ཆེ་བ་ཤེས་པ་དང་། བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དང་། དམ་
 པའི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའོ། །མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་
 རྒྱུ་དུ་ཡང་འབྲེལ་པ་ལས།¹ "བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་འདོད་པས་རང་གི་སྟོན་པའི་
 ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མཛོད་པ་ཐོན་དུ་འགྲོ་བའི་
 ཕྱག་འཆལ་བ་བཅུ་མ་མོ།" ཞེས་པ་དང་མཐུན་མོ། ཆེ་བ་ཤེས་པ་ལ་ཡང་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་ནས་གསུང་རབ་ཉན་པ་ལ་འཕྲུག་ཅིང་།
 ཉན་པས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་གུས་པས་དེའི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་
 ལ་གུས་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་འབྱུང་སྟེ། དེས་དེའི་ཆིག་དོན་འཆད་པའི་ཕྱིར།
 བསྐྱུས་དོན་ནི། ཆིགས་བཅད་འདིས་སྟོན་པ་ལ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་མངའ་
 བའི་སྟོན་པ་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བསྟན་པ་ཡིན་མོ། །
 ཆིག་དོན་ལ། ཕྱག་འཆལ་ལོ། གང་ལ་ན། ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་
 མངའ་བའི་སྟོན་པ་བཅོམ་ཡུན་འདས་ལའོ། གང་གིས་ན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
 སོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ན། བསྟན་བཅོས་རྩམ་པའི་ཐོག་མར་རོ། །ཚུལ་ཇི་
 ལྟར་ན། སྟོན་གསུམ་གུས་པའི་སྟོན་པ་སོ། །དགོས་པ་ནི། རང་ཉིད་དམ་པའི་
 སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་མ་འབྱུང་བའི་
 ཆེད་དུ་ལོ། །འོ་ན། བཅོམ་ཡུན་འདས་ལ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་ཇི་ལྟར་

1 མཛོད་རང་འབྲེལ། རྟེན་བསྟན། མཛོད་པ། ཀྱ ༣༥ ན

མངའ་ཞིན། །དེ་ཚེས་ཅན། ཡུན་སྐུམ་ཚེགས་པ་གསུམ་མངའ་སྒྲི། རང་
 དོན་ཡུན་ཚེགས། གཞན་དོན་ཡུན་ཚེགས། དེ་སྐབས་པའི་ཐབས་ཡུན་སྐུམ་ཚེགས་
 པ་གསུམ་མངའ་བའི་ཡིད། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ཞིག་ཚེས་ཅན། རང་དོན་
 ཡུན་ཚེགས་མངའ་སྒྲི། ཀུན་ལ་ཡུན་པ་གཏན་བཅོམ་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་
 བརྟེས་པའི་ཡིད། གལ་དྲེ། གང་ཞིག་ཅེས་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གོ་བ་མི་
 འཐད་དེ། སྤྱི་སྤྱོད་པས་སོ་ཞིན། སྤྱོད་མེད་དེ། དེ་སྤྱི་སྤྱོད་ཡང་སྤྱི་སྤྱོད་
 རྒྱད་པར་ལ་འཇུག་པ་ལ། སྐབས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་། རྒྱད་པར་གྱི་ཆིག་
 དང་འབྲེལ་བས་འཇུག་པ་སྐབས་དུ་མ་ཡོད་པས། འདིར་ཀུན་ལ་ཡུན་པ་གཏན་
 བཅོམ་ཞེས་པའི་རྒྱད་པར་གྱི་ཆིག་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཡིད།
 རྒྱབ་སྒྲི། ཀུན་ལ་ཡུན་པ་གཏན་བཅོམ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལ་
 མེད་པའི་ཡིད། དཔེར་ན་བུམ་ཟེ་དཀར་ཤམ་གོས་དཀར་པོ་སྒྲོན་པ་ལ་བྱིན་ཅིག་
 ཅེས་བཅོད་པ་ལས་བུམ་ཟེ་ལྷ་སྒྲིད་ལ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འབྲེལ་པ་
 ལས།¹ "གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 ནས་སྤྱོད་པའོ།" ཞེས་སོ། །ཀུན་ལ་ཞེས་པས་ནི་སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚེས་
 རྣམས་བཟུང་བ་ཡིན་དེ། མདོ་ལས། བུམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྤྱི་མཆེད་
 བཅུ་གཉིས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་དོ། ཞེས་སོ། །ཡུན་པ་ནི་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཅ་
 བ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅུ་ལྟར་དང་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་ཡུན་པ་
 དང་། མི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྐབས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་
 ཡུན་པ་ལ་བཅོད་པ་ཡིན་དེ། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཡུན་པས་གཟུགས་མཐོང་བ་

1 མཛེད་རང་འབྲེལ། རྟེན་གྲགས། མཛན་པ། ཀྱ ༡༥ ན གང་ཞིག་ཅེས་པ་ནི།
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་པའོ། །འདིའི་འམ་འདིས་ཡུན་པ་
 བཅོམ་པས་ཡུན་པ་བཅོམ་པའོ། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡུན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཅོམ་པས་ཀུན་
 ལ་ཡུན་པ་བཅོམ་པའོ།

ལ་སྒྲིབ་པ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེས་ཀྱང་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་
 དྲི་ལ འོ་ན་མི་ཤེས་པའི་བྱ་བཞི་གང་ཞི་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟེན་ཅིང་ཕྱ་
 བས་མི་ཤེས་པ་ནི། རྩོན་པས་ཤུ་རེའི་བྱ་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་པ། ཤུ་རེའི་བྱ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སྐྱབས་པ་ཤེས་སམ། ཤུ་རེའི་བྱས་
 བསྐོལ་པ། དེ་ནི་མ་འཁྲལ་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་གཅིན་དུ་བསྐྱལ་བས་མི་
 ཤེས་པ་ནི། མཛོད་གལ་གྱི་བྱས་རང་གི་མ་ཕྱང་ཕྱོགས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་
 སྒྲིབ་པ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གཅིན་དུ་བསྐྱལ་བས་མི་ཤེས་པ་ནི།² ཤུ་རེའི་
 བྱས་ཁྲིམ་བདག་དཔལ་སྒྲིབ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅ་ཡོད་པ་མ་ཤེས་པས་རབ་
 དུ་མ་ཕྱང་བ་ན། རྩོན་པས། ངས་ནི་འདི་ཡི་ཐར་པ་ཡི། །ས་བོན་གཅིན་དུ་ཕྱ་
 བ་དག རྩོན་ནམ་དོ་ཡི་གསེབ་ན་གསེས། བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་དུ་གཟིགས།
 ཞེས་གསུངས་ནས་རབ་ཕྱང་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་
 མི་ཤེས་པ་ནི། ཁམས་དང་འབྲེ་བ་དང་སྒྲེག་ནས་དང་སྒྲེབ་ལ་སྐྱབས་པའི་བྱེ་བྲག་
 རྟོགས་དཀའ་བ་རྣམས་ཉེ་དེ་དག་མི་ཤེས་པ་ནི་དཔེར་ན། མ་ཕྱེའི་མདོངས་ཀྱི་ཁ་
 དོག་ལྷ་ཆོགས་པའི་བྱ་མི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གནས་བརྟན་གྱ་གཅན་
 ཟེན་གྱིས།

མ་ཕྱེའི་མདོངས་ནི་གཅིག་པུ་ཡི། ।

1 སྐབ་དཔོན་ལྷལ་པོའི་སྐས་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད། རྟེན་པ། མདོན་པ། བྱ ར བ

2 སྐབ་དཔོན་ལྷལ་པོའི་སྐས་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད། རྟེན་པ། མདོན་པ། བྱ ཡ
 ན གནས་བརྟན་གྱ་རེའི་བྱས་རབ་དུ་ཕྱང་བར་འདོད་པའི་མི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་
 དགེ་བའི་ཅ་བ་མ་མཐོང་ནས་བསྐྱད་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པ་གཟིགས་ཏེ། ངས་ནི་འདི་ཡི་ཐར་པ་ཡི། །ས་བོན་གཅིན་དུ་ཕྱ་བ་དང་།
 རྩོན་དང་དོ་ཡི་གསེབ་ན་གསེས། །བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་དུ་གཟིགས། ཞེས་གསུངས་ནས་དེ་
 ཡང་རབ་དུ་ཕྱང་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཕྱང་དང་ས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་བཀོད་པ་མིན་ནམ་
 རྟེན།

རྒྱ་ཡི་དཔྱེ་བ་སྒྲ་ཚྭ་ལ། །

ཀུན་མཁྱེན་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །

དེས་མཁྱེན་པས་ན་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲ་བས། །¹

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིས་སྤངས་པ་ལུན་ཚྭ་ལ་དངོས་སུ་
བསྒྲན་ནས་རྟོགས་པ་ལུན་ཚྭ་ལ་གྲགས་ལ་བསྒྲན་དེ་སྤངས་པ་ནི་ཡི་ཤེས་ལ་མི་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་རེ། །སྤྱིར་བཤུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚས་ཅན། རང་དོན་ལུན་
ཚྭ་ལ་མངའ་སྤྱོ། སྤངས་རྟོགས་ལུན་ཚྭ་ལ་མངའ་བའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་ཉན་
ཐོས་སོགས་ལས་སྤངས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བསྒྲན་དེ། དེ་དག་ལ་ཉན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་
ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཉམས་པ་སྤིང་བ་དང་། ཉན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་
རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚས་ཅན།
གཞན་དོན་ལུན་ཚྭ་ལ་མངའ་སྤྱོ། འཁོར་བའི་འདས་ལས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤུལ་བ་
ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྤངས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུ་འདི་ཚས་
ཅན། འཁོར་བཞེས་བྱ་སྤྱོ། སྤྱི་འཛིན་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་དེ་འཁོར་བའི་
ཕྱིར། འཁོར་བའི་འདས་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདམ་དེ་སྤྱི་སྤྱིར་
ཀུན་འཆགས་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། བཞུལ་བར་དཀའ་བ་དང་། གཞན་ལ་
བརྟེན་ནས་བཞུལ་དགོས་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་འདི་ཡང་ཀུན་འཆགས་པའི་
གནས་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིང་པའི་སྒྲན་དང་བཅས་པས་བཞུལ་བར་དཀའ་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞུལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། སྤུལ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་
བཞིན་ཞེས་པ་གཞུང་ཅེ་བར་མ་བྱུང་བས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱིན་མེད་དེ།

1 འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྤུལ་མ། རྟོགས་པ། མཛོད་ལ། ལྟ་པ་ན་ དེར་སྤངས་པར་མཛད་
པ་རྒྱུ་ལ།

འབྲེལ་པར་¹དངོས་སུ་སྒྲིམ་པ་དང་། རྟོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལྟོ་སྒྲིབ་དཔོན་
གང་སྟེལ་ན་ལྟེ² འབྲེལ་པ་རྒྱམས་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དྲངས་པར་མཛད་ན།
བདག་ཅག་རྒྱམས་དུང་འཁོར་བར་གནས་པ་ཅི་ཞིང་། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྒྱམས་
དྲངས་པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། སྐལ་བ་དང་མི་ལྷན་པ་རྒྱམས་མ་དྲངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
མདོ་ལས།

ཇི་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་བ་ན།

།

- 1 མཛོད་རང་འབྲེལ། ཇི་བཟུང་། མངོན་པ། ཀྱ རྩ ན མཁོར་བའི་འདམ་
ལས་འབྲེལ་དྲངས་མཛད་པ། ཞེས་བྱ་བ་ཤི། འཁོར་བ་ནི་འབྲེལ་ཀྱན་ཆགས་པའི་གནས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཟུལ་བར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་འདམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཉེ། འབྲེལ་དེར་ཉེར་
བསྐྱབས་མེད་པ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདམ་གྱགས་བཅེ་དང་ལྷན་པས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷག་
བརྒྱུད་བ་དག་གིས་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དྲངས་སོ།
- 2 མཛོད་འབྲེལ་མཆན་ཉིང་ཇེས་འདྲ་། ཇི་བཟུང་། མངོན་པ། གྱ རྩ བ གཤམ་
ཉི་བདག་ཅག་ལ་སྟགས་པ་རྒྱམས་འཁོར་བ་ན་གནས་ན་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བ་འཁོར་བའི་འདམ་ལས་
དྲངས་ཞེས་བྱ་བའི་འགལ་བ་འདི་བསལ་བའི་ཕྱིར། སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དྲངས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་སྒྲིམ་སོ། །འབྲེལ་ཅན་བཞིན་དུ་འབྲེལ་ལ་ཡང་འདོགས་པའི་ཕྱིར་རམ། འབྲེལ་མ་
ལུས་པ་ལ་དམན་པའི་དགོས་པ་འབྱུག་པའི་འབྲེལ་བ་མཐའ་དག་འབྲེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་
སྐད་བཅོད་ཀྱི། ཉི་མ་བཞིན་ལྟོ། །འདི་ལྟར་ཉི་མ་ནི་ཤར་ཁ་འབྱེད་པར་རྩས་པ་ཡིན་ཡང་
གང་ཡོངས་སུ་སྒྲིམ་པ་དེ་ཉིད་ཁ་འབྱེད་ཀྱི་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདམ་གྱིས་ཀྱང་འབྲེལ་
འབྲེན་པར་སྦྱང་པ་ན། གང་དག་ལྷན་པ་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ཁོ་ན་དྲངས་གྱི། གཞན་
དག་ནི་མ་ཡིན་ལྟོ། །སྒྲིམ་པ། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་ཤར་བ་ན། ཞེས་སྟགས་དང་།
ཡང་འུར་འདི་འཁྲབ་ཉིང་ན། འདི་བཟུང་པ་ཡང་ཤི། གང་དག་གང་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་
དེ་དག་དེ་དྲངས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལྟོ། །ཡང་སྐལ་པ་གང་ཞིག་ཅེ་ན། ཐར་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིམ་པའོ། །སྐལ་པ་དང་མི་ལྷན་པ་རྒྱམས་ནི་རང་གི་
ཉེས་པས་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདམ་སངས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་པའི་མཐར་གྱག་
པ་བརྟེས་པ་རྒྱམས་གྱིས་འཁོར་བའི་འདམ་ནས་དྲངས་པར་མི་སྦྱོར་དེ། ཅེས་སྟགས་གསུངས་
སོ།

ཞེས་དང་། གྲུ་སྐྱུ་བ་ཀྱིས་ཀྱང་། བཅེ་བས་སྒྲོན་པའི་ཕྱག་བཀྱངས་ནས།
 ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྱན་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ངན་འབྱོར་དང་། །སྤྲིང་པ་
 དག་ལས་འདྲེན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་སྐྱུ་བ་པའི་ཐབས་ལུན་ཆོགས་མངའ་སྟེ། ཉིད་ཀྱིས་
 གཟིགས་པའི་ལམ་གདུལ་བྱུང་ལ་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྒྲོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་གདུལ་བྱུང་ལ་ཁྱེད་ལུ་བསྐྱན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྟེ་པོ་རྣམས་དང་པོར་ཁྱེད་
 འཕུལ་བསྐྱན་པས་དང་པ་བསྟེད་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་
 དངོས་ནི་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཟེ། ཉན་པར་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོང་དུ་བཤད་
 པའི་ཉན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་སྤངས་སམ་མ་སྤངས།
 སྤངས་ན་སངས་རྒྱས་དང་སྤངས་པ་ཁྱད་མེད་དུ་འབྱུར་ལ། མ་སྤངས་ན་སྐྱུ་བ་
 བསྐྱུ་གྱི་མཐར་ཕྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། མདོ་ལས། ང་ནི་
 ཆོས་གཅིག་མངོན་པར་མི་ཤེས་གིང་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པར་སྐྱུ་བ་བསྐྱུ་གྱི་མཐར་ཕྱེད་
 པར་མི་སྤྱོད། །ང་ནི་ཆོས་གཅིག་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་གིང་མ་སྤངས་པར་སྐྱུ་བ་བསྐྱུ་
 གྱི་མཐར་ཕྱེད་པར་མི་སྤྱོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིའི་འདྲ་ལ་
 འབྲེལ་པ་ལས།¹ "པར་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཉན་མོངས་པ་ཅན་

¹ མཛོད་པར་འབྲེལ། རྩེ་བསྐྱན། མངོན་པ། ལྷ ༡༦ ན མི་ཤེས་པ་ནི་
 ཡང་དག་པའི་དོན་མཛོད་བལ་གསལ་སྐུར་པའི་ཕྱིར་ལུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིས་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་
 ལུར་པའི་ཕྱིར་གདན་ནས་ཡོ་བཅོམ་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་ཀུན་ལ་ལུན་པ་གདན་བཅོམ་
 པའོ། །ཇེ་པར་སངས་རྒྱས་དང་། ཞེས་སོགས་གོང་གསལ་ལྟར་ཟེ། མཛོད་པར་འབྲེལ།
 རྩེ་བསྐྱན། མངོན་པ། ལྷ ༡༦ ན མི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཛོད་བ་
 ལ་གསལ་སྐུར་པའི་ཕྱིར་ལུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་
 བསྟེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱིས་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་ལུར་པའི་ཕྱིར་གདན་ནས་ཡོ་
 བཅོམ་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འདིའི་ཀུན་ལ་ལུན་པ་གདན་བཅོམ་པའོ། །ཇེ་པར་སངས་རྒྱས་

བྱི་མྱོང་ས་པ་དང་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ལ་མུན་པ་བཅོམ་པ་ནི་འདྲོད་མོད་ཀྱི་གཏན་ནས་
 རི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་དུས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་
 བ་དང་། དོན་རབ་དུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྒྱམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་མི་
 ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ།" ཞེས་གསུངས་སོ།། བཅང་སྤེལ་ན་ཟེ།¹ "སྤྲུག་བསྐྱལ་
 མཐར་ཐུང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་སྤངས་པ་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འབྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
 མ་ཡིན་པའི་མུན་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།" ཞེས་འཆད་དོ། །སྤོབ་དཔོན་རྒྱལ་
 སྤེལ་ན་ཟེ།² "སྤྲུག་བསྐྱལ་མཐར་ཐུང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོན་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་

དང་། ཞེས་སྤྲུག་བསྐྱལ་གསལ་ལྟར་ཕྱོགས་འདྲེལ་ ཞེ་བཞུག། མཛོན་པ།
 བྱ ༣༥ ན མི་ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བལ་ལེགས་སྤྲུག་པའི་ཕྱིར་
 མུན་པ་སྤྲེ དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་མུན་འདས་ཀྱིས་གཉོན་པོ་བསྐྱེས་ནས་ཤེས་བྱ་བམས་
 ཅད་ལ་ཕྱིས་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱུར་པའི་ཕྱིར་གཏན་ནས་ཡོ་བཅོམ་པ་སྤྲེ དེའི་ཕྱིར་
 འདིའི་ཀུན་ལ་མུན་པ་གཏན་བཅོམ་པའོ། རེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་། ཞེས་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 བསལ་ལྟར་ཕྱོགས་འདྲེལ་ ཞེ་བཞུག།

1 མཛེད་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་ཤེས་སུ་འགྲུབ་པ། ཞེ་བཞུག། མཛོན་པ། བྱ ༥ བ
 ལལ་དེ་ཉོན་མོངས་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་མཐའ་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱོང་ས་པ་དང་གཏན་ནས་བྱལ་
 བར་མི་འབྱུར་ན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། སྤྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་བྱལ་བར་མི་འབྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། སྤྱེ་བའི་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་རྒྱམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱོང་ས་པའི་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་
 ཇི་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པས་ཉོན་མོངས་དང་ཡང་རྒྱལ་རྒྱམས་ལ་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་ཤྲོག་པར་འབྱུར་ཞིན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པའི་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་ཡིན་མོ། ཞེས་
 བསྤངས་པ་ལྟར་ན་ཁྱོད་གསལ་ནི་དོན་འབྲེལ་མཛེད་དེ་བསྤངས་པ་མིན་ནམ་སྤྲུག།

2 མཛེད་ཀྱི་འབྲེལ་བཅད། ཞེ་བཞུག། མཛོན་པ། བྱ ༧ ན དེ་ལྟར་བསལ་ན་ཉོན་
 མོངས་དང་ཡང་སངས་རྒྱས་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུན་པའི་འདྲོད་ཆགས་སྤངས་པས་མིག་ལ་སྤྲུག་
 པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་དེ་སྤངས་པ་ཁྱད་མེད་ཀྱི་མོ། དེ་ལྟར་

པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས། དེ་མིན་པའི་མི་
 ཤེས་པ་རྣམས་འདུན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིས།
 དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་སྤངས་པ་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འབྱུང་། ཉན་རང་
 དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྤངས་ཀྱང་ཡང་མངོན་དུ་འབྱུང་ལ། སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་སྤངས་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 འཆད། ཕྱི་མ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ན། མདོར་དཔེ་དག་
 ཁྱད་ཀྱིས་མིག་འདུན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་མིག་དང་དེ་
 ལྟར་ན་མིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་འབྱུང་རེ་ཞེས་གསུངས་སོ།
 གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།

ཅ་བ།ནས།

ཆོས་མངོན་མཛད་ཀྱི་བཟུན་བཅོས་རབ་བཤད་བྱ། 》

ཡུན་སྐུམ་ཆོགས་པ་གསུམ་མངའ་བའི་སྟོན་པ་ལ་མཆོད་པར་བཤད་ནས་ཆོས་མངོན་
 པའི་མཛད་ཀྱི་བཟུན་བཅོས་རབ་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །བཟུན་བཅོས་རྩོམ་པའི་ཐོག་
 མར་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་པ་ཆོས་ཅན། དཔེས་པ་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་
 རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་མཐར་ཐུག་མཛད་འདས་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིས།
 གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་ཐོན་དུ་བཤད་ནས་མཆན་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་མངོན་
 པ་བཤད་པ་དང་། མཛད་བཤད་པའོ། དང་པོ་ (ཆོས་མངོན་པ་བཤད་པ་)ལ་

ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྤྱད་བཟུང་མཐར་ཕྱིད་པར་ཡང་མི་འབྱུང་རེ་ཞེས།
 དེ་ནི་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་བདེན་ན། དེ་དག་གིས་ཉན་ཐོས་པ་ཅན་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སྤངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། དེ་ནི་སྤངས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་མིག་ལ་ཐོབ་པ་
 བཞིན་དུ་ཉན་དུ་འབྱུང་གི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ནི་སྤངས་ཐོན་པར་ཆད་ཀྱང་དུ་མི་
 འབྱུང་ཐེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱིས་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བཅོམ་པའོ། །ཞེས་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསལ་བཤད་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིས།
 ཞེས་པའི་ཆེག་ནི་མིག་སྐད་བསམ་དཔྱད་པར་འཆལ།

གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་བྱང་ཆེས་འབྲང་གི་དོན་ལ་དཔྱད་པའོ། དང་པོ་
(དངོས་)ནི། ཆོས་མངོན་མཛེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་བྱ། ཞེས་བཤད་
ན། ཆོས་མངོན་པ་དེ་གང་ཞིན།

ཅ་ག། ཆོས་མངོན་གཤམ་རབ་བྱི་མེད་ཆེས་འབྲང་བཅས།
འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་མཐོང་སྒྲུབ་མི་སྒྲིབ་ལམ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན།
དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཡིན་དེ། ཁྱིམ་མེད་པའི་གཤམ་རབ་ཆེས་འབྲང་དང་
བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞར་བྱང་ཆེས་འབྲང་གི་དོན་)ལ་གཉིས། དོན་དམ་པའི་ཆོས་
མངོན་པའི་ཆེས་འབྲང་དང་། བརྟེན་བཤད་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་ཆེས་འབྲང་གི་
དོན་ལ་དཔྱད་པའོ། དང་པོ་(དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་ཆེས་འབྲང་)ལ་
གསུམ། ས་གང་ལ་བརྟེན་པ། རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན། འཁོར་དང་བཅས་ན་
ཕུང་པོ་དུ་པ་ཡིན་དཔྱད་པའོ།

དང་པོ་(ས་གང་ལ་བརྟེན་པ་)ནི། འོ་ན་དེ་གསུམ་ས་གང་ལ་བརྟེན་ཅི་ན།
མཐོང་ལམ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་དེ། སྒྲུབ་ལམ་ཆོས་
མཆོག་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག །མཐོང་ལམ་དེ་ཆོས་
མཆོག་དང་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེ།

དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག །¹

ཅེས་གསུངས་སོ། །རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྒྲེ།

སྒྲུབ་བྱང་མི་ཁྱེད་མེད་པ་དང་། །

ཁྱེད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །²

1 ཆོས་མངོན་པ་མཛེད། རྟེན་བསྟན། མངོན་པ། ཀྱུ ༡༧ བ

2 ཆོས་མངོན་པ་མཛེད། རྟེན་བསྟན། མངོན་པ། ཀྱུ ༡༧ བ

ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་བཟླགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དེ་ཟག་མེད་
 ཡིན་ལ་ཉིད་བཟླགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིས་
 འདྲོད་པ་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། འདྲོད་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་ལ། འདྲོད་པ་
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིས་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་མི་
 བརྟེན་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་འདྲོད་པ་ལ་མི་དམིགས། མཐོང་ལམ་གྱིས་འདྲོད་པ་
 ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིས་། སྤྲིད་ཅེ་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། སྤྲིད་ཅེ་ནི་འདྲ་ཤེས་མི་
 གསལ་པའི་ཕྱིས་། ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་དང་མི་སྒྲིབ་ལམ་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་
 རུང་ལ་བརྟེན་ནོ།

གཉིས་པ་(རྟེན་བརྟེན་པའི་དོན་)ནི། བརྟེན་པའི་དོན་ཡང་ལམ་དེ་ས་དེའི་
 རོ་བོར་སྒྲིམ་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་འཁར་ཞོང་ལ་ཕྱ་གྲག་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའི་རྟེན་བརྟེན་པ་དོན་
 གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(འཁོར་དང་བཅས་ན་ཡུང་པོ་དུ་པ་ཡིན་དཔྱད་པ་)ནི། འཁོར་
 དང་བཅས་ན་ཡུང་པོ་དུ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཟག་མེད་
 ཀྱི་སྒྲིམ་པས་བསྐྱས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུང་ཀྱང་ཡོད་པས་ཡུང་པོ་ལྟ་
 པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་བདེ་དང་
 གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བདེ། བདར་སྒྲིམས་ཀྱི་ས་གཞན་གང་རུང་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཚར་བ་བདར་སྒྲིམས་དང་། ཡིད་ཤེས་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་འདྲ་ཤེས་
 སེམས་བྱུང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ། ལྷན་མིན་འདྲ་བྱེད་ཅི་རིགས་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིས་། ཁོ་ན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྒྲིམ་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་བྱུང་ལས་སེམས་གཙོ་ཆེ་བའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། སྒྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཚས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིས་། དཔེར་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་

གནས་སྐབས་ན་དང་པ་གཙུ་ཆེ་བ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྗེས་
འབྲང་མེད་པས་ཡུང་པོ་བཞི་པ་ཅན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ (བདེ་པ་བཏགས་པའི་ཆས་མངོན་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་དོན་ལ་དཔྱད་
པ་)ནི།

ཅ་ག། དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅས་གང་།།

དམ་པའི་ཆས་མངོན་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་
གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཟག་བཅས་གང་དང་། སྒྲུལ་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་།
དེ་རྒྱམས་བཛེད་བྱར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདེ་པ་
བཏགས་པའི་ཆས་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྒྱམས་ཆས་ཅན། རྟོན་ལ་ཆས་
མངོན་པའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྟོན་དོན་དམ་པའི་ཆས་
མངོན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སམ་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱར་འབྱར་ཚུལ་ནི་སྒྲུལ་
ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོས་བྱུང་། དེ་ལས་བསམ་བྱུང་། དེ་
ལས་སྒྲུལ་བྱུང་། དེ་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་ཆས་མངོན་པ་ཐོབ་པ་ལ་རྟོན་ཐབས་སམ་རྒྱར་
བརྟེན་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ།
ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་གསུམ་པོས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲུལ་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཁམས་
གསུམ་ག་ན་ཡོད། ཐོས་བྱུང་ནི་འོག་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ།
དེ་ན་སྒྲུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་བྱུང་འདོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་ན་
མེད་དེ། དེ་གཉིས་ན་སེམས་པར་བརྒྱུ་མས་པ་ཅམ་གྱིས་དྲིང་ངེ་འཛིན་དུ་འབྱར་
བའི་ཕྱིར། སྒྲུལ་བྱུང་ནི་གོང་མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་འདོད་པ་ན་མེད་དེ། འདོད་
པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅས་ནི་ངག་སྒྲུ་རང་
མཆན་པ་ལ་བྱེད་ན་འདོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་དེ།

རྒྱམ་རིག་དབྱེད་དང་བཅས་དག་ན།¹

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་ཆིག་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་འདྲིད་པ་ལྟར་ན་ཁམས་འོག་
མ་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ།

འདྲིད་དང་གཟུགས་གདོགས་སེམས་ཅན་སྟོན།²

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཕྱང་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པས་བསུས་
པའི་རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པས་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ།

ཅེའི་ཕྱིར་ཆོས་མངོན་པ་ཞེས་བྱ་ཞི་ན། རང་གི་མཆན་ཉིད་འཛིན་པས་ན་ཆོས་
དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའམ་མངོན་དུ་
བྱུགས་པས་ན་མངོན་པ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་མཛོད་བཤད་པ་ནི།

ཙ་བ། འདིར་དེ་དོན་དུ་ཡང་དག་ཆུད་ཕྱིར་རམ། ।

འདི་ཡི་གནས་དེ་ཡིན་པས་ཆོས་མངོན་མཛོད། । 3

ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རབ་བཤད་བྱ། ཞེས་བཤད་ན། ཆོས་
མངོན་པའི་མཛོད་དེ་གང་ཞི་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཅེས་
བྱ་སྟེ། མངོན་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དེའི་དོན་གཅེས་གཅེས་རྒྱམས་བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་
དེ་བཞིན་བྱའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཆུད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རལ་གྱི་གང་དུ་
འཇུད་པའི་འུབས་དེ་ལ་རལ་གྱི་འུབས་ཞེས་བཞིན་པ་དང་ནོར་གང་དུ་འཇུད་པའི་
གནས་དེ་ལ་ནོར་གྱི་མཛོད་ཅེས་བཞིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ནི་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་
པོ་དེ་ལ་མངོན་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འཕྱར་ཁྲུངས་སམ་
གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རལ་གྱི་གང་ནས་ཕྱང་བ་དེ་ལ་རལ་གྱི་
འུབས་ཞེས་བཞིན་པ་བཞིན་ནོ།

1 ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། རྟེན་བསྟན། མངོན་པ། གནས་བཞི་པ།

2 ཆོས་མངོན་པ་མཛོད། རྟེན་བསྟན། མངོན་པ། གནས་གཉིས་པ།

གསུམ་པ་དགོས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སྟོན་པས་གསུངས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི།
 ཅུ་བ། ཆོས་རྒྱམས་རབ་དུ་རྒྱམ་འབྱེད་མེད་པར་ཉོན་མོངས་རྒྱམས།
 བང་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ།
 ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྲིད་མཚོ་འདིར་འཁྲུམས་དེ།
 དེ་བས་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་སྟོན་པས་གསུངས་སོ་ལོ། ༩

ཆོས་མངོན་པ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྒྱམས་རབ་དུ་རྒྱམ་འབྱེད་གྱི་
 ཤེས་རབ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཐབས་མེད་ལ།
 ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱམས་སྲིད་པའི་བྱ་མཚོ་འདིར་འཁྲུམས་སྟེ། དེ་
 བས་ན་སློབ་མའི་བྱུང་ལ་ཆོས་རབ་དུ་རྒྱམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་
 ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཆོས་མངོན་པ་འཆད་པ་ལ་གསུངས་པའི་བྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། སློབ་མའི་བྱུང་ལ་ཆོས་རབ་དུ་རྒྱམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་།
 འདི་སྟོན་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མངོན་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་དབྱེ་བཅོམ་པ་
 རྒྱམས་ཀྱིས་བྱས་པ་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་པས་གསུངས་ཤིང་། གསུངས་
 དེ། དབྱེ་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོག་མར་
 ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་དང་རབ་དུ་དབྱེ་བར་མི་རྒྱས་པས། དེ་ནི་སྟོན་པས་
 བདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་དྲི་བ་ལ་ལྟོས་ནས། ལུང་དེ་དང་དེ་ལས་དང་པོ་སིལ་
 བྱར་གསུངས་པ་རྒྱམས་བཅུན་པ་ཀྱང་འདི་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་
 པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དཔེར་ན་བཅུན་པ་ཆོས་སློབ་
 ཀྱིས།¹

ཀྱི་མ་འབྲས་བྱས་རྒྱམས་མི་དག།

ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེད་དུ་ཇོད་པའི་སྟེ་སྟོན་པས་བདུལ་བྱའི་དབང་གིས་མདོ་དེ་དང་
 དེར་སིལ་བྱར་གསུངས་པ་རྒྱམས་སྟེ་ཚན་དུ་བྱས་ཀྱང་སྟོན་པའི་གསུང་ཡིན་པ་བཞིན།

ཅིའི་ཕྱིར་མདོ་མེ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན།¹ མདོ་ཆད་མར་བྱེད་ཀྱི་མངོན་པ་མེ་བདུན་ལ་
 སྟགས་པའི་བཟུན་བཅས་ཆད་མར་ཁས་མི་ལེན་པས་ན་མདོ་མེ་པ་ཞེས་བྱའོ། བྱི
 བྱལ་སྤྱོད་པས། འོ་ན་མདོ་ལས། དགེ་སྤྱོད་མེ་མོད་གསུམ་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་མེ་
 མོད་གསུམ་བཞག་དུ་མེད་པར་འབྱུར་དེ། འདི་དག་ལས་གཞན་པའི་མངོན་པའི་མེ་
 མོད་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱོད་བཤུ། མདོ་མེ་པ་ན་ཅེ། རྒྱུན་མེད་དེ།
 མདོ་མེ་རྒྱམས་སུ་དོན་དམ་པ་གདན་ལ་འབེབས་གིང་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 བཛོད་བྱར་བྱེད་པ་དེ་ལ་མངོན་པའི་མེ་མོད་དུ་འཛེག་གོ་བཟེར་ལྟ། ཅིའི་ཕྱིར་བྱི་བྱལ་
 དུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན། བཟུན་བཅས་བྱི་བྱལ་དུ་བཤད་པ་ཅམ་ཞིག་དཔྱད་པས་སམ།
 ཡང་ན་བྱི་བྱལ་དུ་བཤད་པ་རིག་པས་ན་བྱི་བྱལ་དུ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། འདི་དག་ལ་འང་
 ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཁ་ཆེ་བ་དང་། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱབ་ཕྱོགས་
 ན་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་རྒྱབ་ཕྱོགས་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་ལ་སྟགས་པ་
 ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ལས་གཞན་དག་ན་གནས་པ་རྒྱམས་ལ་ནི་ཉི་འོག་པ་ཞེས་བྱའོ།

གང་པོས་བྱས། ཡང་དག་པར་འབྱོབའི་རྒྱམ་གྲངས་ནི་གསུམ་པོ་ཆོས་བྱས། ཞེས་
 བསམ།

2 མེ་བཟུན། མངོན་པ། གྲུ ༡༥ ན མཛོད་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་མེས་སུ་འབྱུང་བ།
 ཡང་དག་པར་འབྱོབའི་རྒྱམ་གྲངས་ནི་གནས་བདུན་ལ་ཡིན་བྱའོ། ཞེས་བསམ།

1 མེ་བཟུན། མངོན་པ། བྱ། ༩ ན "མདོ་མེ་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་དག་
 མདོ་ཆད་མར་བྱས་ཀྱི་བཟུན་བཅས་ཆད་མར་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་མདོ་མེ་པ་ཡིན་ནོ། ཁག་ལ་དེ་
 བཟུན་བཅས་ཆད་མར་མི་བྱེད་ན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མདོ་མེ་པའི་མེ་མོད་དང་འབྲེལ་བའི་མེ་མོད་དང་།
 ཆོས་མངོན་པའི་མེ་མོད་རྒྱམ་པར་འཛེག་ མདོ་ལས་ཀྱང་དགེ་སྤྱོད་མེ་མོད་གསུམ་པ་ཞེས་
 ཆོས་མངོན་པའི་མེ་མོད་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ་དོན་རྒྱམ་པར་གདན་ལ་
 འབེབས་པ་ལ་སྟགས་པ་མདོ་མེ་པའི་ཁྱད་པར་གང་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མཛོད་པ་ཉིད་ཆོས་
 མངོན་པ་ཞེས་བྱའོ། " ཞེས་པ་ལྟར་ན་མདོ་མེ་པའི་མེ་མོད་ཀྱི་ནང་མཚན་གྱི་མདོ་ཆོག་ལས་གཞན་
 མངོན་པའི་མདོ་པར་མཚན་པ་ཞིག་བཞེད་པ་མི་སྤྱང་ངོ་སྟུམ།

དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་ལྟ་བུ་ལྟེན་ཅེས་སྐབས་འདི་རྒྱལ་གྱིས་མངན་
 པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་དགོས་སྐབས་ཆོས་བཞི་བསྐྱེད་པས། བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་ཐུན་དུ་
 དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་བཞེད་པ་ཆོས་ཅན། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱེད་ལ་བརྟེན་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་བཅོས་ལ་དགོས་སྐབས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པར་རྟོགས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་
 བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་
 བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་བཅོད་བྱ་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་པས་བསྐྱེད། དེ་ལ་བརྟེན་
 རྒྱལ་སྐབས་མའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྐུ་ལྟ་བུ་ལྟེན་གྱི་ཤེས་སྐབས་བསྐྱེད་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་
 ཞིང་དེ་ནི་སྐུ་ལྟ་བུ་ལྟེན་ཅེས་པས་བསྐྱེད། དེ་ལ་བརྟེན་རྒྱལ་ལྟ་བུ་བཅས་ལྟ་བུ་
 མེད་ཀྱི་མུང་འདས་ཐོབ་པ་ཉིང་དགོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་མེད་པར་ཉོན་མོངས་
 རྒྱལ་གྱིས་པས་བསྐྱེད། དེ་བས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཤུགས་ལ་བསྐྱེད། ཉིང་དགོས་
 དགོས་པ། དགོས་པ་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་བཅོད་བྱ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ།
 །ཡང་ན་ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་བཅོད་བྱ་དང་བསྐྱེད་བཅོས་འདི་ཆོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་
 བའོ། དགོས་སྐབས་ཆོས་བཞི་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ལ། སྐབས་དཔོན་ཆོས་
 མཆོག་ནི།¹ བསྐྱེད་བཅོས་འདི་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ཀྱང་སྐབས་

1 ཚད་མ་རྒྱལ་པར་ངེས་པའི་འབྲེལ་པ། ཐུན་བསྐྱེད། ཚད་མ། རེ། རྒྱལ་འདིར་
 དགོས་པ་བསྐྱེད་པའི་ངག་གི་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞིན། བདེན་དེ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཆོག་ལས་རྟོག་པ་དང་
 ཐུན་པ་རྒྱལ་སྐུ་ཐེ་ཆོས་སྐྱེ་ཞིང་། དེས་ན་དོན་དུ་གཉེར་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་འཇུག་པར་
 འབྱུར་པའི་ཕྱིར་ཕྱི། །བཅོད་པར་བྱ་བ་ལ་སྐབས་པའི་ངག་མེད་ན་ནི་འདིའི་བཅོད་པར་བྱ་
 བ་ནི་བྱ་རྟོག་གི་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བྱ་མེད་པར་དགོས་པ་འདྲ། མཐའ་ཡས་ཀྱི་གཙུག་
 གི་ནད་ཐམས་ཅད་སེལ་པའི་ཟིན་པ་ཆེའི་རྒྱ་གྱི་མན་ངག་བཞིན་དུ་ཡོད་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་མི་རྒྱས་
 པ་འདྲ། མ་གཞན་མར་ཁེན་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་འདི་ཉན་པའི་དགོས་པ་ནི་མངོན་པར་
 འདོད་པ་མ་ཡིན་ན་ཞེས་དགོས་པ་འདྲ། བསྐྱེད་བཅོས་མཉན་པ་དེ་བས་ཀྱང་དགོས་པ་དེ་
 འབྱུག་པའི་ཐབས་སྐབས་གཞན་ཡོད་དོ་ཞེས་དོན་མེད་པའི་ཐེ་ཆོས་གང་ཡང་རྒྱུད་བས་ཀྱང་དོན་དུ་
 གཉེར་བར་མི་འབྱུར་དེ། དེས་ན་མཉན་པ་ལ་འཇུག་པར་མི་འབྱུར་ཕྱི། འབྲེལ་བ་ལ་

པར་མི་རྒྱལ་སམ། རྒྱལ་ཁྲུང་འདྲིང་བྱ་མ་ཡིན་ནམ། །འདྲིང་བྱ་ཡིན་ཡང་
 འབྲེལ་བ་མེད་དམ་སྙམ་པའི་དྲོགས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དགོས་སྐབས་ཆོས་བཞི་
 བསྐྱན་པ་ཡིན་ཞེས་འཆད། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷ་ས་ནི།¹ བཛེད་བྱ་མེད་པ་ཉིད་
 དམ། དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་དམ། ཉིང་དགོས་བྱ་མི་པ་མེད་དམ། དེ་
 དག་ཐབས་འདི་དང་མ་འབྲེལ་ལམ་སྙམ་པའི་དྲོགས་པ་བཀག་ནས། བསྐྱན་བཅོས་
 ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་པ་བཞི་ཁོ་ན་བསྐྱན་ཞེས་འཆད་ཁྲུང་འགལ་བ་མེད་དོ།
 ཁོ་ན་རེ། དགོས་སྐབས་ཆོས་བཞི་སྟོན་པའི་ཆེག་གིས་དྲོགས་པ་དེ་དག་སེལ་ན།
 ལྷ་མི་རྟག་ཅེས་པའི་ངག་གིས་ཁྲུང་སྟེ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལྟག་རྟོག་སེལ་བར་འགྱུར་ལ།
 དེ་ལྟར་འདྲིང་ན། རྟགས་དང་དཔེ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ལ། འོན་ཏེ་མི་སེལ་ན་
 དགོས་པ་སྟོན་པའི་ངག་གིས་ཁྲུང་མི་སེལ་བར་འགྱུར་དེ། དེ་གཉིས་ཁྲད་པར་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་མི་རྟག་ཅེས་བཛེད་པས་ཁྲུང་སྟེ་རྟག་འཛིན་གྱི་ལྟག་རྟོག་སེལ་
 ཁྲུང་། རྟགས་དཔེ་བསྐྱན་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་མ་རྟོགས་པ་བསལ་ནས་ཆད་མའི་
 རྟོགས་པ་སྦྱང་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་དག་འཆད་དོ།

འོ་ན་ཆོས་བཞི་པོ་འདི་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགོས་པ་
 དང་དགོས་པའི་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་རྒྱལ་ས་ནི་བཛེད་བྱ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་དེ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་འདིའི་བཛེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་དགོས་
 པ་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་དེ། ལྷ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོས་མངོན་པའི་

སྐབས་པ་བཛེད་ན་ནི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བར་འགྱུར་དེ། བསྐྱན་བཅོས་ཁྲུང་པས་བསྐྱན་བཅོས་
 ཁྲུང་དང་པར་བཛེད་པར་བྱ་བ་ལ་སྐབས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དུ་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཁྲུང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རེ། །དེའི་ཕྱིར་དགོས་པའི་ངག་བཞུད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

- 1 འདུལ་བ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པའི་ཆེག་རྒྱལ་པར་བཀད་པ། རྟེན་བསྐྱན། འདུལ་བ། ལྷ།
 ༨ ན འདིར་ཡང་བཛེད་པར་བྱ་བ་ལ་སྐབས་པ་བཞི་པོ་དག་དེས་པར་བཛེད་པར་བྱ་སྟེ།
 འདི་ལྟར་བཛེད་པར་བྱ་བ་ལ་སྐབས་པ་དང་བྱལ་ན་ཆེག་ཅམ་ལ་ཡང་ཉན་པ་པོ་དག་གསུམ་པར་མི་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་རེ། །ཞེས་སྐབས་གསུངས་སོ།

ཉིང་དགོས་མཉམ་འདས་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་ཉན་ཐོས་ཟྱེ་
 པའི་ལུགས་ལ། ལས་ཉན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྤངས་པའི་སོ་
 སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་ཅིང་མངོན་དུ་བྱས་ལ། ཟུག་བསྐྱུས་སྤངས་པའི་འགོག་པ་
 ཐོབ་ལ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་ནི་ལྷག་བཅས་དེ། ཟུག་བསྐྱུས་གསུམ་ཅི་རིགས་པའི་
 ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་འདོད་པའི་དེ་ན་ཅན་ལ་འཕགས་པ་སྐྱར་ཆུང་ཐལ་སྟོ་
 གསོལ་ནས་གྲོངས་པ་དང་། འཕགས་པ་འཆར་ཀ་གཟུགས་འཆོང་མའི་གནས་སུ་
 དབུ་བཅད་དེ་གྲོངས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དུག་མདས་བཞུངས་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ལའང་ཞབས་ལ་སིང་ལྗང་གི་ཆལ་པ་བྱུག་པ་དང་། སྐྱེ་རྒྱུ་བསྐྱུང་བ་
 དང་། ལྷས་སྤྱིན་གྱི་འབྱུང་འཁོར་གྱི་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་གས་ཐོག་པས་སྐྱེ་མཆལ་བྱུང་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཟུག་བསྐྱུས་གྱི་ཟུག་བསྐྱུས་དང་བཅས་པར་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་
 དབུ་བཅོམ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དེ་ན་ཅན་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ན་
 ཟུག་བསྐྱུས་དང་པོ་མེད་པས་ཟུག་བསྐྱུས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མ་དང་བཅས་ལ།
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ན་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཟུག་བསྐྱུས་ཁོ་ནའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་
 པའོ། །དེས་ན་ཟུག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་
 བྱས་པ་དེའི་ཆེ་ལྷག་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྷར་ཡང་ཆེད་དུ་ཆོད་པའི་ཆོམས་ལས།

ལུས་ཞིག་ཆོར་བ་བསེལ་བར་འགྱུར། །

འདུ་བྱེད་འགགས་ཤིང་འདུ་བྱེད་ཞི། །

རྣམ་པར་གསུང་པ་རུབ་བྱུར་པ། །

འདི་འདྲ་འདི་ནི་ཟུག་བསྐྱུས་མཐོང་།¹ །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ལ། ཐོག་ཆེན་པས་ནི་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་ནི་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་ཐར་པ་མིན་ལ། སྟོན་པའི་ཞབས་ལ་སིང་ལྗང་གི་ཆལ་པ་བྱུག་པ་
 སོགས་བཤད་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཆུལ་བསྐྱར་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཟུག་བསྐྱུས་ནི་གཏན་

1 ཟུག་བསྐྱུས་མཐོང་ཞེས་ 333 ན་ འདི་འདྲ་འདི་ནི་ཟུག་བསྐྱུས་མཐོང་།

ནས་མེད་དེ། སྤྱིང་ཞིའི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ལས་བྲལ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ།
 འོན་ཀྱང་ཁ་ཟུགས་སྒྲུབ་གཉིས་ལ་ཉལ་བཅས་ཆོས་སྒྲུབ་ཉལ་མེད་ཅུང་འདས་སུ་བཤད་
 པ་ནི་སྒྲུབ་སྐུམ་ལ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་སོ། །སློབ་དཔོན་རྒྱལ་སྐུམ་ན་ལེ།
 ཆོས་མངོན་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། ཡུང་སྟགས་ལ་མཁས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་མཁས་པ་ལ་ཡན་ཡོན་གཉིས་འཕྲོ་སྒྲེ རང་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་གནས་
 སྟགས་འཕེལ་བ་དང་། གཞན་ལ་འབེལ་གདམ་བཞེད་པས་རྩི་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་
 གྲོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་ཞེས་འཆད་དོ།
 གཉིས་པ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་ལ་གཉིས། བཞེད་བྱངས་
 གཟུང་བ་དང་། དེ་རྒྱས་པར་གདན་ལ་པལ་པའོ། །དང་པོ་(བཞེད་བྱངས་གཟུང་
 པ་)ནི། ཆོས་རྒྱམས་རབ་དྲུ་རྒྱམ་འབྱེད་ཅེས་བཤད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེ་
 བར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྒྱམས།

ཆོས་དེ་ནི་རྒྱམ་པ་གཉིས་སུ་འདུས་དེ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་
 འདུས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་ཡུང་པོ་ལྷ།
 ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སྒྲིམ་ཆེད་བཅུ་གཉིས་ཞེས་སྒྲོས་པས་ཆོག་ཡོད། ཟག་བཅས་ཟག་
 པ་མེད་ཆོས་རྒྱམས། ཞེས་སྒྲོས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 སློབ་དཔོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ནས་སྒྲོན་པར་བཞེད་ཅིང་། ཡུང་པོ་ལྷས་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྒྱམ་བྱང་གི་
 ཆོས་རྒྱམས་བསྟན་པའི་སྒྲོན་པ་དེ་དག་ལ་སྤྱང་དོར་བྱས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ངེས་ལེགས་

1 ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ། རྩེ་བསྟན། མངོན་པ། ལྷ ན ན དེ་ལྷ་རྩི་བ་
 གཉིས་བྱས་པ་ལས་ཆོས་མངོན་པའི་བསྟན་བཅོས་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དང་། ཡིད་
 ཆོས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་རབ་དྲུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྒྱམས་རབ་དྲུ་རྒྱམ་འབྱེད་མེད་པར་
 ཞེས་བྱ་བ་རྒྱས་པར་སྒྲོས་དེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ།

ཐོབ་པར་བཞེད་ཅིང་། ཁམས་བཙུག་དང་སྒྲིམ་ཆེད་བཙུག་ཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ཀྱང་
གཉིས་སོ་སོར་མཚན་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ ཟལ་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
ནམ། ཟལ་པ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའམ། ཟལ་པའི་ཉེན་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་ཟལ་
བཅས་སུ་འཛོལ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཟལ་བཅས་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་ལ།
ཟལ་པ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པ་ལ་བྱེད་ན། འགྲེལ་ལམ་གཉིས་ཀྱང་ཟལ་
བཅས་སུ་འབྱུར་རྟེན་ན།

ཙཱ་ག་ ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས།

ཟལ་བཅས་གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ།

ཟལ་རྣམས་ཀུན་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱུར། ཙཱ་ག་

ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཟལ་བཅས་ཡིན་ཏེ།
ཟལ་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར།
འོ་ན་དགྲ་བཙེམ་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་དེ་ཟལ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐོལ། ཟལ་པ་
དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགྲ་
བཙེམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཟལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཉེན་
མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པ་མིན་ཡང་། གཞན་རྒྱད་ཀྱི་ཉེན་མོངས་པ་
དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཟལ་པ་ཆོས་ཅན།
ཟལ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐོལ། ཟལ་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་
སྒྲོན་ས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། རང་གི་ཉེན་མོངས་པ་
ཀུན་འགྲོ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙཱ་ག་ ཟལ་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །

འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གསུམ་ཡང་སྒྲི། །

ནམ་མཁའ་དང་ནི་འགྲེལ་པ་གཉིས། །

ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་འདུས་མ་ཕྱས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཚས་ཅན། ཟག་མེད་ཡིན་དེ།
 ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒྲོན་སྒྲིལ་པ་ར་མི་འགྱུར་བའི་
 ཚས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་ཕྱས་རྣམས་ཟག་
 མེད་ཅེས་བཤེད་པས་ཚག་མོད། གསུམ་ཞེས་སྒྲིལ་པ་མི་འཕྲད་དོ་ཞེན། དག་
 བཅོམ་པ་ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་མེད་ན་ལེ།¹ སྒྲོན་མེད་དེ། ཚར་བ་བདེ་སྤྱད་གང་ཡང་མ་
 ཡིན་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་
 དོགས་པ་བསལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དཔེ་སྒྲོན་པའི་ཕྱི་པ་ཁ་ཅིག་
 དག་བཅོམ་པའི་མིག་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་པའི་དེན་མི་ཕྱེད་པས་
 ཟག་མེད་དང་། ཟག་པའི་གཉེན་པོ་མི་ཕྱེད་པས་ཟག་བཅས་སུ་འདོད་པ་བསལ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། ཁ་ཅིག་ལམ་ལ་འཛིག་དེན་པ་དང་འཛིག་
 དེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཡོད་པས་འཛིག་དེན་པ་རྣམས་ལམ་བདེན་མིན་པར་བསྒྲན་
 པ་དང་། འདུས་མ་ཕྱས་རྣམས་ཟག་མེད་དུ་འཛིག་དེན་ན་བཤགས་ན་གོ། ཡང་

- 1 སྤྱོད་པོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྱུལ་གྱི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ཕྱི་བསྒྲན། མཛོན་པ། བྱ ་་
 ན་ ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འདུས་མ་ཕྱས་རྣམས་གསུམ་ཡང་སྤྱེ། ཞེས་ཀྱང་
 དོན་གྱིས་གོ་བས་ཀྱང་པའི་ཕྱིར་མདོར་བྱ་མེད་གསུམ་སོ་ཞེས་དེ་སྤྱོད་དུ་ཚོལ་བ་ལ་དེ་ཞིག་སྤྱོད་པོན་
 ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་མེད་ན་ལེ་འདིའི་བཤེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་གོ། ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་པ་ཆེ་རྣམས་
 གཉིས་དེ་འཛིག་དེན་པ་དང་འཛིག་དེན་ལས་འདས་པའོ། ཁོ་བས་མ་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་ཡང་བཤེད་དོ། ཅེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་དུ། གཞན་དག་ན་ལེ་འདི་དོན་གྱི་གོ་
 ཡང་རྒྱུ་པོ་གསུམ་པ་ཡོད་པར་དོགས་པ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་ཡང་བཤེད་དོ། འདེམ་ན་ཚར་བ་
 ཡང་གསུམ་སྤྱེ། བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 ཞེས་ཀྱང་བདེ་བཞིན་དུ། ཞེས་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་པོ་གསུམ་
 པ་ཡོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་མེད་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་དག་
 བཅོམ་པ་ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་མེད་ཡིན་ན་བཤད་རྒྱལ་མི་མཐུན་པར་སྤྱོད་བསལ་དུ་བཤད་པར་འཆོལ།
- 2 སྤྱོད་པོན་རྒྱལ་པོའི་སྤྱུལ་གྱི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ཕྱི་བསྒྲན། མཛོན་པ། བྱ ་་
 བ འདི་རྣམས་ཁ་ཅིག་དེ་དག་གི་འདོད་རྒྱལ་རྣམས་ཟིམ་བཞིན་གསལ།

དེ་ན་མས་ཟག་མེད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཟེ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་ཟེ།
 དོན་གྱིས་གོ་ཡང་གསལ་པོ་བཞུན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཟེ། །འདུས་མ་
 བྱས་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁའ་དང་ནི་འགོག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 འོ་ན་རྣམ་མཁའ་དང་འགོག་པ་གཉིས་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བཤེད་པས་ཆོག་མོད་
 གསུམ་ཡང་ཞེས་སྒྲིས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པས་
 འདུས་མ་བྱས་གཅིག་ཕུར་སྤྱོད་བ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་དུལ་བྱ་རབ་སོགས་ཀྱི་འདུས་
 མ་བྱས་མང་པོར་སྤྱོད་བཅས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་བྱས་པར་གདན་
 ལ་ཕབ་པ་ལ་གཉིས། འདུས་མ་བྱས་བྱས་པར་བཤད་པ། འདུས་བྱས་བྱས་
 པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་(འདུས་མ་བྱས་བྱས་པར་བཤད་པ་)ནི།
 འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག་ དེ་ལ་རྣམ་མཁའ་མི་སྒྲིབ་པའོ། ། ཡ

འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་རྣམ་མཁའ་ནི། ཅག་པ་གང་ཞིག་མི་སྒྲིབ་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཟེ། འགོག་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་
 མཁར་ཐལ། ཅག་པ་གང་ཞིག་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟེ།
 སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེས་རང་གི་དགག་བྱ་ཟག་བཅས་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་
 མིན་གྱི་འགོག་པས་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ འོ་ན་
 ཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་གོ་ས་ན་རྣམ་མཁའ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་རེས་འགྲའ་
 བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཉམ་ན་མི་ཅག་པར་འགྱུར་ཟེ། ཡོད་ན་ཅིག་པའི་གོ་སར་ཅིག་
 པ་གཞན་ཆུད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། ཅིག་པའི་གོ་ས་ན་རྣམ་མཁའ་ཡོད་དེ།
 དེ་ན་གོ་འབྱེད་རྣམ་མཁའ་མེད་ན་ཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་།¹ བྱམ་ཟེ་ཞིག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འགོ་དུ་ལ།

1 སྤྲེལ་དཔེ་ན་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ཕྱི་བཞུན། མངོན་པ། ལྷ 23
 བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཀྱང་། ཀྱི་གོ་ས་མ་ཅི་ལ་བརྟེན་ལགས། ཞེས་པ་ནས།

ས་ཅི་ལ་བརྟེན། བུམ་ཟེ་ཆུ་ལ་བརྟེན་དོ། །འགོ་ཏུ་ཏ་མ་ཆུ་ཅི་ལ་བརྟེན།
 བུམ་ཟེ་ཆུ་ལ་བརྟེན་དོ། །འགོ་ཏུ་ཏ་མ་ཆུ་ཅི་ལ་བརྟེན། བུམ་ཟེ་ཆུ་ནམ་
 མཁའ་ལ་བརྟེན་དོ། །འགོ་ཏུ་ཏ་མ་ནམ་མཁའ་ཅི་ལ་བརྟེན། བུམ་ཟེ་དེ་ནི་ཏ་
 ཅང་ཐལ་ཆེས་དེ། ནམ་མཁའ་ལ་ནི་རྟེན་མེད་པ་རྒྱང་བ་མེད་པ་དམིགས་པ་མེད་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱི་དུ། འོན་ཀྱང་ཅིག་པའི་གོ་སར་ཅིག་པ་གཞན་ཆུད་
 པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་ཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཤམ་བུས་པའི་ཕྱི་དུ། ཅི་
 ཕྱིར་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་ཞི་ན། གོ་འབྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱའོ།
 བྱེ་བྱག་རྩ་བའི་ལུགས་ལ་འདུས་མ་བུས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཇམ་སུ་བྱུ་བ་སྟེ་ཆུད་རྟེན་པའི་
 དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཕྱི་དུ།

ཅ་ག། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་གང་།

བུལ་བའོ་སོ་སོ་སོ་སོ་ཡིན།

སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་ནི། འགོག་པ་གང་ཞིག་རང་གི་སྤང་བྱ་ཟག་བཅས་
 དང་བུལ་བའོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་ལམ་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་
 བུས་པ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བུས་སུ་བརྟེན་ཅེ་ན། དེ་ནི་ལམ་གྱིས་
 སྤང་བྱ་ཟག་བཅས་སྤངས་པ་ལ་བུལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་ཀྱིང་པོ་གསར་དུ་བུས་
 པ་ཡིན་དེ། བྱེ་བྱག་རྩ་བས་རྟག་པའི་ཇམ་དང་། རྟེ་པ་གཞན་གྱིས་དངོས་པོའི་
 པོ་ཉིད་མེད་པར་རྩ་བའི་ཕྱི་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་འདུས་མ་བུས་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་
 ཕྱིར་འདུས་མ་བུས་གསུམ་དུ་ངེས་ཞི་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་མེད་པ་ལ་འདོད་ན་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་འདིར་མི་འདོད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་འདུས་མ་བུས་
 དང་། བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་རྟེན་བདག་མེད་གཉིས་

བུམ་ཟེ་ཏ་ཅང་ཐལ་དེ། ནམ་མཁའ་ནི་རྟེན་མེད་པར་རྒྱང་བ་མེད་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་
 ཞེས་བྱས་པར་གསུངས་དེ། བྱེ་བྱག་དུ་རྩ་བ་རྣམས་ན་རེ་དེ་ལྟ་བུས་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་དོ།
 ཞེས་ཟེར་པོ། །ཞེས་ལུང་དངས་པ་རྒྱང་ངོ་།

མ་གཏོགས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་འདུས་མ་
བྱས་ལོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །འོ་ན་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་རྣམས་ཇུས་གཅིག་དང་ཐ་
དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གྲང་བྱ་རྣམས་ཇུས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་དེ་གྲངས་པའི་
འགོག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཇུས་སོ་སོ་བ་ཡིན་དེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཕྱག་བསྐུལ་མ་མོང་གྲང་
གྲངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། གྲང་བྱ་ལྟག་མ་གྲངས་པའི་འགོག་པ་
མངོན་དུ་བྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་གྲང་བྱ་ལྟག་མ་རྣམས་གྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་
ལམ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་དོ། །འོ་ན་ཆོས་རྒྱུན་མའི་མདོ་ལས།¹ འགོག་པ་ནི་
འདྲ་བ་མིན་ན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགའ་དེ་དེའི་དོན་ནི་
འགོག་པ་ལ་འདྲ་བའི་བྱ་མེད་ཅིང་འགོག་པས་ཆོས་གཞན་གྱི་འདྲ་བའི་བྱ་མི་བྱེད་པ་ལ་
དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། འགོག་པ་ནང་པམ་ཚུན་མི་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་པ་མིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་འགོག་པ་ཞེས་པས་འགོག་པ་མིན་པ་སེལ། བྲལ་བ་ཞེས་པས་མི་
རྟག་པའི་འགོག་པ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་སེལ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སོ་སོར་
བརྟགས་འགོག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། བདེན་བཞི་ལ་སོ་སོར་རྟག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོབ་
པའི་འགོག་པ་ཡིན་པས་ན་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འགོག་པའི་ཇུས་རྣམས་དུས་རིམ་གྱིས་
བྱུང་ལ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་པ་ལ། དེ་རྣམས་མི་རྟག་པ་དང་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ།
དུས་དང་ཡུལ་ཇུས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་གྲུ་བཞིན་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཀ་ཁྱེ་
བྲག་རྩ་བས་གྲང་དགོས་སོ། །ཁྱེ་བྲག་དུ་རྩ་བས་ནི། མདོ་ལས། འགོག་པའི་

1 སྤྱོད་དཔོན་ལྟལ་པོའི་སྤྲུལ་གྱི་མཛད་གྱི་འབྲེལ་བཤད། རྗེ་བཟུང་། མངོན་པ། བྱ 23
བ འོ་ན་འགོག་པ་ནི་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ལས་བཤད་ཅེས་ན།
མདོ་ལས། འཕགས་མ་ཅི་འགོག་པ་འདྲ་བར་ལགས་སམ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ས་ག་འདྲ་
བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱུ་གྱི་ཁྱེ་ཤིང་བདག་ས་གས་དྲིས་པ་དང་། དེ་གམ་ཆོས་རྒྱུན་གྱིས་
བཤད་དེ་འགོག་པ་ནི་འདྲ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆེག་གོ། །ཞེས་ཀྱང་འདྲེན་མཛད་པ་
མྱོང་།

བདེན་པ་ནི་བདེན་བཞིན་ཡ་གྲུལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཇས་སུ་ཡོད་དེ། ལམ་
བདེན་བཞིན་ཞེས་འདོད་དོ།

ཅ་ག། སྐྱེལ་གདན་དུ་གཤམས་བྱེད་པ། ।

འགོག་གཞན་སོ་སོར་བདགས་མིན་པས། । ༦

རང་གི་དགག་བྱ་སྐྱེལ་ལ་གདན་དུ་གཤམས་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་བདགས་འགོག་ལས་གཞན་
ཡིན་པ་ནི་སོ་སོར་བདགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། སྐྱེལ་གཤམས་བྱེད་པ་ཞེས་
པས་གནས་པ་ཅམ་ལ་གཤམས་བྱེད་པའི་མེད་གཤམས་ལ་རྒྱམས་བདགས་མིན་གྱི་
འགོག་པ་ཡིན་པ་སེལ། གདན་དུ་གཤམས་བྱེད་པ་ཞེས་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་ཅེས་
འགའ་སྐྱེལ་ལ་གཤམས་བྱེད་ཀྱི་གདན་དུ་སྐྱེལ་ལ་གཤམས་བྱེད་པ་མིན་པའི་འདུ་གཤམ་མེད་
པའི་སྒྲམས་འཇུག་དང་འགོག་པའི་སྒྲམས་འཇུག་གཉིས་པོའི་འགོག་པ་རྒྱམས་དེ་ཡིན་
པ་སེལ་ལོ། ཅིའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བདགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན། སོ་
སོར་རྟོག་པའི་གཤམ་རབ་ཀྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་མིན་པར་རྟེན་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་
ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དོ། ཁྱེད་གསུང་བ་ན་ཅེ། འདུས་མ་
བྱས་གསུམ་པོ་དེ་ཇས་སུ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་མཁའ་ནི་གོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་
བདགས་འགོག་གིས་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དང་། བདགས་མིན་གྱི་
འགོག་པས་ནི་རང་གི་དགག་བྱ་སྐྱེལ་ལ་གཤམས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་
འདུས་མ་བྱས་མེད་ན། ཆོས་གང་དག་འདུས་བྱས་ཀྱང་རྒྱུང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་
རྒྱུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་གསུངས་ན།
མེད་པའི་མཆོག་མེད་པའི་ཞེས་པ་ནི་ཐུན་མ་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་ངན་པའི་ཞེས་ཟེས།
མདོ་སྟེ་པ་ན་ཅེ། འདུས་མ་བྱས་མེད་པ་མིན་གྱི་ཇས་སུ་མེད་པ་ཡིན་དེ། རྒྱལ་
མཁའ་ནི་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རིག་བྱ་དང་བྲལ་ཅམ་དང་། བདགས་འགོག་ནི་རང་གི་
དགག་བྱ་དང་བྲལ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བདགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ནི་ཆོས་གང་ཞིག་
རྟེན་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འདུས་བྱས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་ཉི་དོན་དང་།
གཞུང་གི་དོན་ནི། །དང་པོ་(སྤྱི་ཉི་དོན་)ལ་གསུམ། གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་
བཞག་པ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་རྣམ་པར་བཞག་པ། གནས་གང་ན་བཅོད་
བྱ་གང་སྟོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ནི། སྤོབ་
དཔོན་གང་སྟེལ་ནི།¹ ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། ཞེས་པ་མདོར་
བསྟན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་གནས་བརྒྱད་དུ་མཛོད་དེ། དེ་ལ་
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྤྱིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གནས་དང་པོ་གཉིས་བསྟན། ཟག་བཅས་
བྱེ་བྲག་དུ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་གསུམ་སྟེ། གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པ། གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། ཇི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་
ཟིམ་པ་ལྟར། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་གསུམ་འབྲེ་བ་ལྟ་དང་། སྟོན་
ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། སྟེ་གནས་བཞི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་པ་གནས་
གསུམ་པ་དང་། གང་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས། གནས་བཞི་པ་དང་ལྟ་པ་དང་། ཟག་
མེད་བྱེ་བྲག་དུ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛོད་ནས་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་སྟེ། གང་རྣམ་
པར་བྱང་བའི་གང་ཟག་དང་གང་དུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གནས་དང་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བྱང་
བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཟིམ་པ་སྟོན་པ་གནས་དྲུག་པ་དང་། མདོ་ལས།² “
ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་གཞིམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་འབྱུང་བས་

1 ཆོས་མངོན་འབྲེལ་བཤད་མཚན་ཉིད་རྟེན་འདྲུང་། སྟེ་བསྟན། མངོན་པ། གྱུ་ ༡ ན
འཇིག་གནས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཁོ་རྟེན་གྱི་ཟིམས་ཀྱི་དགོས་པ་བཅོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་མཛོད་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་རྟེན་འདྲུང་། སྟེ་བསྟན།
མངོན་པ། གྱུ་ ༡༡ བ རྣམ་ ༡༢ ན འདིར་ཡང་གསལ་བར་བཤད་པར་
སྟངས་སོ། །

2 མཛོད་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་རྟེན་འདྲུང་། སྟེ་བསྟན། མངོན་པ། གྱུ་ ༡༢ ན
མདོ་ལྟར་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་བཤད་པ་མིན་ནམ་སྟམ་ཡང་དཔུང་པར་འཇོག་པ།

གང་གིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པ་གནས་བདུན་པ་དང་། མདོ་ལས། སེམས་
མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་
འབྱུང་བས་ཡི་ཤེས་རྟེན་བརྟེན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གནས་བརྒྱད་པ་སྟོམས་འཇུག་
བཞུན་པ་བཤད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །སྟོན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི། དམིགས་པ་
དང་སྟོད་པ་དང་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གནས་བརྒྱད་དུ་བཞུན་དེ།
དམིགས་པ་ལ་འང་གཉིས་ལས་ཇི་སྟེད་པ་སྟོན་པ་གནས་དང་པོ་གཉིས། ཇི་ལྟ་བུ་
བདེན་བཞི་སྟོན་པ་གནས་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་རྣམས་དང་། ཇི་ལྟ་བུ་སྟོད་
པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་པ་གནས་དྲུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡི་ཤེས་དང་དེས་
བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྟོམ་གཉིས་བཞུན་དོ་ཞེས་འཆད་
དོ།

གཉིས་པ་(བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་འབྲེལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ནི། ཚས་མངོན་
པའི་བཛོད་བྱ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གནས་དང་པོ་བཤད་
དོ། །དེར་མིང་ཅམ་སྟོས་པའི་དབང་པོ་དང་འདུས་བྱས་གྱི་སྟེ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཞུན་
པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་གཉིས་པ་དང་། དེ་དག་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མིང་ཅམ་
སྟོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་གསུམ་པ་དང་། ཁམས་
གསུམ་བཞུན་པ་དེའི་རྒྱ་དབང་ཕྱག་ལ་སྟགས་པ་ཡིན་པ་བཀག་ནས་དངོས་སུ་ལས་
ལས་བྱང་ངོ་ཞེས་བཞུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་བཞི་པ་དང་། ལས་དེ་ཡང་
ཀུན་ནས་སྤོང་བ་ནི་ཕ་རྒྱས་ཡིན་ཙེ་ཞེས་བཞུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་ལྔ་པ་དང་།
ཕ་རྒྱས་དེ་དག་སྤོང་བྱེད་ནི་ལམ་ཡིན་ཙེ་ཞེས་བཞུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་དྲུག་
པ་དང་། དེར་སྟོས་པའི་ཤེས་པ་བྱེད་བྱ་བཞུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་གནས་
བདུན་པ་དང་། དེ་ལས་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་
ཡོན་ཏན་གཉིས་བཞུན་པ་ལས་ཐུན་མོང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ལ་
གནས་བརྒྱད་པ་བཞུན་དོ།

གསུམ་པ་ (གནས་གང་ན་བཞུགས་པ་བསྟན་པ་ནི་གཞུང་གི་ཆིག་དོན་
ལས་ཤིས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གནས་བཅུད་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཁམས་
བསྟན་པ་ནི་གནས་ལ་གསུམ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕྱོགས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས།
ཡུང་ཁམས་སྒྲི་མཆིད་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་)ནི།
ཁོ་ན་རེ། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། ཞེས་བཤད་ན།
འདུས་བྱས་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་། །

གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་ཡུང་པོ་ལྟ། །

འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དེ་དག་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ནི་འགྲེལ་ཡང་མེད་
པས། རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་ཡུང་ཅིང་འདུས་ནས་བྱས་པའི་འདུས་བྱས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྟ་
ཡོད་དེ། གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་ཡུང་པོ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སྟགས་
པ་ལྟམ་ཡུང་པོ་ལྟ་ཞེས་བཞུགས་པས་ཆོག་མོད། གཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་ཡུང་པོ་ལྟ་
ཞེས་བཞུགས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་གཅད་པའི་
ཕྱིར་དུ་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་ཞེས་སྒྲིས། དོན་ལྟ་ལ་གོ་བ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡུང་
པོ་ལྟ་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གྲེ་བྱག་དུ་སྒྲི་བས་ཡུང་པོ་ལྟ་ཇས་ཐ་དད་དུ་འདོད་ལ།
མདོ་སྟེ་པས་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་དེའི་སྟེང་གི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཇས་གཅིག་དང་།
ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་མཆུང་ས་ལྷན་གྱི་ཡུང་པོ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་། དེ་
དག་གི་སྟེང་གི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཇས་གཅིག་ཡིན། མིང་གཞིའི་ཡུང་པོ་དང་
དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་གཟུགས་དང་ཇས་ཐ་དད་དུ་འདོད།
སེམས་ཅམ་པས་རྣམ་ཤེས་དང་ཡུང་པོ་ལྟ་ཇས་གཅིག་དུ་འདོད་དོ། །ཁོ་ན་མ་
འོངས་པ་མི་སྒྲི་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲི་བར་
འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་དང་ཟིགས་མཐུན་ཞིང་རང་གི་མཆད་ཉིད་འདུ་བའི་ཕྱིར་

འདས་ཕྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་མ་ལས་འཕྲུང་བའི་ཞོ་མ་དང་རིགས་མཐུན་པས།
མི་འཛོལ་བཞུགས་ལ་གནས་པ་ལ་ཡང་ཞོ་མ་ཞེས་བཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀྱང་ཞེས་
པས་འདུས་མ་ཕྱས་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད་འདུས་ཕྱས་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་
པའོ།

གཉིས་པ་(མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ལ་གཉིས། སྤྱིར་འདུས་ཕྱས་ཀྱི་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་དང་། བྱེ་བྱག་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་
(སྤྱིར་འདུས་ཕྱས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ནི། ཚས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་བརྒྱན་བཅས་
རབ་བཤད་བྱ། ཞེས་བཤད་ན་ཚས་མངོན་པ་པ་རྣམས་མདོ་འཆད་པར་སྟོན།
མདོ་ལས།¹ དུས་དང་། བཏམ་བྱི་གཞི་དང་། རེས་པར་འཕྲུང་བཅས་དང་།
གཞི་དང་བཅས་པ་ཞེས་བཤད་ན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་དག་ཉིད་དུས་བཏམ་གཞི་དང་། །

རེས་པར་འཕྲུང་བཅས་གཞི་དང་བཅས། ། ༧

དེ་དག་ནི་འདུས་ཕྱས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། འདུས་ཕྱས་ལ་དེ་དག་དུ་
བཞོད་པའི་བྱ་མཆན་ནི། འདུས་ཕྱས་དེ་དག་ཚས་ཅན། རྒྱུད་ལ་དུས་ཞེས་
བཞོད་པའི་བྱ་མཆན་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ལ་མོང་ཟེན་པ་དང་འབྲེ་བཞིན་པ་དང་འབྲེ་
བར་འབྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཏམ་བྱི་གཞི་ཞེས་བཞོད་པའི་བྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
བཏམ་ནི་ལྷུང་དུ་སྟོན་པའི་སྟེ་ཡིན། དེའི་གཞི་ནི་མིང་ཡིན་ལ་མིང་དོན་དང་བཅས་

1 སྟོབ་དཔོན་ལྟལ་པོའི་སྤྱི་མཛོད་ཀྱི་འབྲེ་བཤད། རྟེན་བརྒྱུན། མངོན་པ། ལྟ་ ༡༧
ན། དེ་དག་ཉིད་དུས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་པར་འཕྲུང་བ་ནི་ཚས་མངོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དོན་
དང་མདོ་བཏམ་ལ་འབྲེ་བཅས་པ་དང་། མདོ་རྣམས་པར་འཆད་པ་ཡིན་པས་འདིར་མདོ་ལས་
གསུངས་པའི་དུས་ལ་སྟགས་པ་ཕྱང་པོའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོ་ཕོད་ག་བཞོད་དོ། །སོང་བ་དང་
འབྲེ་བ་དང་འབྲེ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་འདི་ནི་འཛིག་
དེན་ན་གྲགས་པའི་ལམ་ལ་ཞེས་དེ་རྣམས་པར་བཤད་པ་ཡིན་དེ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་མདོ་
གསལ་བར་བཞོད་པ་ལས་གསལ་པའོ།

པར་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། འདུས་མ་བྱས་མིང་གི་བཛོད་བྱ་ཡིན་ཡང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་དང་
 བཛོད་བྱ་ཉེང་བས་གདམས་གྱི་གཞིར་མ་བསྒྲན་ཏེ། ཁོ་ལྟར་རབ་དུ་བྱེད་པ་ལས།¹
 “གདམས་གྱི་གཞི་རྒྱམས་ནི་ཁམས་བཙུང་བཟུང་གིས་བསྐྱས་སོ།” ཞེས་པ་དང་
 མཐུན་ནི། ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་ཡིན་ཏེ། གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་
 ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མྱ་ངན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་འདས་པ་ནི་འདུས་
 བྱས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་སོ། ཁོ་ན། ལམ་བཤེན་
 དེ་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་
 བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉམས་མ་བྱུང་གྱི། ལྷག་མེད་དུ་བྱ་ངན་ལས་
 འདས་པའི་ཆེ་ན་ངེས་པར་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས།² “ཆོས་ཀྱི་
 ཡུང་པོ་གཟིངས་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཆོས་གཅིག་མ་ཤེས་ཤིང་མི་ཤེས་ན་ཆོས་
 གཞན་རྒྱམས་ལྟ་བུ་སྒྲིས་” ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་དང་བཅས་པ་ནི་ངོ་བོ་
 དང་དམིགས་པ་དང་ཀྱན་སྦྱར་དང་རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་རྒྱམས་ལ་འཇུག་པ་ལས།
 འདིར་ནི་འདུས་བྱས་དེ་དག་ཆོས་ཅན། གཞི་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་
 བཅས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ (ཁྱིམ་གྱི་ཐག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྒྱམ་གྲངས་) མི།

ཅ་པ། གང་དག་ཐག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི།

ཡུང་པོ་འང་དེ་དག་འཐབ་བཅས་ཀྱང་།

- 1 རྟོག་དཔོན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུར་ཤེས་ཀྱི་འབྱེད་བཤུགས། རྟོག་པོ་ལ། རྒྱ་ ༡༧
 བ གཤམ་ཏེ་དོན་དང་བཅས་པའི་གཞི་མ་རྒྱུང་ན། རབ་དུ་འབྱེད་པ་ལས། གདམས་གྱི་གཞི་
 རྒྱམས་ནི་ཁམས་བཙུང་བཟུང་གིས་བསྐྱས་འབྱུང་བའི་གཞི་དང་འགྲུབ་པར་འབྱུར་རེ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡིན་ནི། ཞེས་འཕྲུང་འདྲིན་མཛོད་པ་ལས་གསལ།
- 2 རྟོག་དཔོན་གང་ཤེས་ཀྱི་མཛོད་འབྱེད་མཚན་ཉིད་ཇེས་འབྱུང་། རྟོག་པོ་ལ།
 རྒྱ་ ༡༩ ན མདོ་འཕྲུང་དེ་ཉིད་དུ་གསལ།

ལྷུག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་འཛིག་རྟེན་དང་།

ལྷ་གནས་སྤྱིང་པའང་དེ་དག་ཡིན། ། ༥

མདོ་ལས། ཡུང་པོ་དང་། འཐབ་བཅས་དང་། ལྷུག་བསྐལ་དང་། ཀྱན་
འབྱུང་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་། ལྷ་གནས་དང་། སྤྱིང་པ་ཞེས་བཤད་ན།
དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་
མཚན་གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཆོས་ཅན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཞེས་བཤེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བྱུང་
བའི་ཡུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལ། རྩའི་མེ་ཞེས་པ་
བཞིན། ཡང་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཡུང་པོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་པའི་མི་ལ་རྒྱལ་པོའི་མི་ཞེས་པ་བཞིན།
ཡང་ན་ཁྱེད་ལས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་ཡུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་སྤྲན་དང་མེ་ཏྲག་འབྱུང་བའི་གྲང་ལ་སྤྲན་དང་མེ་ཏྲག་གི་གྲང་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ།
དེ་ཆོས་ཅན། འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ནི་རང་
གཞན་ལ་གནོད་པས་འཐབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྷན་གང་རུང་
གིས་རྒྱས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཟག་པ་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་
ལྷན་གང་རུང་གི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པ་ལ་ཟག་བཅས་ཞེས་བཤེད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྷུག་བསྐལ་
ཡིན་རྟེ། ལྷུག་བསྐལ་གསུམ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་ཞིང་འཕགས་པ་དང་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱིར། ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་རྟེ། ལྷུག་བསྐལ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཛིག་
རྟེན་ཡིན་རྟེ། སྤྱིང་ཅིག་གིས་འཛིག་ཅིང་གཉེན་པོས་ཀྱང་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
མདོ་ལས། འཛིག་ཅིང་རབ་ཏུ་འཛིག་པས་ན་འཛིག་རྟེན་ནི་ཞེས་སོ། །ལྷ་གནས་
ཡིན་རྟེ། ལྷ་བས་དམིགས་གིང་རྒྱས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། སྤྱིང་པ་ཡིན་རྟེ།
སྤྱིང་ཅི་གཉིད་ནས་གཉིད་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འཁོར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱུ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཡུང་
 ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན། ཆོས་གཞན་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ། ཁམས་དང་རྣམ་
 པའི་རབ་དབྱེ། །དང་པོ་(ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་)ལ་ལྟ་
 དངོས་དང་། གསུམ་པོ་སྟེ་སྐྱེ་དོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ། ཆོར་འདུ་
 བཞིན་ཡུང་པོ་ལྟགས་སུ་འཛེག་པའི་རྒྱ་མཚན། ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་
 ཇིས་ཚུལ། སྐྱེ་མཆེད་བཞིན་གྱི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་(དངོས་)ལ་བཞི།
 བཟུགས་ཡུང་གི་རྣམ་གཞག །ཡུང་པོ་བར་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག །རྣམ་གསུམ་
 ཀྱི་ཡུང་པོའི་རྣམ་གཞག། རྣམ་ཆོས་ལ་དོགས་པ་གཅད་པའོ། །དང་པོ་(བཟུགས་
 ཡུང་གི་རྣམ་གཞག་)ལ་བཞིས། དངོས་དང་། དེ་དག་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་
 བྱ་བའོ། །དང་པོ་(དངོས་ལ་)བཞིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱུ་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)མི།

ཙ་བ། བཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྟ་དང་དོན། །

ལྟ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །

བཟུགས་ལ་སྟགས་པའི་ཡུང་པོ་ལྟ་ཞེས་བཤད་ན། བཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དེ་གང་
 ཞེ་ན། བཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་དུ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་ལྟ་དང་དོན་ལྟ་
 དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བཟུགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བཟུགས་ཀྱི་ཡུང་
 པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། མདོ་ལས། དག་སྒྲིང་དག་བཟུགས་སུ་ཡོད་ཅིང་བཟུགས་
 སུ་རུང་བས་ན་དེའི་ཕྱིར་བཟུགས་ཉི་ཤེས་པའི་ཡུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འབྲུང་
 བས། བཟུགས་ཅན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱར་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཟུགས་ཅན་
 གྱིས་འཕྱར་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟུལ་སྤྱ་
 རབ་དང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་བཟུགས་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བཟུགས་ལ་
 མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྟུལ་སྤྱ་རབ་ནི་གཅིག་དུ་གནས་པ་མིན་
 པས། དུ་མ་འདུས་པ་ལ་གཞོད་པ་བྱར་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པའི་

གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་ཡོད་ཟིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་སུ་
འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་
བ་ཡིན་པས་དེ་ལོག་པ་ན་ཁོ་ཡང་ལྷོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། དབང་པོ་ལྷ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་
ནས་བཟུན་པ། དོན་ལྷ་མཆན་གཞིའི་སྒོ་ནས་བཟུན་པ། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཟུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དབང་པོ་ལྷ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཟུན་པ་)ནི།
དབང་པོ་ལྷ་དང་ཞེས་བཤད་ན། དབང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག། དེ་དག་རྒྱམས་ཀྱི་རྒྱམ་ཤེས་རྟེན། །

མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་དང་བ་རྒྱམས། ། ༩

གཟུགས་སོགས་དེ་དག་འཇིན་པའི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྷ་ཡིན་ལ། ཡང་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་གི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མིག་ལ་སོགས་པའི་
དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། རབ་བྱ་བྱེད་པ་ལས།¹ མིག་གི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མིག་
གི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གཟུགས་དང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་དོན་ལྷ་མཆན་གཞིའི་སྒོ་ནས་བཟུན་པ་ནི། དོན་ལྷ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་
དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་ག། གཟུགས་རྒྱམ་གཉིས་དང་རྒྱམ་ཉི་ག། །

སྒྲ་ནི་རྒྱམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །

རོ་ནི་རྒྱམ་བྱ་བྱི་རྒྱམ་བཞི། །

རིག་བྱ་བཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་དོ། ། ༡༠

1 མཛོད་དང་འབྲེལ། རྟེན་བཟུན། མཛོད་པ། ཀྱི་ ༣༠ ན་ རབ་བྱ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་
བྱ་མ་གཟུགས་ཀྱང་འུང་དེ་རྟེན་དང་འབྲེལ་བྱ་དང་ས་པ་རྒྱང་།

མིག་གི་ཡུལ་དུ་བྱུང་པའི་གཟུགས་བརྒྱ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞེ། ཁ་དོག་གི་
 གཟུགས་དང་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས་སུ་འདུ་པའི་ཕྱིས། རྒྱལ་པར་ཕྱིན་རྣམ་པ་
 ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་གི་གཟུགས་བཅུ་གཉིས། དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱད་
 ཡོད་པའི་ཕྱིས། དང་པོ་སྐབས་ཞེ། ཅུ་བའི་ཁ་དོག་ཐུ་མེར་དཀར་དམར་བཞི་དང་།
 ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། ཐེབ་མ་དང་ཉི་མ། རྒྱང་བ་དང་
 ལུན་པ། རྒྱན་དང་དུ་བ། རྟུལ་དང་ཁྲག་ན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིས། ཁ་
 ཅིག་རྩེད་ན་རྩེན་པོར་རྒྱང་བའི་རྣམ་མཁའི་ཁ་དོག་གཅིག་པ་དང་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་འདོད་
 དོ།། ཀུན་ལས་བདུས་ལས།¹ རྟུལ་ཕྱ་མོ་དང་། རགས་པ་དང་།
 མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་པའི་གཟུགས་ཉི་
 ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྔ་བཤད་དོ། །མེར་པོ་དང་འདུས་པའི་རྩེན་པོ་གས་ཆེ་བ་ལྔ་དྲུག་དང་།
 དམར་པོ་དང་འདུས་པའི་རྩེན་པོ་གས་ཆེ་བ་ནག་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་འདུས་
 པའི་མེར་པོ་གས་ཆེ་བ་དུར་ཁ་དང་། དཀར་པོ་དང་འདུས་པའི་མེར་པོ་གས་ཆེ་བ་
 རྩེར་ཁ་དང་། དཀར་པོ་དང་འདུས་པའི་རྩེན་པོ་ནི་རྩེ་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་དག་དུ་འདུས་
 སོ། །རྩིན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་ཅུ་བའི་ཁ་དོག་ལས་ཇས་གཞན་མ་ཡིན་དེ།
 དེ་དག་གང་རུང་གི་བྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་བཞུགས་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་རྒྱང་མིང་པོ་ནས་ཅིག་པ་ལྟ་བུར་རྒྱང་ལ་ཉི་བ་ནས་མི་
 རྒྱང་བས་དེ་དག་གཟུགས་མ་ཡིན་རྣམས་ལ་དོགས་པ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིས། དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། མིང་བ་དང་རྒྱང་བ། མཐོ་བ་དང་
 དམའ་བ། རྒྱམ་པ་དང་རྒྱུམ་པ། ཕྱ་ལེ་པ་དང་ཕྱ་ལེ་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིས།

1 མངོན་པ་ཀུན་བདུས། རྩེབ་རྩེ། མེས་མཚན། རི། ༧༦ བ རྩེན་པོ་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁའི་ཁ་དོག་གཅིག་པའི། ཞེས་པས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྔ་སྟེ།

སྒྲིལ་མེད་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཟིན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲིལ་དང་།
མ་ཟིན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲིལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲིལ་
པ་དང་མི་སྒྲིལ་པ་གཉིས། སེམས་ཅན་དུ་སྒྲིལ་པ་ལ་སྒྲིལ་པ་ཆོས་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་
མི་སྒྲིལ་པ་ཆིག་ཅུ་བ་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་པ་བྱ་གཉིས། །སེམས་ཅན་དུ་མི་སྒྲིལ་པ་ལ་སྒྲིལ་པ་
ཕེག་དོ་བ་པའི་སྒྲིལ་པ་བྱ་དང་། མི་སྒྲིལ་པ་ཁྲ་ཆུར་དེག་པའི་སྒྲིལ་པ་བྱ་གཉིས། མ་
ཟིན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲིལ་སེམས་ཅན་དུ་སྒྲིལ་མི་སྒྲིལ་གཉིས་ལས།
སེམས་ཅན་དུ་སྒྲིལ་པ་ལ་སྒྲིལ་པ་སྒྲིལ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་པ་བྱ་དང་།
མི་སྒྲིལ་པ་སྒྲིལ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཆིག་ཅུ་བ་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་པ་བྱ་གཉིས། དེ་འབྲུང་
སེམས་ཅན་དུ་མི་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་པ་ལས་རང་པོའི་སྒྲིལ་པ་བྱ་དང་། མི་སྒྲིལ་པ་བྱ་ག
སལ་པའི་སྒྲིལ་པ་བྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིས།

རེ་ནི་རྒྱལ་པ་དུག་ཡོད་དེ། མངར་བ་དང་སྒྱར་བ་གཉིས། ཚ་བ་དང་
ལན་ཆ་བ་གཉིས། སྒྲིལ་དང་ཁ་བ་གཉིས་རྒྱལ་པ་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིས། དྲི་ལ་རྒྱལ་
པ་བཞི་ཡོད་དེ། དྲི་ཞིམ་པ་མི་ཞིམ་པ། མཉམ་པ་མི་མཉམ་པ་རྒྱལ་པ་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིས།

རེག་བྱ་བ་ཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། རྒྱུ་རེག་བྱ་འབྲུང་བ་བཞི་འབྲས་བུའི་རེག་བྱ་
འཇམ་ཅུ་བ་གཉིས། བྱི་ཡང་གཉིས། བྲང་བ་དང་བྲེས་སྒྲིལ་གཉིས་རྒྱལ་པ་སྒྲིལ་
པའི་ཕྱིས། དེ་ལ་བྲང་བ་ནི་ཆུ་དང་རླང་གས་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་དེ་བ་
འདོད་པ་དང་། བྲེས་པ་ནི་ཕོ་བའི་ནང་དུ་རླང་གས་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་
ཟས་འདོད་པ་དང་། སྒྲིལ་པ་ནི་མེ་གས་ཆེ་བ་ལས་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་སྒྲིལ་འདོད་པ་
སྒྲིལ། དེ་ལ་འདོད་པ་ཞིས་སྒྲིལ་པ་ནི་རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བདག་པ་པོ།
ཁོ་ན་རེ། ལུས་ནང་རེག་པ་ན་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་འང་རེག་བྱར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་
དབང་པོའི་སྒྲིལ་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། དབང་པོ་ནི་རེག་པར་བྱ་བ་མིན་གྱི་ལུས་
ནང་རེག་པར་སྒྲང་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆོག་པ་པ་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རེག་བྱ་དང་འབྲས་བུའི་

རེག་བྱ་ལ་དབང་པོས་རེག་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་འདོགས་སོ། །ཡུལ་ལ་པོ་འདི་དག་
 འདོད་པ་ན་སྐམས་ཅད་ཡོད་ལ། གཟུགས་ཁམས་ན་ཁམ་ཟས་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 སྤངས་པས་དྲི་རྩ་དང་བཞེས་སྒྲིམ་རྒྱུ་མེད་ལ། བྱང་བའི་རེག་བྱ་ནི་ཡོད་དེ།
 གཞོད་པར་བྱེད་པའི་རེག་བྱ་མེད་ཀྱང་ཡན་འདོགས་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱེད་བྱས་སྤྱོད་པ་འདོད་
 དོ། །སྤྱོད་དཔོན་རང་ལུགས་ནི།¹ དེ་ན་རྒྱུ་རྩེ་འཛིན་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་
 པས་དེ་ན་བྱང་བས་ཡན་བདགས་པས་ཅི་བྱ་ཞེས་པའོ།

གསུམ་པ་རྒྱམ་པ་རེག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་བཤད་པ་ནི། རྒྱམ་རེག་
 བྱེད་མིན་ཞེས་བཤད་ན། རྒྱམ་པར་རེག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། གཡེངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །

དགེ་དང་མི་དགེ་ཆེས་འབྲེལ་གང་། །

འབྱུང་བ་ཆེ་རྒྱམས་སྤྱར་བྱས་པ། །

དེ་ནི་རྒྱམ་རེག་བྱེད་མིན་བཤོད། ། ༡༡

དེ་ནི་ཁྱད་པར་ལྟ་དང་ལྟ་པ་ཡིན་དེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སེམས་གཡེངས་
 བ་དང་། སེམས་མེད་པའི་སྤྱུངས་འབྱུག་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་ཙམ་ཞིག་མིག་ལ་སྐྱབས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ངོ་པོའི་ཁྱད་པར་དགེ་བ་
 དང་མི་དགེ་བ་གང་རུང་ཡིན་པ། དེ་ཙམ་ཞིག་རྒྱམ་པར་རེག་བྱེད་ལ་ཡང་ཡོད་པས་
 དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྱོད་མཆོག་དུ་ཆེས་སུ་འབྲེལ་བ། དེ་ཙམ་ཞིག་དགེ་མི་དགའི་སྤྱོད་

1 སྤྱོད་དཔོན་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུས་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད། སྤྱོད་སྤྱུ་མདོན་པ། བྱ 33
 བ ཡན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱུ་སྤྱོད་པའི་གཞུང་
 ལུགས་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་དེ། རང་གི་གཞུང་ལུགས་ནི་དེ་ན་རྒྱུ་རྩེ་འཛིན་ཁོ་ན་ལ་ཡན་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་པས་དེ་ན་བྱང་བ་བདགས་པས་ཅི་ཞེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་སྟེ། ཞེས་སྤྱོད་དཔོན་དེ་ལྟར་
 གཉེན་བྱེད་པ་བཞེད་པ་ལས་མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས་ནི་འདིའི་ཟུང་རྒྱུ་རྩེ་འཛིན་ཞེས་པའི་
 ཆེན་མིགས་ལ་བསམ་དཔྱད་པར་འཇུག་

པ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱམས་རྒྱར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ
ལ་ཁ་ཆེ་འདུན་བཟང་ན་ཟེ།¹

འདི་ལ་མ་ཆང་བསྐྱན་བཅོས་འགལ། །

ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ། །

ཡང་སྒྲ་ལྷག་བཞེད་ཁྱད་པར་དུ། །

བྱ་བ་ཁྱད་པར་མ་བྱས་སོ། །

ཞེས་མཆན་ཉིད་དེ་སྒྲ་འབྲིན་དེ། རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཟུགས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མིན་
པར་ཐལ། རྒྱན་མཆོག་དུ་ཇེས་སུ་འབྲེལ་བ་མ་ཆང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
ཇེས་ཡོད་མིན་པར་ཐལ། རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྐྱན་བཅོས་
ལས་ཇེས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ། ཡང་དྲིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱམ་
པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཟུགས་ཡིན་པ་ཉམས་པར་ཐལ། གཡེངས་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་
ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ། མ་གཡེངས་པ་དང་སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་
ཡོད་པས་སོ། །རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དེ་མིན་པ་རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་
ཀྱི་གཟུགས་ཆོས་ཅན། རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སུ་ཐལ། མ་
གཡེངས་པ་དང་སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲ་
ལྷག་སྟེ། སེམས་གཡེངས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པར་བཤད་པས་སེམས་དང་
བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པར་གྲུས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱན་དུ་མེད་ཅིང་ཐོགས་

1 སྒྲ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད། རྟེན་ཐུན། མཛོད་པ། བྱ ༣༤

པ་མེད་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་བྱ་དགོས་པ་མ་གུས་པའི་སྒྲིན་ཡང་ཡོད་ཅེས་
བཤེད་ནས། འདུན་བཟང་རང་གི་ལུགས་ལ།¹

བྱས་པ་དང་ཡང་མི་འདྲ་བའི།

སེམས་པའང་སེམས་མེད་པ་ལ་གང་།

ལུང་བསྟན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས།

དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་བཤེད།

ཅེས་དེའི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པར་བྱེད་དོ། ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་ར་ནང་མ་
གཡོངས་སེམས་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱེད་པས་དེར་འདོད་ན། རིག་བྱེད་ཀྱང་དེར་
ཐལ་བ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱེད་པས་དེར་འདོད་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་
སྒྲིམ་པའི་ཐོམ་པ་གཉིས་དེ་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོན་གནས་སོ། འབྱུང་བ་
ཆེ་རྣམས་སྐྱར་བྱས་པ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན།

ཙཱ་ག་ འབྱུང་བ་དག་ནི་ས་ཁམས་དང་།

རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་ཁམས་རྣམས།

འཛིན་པ་ལ་སོགས་ལས་སྤྱུ་བ།

སྤྱ་གཤེར་དྲེ་ཉིད་གཡོ་བ་རྣམས།

སྐྱར་བྱར་པའི་འབྱུང་བ་དག་ནི་ས་ཁམས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རླུང་ཆོགས་ཀྱི་ཁམས་
རྣམས་ཡིན་དེ། དེ་དག་ལས་འབྲས་གཟུགས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་རྣམ་ཡང་མ་བྱུང་མ་ཕྱིང་བའི་
ཕྱིར་ལྟ། །ཆེན་པོ་ནི་གས་ཆེར་རང་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའོ། །སློབ་དཔོན་སྟོ

1 སློབ་དཔོན་ལྷ་པོའི་སྤྱི་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད། རྩེ་བསྟན། མངོན་པ། བྱ 34
བ ལུང་དེ་གཉིས་བསྟན་འབྱར་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་སློབ་དཔོན་འདུན་བཟང་གི་འབྲེལ་པར་
མིགས་ལ་བས་དཔྱད་པར་ཚུལ།

བརྟན་གྱིས།¹ འབྲས་པུའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་རྟེན་གཏོས་ཆེ་
 བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲུབ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
 པས་བྱ་ཆེ་བ་དང་། གནས་པ་ཐ་གྱ་ཆེ་བས་ན་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། ། ཁམས་
 རི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བྱས་པའི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་
 གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་ཏེ། སས་འཐུར་དུ་
 མི་ལྟང་བར་འཛིན་པར་བྱེད། རྒྱས་སྤྱད་པར་བྱེད། མེས་སྤྱིན་པར་བྱེད།
 རྒྱུང་གིས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལས་སྤྲུབ་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ནི་རེག་
 བྱ་གང་ཞིག་སྤྲུབ་པའི་ཐོག་ཉིད་གཡོ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། ། བྱེད་བྱ་སྤྲུབ་པས་ལས་ངོ་བོའི་
 ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་པས་ལས་ལ་ངོ་བོས་མ་ཁྱབ་པས། འབྲུང་བ་གཅིག་གི་ཚོགས་པ་ན་
 བཞི་ག་ཡོད་དེ། སའི་ཚོགས་པ་ན་སྤྱད་པ་དང་སྤྱིན་པ་དང་བསྐྱོད་པའི་བྱ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་འདེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་
 ས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་བྱུབ་བོ། །མདོ་སྤེལ་ན་ལེ། བང་སྣང་བ་ན་མདོན་དུ་
 བྱུར་པ་དང་མི་སྣང་བ་ན་ས་བོན་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་ཀྱིས། ངས་པར་མདོན་བྱུར་དུ་
 ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེས་འདོད་དེ། རྒྱས་པར་འོག་ནས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་ན་
 གསུང་རབ་ལས། སའི་ཁམས་དང་ས་ཞེས་གསུངས་ན་ཁྱེད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ནི་ཐ་སྣང་དུ། །
 ཁ་དྲོག་དབྱེབས་ལ་ས་ཞེས་བཞེད། །
 རྒྱ་མེ་ཡང་ངོ་རྒྱུང་ཚོགས་ཁམས། །
 ཉིད་ཡིན་དེ་དང་འདྲ་བའང་ཡིན། ། ༡༢

1 རྒྱ་པོ་ལྷའི་རབ་དུ་བྱེད་པ་བྱེད་བྱ་དུ་བཤད་པ། རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་གཏོས་ཆེ་བའི་
 འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་བྱས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་གཏོས་ཆེ་བའི་
 ཕྱིར་ལེ། ཡང་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲུབ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རེ། གནས་པ་ཐ་གྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྲུང་དུ་ཁ་དྲག་དང་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བཅོད་ལ། རྒྱ་མི་ཡང་
 འཇིག་རྟེན་ན་ཁ་དྲག་དང་དབྱིབས་ལ་བཅོད། རྒྱུ་གི་ཚལ་ས་ནི་ཁམས་གཡོ་བའི་
 རེག་བྱ་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱུ་ཡིན་པར་བཅོད་དེ། ལུས་ལ་རྒྱུ་རེག་གི་ཞེས་བྱ་
 བར་འཇིག་རྟེན་ན་གཞུགས་པས་སོ། །ཡང་ན་ཐུ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་ཁ་དྲག་དང་
 དབྱིབས་ལ་བཅོད་དོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི།

ཙ་ག། དབང་དོན་དེ་དག་ཁོན་ལ། ।

སྐྱེ་མཆེད་དང་ནི་ཁམས་བཅུར་འདོད། ।

དབང་པོ་ལྟ་དང་དོན་ལྟ་པོ་དེ་དག་ཁོན་ལ་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་ནི་
 ཁམས་གཟུགས་ཅན་བཅུར་འདོད་དེ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་
 ཅན་བཅུ་དང་ཁམས་གཟུགས་ཅན་བཅུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕུང་པོ་བར་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི།

ཙ་ག། ཚར་བ་མྱོང་བའི་འདྲ་ཤེས་ནི། ।

མཚན་མར་འཇིན་པའི་བདག་ཉིད་དོ། । ༡༥

འདྲ་བྱེད་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན། ।

ཚར་བ་ནི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་མྱོང་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དོན་དུ་གཉེར་
 བྱེད་མྱོང་བ་ལ་འདོད་དོ། །དབྱེན་བདེ་སྟུག །ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ།
 བདང་སྟོམས་དང་ལྷ། བསྟུས་ན་བདེ་སྟུག་བདང་སྟོམས་གསུམ་སོ། །ཁོ་ན་རེ།
 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཞན་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་ན་ཚར་བར་འགྱུར་ལ་མེད་ན་རེག་པ་
 ཅམ་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། རང་སྟོབས་ཀྱིས་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་
 གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ལན་འདབས་སོ། །འདྲ་ཤེས་
 ནི་ཡུལ་ལ་མཚན་མར་འཇིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །དབྱེན་དོན་ལ་མཚན་མར་
 འཇིན་པ་སྟེན་པོ་ལ་སྟགས་པར་འཇིན་པ་དང་། ཐ་སྲུང་ལ་མཚན་མར་འཇིན་པ་

སྒྲིམ་པ་དང་བྱད་མེད་ཅེས་བྱ་བར་འཛིན་པ་གཉིས་སོ། །ཡང་འདྲ་ཤེས་ཚྭ་གས་དྲུག་གོ། །ཡང་ན་འདོད་པའི་འདྲ་ཤེས་ལྷ་ཆུང་དུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་ལྷ་ཆེན་པོ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་འདྲ་ཤེས་ཆད་མེད་པ་གསུམ་མོ། །འོ་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདྲ་ཤེས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་འཕགས་པ་མཚན་འཛིན་དང་བཅས་པས། མཚན་འཛིན་ལས་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་འདྲ་ཤེས་སེམས་ཀྱི་ཀྱན་འགྲོམ་ཡིན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་ཉིད་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བ་དང་སེམ་གདུང་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་མོད། མཚན་མ་ལས་གྲོལ་བར་བཤད་པ་ནི་བདག་གཉིས་སུ་ཞེན་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །འདྲ་བྱེད་ནི་གཟུགས་ནས་རྒྱུ་མ་པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ཡུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་ཡུང་པོ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན་ཆོར་བ་དང་འདྲ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཤུང་རྒྱུ་མ་པའི་མཚུངས་ལྡན་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མ་པའི་མི་ལྡན་པའི་འདྲ་བྱེད་དེ་གཉིས་སོ། །འདིར་སེམས་སེམས་ཤུང་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། སྐལ་ལྡན་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་གཅིག་དུ་འདོད་དེ། སྤྱིད་པ་འཕྲོ་བའི་མདོ་ལས།¹

སེམས་ཉིད་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་སྟེ། །

དེ་བཞིན་ཆགས་སོགས་སྒྲུང་བའམ། །

དང་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བར་འདོད། །

ཉོན་མོངས་དགེ་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར། བཅུན་པ་བྱི་རྩེ་ན་ཟེ། ཆོར་བ་དང་འདྲ་ཤེས་ཡུང་པོ་གཞན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་སེམས་ལས་ཐ་དད་གྱི། གཞན་ནི་

1 རྩེ་བཀའ། མདོ་སྟེ། ང། ༡༧༥ གཞུང་ལུགས་བཤད་མཛད་རྒྱུ་མ་གྱིས་ངོས་འཛིན་པའི་སྤྱིད་པ་འཕྲོ་བའི་མདོ་འདི་ནང་དུ་ཁོང་གསལ་ཆེན་བཅད་འདི་མི་གསལ་བས་དཔྱད་པར་ཆལ།

སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བདག་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེེ། བཅུན་པ་ཀྱི་མུར་རྒྱུ་ན་
 ཟེ། ཆོར་བ་དང་འདྲ་ཤེས་དང་རེག་པ་སེམས་པ་བཞི་ནི་ཐ་དང་ལ། གཞན་ནི་
 སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བདག་པ་ཡིན་ནི་ཟེེར་ཟེ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་
 བཟུ་བ་ལས།¹ “དགེ་སྤྱོད་ངམ་བྱམ་ཟེེལ་ལ་མིང་ལས་སེམས་ཅམ་ཞིག་ཇས་སུ་
 འདོད་ལ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་མི་འདོད་པ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་ཡང་
 མི་འཐད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ལྟ་ནི་འཐད་པ་མེད་ཕྱིར་དང་། །

དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །

བྱེད་ཀྱི་བྱེད་བྱ་མེད་ཕྱིར་དང་། །

ལུང་དང་འགལ་བར་འབྱུར་ཕྱིར་ཟེ། །

ཞེས་སྟོན་བཤེད་མཛད་དེ། དེའི་དོན་ཡང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ལས་གཞན་
 དུ་མ་བྱུ་ན་ཡུང་པོ་ལྟར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཆོར་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་པོར་བདག་པ་ར་འདོད་ན། སེམས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་
 པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་བྱེད་པ་ཐ་དང་ཡོད་ན། དངོས་པོ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བ་དང་།
 ཐ་དད་མེད་ན་གནས་སྐབས་དང་གནས་སྐབས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 སེམས་བྱུང་དེ་དག་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཀྱི་ལ་བྱེ་
 བྱ་མེད་པས་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་།
 སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཆོར་བ་དང་འདྲ་ཤེས་དང་སེམས་པ་དང་རེག་པ་དང་

¹ རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་པ་རྣམ་པར་གདན་ལ་དབབ་པ་བཟུ་ག་ རྟེན་བསྟན། སེམས་ཅམ་
 ཞེ། ལྟ་ནི་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དང་པོ་ཁོ་ནར་ཡུང་པོ་རྣམས་ལྟེན་ར་བསྟན་པའི་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་བྱ་ལས་ལྟེན་ར་ཡོངས་སུ་རྟེན་ན་ནི་དེའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་བྱེད་བྱ་དུ་རྟེན་པ་ཡང་སྟོན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གནས་
 སྐབས་དེ་དག་གི་ཡན་རྒྱུ་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་བྱེད་བྱ་ཡོད་པ་འམ་མེད་པའི་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་
 འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པར་བྱས་པའི་སེམས་མི་བློལ་ཡོ།། གཏི་མུག་གིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པར་བྱས་པའི་རིག་པ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པ་དང་། སེམས་ནི་འདྲོད་ཆགས་
 ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དོ། །དང་པས་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིན་འདི་དག་ཡོད་དེ།
 སེམས་སེམས་བྱང་ཐུག་གཅིག་དུ་འདྲོད་ན་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་མི་སྤྱད་པར་ཐལ་དེ།
 སེམས་དང་སེམས་བྱང་ཐུག་གཅིག་དུ་བཤད་པ་ན་གཅིག་དུ་འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་སེམས་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོལ་སོགས་པའི་མི་
 དགེ་བ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། དེའི་ཆེ་སེམས་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་མི་དགེར་
 འབྱུར་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་སོགས་དེ་དག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་མི་དགེ་མི་སྤྱད་པར་འབྱུར་པ། །གཞན་ཡང་
 ཚེར་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ལས་བྱང་བ་ཉིད་དུ་འང་མི་འབྱུར་དེ། དེ་དང་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་གསུམ་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་དང་། །

འདུས་མ་བྱས་རྣམས་བཅས་པ་ནི། །

ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་མཆེད་ཁམས་ཞེས་བྱ། ། ༥

ཚེར་བ་འདྲུ་ཤེས་འདྲུ་བྱེད་དེ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
 པའི་གཟུགས་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་པོ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲི་མཆེད་བཅུ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་མཆེད་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་
 ཁམས་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ནི།

ཅ་བ། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །

ཡིད་ཀྱི་སྒྲི་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཡིན། །

ཁམས་བདུན་དག་དུའང་འདྲོད་པ་སྒྲི། ।

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ཡིད། । ༡༥

དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། ।

རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དོ། ।

རྣམ་པར་ཤེས་པས་དོན་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པས་གཟུགས་རིག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རིག་པས་ན་སོ་སོར་ཞེས་སྒྲོས་སོ། །
 རྣམ་ཤེས་དེ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དག་དུའང་འདྲོད་
 དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་ཤེས་ལས་ཇས་ཐ་དང་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་པོ་འདས་
 མ་ཐག་པའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་(ཇས་ཆོས་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་)ནི། ཁམས་བཙུག་དུ་གྲངས་མ་
 ཇས་པར་ཐལ། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཡན་ཚུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་
 གཅིག་འདུས་པས་ཁམས་བཙུག་གིས་དང་བཙུག་གིས་དང་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས།
 རྒྱུན་མེད་དེ།

ཙུལ་ དྲུག་པའི་རྟེན་ནི་རབ་བསྐྱེད་ཕྱིར། ।

ཁམས་ནི་བཙུག་དག་དུའདྲོད། । ༡༦

རྣམ་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་ལ་རྟེན་དབང་པོ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཡོད་ལ། ཡིད་
 ཤེས་ལ་དེ་མེད་པས་དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྟེན་རབ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཁམས་ནི་བཙུག་
 བཙུག་དག་དུའདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཡུང་པོ་ལྟས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་།
 རྒྱུ་མཆེད་བཙུག་གིས་དང་ཁམས་བཙུག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ནི་མང་
 པོས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་མོད། དེ་བས་ཉུང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་
 བ། ཡོད་དེ།

ཙུལ་ ཡུང་པོ་དང་ནི་སྒྲིམ་ཆེད་དང་། ।

ཁམས་གཅིག་གིས་ནི་ཐམས་ཅད་བསྟུས། །

གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོས་སྒྲེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་ཁམས་གཟུགས་ཅན་
བཅུ་བསྟུས། ཡིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་
བདུན་བསྟུས། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་ཆོར་འདྲུ་མཚུངས་ལྷན་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་བསྟུས་ཏེ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཅ་བ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། །

གཞན་གྱི་དངོས་དང་མི་ལྷན་ཕྱིར། ། ༡༥

ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་ཡུང་པོ་བར་པ་གསུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བསྟུས་ཏེ། བསྟུས་པ་གང་ཞིག །བསྟུ་བྱ་དེ་དག་སྟུང་བྱེད་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་ཇས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཁམས་
བཅུ་བརྒྱུད་ཏུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། མིག་སྟགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
སྒྲིན་མེད་དེ།

ཅ་བ། མིག་ལ་སྟགས་པ་གཉིས་མོད་ཀྱི། །

རིགས་དང་སྟོད་ཡུལ་རྣམ་པར་ཤེས། །

འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁམས་གཅིག་ཉིད། །

མཛེས་བྱའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་འབྱུང་ངོ། ། ༡༦

མིག་ལ་སྟགས་པ་གཉིས་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་དང་བར་རིགས་
གཅིག་པ་དང་། གཟུགས་གཅིག་སྟོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་འདྲ་བ་དང་། རང་
འབྲས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། མིག་སྟགས་གཉིས་གཉིས་
བྱུང་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་མཛེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གསུམ་པོ་སྟོ་སྟོ་སྟོ་དོན་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ནི། ཅའི་ཕྱིར་
ཡུང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྟུང་ས་དང་སྒྲེ་སྟོ་རིགས་ཀྱི་དོན། །

ཡུང་པོ་སྤྱི་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཡིན། །

དུ་མ་སྤངས་པའི་དོན་གྱིས་ན་ཡུང་པོ་ཞེས་བྱ་སྤྱི། མདོ་ལས། བཟུགས་
གང་ཡིན་པ་ཅིའང་རུང་སྤྱི། འདས་པ་འཇམ། མ་འོངས་པ་འཇམ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་
འཇམ། རྣང་གི་འཇམ། ཕྱིའི་འཇམ། རགས་པ་འཇམ། སྤྱ་བ་འཇམ། ངན་
པ་འཇམ། བྱ་ཚོམ་པ་འཇམ། ཐག་རིང་པོ་ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་འཇམ། ཉེ་བ་
ན་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་བསྐྱས་དེ་བཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཞེས་བྱ་
པའི་གང་ས་སུ་འགྲོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པར་གཤམ་པའི་ཡུང་པོའི་བར་དུ་བསྐྱུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་བྱེད་བྱག་སྤྲོ་བས། འདས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དུས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བཟུགས་དང་། རང་དང་ཕྱི་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྤྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་
པ་དང་། རང་དང་ཕྱིའི་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་བཟུགས་དང་། སྤྱ་རགས་ནི་ཐོགས་མེད་
དང་ཐོགས་བཅས་སམ། བསྐྱོས་ནས་སྤྱ་རགས་སུ་བཞག་གོ། །ངན་པ་དང་བྱ་
ཚོམ་ནི་ཉེན་མོངས་ཅན་དང་དེ་མིན་པའོ། །ཉེ་རིང་ནི་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་འདས་མ་
འོངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གཤམ་པའི་བར་ལ་གཤམ་པར་བྱའོ། །བཅུན་པ་
ནི།¹ དུས་གསུམ་གྱི་བཟུགས་རང་མིང་གིས་བསྒྲམ། སྤྱ་རགས་ནི་ཡིད་དང་
དབང་གིས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དང་། ངན་པ་དང་བྱ་ཚོམ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་འོང་བ་
ལ་བྱ་བ་དང་། ཉེ་རིང་ཡུལ་སྤང་བ་དང་མི་སྤང་བ་ཅན་ནི་ཞེས་འཆད་དོ། །
སེམས་སེམས་བྱུང་སྤྱི་ཞིང་མཆེད་པའི་སྤྱི་ཡིན་པས་ན་སྤྱི་མཆེད་ཅེས་བྱ་སྤྱི། མིག་
སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་བཟུགས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་ཀྱིན་བྱས་པའི་སྤྱི་

¹ མཛོད་རང་འབྱུལ། རྩིབས་ལྟན། མངོན་པ། ཀྱི་ ༣༥ བ་ བཅུན་པ་ན་ཕེ
བཟུགས་རག་པ་ནི་དབང་པོ་ལྟེན་གཟུང་བར་བྱ་བའོ། །གཞན་སྤྱ་བའོ། །ངན་པ་ནི་ཡིད་
དུ་མི་འོང་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་དུ། རྟོག་དཔོན་གང་བ་སྤྱི་པ་གྱི་མཛོད་འབྱུལ་
མཚན་ཉིད་རྟེན་འབྲུག་། རྩིབས་ལྟན། མངོན་པ། བྱ་ ༥༥ ན་ བཅུན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་དཔེ་སྟོན་པ་གནས་བདེན་ཆོས་སྤྱོད་གོ། །དབང་པོ་ལྟེན་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཕྱིའི་སྤྱི་མཆེད་ཡའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

ནས་སེམས་སེམས་ཤུངས་ཤིང་ཕྱི་ལ རིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་ན་ཁམས་ཞེས་ཀྱང་
སྒྲི། དཔེར་ན། གསེར་མང་པོ་ཡོད་པའི་རིལ་གསེར་གྱི་ཁམས་ཞེས་བཞོད་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཉན་པར་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྟ་བུ་རྒྱུ་འབྱུང་དོན་དང་། རྒྱལ་
པོ་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་བཞིན་གྱི་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་ཅིང་།
གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིད་ཤེས་འབྱུང་བའི་རིགས་
དང་། འདུས་བྱས་རྣམས་དང་དང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
དང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིགས་ཀྱི་དོན་ནི་འབྱུང་
ཁུངས་ཡིན་ཏེ། དང་འབྲས་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྦྱེད་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་ན་འདུས་མ་བྱས་ལ་དེས་མ་ཁྲལ་པས་སེམས་སེམས་འབྱུང་གི་
འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡུང་པོ་ལྟ་དང་
སྦྱོམ་ཆེད་བརྒྱ་གཉིས་དང་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཇེས་ཐ་དང་མེད་
པས་དེ་དག་རེ་རེས་ཀྱང་འདུས་བྱས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྫོངས་དབང་འདོད་རྣམས་གསུམ་གྱི་ཕྱིར།

ཡུང་པོ་ལ་སོགས་གསུམ་བསྟན་ཏེ། | ༣༠

དགོས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། །དེས་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་
པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཤུངས་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་
སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་རིལ་པོའི་བདག་ཏུ་འཇིན་པའི་རྫོངས་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དང་།
གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་མགོ་སྐྱོས་པས་གོ་བ་དང་། འབྲིང་པོ་ཅུང་ཟད་སྐྱོས་པས་
གོ་བ་དང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱས་པར་སྐྱོས་པས་གོ་བ་ཇེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་
བྱ་ཆེན་བསྐྱས་པ་འབྲིང་པོ་རྒྱས་པ་འདོད་པ་ཇེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཆོར་འདུ་གཉིས་ཡུང་པོ་ལོགས་སུ་འཛོལ་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཡུང་པོ་ལྟ་ཉིད་དུ་ངེས་ཞེ་ན། དེས་ཏེ། རེ་ཞིག་གཟུགས་
དང་དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་དངོས་པོ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མིན་པ་ལ་

སེམས་དང་སེམས་མིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། གཟུགས་དང་སེམས་མིན་པ་ནི་
 ཚེར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུང་པོ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཡུང་གཞན་རྣམས་འདུ་བྱེད་གྱི་ཡུང་པོར་བསྐྱས་ནས།
 སེམས་ཡུང་རྣམས་ལས་ཚེར་བ་དང་འདུ་བེས་ལོགས་ཤིག་དུ་ཡུང་པོར་བཤད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཞིན། ཡོད་དེ།

ཅ་བ། ཅོད་པའི་ཅ་བར་བྱར་པ་དང་། །

ལམོར་བའི་རྒྱ་ཕྱིར་རིམ་རྒྱའི་ཕྱིར། །

སེམས་ཡུང་རྣམས་ལས་ཚེར་བ་དང་། །

འདུ་བེས་ལོགས་ཤིག་ཡུང་པོར་གཞག ། ༡༡

ཟག་བཅས་གྱི་ཚེར་འདུ་གཉིས་ཅོད་པའི་ཅ་བར་བྱར་པ་དང་། ལམོར་
 པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུང་པོ་ལྗེའི་གོ་རིམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་འོག་ནས་
 རྩོན་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་ཀྱང་། འདོད་པ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱས་རྒྱལ་པོ་ལ་
 རྒྱལ་པོ་དང་། ཞིང་པ་ལ་ཞིང་པ་དང་། བྱིས་བདག་ལ་བྱིས་བདག་གིས་ཅོད་
 པར་བྱར་དོ། །ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པའི་རྒྱས་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་
 རྩོན་ཅིག་ཅོད་པར་བྱར་དོ། །ཞིས་པ་དང་། ཅོད་པ་མི་མངའ་བར་བསྟོད་པའི་
 མདོ་ལས།

འདོད་པ་མི་སྤང་འབྲེལ་མེད་ཅིང་། །

ལྟ་བའི་དྲ་བ་བཅོམ་བྱར་པ། །

དེས་ན་ཅོད་པ་མི་འབྱུང་གྱེ། །

ཅ་བ་མེད་པར་གང་ལས་བྱུང་། །

ཞིས་ཤེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་རྒྱལ་བྱིས་བྱིས་པ་དང་རབ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་
 གཉིས་འདོད་པ་དང་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོག་པར་ཞེན་པས་རིམ་པ་ལྟར། ཚེར་བའི་རོ་མྱོང་
 བར་འདོད་པ་དང་འདུ་བེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་རང་གཞན་གྱི་སྐྱབས་མཐའ་བཟང་ངན་གྱི་

མཚན་མར་འཛིན་པས། རྒྱ་དང་ཁིང་དང་འབྲོག་དང་བྱང་མེད་དང་ཁང་པ་དང་
 རྫོང་དང་། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྲོད་དུང་བའི་ཕྱིར་དུ།
 རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་རབ་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་
 གྱི་ཚྭ་པའི་ཅ་བར་བྱུར་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚེར་
 བ་ལ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལས་སོག་ཅིང་། དེ་ཡང་འདུ་ཤེས་
 ཕྱིན་ཅིག་ལོག་གིས་ཡིན་པས་དེ་དག་འཁོར་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རགས་པ་ལ་སོགས་པ་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་མཉམ་པ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱི་ཕྱིར། སེམས་ལས་བྱུང་བ་གཞན་རྣམས་ལས་ཚེར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ནི་ལོགས་
 ཤིག་དུ་ཕུང་པོར་སྒྲིམ་ཞེས་ཀྱང་འགྲོད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་སྒྲུ་མཆེད་དང་ཁམས་
 སུ་བཤད་ནས་ཕུང་པོར་མ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཕུང་པོ་དག་དུ་འདུས་མ་བྱས། །

དོན་དུ་མི་རུང་ཕྱིར་མ་བཤད། །

འདུས་མ་བྱས་ཕུང་པོ་དག་དུ་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་
 ཕུང་སོགས་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་དང་རུང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཕུང་པོ་དུག་པར་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྱུབ་སྒྲེ། ཕུང་པོའི་དོན་དུ་མ་སྤྱངས་པ་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
 ཡང་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་གི་གཞི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་སྤྲོད་པ་
 གང་ཞིག །འདུས་མ་བྱས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་གི་གཞིར་མི་རུང་
 བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲུ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་སུ་ངེས་དེ། གཟུགས་ཅན་བཅུར་
 དངོས་པོ་ལ་ངེས་ལ། གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དག་ཡོད་དང་ཚོས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་དུ་ངེས་དེ། གཟུགས་ཅན་ལ་བཅུ། གཟུགས་ཅན་
 མིན་པ་ལ་ཚོས་དང་སེམས་གཉིས་སུ་ངེས་གིང་། སེམས་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཀྱང་། དབང་དོན་དེ་དག་ཁོན་ལ་ཞེས་པར་བསྐྱན་གྱི་
 འདིར་སྒྲུ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་གང་ས་ངེས་མི་བསྐྱན་དོ། །དེས་ན་བདག་དུ་འཛིན་

པའི་འཕུལ་གཞི་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡུང་པོ་ལྔ་དང་། རྒྱུ་ཤེས་དུག་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ་སྟེ་པའི་སྒྲིབ་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། རྒྱ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

པའི་པ་ (ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་གོ་རིམ་ས་ངེས་ཚུལ་) མི།
འོ་ན་ཡུང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་པ། རིམ་ནི་རགས་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས་།

ཡུང་པོ་ལྔའི་གོ་རིམ་ནི་སྤྱ་རགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསྐྱན་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལལ་ཆེ་བ་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པས་རགས་། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ནང་ནས་ངའི་ལག་པས་ཆོར་ཀླང་པས་ཆོར་ཞེས་ཆོར་བ་རགས་པས་ཆོར་བ་དང་། དེ་ནས་མཚན་མར་འདྲིན་པས་འདུ་ཤེས་རགས་། དེ་ནས་བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟུག་བསྐལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་འདུ་བྱེད་རགས་། རྒྱུ་ཤེས་པ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་རིག་པས་སྤྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟེ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱན་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྟེ་བོ་དག་གཟུགས་ལ་དགའ་བས་ཐོག་མར་གཟུགས་ལ་ལྟ། གཟུགས་མཛེས་མི་མཛེས་ལས་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་འབྱུང་། དེ་ལས་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་། དེ་ལས་འདུ་བྱེད་ཆགས་སྤང་འབྱུང་། དེ་ལས་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ན་ཟས་ལ་འོངས་སྟོན་པའི་ཆེ་ཟས་ཀྱི་སྟོན་དང་ཟས་དང་བྱ་ན་དང་བྱ་ན་པོ་ལག་བདེ་བ་དང་ཟ་བ་པོའི་རིམ་པ་ལྟར་དོན་ཡང་བསྐྱན་ཏེ།

ཅ་པ། སྟོན་སོགས་འདོད་ཁམས་ཇི་བཞིན་ནོ། ། ༣༣

གཟུགས་ནི་སྟོན་ལྟ་བུ། ཆོར་བ་ཟས་། འདུ་ཤེས་བྱ་ན། འདུ་བྱེད་ལག་བདེ་བ། རྒྱུ་ཤེས་ཟ་བ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཁམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བསྐྱན་ཏེ། འདོད་པ་ཁམས་པ་རྒྱམས་ཡིན་ཏན་གཟུགས་

ཀྲིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཡོན་ཏན་ཚེར་བ་དང་།
གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་པོ་རྣམས་འདུ་ཤེས་དང་སྤྱད་ཅེ་བ་རྣམས་ཡོན་ཏན་འདུ་
བྱེད་ཀྲིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
གནས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྟ། །

འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་དོན་ཕྱིར་བཞི། །

དབང་པོ་དྲག་ལས་མིག་སྟགས་དབང་པོ་ལ་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། རང་ལུལ་ད་ལྟ་བའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ཕྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་གའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་མ་
བྱས་ལ་དམིགས་པས་རྟགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་མིག་སྟགས་བཞི་དང་
པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་དོན་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། ལུས་ཕྱིས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་གྱུར་གཉིས་
ཀ་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། གཞན་ནི་ཆེས་ཤིང་སྤྱར་འཇུག་ཕྱིར།

གཞན་བཞི་པོའི་ནང་ནས་མིག་དང་རྣ་བ་གཉིས་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལུལ་ཤིང་བ་ལ་འཇུག །ལྟ་ལྟེ་གཉིས་ཉེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། མིག་སྟེ་གཉིས་ལས་མིག་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལུལ་
ཆེས་ཤིང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུང་ཤིང་པོའི་ཆུ་ཁྲུང་གི་གཟུགས་
མཐོང་ཡང་སྤྱི་མི་ཐོས་པ་བཞིན་ནོ། །སྟེ་ལྟེ་གཉིས་ལས་སྤྱི་དང་པོར་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལུལ་ལ་སྤྱར་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ལྷུང་ར་
མ་ཁྲུང་བ་ན་སྤྱི་དེ་ཆེར་བ་བཞིན་ནོ།

ཅ་བ། ཡང་ན་ཇི་ལྟར་གནས་བཞིན་ཟིལ། ༣༣

ཡང་ན་དབང་རྟེན་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ།
 མིག་དང་པོ་ན་གནས་པ་ནས་ལུས་ལའ་ཆེ་བའོག་ན་གནས་པའི་བར་གྱི་ཕྱིར་རོ།
 དེ་ལྟར་ན་འདིས་ནི་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་དུག་གི་གོ་རིམ་བཤད་པ་ན་ཕྱིའི་སྒྲིམ་ཆེད་ཀྱི་གོ་
 རིམ་ཡང་གསལ་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་
 ཁམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་བྱལ་སྟེ། འབྲས་བུ་ནམ་གསལ་གྱི་ཁམས་དུག་ནི་སྤྱི་གོ་རིམ་
 ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་པོ་དུག་གི་གོ་རིམ་བྱལ་པ་ན་ཡུལ་དུག་དང་
 ནམ་གསལ་དུག་གི་གོ་རིམ་ཡང་བྱལ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་དུག་གི་གོ་རིམ་བྱལ་
 པ་ན་བཅུན་མོ་དུག་དང་རྒྱལ་བུ་དུག་གི་གོ་རིམ་བྱལ་པ་བཞིན་ནོ།

ལྟ་པ་(སྒྲིམ་ཆེད་གཉིས་ཀྱི་ངེས་པ་)ནི། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་
 ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བཞེད་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 ཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བཞེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མིག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་
 བའང་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་ཆེད་དང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བྱེ་བྲག་དོན་དང་གཅི་བོའི་ཕྱིར། ।

ཆོས་མང་བ་དང་མཆོག་བསྟུས་ཕྱིར། ।

གཅིག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་དང་། ।

གཅིག་ནི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བར་བཞེད། । ༡༥

བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཡིན་ཡང་དེ་དག་སོ་སོར་སྒྲིམ་ཆེད་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་
 ཉི་མ་ཡིན་ན་ཞེས་རྟགས་པའི་ཕྱིར་དུ་མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རང་རང་གི་མིང་གིས་
 བསྟན་ལ། མིང་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་མིག་གི་ཡུལ་དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲིམ་སྟེས་
 བྱེ་བྲག་དུ་རྟགས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་པུ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་དང་
 ཁམས་ཞེས་བྱ་བར་བཞེད་ཏེ། ཏྲ་པ་མང་པོ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམག་ལ་སོགས་པ་
 བྱེ་བྲག་དུ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་མིག་གི་ཡུལ་ནི་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ཡིན་

པས་གཟུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དེའི་སྐྱེས་བཞེད་དེ། མིའི་མཆོག་གིས་
 རྒྱལ་པོ་ལོ་པ་བཞིན་མོ། “ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་དེ་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྲགས་ཀྱི་གཞན་
 ལ་ནི་མིན་མོ།” ཞེས་འབྲེལ་པས་འཆད་དོ།¹ །ཡང་ན་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་
 བཅུ་ག་གཟུགས་ཡིན་ཡང་གཞན་རྣམས་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་
 ཕུ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་
 སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཞག་པའི་སྒྲིན་སྐྱེ་མཆེད་བྱེ་བྲག་
 སོ་སོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་ཡུལ་གཅིག་ཕུ་ལ་གཟུགས་
 ཞེས་བྱི་སྐྱེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལག་པའི་འདུས་དེ་རེག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲིན་སྐྱེས་གཟུགས་སུ་རུང་བ་དང་། མིག་གེས་ལ་བསྟན་དུ་རུང་བ་དང་འཇིག་
 རྟེན་ན་ཡང་འདྲི་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་སུ་བྲགས་པའི་ཕྱིར། “གཞན་དག་ན་རེ།²
 རྣམ་པ་ཉི་ལུས་རགས་པ་དང་། ཤའི་སྤྱན་དང་ལྷའི་སྤྱན་དང་གེས་རབ་ཀྱི་མིག་
 གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་མིག་གི་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་
 སུ་བསྟན་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།”

ཡང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཡིན་པ་བདེན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་
 ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞན་
 དག་ནི་རང་རང་གི་མིང་གིས་སྒྲིས། ལ་ལ་ལ་མིང་གཞན་མེད་པས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་
 ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་བྱི་སྐྱེས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་བྱེ་བྲག་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། མིང་
 མེད་ཅེས་པ་དེ་ག་མིང་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་མོ།

ཡང་ན་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟུ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་མང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འཕྲོག་ཀྱང་དེར་བསྟུས་པའི་

1 མཛོད་རང་འབྲེལ། རྩེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀྱི་ ༣༥ ན
 2 མཛོད་རང་འབྲེལ། རྩེ་བསྟན། མངོན་པ། ཀྱི་ ༣༥ ན ལྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་
 སྐུས་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད། རྩེ་བསྟན། མངོན་པ། བྱུ་ ༨༧ ན

ཕྱི་དུ། ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་པུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ཞེས་བྱ་བར་བཅོད་དེ།
ཡང་ན་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་དགེ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཡིན་ཡང་མིག་སྟོན་པ་ལ་
ལ་མིག་ལ་སྟོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་གཞན་བདུན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་
ཅེས་བཅོད་པའི་བྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སྟོན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བྲག་སོ་སོའི་དོན་ཤེས་པའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། ཆོས་བདུན་པོ་འདི་ལ་ཆོས་ཞེས་སྒྱི་སྒྱུས་བཅོད་པའི་བྱ་མཆན་ཡོད་
དེ། འདིས་ཆོས་མང་པོ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཡང་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་ཆོས་གཞན་བསྟུ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བསྟུ་
བའི་ཚུལ་དང་། དེ་གཞན་ལའང་སྟུར་བའོ། དང་པོ་ (ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བསྟུ་
བའི་ཚུལ་) མི།

ཅ་ག། ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བསྟུ་བྱེད་ཀྱི་དག །

གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །

ཆིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །

གཞུགས་དང་འདྲ་བྱེད་དག་དུ་འདུས། ། ༣༥

འོ་ན། མདོ་གཞན་དག་ལས་ཡུང་པོ་ལ་སྟོན་པའི་མིང་ཅན་གཞན་དག་
ཀྱང་འབྱུང་ན། དེ་དག་འདིར་སྒྲིམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་ན་དེ་དག་ལས་གཞན་
པའི་ཆོས་ཡོད་པས། དེ་དག་དུ་བྱངས་མ་ངེས་པར་འབྱུར་ལ། བསྟུས་ན་ངེ་
ལྟར་བསྟུ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ཆོས་ཡུང་པོ་བསྟུ་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བསྟུ་བྱེད་ཀྱི་དག་
གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་པ་དེ་དག་མདོ་སྟེ་པས་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་ཆིག་
གམ་སྟེ་ཆིག་གི་རང་བཞིན་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲིམ་པའི་དུ་བྱུར་པའི་མིང་
གི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འདོད་པས། དེ་དག་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཞུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་
འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་དག་དུ་འདུས་ལ། ཆོས་མངོན་པ་པ་རྣམས་ནི། ཡི་ཤེས་ལ་

འཇུག་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གང་ཞིན། དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་
 བཀའ་དང་། གསུང་དང་། རྗེས་པ་དང་། དབྱངས་དང་། དེས་པའི་
 གསུང་དང་། གསུང་གི་ལམ་དང་། གསུང་དབྱངས་དང་། གསུང་གི་འཕྲིན་
 ལས་དང་། གསུང་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་མོ། །ཞེས་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས། གང་མིང་གི་ཆོགས་དང་
 ཆོག་གི་ཆོགས་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་རྣམས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་དང་གོ་རིམ་
 དུ་བཞག་པ་དང་གོ་རིམ་དུ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་འབྲུང་བས་གཉིས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ཡིན་པས་གཉིས་ཀྱི་འདུས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ཐེ་པ་གཞན་དག་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱིེ་དང་བཞི་སྟོང་དུ་འདོད་དོ། །ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ་ལས།¹
 “ཀུན་དགའ་བོས་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱིེ་ལྷག་གཅིག་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ལས་མངོན་སུམ་དུ་བཟུང་ངོ། །གཉིས་ནི་དགེ་སྟོང་དག་ལས་སོ།” །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་བཤད་རིག་པ་ལས་ཀྱང་།² “ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་

1 སྟོབ་དཔོན་ལྷ་པོའི་སྤྱུས་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་ལས་དྲངས་པ་སྟེ་དོ། རྩེ་བརྒྱན།
 མངོན་པ། བྱ རྩ བ

2 སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། རྩེ་བརྒྱན། སེམས་ཅམ། བྱ རྩ ར ཡང་དག་བརྒྱས་
 པའི་གཞི་ཉལ་ཕྱིར། །མཐའ་དག་མེན་པར་དྲོགས་པ་ཡིན། །སྤྱུ་མའི་མདོ་ལས་ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱུད་ཁྱིེས་སྤྱུས་པ། བརྒྱན་པ་སྤྱུ་མ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་
 འཇམ་བུའི་སྟོང་ན་ཇི་སྟེང་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སེམས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ་
 བདགས་ན། བརྒྱན་པ་སྤྱུ་མ་མ་གཏོགས་པར་དགེ་སྟོང་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
 འཇིན་པ་མེད་དེ། བརྒྱན་པ་སྤྱུ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་རྩེ་གིས་ ཆོས་ཀྱི་
 རྣམ་གྲངས་འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་འབྲུང་སྟེ། ཇེས་སུ་
 དཔག་པ་འདིས་ན་དེའི་ཆེ་གཞན་ཡང་མེད་པར་འབྱུར་བ་མངོན་མོ། །ཡང་ན་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷན་འདས་ནས་འདི་པོ་མ་འོན་ཏེ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡང་
 བཞགས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མཐའ་དག་མི་སྟངས། དེང་སང་ན་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱང་ཅི་
 དགོས། ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ་ལས་བཅོམ་ལྷན་འདས་བཞེས་པའི་གནས་སྐབས་ན་དེའི་བརྒྱན་

པ་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཁྲིར་མ་བསྐྱུས་ཏེ། ཀྱན་དགའ་བོའི་མདོ་ལས། བརྒྱད་ཁྲི་ལྷག་
གཅིག་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལས་བཟུང་ཁྲིང་གཉིས་ནི་དགེ་སྤྲོད་དག་ལས་སོ། ། ཁྲིས་
གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཀྱན་དགའ་བོས་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་གཅིག་སྟོན་པའི་རིམ་གྱི་བ་བྱེད་པ་
ན་ཐོས་པ་ཡིན་གྱི་རིམ་གྱི་མི་བྱེད་པའི་གོང་དུ་གསུངས་པ་རྒྱམས་ནི་དེས་མ་བཟུང་བར་
ཤེས་ལ། དེའི་གོང་དུ་ཆོས་ཉུང་དུ་གསུངས་པར་ཡང་མི་འཐད་པས་དགེ་སྤྲོད་དག་
ལས་བཟུང་བ་དེ་དག་ཁོ་ན་ལྔར་གསུངས་པ་རྒྱམས་ཡིན་ནོ་ཁྲིས་ཀྱང་བར་ཡང་མི་རིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྲིས་དང་། ཀྱན་ལས་བདུས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་།¹
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་སྐབས་སུ་གནས་བདུན་ཀྱན་དགའ་བོས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་གང་དག་བཟུང་བ་རྒྱམས་ནི་སྟེ་སྟེད་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
ཁྲིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟེང་ཁྲིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་བརྒྱད་ཁྲིར་འདོད་པ་ནི་ཁ་ཆེ་
ཁྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་གོ་བའོ།

འོ་ན་ཆོས་ཡུང་རེ་རེའི་ཆད་ཇི་ཅམ་ཁོ་ན།

ཙཱ་ག་ ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་བཅོས་ཆད་ཅེས་ཟེར།

པ་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་རེ་སྐྱམ་ནས་འཕགས་པ་ཀྱན་དགའ་བོ་རིམ་གྱི་པར་བསྐྱུས་ཁྲིས་ཀྱང་
དང་། དེས་ཀྱང་རྒྱས་པ། བདག་གི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཅིག་བརྒྱན་པ་ལ་རིམ་གྱི་བྱེད་དེ་ཁྲིས་ཀྱང་
བ་དང་། དེ་ཉིད་ལས་ཡང་རྒྱས་པ། བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལྷག་ནི་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ལས་བཟུང་། གཉིས་ནི་དགེ་སྤྲོད་དག་ལས་སོ་ཁྲིས་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་ལྔར་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེས་མ་བཟུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཁྲིས་
གསུངས་སོ། །

1 སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྐུས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་པའི་བཤད་པ། སྟེ་བསྐྱེད།
སེམས་ཅམ། ལྷ། ༣༠ ན སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྐུས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་
བདུས་པའི་རྒྱམ་པར་བཤད་པ། སྟེ་བསྐྱེད། སེམས་ཅམ། ལྷ། ༣༣ བ
གཞི་གཉིས་ཀའི་ནང་དུ་གོང་གསལ་ལུང་དེ་གསལ།

ཁ་ཅིག་ནི་ཤུ་རེའི་བྱས་ཏེ་བར་བསྐྱས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་ཆད་
 དང་མཉམ་ལ་དེ་ལ་སྒྲིག་དྲུག་སྒྲིང་ཡོད་ཅེས་ཟེེ། དེའི་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་
 བརྒྱད་ཁྲིལ་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་དུང་ཡུར་ཕྱག་བཞི་དང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་དུ་འབྱུར་རྟེ།
 ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ལས་ནི།¹ “ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་གཅིག་གི་ཆད་ཇི་ཙམ་ཞི་
 བ། བྱང་ས་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་སྟེ་བྱང་ས་སྒྲིང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ།”
 ཞེས་ཆོས་ཡུང་རེ་རེ་ལ་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྒྲིང་སྒྲིང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་
 ལས་བབྱང་བའི་རྒྱལ་འདིས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྒྲིང་ནི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་
 པས་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱད་དང་འབྲུམ་ཕྱག་བཞི་བཅུར་འབྱུར་རེ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཆིག་
 ལེའུར་བྱས་པའི་ཆད་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉིན་གྱིས།² “ཆིག་ས་སྟུ་
 བཅད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡིག་འབྲུ་སྟུ་མ་ཅུ་སྟེ་གཉིས་ཉིད་དོ།” །ཞེས་བྱ་བར་གྱི་ཡི་གེ་
 བརྒྱད་བཞི་སྟུ་མ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ལ་བཤད་པས། བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆིག་བར་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་
 དུ་འབྱུར་རྟེ། གཞན་དག་ན་ཟེ།

ཙུ་བ། ཡུང་པོ་ལ་སྟོགས་གདམ་རེ་ཡིན།

ཆོད་བྱེད་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་བཞོད་བྱ་ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྒྲིམ་ཆེད་དང་
 ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སྟོགས་པའི་དོན་གྱི་སྟེ་ཆུན་རེ་རེ་སྟེན་པའི་གདམ་བྱུང་
 རེ་རེ་ཆོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་རེ་རེ་ཡིན་གྱི་ཆིག་ས་སྟུ་བཅད་པའི་བྱང་ས་ངེས་པ་ནི་
 མེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འོ་ན། དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱར་ཅེ་ན།

ཙུ་བ། སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉིན་པོར་ནི། །

ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། ། ༣༦

1 སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྟུ་མ་ཀྱི་མཛེད་པ་ཀུན་ལས་བདུས་པའི་བཤད་པ། རྩེ་བསྐྱར། སེམས་
 ཅམ། ལྷི། ༧༠ ན

2 མཛེད་རྟོགས་བྱུང་གི་འབྲེལ་པ་ཆིག་གསལ། རྩེ་བསྐྱར། ཤེར་ཕྱིན། ༡། ༡༦ བ

སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱད་པ་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་
 བརྒྱད་ཁྲི་ན་མས་གྱི་གཉེན་པོར་ནི་ཆོས་གྱི་ཡུང་པོའང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།།
 ཉིན་གྲུས་ནི་ཐུར་བཤད་པའི་ཚུགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་རམ། དེས་གཟུང་གི་དོན་ནི་
 ཞེས་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་སྐུ་སྐུ་གྱིས་འཆད་དོ། །ལུགས་ཕྱི་མ་ནི་སྟོབ་དཔོན་རང་གི་
 ལུགས་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་ཞེས་འཆད་པ་མཐོང་དོ། །པོད་གྱི་མཁས་པ་ཐུ་ཁ་ཁ་ཅིག
 འདྲོད་ཆགས་སོགས་གསུམ་དང་དེ་ཆ་མཉམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐངས་པའི་སྤྱད་པ་ཉི་ཁྲི་
 དང་སྟོང་སྟོང་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཆོས་གྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡིན་ཏེ།
 དཀོན་མཆོག་ཏུ་ལའི་གཟུངས་ལས།¹

སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་གང་གསུངས་པས། །

རྒྱལ་བ་གང་དག་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པའི། །

ཆོས་གྱི་བྱ་བྱ་སྟོ་མོ་དེ་དག་གིས། །

བསམ་པ་ཇི་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་འདུལ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེམ། དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པར་གསལ་གྱིས། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གྱི་
 བཤེས་གཉེན་གྱིས།² “ཐེག་པ་སྐྱེན་མེད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་དེ་ལྟའི་དབང་པོའི་སྐང་
 པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱིས་བཀུར་བར་འོས་པའི་སྐྱབ་ཆས་ཆོས་གྱི་ཡུང་པོ་གཅིག་འབྲི་བར་
 རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མདོ་དག་ལས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྐང་པོ་ཆེ་ལྟ་སྟོང་གིས་
 ཁྲུ་བར་བྱ་བའི་སྐྱབས་བམ་ན་མས་ཁ་ཏོན་དུ་ཆོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 འདི་ཡང་རིགས་པར་འགྱུར་རྟེ།” ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲིན་ལན་

1 རྟེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་ ༥༠ ན་ སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་གང་ཡིན་པས། ཞེས་
 སོགས་ལྟག་མ་གཅིག་པ་སྟུང་།

2 མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ། རྟེན་ལྟ་ བེར་ཕྱིན། ༡༩ བ

ཞིང་། གཞན་ནི་ཡུང་པོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་མོས་པ་དང་གེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་
 བྲག་ཡིན་པས་ཚེར་བ་དང་འདྲ་གེས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྲམ་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཡུང་པོ་བཞི་འམ་ལྷས་བསྐྱས་ཏེ། བསམ་གཏན་ས་
 ཏུག་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་དགེ་བ་ལ་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། མདོ་ཐེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚུལ་གྱི་མས་ཀྱི་ཡུང་པོ་འང་སེམས་པའི་ཁྱད་པར་
 ལ་འདོད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོས་བསྐྱས་པར་འདོད་དོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་སྒྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ཡུང་པོ་
 ཞེས་བྱ་བའང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོས་བསྐྱས་ཏེ། འབྱེད་པ་དང་དད་པ་དང་འདུན་
 པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཡུང་པོ་བཞིས་
 བསྐྱས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་དང་ལོག་པར་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་
 པའི་ཡུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུང་པོ་ལྷས་བསྐྱས་ཏེ།

འཕགས་དང་མཚམས་མེད་བྱེད་པ་ཡང་། །

ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །

ཞེས་འཕགས་པ་དང་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 ཁང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་མིང་ཅན་སྦྱེ་
 མཆེད་དུ་བསྐྱབ་ནི། ཟད་པར་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་བཅུ་བཤད་པའི་དང་པོ་བརྟུང་ནི།

ཟད་པར་བཅུའི་བརྟུང་མ་ཆགས།

ཞེས་འཕྲང་བས་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཚས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱིས་
 བསྐྱས་སོ། །འཁོར་དང་བཅས་ན་ནི་ཡུང་པོ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་
 ཚས་ཀྱིས་བསྐྱས་སོ། །གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག་ཅེས་འཕྲང་བས་ནམ་མཁའ་
 དང་ནམ་གེས་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡིད་དང་
 ཚས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟེལ་བྱིས་གཞན་པའི་སྦྱེ་མཆེད་

བཟུང་ཀྱང་མ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ལ། འཁོར་དང་
བཅས་ན་ནི་ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེམ་ཆེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ།

ཡང་མདོ་ལས།¹ “འདི་ལ་དགེ་སྤྱོད་ལ་སྒྲོན་པ་འཇམ་ཚངས་པ་མཚུངས་
པར་སྤྱོད་པ་མཁས་པ་སྤྲུལ་པ་ཡང་རུང་བཞིག་ཆོས་སྒྲོན་པར་བྱེད་ན། འདི་
ལ་སྒྲོན་པ་འཇམ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་མཁས་པ་སྤྲུལ་པ་ཡང་
རུང་བཞིག་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཆོས་སྒྲོན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་དེ་དག་ལས་
དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་ཡང་འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པར་འབྱུང་ལྟོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་ཅིང་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་དེ་ལས་རབ་ཏུ་དག་འོ་བསྐྱེལ། །རབ་ཏུ་དག་འོ་བ་ལས་དག་འོ་བསྐྱེལ། །ཡིད་
དག་འོ་བསྐྱེས་ནས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པར་འབྱུང་ལྟོ། །ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་ན་
བདེ་བ་ཉམས་སུ་ཕྱིར་བར་འབྱུང་ལྟོ། །བདེ་བར་བྱུར་ན་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་
པར་འབྱུང་ལྟོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་
ཤེས་ཤིང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བར་འབྱུང་ལྟོ། །དེ་ཡིད་འབྱུང་
བར་འབྱུང་ལྟོ། །ཡིད་འབྱུང་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འབྱུང་ལྟོ། །ཞིས་
སོགས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཡུང་པོ་སྒྲེ་
མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་
པོ་ལ་ཇི་སྒྲིང་བཤད་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱུ་བར་བྱལ། བྱིབས་སྤྲོ་བ་ནི།

ཅ་ག། བྱ་གནམ་མཁའི་ཁམས་ཞིས་བྱ།

སྤྱང་དང་མུན་པ་དག་ཡིན་ལོ། །

ཁའི་བྱ་ག་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་ཉིན་མོ་སྤྱང་བ་
དང་མཚན་མོ་མུན་པ་དག་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཐོགས་བཅས་དང་ཐོགས་བཅས་གཞན་

1 སྤྱོད་པ་མཁས་པ་སྤྲུལ་པ་ཡང་རུང་བཞིག་ཆོས་སྒྲོན་པར་བྱེད་ན། འདི་
ལ་སྒྲོན་པ་འཇམ་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྤྱོད་པའི་སྒྲོན་མཁས་པ་སྤྲུལ་པ་ཡང་
རུང་བཞིག་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཆོས་སྒྲོན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་དེ་དག་ལས་
དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་ཡང་འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པར་འབྱུང་ལྟོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་ཅིང་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་དེ་ལས་རབ་ཏུ་དག་འོ་བསྐྱེལ། །རབ་ཏུ་དག་འོ་བ་ལས་དག་འོ་བསྐྱེལ། །ཡིད་
དག་འོ་བསྐྱེས་ནས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པར་འབྱུང་ལྟོ། །ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་ན་
བདེ་བ་ཉམས་སུ་ཕྱིར་བར་འབྱུང་ལྟོ། །བདེ་བར་བྱུར་ན་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་
པར་འབྱུང་ལྟོ། །སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་
ཤེས་ཤིང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བར་འབྱུང་ལྟོ། །དེ་ཡིད་འབྱུང་
བར་འབྱུང་ལྟོ། །ཡིད་འབྱུང་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འབྱུང་ལྟོ། །ཞིས་
སོགས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དེ་བཞིན་ཏུ་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཡུང་པོ་སྒྲེ་
མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་
པོ་ལ་ཇི་སྒྲིང་བཤད་པ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱུ་བར་བྱལ། བྱིབས་སྤྲོ་བ་ནི།

གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པས་ཐོགས་བཅས་ཉེ་འཁོར་ཡིན་ནོ། །ལོ་ནི་མདོ་ལྗེ་པས་བྱེ་
བྱལ་སྤྱོད་པ་ལ་མ་རངས་པའི་ཆིག་སྒྲི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ནི་ནམ་མཁའི་
ཁམས་ཡིན་ཞིང་ངོ་བོ་ཐོགས་མེད་དང་ཐོགས་མེད་གཞན་གྱི་ཉེ་འཁོར་ན་ཡོད་པས་
ཐོགས་མེད་ཉེ་འཁོར་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེས་ན་དེའི་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་མཆེད་དམ་
ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདུས་སོ། །ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དུ་
འདུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལས།¹ ཁམས་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་
གསུངས་པ་ལས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ནི་སྤྱད་བྱེད་སྤར་བཤད་པ་
ནམས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཁམས་དྲུག་བཤད་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་རེག་བྱའི་
ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་དེ་སྤར་བཤད་དོ། །ནམ་མཁའ་དང་ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་
འདིར་དོགས་པ་བཅད་དོ།

ཅ་བ། ཟག་དང་བཅས་པའི་ནམ་ཤེས་ནི།

ནམ་ཤེས་ཁམས་ཡིན་སྒྲི་བའི་དེན། ༣༤

ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ནམ་ཤེས་ནི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཡིན་དེ།

ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནི་སྤྱད་པར་སྒྲི་བའི་དེན་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཀྱིས་
སྤྱད་པ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ནམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ནམ་ཤེས་ཀྱི་
ཁམས་ནི་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ལ་འདོད་པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་ནམ་པར་འཆེ་བ་
དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་གཞོད་སེམས་མེད་པ་དང་ནམ་པར་མི་ཆེ་བའི་ཁམས་
ཞེས་བྱ་བ་དྲུག་བཤད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱས་དེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་འདོད་

1 རྩེ་བློ་ལ། མདོ་སྒྲི་ ལ། ༣༠༨ ན་ བརྒྱན་པ་འེ་ཅམ་བྱིས་ན་མཁའ་པ་ཁམས་ལ་
མཁའ་པ་ལགས། ཀུན་དགའ་པོ་མཁའ་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་མིག་གི་ཁམས་དང་།
གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཞེས་སོགས་ནས། ཀུན་དགའ་པོ་དེ་ལྟར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་
ཡང་དག་པར་འེ་ལྟར་བཞེན་ཤེས་ཤིང་མཛོད་བ་ཡིན་ནོ། ། གནན་ཡང་ཁམས་དྲུག་མཆན་
གསུམ་དང་བཞི་ཆན་དང་གསུམ་ཆན་སོགས་གསུངས་སོ།

པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྒང་དང་སེམས་ཅན་ལ་མཐོང་ཆམ་པའི་རང་བཞིན་སྒང་
 བར་བྱ་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། བྱི་མ་གསུམ་ནི་མ་ཆགས་པ་དང་ཞེ་སྒང་མེད་པ་
 དང་སྤྲིང་བཅེ་པའི་རང་བཞིན་གཉིན་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེས་ལ་
 བདེ་བ་དང་སྤྱལ་བ་སྤྱལ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་བདེ་སྤྲུལ་དང་མ་
 རིག་པའི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་དུག་གསུངས་པ་ཡང་དང་པོ་ལྟ་ཆོར་བ་དང་དུག་པ་འདྲ་
 བེས་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་ཆེས་ལ་ཆོར་བ་དང་འདྲ་
 བེས་དང་འདྲ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་བེས་པའི་ཁམས་བཞི་གསུངས་པ་ནི། དང་པོ་
 གསུམ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་བཞི་པ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་
 ཆེས་ལ་འདྲོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི།
 རིམ་པ་བཞིན་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། སྤྱི་རོ་དང་སྤྱི་ལྟེའི་རྣམ་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་
 བར་བཞི་དང་། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་ཆེས་ལ་གཟུགས་
 དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཁམས་བར་
 བཞི་དང་ཐ་མ་གསུམ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ། འདིར་འགོག་པའི་
 ཁམས་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའོ། །དེ་ནས་
 འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་ཁམས་
 བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་ཆེས་ལ་ངན་པ་དང་བར་མ་དང་
 བྱ་རྣམ་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འདྲོད་པའི་ཁམས་ལ་སྐྱབས་པ་གསུམ་པོ་
 ཉིད་དོ། །དེའི་ཆེས་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པའི་
 དང་པོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་དང་སྤྱི་དང་ཆོས་དང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་།
 ཐ་མ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་ཆེས་ལ་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་
 དང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཁམས་གསུམ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་
 དང་། གསུམ་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་ཆེས་ལ་ཟག་པ་
 དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཁམས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཁམས་བཅོ་

བརྒྱད་དང་། ལྷོ་མ་ཐམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་འདུས་བྱས་དང་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ལྷོ་
མ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གྱིས་བསྐྱུས་ནི། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་ཁམས་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་
ནི། དེ་དག་ལ་མཁས་ན་མཁས་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་
ཆུང་དུ་དང་སྤྱོད་གཉིས་བར་མ་དང་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱོད་བྲག་མེད་པར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནི། དེ་ལང་
འདོད་པར་གདོགས་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། བསམ་གཏན་
དང་པོ་ནི་བརྒྱ་བཞིས་བསྐྱུས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དག །

རྒྱས་དང་བསྐྱུས་པ་འདི་ཡིན་ཞེས། །

ནམ་དཔྱད་ལྟན་ནམས་དེ་ལྟར་དུ། །

ལེགས་པར་དཔྱད་ལ་བསྐྱུས་པ་ཤིང་། །

བར་སྐབས་ཀྱི་ཆིགས་སུ་བཅད་པའོ།

གསུམ་པ་ཁམས་དང་ནམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ། བརྒྱངས་ན་རབ་དབྱེ་ཉི་ཤུ་
ཅ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་བཞེད་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསྐྱུས་ཡོད་ལ་
སོགས་པ་ལྟ་དང་། ཉིག་བཅས་དཔྱད་བཅས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་།
དམིགས་བཅས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། རྒྱས་
དང་ལྟན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་། མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རབ་དབྱེ་དང་།
ལྷོ་བ་དང་ལྷོ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། གཉིས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་བཤད་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་(བསྐྱུས་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་)ནི།

ཅ་བ། བསྐྱུས་ཡོད་འདི་ནི་གཟུགས་གཅིག་ལ།

འོ་ན་ཁམས་བཅ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ནི་དུ་མེད་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན།
 ཁམས་བཅ་བརྒྱད་པོ་འདིར་ནི་ཁུལ་གྱི་ཁམས་གཅིག་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 འདི་ནི་འདི་ནའོ་འདི་ནི་པ་གི་ནའོ་ཞེས་མིག་ལ་བསྟན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་པ། ཐོགས་དང་བཅས་པ་ཁུལ་གསུམ་ཅན་གྱི།

ཁམས་ཁུལ་གསུམ་ཅན་གྱི་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་པ་ལ་
 ཐོགས་པ་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྤྱི་བ་པ་
 ལ་ཐོགས་པའི་ཕྱིར་དེ། རང་གི་གོ་སར་ཁུལ་གསུམ་ཅན་གཞན་འབྱུང་བ་ལ་གཞིགས་ཕྱིར་
 པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་ནི་མིག་གིས་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་
 ལ་ཐོགས་ནས་ཆོས་གཞན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་གཞིགས་ཕྱིར་པ་ལྟ་བུའོ། །དམིགས་པ་
 ལ་ཐོགས་པ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ན་དེ་ལ་
 ཐོགས་ནས་ཆོས་གཞན་དམིགས་པ་ལ་གཞིགས་ཕྱིར་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཐོགས་པ་ནི་
 རྟགས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་ཁུལ་གསུམ་ཅན་དག་གཅིག་གི་གོ་སར་གཅིག་རྟགས་པས། རང་
 རང་གི་ཡུལ་དུ་གཞན་སྟེ་བའི་གཞིགས་ཕྱིར་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལ་ཐོགས་པ་དང་། གདགས་པ་
 ལས།¹ མིག་ལ་ཆུ་དང་སྐམ་ལ་ཐོགས་མི་ཐོགས་ཀྱི་མུ་བཞི་དང་། མཚན་མོ་
 དང་ཉིན་མོ་ཐོགས་མི་ཐོགས་ཀྱི་མུ་བཞི་འབྱུང་བས། མིག་ལ་སྟགས་པ་རྒྱམས་རང་
 གི་ཡུལ་ལ་འཇུག་གི་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་དང་། མཚུངས་
 ལྡན་རྒྱམས་རང་གི་ཡུལ་ལ་འཇིན་གྱི་གཞན་ལ་མི་འཇིན་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་

1 ལྟ་བུ་གཅིག་པ། རྟེན་བསྟན། མངོན་པ། ཞིག་ ༡༥ ན་ ཆེད་ཕྱིར། ལྟ་བུ་
 རྒྱམས་མཚན་མོ་མཛོད་ལ་ཉིན་མོ་མཛོད་ཞེ་ན། ལྟ་བུ་རྒྱམས་ཀྱི་མིག་ནི་
 མི་ཕྱུ་ནི་དམར་ཏེ། དེ་ལ་ནི་མཚན་མོ་མཛོད་ལ་ཉིན་མོ་མཛོད་དེ། ལྟ་བུ་གསུམ་
 བྱ་བ་ནས་རྒྱམས་པར་སྦྱར་པོ། ཆེད་ཕྱིར་མི་རྒྱམས་ཉིན་མོ་མཛོད་ལ་མཚན་མོ་མཛོད་ཞེ་
 ན། ལྟ་བུ་མི་རྒྱམས་ཀྱི་མིག་གི་མི་ཕྱུ་གནས་སྟེ། དེ་ལ་ཉིན་མོ་མཛོད་ལ་མཚན་མོ་
 མཛོད་དེ། ལྟ་བུ་གསུམ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱམས་པར་སྦྱར་པོ། ཞེས་སྟགས་གཞན་པ་དང་མི་
 མཛོད་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ།

གསུམ་ལས། འདིར་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། མིག་ལ་སོགས་
 པའི་དུལ་ཤུན་རྣམས་གཅིག་གི་གོ་སར་གཅིག་འོང་བ་ལ་གཞགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 ཁམས་ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་མེད་པར་བྱུང་གོ། འདིར་
 ཡུལ་དང་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། དབང་པོ་ལྡན་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་
 ཡིན་ལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གིས་འཛིན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་དང་ཡུལ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་ནོ།

ཅ་བ། ལུང་མ་བསྟན་བརྒྱད་དེ་དག་ཉིད། ।

གཟུགས་སྒྲུ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམ་གསུམ། । ༡༦

ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ངོ་བོར་ལུང་དུ་བསྟན་དུ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་གཅིག་དུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ནི་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བང་ཞི་ན།
 ཐོགས་བཅས་སུ་བབད་པའི་གཟུགས་ཅན་བརྒྱུ་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉིད་ལས།
 གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་ནི་དགེ་མི་དགེར་ཡང་འབྱུར་བས་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་
 ལྟ་དང་དྲི་རོ་རིག་བྱ་རྣམས་སོ། །ཁམས་གཞན་བརྒྱུ་པ་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པར་དགེ་
 མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་གཟུགས་སྒྲུ་ནི་ལུས་
 ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དག་ཀྱན་སྟོང་གི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་
 གསུམ་ག་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་དང་། རྒྱུད་
 ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱི་
 ཁམས་བརྒྱད་ལས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནི་ཐོགས་མ་ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ག་ཡོད་པ་
 ཡིན་ནོ། ། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁ་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་དང་ཁ་ཅིག་
 ཀྱན་སྟོང་དང་ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་དགེ་བའང་དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་པར་བྱའོ།

ཅ་བ། འདོད་ཁམས་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། ।

གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་བརྒྱུ་བཞིའོ། ।

དྲི་དང་རྩེ་དང་སྒྲ་དང་ནི། |

ལྷེ་ཡི་རྒྱལ་ཤེས་ཁམས་མ་གཏོགས། | ༡༠

ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདྲི་དག་ལས་འདྲོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ།
གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ནི་དུ།
ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་མཁས་ཅད་འདྲོད་
ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྩས་སུ་རུང་པའི་
ཕྱི་དུ། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། དྲི་དང་
རྩེ་དང་སྒྲའི་རྒྱལ་ཤེས་དང་ལྷེའི་རྒྱལ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་མ་གཏོགས་པ་རྒྱལས་སོ། །དྲི་
རྩེ་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ན་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་ཁམ་ཟས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་དེ་རྩྭ་བའི་ཕྱི་དུ། འོ་ན་རེག་བྱ་ཡང་མེད་པར་
འབྱར་རྩེ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་ཁམ་གྱི་ཟས་དང་ཟས་མིན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ཁམ་ཟས་
སུ་བྱར་པའི་རེག་བྱ་མེད་ཀྱང་། དབང་པོ་ལ་སྐྱབས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་བ་
དང་གོས་ཀྱི་རེག་བྱ་ལ་སྐྱབས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ། དྲི་རྩེ་ལ་ནི་ཁམ་ཟས་མིན་པ་མེད་
དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་དུ་རྩྭ་གཏང་གཟུགས་ཁམས་ན་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱི་དུ། དེའི་
ཕྱིར་སྒྲུ་ལྷེའི་རྒྱལ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱི་དུ།

ཙཱ་ག། གཟུགས་མེད་གཏོགས་པ་ཡོད་དང་ནི།

ཚུལ་དང་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཤེས་ཁམས།

ཡོད་དང་ཚུལ་དང་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་དུ་
གཏོགས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྩས་སུ་རུང་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཟུགས་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་དེ་རྩྭ་ཞིང་གཟུགས་ཙམ་སྒྲུངས་པས་དེ་ན་
གཟུགས་ཙན་གྱི་ཁམས་བཅུ་མེད་ལ། དེ་དག་མེད་པས་དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་རྒྱལ་
པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྔ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱི་དུ། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཟུགས་
མེད་དུ་གཏོགས་པ་ནི་ཟག་བཅས་སུ་ངེས་ཀྱང་།

ཙ་ག། དེ་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད། །

ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། ། ༣༡

སྤྱིར་ཡིད་དང་ཚས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དེ་གསུམ་ལ་བདེན་པ་
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་དང་། ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་
 ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དག་ཀྱང་ཡིད་དོ། །ལྷག་མ་གསུག་ཅན་གྱི་ཁམས་
 བཅུ་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལ་ཤྱེ་བཅོ་ལཱ་པོ་རྣམས་ནི་གཅིག་དུ་
 ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། སྒྲུལ་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་པ་རྣམས་ཐུས་པར་
 འབྱར་བའི་ཕྱིར། དཔེ་སྟན་པ་རྣམས་ནི། དབྱ་བཅོམ་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་
 དང་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནི་ཟག་པའི་གཉིན་པོ་མིན་པ་དང་ཟག་པའི་རྟེན་མིན་པས་ཟག་
 བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནི་ཟེར་བ་མི་ཐད་དེ། དེ་དག་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་
 འགལ་བ་ཡིན་པས་ཡུང་པོ་གསུམ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟོག་བཅས་དཔྱད་
 བཅས་ལ་སྟགས་པའི་རབ་དབྱེ་ནི།

ཙ་ག། རྟོག་དང་དཔྱད་དང་བཅས་པ་ནི། །

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་ཡིན། །

ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་གཅིག་དུ་བློགས་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱད་པ་
 དང་བཅས་པ་ནི་མིག་ལ་སྟགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་པོ་ཡིན་ཏེ། ཁ་
 ཕྱིར་བལྟས་ཤིང་རྩྱུ་ཞིབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་མི་ལྡན་
 རྣམ་གཅོད་ཡིན་པས་འཆད་པ་ན་འདི་སྐད་དུ།

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་པོ། །

རྟོག་དང་དཔྱད་དང་བཅས་ཁོ་ན། །

ཞེས་གདོན་པར་བྱ་གྱེ། རྟོག་བྱེད་པ་དག་གིས་ནི་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲུལ་ནི་རྟོག་
པ་དང་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནའོ།¹ །ཞེས་དཔེར་བཟུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིལ།

ཙཱ་བ། བླ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་མོ།

བླ་མ་ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ནི་རྟོག་པ་དང་
བཅས་ཤིང་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱེད་པ་ཙམ་དང་།
རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱེད་པ་ཡང་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་
དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བའི་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
ཁམས་དང་། རྟོག་དཔྱེད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་ནི་
སྟོགས་སུ་རྟོག་དཔྱེད་ངེས་པར་ཡོད་པས་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་
པ་དང་། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བའི་རྟོག་པ་དང་།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་སྟོགས་པ་དེ་དག་ནི་ཤིམ་པ་
ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བའི་རྟོག་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་སྟོགས་
སུ་དཔྱེད་པ་ངེས་པར་ལྡན་ལ། ཁྱད་པར་ཅན་རྟོག་པ་སྤངས་ཤིང་དཔྱེད་པ་ངེས་པར་
ཡོད་པས་རྟོག་མེད་དཔྱེད་ཙམ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་
ཅན་གྱི་དཔྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་ལ་སྟོགས་པ་དང་
ཆོས་ཀྱི་ཁམས་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཤིམ་པ་ལྟར་དཔྱེད་པ་ལ་
དཔྱེད་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རྟོག་དཔྱེད་སྤངས་པའི་ས་
པ་ཡིན་ལ། མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་དག་རྟོག་དཔྱེད་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པས་རྟོག་
དཔྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །འོ་ན་ནི་དཔྱེད་པ་མེད་ལ་རྟོག་པ་ཙམ་ཡང་ཡོད་པར་
འགྱུར་ཏེ། དཔྱེད་པ་ལ་དཔྱེད་པ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་

1 མཆིམས་འཇམ་དཔལ་དཔྱད་སྟེན་མཛོད་འབྲེལ་མངོན་པའི་བྱུང་། ལ། དགའ་གར་
དཔེ་མཛོད། མཆན་གྱི་ནང་དེ་ལྟར་གསལ་ལ་བས་དེར་གཟིགས།

མན་ཆད་ཀྱི་དཔྱད་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་ངེས་པར་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མདོ་ལས་རྟོག་བཅས་དཔྱད་བཅས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
 དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གསུངས་པ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པར་མཛེད་ནས།
 བ་མ་གསུམ་ནི་རྣམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

ཙ་ག། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་གཉིས་ཀ་སྤངས། ། ༣༢

ལྷག་མ་མིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་མཚུངས་ལྡན་མིན་
 པས་གཅིག་དུ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའོ། །ཁོ་ན་ལེ རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཁམས་ལྟ་བུ་རྟོག་བཅས་ཡིན་ན། མདོ་ལས། དག་སྤྲོད་དག་མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པས་ཐུན་པོ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུན་པོའི་ལྷ་མ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་བྱལ་དུ་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ།

ཙ་ག། ངེས་པར་རྟོག་དང་ཆེས་དྲན་པའི། །

རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་མི་རྟོག །

སྤྱིར་རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་ཆེས་སུ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་
 དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་སྤྲོ་ལའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་ཆེས་སུ་དྲན་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་
 དང་བྱལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟོག་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཙ་ག། དེ་དག་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཡེང་། །

ཡིད་ཀྱི་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད། ། ༣༣

དང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱང་གི་ནང་དུ་འཚད་པར་འགྱུར་ལ། ངེས་པར་རྟོག་པ་
 དང་ཆེས་སུ་དྲན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་དྲན་པ་མིང་ལ་མ་ཞུས་པར་དོན་དྲན་པ་མཉམ་པར་བཞག་
 མ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱུའོ། །དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་

གཡོང་བ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་
སྤྲེལ་ནས་ཐོབ་པ་ལོ།

གསུམ་པ་དམིགས་བཅས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་
གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་གང་། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན།

ཙ་པ། དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། །

ཆོས་ཀྱི་ཕྱེད་ཀྱང་.....། །

སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནི་དམིགས་བཅས་ཡིན་ན། ལུལ་ལ་དམིགས་
ནས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིས། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་
ཀྱང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། ཁམས་ལྡན་པ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ནི་
མཚུངས་ལྷན་མིན་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱུང་བོ། །དེ་དག་ལས་ཟིན་པ་ནི་དུ་
མ་ཟིན་པ་ནི་དུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན།

ཙ་པ།མ་ཟིན་དག།

བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་དབྱ། །

དགུ་པོ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། ། ༡༥

གཅིག་ཏུ་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་ནི་དགུ་ཡིན་ནོ། །དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན།
དམིགས་བཅས་སུ་བབ་དེ་པའི་སེམས་ཁམས་བདུན་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱེད་དང་བཅས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྣམས་དང་སྦྱོར། ཁམས་གཞན་མིག་
སོགས་ལྟ་དང་གཟུགས་རྒྱུ་ལྟ་ལྟ་བུ་བཞི་ཕྱེད་དགུ་པོ་རྣམས་ནི་ཟིན་མ་ཟིན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་
ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་དབང་པོ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
བཞི་ནི་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་དབང་པོའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ནི་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། མིག་
སོགས་འདས་མ་འོངས་ན་ཡོད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་བཞི་རྒྱུད་ཀྱིས་བརྒྱས་
ཤིང་དེ་ལྟར་བ་ཡིན་ཡང་། ཙ་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྦྱ་དང་ཁ་ཕྱ་དང་སེན་མོ་དང་
བབ་གཅི་དང་མཆིལ་མ་དང་སྦྱབས་དང་ཐུག་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱིས་མ་

བསྐྱུས་པ་རྒྱམས་ནི་མ་ཟེན་པའོ། །འདིར་ཟིན་པའི་དོན་ནི། དབང་པོ་གཟུགས་
 ཅན་ལ་ཡན་གཞི་ད་ཤུས་པས་ཚེར་བ་བདེ་སྤྱལ་སྤྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དང་སེམས་
 བྱུ་རྒྱམས་ཀྱི་དེན་བྱི་དངོས་པོར་གཟུང་བ་སྤྱེ་འཛིག་དེན་ན་སེམས་དང་བཅས་པ་ཞེས་
 བཤད་བཞིན་པའོ།། སྤྱོད་དཔོན་གང་སྤྱེལ་བྱེས་ཀྱང་།¹ ཟིན་པ་ནི་ལུས་སུ་གཏོགས་
 པ་རྒྱམས་དེ། ཡན་ཚུན་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 དག་གི་དེན་བྱི་དངོས་པོར་ཉེ་བར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་ར་ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་འདས་
 མ་འོངས་ཀྱི་མིག་སྟགས་དབང་པོ་ལྟ་མ་ཟེན་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བཤད་པ་ནི་བྱེད་བྱ་སྤྱོད་བས་
 བཏགས་པ་ཡིན་དེ། འདས་པ་ནི་འགགས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྤྱེས་པ་ཡིན་
 པས་དངོས་པོར་མེད་ལ། དངོས་མེད་དབང་པོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 ཀྱན་ལས་བཏུས་དང་ལུང་པོ་ལྟ་པ་ལས་ཀྱང་། མིག་སྟགས་ལྟ་ཟིན་པ་ཁོ་ནར་བཤད་
 ཅིང་། བྱེད་བཤད་ལས་ཀྱང་།² བཞན་ལས་འདི་དག་གཉིས་སུ་མ་བསྟན་ཏམ་ཞེ་
 མ། བསྟན་མེད་ཀྱི་དེ་ཡང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་ཟིན་པ་མིན་པར་མ་བཞིན་
 དེ། དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །མེད་པ་ནི་ཟིན་པ་འཇམ། མ་ཟེན་པ་ཡིན་པར་
 བཞིན་དུ་མི་རུང་ངོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་རང་ཡོད་པར་གནས་པ་དང་། སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཉིད་དེ། མིག་ལ་སྟགས་པ་ཡིན་ནོ།།

- 1 མཛོད་འབྲེལ་མཆན་ཉིད་ཆེས་འདུང་། རྩེ་བསྟན། མངོན་པ། ཅུ་ ༤༩ ན་
 ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི་ཞིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་བདག་གི་ལུས་སུ་
 གཏོགས་པའི་ཞེས་འདུང་ངོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་རྒྱང་ངོ། །
- 2 སྤྱོད་དཔོན་གང་སྤྱེལ་བྱེད་མཛོད་འབྲེལ་མཆན་ཉིད་ཆེས་འདུང་། རྩེ་བསྟན། མངོན་པ།
 ཅུ་ ༤༩ ན་ བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་བདག་གི་ལུས་སུ་གཏོགས་པའི་ཞེས་འདུང་ངོ། །
 གྲི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཅེས། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་པ་གང་
 ཡིན་པའོ། །བདག་གིར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཞིག་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྒྱམས་
 ཀྱིས་དེན་བྱི་དངོས་པོར་ཉེ་བར་གཟུང་བའོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་
 བསྟན་བཅོས་བྱེད་བཤད་པ་ཆེན་པོ་མེན་ན་མཁུ་མོ།

ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་སྟོན་པ་དང་པོ་དག་ནི་གཅིག་དུ་ཟིན་པ་ཡིན་པས་
ན། མ་ཟིན་པ་དག་དང་། ཟིན་པ་ལྟ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཤད་ཅིང་རིགས་པར་མངོན་ནོ། །ཡང་ཁམས་པཅོ་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་བ་དང་
འབྱུང་གུར་ནི་དུ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་དུ་ཞེ་ན།

ཅ་ལ། རིག་བྱ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ན། །

ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་དག་པོ་ནི། །

འབྱུང་གུར་ཆོས་ཁམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱང་། །

དེ་དག་ལས་རིག་བྱ་ལ་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གུར་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་
ཡིན་ན། ས་ལ་སྟོན་པ་བཞི་འབྱུང་བ་དང་། འཇམ་པ་ལ་སྟོན་པ་བདུན་
འབྱུང་བ་ལས་གུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་མིག་ལ་སྟོན་པ་གཟུགས་ཅན་དག་
པོ་ནི་འབྱུང་བ་ལས་གུར་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ལས་གུར་པ་ཡིན་ན། འབྱུང་བ་ཆེ་
རྣམས་རྒྱར་བྱས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་བཤོད། །ཅེས་འབྲས་བུའི་
གཟུགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་། རིག་
བྱེད་མིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ནི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་གུར་གཉིས་ཀ་མིན་
ནོ་ཞེས་བཤད་པ་བྱུ་བོ། །འདིར་བརྟན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷེ་མཆོད་གཟུགས་ཅན་
བརྟུ་འབྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། །མདོ་ལས། འབྱུང་བ་
རྣམས་ནི་བཞི་ཉིད་དང་དེ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་
ལ། སྤྱོད་པ་ལ་སྟོན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་ལ་

1 སྤྱོད་པོན་དཔྱིག་གཉིན་བྱི་མཛོད་རང་འབྱེལ། བཟླ་བ་ལྷན། མངོན་པ། ཀྱ ༤༩
བ བརྟན་པ་སངས་རྒྱས་ལྷེ་མཆོད་བརྟུ་དག་ནི་འབྱུང་བ་ཅམ་མེ་ཞེས་ཟེར་པ།
།དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ན། མདོ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་བཞི་ཉིད་དང་། ཞེས་སྟོན་
མདོ་ལྟར་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་དང་ས་པར་མཛོད་པའི་རྒྱལ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་སྒྲུང་དོ།

སོགས་པས་སྤྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འཛིན་ཅིང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་ཀྱང་ཁ་དོག་ལ་
 སོགས་པ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། དཔེ་སྤོང་དག་མིག་འདྲི་ནི་ནང་
 བེ་སྒྲིམ་ཆེད་ཡིན་ཏེ་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པ། བཟུགས་དང་བ།
 བཟུགས་ཅན་བཟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའོ། ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 བསྐྱུངས་སོ། ། མདོ་ལས། བང་མིག་གི་གཏི་གོང་བྱ་ལ་སྤྱ་བ་དང་མཁྱེད་བར་
 བྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བསྐྱུངས་པ་ནི། དབང་པོ་དང་ཚོགས་པའི་དབང་རྟེན་ལ་
 དཔེ་སྤོང་དག་མིག་འདྲི་ཁམས་དྲུག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བྱ་བ་འང་
 སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་བཟན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱུངས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་མིན་ཏེ། སེམས་
 ལས་བྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་ཤེས་ཉིད་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འང་མིན་
 ཏེ། མདོ་ལས། འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པའི་ཚོས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 སེམས་ལ་བརྟེན་པའོ། ། ཞེས་དང་། སེམས་འདྲོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་
 སོགས་པ་བསྐྱུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལས།

རྩ་བ་ བཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་བསགས་པའོ། ། ༣༥

མིག་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་གཅིག་དུ་དུལ་སྤྱ་རབ་བསགས་པའོ། །
 ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་བསགས་པ་མིན་ནོ། ། ཡང་དེ་དག་ལས་གཙོད་བྱེད་སྤྱ་རེ་ལྷ་བྱ་ནི་
 བང་། བཙད་བྱ་ཤིང་ལྷ་བྱ་ནི་བང་ཞེས།

རྩ་བ་ བཙོད་བྱེད་བཙད་པར་བྱ་བ་ཉིད། །

ཕྱི་རོལ་གྱི་ནི་ཁམས་བཞི་ཡིན། །

གཙོད་བྱེད་སྤྱ་རེ་ལྷ་བྱ་དང་བཙད་པར་བྱ་བ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ནི་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་ཁམས་བཟུགས་ཀྱི་རེ་རེ་ག་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་རྒྱམས་ནི་
 འོད་ལྗར་དངས་བས་གཙོད་བྱེད་མིན་ལ་བཙད་བྱུང་མིན་ཏེ། དེ་ནི་འདུས་པའི་
 རྒྱན་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་དུམ་བུར་བྱ་བ་ལ་བཛོད་ན། དབང་པོ་རྒྱམས་ནི་འབྲེལ་
 པའི་རྒྱན་གཉིས་སྤྱ་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ལ་སོགས་པ་བཙད་པའི་ཡན་ལག་

ལ་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ན་བ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཅེ་མོ་བཅད་པ་ན་དེ་དག་
 བྱིས་རེག་བྱ་འཛིན་པར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་ན། བཅད་པའི་ན་བའི་ཅེ་མོ་ལ་སྐྱེས་
 པས་ནི་རེག་བྱ་མི་འཛིན་གྱི། དེ་དག་འབྱུང་བ་ན་འཛིན་པ་ནི་དབང་པོ་ཅན་གྱི་ལུས་
 དང་འབྲེལ་བས་རྒྱས་བྱུང་གི་དབང་པོ་སྐར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །མི་ད་པ་ལ་
 སྐྱེས་པའི་མཚུགས་བཅད་པ་འགྲུལ་བའང་སྐར་བྱིས་ཡིན་གྱིས། དབང་པོ་དང་
 སེམས་པས་མིན་ཏེ། རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་པའི་ཕྱིར་སྟེ། །སྐྱུ་ལ་ནི་རྒྱུན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། །ཁམས་ཐོགས་མེད་བརྒྱད་ནི་ལུས་མེད་པས་འདུས་པར་མི་གནས་པས་
 གཅོད་བྱེད་དང་གཅད་བྱ་གཉིས་ཀ་མིན་མོ།

ཅ་བ། དེ་བཞིན་སྐྱེས་བྱ་འཇལ་བྱེད་པའོ།

སྐྱེས་དང་གཞལ་ལ་མི་མཐུན་སྟེ། ། ༣༤

ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དག་གཅོད་བྱེད་དང་གཅད་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པ་དེ་བཞིན་དུ། མེས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་སྤང་བྱིས་འཇལ་བར་བྱེད་པའང་བཞི་པོ་
 དེ་དག་ཉིད་དོ། །སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་དང་གཞལ་བར་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ནི། །ཁ་
 ཅིག་ན་སྟེ། སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་ནི་མེ་ཁོ་ན་དང་གཞལ་བར་བྱ་བ་ནི་ལྷིད་ཁོ་ན་ཡིན་
 པས་གཉིས་ཀ་འང་རེག་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེ་སྟེ། །ཁ་ཅིག་ན་སྟེ། རེག་བྱ་ཁོ་ན་
 མིན་ལ་འོན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་བཞི་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་མོ་ཞེས་མི་མཐུན་པར་སྟེ།

བཞི་པ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེད་ནི། ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས་རྣམ་
 མིན་ལས་བྱུང་བ་ནི་དུ། མ་བྱུང་བ་ནི་དུ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྣམ་པར་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། །

རྒྱས་ལས་བྱུང་བ་ནང་གི་ལ། །

1 སྐྱེད་པོན་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཀྱི་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བཅས། རྟེན་པ་ལ། བྱེད་པོ་

༣༤ ན ལྷིད་ཁོ་ན་ཁོ་ན་གཞལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་མོ། །ཞེས་གསལ་ཤ།

མིག་ལ་སྐྱབས་པ་ནང་གི་ཁམས་ལྟ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་ཕྱང་བ་དང་རྒྱས་
 པ་ལས་ཕྱང་བ་ཡིན་ན། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ངོ་པོ་མི་འདྲ་བས་
 བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་པའི་རྒྱ་དག་གིས་རྒྱས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།
 དེས་ན་ནང་གི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྒྲིན་ལས་ཕྱང་བ་ཡོད་དེ། མཐོ་རིས་ན་
 ཡོད་པ་རྣམས་དགེ་བའི་རྣམ་སྒྲིན་དང་། ངན་སྤང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་མི་དགེ་བའི་
 རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པ་ལས་ཕྱང་བ་ཡོད་དེ། ཁ་ཟས་དང་ལེགས་
 པར་བྱ་བ་དང་གཉིད་དང་རྟིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་བཞི་གང་ཀྱང་ལས་ཕྱང་བའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཆངས་སྤྱོད་དང་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ལྟ་ཡིན་ཟེས། སྤྱོད་པོ་ནི་ཆངས་
 སྤྱོད་ཀྱིས་དབང་པོ་ལ་མི་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་གསུང་ངོ་།
 ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་སྒྲིན་ལས་ཕྱང་བ་ཞེས་བྲལ་ན། རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་ལས་ཕྱང་
 བས་ན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་ཕྱང་བ་ཞེས་བར་གྱི་ཆོག་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་སྒྲི
 ད་པའི་ན། བ་ལང་དང་ལྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་བ་ལང་གི་ཤིང་རྟ་ཞེས་བཟོད་པ་བཞིན་
 མོ། །རྒྱས་པའི་རྒྱ་བཞི་ནི་ཟས་དང་བསྐྱ་མཉེ་དང་དྲིལ་ཕྱི་ལ་སྐྱབས་པ་ལེགས་པར་
 བྱ་བ་དང་། གཉིད་དང་། རྟིང་ངེ་འཛིན་དོ། །བཞི་པོ་དེ་དག་ལས་ཕྱང་བའི་
 ཕྱིར་རྒྱས་པ་ལས་ཕྱང་བའོ། །གལ་དེ་ནང་གི་ལྟ་རྒྱ་མཐུན་ལས་ཕྱང་བ་ཡོད་དམ་
 མེད། ཡོད་ན་ཕྱང་བ་གཉིས་ཁོ་རྩ་མི་འཕྲད་ལ། མེད་ན་ནི། ཐ་མ་
 གསུམ། རྒྱང་ཅིག་མ་སྒྲི། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། རྒྱག་བཟུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་
 པའི་བཟོད་པའི་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱང་ཅིག་དང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྲས་གཞན་ནི་རྒྱ་
 མཐུན་པ་ལས་མ་ཕྱང་བ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེས། དེ
 གཉིས་ལ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལྟ་ལས་ཕྱི་མ་འདྲུང་བའི་རྒྱ་མཐུན་ཡོད་པས་སྒྲིན་
 ཕྱི་མ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ལ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་ལས་ཕྱང་བ་གསུམ་པ་མེད་
 པས་སྒྲིན་ལྟ་ལས་བྲལ་བ་ཡིན་མོ།

ཅ་ག། རྒྱ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྒྲེས་མིན། །

སྒྲིའི་ཁམས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྤྲེས་པ་མིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་ཚུངས་ལྡན་མིན་
པ་ནི་ཆད་ནས་མཆམས་མི་སྦྱར་ཞིང་། འདྲོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱི་ལ
འོ་ན། བདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས།¹

དེ་བཞིན་བདགས་པའི་གསུང་གྲགས་ཀྱི་མཆན། །

གང་གིས་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་མཉན་པར་གྱིས། །

ཆོག་རྩལ་དང་ནི་བཀུལ་པ་རྣམ་སྤངས་པས། །

དེ་བཞིན་བདགས་པའི་མཆན་ནི་ཐོབ་པར་འབྱུང་། །

ཞེས་སྟོན་པའི་གསུང་རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྤྲེས་པར་བཤད་པ་དང་། ལུང་ཕྱན་ཆེགས་
ལས།² ཆེ་དང་ལྡན་པ་སྟན་པ་བཟང་ལྡན་གྱིང་རྟེན་པའང་སྟོན་སངས་རྒྱས་
འཁོར་བ་འཛིག་གི་མཆོད་རྟེན་ལ་དྲིལ་བུ་ཕུལ་བ་དང་། རྒྱུག་དུ་སྤྲེས་པ་ན་
སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་ལ་སེམས་དང་བས་སྒྲན་སྟན་ཕུང་སྟེ་སྟོར་བ་བྱས་པའི་རྣམ་
སྤྲིན་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉི་འོག་པ་ན་རེ།
ལས་དེ་དག་ལས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་བ་དག་འབྱུག་ལ། དེ་ལས་ནི་
གསུང་ཆངས་པའི་སྒྲ་དབྱེད་སྟེ་རྣམ་སྤྲིན་པ་འབྱུང་བས་བརྒྱད་པ་གསུམ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་
འདྲོད་ལ། ཁ་ཆེ་བ་ནི། ལས་ལས་རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྤྲེས་པའི་འབྱུང་བ་དང་།
དེ་ལས་རྒྱས་བྱུང་དང་། དེ་ལས་རྒྱ་མཐུན་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་གསུང་
དབྱེད་སྤྱང་ལས་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོ། ཞེས་ཟེས། བཞིས་ཀ་ལྟར་ན་འང་
དེ་དག་ལས་བརྒྱད་ནས་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་དངོས་སུ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ནི་
འདྲོད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཆད་ནས་མཆམས་མི་སྦྱར་བར་ཐལ་བའི་

1 ལྷ་གདགས་པ། རྟེན་བསྟན། མདོན་པ། ཞེ ༡༠ ན བ

2 བདུལ་བ་ཕྱག་ཆོག་ཀྱི་གཞི། རྟེན་གཤམ། བདུལ་བ བ ༤༡ ན ལ

ཕྱིར་མོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲུ་ལ་ཁྱས་ལྷུང་དང་རྒྱ་མཐུན་ལས་ལྷུང་གཞི་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ར་
མོས་ཁྱེད།

ॐ नमः शिवाय ॥ ३०

ཐོགས་པ་མེད་བརྒྱད་གཞན་རྣམ་གསུམ། །

སེམས་ཀྱི་ཁམས་པ་དེ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཁམས་
 བརྒྱད་པོ་དེ་དག་རྒྱ་མཐུན་ལས་ལྷུང་བ་དང་རྣམ་ཐྱིན་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་
 མཉམ་དང་ཀྱང་འཕྲོད་ཀྱིས་བསྟེན་པ་དང་། རྣམ་ཐྱིན་གྱི་རྒྱས་བསྟེན་པ་དག་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱས་ལྷུང་ནི་མེད་ཏེ། བརྒྱད་པོ་དེ་དག་པས་གསལ་པར་མི་གནས་
 བརྒྱབས་ཅན་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁམས་སྒྲུབ་མ་གཞན་གྱི་ཐོག་མེད་པའི་
 རི་རྣམ་ཐྱིན་ལས་ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་ཏེ། རྒྱས་ལྷུང་གི་
 ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱས་ལྷུང་དང་། རྣམ་ཐྱིན་སྦྱེས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པ་
 རྣམ་ཐྱིན་སྦྱེས་དང་། རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ་རྣམས་རྒྱ་མཐུན་ལས་ལྷུང་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་རྩམ་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བཤད་པ་ནི། ཡང་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་ལས་

ཅུ་པ། རྒྱ་སྐད་ལྟར་ཅིག་ལོ། །

གཅིག་དུ་ཉལ་ཅིང་བརྟན་པའི་ཐུག་གི་དེ་བོར་ཡོད་པ་དང་ཐུན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
ཁམས་གཅིག་པོའི་ཕྱོགས་འདུས་མ་ལུས་སོ། །དེ་ལ་ཐུན་སུ་ཡོད་པ་ནི་ཉལ་ཅིང་
བརྟན་པར་གནས་པ་དང་། རྟོན་ཕྱིན་ཀུས་པ་དང་། རང་སྐྱེད་དུ་བྱུང་པ་དང་།
དེ་ལས་གཞན་པ་བཞི་ལས་འདིར་ནི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་
པའི་ཁམས་ལྷན་མ་རྣམས་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ཉལ་ཅིང་བརྟན་པའི་ཐུག་སུ་ཡོད་
པར་བྱལ་གོ། །ཡང་ཁམས་དེ་དག་ལས།

ཅ་ག།ཐ་མ་གསུམ། །

སྐད་ཅིག་ལ་སྒྲུབ་པའི་། །

སྤྱལ་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོའི་ཆོག་པ་ན་
 ཡོད་པའི་ཐ་མ་ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་ཟག་མེད་གསུམ་ནི་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཟག་བཅས་ཡིན་པས། ཟག་མེད་སྤྱོད་དུ་མ་
 སོང་བས་སྤྱལ་མཉམ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྤྱལ་མཉམ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྟེ།
 དེ་ཡང་འདི་དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ་སྤྱལ་བསྐྱེལ་ཆོས་བཟོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྐྱད་
 ཅིག་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་སྤྱལ་མཉམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།
 འདི་དག་ནི། སྤྱལ་མཉམ་ལས་བྱུང་རྣམ་སྤྱོད་སྟེས། མཐོག་པ་མེད་བརྒྱད།
 ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱིར་བཏང་བ་ལ་དམིགས་བསལ་བསྟན་པ་ཡིན་དེ། ཟག་མེད་སྐྱད་ཅིག་
 དང་པོའི་ཡིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཁམས་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ནི་བྱུང་བ་
 གསུམ་ག་མིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་གམིག་དང་ནི། ।

རྣམ་ཤེས་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་། । ༣༤

ལྟན་ཅིག་དུ་ཡང་འཕྲོབ་པ་ཡོད། ।

གང་མིག་གི་ཁམས་དང་མི་ལྟན་པ་ལས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དེ་མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱང་གསར་དུ་ཐོབ་བམ་ཞེས། འདི་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། འདི་
 ལྟར་མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཁམས་དག་སོ་སོ་དང་ཞེས་པས་མུ་དང་པོ་གཉིས་
 བསྟན་དེ། དེ་ལས་མུ་དང་པོ་ནི་འདོད་པར་སྟེས་པ་རིམ་གྱིས་མིག་གི་དབང་པོ་ཐོབ་
 པ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་གི་འཕྲོས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྟེས་
 པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་མིག་ཤེས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྔར་ཐོབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་ས་ན་མིག་ཤེས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་ནི་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་པོ། ལུ་གཉིས་པ་ནི་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་པ་དག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་
 བྱས་ནས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་གི་

འཕྲིན་ནས་འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་སྤྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤྱར་བའི་
 ཆེ་ན་མེ། དང་པོ་ནི་གཟུགས་ཁམས་པ་དག་དབང་པོ་ཆང་བ་ཅན་ཡིན་པས་མིག་
 སྤར་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བར་སྤྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤྱར་བ་ན་མིག་
 བྱིན་མ་ཤེས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐོབ་ཀྱང་མིག་ཐོབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ།
 རྟེན་ལས། “མིག་གི་ཁམས་དང་ནི་སྤར་མེད་ལྡན་པ་མ་ཡིན་དེ། དབང་པོ་ནི་
 བར་མ་ཆད་པས་ཐོབ་ཐིན་པ་བཞིན་དུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་པོ།” ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་
 པོ། །མུ་གསུམ་པ་ནི་མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དག་ལྡན་ཅིག་དུ་ཡང་
 ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ནས་གི་འཕྲིན་ནས་འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་
 པོར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་མེ། དེ་ནི་སྤར་དེ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་ལས་བར་སྤྲིད་དུ་ཉིང་
 མཚམས་སྤྱར་བ་ན་བར་སྤྲིད་པ་ནི་དབང་པོ་ཆང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིག་
 ཤེས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འང་གནས་སྐབས་དེར་
 བྱུང་བའི་ཕྱིར་པོ། །མུ་བཞི་པ་ནི་ཡང་ཞེས་པས་བསྟན་དེ། རྣམ་པ་དེ་དག་མ་
 གཏོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་། ཡང་གི་སྤྱུས་འབྲེལ་པ་ལས།¹ བསྟན་པའི་མུ་
 བཞི་དང་། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་ཤེས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་པར་
 བརྩུང་བར་འཆད་དོ། །ཡང་དེ་དག་ལས་

ཙ་ག རང་གི་བཅུ་གཉིས་གཟུགས་ལ་སོགས། །

མ་གཏོགས་.....། །

རང་གི་ཡིན་པ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལུའ་བྱི་ཁམས་དུག་མ་གཏོགས་པའོ། །དེས་ན་མིག་ལ་
 སོགས་པ་དུག་ནི་ཕྱིའི་ཡིན་པར་བྱུང་བོ། །འདིར་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཆུང་ས་ལྡན་

1 ཐོབ་དཔོན་དཀྱུག་གཉིན་གྱི་མཛེན་དང་འབྲེལ། མེ་བསྟན། མོངས་པ། ཀྱ ཅུ
 ན རེ་ཞིག་སོ་སོ་ནི་མིག་གི་ཁམས་དང་ཡིན་ལ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་
 མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུང་ས་སོ།

དག་ནང་དང་། མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཡལ་ཆེ་བ་དང་། འདུས་མ་
 བྱས་དག་ཕྱི་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཤད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
 ཕྱི་འོས་ཆེད་དུ་ཅེས་བྱས་པ་དང་མཐུན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པར་
 མངོན་ནོ། །འདིར་ཕྱི་ནང་གི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱས་པ་དང་
 བསྐྱས་པ་ལ་བཛོད་པར་འདོད་ཀྱིས། བདག་ཡོད་མེད་ལ་ནང་དང་ཕྱི་ཡིན་ནི་ཞེས་
 ཕྱི་རྒྱུ་པས་ཀུན་ནས་བདག་པ་ལྟར་མིན་ནོ། །ལྷང་སྤྱོད་ལ་ལས།¹ བདག་
 ཉིད་བདག་གི་མཐོན་ཡིན་གྱིས། །གཞན་ནི་སུ་ཞིག་མཐོན་དུ་འབྱུང་། །མཁས་
 པས་བདག་ཉིད་ཤིན་དུ་ནི། །དུལ་བས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་དེ་ནི་སེམས་ལ་བདག་གི་སྐྱེ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ²
 གཟུང་བར་དཀའ་ཞིང་མུར་དུ་འཇུག །གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འཇུག་བྱེད། །
 སེམས་དུལ་བ་ནི་ལྷགས་པ་སྟེ། །སེམས་སྤུལ་བས་ནི་བདེ་བ་འདྲིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁམས་བཙུག་པོ་དེ་དག་ལས།

ཅ་བ།ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །

སྟེན་པ་དང་བཅས་.....། །

ཆོས་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟེན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གང་ཞིག་
 རང་གི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པའམ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་གི་
 ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྟེ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་རང་རིག་མི་
 འདོད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དེ་སྟེ་མ་དུ་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྐྱད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ལ་རང་གིས་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བའི་ཆོགས་པ་མ་

1 ཆེད་དུ་བཛོད་པའི་ཆོས་ས། རྟེན་གྱིས། མདོ་སྟེ། 330 བ

2 ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཛོད་པའི་ཆོས་ས། རྟེན་གྱིས། མདོ་སྟེ། 331 ན གཟུང་བར་
 དཀའ་ཞིང་ཡང་བ་དང་། །གང་དུ་དགའ་བར་འབྱོབ་ཡོད། །སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལྷགས་པ་
 རྟེན། །སེམས་འདུལ་བ་ཡིས་བདེ་བ་འདྲིན། །ཞེས་ཆེག་ཕྱོར་མི་མཐུན་པ་རྒྱུ་དོ།

གདོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱི་དུ། ཞེས་བྱེད་པ་སྤྱོད་པ་ལ་འདྲ། རང་
 རིག་འདྲོད་ན་ནི་དེ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱི་དུ། འདྲིའི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲིབ་ཅིག་མ་
 བཞིས་པའི་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་པར་ནི་ཚས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས། ཚས་ཀྱི་ཁམས་
 ནི་དག་དུ་སྒྲིབ་བཅས་ཡིན་ཅོ།

ཅ་ག།ལྷག་མ་ནི། | ༣༩

དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། |

གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད། |

ལྷག་མ་བརྒྱུ་བདུན་པོ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཁམས་གང་
 ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱི་དུ། ཀྱང་ཞེས་པས་སྒྲིབ་བཅས་ཀྱང་ཡོད་པར་
 བསྒྲུན་ཏེ། སྒྲིབ་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ནི། ཁམས་གང་ཞིག་རང་གི་
 ལས་མི་བྱེད་པ་དེ་མཚུངས་དང་། བྱེད་པ་དེ་སྒྲིབ་བཅས་ཡིན་ཏེ། “མིག་གང་
 གིས་གཟུགས་ལ་བལྟས་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བར་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲིབ་བཅས་”
 ཡིན་པས་ན་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་འང་དེ་བཞིན་གསེས་པར་བྱའོ། དེ་དང་མཚུངས་པ་ནི་
 མིག་གང་གིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བར་འགགས་པ་དང་། འགག་པ་དང་།
 འགག་པར་འབྱུང་བ་དང་མི་སྒྲིབ་པའི་ཚས་ཅན་དང་བཞི་ཡིན་ཅོ། ཞེས་ཁ་ཆེ་བ་དག་
 ཟེད། རྒྱུ་ཕྱོགས་པ་ནི། མི་སྒྲིབ་པའི་ཚས་ཅན་ལ་རྣམ་གསེས་དང་ལྷན་པ་དང་མི་
 ལྷན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ལྷུང་འབྱུང་རོ་ཞེས་ཟེད། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཁམས་ལྷུང་ལ་ལྷུང་སྤྱོད་པར་བྱའོ། ཁམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་
 སྒྲིབ་བཅས་དང་། མི་སྒྲིབ་པ་ནི་དེ་མཚུངས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གསེས་སྒྲིབ་པ་དག་རང་གི་
 ཡུལ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་ཕྱི་དུ། དེ་ཡང་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་ཁམས་དུག་
 ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་མིག་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མི་
 སྤྲོད་པས། གང་གཅིག་གི་སྒྲིབ་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན་པ་དེ། ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་འང་སྒྲིབ་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་ཡིན་ལ། གཟུགས་ནས་རིག་བྱའི་བར་ཁམས་ལྷུང་།

ལ་སྐྱེས་པ་ནང་གི་ཁམས་གཟུགས་ཅན་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་སྒྲིན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་
 བཤད་ལ་ཁམས་གཞན་ལ་དེ་གཉིས་མ་བཤད་མོད། སྐྱེས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་
 ཁམས་བདུན་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་བརྒྱད་ནི་སྒྲིན་བཅས་ཁོན་ཡིན་ལ། གཟུགས་
 སྐྱེས་ཕྱི་རྒྱུ་གི་ཁམས་ལྟ་ནི་སྒྲིན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་ཀྱི་འགྲུ་རྒྱུ་
 གྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ལས། མིག་ལ་སྐྱེས་པ་འདི་དག་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པར་
 གཅིག་གི་སྒྲིན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདྲ་ཡིན་པས། འདི་དག་ནི་སྒྲིན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དག་དང་
 མཚུངས་པ་ནི་ངེས་པའོ། །གཟུགས་ལ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེས་ཀྱི་ལྟ་སྒྲིན་པ་མཚུངས་
 པ་དང་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་པ་
 གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ལ་ནི་སྒྲིན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་དག་དང་
 མཚུངས་པ་ཞེས་མི་བཛོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ (མཐོང་སྤང་ལ་སྐྱེས་པའི་རབ་དབྱེ་) ནི། ཡང་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་
 ལས་སྒྲིམ་སྤང་ཡིན་པ་དུ། མཐོང་སྤང་ཡིན་པ་དུ། སྤང་བྱ་མིན་པ་དུ་ཞེ་ན།

ཅ་ག་ བརྒྱ་ནི་སྒྲིམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན། །

ལྟ་ཡང་ཐ་མ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། ། ༤༠

མིག་གི་ཁམས་ལ་སྐྱེས་པ་གཟུགས་ཅན་བརྒྱ་ནི་སྒྲིམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོ་
 ན་ཡིན་དེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་ལ་ལྷག་པར་མི་
 རྟོག་ཅིང་དེ་དང་འབྲེལ་བའང་མིན་པས་མཐོང་སྤང་མིན་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་མཚན་
 དེས་ན་མིག་ལ་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡང་སྒྲིམ་སྤང་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་
 ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་
 སྒྲིམ་སྤང་དང་སྤང་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལྟ་བུ་དང་ཐེ་ཆོས་ལ་སྐྱེས་

མཚུངས་པ་དང་དེ་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་ནི་དུ་ཞིག་ །ཅིའི་ཕྱིར་བསྒྲིན་པ་མཚུངས་པ་དང་དེ་
 དང་མཚུངས་པ་བཏག་ཅེ་ན། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་སོ། །

པ་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཕ་རྒྱས་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་
 ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་མཐོང་སྤང་དང་། ཟག་བཅས་ལྷག་མ་རྒྱམས་ནི་སྒྲིམ་སྤང་
 ཡིན་ལ། ཟག་མེད་རྒྱམས་ནི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་གནས་མ་བྱ་
 པའི་སྒྲེ་པ་དག །སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་དང་ངན་སོང་གི་ལུས་ངག་གི་ལས་དག་ནི་ཆོས་ཅན།
 མཐོང་སྤང་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྒྲེས་པ་ན་འགགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་
 ལས། ལྷན་དུ་ཞུགས་པའི་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་འགགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་འགག་པ་ནི།

ཅ་བ། ཉན་མོངས་ཅན་མིན་མཐོང་སྤང་མིན། །

སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཉིད་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཉན་མོངས་ཅན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན།

ཉན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་མིན་ནི། །

གཉིན་པོ་སྒྲེས་པས་རྒྱམ་ཉམས་འགྱུར། །¹

ཞེས་ཉན་མོངས་ཅན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ས་འཕྲོས་ཀྱང་གཏོང་བར་བཤད་
 པས། གལ་ཏེ་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཉན་མོངས་ཅན་ཡིན་ན། འདོད་པའི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་མ་ཡིན་པར་བྲལ་
 བ་ལས། སོ་སོ་ཡི།

སྒྲེ་བོར་འདོད་དོ་དེ་ཐོབ་དང་། །

ས་འཕྲོས་ནས་ནི་རྒྱམ་ཉམས་འགྱུར། །²

ཞེས་སྒྲེ་བའི་ས་འཕྲོས་པས་གཏོང་གི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་གཏོང་བར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་བས་ཉན་མོངས་ཅན་མིན་ལ། དགེ་ཅ་ཆད་པ་དག་སོ་སོ་སྒྲེ་

1 མཛད་གནས་བཞི་པ།

2 མཛད་གནས་གཉིས་པ།

བོ་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་བས་དགེ་བའང་མིན་ནོ། །དེས་ན་སོ་སོ་སྤྱོད་པ་ནི་མ་
བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྐྱན་ཡིན་ནོ། །ངན་སོང་དུ་སྤྱོད་འབྱུར་གྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱང་
ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་མིན་དེ། བཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་
བདེན་པ་ལ་ལོག་པར་མི་རྟོག་ཅིང་དེའི་རྗེས་འབྲང་དང་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་ངན་སོང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་དེར་སྤྱོད་བའི་རྒྱལ་ས་མི་དགེ་བའོ།

ཅ་ག། བཟུགས་མིན་དུག་པ་མིན་སྤྱོས་མིན། །

དུག་པ་ཡིད་ཤེས་མིན་པ་དེན་དབང་པོ་ལྟ་ལས་སྤྱོས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ཉོན་མོངས་ཅན་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་མིན་དེ། བདེན་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་དང་
དེའི་འཁོར་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་རབ་དབྱེ་ནི། ཡང་ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ལས་
ལྟ་བ་ནི་དུ། ལྟ་མིན་ནི་དུ་ཞིན།

ཅ་ག། མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཕྱོགས་ནི། །

ལྟ་བ་ཡིན་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱད། ། ༤༡

མིག་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལྟ་བ་ཡིན་དེ། རིམ་པ་ལྟར་
བཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གང་ཞིན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་།
འཇིག་དེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྤྱོད་པའི་ལྟ་བ་དང་། མི་སྤྱོད་པའི་
ལྟ་བ་སྤྱོད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྟ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དུག་
པ་ནི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་སྤྱོད་སྤང་གིས་བོན་དང་བཅས་པ་
དང་དེ་མེད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པས། དེ་དག་གིས་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ལྟ་བ་ན་རིམ་
པ་ལྟར། སྤྱོད་དང་བཅས་པ་དང་། སྤྱོད་མེད་པའི་མཚན་མོ་དང་། ཉོན་མོ་
བཟུགས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། མི་གསལ་བ་དང་གསལ་བ་དང་གིན་དུ་ཆོས་གསལ་བ་
དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ།

ཙ་བ། རྒྱལ་ཤེས་ལྟ་དང་མཚུངས་སྟེས་སྒྲོ། ।

ངེས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ལྟ་མ་ཡིན། ।

འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་
རབ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མིག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་ཤེས་ལྟ་དང་
མཚུངས་ལྡན་དུ་སྟེས་པའི་སྒྲོ་སྟེ་ཤེས་རབ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་
ཡིན་རྟེ། ལྟ་བ་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། །འོ་ན། མིག་ཀྱང་ལྟ་བ་མིན་པར་ཐལ། ངེས་རྟོག་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མིག་གིས་གཟུགས་རྒྱལ་མཐོང་རྟེན་བཅས། ।

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་ཤེས་མིན། । ར

གང་ཕྱིར་བར་དུ་ཚད་པ་ཡི། ।

གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཕྱིར་ལོ། ।

མིག་གིས་གཟུགས་རྒྱལ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་ཞེས་བུའོ། ངེས་པར་རྟོག་
པའི་ཕྱིར་མིན་ནོ། །མིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ངམ་ཞེ་ན། རྒྱལ་ཤེས་རྟེན་པ་
དང་བཅས་པའི་མིག་གིས་མཐོང་གི་དེ་དང་མཚུངས་པས་ནི་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་
མིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། མིག་དེ་ལ་བརྟེན་
པའི་རྒྱལ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་མིན་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ན་
དེ་ནི་ཐོགས་མེད་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཚད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་
མཐོང་བར་འགྱུར་ན། རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་བར་དུ་ཚད་པའི་
གཟུགས་ནི་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཞེས་བུ་བནི་མདོ་སྟེ་པས་དེ་འགོག་པར་
བྱེད་དེ། རྒྱལ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་ཡང་བསྒྲིབས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པར་མི་
འགྱུར་རྟེ། སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས་བར་དུ་ཚད་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ཚང་ན་རྒྱལ་ཤེས་མི་སྟེ་ཡང་།

ཕྱི་ཚང་ན་མཛིང་བྱ་དང་ཆུ་དང་གཤེད་དང་ལྷང་ཆེར་ལ་སྟོགས་པས་ཆོད་པ་ལའང་
ནམ་ཤེས་སྟེ་བའི་ཕྱི་ལ།

ཅ་བ། མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་། །

མཐོང་སྟེ་གསལ་བར་མཐོང་ཕྱིར་ལ། ། ༤༩

མིག་ནི་གཉིས་ཀ་དག་གིས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་སྟེ། མིག་གཅིག་གིས་
བལྟས་པ་ལས་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་པ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱི་ལ། ཀྱང་ཞེས་པ་
གཅིག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ཞེས་པ་འོ། །འོ་ན་མིག་ལ་སྟོགས་པས་ལུལ་དང་སྤང་ནས་
འཛིན་ནམ་མ་སྤང་པར་འཛིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མིག་དང་ཡིད་དང་ན་བ་ནི། །

ལུལ་དང་མ་སྤང་གསུམ་གཞན་དུ། །

མིག་དང་ཡིད་དང་ན་བ་གསུམ་ནི་ལུལ་དང་མ་སྤང་པར་འཛིན་ན། རྒྱུ་
འིང་པོ་ན་ཡོད་པའི་གཟུགས་སྒྲ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། རང་དང་འདབས་ཆགས་སུ་
ཡོད་པའི་ལུལ་མི་འཛིན་ཅིང་ཡིད་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ལ། རྩ་ཁྱེ་ལུས་
གསུམ་གྱིས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ལུལ་དང་སྤང་ནས་འཛིན་ན། རང་དང་འདབ་
ཆགས་པའི་ལུལ་འཛིན་པ་ལ་ཁྱེས་པའི་ཕྱི་ལ། འོ་ན། མིག་གིས་རྒྱུ་འིང་པོ་ན་
ཡོད་པའི་གཟུགས་དང་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་བར་འགྱུར་རྟེན་ཞེ་ན། རྩོན་
མེད་དེ། ཁབ་ལེན་གྱིས་རྟེན་འབྲེན་ཡང་ལུལ་རུང་བ་ན་གནས་པ་འབྲེན་གྱི། མི་
རུང་བ་ན་གནས་པ་མི་འབྲེན་པའི་ཕྱི་ལ།

ཅ་བ། རྩ་ལ་སྟོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི། །

ལུལ་ནི་མཉམ་པ་འཛིན་པར་འདོད། ། ༥༠

རྩ་ལ་སྟོགས་པ་གསུམ་གྱིས་ལུལ་མཉམ་པ་འཛིན་པར་འདོད་དེ། ལུལ་
དང་སྤང་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱི་ལ། མིག་ན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་མི་མཉམ་ཅི་
རྟེན་པ་འཛིན་ཅིང་ཡིད་ནི་མ་ངེས་ན། གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ལ།

ཅ་པ། བ་མའི་རྟེན་འདས་ལ་རྒྱམས་གྱི།

དེ་དག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་འང་ཡིན།

བ་མ་ཡིད་ཀྱི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་ནི་རང་དུས་ན་འདས་པའི་ཡིད་ཡིན་

ལ། འཇུག་ཤེས་ལ་པོ་རྒྱམས་གྱི་རྟེན་ནི་དབང་ཤེས་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་
དང་ཡིད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། མིག་ཤེས་གྱི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དེ་དེའི་
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྟེན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་མུ་བཞི་ལས་མིག་གི་དབང་
པོ་ནི་མིག་ཤེས་གྱི་རྟེན་ཡིན་ལ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་མིན། མིག་ཤེས་གྱི་ཨྲ་ལོག་སྤྱུ་
བའི་སེམས་སྤྱུ་ལ་ཕྱ་ཕྱ་མིག་ཤེས་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ཡིན་རྟེན་མིན། མིག་ཤེས་རང་
དུས་ན་འདས་པའི་ཡིད་གཉིས་ཀ་ཡིན། བཟུགས་ལྷ་ཕྱ་གཉིས་ཀ་མིན་པའོ།།
ཡིད་ཤེས་གྱི་རྟེན་ཡིན་ལ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་མིན་པ་ནི་མེད་ལ། ཡིད་ཤེས་གྱི་ཨྲ་
ལོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་སྤྱུ་བའི་སེམས་སྤྱུ་དེ་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ཡིན་ཡང་རྟེན་མིན་ནོ།།
འོ་ན་འཇུག་ཤེས་ལ་པོ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་པོ་རྟེན་དུ་
འཇོག ཡུལ་རྟེན་དུ་མི་འཇོག་པ་ཅི་ཞེ་ན།

ཅ་པ། དེ་དག་གྱུར་པས་འགྱུར་ཉིད་ཕྱིར།

རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན། ། ུལ

འཇུག་ཤེས་རྒྱམས་གྱི་རྟེན་ནི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་ཤེས་

རྒྱམས་མིག་སོགས་གསལ་མི་གསལ་ལས་གསལ་མི་གསལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་།

མིག་སོགས་དག་གྱུར་པས་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཡན་

གནོད་གྱིས་བདེ་ཐུག་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱམ་འབྲེལ་ལས།¹

“གལ་ནི་རིང་མཐོང་ཆད་ཡིན་ན། །རྒྱུར་བྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་པར་བྱིས།” ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། བྱེད་ཀྱི་མིག་ནི་རང་བཞིན་གསལ་བས་བཟུགས་མི་གསལ་

1 སྤྱུ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ་པའི་ཆད་མ་རྒྱམ་འབྲེལ་ལུ་གཉིས་པ། རྟེན་ལྷན། ཆད་མ།

ཡང་དཔག་ཆད་དུ་མས་བར་དུ་ཚད་པ་ལ་ཡང་མིག་ཤེས་སྒྲིལ་ཞིང་། རྒྱ་བལ་
 སོགས་པ་ལ་འང་དེ་དང་འདྲ་བས་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་གྱིས་རྒྱམ་ཤེས་གསལ་མི་
 གསལ་དུ་སྒྲིལ། གཞུགས་སོགས་འབྱུར་བས་ནི་རྒྱམ་ཤེས་དེ་དག་འབྱུར་བར་མ་
 ཇེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ།

ཅ་ག དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་མཛང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །

དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱམ་ཤེས་བསྐྱེད། །

འཇུག་ཤེས་དེ་དག་ལ་མིག་སོགས་དེ་དག་གི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་མིག་
 སོགས་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་རྒྱམས་འཇུག་ཤེས་
 རྒྱམས་ཀྱི་རྟེན་དང་སྐྱེ་མཛང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་
 དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རའི་སྒྲ་དང་ནས་ཀྱི་ཐུ་གཞུ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། གཞུགས་
 ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲ་ལའི་རྒྱམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པར་འབྱུར་བས་
 སྐྱེ་མཛང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ནི་མ་བསྐྱེད་ནོ། །ཆད་མ་ཀུན་ལས་
 བདུས་ལས་ཀྱང་།¹ “སྐྱེ་མཛང་མ་ཡིན་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྐད་དབང་པོས་
 བྱས།” །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་གལ་དེ་ལུས་གང་ལ་གནས་དེ་མིག་ལ་
 སོགས་པས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱས་དེ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྒྲིད་པ་ན།
 ལུས་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་དང་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་རྒྱམ་ཤེས་རྒྱམས་ས་གཅིག་
 གམ་ཐད་དེ་ཅེ་ན། ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ལུས་
 ལ་ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་སོ། །ལུས་ནི་འདིར་རྟེན་ཁོག་པ་ལ་འདོད། དེ་ལ་མིག་
 སོགས་ལ་དང་གཞུགས་སྒྲ་རེག་བྱ་གསུམ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་།
 མིག་རྒྱ་ལུས་ཀྱི་རྒྱམ་ཤེས་གསུམ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ནའི་ས་པ་
 དང་། རྩི་ར་དང་རྩ་ལྟེའི་རྒྱམ་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་ས་པ་ཁོ་ནའོ།

1 སྐད་དཔྱད་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲ་པའི་ཆད་མ་ཀུན་བདུས། རྩེ་བསྐྱེད། ཆད་མ་ ཅེ ན
 ན ལུ་དང་པོ

ཅ་ག། ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་མ་ཡིན། |
 མིག་གི་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། | ༥༦
 རྒྱམ་པར་ཤེས་པའང་.....། |

དེ་ལ་གོང་མའི་ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ས་ན་
 མིག་མཚན་ཡོད་པས་འོག་མའི་མིག་གིས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་
 ས་པའང། གོང་མའི་ས་པའི་མིག་གི་རྟེན་ཡིན་ནོ། |འོག་མའི་མིག་གི་ཡུལ་ནི་ས་
 གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་གཟུགས་ནི་ཕྱ་བས་དེས་དེ་མི་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་ས་པ་དང་འོག་མའི་ས་པའི་གཟུགས་ནི་གོང་མའི་མིག་གི་ཡུལ་
 ཡིན་ནོ། |ས་གོང་མའི་མིག་གི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པའང་ས་འོག་མའི་མིག་ལ་བརྟེན་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མའི་རྒྱམ་ཤེས་མཚན་ནི་འོག་མའི་མིག་དམན་པ་ལ་མི་བརྟེན་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འོག་ས་དང་རང་སའི་རྒྱམ་ཤེས་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ།། འོག་
 མའི་རྒྱམ་ཤེས་བརྟེན་པ་ཞེས་པའང་འདྲོད་པའི་རྒྱམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 མིག་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། རང་ས་ན་རྒྱམ་ཤེས་མཚན་ཡོད་པས་དགོས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་ས་ན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱམ་ཤེས་
 མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ།། དེའི་རྒྱ་མཚན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་
 གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་ན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
 རྒྱམ་ཤེས་ཀྱིས་ས་གང་དུ་གཟུགས་མཐོང་ལ། ལུས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གང་གི་
 རྒྱམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་གཟུགས་མཐོང་ཞེ་ན།

ཅ་ག།དེ་ཡི་གཟུགས། |
 ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། |

མིག་གི་རྒྱམ་ཤེས་དེ་ཡིས་གཟུགས་ནི་ས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་གྱེ། མིག་
 གི་རྒྱམ་ཤེས་དེ་ཡིས་གཟུགས་ནི་རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་སའི་གཟུགས་ཀྱང་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཅི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདྲི་འདྲོད་དེ།

འདྲོད་པའི་མིག་གི་རྒྱམ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རང་སའི་གཟུགས་ཁོ་ན་མཐོང་གི་གོང་མའི་
 གཟུགས་མཐོང་བ་ནི་མིན་དེ། དེ་ནི་བསྐྱལ་བའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱི་དུ། དེས་
 ན་འདྲི་ར་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་མའི་
 སའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའོ། །རྒྱམ་ཤེས་ཀྱིས་ས་
 ཐམས་ཅད་པའི་གཟུགས་མཐོང་བར་མ་བྱེད་དེན་ལུས་ཀྱི་འང་གཟུགས་དང་རྒྱམ་ཤེས་
 གཉིས་ཀས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་ཞིང་དེན་བྱེད་དེ། གཟུགས་ནི་འདྲོད་པའི་ལུས་ལ་
 རང་ས་དང་གོང་མའི་ས་པ་མཐོང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གསུམ་པའི་བར་གྱི་
 ལུས་ལ་རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་སའི་གཟུགས་མཐོང་། བསམ་གཏན་བཞི་
 པའི་ལུས་ལ་ནི་རང་ས་དང་འོག་སའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ་། །རྒྱམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་འདྲོད་པའི་ལུས་ལ་བདེན་ནས་རང་སའི་རྒྱམ་ཤེས་དང་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་རྒྱམ་ཤེས་སྦྱང་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལུས་ལ་ནི་རང་སའི་རྒྱམ་
 ཤེས་ཁོ་ན་སྦྱང་པར་བྱེད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུས་ལ་ནི་འོག་ས་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྒྱམ་ཤེས་ཁོ་ན་སྦྱང་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་
 ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཞེས་བྱ་བའང་ཅི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ།

ཅ་ག། རྒྱ་བའང་དེ་བཞིན་གསུམ་དག་ནི། །

ཐམས་ཅད་རང་གིས་པ་ཉིད། ། རྒྱ

ཇི་ལྟར་མིག་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་བའང་དེ་བཞིན་དུ།

ལུས་ལ་འོག་མའི་རྒྱ་བ་མིན། །

རྒྱ་བས་གོང་མའི་སྒྲ་མ་ཡིན། །

རྒྱམ་པར་ཤེས་པའང་དེ་ཡི་སྒྲ། །

ལུས་ཀྱི་འང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། །

ཞེས་བྱ་ཆེར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །རྩ་ལྟེ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་ནི་ཡུལ་དང་
རྒྱམ་ཤེས་དང་རྟེན་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་རང་གིས་པ་ཉིད་ཡིན་དེ། དེ་དག་དབང་པོ་
དང་ཕྱད་པས་འཛིན་པས་ཚད་པ་དང་འིང་པའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ལུས་ཀྱི་རྒྱམ་ཤེས་འོག་དང་ནི། །

རང་གིས་ཡིད་མ་ངེས་དེ། །

དེ་ལྟར་སྒྱིར་བཏང་ནས་དམིགས་བསལ་ནི་ལུས་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་
རེག་བྱ་ནི་རང་གིས་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ཀྱི་རྒྱམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
ནས་བཞི་པའི་བར་དུ་སྒྱེས་པ་དག་རེག་བྱ་འཛིན་ན་འོག་མ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ས་པ་
དང་། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྒྱེས་པ་དག་རེག་བྱ་འཛིན་ན་རང་གིས་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཚུལ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱམ་ཤེས་དང་དེའི་རྟེན་ལུས་ནི་ས་མ་
ངེས་དེ། རེས་འགའ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་པ་དང་། རེས་འགའ་མི་
མཚུངས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་བཤད་པ་ནི།

ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས།

ཙ་བ། གཉིས་ཀྱིས་རྒྱམ་ཤེས་ཕྱི་ཡི་ལ། །

རྒྱམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་གྱི་ཕྱི་ཡི་
སྒྲིམ་ཆེད་ལྟ་ཡིན་དེ། གཟུགས་ནི་མིག་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་
བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ལྷག་མ་ཁམས་བཅུ་གསུམ་ནི་སྒྲིམ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
ཡུལ་མིན་པས་ཡིད་ཀྱི་རྒྱམ་ཤེས་གཅིག་པོས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ།

ཡང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས།

ཙ་བ། འདུས་མ་བྱས་ཆོས་ཉིག་པའོ། ། ར་

ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་
 ཉག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་མི་ཉག་པ་འོ། །ཡང་
 ཁམས་དེ་དག་ལས་དབང་པོ་ཡིན་པ་ནི་དུ། མིན་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། ཚོས་ཀྱི་ཕྱིང་དང་གང་དག་ནི། །

བཅུ་གཉིས་ནང་གི་ར་བཤད་དབང་པོ། ། ༤༧

མདོ་ལས།¹ དབང་པོ་ནི་བྱ་ཅ་གཉིས་གསུངས་པས། ཚོས་ཁམས་ཀྱི་
 ཕྱིང་ཕྱོག་དང་ཚོར་བ་ལྟ་དང་དད་སྟགས་ལྟ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཆ་སྟེ་
 བཅུ་བཞི་དང་། མིག་ལ་སྟགས་པ་ཁམས་གང་དག་ནང་གི་བཤད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་
 དེ་དག་ནི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། མིག་སྟགས་ལྟ་ནི་སྟ་སྟར་དབང་པོ་དང་། པོ་མའི་
 དབང་པོ་ནི་ལུས་དབང་དུ་འདུས་ལ། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་
 དབང་པོ་གསུམ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་འི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལྟག་མ་ཚོས་
 ཁམས་ཀྱི་ཕྱིང་དང་གཟུགས་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་ནི་དབང་པོ་མིན་པར་གྲུབ་པོ།

ཅ་ག། ཚོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ཁམས་
 བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་དང་པོ་འོ།

ཚོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཁམས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 སྟེ་གནས་དང་པོ་འི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འོ།

1 དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟེ། རྟེན་གཤམ། མདོ་སྟེ། ས་
 ༡༧༥ བ དབང་པོ་ནི་བྱ་ཅ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྟེན་གཤམ་
 དབང་པོ་དང་། རྟེན་དབང་པོ་དང་། ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ།

‡ གཉིས་པ་དབང་པོ་བསྟན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོའི་རྣམ་
གཞག་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚས་ཀྱི་སྒྲི་རྒྱུ་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་(དབང་པོའི་རྣམ་
གཞག་)ལ་དྲུག །དབང་པོའི་རང་བཞིན། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ངོ་གོ རྣམ་
པའི་རབ་དབྱེ། དབང་པོ་རྟེན་གཏོང་། དགོས་ཆུང་ཆུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་དབང་པོ་དུས་
འཕྲོག། དབང་པོའི་ལྷན་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་(དབང་པོའི་རང་བཞིན་)ལ། དབང་
པོའི་བྱེད་ལས། དབང་པོའི་གྲངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་(དབང་པོའི་བྱེད་ལས་)ནི།
བཅུ་གཉིས་ནང་གི་ར་བཤད་དབང་པོ། ཞེས་བཤད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་གྲེ
ན། ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན། དབང་པོ་ནི་
གུ་ཅ་གཉིས་པོ་གང་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། ལྷ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ། །

དབང་བྱེད་.....། །

མིག་སྟགས་དབང་པོ་ལྷ་པོ་རྣམས་ནི་དོན་བཞི་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ལུས་
མངེས་པ་དང་། ལུས་བསྐྱང་བ་དང་། རང་རང་གི་རྣམ་གསུམ་མཚུངས་ལྷན་
དང་བཅས་པ་བསྟེན་པ་དང་། བྱན་མོང་མིན་པའི་རྒྱལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
དག་ལུས་མངེས་པ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་དག་མེད་ན་ལུས་མི་མངེས་པར་འབྱུར་
བའི་ཕྱིར། ལུས་བསྐྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། མིག་རྣམ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་
གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲ་ཐོས་ནས་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ལྟུང་གསུམ་གྱིས་
ཁམས་ཀྱི་ཟས་ལ་འོངས་སྐྱད་དེ་ལུས་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱལ་དབང་བྱེད་དེ། མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ནས་ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་རེག་པའི་
བར་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཅ་བ།བཞི་རྣམས་གཉིས་ལ་ལོ།

པོ་མོའི་དབང་པོ་སྟག་ཡིད་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་
བྱེད་དེ། པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཉིས་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ།

སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྱག་དང་ཁྱད་པར་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ། བོ་མའི་དབང་པོ་
 དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྱག་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བོ་མའི་དབང་
 པོ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་དང་ཁ་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་། འགྲུལ་སྐྱོད། སྐད་གསང་
 མཐོ་དམའ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། སྟོག་གི་
 དབང་པོས་དོན་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། རིས་མཐུན་གནས་པ་དང་རིས་མཐུན་
 མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོས་རིས་
 མཐུན་མཚམས་སྦྱར་བ་དབང་བྱེད་ན་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།
 སྟོག་གིས་བར་དོ་ཁོ་ནར་མཚམས་སྦྱར། ཡིད་ཀྱིས་སྦྱོང་སྦྱིད་དུ་ཡང་མཚམས་སྦྱར་
 བའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཡིད་དབང་གིས་ཀྱང་དོན་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། རིགས་
 མཐུན་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་མཐུན་པར་དབང་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་དེ། དབང་བྱེད་མཁན་ཀུན་སྤོང་གི་ཡིད་དགེ་མི་དགེ་ལས་དེས་ཀུན་ནས་བསྐངས་
 པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དགེ་མི་དགེར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ལོ་ནི་མ་རངས་པའི་ཆིག་གོ།

ཙ་པ། ལྷ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ནི། །

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་ལ། ། ༡

ཚཱ་བའི་དབང་པོ་ལྷ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཚཱ་བ་
 བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། སྟུག་བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ལས་
 ཞི་སྤང་དང་། བདར་སྟོམས་ལས་གདོ་ཕྱག་རྒྱས་པར་འབྱུར་ཞིང་། དེ་དག་ལས་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་
 ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་མངོན་
 བྱུར་མགོ་གནོན། ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གཅོད་པའི་ཕྱིར།

མདོ་ཐེ་པ་ན་ལེ།¹ མིག་སྟགས་དབང་པོ་ལུས་ལུས་མཛེས་པ་དང་ལུས་བསྐྱང་བ་
དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི།

ཙ་བ། རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། ।

དམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་བྱལ། ।

རང་རང་གི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་
ཡིད་དབང་གིས་ཤེས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མཚུངས་ལྡན་
དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་པོ་དེ་དབང་པོར་བཞག་གོ།
པོ་མོའི་དབང་པོས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་བྱ་དང་ཁྱད་པར་ལ་དབང་མི་བྱེད་དེ།
གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་བཞིན་ནོ།

ཙ་བ། མོ་ཉིད་པོ་ཉིད་ལ་དབང་ཕྱིར། ।

ལུས་ལས་མོ་དང་པོ་དབང་དག། ༡

པོ་ཉིད་མོ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་དབང་པོར་བཞག་
གོ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞིན། ལུས་དབང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་མོ་དང་པོ་
དབང་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་གཞན་ནི་མེད་དེ། རང་ལུ་གྱི་རིག་བྱ་འཛིན་པའི་
དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཐེ་པའི་རང་ལུགས་ནི། རིག་བྱ་
འཛིན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ལོ། །སྟོག་དབང་གིས་རིས་
མཐུན་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མ་ཡིན་དེ། ཡིད་དབང་ཉིད་ཀྱིས་རིས་
འདྲ་ཕྱི་མ་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། རིགས་གནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། ।

1 མཆིམས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་མཛོད་འབྲེལ་མཛོད་པའི་བྱ་ན། ༡༠༡ དགའ་གར་དཔེ་
མཛོད། མདོ་ཐེ་པའི་ལུགས་ནི་མིག་ལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་
དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་ངོ་། །མཛོད་རང་འབྲེལ་སྟགས་ལས་གཞན་དག་ན་རེ་ཞེས་པ་ལས་མདོ་ཐེ་
པ་ཞེས་མིག་སྟགས་ལ།

རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །

སྒྲིག་དང་ཚེར་བ་རྣམས་དང་ནི། །

དད་སྟགས་དབང་པོ་ལྟར་འདོད་དོ། ། ༣

དེས་ན་རིས་མ་བྱུན་གནས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།

རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་པ་བཞིན་སྒྲིག་དང་། ཚེར་བ་ལྟ་བུ་

རྣམས་དང་། དད་སྟགས་དབང་པོ་ལྟ་ནི་དབང་པོར་འདོད་དོ།

ཙ་པ། བྱང་ན་འདས་སྟགས་གོང་ནས་གོང་། །

འཕྲོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །

ཀུན་གྱིས་བྱེད་དང་ཀུན་གྱིས་དང་། །

དེ་བཞིན་ཀུན་གྱིས་ལྷན་དབང་པོ། ། ༤

གོང་ནས་གོང་དང་མ་བྱས་འཕྲོབ། །སྟགས་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་

བསྒྱུར་དེ། རང་གི་གོང་མ་ཀུན་གྱིས་པའི་དབང་པོ་འཕྲོབ་པ་དང་། དེའི་གོང་

མ་ཀུན་གྱིས་ལྷན་པའི་དབང་པོ་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་འཕྲོབ་པ་ལ་དབང་

བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། རིམ་པ་བཞིན་མི་གསལ་པ་ཀུན་གྱིས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་

གྱིས་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་ལྷན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དབང་པོར་བཞག་གོ། སྟགས་

པས་མཐོང་སྤང་སྤང་བ་དང་། སྒྲུབ་སྤང་སྤང་བ་དང་། མཐོང་ཚེས་ལ་བདེ་བར་

གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དབང་པོར་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་(དབང་པོའི་གྲངས་ངེས་)ནི། ངག་སྐྱབ་དང་ལག་པ་ལེན་པ་དང་

ཀྱང་པ་གོམ་པ་འདོད་བ་དང་། འདོམ་ཀུན་དགའ་བ་དང་། ཉེར་གནས་ཟག་པ་

འདོད་བ་ལ་དབང་བྱེད་པ་མིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་

ཤིང་། ངེས་དེ།

ཙ་པ། སེམས་ཀྱི་ནིན་དང་དེའི་བྱེད་པ། །

གནས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཉིད། །

ཆོགས་དང་རྣམ་པུང་ཁི་ལྷེད་པ།

དབང་པོ་དག་གུང་དེ་མེད་ན། | ༥

སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་དང་། རིས་མཐུན་
 བནས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པུང་གི་རྒྱ་ཚྭས་དང་།
 རྣམ་པར་ཕྱང་པའི་ངོ་པོ་ཇི་སྟེང་པ་དབང་པོ་དག་ཀྱང་དེ་སྟེང་དུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྟེན་
 མིག་སྟོན་པ་དབང་པོ་ལྟ་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་སེམས་ཅན་དེའི་བྱེ་
 བྲག་དང་། སྟོན་རིས་མཐུན་བནས་པ་དང་། ཚོར་པ་ལྟ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་། དང་སྟོན་པ་ལྟ་རྣམ་པུང་གི་རྒྱ་ཚྭས་དང་། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་
 རྣམ་པུང་གི་ངོ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི། ।

ཕྱི་དང་གནས་དང་ཉེར་སྤྱོད་ལས། །

བརྒྱ་བཞི་དེ་བཞི་ཉེ་ལྷན་པ་ལ།

དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། ། ༦

ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ན་ཤི། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་། འཁོར་བའི་
སྐྱེ་བ་དང་། འཁོར་བར་གནས་པ་དང་། འཁོར་བར་ཉེ་བར་ཡོང་ས་སྤྱོད་པ་
ལས་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སྟགས་དབང་པོ་ལྟ་འཁོར་བར་
འཇུག་པའི་རྟེན་དང་། ཡོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འདུ་འབྲེད་ལས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་
དང་། སྟག་གི་དབང་པོ་ས་འཁོར་བར་གནས་པ་དང་། ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་
ཡན་གཞི་དེ་ལ་སོ་སོར་ཉེ་བར་ཡོང་ས་སྤྱོད་པའི་ཕྱི་ཤི། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་འཇུག་
པ་ལས་ལྟག་པ་རྣམས་ཀྱང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་དང་། རྣམས་ཀྱང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་།
གནས་པ་དང་། ཉེ་བར་ཡོང་ས་སྤྱོད་པ་ལས་དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་བསྐྱེད་བཞག་
པ་ཡིན་ཏེ། དད་སྟགས་དབང་པོ་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་དུ་འཇུག་པའི་གཞི་དང་། མི་ཤེས་
པ་ཀན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ས་རྣམས་ཀྱང་དང་བོར་སྐྱེ་བ་དང་། ཀུན་ཤེས་

པའི་དབང་པོས་བྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་ལྟན་པའི་དབང་པོས་ཉེན་
མོངས་སྤངས་པའི་དགའ་བདེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ (སྐབས་སུ་བབ་པའི་ངོ་བོ་) ལ་གཉིས། ཚེར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་
བཤད་པ། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ཚེར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་
བཤད་པ་)ནི། འོ་ན། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། མིག་སྟོགས་
དབང་པོ་དུག་དང་པོ་མའི་དབང་པོ་གཉིས་སུ་བཤད་ཟེན་ལ། སྟོག་དང་དང་
སྟོགས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་ཚེར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་དང་དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་སྐབས་
འདིར་བཤད་པར་བྱའོ། །འོ་ན། ཚེར་བའི་དབང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག། ལུས་ཚེར་སེམ་པ་མ་ཡིན་གང་། །
སྟོག་བསྐལ་དབང་པོ་སེམ་པ་ནི། །
བདེ་བའོ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། །
སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། ། ལ

ལུས་ཀྱི་ཚེར་བ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚེར་བ་ཡིན་ལ།
ལུས་ཚེར་སེམ་པ་མ་ཡིན་པར་གདུང་བར་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོག་བསྐལ་གྱི་
དབང་པོ་འོ། །དེ་སེམ་པར་མྱོང་བ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་
པ་ན་སེམས་ཀྱི་ཚེར་བ་སེམ་པར་མྱོང་བ་དེ་ནི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འོ། །

ཅ་ག། གཞན་ན་དེ་ཡིད་བདེ་བ་ཡིན། །
སེམས་ཀྱི་སེམ་པ་མ་ཡིན་པ། །
ཡིད་མི་བདེ་བའོ་གདང་སྟོམས་ནི། །
བར་མའོ་གཉིས་ཀའི་མི་རྟོག་ཕྱིར། ། ས

གཞན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་མན་ཆད་ན་སེམས་ཚེར་སེམ་པ་མྱོང་བ་དེ་
ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་ཚེར་བ་སེམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཉམས་སུ་
མྱོང་བ་དེ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་འོ། །བདང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་སེམ་གདུང་

བར་མ་མྱོང་བའོ། །དེ་ལུས་ཚར་དང་སེམས་ཚར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་
གཉིས་ཀའི་ཚར་བ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་བདེ་སྤྱད་ལྟར་སྤོང་མེད་པར་དེ་གཉིས་གཅིག་
དུ་སྤྱད་པའི་སྤྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དོ། །སེམས་ཀྱི་ཚར་བ་བདེ་སྤྱད་ནི་
ཕལ་ཆེར་རྣམ་རྟོག་ལས་སྒྲུ། ལུས་ཀྱི་ཚར་བ་བདེ་སྤྱད་རྣམ་རྟོག་ལ་མི་ལྟོས་པར་
ལུལ་གྱི་དབང་གིས་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་སྒྲུ་བ་ཡོད་པས་སྤོང་བ་བྲལ་ན། དབང་
སྤོང་སྤྱུ་གཉིས་ནི་མི་རྟོག་པར་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དདེ་སྤྱད་
གཉིས་སྤོང་མེད་པར་གནད་ལ་འོངས་སྤྱད་པ་དང་། ལུས་ཚར་བརྟན་སེམས་ཚར་
མི་བརྟན་པས་སྤོང་བ་བྲལ་ན་ལ། འདི་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།
གཉིས་པ་(དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་བ། མཐོང་བསྐྱེད་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་དག།

གསུམ་ཡིན་མོད་ཀྱི།

དད་སྤོང་སྤྱུ་དབང་པོ་ལྟ། ཡོད་དབང་། དད་བའི་དབང་པོ། ཡོད་
བདེ་བའི་དབང་པོ། དབང་སྤོང་སྤྱུ་དབང་པོ་སྤྱེད་ག། མཐོང་ལམ། ཟག་
མེད་སྤོང་ལམ། མི་སྒྲོབ་ལམ་ན་ཡོད་པ་རྣམས། རིམ་པ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་
ཀྱན་ཤེས་པ། ཀྱན་ཤེས་པ། ཀྱན་ཤེས་ལྟར་པའི་དབང་པོ་གསུམ་ཡིན་མོ།

གསུམ་པ་(རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་)ལ་བཞི། རྒྱུགས་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ལ།
ངོ་བོ་ལ། རྒྱང་བྱ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ་ལོ། །དང་པོ་(རྒྱུགས་)ནི། དབང་པོ་
ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལ་ཟག་བཅས་ནི་དུ། ཟག་མེད་ནི་དུ་ཞེ་ན།

ཅ་བ།གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད། །

གཟུགས་ཅན་སྤྱོད་དང་སྤྱད་བཟུལ་དག །

ཟག་དང་བཅས་པ་དག་རྣམ་གཉིས། ། ༩

དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་དེ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་སྤྱོད་དང་སྤྱད་བཟུལ་དང་ཡོད་མི་བདེ་བའི་དབང་

པོ་དག་ནི་ཚས་ཅན། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་མིན་པའི་
འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་དགུལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་
ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་ཚས་པ་ན་ཡོད་པ་ཟག་མེད་དང་། འདུས་
བྱས་གཞན་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱ་འབྲས་)ནི།

ཅ་ག་སྟོག་ནི་རྣམ་སྟིན་.....༥༥

སྟོག་གི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་སྟིན་ཡིན་ཏེ། ངན་འབྲོ་ན་ཡོད་པ་མི་དགེ་བའི་
ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟིན། བདེ་འབྲོ་ན་ཡོད་པ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན། དབྲ་བཅོམ་པ་སྐྱུ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་འཛེག་བྱེད་པར་བཤད་པའི་སྟོག་གི་
དབང་པོ་དེ་གང་གི་རྣམ་སྟིན་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། བསྟན་བཅོས་ལས་དགེ་
སྤོང་དབྲ་བཅོམ་པ་རྩུ་འཕྲུལ་དང་ལྷན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་
དང་གང་ཟག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ལྷུང་བ་ཟེད་དང་ཆོས་གོས་སོགས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱང་
ཡུལ་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས།
དེ་ལས་ལངས་ནས་བདག་གི་འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྟིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆེའི་རྣམ་སྟིན་དུ་
བྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་ཡོད་ལ་སེམས་ཤིང་ངག་དུ་ཡང་བཟོད་པས་འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་སྟིན་
དེ་ཆེའི་རྣམ་སྟིན་དུ་འབྱུར་ཞེས་བཤད་པས། མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟིན་ཡིན་
ཞེས་ཟེལ། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། དབྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུ་ཆེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་
འཛེག་བྱེད་པ་མེད་པས་ཐོན་གྱི་སོ་སྟེའི་གནས་སྐབས་སུ་ལས་ཀྱིས་ཆེ་ལོ་བཟུ་བྱལ་པར་
འཕངས་པ་པར་སྐབས་སུ་དུས་མ་ཡིན་པར་གི་ནས་སྟོག་གི་བར་ཆད་ནས་ཆེ་ལྷག་
ལུས་པ་མཐོང་ནས་སྤར་གྱི་སྤྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆེ་འདི་ལ་འདྲན་པར་བྱེད་པས་ཐོན་
གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟིན་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། བཅུན་པ་དབྱངས་སྟོགས་ན་ཟེ། ཆེ་སྤོང་
བར་བྱེད་པའི་ཆེ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྟོབས་དེ་
ལྷར་ལུས་འདི་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བཟུས་ཀྱི་ཆེ་གནས་པ་དང་མཐུན་པའི་

ལུས་ཀྱི་འཕྲུ་བ་བསྐྱེད་ནས་ཆེ་སྤྱིང་བར་བྱེད་པའི་དྲིང་ཏེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལས་ཕྱང་བ་
 ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱམ་སྒྲིན་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཡལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོག་
 རྒྱམ་སྒྲིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་པོ། །འོན་ཀྱང་གི་དྲེན་ལ་གཏོང་འཛེག་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིང་གསུམ་གྱི་སྒྲིས་པ་བྱད་མེད་ཀྱི་དྲེན་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་
 ཏེ། གཞན་ལ་དེ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་མི་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་བྱེད་ན།
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྒྲིམ་པའི་དུས་དང་མི་སྦྱོར་པའི་རྒྱམ་སྟོན་བཞི་གིས་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཉིན་མོངས་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྩོ་བས་དྲིང་ཏེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 གཏོང་འཛེག་གི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཛེག་ཚུལ་སྤར་བཤད་ལ། གཏོང་ཚུལ་ནི།
 དགེ་སྤྱོད་དབྱ་བཅོམ་པ་རྩུ་འཕྱུལ་དང་ལྷན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་དགེ་
 འདུན་ནམ་གང་ཟླ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་ལྷུང་བ་ཟེད་དམ་ཆོས་གོས་གང་ཡང་རུང་བ་
 ལུལ་ནས་བསམས་བཞིན་དུ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས།
 དེ་ལས་ལངས་ནས་བདག་གི་ཆའི་རྒྱམ་སྒྲིན་དེ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱམ་སྒྲིན་དུ་བྱུར་ཅིག་
 རྒྱམ་དུ་ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་ངག་དུ་ཡང་བཞིན་དེ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།
 གཏོང་འཛེག་གི་དགོས་པ་ནི། རང་ཉིད་ཆེ་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་མཐོང་
 ཞིང་གནས་ན་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་ཐོགས་པར་མཐོང་ནས་འཛེག་པར་བྱེད་
 ཅིང་། རང་ཉིད་ཆེ་འདིར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཀྱང་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་
 ཡན་པར་མ་མཐོང་ན་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྟོག་གི་འདུ་བྱེད་དག་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཆའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་ཞེས་གསུངས་ན། སྟོག་དང་ཆེ་ལ་
 ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་ན་པོ། ཁྱད་པར་མེད་དེ། བསྟན་
 བཅོས་ལས། སྟོག་གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར། མདོ་སྒྲེ་པ་ན་པོ། སྟོག་ནི་ཆེ་འདིའི་ལས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་
 ལ། ཆེ་ནི་ཆེ་སྤྱིང་འཛིན་ལས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་པོ། །འོ་ན།
 སྟོག་གི་འདུ་བྱེད་དག་ཅེས་མང་ཆིག་སྒྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་སྒྲ་

བ་ན་ཅེ། སྲོག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་གདོང་འཛེག་མི་རུས་པའི་སྲོག་གི་རྒྱུན་ལ་
 གདོང་འཛེག་བྱེད་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཟེ། མདོ་ཐེ་པ་ན་ཅེ། སྲོག་དེ་འདྲ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་དུ་མ་དང་ལྷན་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ན། དཔེར་ན། ཁམས་
 འོག་མ་གཉིས་ན་ཡུང་པོ་ལ་དང་། ཁམས་གོང་མ་ན་ཡུང་པོ་བཞི་དང་ལྷན་པ་བཞིན་
 རོ། །དེས་ན་སྲོག་ཇས་གཅིག་ཁོ་ནར་ངས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདྲ་བྱེད་དུ་མ་དང་ལྷན་པ་
 ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་སྲོག་དག་ཅེས་སྒྲོས་རིགས་ཀྱི། འདྲ་
 བྱེད་དག་ཅེས་སྒྲོས་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཟེ། བྱེད་བྱ་དུ་སྒྲོན་པའི་སྐྱ་ཆེའི་
 གདོང་འཛེག་བྱེད་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མདོ་ཐེ་པ་ན་ཅེ། འཆི་བ་ལ་མངའ་
 བརྟེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱ་ཆེའི་འདྲ་བྱེད་གདོང་བ་དང་། ཆེ་ལ་མངའ་བརྟེས་པའི་ཕྱིར་
 དུ་སྐྱ་ཆེའི་འདྲ་བྱེད་ཟུང་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་རོ། །
 དེ་བས་ལྷག་པ་ནི་མ་ཡིན་ན། དེ་ཕྱིན་ཆད་སྐྱ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མེད་པ་དང་།
 ཇུ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུད་པ་བསྒྲམས་པས་ངས་བཞེད་ན་བསྐལ་པའང་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་
 བཞུགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དམ་བཅའ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ཅི། བྱེད་བྱ་སྒྲོ་བ་ན་ཅེ། བདུད་བཞི་བཅོམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་ན། དེ་ཡང་དོ་ཇི་གདན་གྱི་སྲོ་ལ་ཐུན་དང་པོ་ལ་ལྷའི་བྱའི་བདུད་
 བཅོམ། ཐུན་གསུམ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྐྱ་
 ཆེའི་འདྲ་བྱེད་ཟུང་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་
 བཅོམ། བྱུང་ལུལ་དུ་ཡུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་ཡུང་ན་ལས་
 འདས་ནས་ཡུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞན་རྣམས་རྣམས་སྒྲིན་
 ཡིན་རྣམས་ཞེ་ན།

ཅ་པ།བཅུ་གཉིས་གཉིས། |
 ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་བདེ། |
 མ་གདོགས་པ་སྟེ་.....། |

དབང་པོ་བཅུ་གཉིས་ལ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་པ་དང་རྣམ་སྒྲིན་མིན་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་དང་ཡིད་མི་
 བདེ་བ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཁ་ཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་
 ཡོད་དེ། རྣམ་སྒྲིན་དང་རྩམ་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བ་བཞི་དང་
 ཡིད་གྱི་དབང་པོ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་མ་ཡིན་ལ་གཞན་
 ནི་རྣམ་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་མ་གཏོགས་དེ། དགེ་བར་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མི་བདེ་མ་གཏོགས་དེ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དངེས་པའི་
 ཕྱིར།

ཙུ་བ།དེ་གཅིག་ནི།

རྣམ་པར་སྒྲིན་བཅས་བཅུ་རྣམ་གཉིས། ། ༡༠

ཡིད་དང་ཆོར་བ་གཞན་དང་ལ་སོགས། །

ཡིད་མི་བདེ་དེ་གཅིག་པུ་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་དེ། དགེ་
 བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་གང་རུང་དངེས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་དང་ཆོར་བ་གཞན་
 བཞི་དང་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་བཅུ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དང་སོགས་
 གྱི་དབང་པོ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་
 ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་དང་ཆོར་བ་གཞན་
 བཞི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྒྲིན་བཅས་དང་། དེ་
 ལས་གཞན་ཟག་མེད་དང་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་བཅས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་
 སོ། །ཁ་ཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་བདུན་དང་སྟོག་གི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་དང་བཅས་
 པ་མ་ཡིན་དེ། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ངོ་བོ་ལ་)ནི།

ཙུ་བ། དགེ་བ་བརྒྱད་ཡིད་མི་བདེ་བ། །

རྣམ་གཉིས་ཡིད་དང་ཆོར་བ་གཞན་ནི། །

རྒྱམ་གསུམ་གཞན་ནི་རྒྱམ་པ་གཅིག ། ༡༡

དབང་པོ་ཐ་མ་བརྒྱད་ནི་དགེ་བ་ཡིན་དེ། ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག
འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིས། ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་དགེ་མི་དགེ་
རྒྱམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དེ། དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་དགེ་བ་དང་།
མི་དགེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིས། ཉི་འོག་པ་དང་མདོ་ཟེ་
པ་ལྟར་ན། ལུང་མ་བསྟན་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་འབྱུང་བས་
ལུང་མ་བསྟན་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེས། ཡིད་དང་ཚེར་བ་གཞན་བཞི་ལ་ནི་དགེ་
མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་ཡོད་ལ། གཞན་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྟོག་སྟེ་
བརྒྱད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྒྱམ་པ་གཅིག་ལུ་ཡིན་དེ། དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་ཚེས་ཡིན་པའི་ཕྱིས།

དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལས་འདོད་པར་གདོགས་པ་ནི་དུ།
གཟུགས་སུ་གདོགས་པ་ནི་དུ། གཟུགས་མེད་དུ་གདོགས་པ་ནི་དུ། ཁམས་སུ་མ་
གདོགས་པ་ནི་དུ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། ཇི་མེད་མ་གདོགས་འདོད་པར་གདོགས། །

པོ་མའི་དབང་དང་སྟུག་བསྐྱེད་དག །

མ་གདོགས་གཟུགས་གདོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། །

བདེ་བའང་མ་གདོགས་གཟུགས་མེད་གདོགས། ། ༡༢

ཇི་མ་མེད་པ་གསུམ་དང་དེའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྒྱམས་ནི་ཁམས་སུ་མ་གདོགས་དེ།
ཟག་མེད་པའི་ཕྱིས། དབང་པོ་གཞན་རྒྱམས་འདོད་པར་གདོགས་དེ། འདོད་
པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིས། ཇི་མེད་གསུམ་དང་པོ་མའི་དབང་
པོ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དག་མ་གདོགས་པ་རྒྱམས་གཟུགས་སུ་གདོགས་
དེ། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིས། གཟུགས་ཁམས་ན་པོ་མའི་
དབང་པོ་མ་གདོགས་དེ། དེ་ན་འཁྲིག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་། པོ་

མའི་དབང་པོ་དེ་རྟེན་མི་མངའ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། གཞུགས་ན་སྤྱུག་བསྐལ་མེད་དེ།
 རྒྱལ་བྱས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡང་མེད། རྟེན་གྱིས་བྱས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་ཡང་མེད་
 པའི་ཕྱི་དུ། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མི་དགེ་བ་མེད་པའི་ཕྱི་དུ། བཞིས་པ་བྱུང་སྟེ།
 ལུས་འོད་ལྗང་དང་ས་བའི་ཕྱི་དུ། དེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་དེ། རྒྱལ་བྱས་པའི་
 ཡིད་མི་བདེ་ཡང་མེད། རྟེན་གྱིས་བྱས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱི་དུ་དེ།
 རིམ་བཞིན་ཁོང་ཁྱོད་སྤངས་པའི་ཕྱི་དུ་དང་། བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱེད་
 པར་འབྱུར་རོ། །བདག་གི་གཏན་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱེད་པར་འབྱུར་རོ།
 བདག་གི་དགྲ་བོ་ལ་ཕན་པ་བྱས་སོ་བྱེད་དོ་བྱེད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་ཀླན་ནས་མནར་
 སེམས་པའི་དངོས་པོ་དགྲ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱི་དུ། དབང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསམ་
 བཅུན་དང་པོ་ན་ཡོད་ལ། བསམ་བཅུན་གཉིས་པ་ན་བདེ་བའི་དབང་པོ་མེད།
 བསམ་བཅུན་བཞི་པ་དང་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་གཉིས་
 ཀ་མེད་དོ། །དེ་དག་གི་སྤྱིང་དུ་གཞུགས་ཅན་བདུན་དང་བདེ་བ་དང་འང་གི་རྒྱས་ཡིད་
 བདེ་བའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བརྒྱན་ནི་གཞུགས་མེད་དུ་གཏོགས་དེ།
 གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཕྱི་དུ།

བཞི་པ་ (སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ་) མི།

ཅ་པ། ཡིད་དང་ཆོར་བ་གསུམ་རྣམ་གསུམ། །

གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡིད་མི་བདེ། །

དགྲ་ནི་བསྐྱེད་པས་ལྟ་པོ་ནི། །

སྤང་བར་བྱ་མིན་ཡང་གསུམ་མིན། ། ༡༩

ཡིད་དང་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བ་དང་སྦྱུམས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ལ་མཐོང་
 སྤང་དང་། སྦྱེད་སྤང་དང་། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ།
 མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྟན་མཐོང་སྤང་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་སྦྱེད་
 སྤང་དང་། ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། ཡིད་མི་བདེ་བ་མཐོང་ལམ་

དང་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་མཐོང་
 སྤང་དང་། སྒྲིམ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་སྒྲིམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟུགས་ཅན་
 བདུན་དང་སྤྱལ་དང་སྤྱལ་བསྐལ་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་ནི་སྒྲིམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ།
 སྤང་བྱ་གང་ཞིག །མཐོང་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་སྤྱལ་དབང་པོ་ལ་ཟག་
 མེད་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པས་ཟག་
 བཅས་སྒྲིམ་སྤང་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ།། དབང་པོ་ཐ་མ་གསུམ་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

བཞི་པ་(དབང་པོ་རྟེན་གཏོང་)ལ། རྟེན་ཚུལ་དང་། གཏོང་ཚུལ་ལ།།
 དང་པོ་(རྟེན་ཚུལ་)ནི། རྟེན་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་རྒྱམ་སྤྱིན་གྱིང་པོར་
 ལྷུར་པའི་དབང་པོ་དུ་གསལ་དུ་རྟེན་ཅེ་ན།

ཅ་པ། འདོད་པར་དང་པོ་རྒྱམ་སྤྱིན་གཉིས། །
 རྟེན་དེ་རྩལ་ཏེ་སྟེ་བས་མིན། །
 དེ་ཡི་དུག་གམ་བདུན་ནམ་བཟུང། །
 བཟུགས་ན་དུག་གོ་གོང་མར་གཅིག ། ༡༥

འདོད་པར་དང་པོར་སྟེ་སྤྱིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་རྒྱམ་སྤྱིན་གྱི་
 ངོ་པོར་ལྷུར་པའི་དབང་པོ་གཉིས་གསལ་དུ་རྟེན་ཏེ། ལུས་དང་སྤྱོག་གི་དབང་པོ་
 གཉིས་གསལ་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་མིག་དབང་སྤྱོག་མེད་ལ། ཡིད་
 དང་བདེང་སྒྲིམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱམ་སྤྱིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་སྟེ་
 པའི་སྤྱིད་པ་ཉན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན།
 རྩལ་ཏེ་སྟེ་བས་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་རྟེན་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་རྟེན་ཅེ་ན། རྩལ་
 རྟེན་དེ་ཡིས་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་བཞིན་དུ་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་ན་རྒྱམ་སྤྱིན་གྱིང་
 པོར་ལྷུར་པའི་དབང་པོ་དུ་གསལ་དུ་རྟེན་དེ། མིག་སྤྱོག་དབང་པོ་ལ་སྤྱོག་གི་
 དབང་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། མཚན་གང་རུང་དང་ལྡན་ན་བདུན་ནམ།

བཟུང་འགག་པར་འབྱུང་བ་སྐྱབས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་པོའི་རྟེན་ཚུལ་འཆད་
པའི་ཆེ་རྒྱུ་མྱིན་གྱིང་བོར་བྱུར་པའི་དབང་པོའི་རྟེན་ཚུལ་ཉིད་བཤད་ནས། བཏོང་
ཚུལ་འཆད་པ་ན་རྒྱུ་མྱིན་གྱིང་བོར་བྱུར་མ་བྱུར་གཉིས་ཀྱི་བཏོང་ཚུལ་འཆད་པའི་བྱ་
མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་མཆོན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ།

ལ་པ་(དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་དབང་པོ་དུས་འཕྲོལ་པ་)ཞི།

དབང་པོའི་སྐབས་སུ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་མས་འཆད་པ་སྐབས་སུ་
བབ་ལ། དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡང་དབང་པོས་འཕྲོལ་པར་བཤད་པས་དེ་དབང་
པོ་དུས་འཕྲོལ་ཅི་ན།

ཅ་བ། འབྲས་བྱ་ཐ་མ་གཉིས་དག་འཕྲོལ།

འབྲས་བྱ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་རྒྱ་ཞུགས་དང་དབང་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་དེ།
འབྲས་བྱའི་ཐོག་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ནི་དབང་པོ་དགས་འཕྲོལ་བོ།
ཇི་ལྟར་འཕྲོལ་ཅི་ན། རྒྱ་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དབང་པོ་དགས་ཐོབ་སྟེ། སེམས་
ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་བཅོམ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། སྒྲིབ་ཅིག་ཕྱི་དྲུག་པ་
ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་ཡིད་དང་དད་སྐྱབས་
དབང་པོ་ལྟ་དང་། འདི་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་པ་ཡིན་པས།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བྱད་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོས་
འཕྲོལ་པའི་ཕྱིར། ཉམས་སྐབས་སྟེ། དང་པོ་དེས་མཐོང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་བྲལ་ཐོབ་
འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཉིས་པ་དེས་མཐོང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དཔེ་རིམ་བཞིན། ཀྱན་པོ་ཕྱིར་ཕྱུང་བ་དང་། སྒྲིབ་འཕར་བཅད་པ་བཞིན་ནོ།
གཉིས་པ་དེས་རྒྱ་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འཕྲོལ་པ་མིན་པར་ཐལ། དེའི་དུས་ན་དེ་
ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བྲལ་ཐོབ་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་འཕྲོལ་པར་
བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡང་དབང་པོ་དགས་འཕྲོལ་

ཨྲ། རྩེར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བདུན་གྱིས་འཕྲོལ་པ་ཡོད་དེ། མཐར་
 གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེ་དང་སྔགས་ལྷ་ཡིད་བདང་སྒྲམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཕྲོལ་པའི་ཕྱིར་
 དེ་དབང་པོ་བདུན་གྱིས་འཕྲོལ་པ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྒྱལ་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འཕྲོལ་པར་བྱེད་པའི་
 ཆེ་སྒར་གྱི་བདུན་དང་ཀུན་གྱིས་པའི་དབང་པོས་འཕྲོལ་པའི་ཕྱིར་། དེ་དབང་པོ་
 དགས་འཕྲོལ་པ་ཡོད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྒྲུབ་སྔོན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་བྱུན་
 ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེས་འཕྲོལ་པའི་ཕྱིར་། འོན་ཀྱང་
 རྩེད་པར་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེ་དང་།
 གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ་དང་། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་
 བདང་སྒྲམས་ཀྱི་དབང་པོས་འཕྲོལ་པའི་ཕྱིར་ཨྲ། །ཡང་ན་མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་དབང་པོ་རྣམས་པོ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་
 གཞི་རགས་ཀྱི་རྒྱམ་པ་ཅན་ལ་དགའ་བས་ཡིད་དང་སྔགས་ལྷ་བདང་སྒྲམས་ཡིད་བདེ་
 དང་བཟུང་གྱིས་འཕྲོལ་བོ། །དེ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་སྒྲུབ་པ་མཐོང་གས་ཆེར་སྒྲུབ་པ་
 ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བདེན་པའི་རྒྱམ་པ་ཅན་ལ་དགའ་བས་
 སྒར་གྱི་དབང་པོ་བཟུང་པོ་དེའི་སྤྲོད་དུ་ཀུན་གྱིས་པའི་དབང་པོ་བསྐྱེད་པས་དགས་འཕྲོལ་
 བོ། །དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དགས་འཕྲོལ་ན་བསྐྱེད་བཅོམ་ཡེ་གས་ལ་
 འཕྲུག་པ་ལས། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དུ་ཞིག་གི་འཕྲོལ་ཅེ་ན།
 སྒྲུབ་པ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དག་གིས་འཕྲོལ་བོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
 ན། མི་འགལ་དྲེ། དགས་འཕྲོལ་པར་བཤད་པའི་འཕྲོལ་ཐེབས་གཅིག་གི་དབང་
 དུ་བྲས་པ་ཡིན་ལ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཕྲོལ་
 པར་བཤད་པ་ནི།

ཅ་བ། བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དགྲ་བཅོམ་ཉིད། །

འགའ་ཞིག་སྲིད་ཕྱིར་བཤད་པ་ཡིན། །

དབུ་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉམས་ནས་སྤར་ཆུང་
 པའི་ཆེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་འཕྲོག་སྲིད་པ་ལ་དཔྱད་ས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་ན་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་འཕྲོག་པ་སྲིད་དེ། དང་པོར་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཚེར་བ་བདང་སྒྲམས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་དཔུས་འཕྲོག་ལ།
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལས་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་
 ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ལས་ཉམས་ནས་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་ཡིད་བདེས་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར།
 དབུ་བཅོམ་པ་ལན་དུ་མར་ཉམས་ཀྱང་དེ་ལས་དབང་པོ་མང་བས་མི་འཕྲོག་གླེ།
 བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབུ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཡང་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་འཕྲོག་པར་ཐལ། དེ་
 ཉམས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཆགས་བྲལ་སྒྲིན་སོང་ཉམས་པ་
 མི་སྲིད། མཐར་ཐུས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཚེར་བ་བདེ་བས་འཕྲོག་པ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གིས་སྲིད་པར་ཐལ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ཚེར་བ་སྒྲི་
 རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དངོས་གཞི་མཐོང་བ་ལ་གུས་པ་ཡིན་གྱི་
 ཚེར་བ་བདེ་བ་མཐོང་བ་ལ་གུས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དེ། རྩར་ནས་ཚེར་བ་བདེ་བ་
 ཐོབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་(དབང་པོའི་ལྷན་ཚུལ་)ལ། ངེས་ལྷན་དང་། སྲིད་ལྷན་གཉིས།
 དང་པོ་(ངེས་ལྷན་)ནི། དབང་པོ་གང་དང་ལྷན་པ་ལ་དུ་དང་ངེས་པར་ལྷན་ཞེ་ན།

ཙུ་བ། བདང་སྒྲམས་དང་ནི་སྟོབ་དང་ནི། །

ཡིད་དང་ལྷན་ལ་ངེས་གསུམ་ལྷན། ། ༡༧

བདང་སྒྲུལ་སྒྲུལ་དང་ནི་སྒྲུལ་དང་ནི་ཡིད་གསུམ་གང་རུང་དང་ལྷན་པ་ལ་ངེས་
 པར་གསུམ་དང་ལྷན་དྲེ། གསུམ་པོ་དེ་འབྲུལ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུལ་དང་ལྷན་
 པ་ལ་མིག་སྒྲུལ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འདྲོད་པར་མིག་སྒྲུལ་བཞི་
 མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལུས་དང་ལྷན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ།
 བརྩམས་མེད་དུ་སྒྲིལ་བ་བཞིན། ཤོ་མའི་དབང་པོ་དང་རྒྱལ་བུའལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་
 དང་ལྷན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བརྩམས་ཁམས་སུ་སྒྲིལ་པ་བཞིན། བདེ་བ་དང་
 ལྷན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པར་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་བཞིན། ཡིད་བདེ་
 དང་ལྷན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་བཞིན།
 དད་སྒྲུལ་ལྟ་དང་ལྷན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེ་རྩ་ཆད་པའི་གང་ཟེག་བཞིན།
 བཅ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྒྲིལ་བཞིན།

རྩ་བ། བདེ་ལུས་ལྷན་ལ་བཞི་དག་དང་།

བདེ་བ་དང་ལྷན་ན་བཞི་དང་ངེས་པར་ལྷན་དྲེ། ཀུན་འགྲོ་གསུམ་པོ་དེའི་
 སྒྲིང་དུ་རང་ཉིད་བསྒྲུན་པས་སོ། །བདེ་ལྷན་ལ་ལུས་དང་ངེས་ལྷན་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་
 གྱི། བརྩམས་མེད་དུ་སྒྲིལ་པའི་འཕགས་པ་བཞིན། བདེ་ལྷན་ལ་ཡིད་བདེ་དང་ལྷན་
 པར་མ་ངེས་དྲེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་བཞིན། ལུས་ལྷན་
 ལ་བཞི་དག་དང་ངེས་པར་ལྷན་དྲེ། གསུམ་པོ་དེ་དང་རང་ཉིད་བསྒྲུན་པས་སོ། །

རྩ་བ། མིག་སྒྲུལ་ལྷན་ལ་ལྟ་དང་ལྷན། །

ཡིད་བདེ་ལྷན་ཡང་.....། །

མིག་སྒྲུལ་དང་ལྷན་པ་ལ་ལྟ་དང་ངེས་པར་ལྷན་དྲེ། ལུས་ལྷན་བཞིའི་
 སྒྲིང་དུ་རང་ཉིད་བསྒྲུན་པས་སོ། །ཡིད་བདེ་ལྷན་ཡང་ལྟ་དང་ངེས་པར་ལྷན་དྲེ་བདེ་
 ལྷན་བཞིའི་སྒྲིང་དུ་རང་ཉིད་བསྒྲུན་པས་སོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྒྲིལ་
 པའི་སྒྲིལ་བདེ་བ་དང་ཇི་ལྟར་ལྷན་ཞིན། ལྷན་དྲེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
 སམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་གལྷན་བསྐྱེད་ལྷན། |
 བདུན་དང་མོ་ཡི་དབང་སྐྱེས་ལྷན། | ༡༤
 བརྒྱད་དང་.....། |

ལྷན་བསྐྱེད་ལྷན་ལ་བདུན་དང་ངེས་པར་ལྷན་རྟེ། ཡིད་མི་བདེ་བ་མ་
 བརྟེན་པའི་ཚེ་ར་བ་བཞི་ལུས་སྟོན་ཡིད་དང་ལྷན་པས་སོ། །ཡིད་མི་བདེ་དང་ལྷན་
 པར་མ་ངེས་རྟེ། འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བའི་འདོད་པའི་གང་ཟག་
 བཞིན། མོའི་དབང་པོ་དང་མོའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་བྱེད་སྟེ།
 ལྷན་བསྐྱེད་ལྷན་བདུན་པོའི་སྤྱིང་དུ་རང་རང་བསྐྱེད་པས་སོ། །སྐྱེས་པ་དང་སྐྱེས་
 ལྷན་དང་ལྷན་པ་ལ་འང་བརྒྱད་དང་ལྷན་པར་ངེས་རྟེ། ཀྱན་འབྲེག་སྐྱེས་པའི་སྤྱིང་དུ་རང་
 ཉིད་བསྐྱེད་པས་སོ།

ཙ་གཀྱན་གཤམ་ལྷན་པ་ཡི། |
 དབང་པོ་ལྷན་ལ་བརྒྱ་གཅིག་ལྷན། |
 ཀྱན་གཤམ་བྱེད་པའི་དབང་ལྷན་ལ། |
 བརྒྱ་གསུམ་དག་དང་ལྷན་པ་ཡིན། | ༡༥

ཀྱན་གཤམ་དང་ཀྱན་གཤམ་ལྷན་པའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་བརྒྱ་གཅིག་དང་
 ངེས་པར་ལྷན་རྟེ། བདག་གསུམ་གཞི་དགའི་སྤྱིང་དུ་སྟོན་དང་རང་རང་བསྐྱེད་པས་སོ། །
 མི་གཤམ་པ་ཀྱན་གཤམ་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་དབང་པོ་བརྒྱ་གསུམ་དག་
 དང་ངེས་པར་ལྷན་པས་བྱེད་སྟེ། བདག་གསུམ་གཞི་དགའི་སྤྱིང་དུ་སྟོན་དང་ལུས་དང་
 ལྷན་བསྐྱེད་དང་རང་བསྐྱེད་པས་སོ།

གཉིས་པ་(སྤྱིང་ལྷན་)ནི། རང་གི་དབང་པོ་ཉུང་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་དུ་དང་
 ལྷན་པ་སྤྱིང་ཅེན།

ཙ་ག དགེ་མེད་ནང་ན་ཉུང་ལྷན་པ། |
 ལུས་ཚེ་སྟོན་ཡིད་བརྒྱད་དང་ལྷན། |

གཟུགས་མེད་ཀྱིས་པའང་དེ་བཞིན་དེ།

བདང་སྒྲུབ་ས་སྒྲུབ་ཡིང་དཔེ་རྒྱུ་མས་དང་། ། ༣༠

དགེ་ཅུ་ཆད་ནས་མེད་པའི་ནང་གི་དབང་པོ་ཉུང་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དབང་པོ་
 བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་སྤྲིད་དེ། རྩོད་པ་ལྡུལ་སྟེག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལྡན་པ་སྤྲིད་
 པའི་ཕྱི་ལ། བཟུགས་མེད་དུ་སྟེས་པའི་ཕྱིས་པའང་དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་
 སྤྲིད་དེ། བདད་རྩོམས་སྟེག་ཡིད་དགེ་བ་དང་སྟོགས་ལྡེ་པོ་རྩོམས་དང་ལྡན་པ་སྤྲིད་
 པའི་ཕྱི་ལ། དབང་པོ་མང་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་ད་དང་ལྡན་པ་སྤྲིད་ཅེས།

ཅ་ག། མང་པོར་ལྷན་ལ་བཅུ་དག་སྟེ།

རྩི་མ་མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ།

མཚན་གཉིས་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་དེ། །

མཚན་པཅིག་དྲི་མེད་པཅིས་མ་པདྟེ་པས། ། ༣༡

དབང་པོ་མང་པོར་ལྷན་པ་ལ་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་དེ། ཁང་
 མ་གཏོགས་ན་རྩི་མ་མེད་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་སོ། །ཁང་བཟ་ཁང་ལ་
 ལྷན་ཞེ་ན། མཆན་གཉིས་པ་དགེ་རྩ་མ་ཆད་པ་དབང་པོ་ཀུན་ཆང་བཞིག་ལའོ།
 དེར་མ་བཟང་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་ལ་འདྲ་ལྷན་ལོ། །ཁང་མ་གཏོགས་ན། པོ་
 མོའི་མཆན་ཁང་རུང་གཅིག་དང་རྩི་མ་མེད་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ། །དེ་ཡང་
 མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་ན་རྩི་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་མ་གཏོགས། ལྷོ་མ་ལམ་པ་ཆགས་
 བཅས་ཡིན་ན་རྩི་མེད་ཐོག་མཐོང་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ (འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆུང་ལ། དངོས་དང་། ཞེ་ལ།
 རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དངོས་)ལ། བཟུགས་
 ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཆུང་དང་། བཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཆུང་ལོ། །དང་པོ་(བཟུགས་
 ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཆུང་)ནི། འདུས་བྱས་རྣམས་མཆན་ཉིད་ཐ་དང་པ་བཞིན་དུ་ཐ་དང་པ་
 ཁོར་ར་སྐྱེ་འཇུ། ཇིས་པར་ལྷན་ཅིག་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷན་ཅིག་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་

དེ། གྱིར་ཆོས་རྣམས་གཞི་ལྷན་བསྐྱུས་ཏེ། བཟུགས་དང་སེམས་དང་སེམས་
 རྒྱུ་དང་ལྷན་མིན་འདྲ་བྱེད་དང་འདྲུམ་མ་བྱས་ཀྱི་གཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། འདྲུམ་
 མ་བྱས་ལ་སྦྱོར་མེད་པས་ཆོས་གང་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་དུ་སྦྱོར་མེད་ལ་གཞན་རྣམས་
 ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་ལ། བཟུགས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་དང་། བཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་
 ཚུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པས།

དང་པོ་(བཟུགས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་)ལ།

ཅ་ག། འདོད་ན་དབང་པོ་མེད་པ་དང་། །

སྦྱ་མེད་ཤུ་རབ་རྒྱལ་ཆས་བརྒྱད། །

ལུས་དབང་ལྷན་ལ་ཆས་དགའ། །

དབང་པོ་གཞན་ལྷན་ཆས་བརྒྱའོ། ། ༡༡

འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོའི་རྒྱུ་མེད་པ་དང་སྦྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཤུ་རབ་
 བསལས་པའི་གོང་བུ་རྒྱུང་བོས་གཅིག་ཀྱང་རྒྱལ་ཆས་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་
 འབྲུང་བ་བཞི་དང་བཟུགས་དྲི་རྩ་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར། ལུས་
 དབང་དང་ལྷན་པ་ལ་དེ་དང་ཆས་དགའ་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར། མིག་སྐྱེས་དབང་པོ་གཞན་
 དང་ལྷན་པ་ལ་དེ་དང་ཆས་བརྒྱུ་ལྷན་ཅིག་སྦྱོར། སྦྱ་དང་ལྷན་ན་དེ་དང་ཆས་བརྒྱུ་གཅིག་
 ལྷན་ཅིག་སྦྱོར། བཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་རྩ་གཉིས་མེད་པས། བཟུགས་ན་དབང་པོ་
 མེད་པ་དང་། སྦྱ་མེད་ཤུ་རབ་རྒྱལ་ཆས་དུག །ལུས་དབང་ལྷན་ལ་ཆས་བརྒྱུ་
 རྩོ། །དབང་པོ་གཞན་ལྷན་ཆས་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ་
 འོ་ན་རྒྱལ་ཤུ་རབ་བསལས་པའི་གོང་བུ་རྒྱུང་བ་གཅིག་ལ་ཡང་འབྲུང་བ་བཞི་འབྲུལ་མི་
 བེས་ན། གོང་བུ་ཁྱ་ཅིག་སྦྱ་བར་དམིགས་པ་དང་། ཁྱ་ཅིག་གཤེར་བར་
 དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེད་བྱས་སྦྱ་བ་ན་རེ། འབྲུང་བ་བཞིའི་ངོ་བོའི་སྦྱོར་ནས་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བྱེད་ལན་ལྷན་བསྐྱེས་པའི་རྩ་བཞིན། ཡང་ན་འབྲུང་
 བ་བཞིའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པས་རེས་འགའ་མངོན་ཕུར་དུ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཁ་

ཅིག་གཤེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྤ་བར་དམིགས་པ་ཡིན་ཟེས། མདོ་སྡེ་པ་ན་པེ
 འབྲུང་བ་བཞིའི་ས་པོན་ཡོད་པས་ཡིན་གྱིང་བོའི་སྒོ་ནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཤེར་བ་
 དང་སྤ་བར་དམིགས་པ་འཐད་ཟེས། རྒྱལ་སྤ་རབ་བསལས་པའི་གོང་བུ་རྒྱུང་བ་
 གཅིག་ཀྱང་ཁྲི་བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེ་ན། ཁྲི་བརྒྱད་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཁྲི་བརྒྱད་ལ་ཁྲི་བརྒྱ་
 པ་དེ་གཟུང་བར་བྱའམ། སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཁྲི་བརྒྱ་ལ་ཁྲི་བརྒྱ་སྤ་བརྒྱད་བ་ཡིན།
 དང་པོ་ལྷ་ར་ན་གྲངས་ཉུང་ས་བར་འབྱར་དེ། དབྱིབས་ཀྱི་ཁྲི་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལྷ་ར་ན་གྲངས་མང་ས་བར་འབྱར་དེ། འབྲུང་བཞི་རེ་གྱི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་
 ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མོད་དེ། འབྲུང་བཞི་རེ་གྱི་ཁྲི་བརྒྱ་བརྒྱད་།
 འབྲུང་འབྱར་བཞི་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ཁྲི་བརྒྱ་བརྒྱད་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་འབྲུང་བ་
 མདོ་པོ་ཡོད་པ་དེའི་རིགས་ལས་མ་འདས་པས། གྲངས་མང་ས་བར་ཐལ་བའི་
 སྟོན་མོད་དོ།

གཉིས་པ་(གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྟེ་རྒྱལ་)ལ། །བསྟན་བཤད་གཉིས།
 དང་པོ་(བསྟན་པ་)ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྟེ་རྒྱལ་དེ་ལྷ་ར་ཡིན་ན་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་སྟེ་རྒྱལ་ཇི་ལྷ་ར་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། སེམས་དང་སེམས་ཀྱང་ངེས་ལྷན་ཅིག།

སེམས་དང་སེམས་ཀྱང་ངེས་པར་ལྷན་ཅིག་སྟེ་སྟེ། དེ་གཉིས་པ་ན་རྒྱུ་
 ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། མདོ་ལས། སེམས་ལས་ཀྱང་བ་
 མེད་པར་ནི། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་འབྲུང་སྟེ། ཉི་མ་དང་ནི་འོད་ཟེར་
 བཞིན། །དེས་ན་དེ་དག་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཅུ་བ། ཐམས་ཅད་འདུས་ཀྱིང་མཆོན་ཉིད་དང་།

ཐོབ་པའམ་.....།

སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་འདུས་ཀྱིས་སྤ་མཆོན་པའི་མཆོན་ཉིད་བཞི་དང་
 ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་དང་། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་གདོགས་པ་དག་ནི་རང་དང་དུས་

མཉམ་པའི་ཐོབ་པ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་སྐྱེའི། རང་གི་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ཐོབ་བྱའི་
 ཆོས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་སྐྱེ་བས་མ་ཁྲུབ་པོ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདས་པ་ལྟ་བུ་ལའང་
 རང་གི་ཐོབ་པ་རང་དུས་ན་འདས་པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ།

དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇམ་ཞེས་པས་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་པ་
 རྣམས་ནི་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་རྒྱུད་དུ་
 མ་གཏོགས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པས་སོ། །འགོག་པ་གཉིས་ལ་ནི་ཐོབ་པ་
 ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་མ་སྐྱེས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་པ་ར་བཤད་པ་)ལ། མཚུངས་ལྷན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ།
 མཚུངས་ལྷན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་(མཚུངས་ལྷན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་)ལ།
 རྩེ་ཆན་དུ་ངེས་པའི་རབ་དབྱེ། མངས་པ་དང་བཅས་པའི་མཚུངས་ལྷན། འདྲ་
 བ་ལྟ་བུའི་ཁྲད་པར། ཐ་དང་ལྟ་བུའི་གཅིག་པའོ། །དང་པོ་(རྩེ་ཆན་དུ་ངེས་པའི་
 རབ་དབྱེ)ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་(བསྟན་པ་)ནི། སེམས་དང་
 སེམས་བྱུང་ངེས་ལྷན་ཅིག །ཅིས་བཤད་ན་སེམས་བྱུང་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་བ།སེམས་བྱུང་རྣམ་ལྟ་སྟེ། །

ས་མང་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། ། ༣༣

རྩེ་ཆན་དུ་ངེས་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་
 པ་དང་། ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་དང་། ཉན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་
 མང་པོ་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་དང་། ཉན་མོངས་རྒྱུད་དུའི་ས་
 མང་པོ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པ་ར་བཤད་པ་ལ་)ལྟ་ལས་དང་པོ་ནི། སེམས་བྱུང་རྣམ་
 ལྟ་སྟེ། ས་མང་ལ་སོགས་ཐ་དད་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ན་སེམས་ཀྱི་ས་མང་པོ་པ་
 དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། ཚྱ་དང་སེམས་པ་འདྲ་ཤིས་དང་། །

འདུན་དང་རིག་དང་སྒྲིལ་བ་དང་། །

ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མེས་པ་དང་། །

རྟེན་ངེ་འཛིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། ། ༣༠

ཚྱ་བ་དང་། ཡུལ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། འདྲ་
ཤིས་དང་། ཡུལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
འདུས་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་དང་། ཚྱ་བ་དང་རྣམ་འབྱེད་གྱི་སྒྲི-
ལ་དང་། དམིགས་པ་ལ་བཞེད་པའི་དུན་པ་དང་། དམིགས་པ་བྱེད་བྱུང་པ་ལ་
སེམས་གཏོད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་པའི་
མེས་པ་དང་། སེམས་ཅུ་གཅིག་པའི་རྟེན་ངེ་འཛིན་ཚས་ཅན། སེམས་གྱི་ས་
མང་པོ་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ལཞོར་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་ནི།

ཅ་བ། དང་དང་བག་ཡོད་ཤིན་དུ་སྤངས། །

བདང་སྒྲིམས་ངེ་ཆ་ཤིས་ཁྲེལ་ཡོད། །

ཅ་བ་གཉིས་རྣམ་མི་འཛེད་དང་། །

བརྩོན་འགྲུས་ཏྲག་དུ་དགེ་ལ་འབྱུང་། ། ༣༡

སེམས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་དང་བར་བྱེད་པའི་དང་
པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་གཅེས་སྤྱོད་པའི་བག་ཡོད་དང་། སེམས་
ལས་སུ་རུང་བའི་ཤིན་དུ་སྤངས་པ་དང་། སེམས་བྱིང་གོད་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་
བར་ལྷན་གྱུ་དུ་འབྱུང་བའི་བདང་སྒྲིམས་དང་། སྤྱིར་བཏང་སྒྲིམས་ལ། འདྲ་
བྱེད་བདང་སྒྲིམས། ཚྱ་བ་བདང་སྒྲིམས། ཆད་མེད་བདང་སྒྲིམས་གསུམ་
ལས་འདི་སྤྲ་མཁོ། །ངེ་ཆ་ཤིས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ཅ་བ་གཉིས་

ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞི་མཛད་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ནི་རང་ཡུལ་
ལ་རང་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་དང་། རང་ཡུལ་ལ་རང་སྒྲིབས་ཀྱིས་
སྒང་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་པར་ཞུགས་པའི་སྒོ་ལོ། །ཁལ་ལ་མཐོ་འཆམ་པའི་རྒྱལ་པར་
མ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་པར་མི་འཆེ་བ་དང་། དགེ་བ་ལ་སེམས་སྒྲོ་བའི་བཙུན་འབྲས་
ཆོས་ཅན། དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉལ་དུ་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་གི། ཁལ་ལ་ཉལ་དུ་མི་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱང་ཡིན་པའི་
ཕྱིས།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་ནི།

ཅ་ག། མོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་དང་། །

མ་དད་པ་དང་སྐྱགས་དང་གོང། །

ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཉལ་དུ་འབྱུང་། །

མོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་། བག་ཡོད་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བག་མེད་དང་།
བཙུན་འབྲས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་དང་། དད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་
དང་། སེམས་སྒྲོང་སྒྲོང་པོར་བྱེད་པའི་སྐྱགས་པ་དང་། ཕྱིར་འབྲེ་བའི་གོང་པ་
ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉལ་དུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་དུ་འབྱུང་གི། ཁལ་ལ་ཉལ་དུ་མི་འབྱུང་བའི་
སེམས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིས།

བཞི་པ་མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་ནི།

ཅ་ག། མི་དགེ་ལ་ནི་ཁྲིལ་མེད་དང་། ། ༣༥

ངོ་ཆ་མེད་པའོ་.....། །

ཁྲིལ་མེད་དང་། ངོ་ཆ་མེད་པ་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་
ཡིན་ཏེ། མི་དགེ་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་གི། ཁལ་ལ་ཉལ་
དུ་མི་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིས།

ལ་པ་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་འི་ས་པ་ནི།

ཅ་ག།ཁྱོ་བ་དང་། །

ཁོན་དུ་འཛིན་དང་གཡོ་དང་ནི། །

ཕྱག་དྲིལ་འཆིག་འཆབ་སེར་སྒྲ་དང་། །

སྒྱུ་དང་རྒྱགས་དང་རྒྱམ་འཆི་ནི། ། ༣༧

ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་འི་ས་པ་རྒྱམས། །

བརྒྱབ་སེམས་དང་། བཞོད་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་
 པའི་ཁྱོ་བ་དང་། ཁྱོས་པའི་རྗེས་སུ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་མང་དུ་བྱེད་པའི་ཁོན་
 དུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་བྱང་པོ་མིན་པའི་གྲུ་གྲུར་བྱེད་པའི་གཡོ་དང་ནི།
 བཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཕྱག་དྲིལ་དང་། སྒྲིག་པ་ལ་དམ་དུ་འཛིན་
 པའི་འཆིག་པ་དང་། ཉེས་པ་སྤྱེད་པར་བྱེད་པའི་འཆབ་པ་དང་། ཚོས་དང་ཟང་
 ཟེང་སྐྱེས་བཞན་ལ་མི་བཟོད་ཁིང་བཟོད་པ་དང་འགལ་བའི་རྒྱམ་པར་ཞུགས་པའི་
 སེར་སྒྲ་དང་། ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བཅོས་ནས་བཞན་
 འབྲིད་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། བཞན་ལ་མཐོ་འཆམ་པའི་རྒྱམ་
 འཆི་ནི་ཚོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་འི་ས་པ་ཡིན་དེ། སྤང་བྱ་རིས་ཀྱིས་
 ཆུང་། མཆུངས་ལྡན་གྲོགས་ཀྱིས་ཆུང་། འབྱུང་ས་དེན་གྱིས་ཆུང་བའི་སེམས་
 བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་གླེ། སྒྲིམ་སྤང་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞིས་
 པ་བྱུང་གླེ། ཡིད་ཀྱི་རྒྱམ་ཤེས་ཙམ་དང་མཆུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསུམ་
 པ་བྱུང་གླེ། ཡིད་ཙམ་ལ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞིས་པ་(མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་མཆུངས་ལྡན་)ནི། སྤེ་ཚན་དུ་ངེས་
 པ་ལྡེ་ཡོད་ན། སྤེ་ཚན་དུ་མ་ངེས་པའི་སེམས་བྱང་དུ་ཞེ་ན། སྤེ་ཚན་དུ་མ་ངེས་
 པའི་སེམས་བྱང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྤྱོད་དཔོན་དཀྱིག་བཤེས་ཀྱིས།

དྲིལ་དང་དཔྱེད་དང་འབྱེད་པ་དང་། །

གཉིད་དང་ཁོང་ཁྱོད་ཆགས་ནམས་དང་། །

ང་ཅུལ་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ། །

བརྒྱད་ནི་ངེས་པ་མིན་པར་བཤད། །

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སེམས་གང་གི་འཁོར་དུ་མ་ངེས་པ་དང་

བཅས་པའི་སེམས་བྱུང་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན།

ཙ་བ། འདྲོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི། །

རྟོག་དང་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །

སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། ། ༣༤

ལ་ལ་དག་དུ་འབྱུང་པ་བསྟན། །

འདྲོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས་འབྱུང་

ཞི། སེམས་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཟུ དགེ་བའི་སེམས་ཡིན་པས་དགེ་

བའི་ས་མང་བཟུ འདྲོད་སེམས་ཡིན་པས་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བའི་

ཕྱིར། འདྲོད་པའི་སེམས་ལ་ལ་དག་དུ་འབྱུང་པ་བསྟན་པས་སེམས་བྱུང་ཉི་ཤུ་གསུམ་

འབྱུང་ངོ་།

ཙ་བ། མི་དགེ་བ་ནི་མ་འདྲེས་དང་། །

ལྟ་དང་ལྟན་ལ་འང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་། །

མི་དགེ་བའི་སེམས་ནི་མ་འདྲེས་པ་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྟན་དང་།

ལྟ་བ་ཐ་མ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྟན་ལ་འང་ཉི་ཤུ་འབྱུང་ཞི། སེམས་ཀྱི་ས་མང་

བཟུ ཉོང་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དུག །མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས། རྟོག་

དཔྱད་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་བསྟན་པས་ཉི་ཤུ་གཉིས་མི་འབྱུང་ངམ་ཞེ་ན།

མི་འབྱུང་ཞི། ལྟ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཉོང་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་འདྲིར་སེམས་ཀྱི་

ས་མང་དུ་བགྲངས་ཆར་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ཉོང་མོངས་བཞི་དང་ཁྱོད་སྟོན་དང་། ། ༣༥

འབྱོད་པ་དང་ནི་ཉི་གུ་གཅིག།

བསྐྱབས་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ལུང་མ་བསྟན།།

འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་ཐེ་ཚམ་ཉོན་མོངས་ལྷག་མ་བཞི་དང་། ཁྱོ་
སོགས་བཅུ་དང་། འབྱོད་པ་དང་ལྷན་པ་ལ་ནི་ཉི་གུ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། ལྷ་ཕྱི་ནི་
ཤུ་ལྷེང་དུ་རང་རང་བསྟན་པས་སོ། །ལྷ་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྷན་གྱི་
བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་སེམས་ལ་བཅོ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་
མང་བཅུ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དུག། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱི་ས་
ཙ་ག། བཞན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་དུ་འདོད།།

གཉིད་ནི་ཀུན་ལ་མི་འགལ་ཕྱི་ས།། ༣༠

གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་ནོ།།

བཞན་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ལ་བཅུ་གཉིས་དག་དུ་འདོད་དེ། སེམས་
ཀྱི་ས་མང་བཅུ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱི་ས་ གཉིད་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་
མ་བསྟན་ཀུན་ལ་འཁོར་དུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱི་ས་ གང་ལ་འཁོར་དུ་གཉིད་
ཡོད་པ་ལ་དེ་བསྟན་ནོ། ཁྲི་ལྷ་ར་ན།

གཉིད་བཅས་དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི།།

རྟོག་དང་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་ཕྱི་ས།།

སེམས་ལས་ཕུང་པ་ནི་གུ་གསུམ།།

ལ་ལ་དག་དུ་འབྱོད་པ་བསྟན།།

ལྷ་དང་ལྷན་ལ་ནི་གུ་གཅིག།

ཉོན་མོངས་བཞི་དང་ཁྱོ་སོགས་དང་།།

འབྱོད་པ་དང་ནི་ཉི་གུ་གཉིས།།

བསྐྱབས་ལ་བཅུ་དགུ་ལུང་མ་བསྟན།།

བཞན་ལ་བཅུ་གསུམ་དག་དུ་འདོད།།

ཅེས་སྒྲུབ་རྒྱུ།

ཙ་བ། དེ་ལས་འབྱུང་གཉིད་མི་དགེ་རྣམས། ।

བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་མེད། ।

རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན། । ༡༧

དེ་ཡི་ཁོང་ན་དཔྱད་པ་ཡང་། ।

འདྲོད་པ་ན་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་འབྱུང་གཉིད་མི་དགེ་བ་རྣམས་བསམ་གཏན་
དང་པོ་དག་ན་མེད་དོ། །དེ་ན་འབྱུང་པ་མེད་དེ། འབྱུང་པ་ཡིད་མི་བདེ་དང་
མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ལ། དེ་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་གཉིད་མེད་དེ།
གཉིད་ནི་སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་པ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོར་སེམས་ནང་དུ་
སྤྱད་པའི་ཆེ་དྲིང་དེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ན་མི་དགེ་བ་མེད་དོ། །དེ་མ་
སྤངས་པར་བསམ་གཏན་དང་པོར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟོག་པའང་བསམ་གཏན་ཁྱད་
པར་ཅན་ན་མེད་དོ། རྟོག་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཁོང་མ་
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་དཔྱད་པའང་མེད་དོ། དཔྱད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་
དང་བྲལ་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པས་དེ་ན་གཡོ་སྒྱུ་ཡང་མེད་པར་བསྐྱར་
དོ། གང་ལ་གཙོ་འཁོར་ཡོད་པ་དེ་ན་གཙོ་བོས་འཁོར་བསྒྱུ་བའི་ཕྱིར། གཡོ་སྒྱུ་
ཡོད་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ན་གཙོ་འཁོར་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་
གཏན་དང་པོ་མན་ཆད་ན་གཙོ་འཁོར་ཡོད་དོ། རྒྱལ་རིགས་ཀྱི་འཁོར་ལ། བྲམ་
ཟེའི་འཁོར་ལ། བྱིས་བདག་གི་འཁོར་ལ། དགེ་སྤྱོད་གི་འཁོར་ལ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་
བཞི་པའི་འཁོར་ལ། སྤུང་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་འཁོར་ལ། བདུད་ཀྱི་འཁོར་ལ། ཆངས་
པའི་འཁོར་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(འདྲ་བ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་)ནི། འཛིག་རྟེན་ན་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་
ཁྲིལ་མེད་པ་ཞེས་གཅིག་ལྟ་བུར་སྒྲིང་ན་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་གམ་ཐད་དེ་ན།

ཙ་བ། མ་གུས་ངོ་ཆ་མེད་ཁྲིལ་མེད། །

ཁ་ན་མ་ཐོ་འཛིགས་མི་ལ། །

དོན་ཐ་དང་དེ། ཡིན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་མ་གསལ་པ་ནི་ངོ་ཆ་མེད་
པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛིགས་པར་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིས། ཟླ་
པ་ཁ་ཅིག །རང་ལ་ལྟོས་ནས་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཛེམ་པ་ནི་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་།
གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེས་པ་ལ་མི་འཛེམ་པ་ནི་ཁྲིལ་མེད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལས་
བརྒྱུག་པ་ནི་ངོ་ཆ་ཡོད་པ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེས། འཛིག་དེན་ན་དགའ་བ་
དང་གསལ་པ་ཞེས་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྒྲེང་ན་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དང་ཅེས།

ཅ་ག། དགའ་དད་གསལ་ཉིད་ངོ་ཆ་ཤེས། ། ༣༡

དེ་གཉིས་འདོད་དང་གཟུགས་དག་ན། །

དོན་ཐ་དང་དེ། དགའ་བ་ནི་དད་པ་དང་། གསལ་པ་ནི་དངོས་པོ་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིས། སྤྱིར་དགའ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་རང་གི་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་
སྤྲོན་པ་དང་སྒྲུ་མ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུའོ། །དགའ་བ་དང་དད་པ་ལ་
གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་དད་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྷ་བཞི་བཞི་
ཡོད་དེ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་ཡིན་ལ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཆོས་ལ་
དམིགས་པའི་དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྟ་བུ། དད་པ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་
ནི་སྤྲུག་ཀླན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་འགོག་ལམ་ལ་ཡིད་
ཆེས་པའི་དད་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་གོ། །གང་
ཟག་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་ཡིན་ལ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་བྱ་དང་རྒྱུང་མ་ལ་
དགའ་བ་ལྟ་བུ། དད་པ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་ལ་དད་པ་
ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་མཁན་པོ་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མིན་
པ་ནི་གཞན་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་ལ་དམིགས་པའི་དགའ་བ་དང་གསལ་པ་དེ་གང་ན་

ཡོད་ཅིང་། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ།
གཟུགས་མེད་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་པན་རྒྱུ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཙ་ག རྟོག་དང་དཔྱད་པ་རྒྱུ་ཞིབ་གཉིས།

རྟོག་པ་ནི་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དཔྱད་པ་ནི་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
ཉིད་དོ། །འོ་ན་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་གཅིག་ཅེས་མི་འབྱུང་
བར་ཐུག། སེམས་གཅིག་ཉིད་རྒྱུ་ཞིབ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟོན་མེད་དེ།
མར་གསར་པ་རྒྱ་གར་གི་ནང་དུ་བཞག་པ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཕྱག་པའི་ཆེ་རྒྱ་གར་གིས་
ཉ་ཅང་འབྲག་པར་མི་བྱེད་ཉི་མས་ཉ་ཅང་འབྲུ་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྟོག་པས་
ཉ་ཅང་རྒྱུ་པར་མི་བྱེད་དཔྱད་པས་ཉ་ཅང་ཞིབ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤྲེལ་
ན་ལེ། བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ནས་སྒྲུབ། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་རྣམ་པར་མ་
དཔྱད་པར་ཆིག་དུ་མི་སྒྲུབ་སེམས་འབྱུང་བས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཆོད་
པའི་ཆིག་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་སྒོ་གཉིས་རྟོག་དཔྱད་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅམ་པ་ན་ལེ།
སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་ལ་བརྟན་ནས་ཡིད་ཀྱི་དཔྱད་པ་ཀུན་དུ་ཚེལ་བར་བྱེད་པ་དང་
སོ་སོར་ངེས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་རྟོག་དཔྱད་ཡིན་དེ། དཔེར་ན། རྩ་བུ་འདི་
རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་སྤྲུལ་པ་དང་། འདི་སྤྲུལ་པར་འདུག་སྤྲུལ་དུ་ངེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །དེས་ན་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་དུ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །
འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་
འགལ་དེ། དེ་ནི་རྒྱུ་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྤྱད་ཅིག་མ་ལ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ།

ཙ་ག ང་རྒྱལ་ཁེངས་པ་རྒྱགས་པ་ནི།

རང་གི་ཆོས་ལ་ཆགས་པ་ཡི།

སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུགས་པའོ།

ང་རྒྱལ་ནི་སེམས་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རྒྱགས་པ་ནི་རང་གི་
ཆོས་ཆེ་མོང་བ་སོགས་ལ་ཆགས་པའི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གདུགས་པའོ།

བཞི་པ་ (ཐ་དང་ལྟ་བུའི་གཅིག་པ་) གི། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ཐ་
དང་པ་ལྟ་བུར་སྒྲིང་ན་དོན་གཅིག་གམ་ཐ་དང་ཅི་ན།

ཅ་པ། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི། ।

དོན་གཅིག་.....། ।

དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་རྩ་
བ་ལྟར་ན། དགེ་མི་དགེ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས། ཡུལ་ཤེས་པས་ན་
ཡིད། དམིགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར་རྒྱུ། མདོ་
ལྟེ་པ་ན་ཟེ། དགེ་མི་དགེ་འབྱེད་བླ་ཆ་གསུམ་སྟེང་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས། རྟེན་གྱི་
ཆ་ནས་ཡིད། བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཟེར། སེམས་ཙམ་པ་
ཁ་ཅིག

སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། ।

ངར་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། ।

ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། ।

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དག་ཏུ་འདོད། ।

ཅས་ཟེར་རྒྱུ།

ཅ་པ། སེམས་དང་སེམས་འབྱུང་དང་། ।

རྟེན་དང་དམིགས་དང་རྣམ་བཙས་དང་། । ༡༥

མཚུངས་པར་ལྡན་པ་འང་རྣམ་པ་ལྟ། ।

དེར་མ་ཟད་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་། རྟེན་བཙས་དང་། དམིགས་
བཙས་དང་། རྣམ་བཙས་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་འང་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ།
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་རྟེན་བཙས།
ཡུལ་འཛིན་པས་ན་དམིགས་བཙས། བྱེ་བྲག་རེ་རེ་ནས་འཛིན་པས་ན་རྣམ་བཙས།
མཉམ་པར་འཛིན་པས་ན་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །མཚུངས་པར་ལྡན་པ་འང་རྣམ་པ་ལྟ་

ཡོད་དེ། རྣམས་ རྟོན། དམིགས་པ། རྣམ་པ། དུས་མཚུངས་པ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། བཟུང་། བཤད།
དོན་བསྟུན་པའོ། དང་པོ་(བཟུང་པ་)ནི། མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན།
མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་ག། མི་ལྡན་པ་ཡི་འདྲ་བྱེད་རྣམས། |
ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐྱེལ་མཉམ་དང་། |
འདྲ་གཤིས་མེད་སྟོམས་འཇུག་པ་དང་། | ༣༥
སྟོབ་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི། |
མིང་གི་ཚོགས་ལ་སྟོགས་པ་ཡང་། |

མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པའི་འདྲ་བྱེད་ཆོས་ཅན། བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ།
ཐོབ་མ་ཐོབ་གཉིས་དང་། སྐྱེལ་མཉམ་དང་འདྲ་གཤིས་མེད་པ་དང་། སྟོམས་
འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། སྟོབ་དང་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་ནི་མིང་གི་ཚོགས་ལ་
སྟོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཞེས་པས།
དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། |
རང་བཞིན་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། |

ཞེས་པ་ཡང་ཐུང་པར་བཟུང་ནི།

གཉིས་པ་(བྱེས་པར་བཤད་པ་)ལ་བདུན། ཐོབ་མ་ཐོབ། སྐྱེལ་
མཉམ། འདྲ་གཤིས་མེད་པ་ལ། སྟོམས་འཇུག་གཉིས། སྟོབ། |མཚན་ཉིད།
ཐོབ་བྱེད་བཤད་པའོ། |དང་པོ་(ཐོབ་མ་ཐོབ་)ལ། དངོས་དང་། དེའི་ཁྱད་
ཆོས་བཤད་པའོ། |དང་པོ་(དངོས་)ནི། མི་ལྡན་པ་ཡི་འདྲ་བྱེད་རྣམས།
ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཅེས་བཤད་ན། ཐོབ་མ་ཐོབ་དེ་གང་ཞེ་ན།
ཅ་ག། ཐོབ་པ་རྟོན་དང་ལྡན་པའོ།

ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཚས་དེ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཇུས་ཡིན་ནོ།
 ཐོབ་པ་ནི་གཉིས་དྲེ། རྟེན་པ་དང་། ཐོབ་ནས་ལྷན་པའོ། རྟེན་པ་ལ་ཡང་མ་
 ཐོབ་པ་ལས་རྟེན་པ་དང་། ཉམས་ནས་རྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཟག་མེད་རྒྱུ་ཅིག་
 དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་ཅིག་གཉིས་པ་
 ཡན་ཆད་ནི་ཐོབ་ནས་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉམས་ནས་རྟེན་པ་ནི་འདྲོད་པའི་གང་ཟག་
 གི་དོན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་བསྐྱེས་པའི་དགེ་བ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་
 པའི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་རྒྱུ་ཅིག་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ནི་ཐོབ་ནས་ལྷན་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཐོབ་མ་མེད་པ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་
 ཐོབ་ནས་ལྷན་པ་ཡིན་གྱི་རྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་དེ། མ་ཐོབ་པ་ལས་རྟེན་པ་དང་ཉམས་
 ནས་རྟེན་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱ་བཅོམ་པ་ཉམས་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་ཉོན་
 མོངས་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ཉམས་པ་ལས་རྟེན་པ་དང་། ཐོབ་ནས་ལྷན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་
 དོ། །ཁ་ཅིག །ཐོབ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་རྟེན་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་དེ།

ཀུན་གྱིས་བྱེད་པའི་དབང་ལྷན་ལ།

བཅུ་གསུམ་དག་དང་ལྷན་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། མ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཚས་གང་ཟག་དེ་ལ་མི་
 ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཇུས་སོ། །དེ་ལ་འདྲ་གཉིས་དྲེ། མ་རྟེན་པ་དང་། མི་
 ལྷན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མ་ཐོབ་པ་ལས་མ་རྟེན་པ་དང་། ཉམས་ནས་
 མ་རྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི་མི་སྤོབ་པ་ལས་རྒྱུ་ཅིག་དང་པོ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་སྤྱིད་ཅེའི་ཉོན་
 མོངས་པའི་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་
 ཅིག་དང་པོའི་ཆེ། དེའི་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་རྒྱུ་ཅིག་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་
 དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆེ། དེའི་མ་ཐོབ་པ་ནི་མི་
 ལྷན་པའོ། །ཐོབ་པ་ཇུས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བྱེད་བྱ་སྤྱུ་བ་ན་ཟེ།

ཐོབ་པ་ཐུག་པ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས།¹ མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་པུ་མ་མེད་པ་བྱེད་
 ཅིང་ཐོབ་ལ། ཀྱན་དུ་ལྷན་པས་ན་ཡན་ལག་ལྷན་པར་སྤངས་པའི་དབྱེ་བཅོམ་
 པར་འབྱར་ཤི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིབ་དཔོན་ན་ལེ་² འཁོར་
 ལོས་རྒྱུ་རྒྱལ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འཁོར་ལོས་རྒྱུར་
 བའི་རྒྱལ་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་གསུང་། བཞན་ཡང་། ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པས།
 ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བའི་ཆོས་དེ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན། འཕྱག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མེད་
 པར་ཐལ། དེ་གཉིས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཆོས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་སྒྲིབ་
 པའི་ཐོབ་པ་ནི། ཐོབ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པས་
 སྤངས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་དེ་འཛེག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་དེ། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་ཡང་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་སྒྲིབ་པས་ལྟུང་འཛེག་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་འཕལས་པ་མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་ནས། འཛེག་དེན་
 པའི་ཡིད་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཆེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་དང་། ཟག་
 མེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱུར་པ་མེད་པས། འཕལས་པར་མི་འབྱད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲོན་
 མེད་དེ། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་སྤངས་
 པའི་སྒྲོན་ནས་འཕལས་པར་འཛེག་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་རང་བྱུང་དུ།

| 36

1 མཛོད་རང་འབྱེལ། ཐོབ་ཐུན། མངོན་པ། ཀྱ ༡༠ བ མདོ་ལས། དེ་མི་སྒྲིབ་
 པའི་ཆོས་པུ་མ་མེད་པ་བྱེད་ཅིང་མ་མེད་ཐོབ་པ་ཀྱན་དུ་ལྷན་པས་ན། ཞེས་གསུངས་ལུང་
 འདྲན་མཛད་པ་ལས་གསལ།

2 མཛོད་རང་འབྱེལ། ཐོབ་ཐུན། མངོན་པ། ཀྱ ༡༠ བ འོན་ནི་དེས་ནི་ལེམས་
 ཅན་དུ་མི་སྒྲོན་པ་དག་དང་ལེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་ཡང་ལྷན་པར་འབྱར་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 མདོ་ལས་དཔེ་སྤྲོད་དག་འཁོར་ལོས་རྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་དང་ལྷན་པ། ཞེས་རྒྱུས་
 པར་འབྱར་བའི་ཕྱིར་ཤི། ཞེས་ལུང་འདྲན་མཛད་དེ་གསུངས་སོ།

གདོགས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་འཕྱོག་གཉིས་ཀྱི།

ཐོབ་པ་ནི་རང་རྒྱུ་དུ་གདོགས་པའི་ཡིན་གྱིས། གཞན་རྒྱུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་རྒྱུ་གྱི་ཐོབ་པ་དེ་ལས་གཞན་ལ་འབྱུང་ན་ཏེ་ཅང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་པ། །དེ་ཡང་
རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་གྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་འདུས་པུས་རྒྱམས་ཀྱི་ཐོབ་
པ་མེད་དེ། དེ་ནི་རང་གཞན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ཐོབ་པ་ནི་གང་དང་ཡང་
ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདུས་
པུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། འདུས་མ་བྱས་ལ་མ་ངེས་ཏེ། འཕྱོག་པ་གཉིས་
རྒྱུ་གྱིས་མ་བསྐྱས་ཀྱང་། གཉིས་ཀྱི་དབག་བྱ་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱས་པས། འཕྱོག་པ་
གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅིང་རང་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱས་སོ། །མ་ཐོབ་པ་ཡང་རང་རྒྱུ་དུ་
གདོགས་པ་དང་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡིན་གྱི། གཞན་རྒྱུ་གྱི་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱུ་
གྱིས་མ་བསྐྱས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་མེད་དེ། གང་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མ་ཐོབ་པ་
ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་བྱ་བ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པ།

གཉིས་པ་(དེའི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པ་)ལ། ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས། མ་ཐོབ་
པའི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །དང་པོ་(ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་)ནི།

ཅ་ག། དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྒྱམ་པ་གསུམ། །

དཔེ་ལ་སྟགས་ཀྱི་དཔེ་ལ་སྟགས། །

དེར་གདོགས་རྒྱམས་ཀྱི་རང་ཁམས་ལ། ། ༣༠

ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དུས་གསུམ་པའི་ཐོབ་པ་ཡང་དུས་རྒྱམ་པ་གསུམ་གྱི། ཐོབ་
བྱའི་ཆོས་འདས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་། དེའི་ཐོབ་པ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་
གསུམ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དཔེ་བ་ལ་དེའི་ཐོབ་པ་དཔེ་བ་དང་། ལ་
སྟགས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་མི་དཔེ་བའི་ཐོབ་པ་མི་དཔེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཐོབ་
པ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། །ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་གདོགས་པ་རྒྱམས་
ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡང་རང་གི་ཁམས་སུ་གདོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འདྲོད་པའི་

རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་འདྲོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེ་འདྲོད་ཁམས་
 ལུ་གཏོགས། དེའི་རྒྱུ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེ་གཟུགས་
 ཁམས་ལུ་གཏོགས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེ་གཟུགས་མེད་
 ཁམས་ལུ་གཏོགས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་འང་དེ་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལ་འདྲོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་གང་སྐྱེ་ཞེ་ན།
 འདྲོད་པའི་སྒྲུབ་མེས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཁམས་འོག་མ་
 གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེས་པའི་
 ཆེ་དེ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ལུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ།

ཙཱ་ག མ་གཏོགས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི།

ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཁམས་ལུ་མ་གཏོགས་པ་འགོག་པ་གཉིས་དང་ལམ་བདེན་
 རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་འདྲོད་ཁམས་ལུ་གཏོགས་པ་དང་། གཟུགས་ལུ་
 གཏོགས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ལུ་གཏོགས་པ་དང་། ཁམས་ལུ་མ་
 གཏོགས་པ་དང་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པའི་ཐོབ་པ་
 རྟེན་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་རྟེ་
 ཁམས་མོང་མ་གཉིས་ལུ་གཏོགས། དེའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་
 ཐོབ་པ་ཁམས་ལུ་མ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། སྒྲོབ་པའི་ཐོབ་པ་སྒྲོབ་པ་དང་།
 མི་སྒྲོབ་པའི་ཐོབ་པ་མི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་རྟགས་སྒྲ་བས་ཙཱ་ག་བརྟོགས་ལུ་
 མ་གསུངས་སོ།

ཙཱ་ག སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་མིན་གྱི་གསུམ།

ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སྒྲོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྒྲོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི། འགོག་
 པ་གཉིས་དང་ཟག་བཅས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའི་ཐོབ་པ་དེ་ལ་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པ་
 དང་སྒྲོབ་པ་ཡང་མིན་མི་སྒྲོབ་པ་ཡང་མིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲོབ་པའི་སོ་
 སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཐོབ་པ་སྒྲོབ་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་

གི་ཐོབ་པ་མི་སྒྲིབ་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགྲོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་དང་།
 སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགྲོག་པའི་ཐོབ་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་པ་རྣམས་
 སྒྲིབ་པ་ཡང་མིན་མི་སྒྲིབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྒྲུང་གི་ཐོབ་པ་མཐོང་
 སྒྲུང་དང་། སྒྲུམ་སྒྲུང་གི་ཐོབ་པ་སྒྲུམ་སྒྲུང་ཡིན་ལ།

ཙ་པ། སྒྲུང་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདྲོད།

ཐོབ་བྱའི་ཚས་སྒྲུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་འགྲོག་པ་གཉིས་དང་ལམ་བཟེན་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཐོབ་པ་དེ་ལ་སྒྲུམ་སྒྲུང་དང་སྒྲུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་འདྲོད་དེ། སོ་སོར་
 བརྟགས་འགྲོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགྲོག་པའི་ཐོབ་
 པ་སྒྲུམ་སྒྲུང་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་འགྲོག་གི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་། ལམ་
 བཟེན་གྱི་ཐོབ་པ་སྒྲུང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ།

ཞེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་སམ་ཞེ་ན།

ཙ་པ། ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྟན་ཅིག་སྟེ། | ༣༥

མངོན་ཤེས་སྒྲུལ་པ་མ་གཏོགས་པ། |

བསྐྱབས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་འདྲོད་པ་ན། |

གཟུགས་ཀྱི་སྤར་ནི་སྟེ་བ་མེད། |

མ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་པ་ལྟན་ཅིག་སྟེ་འུ་ཕྱིར་སྟེ་བ་མེད་དེ།
 སྐྱབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། དེ་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན།
 ལྟའི་མིག་དང་། རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། སྒྲུལ་པའི་སེམས་དུས་གསུམ་པ་
 ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཏེ། སྒྲུར་བས་བསྐྱབ་དགོས་པས་སྐྱབས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཐོབ་པ་འདྲ་ལྟན་ཅིག་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི་འུ་ཕྱིར་སྟེ་
 བ་མེད་དེ། རོ་བོ་བཅའ་པོ་ཡིན་པས་སྒྲུན་པ་དང་། ཀུན་སྒྲིང་སྐྱབས་ཆུང་བས་
 སྐྱབས་ཆུང་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པ་ན་དགེ་མི་དགེའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤར་ཐོབ་

པ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེམ་པོ་ཡིན་པ་དང་། མེས་ས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་
ཕུན་པ་ (མ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་) མི།

དཔེ་ལ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་ལ་སོགས།

ཞེས་བཤད་པ་མ་ཐོབ་པ་ལའང་ངེས་སམ་ཞེ་ན།

ཅ་པ། མ་ཐོབ་མ་བསྐྱབས་ལྟར་མ་བསྐྱམ། ༣༠

མ་ཐོབ་པ་ནི་མ་བསྐྱབས་ལྟར་མ་བསྐྱམ་ཡིན་གྱི། དཔེ་བ་མ་ཡིན་དེ།
དཔེ་ཅ་ཆད་པའི་རྒྱད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱི་སྐྱེ་མོངས་ཅན་མིན་དེ། འདྲོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱི་སྐྱེ་

དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་གསུམ།

ཞེས་པ་མ་ཐོབ་པ་ལའང་ངེས་སམ་ཞེ་ན།

ཅ་པ། འདས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་དེ་རྣམ་གསུམ།

ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་མ་ཐོབ་པ་དུས་རྣམ་པ་གསུམ་ག་
ཡོད་གྱི། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ད་ལྟར་བའི་མ་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་མེད་དེ། ཐོབ་བྱའི་
ཆོས་ཇི་ལྟར་སྐྱབས་རྒྱུ་ཡང་དེའི་ཐོབ་པ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱི་སྐྱེ་

ཅ་པ། འདྲོད་སོགས་གཏོགས་དང་རྗེ་མེད་ཀྱི་འང་།

འདྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པ་
དང་། རྗེ་མ་མེད་པའི་ཆོས་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱི་མ་ཐོབ་པའང་ཁམས་གསུམ་དུ་
གཏོགས་དེ། འདྲོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གང་གི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་འདྲོད་
པར་གཏོགས། གཟུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གང་གི་མ་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཀྱང་
གཟུགས་སུ་གཏོགས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་གང་གི་མ་ཐོབ་པ་
སྐྱེས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱི་སྐྱེ་ ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ལམ་
བདེན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ཡང་ལམ་བདེན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
མིན་དེ།

ཙ་པ། ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། །
 གློ་བོར་འདོད་དོ་དེ་ཐོབ་དང་། ། ༤༠
 ས་འཕོས་ནས་ནི་རྣམས་ཉམས་འགུལ། །

ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོའི་གློ་བོར་འདོད་ཀྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་དེ་གང་གིས་ཉམས་པར་འགུར་ཞེ་ན། ལམ་བདེན་དེ་ཐོབ་
 པ་དང་། ས་གང་འོག་འཕོས་ནས་ནི་རྣམས་པར་ཉམས་པར་འགུར་པོ། །འོ་ན་
 ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་མ་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དོ།
 ཡོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགུར་ཞེ་ན། དུས་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐུག་མེད་དུ་
 འགུར་ཟེར་རམ། དུས་ཇུ་ཕྱིར་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགུར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན།
 མི་འགུར་དྲེ། ཆོས་དགེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གློ་བའི་ཆེ་ན། དེའི་ཐོབ་པ་དེས་ཐོབ་བྱའི་
 ཆོས་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྟན་པར་བྱེད། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་དེས་
 ཐོབ་པ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལྟན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདོད་དེ།
 ཆོས་དགེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གློ་བའི་ཆེ་ན། དེའི་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་ལྟན་ཅིག་
 གློ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་པོ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས། དེའི་
 ཐོབ་པ་གསུམ་དང་། ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱི་དུག་ལྟན་ཅིག་གློ། སྐད་ཅིག་
 གསུམ་པ་ལ་དགུ་པོ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་ནས། དེའི་ཐོབ་པ་དགུ་དང་ཐོབ་པའི་
 ཐོབ་པ་དགུ་ལྟན་ཅིག་གློ་བའི་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་
 དང་མི་ལྟན་ན། མ་ཐོབ་པའི་མ་ཐོབ་པ་གློའི་གཞན་མེད་དེ། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་
 དང་ལྟན་མི་ལྟན་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་སྐལ་མཉམ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་པ། སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་འདྲ་བའོ།

སྐལ་མཉམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱོད་པ་དང་བསམ་པ་དང་
 རང་བཞིན་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་སོ། །དེ་ཕྱི་ན་ཐ་དད་དང་། ཐ་དད་མིན་པ་

གཉིས། ཕྱི་མ་ནི་སེམས་ཅན་ཅམ་དུ་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་ཇམ་གྱི་གཞི། །སེམས་
 ཅན་སེམས་ཅན་ལ་སྐྱུ་མཉམ་གྱི་ཇམ་ཟེ་ཟེ་ཡོད་པས། །ཇམ་ཟ་དང་ཀྱང་རིགས་
 བཅིག་པས། ཟ་དང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བཤེད་དོ། །དང་པོ་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་དགེ་
 རྒྱལ་སྟོབས་ནང་ཡན་རྒྱལ་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་ཇམ་གྱི་གཞི། །སྐྱུ་མཉམ་ཇམ་སུ་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་སྐྱེས་མཐུན་
 པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས།¹ བརྒྱལ་གལ་དེ་མི་རྒྱམས་དང་སྐྱུ་
 བ་མཉམ་པར་སྐྱེས་ན་ཡང་། ཞེས་བསྟན་ས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་དཔོན་ན་ཟེ།²
 ཕྱི་ལྷ་གྱིས་ལུ་སྟོབས་ལའང་སྐྱུ་མཉམ་གྱི་ཇམ་ཡོད་པར་བཤ། དེ་དག་ལ་སྐྱེས་
 མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་གལ་དེ་ཞེས་སྟོབས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་བྱེད་དུ་མི་
 རུང་གྱི། དེ་ནི་མིར་སྐྱེས་པའི་འདྲ་བྱེད་ཅམ་འདྲ་བ་ལ་དཔོན་ས་པའི་ཕྱིར། བཞན་
 ཡང་། བྱེད་བྱུང་པའི་གཞུང་བཅུགས་པ་ཡིན་དེ། བསལ་བ་ལས་ཇམ་ཟ་དང་
 པའི་རྒྱུ་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཟེ། །ཞེས་བསྟན་ངོ་།

གསུམ་པ་(འདྲ་ཤེས་མེད་པ་པ་) ནི། འདྲ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག་
 ཅེས་བཤད་ན། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་པ་འདྲ་ཤེས། །

མེད་པར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྒྱམས། ། ༥༡

འགོག་པའོ་རྒྱམ་སྐྱིན་དེ་འབྲས་ཆེ། །

1 མཛོད་རང་འབྱེལ། རྟེན་གྱི། མཛོད་པ། ཀྱ ༧༥ བ བྱེད་བྱུང་བཅན་ཟེ།
 བལ་དེ་བསལ་བར་བྱས་ཀྱང་རུང་། །བལ་དེ་བསལ་བར་མ་བྱས་ཀྱང་རུང་། མདོ་ལས་
 འདྲུང་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་མཉམ་པ་པོ་ཡོད་པ་པོན་གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྒྱལ་
 མི་རྒྱམས་དང་སྐྱུ་མཉམ་པ་པོ་ཡོད་པ་པོན་དུ་འོང་ན། ཞེས་བསྟན་ས་སྟོབས་ཟེ།

2 ཁོ་གི་མཚན་བཞིན་ནོ།

འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ནི། འདྲ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་
 ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས་འཁོག་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་ཤིག་ལོ། །ཡུན་རི་སྤྱིད་
 ཅིག་དུ་འཁོག་ཅེ་ན། གདགས་པ་ལ།¹ བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་ལོ།
 ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞི་ན། མ་ངེས་དེ། སྐྱུ་མི་སྟན་མ་གཏོགས་པ་དུས་མ་
 ཡིན་པར་འཆི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱི་ས། དེའི་རྒྱུ་ལ་སེམས་གདན་ནས་མེད་དམ་ཞི་ན།
 ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བའི་ཆེ་སེམས་མངོན་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱི་ས། ཞེས་
 བསྟུང་། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་པ་དེ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞི་ན། འདྲ་
 ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བསྐྱེམས་པའི་རྣམས་སྤྱིན་ཡིན་དེ། དེ་བསྐྱེམས་པ་ལས་
 འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱི་ས། སེམས་ཅན་དེ་གང་ན་གནས་ཤེ་
 ན། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གནས་ཀྱི་གནས་གཞན་མེད་དེ། དཔེར་
 ན་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ལས་གནས་གཞན་མེད་པ་བཞིན་
 མོ། །འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཕྱི་མ་ལ་གང་དུ་སྐྱེ་ཞི་ན། དེ་ཕྱི་མ་ལ་
 འདོད་པར་སྐྱེ་སྐྱེ། དེ་ཆེ་ལྷ་མར་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བསྐྱེམས་པའི་
 རྣམས་པ་ཟད་ཅིང་། ཆེ་འདོར་སེམས་མེད་པས་ལས་གསར་དུ་མ་བསམགས་པའི་
 ཕྱི་ས། ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་མ་ལ་
 འདོད་པར་སྐྱེ་བའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་མུང་འབྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱི་ས། དཔེར་
 ན། བྱང་སྐྱུ་མི་སྟན་པ་དེ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བཞིན་མོ།

བཞི་པ་(སྟོམ་འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས་)ལ། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་བཤད། འཁོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཤད། དེ་གཉིས་ཀྱི་དེན་ཐུན་མོང་དུ་
 བཤད་པའོ། དང་པོ་(འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམ་འཇུག་)ནི།

1 འཇིག་རྟེན་གདགས་པ། རྩེ་བསྟན། མངོན་པ། ཞི། ༥༠ ན་ འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ལྷ་
 རྣམས་ཆའི་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ནི་བསྐྱལ་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི། བར་མ་དོར་འཆི་བ་ནི་ཡོད་དོ། །འདྲ་
 ཤེས་མེད་པའི་སྟོམ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ།

ཅ་པ། དེ་བཞིན་འདྲ་ཤིས་མེད་སྒྲུབ་འཇུག །

བསམ་པ་དང་ཐ་མར་འཕྲང་འདོད་པས། །

འདྲ་ཤིས་མེད་པ་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་ཅེས་
བྱ་བ་དེ་ཡང་། སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་མ་མ་ལངས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་སེམས་བྱང་
འགྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཇུས་སོ། །དེ་སྔ་གང་གིས་བསྐྱུས་ཤིང་། བསམ་པ་དང་ཐ་
མ་བཞི་པར་གཏོགས་ཏེ། འདི་བསྒྲུབ་པ་པས་བསམ་པ་དང་བཞི་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིས་
ཡིད་བྱེད་དམ་ཀུན་སྤོང་ཇི་ལྟ་བུས་སྒྲུབ་པ་པར་འཇུག་ཅེས། འཁོར་བ་ལས་ཡིད་
ངེས་པར་འཕྲང་བ་ཐར་པ་འདོད་པས་ཡིན་ཏེ། འདྲ་ཤིས་མེད་པ་ལ་ཐར་པ་དང་།
འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་ལ་ཐར་པ་ལ་དུ་འདྲ་ཤིས་ནས་སྒྲུབ་པ་པར་འཇུག་
པའི་ཕྱིས་ དཔེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྐྱེད་གང་ཡིན་ཞེས།

ཅ་པ། དཔེ་བའི་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འབྱར་ཉིད། ། ༥༡

འཕགས་པའི་མ་ཡིན་དུས་གཅིག་ཐོབ། །

ཀུན་སྤོང་གི་སྒྲུབ་པ་དཔེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་འཇུག་ལ་
ཐར་པ་ལ་དུ་འདྲ་ཤིས་པའི་ཕྱིས་ མྱོང་འབྱར་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞེས།
སྐྱེས་ནས་མྱོང་འབྱར་ཡིན་ཏེ། འདི་བསྒྲུབ་པ་པས་བཞིན་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འདྲ་ཤིས་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིས་ དཔེར་ན་བྱང་སྐྱུ་མི་སྐྱེད་པ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་
ལྟར་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་བཞིན། གང་ཟེག་གང་གི་ཡིན་ཞེས། སོ་སྐྱེད་སྒྲུབ་པ་
འཇུག་ཡིན་གྱི་འཕགས་པའི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་བསྒྲུབ་པ་པས་འདྲ་ཤིས་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །འཕགས་པས་དེ་རྒྱུ་པར་ལྷུང་བ་དང་སྤོང་གི་
གནས་ལྟ་བུར་གཟིགས་པའི་ཕྱིས་ འཕགས་པའི་ལྷུང་ལ་བསམ་པ་དང་བཞི་པའི་
སེམས་བསྐྱུས་ཀྱི་དཔེ་བ་སྐྱེས་པའི་ཆེ། དེའི་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཡོད་པ་ལྟར་འདིའི་
ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པ་ཡོད་དམ་ཞེས། འདིའི་དུས་གཅིག་པའི་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི།

སེམས་མེད་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་གང་ཞིག །ཐུང་འཁོར་པར་འདྲིས་མ་སྤྱང་བའི་
ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ག། ཐུབ་པའི་ཕྱང་ཆུབ་གྱིས་ཐོབ་བྱ།

འོན་ཀྱང་ཐུབ་པའི་འགྲོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དེ་ཕྱང་ཆུབ་ཟད་པ་ཤེས་པ་
བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། ཐུང་བས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་ལ་སྤྱིར་
བལྟས་ཕྱང་བའི་ཆོས་ཕྱང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཆེའི་རྒྱུ་ཕྱགས་
ན་གནས་པའི་ཕྱི་བྲག་སྒྲུབ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། གནས་བདེན་ཉེ་སྤྱང་ས་གྱི་ལྷགས་གྱི་བསྟན་
བཅོས་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་དང་པོར་འགྲོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་བསྐྱེད་
ནས་ཟད་པ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །ཞིས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས།
སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་པའི་ཕྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། དང་པོར་བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བདེན་ནས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད། དེ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་
མངོན་དུ་བྱས་ནས་འགྲོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བདེན་ནས་ཟད་པ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། དང་པོར་མ་ཡིན་སྐད་ཅིག་མ། །

སུམ་ཅུ་ཅ་བཞིས་ཐོབ་ཕྱིར་ལྟོ། ། ༥༥

ཕྱང་སེམས་དེ་སངས་མ་རྒྱས་པའི་དང་པོར་འགྲོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་མངོན་
དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་ཅུ་ཅ་
བཞི་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་ནས། ཕྱང་ཆུབ་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྐད་

1 མངོན་པར་འགྲོག་པ་ ཐོབ་ཕྱིན། མངོན་པ་ ཀྱུ་ ལ་ རྒྱུ་ཕྱགས་པ་དག་ན་ལེ།
དེ་ནི་དང་པོ་ཞོན་པ་ཕྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞིས་ཟེར་ལོ།
ལང་འདྲི་ཅེའི་ཕྱིར་མི་འདྲི་དེ་ན། དེ་ལྟར་གནས་བདེན་ཉེ་སྤྱང་ས་གྱི་ལྷགས་གྱི་ཆིག་གི་བསྟན་
བཅོས་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་འགྲོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པ་མཐོང་
པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །ཞིས་མངོན་པར་བྱལ། །ཞིས་བྱུང་འབྱུང་བ་འདྲི་ཆད་མར་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞིས་གསུངས་པ་འདྲིར་བཞུགས་པ་མིན་ནམ་སྤམ་མོ།

ཅིག་མ་སུམ་རྩ་ཅ་བཞི་གང་ཞིན། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་
 སྟུག། སྤྱི་ཅེན་ཉོན་མོངས་རྫོང་བར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དག། །ནམ་
 སྟོན་ལམ་དགའོ། །ཁོན་ལྟེ ཟག་མེད་གྱི་ལམ་བར་མ་ཆད་དུ་བསྐྱེད་པ་རྟགས་
 མ་སྟུབ་སྟེ། བར་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཞིན། འོ་ན་ཕྱང་
 སེམས་དེ་བསམ་པ་མི་བདེན་པ་ལྡང་བ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཕྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་
 གྱི་བར་དུ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ལས་ལྡང་བར་མི་བྱའོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པ་གང་ཞིག
 བར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟོ་དེ་མི་རྣམས་ཀྱི། བསོད་
 རྣམས་དང་ཡོ་ཤེས་གྱི་ཚྭ་ལྡང་དག་པར་བསམས་པས་དམ་བཅའ་བདེན་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཞིན། ཉི་འོག་པ་ན་ལྟེ། ཕྱང་སེམས་དེ་བསམ་པ་ལྡང་བ་ཅན་མ་ཡིན་
 མོད། དེས་ཕྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ལས་ལྡང་བར་མི་བྱའོ་
 སྟུམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་སྟེལ་ཁྱུང་བཞགས་པར་མི་
 བྱའོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། སྟུན་ཐོག་གཅིག་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེས།

གསུམ་པ་(དེ་གཉིས་གྱི་རྟེན་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་ག། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན།

འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་གང་གི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེན། གཉིས་ཀ་
 འདོད་པ་དང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཟུགས་མེད་ལ་མཚུངས་ལྡན་
 ཐམས་ཅད་ཤཀལ་ན། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འབའ་ཞིག་གི་གནས་པར་མི་རྣམས་པས།
 དེ་མ་ཐག་མྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འབྱུང་བའི་སྟུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་
 ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེན།

ཅ་ག འགྲོག་པ་དང་པོར་མི་འཛིན་དུ།

འགྲོག་པའི་སྒྲུལ་མཛུགས་དང་པོར་མི་འཛིན་དུ་སྒྲིང་དེ། མི་དེ་ཚར་འདུ་
རགས་པས་སྒྲོ་བ་སྒྲེ་སྒྲེ་ཞི་སྒྲོ་གསལ་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་པ་
ཡོད་དོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྒྲུལ་མཛུགས་དེ་དང་པོར་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྒྲིང་
པར་བྱེད་དོ། །འདི་ཚར་འདུ་རགས་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་མ་ཡིན་གྱི། འདུ་ཤེས་
མེད་པའི་སྒྲུལ་མཛུགས་ལ་ཐར་ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་(སྟོག་)ནི། སྟོག་དང་ཞེས་བཤད་ན། སྟོག་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག སྟོག་ནི་ཆེ་ཡིན་ཤོད་དང་ནི། །

རྒྱམ་ཤེས་རྟེན་གང་ཡིན་པའོ། ། ༤༥

སྟོག་ནི་ཆེ་ཡིན་དྲེ། གདགས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ལས། སྟོག་གང་ཞེ་ན།
ཁམས་གསུམ་པའི་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆེ་གང་ཞེ་ན། ཆེ་ནི་
ཤོད་དང་རྒྱམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་འདྲོད་པ་དང་གཟུགས་
སུ་ཤོད་དང་རྒྱམ་ཤེས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་ནི་རྒྱམ་
ཤེས་ཁོ་ནའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཆེའི་རྟེན་གང་ཞེ་ན། ཤོད་དང་རྒྱམ་ཤེས་སོ།
མདོ་ལྷེ་པ་ན་ལེ། ཆེ་དང་ཤོད་དང་རྒྱམ་ཤེས་ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕན་ཚུན་
རྟེན་ཡིན་པས་ཆེ་མ་ལྷོག་པར་ཤོད་དང་རྒྱམ་ཤེས་མི་ལྷོག། དེ་གཉིས་མ་ལྷོག་པར་
ཆེ་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་ཟེས། དྲི་བྲག་སྤྲོ་བས་སྒྲིན་དེ་སྤང་བར་འདྲོད་ནས། ཤོད་
དང་རྒྱམ་ཤེས་ཆེའི་རྟེན་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲིན་གྱི་ལས་ཆེའི་རྟེན་ཡིན་དྲེ། སྒྲིན་གྱི་ལས་
ཀྱིས་རི་ལྷར་འཕངས་པ་ལྷར་ཆེ་གནས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལས་དེ་རྒྱམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཡིན་དྲེ། ཡིན་ན་རྒྱམ་ཤེས་དེ་རྒྱམ་
སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་ལས། རྒྱམ་ཤེས་ལ་དགེ་མི་དགེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆེ་
ཟད་པ་ཁོ་ནས་འཆིའམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། ཆེ་ཟད་ལ་བསྟོད་
ནམས་མ་ཟད་པར་འཆི་བ་ནི། ཆེ་རྒྱམ་པར་སྒྲིན་པའི་ལས་ཟད། ལོངས་སྤྱོད་

ཟེར་རྒྱ། རྒྱེ་བ་མ་འོངས་པས་ཚས་དེ་རྒྱུད་ན། ཚས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྒྱེ་
བར་འབྱར་རྒྱེ་ན།

ཅ་བ། ཟུང་ད་རྒྱུད་དག་མེད་པར་ནི།

རྒྱེ་བས་བརྒྱུད་བྱ་རྒྱེ་བྱེད་མིན།

རྒྱེ་བས་བརྒྱུད་བྱའི་ཚས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་དེ། ཟུང་
རྒྱུད་དག་མེད་པར་ནི་རྒྱུད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་(ཐོད་བྱེད་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་བ། མིང་གི་ཚོགས་ལ་སྟགས་པ་ནི།

མིང་དང་དག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས། ༤༧

མིང་གི་ཚོགས་ལ་སྟགས་པ་ཡང་ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན། མིང་
གི་ཚོགས་ལ་སྟགས་པ་ནི། མིང་དང་དག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས་སོ། དེ་དག་གི་ངོ་
བོ་གང་ཞེ་ན། མིང་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པའི་སྒྲ། དཔེར་ན། བུམ་པ་
ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དག་དང་ཆིག་དོན་གཅིག་པས་ཆིག་ནི། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་
སྒྲ། དཔེར་ན། གྱུ་མ་འདུས་བྱས་ན་མས་མི་དག། ཅས་པ་ལྟ་བུ། ཡི་གེའི་
ངོ་བོ་ནི། མིང་ཆིག་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་བྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས། དཔེར་ན།
ཀ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚོགས་ནི་དུ་མའི་དོན་ནོ།

གསུམ་པ་(དོན་བསྟུ་)ནི། མིང་ཆིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་ཁམས་གསུམ་པོ་གང་
དུ་གཏོགས། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གང་། འབྲུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
གང་། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འདོད་དང་གཟུགས་གཏོགས་སེམས་ཅན་སྟོན།

ཟུ་མ་ཐུན་ལུང་བསྟན་མིན་.....

གསུམ་པོ་དེ་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་ཀྱི། གཟུགས་མེད་
ཁམས་ན་མེད་དེ། དེ་ན་སྒྲ་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་དེ།

ཐུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱི་དུ། ཐུ་མཐུན་ལས་ཕྱང་བ་ཡིན་ཏེ། སྐལ་མཉམ་ལས་
 ཕྱང་བའི་ཕྱི་དུ། རྒྱུ་མེན་ལས་ཕྱང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་དགུར་འབྱུང་བའི་
 ཕྱི་དུ། ཐུས་ཕྱང་ཡིན་ཏེ། བཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། མ་བསྐྱེབས་ལུང་
 མ་བསྐྱེན་ཡིན་གྱི། དགེ་བ་མིན་ཏེ། དགེ་ཙ་ཆད་པའི་གང་ཟག་གི་ཐུད་ལའང་
 ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཐུད་
 ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ།

ཙ་བ།དེ་བཞིན་དུ། ।

སྐལ་མཉམ་རྒྱུ་མ་པར་སྐྱེན་པའང་ཡིན། ।

ཁམས་གསུམ་པ་སྟེ་.....། ।

དེ་བཞིན་དུ་སྐལ་མཉམ་ཐུ་མཐུན་ལས་ཕྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་སྐྱེན་
 པ་དང་། མ་བསྐྱེབས་ལུང་མ་བསྐྱེན་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མ་པར་སྐྱེན་པའང་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུ་མེན་སྐྱེས་ཀྱི་མིག་སྟོགས་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་ཇེས་དེ་རྒྱུ་མེན་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ།
 འདྲི་ཁམས་གསུམ་དུ་བརྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གསུམ་ཅན་སེམས་ཅན་དུ་
 འདྲ་བར་བྱེད་པའི་ཇེས་སམ། སྐལ་མཉམ་གྱི་ཇེས་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ།

ཙ་བ།ཐོབ་རྒྱུ་གཉིས། । ༥༧

མཚན་ཉིད་རྒྱམས་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་དང་། ।

མི་ལྡན་པ་དག་ཐུ་མཐུན་པ། ।

ཐོབ་པ་ཡང་ཐུ་མཐུན་ལས་ཕྱང་བ་དང་། རྒྱུ་མེན་ལས་ཕྱང་བ་རྒྱུ་མ་
 བཟུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མེན་སྐྱེས་ཀྱི་མིག་སྟོགས་ཀྱི་
 ཐོབ་པ་དེ་རྒྱུ་མེན་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། མཚན་ཉིད་རྒྱམས་ཀྱང་ཐུ་མཐུན་ལས་ཕྱང་བ་
 དང་། རྒྱུ་མེན་ལས་ཕྱང་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོམས་འཇུག་གཉིས་དང་། མི་ལྡན་
 པ་མ་ཐོབ་པ་དག་ཐུ་མཐུན་པ་ལས་ཕྱང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མེན་ལས་ཕྱང་བ་མ་ཡིན་

དེ། ལྷོ་མས་འབྲུག་གཉིས་དཔེ་བར་ངེས་ཤིང་། མི་ལྷན་པ་དེ་ཞར་བྱང་ཡིན་གྱི་
སྒོ་སྒྲིན་དུ་བཤང་བའི་ལས་ཀྱིས་མ་བྱས་པའི་ཕྱི་

གཉིས་པ་ཞར་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་
བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་། རྒྱུན་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་(རྒྱ་འབྲས་བྱ་དང་
བཅས་པ་བཤད་པ་)ལ། རྒྱ་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བྱ་བཤད་པ། དེ་གཉིས་
ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་(རྒྱ་བཤད་པ་)ལ། བསྐྱར་པ།
བཤད་པ། དོན་བསྐྱུ་བ་གསུམ། དང་པོ་(བསྐྱར་པ་)ནི། རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་
མེད་པར་ནི། ཞེས་བཤད་ན། རྒྱ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅི་ན།

ཅ་བ། བྱེད་རྒྱ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །

སྐལ་མཉམ་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་དང་། ། ༧

ཀུན་དུ་འབྱོར་དང་རྣམ་སྒྲིན་དང་། །

རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་དུག་དུ་འདོད། །

རྒྱ་ནི་རྣམ་པ་དུག་དུ་འདོད་དེ། བྱེད་རྒྱ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་། མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་རྒྱ་དང་། ཀུན་
འབྱོའི་རྒྱ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག་ལས་དང་པོ་)ནི། བྱེད་རྒྱ་ལྷན་ཅིག་
འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་བཤད་ན། བྱེད་རྒྱ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རང་ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱ།

ཆོས་གཅིག་སྟེ་པའི་ཆེ་ན་རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དེ་སྟེ་བ་
ལ་གཤམས་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་པས་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱར་འཛིག་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ལ་
པོས་འཛེ་བར་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་ལ་པོས་བདག་བདེ་བར་བྱས་སོ་ཞེས་བཤྲོད་པ་བཞིན་ནོ། །
ཁོ་ན་རེ་ཆོས་གཅིག་སྟེ་པའི་ཆེ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དེ་སྟེ་བ་ལ་
གཤམས་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་མི་འབྱད་དེ། མཐོང་སྤང་གིས་མཐོང་ལམ་སྟེ་

བ་ལ་གཞུགས་ཏེ། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཉིན་མོ་སྐར་འཛིན་གསུམ་པ་སྟེ་བ་ལ་
 གཞུགས་ཏེ་ཕའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྟེ་བ་ནི་རྩ་ཚུགས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
 འབྲུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་གཞུགས་ཏེ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། བྱེད་
 གྱུ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་ལྡན་ཡིན་དེ། འདུས་མ་བྱས་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྒྱམ་
 གསུམ་སྟེ། དེ་ལས་མིག་གི་རྒྱམ་གསུམ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་པུ། སྟེ་བ་
 ལ་གཞུགས་ཏེ་རྒྱས་པས་གཞུགས་མ་བྱས་པ་བྱེད་རྩ་ཡིན་མོད། སྟེ་བ་ལ་གཞུགས་ཏེ་
 མི་རྒྱས་པས་གཞུགས་མ་བྱས་པ་བྱེད་རྩ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྟེ་བ་
 ལ་གཞུགས་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་ཅམ་གྱི་སྟོན་སྟེ་བྱེད་རྩ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བློ་བཞིན་པ་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་པོས་གནོད་པ་མ་བྱས་པ་ལ། བདག་རྒྱལ་
 པོས་བདེ་བར་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱལ། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་
 གཞིའོ། །དང་པོ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་ནི།

ཅ་བ། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་གང་ཡན་ཚུན་འབྱས། ༥༠

གང་ཡན་ཚུན་འབྱས་བྱར་བྱུར་པའི་སྟོན་སྟེ་ཡན་འདྲུག་བྱེད་དོ། །གཉིས་
 པ་(མཚན་གཞི་ལ་)གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བྱེད་བྱས་ཏུ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་(སྤྱིར་བསྟན་པ་)ནི། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྒྱལ་འོད་པོ་གང་
 ཞེ་ན།

ཅ་བ། འབྲུང་བཞིན་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དང་། །

སེམས་དང་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་བཞིན། །

ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བའི་འབྲུང་བ་བཞི་བཞིན་དང་། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་
 དང་སེམས་བཞིན་དང་། མཚན་ཉིད་སྟེ་བ་ལ་སྟོགས་པ་དང་མཚན་གཞི་བཞིན་ནོ།
 གཉིས་པ་(སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བྱེད་བྱས་ཏུ་བཤད་པ་)ནི། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་
 དང་ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་པ། སེམས་ལས་ཕྱང་དང་སྒྲུལ་གཉིས་དང་། །
 སེམས་དང་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད། ། ༥༡
 སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དུས་དང་ནི། །
 འབྲས་སྟོབས་དགེ་ལ་སྟོབས་པས་སོ། །

སེམས་ལས་ཕྱང་བ་དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་གཉིས་དང་།
 སེམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་། སེམས་ཕྱང་དང་སྒྲུལ་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་མཆན་
 ཉིད་སྟེ་བ་ལ་སྟོབས་པ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་
 དུས་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་གཅིག་པ་དང་། དེར་མི་གཅིག་ཀྱང་དུས་ཙམ་དུ་གཅིག་
 པ་དང་། སྟེས་ཕྱ་བྱེད་འབྲས་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བུར་གཅིག་པ་དང་། སྟོབས་
 པ་ནམ་གླིན་དང་། ལྷ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གཅིག་པ་དང་། སེམས་དང་ངོ་བོ་
 དགེ་བ་དང་ལ་སྟོབས་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གང་རུང་དུ་གཅིག་པས་སོ།
 སེམས་གང་གིས་ཆོས་དཔེ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་ནང་
 རྣམ་འཁོར་ཉིད་པ་མ་བསྟོབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་ཆོས་ལཱ་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
 ཀྱིན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ། དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་སྟེ་སྟོབས་
 བཞི་ཅུ། རང་གི་ཅ་བའི་མཆན་ཉིད་བཞི། རྗེས་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཞིའི་
 ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཉེ་བ་དང་། སེམས་
 ཉིད་སྟོབས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། ལུང་རྗེས་མཐུན་བཞི་མ་གཏོགས་པ་ལཱ་ཅུ་ཅ་
 བཞིས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱེད་ལ། བཞི་པོ་དེ་མ་གཏོགས་ཏེ། སེམས་ལས་
 སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཉི་འོག་པ་ན་ཟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུའི་མཆན་ཉིད་
 བཞི་ཅུ་པོ་དེས་ཀྱང་ལུང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་མི་བྱེད་དེ། སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཟེ་

བ་མི་འཐད་དེ། རབ་དུ་བྱེད་པ་ལས།¹ འཛིག་ལྟ་དང་མཚུངས་ལྟ་གྱི་སེམས་
བྱུང་གི་སྒྲེ་སྐབས་འཛིག་ལྟ་ལྟ་དང་སྒྲུ་མཐུན་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེམ།

གསུམ་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྒྲུ་ནི།

ཅ་བ། སྐལ་མཉམ་སྒྲུ་ནི་འདྲ་བའོ།

འབྲས་བྱ་དང་རིགས་འདྲ་བའོ། རིགས་འདྲ་བའི་དོན་ཡང་དགེ་བ་ཟག་
བཅས་དང་། ཟག་མེད་འདུས་བྱས་ནམས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ནམས་དང་།
མ་བཞི་བས་ལུང་མ་བཞན་ནམས་སོ། །དེས་ན་ཡུང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྒྲུ་འོ།
རིགས་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྒྲུ་ཡིན་ནམ་ཞིན།

ཅ་བ། རང་རིགས་པའོ་.....།

སྒྲུང་བྱ་རིས་ལྟའི་ནང་ནས་རང་དང་རིགས་གཅིག་པ་ནམས་ཡིན་གྱི།
རིགས་མི་གཅིག་པ་མ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན། ལྷག་བསྐལ་མཐོང་སྒྲུང་སྐལ་བསྐལ་
མཐོང་སྒྲུང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྒྲུ་ཡིན་ཡང་། ཀུན་འདུང་མཐོང་སྒྲུང་གི་སྐལ་མཉམ་
གྱི་སྒྲུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་དང་ས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྒྲུ་ཡིན་
གྱི། ས་མི་གཅིག་པའི་མ་ཡིན་དེ། འདོད་པའི་སྐལ་བསྐལ་མཐོང་སྒྲུང་དེ་འདོད་
པའི་སྐལ་བསྐལ་མཐོང་སྒྲུང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་སྒྲུ་ཡིན་ཡང་། བཟུགས་ཀྱི་སྐལ་བསྐལ་
མཐོང་སྒྲུང་གི་དེ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནམ་ཞིན།

ཅ་བ།སྒྲུང་སྐྱེས་ནམས། ། ༥༩

1 མཛོད་རང་འབྱུག་ རྩོམ་མཁན། མཛོད་ལ། ཀྱ ༥༧ བ དེ་ལྟར་ན་རབ་དུ་བྱེད་པའི་
གཞུང་། ཞེས་སྐབས་གསུངས་པ་ལས་དང་། ཁང་སྤེལ་གྱི་མཛོད་འབྱུག་མཚན་ཉིད་ཇེས་འདྲ་།
རྩོམ་མཁན། མཛོད་ལ། གྱ ༣༠༩ ན དེ་ལྟར་ན་རབ་དུ་བྱེད་པའི་གཞུང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ།
གཤེད་པའི་མང་པོ་པ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནམས་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཅིག་འདྲ་བའི་སྒྲུ་མ་ཡིན་ནོ།
ཞེས་སྐབས་ལུ་བཞི་གསུངས་པ་ལས་གསུངས་

ཡུལ་གྱིས་པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། མ་
འོངས་པ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་དེ། མ་འོངས་པ་ལ་གོ་རིམས་མེད་པའི་ཕྱི་དུ
དེ་ཡང་འདས་པ་དེ་ད་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་དེ་ཡིན། ད་ལྟར་བ་དེ་མ་
འོངས་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ས་གཅིག་པ་དེ་སྐལ་མཉམ་ཐམས་ཅད་ལ་
ངེས་སམ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། ས་དགའི་ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། །

མཉམ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡིན། །

ཟག་བཅས་ལ་ངེས་ཀྱི་ཟག་མེད་ས་དགའི་ལམ་ནི། ཕན་ཚུན་དུ་མཉམ་པ་
དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན། དད་པའི་ཧེས་
འབྲང་གི་ལམ་དེ། དད་པའི་ཧེས་འབྲང་ནས་མི་གཡོ་བའི་ཚས་ཅན་གྱི་བར་གྱི་ལམ་
གྱི་མཉམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དང་།
མཐོང་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་སྒྲུབ་ལམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་གསུམ་གའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན།
སྒྲུབ་ལམ་དེ་སྒྲུབ་ལམ་དང་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་དེ་ཡིན། མི་སྒྲོབ་ལམ་དེ་མི་སྒྲོབ་ལམ་
གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དད་
པའི་ཧེས་འབྲང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་
དད་པའི་ཧེས་འབྲང་གི་ལམ་ཟག་མེད་དེའི་མཉམ་པའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མི་འབྲང་
པར་ཐལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལས་དམན་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲུན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་དབང་པོ་དང་རྩས་རྩས་པས་མཉམ་པ་
དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དད་པའི་ཧེས་འབྲང་གི་ལམ་དེ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
སས་བསྐྱས་ཀྱི་དད་པའི་ཧེས་འབྲང་གི་ལམ་དེ་དབང་པོ་མཉམ་པ་ཡིན་དེ། དེ་
གཉིས་དབང་པོ་རྒྱལ་པའི་ལམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
སས་བསྐྱས་ཀྱི་དད་པའི་ཧེས་འབྲང་གི་ལམ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་

ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ནོན་པོའི་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སྐུ་བསྐྱེད་ལམ་ལས།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་དེ་རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་ཁྱད་པར་
 དུ་བྱུང་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་སྒྲིམ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། མཉམ་
 པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཟག་མེད་ཁོ་ན་ལ་ངེས་སུ་ཞི་ན།

ཅ་པ། སྒྲིམ་བྱུང་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའི་ཡིན། ।

ཐོས་དང་བསམ་བྱུང་ལ་སྐབས་པ། । ༥༩

ཟག་བཅས་སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཡང་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གཉིས་
 ཁོ་ནའི་སྒྲིམ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཐོས་བྱུང་དེ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་
 བསམ་གྱི་སྒྲིམ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་། བསམ་བྱུང་དེ་བསམ་བྱུང་དང་སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་
 མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན། སྒྲིམ་བྱུང་དེ་སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན། འདྲོད་
 པའི་ཐོས་བྱུང་དེ། རང་དང་འདྲོད་པའི་བསམ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི།
 འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་མ་བྱུང་
 པའི་ཕྱི་དུ། བརྒྱུགས་ཀྱི་ཐོས་བྱུང་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་མི་བཅེས་པའི་
 ཕྱི་དུ། བརྒྱུགས་ཀྱི་ཐོས་བྱུང་དེ། རང་དང་དེའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་
 ཡིན་གྱི། དེའི་བསམ་བྱུང་གི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱུགས་ན་བསམ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱི་དུ།
 འདྲོད་པའི་ཐོས་བྱུང་སྐབས་ཀྱི་འང་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་པའི་དེ་ཁོ་ལས་དམན་པའི་
 ཕྱི་དུ། བརྒྱུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱུང་དེ་དེའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི།
 དེའི་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒྲིམ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱི་དུ།
 བཞི་པ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་ནི།

ཅ་པ། མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་ནི་སེམས་དག་དང་། ।

སེམས་བྱུང་དེ་ན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སྟེ། ।

སེམས་དག་དང་སེམས་བྱང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་སོ། །འོ་ན་
 སེམས་སེམས་བྱང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཡང་བཤད། མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱུ་
 ཡང་བཤད་ན། བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཡན་ཚུན་འབྲས་བུར་བྱུར་བས།
 ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། མཚུངས་ལྷན་ལྷས་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་
 མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། མཐོན་པོ་རྣམས་ཡན་ཚུན་སྒྲིབས་
 བསྐྱེད་ནས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཟས་ལ་སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འོངས་
 གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །

ལ་པ་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ནི།

ཅ་པ། ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །

རྣམས་ཀྱི་རང་ས་ཀུན་འགྲོ་ལ། །

ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་
 གྱི་རིགས་གཅིག་པ་མི་དགོས་སོ། །ས་གཅིག་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། ཀུན་
 འགྲོའི་རྒྱ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུའི་ལྔར་བྱུང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །

དུག་པ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ནི།

ཅ་པ། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་ནི་མི་དགོས་དང་། །

དགོས་པ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། །

མི་དགོས་བ་དང་དགོས་པ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་
 ཡིན་དྲེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིབས་དང་ལྷན་ཞིང་། སྤྱིང་པའི་སྒྲན་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིས། དཔེར་ན། སྒྲན་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་གྱུང་མོ་བཞིན་ནོ། །ལུང་
 མ་བཟན་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་དྲེ། སྤྱིང་པའི་སྒྲན་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིབས་དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིས། དཔེར་ན། སྒྲན་
 དང་བཅས་པའི་ས་བོན་རུལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཟག་མེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྣམ་

འདུས་མ་བྱས་ལ་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་མེད་དེ། རྒྱ་བྲལ་མེད་ཅིང་།
 འབྲས་བྲལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྲལ་སྟེ། བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲེད་དེ།
 གི་སྟེ་བ་ལ་ཞེགས་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན། འདུས་མ་བྱས་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞིས་
 པ་བྲལ་སྟེ། བདག་འབྲས་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲེད་དེ། བདག་འབྲས་འདུས་བྲས་ཁོ་ནའི་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སོ་སོར་བརྟགས་འཁོག་འབྲས་བྱ་ཡིན་དྲེད་དེ། ལམ་
 བདེན་བྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་རྒྱ་ཡིན་དྲེད་དེ། དེ་ཆོས་གཞན་སྟེ་
 བ་ལ་ཞེགས་མི་བྱེད་པར་གནས་པ་ཅམ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ། འབྲས་བྲལ་རྒྱ་གང་གི་ཡིན་པ།
 སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།། དང་པོ་(འབྲས་བྲལ་རྒྱ་གང་གི་ཡིན་པ་)ནི།
 འབྲས་བྲལ་དེ་དག་རྒྱ་གང་གི་འབྲས་བྲལ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་ག། རྒྱམ་སྒྲིན་འབྲས་བྲལ་མའི་ཡིན། །

བདག་པོའི་འབྲས་བྲལ་དང་པོའི་ཡིན། ། ༥༦

རྒྱ་མཐུན་སྐལ་མཉམ་ཀྱན་འབྲེལ་པའི། །

སྒྲིས་བྲལ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ཡིན། །

རྒྱམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྲལ་ནི། རྒྱ་ཐ་མ་རྒྱམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱའི་འབྲས་བྲལ་ཡིན།
 བདག་པོའི་འབྲས་བྲལ་ནི། རྒྱ་དང་པོ་བྱེད་རྒྱའི་འབྲས་བྲལ་ཡིན། རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 འབྲས་བྲལ་ནི། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དང་ཀྱན་འབྲེལ་གྱི་འབྲས་བྲལ་ཡིན། སྒྲིས་བྲལ་
 བྱེད་འབྲས་ནི། ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྲལ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་ག། རྒྱམ་སྒྲིན་ལྷང་དྲུ་མ་བཞུན་ཆོས། །

སེམས་ཅན་བཤེད་ལྷང་བཞུན་ཕྱིས་འབྱུང་། ། ༥༧

རྒྱམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྲལ་དེ་མ་བསྐྱབས་ལ་ལྷང་དྲུ་མ་བཞུན་པའི་ཆོས་ཡིན་གྱི།
 དགོ་བ་མ་ཡིན་དྲེད་དེ། དགོ་ཅ་ཆད་པའི་རྒྱད་ལ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་

ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་རྒྱུ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་
 ཅན་དུ་ཚོད་པ་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་གྱིས་མ་བསྐྱས་པ་ནི་ཐུན་མོང་བ་
 ཡིན་ལ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ན། ལས་བྱས་པ་རྒྱུ་ཟེས་པ་
 དང་། མ་བྱས་པ་དང་བྱད་པར་གྲལ་བའི་སྤྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་ཞིག་རྒྱ་
 འབྲས་འགའ་ཞིག་ལའང་ཡོད་པས། དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷུང་དུ་བསྐྱན་པ་དཔེ་མི་
 དཔེ་གང་རུང་ལས་བྱུང་བ། དེ་ཙམ་ཞིག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱས་བྱུང་ལ་ཡང་ཡོད་
 པས། དེ་གཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ལྷུང་དུ་བསྐྱན་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་ཆེས་ཐོགས་དེ་མ་
 ཐག་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། ལྷུང་དུ་བསྐྱན་པ་དེའི་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་
 མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི།

ཅ་བ། རྒྱ་མཐུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ།

རང་གི་རྒྱ་དང་རིས་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ནི་རང་གི་འབྲས་
 བྱུང་རྣམ་པ་འབྲས་བུ་དང་། ཀྱན་འཕྱོར་རྒྱ་ནི་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་རྣམ་པ་མི་འབྲས་
 ཡང་ས་གཅིག་པ་དང་། ཉན་མོངས་ཅན་དུ་འབྲས་བུ་རང་ཅས་པའི་ཕྱིར།

བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི།

ཅ་བ། བྲལ་བ་སྟོའི་ཟད་པའོ།

སྟོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཟད་པའོ།

སྟོས་བྱ་བྱེད་འབྲས་ལ། བསྐྱེད་པའི་སྟོས་བྱ་བྱེད་འབྲས་དང་། ཐོབ་
 པའི་སྟོས་བྱ་བྱེད་འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ནི།

ཅ་བ། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་སྟོས་པའི།

འབྲས་དེ་སྟོས་བྱ་བྱེད་ལས་སྟོས།

སྟོན་འབྱུང་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི།

འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་བདག་པོའི་འབྲས།

གང་གི་སྒྲིབས་ཀྱིས་གང་སྒྲིབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་བུ་བྱེད་འབྲས་
དང་། གང་གི་སྒྲིབས་ཀྱིས་གང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པའི་སྒྲིབ་བུ་བྱེད་འབྲས་
ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱའི་སྤར་བུ་བ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི།

བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ཁོ་ནའི་ཡིན་གྱི། འདུས་
མ་བྱས་ལ་བདག་འབྲས་མེད་དོ།

གསུམ་པ་(དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ། འབྲས་བུ་འཛིན་
འབྱིན་གྱི་དུས། དངོས་པོ་གང་རྒྱ་དུས་སྒྲིབ་པའོ། །དང་པོ་(འབྲས་བུ་འཛིན་
འབྱིན་གྱི་དུས་)ནི།

ཅ་ག། ལ་པོ་ད་ལྷས་འབྲས་བུ་འཛིན། །

གཉིས་ནི་རབ་དུ་འབྱིན་པར་བྱེད། ། ༥༩

ད་ལྷར་གྱི་དང་འདས་པ་དང་། །

གཅིག་ནི་འདས་པས་འབྱིན་པར་འགྱུར། །

བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལ་པོ་ད་ལྷར་བས་འབྲས་བུ་འཛིན་གྱི། འདས་
མ་འོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འཛིན་དེ། འདས་པས་བརྒྱུད་ཅིན་མ་འོངས་པ་ལ་འབྲས་
བུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་
རབ་དུ་སྤེད་པོར་འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། གླལ་
མཉམ་དང་ཀྱན་འཕྲོའི་རྒྱ་གཉིས་ནི། ད་ལྷར་གྱི་དང་འདས་པ་དག་གིས་འབྲས་བུ་
འབྱིན་པར་བྱེད་དེ། རང་གི་འཇུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ཕྱིར།
གཅིག་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ནི་འདས་པས་འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་གྱི། ལྷན་ཅིག་
དང་ཇེས་དེ་མ་ཐག་དུ་མ་ཡིན་དེ། འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དངོས་པོ་གང་རྒྱ་དུས་སྒྲིབ་པ་)ནི། དངོས་པོ་གང་རྒྱ་དུས་སྒྲིབ་

ཅེ་ན།

ཅ་ག། ཉན་མོངས་ཅན་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྒྲིབ།

ལྷག་དང་དང་པོ་འཕགས་ཟིམ་བཞིན། | ༤༠

སྤྱིར་དངོས་པོ་ལ་ཉན་མོངས་ཅན་དང་། རྒྱུ་མྱིན་སྤྱི་དང་། དང་པོ་འཕགས་
པ་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་དང་བཞིན་ཡོད་ལ། ཟིམ་པ་བཞིན།

ཅ་པ། རྒྱུ་མྱིན་ཀུན་འབྲོ་དེ་གཉིས་དང་། |

སྐལ་མཉམ་མ་གཏོགས་ལྷག་ལས་སྤྱིས། |

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། |

མཚུངས་ལྷན་མ་གཏོགས་གཞན་དེ་བཞིན། | ༤༡

ཉན་མོངས་ཅན་ནི། རྒྱུ་མྱིན་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྷག་མ་ལས་སྤྱི། རྒྱུ་མྱིན་
སྤྱི་ནི་ཀུན་འབྲོ་མ་གཏོགས་པ་དང་། ལྷག་མ་ནི་རྒྱུ་མྱིན་དང་ཀུན་འབྲོ་མ་གཏོགས་
པའི་རྒྱ་དང་། དང་པོ་འཕགས་པ་ནི་དེ་གཉིས་དང་སྐལ་མཉམ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་
ལྷག་མ་ལས་སྤྱིས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མཚུངས་ལྷན་མ་ཡིན་པ་རྒྱམས་ནི། མཚུངས་ལྷན་མ་
གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྷག་མ་གཞན་ལས་སྤྱིས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(རྒྱ་བཤད་པ་)ལ། བཟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ་
(བཟན་པ་)ནི།

རྒྱ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ན། རྒྱ་དང་རྒྱེན་དག་མེད་པར་ནི།
ཞེས་པའི་རྒྱེན་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་པ། རྒྱེན་ནི་བཞི་པོ་དག་དུ་གསུངས།

མདོ་ལས། རྒྱེན་ནི་བཞི་པོ་དག་དུ་གསུངས་ཏེ། རྒྱའི་རྒྱེན།

མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱེན། དམིགས་པའི་རྒྱེན། བདག་པོའི་རྒྱེན་རྒྱམས་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིས། འོན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཁྱད་པར་མེད་
དེ། མདོ་ལས། རྒྱ་གཉིས་དང་རྒྱེན་གཉིས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སྤྱོད་དེ།
གཞན་གྱི་རྒྱ་དང་ནང་གི་རྒྱ་བཞིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིས།

ཁྱད་པར་མེད་ན་སོ་སོར་བསྐྱན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོར་
བཤད་དེ། དཔེར་ན། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་)བཞི། རྒྱན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། རྒྱན་
གང་འབྲས་བྱ་དུས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད། དངོས་པོ་གང་རྒྱན་དུས་སྟེད།
དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རྒྱན་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ནི།
རྒྱ་རྒྱེན་ཞེས་བཤད་ན། དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག། རྒྱ་རྒྱེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྡེ་ཡིན། །

སེམས་དང་སེམས་ཤུང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །

རྒྱའི་རྒྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྡེ། དེ་དག་ཅི་
འགས་པས་འབྲས་བྱ་སྟེད་པའི་ཕྱིར།

མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱེན་ནི། སེམས་དང་སེམས་ཤུང་རྣམས་ཡིན་
གྱི། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་གཟུགས་ཅན་རྣམས་མ་ཡིན་དེ། རྒྱ་འབྲས་དུས་
མི་མཉམ་པར་འཆོལ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དེ། འདྲོད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་མུམ་
ཐོགས་སུ་ཁོ་རང་དང་བསམ་གཏན་གྱི་གཟུགས་དང་ཟག་མེད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།

གཟུགས་ཅན་གཅིག་མ་འགགས་པར་གཉིས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མང་པོ་
ལས་འབྲས་བྱ་ཉུང་དུ་དང་། རྒྱ་ཉུང་དུ་ལས་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
སེམས་སེམས་ཤུང་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་སྐྱེས་པ་འདས་པ་དང་ད་
ལྟར་བ་ཡིན་གྱི། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་དེ། མ་འོངས་པ་ལ་གོ་འཇམས་མེད་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མ་འོངས་པ་འཇམས་ཅན་དུ་མི་མཐུན་པར་ཐལ་
ལ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་པ་
འཇམས་ཅན་དུ་མཐུན་ཅེ་ན། མི་འཐད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐོན་གྱི་མཐའ་
མ་མཐུན་པར་ཕྱི་མའི་མཐའ་མི་མཐུན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
ཅིག །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མ་འོངས་པ་

འབྲུང་བའི་ཆད་མར་བྱར་པའི་ལྷན་མིན་འདྲ་བྱེད་ཡོད་པས། མ་འོངས་པ་རིམ་
 ཅན་དུ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐུང་དེ། དེ་ལྷན་བཅོམ་ལྷན་འདས་མཚན་
 མཁན་ཅམ་དུ་འབྱར་གྱི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འབྱར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ།
 སེམས་སེམས་ཕྱང་སྒྲིས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཙཱ་ག། ཐམ་མིན་མཚུངས་དེ་མ་ཐག། ༤༡

དབྱ་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་སེམས་ཕྱང་སྒྲིས་པ་མ་གཏོགས་དེ།
 སེམས་ཕྱི་མ་གཞན་ཇེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱི་དུ། ཅེའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་དེ་
 མ་ཐག་པའི་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཉམ་པས་ན་མཚུངས་པ་དང་། རིགས་
 མཐུན་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པས་ན་དེ་མ་ཐག་པ། སྒྲིན་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་
 བྱའོ། །ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་ནི་མ་ཡིན་དེ། འགྲོག་པ་ལ་སྒྲུམས་
 པར་འཇུག་སེམས་དང་། དེ་ལས་ལྷང་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོད་
 ཀྱང་། འཇུག་སེམས་དེ་ལྷང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་སྒྲིན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་
 ན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱབས་
 པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་འཇུག་སེམས་དང་ལྷང་སེམས་ལྟ་བུ། དེ་མ་ཐག་
 པ་ཅན་ཡིན་ལ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི། འཇུག་སེམས་
 དང་སྒྲུམས་འཇུག་དང་པོའི་སྒྲིན་བུ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། འཇུག་
 སེམས་དང་སྒྲུམས་འཇུག་དང་པོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ནི། འགྲོག་པ་
 ལ་སྒྲུམས་པར་འཇུག་སེམས་དང་། འགྲོག་སྒྲུམས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་སྒྲིན་བ་
 ལྟ་བུའོ།

ཙཱ་ག། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །

བྱེད་སྒྲིས་བྱ་བདག་པོར་བཤད། །

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་དེ། རང་ལ་དམིགས་

པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་རུང་བའི་ཕྱི་དུ།

ཙ་བ། བྱེད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དག་པོར་བཤད། །

བྱེད་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་པོའི་ཁྱེན་དུ་བཤད་དོ། །འབྲས་བུ་མང་བས་ན་
བདག་པོའི་ཁྱེན་ནོ།

གཉིས་པ་ (ཁྱེན་གང་འབྲས་བུ་དུས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་)ནི།

ཁྱེན་བཞི་པོ་དེས་འབྲས་བུ་དུས་གསུམ་པ་གང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅེ་ན།

ཙ་བ། ལྷ་གཉིས་པོ་དག་འགག་པ་ལ། །

བྱ་བ་བྱེད་དོ་གསུམ་པོ་ནི། ། ༤༩

སྤྱི་ལོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡི། །

ཁྱེན་དག་དེ་ལས་བརྒྱུ་པ་ཡིན། །

ལྷ་མཚུངས་ཀྱི་ལྷ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་འགག་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་བྱ་
བ་བྱེད་དོ། ལྷ་འབྲས་བུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ལོ་མཉམ་ཀྱན་འབྲེ་རྒྱུ་
མིན་ཕྱི་ལྷ་གསུམ་པོས་ནི། འབྲས་བུ་སྤྱི་བ་མ་འོངས་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དོ། ལྷ་
གཉིས་པོས་རང་གི་མཚུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ་འབྲས་བུ་སྤྱི་དཔར་བྱེད། ཕྱི་མས་
ནི་ཕྱིས་ཅ་ན་འབྲས་བུ་སྤྱི་དཔར་བྱེད། ལྷའི་ཁྱེན་དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཁྱེན་
དང་དམིགས་ཁྱེན་དག་ནི་ལྷ་པོ་དེ་ལས་བརྒྱུ་པ་འབྲས་བུ་སྤྱི་བ་མ་འོངས་པ་དང་།
འབྲས་བུ་འགག་པ་ད་ལྟར་བ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་བྱ་བ་བྱེད་དོ།

གསུམ་པ་ (དངོས་པོ་གང་ཁྱེན་དུས་སྤྱི་དཔར་)ནི། དངོས་པོ་གང་ཁྱེན་དུས་
སྤྱི་དཔར་།

ཙ་བ། བཞི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྒྱུ་ལ། །

གསུམ་གྱིས་སྤྱི་མས་པར་འཇུག་པ་གཉིས། ། ༥༠

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྒྱུ་ལས་ཁྱེན་བཞི་ཡིས་སྤྱི་དཔར་བྱེད་དོ། བྱེད་བྱ་
མ་གཏོགས་པའི་ལྷ་པོ་རིགས་པས་ལྷའི་ཁྱེན་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་ལྷ་མས་
མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཁྱེན་དང་། ལྷ་ལྷ་འཇུག་ཐོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

དམིགས་ཀྱི་དང་། རང་མ་གཏོགས་པས་བདག་ཀྱི་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་པའི་ཕྱི་ས
 ལྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་སྐྱེ་ཀྱི་ཀྱི་དང་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཀྱི་དང་བདག་
 ཀྱི་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་ལ། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཀྱི་གྱིས་སྐྱེ་དེ། དེ་
 མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་སྟོམས་པར་འཇུག་སེམས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱི་ས བཞན་
 བཉིས་པོའི་སྐྱེ་བྱེད་འདྲ།

ཙ་པ། བཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ། །

དབང་ཕྱག་སྐབས་མིན་རིམ་སྐབས་ཕྱི་ས །

སེམས་སེམས་བྱང་དང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་མ་བཞན་ལན་མིན་
 འདྲ་བྱེད་དང་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི། སྐྱེ་ཀྱི་དང་བདག་པོའི་ཀྱི་གཉིས་པོ་དག་
 ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་དང་དམི་ཀྱི་ཀྱི་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་དེ།
 མངོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་སེམས་ལ་རག་མ་ལས་པའམ་པེམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ས
 དེས་ན་ཀྱི་ཀྱི་པའི་པོ་དེར་གྲངས་དེས་གྱི། དབང་ཕྱག་དང་ལ་སྐབས་པ་གཙུག་པོ་དང་
 སྐྱེ་ནམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐབས་
 པ་རིམ་འགའ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ས བཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེ། ཞེས་
 བཟུགས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་ཀྱི་དང་བདག་ཀྱི་ཀྱི་ལས་སྐྱེ་བར་བབ་ན། བཟུགས་ཅན་
 ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བུར་གཉིས་སྐྱེ་དེས་པས། འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་བཞན་དང་།
 འབྱུང་བུར་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བུར་བཞན་གྱི་ཀྱི་ཀྱི་དང་བདག་ཀྱི་དྲེད་ཚུལ་ཇི་
 ལ་བྱ་ཡིན་ཞེས།

ཙ་པ། དེའི་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་པ་གཉིས་།

འབྱུང་བས་འབྱུང་བ་དེའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་ཀྱི་དང་སྐལ་མཉམ་གྱི་ཀྱི་རྣམ་
 པ་གཉིས་བྱེད་དེ། འབྱུང་བས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྱུང་བ་དེའི་ལྷན་ཅིག་
 འབྱུང་བའི་ཀྱི་དང་། འབྱུང་བ་ལྷུ་མས་འབྱུང་བ་ཕྱི་མའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་ཀྱི་དྲེད་པའི་
 ཕྱི་ས ཀྱི་འབྱེད་ཀྱི་མི་བྱེད་དེ། ཉན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ས རྣམ་

སྒྲིན་གྱི་རྩ་མི་བྱེད་དེ། དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་ལྟར་
གྱི་རྩ་མི་བྱེད་དེ། བཅའ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བས་འབྲུང་བུར་གྱི་རྩ་རྩེན་བྱེད་
ཚུལ་དཔྱད་མི་དགོས་ལ། བདག་རྩེན་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་པ་ཁྲ་ཡོད་དེ།

ཙ་པ། འབྲུང་ལས་བུར་བའི་རྣམས་པ་ལ། ༤༥

འབྲུང་བས་འབྲུང་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པའི་རྩ། གནས་པའི་རྩ། རྟེན་པའི་རྩ།
རྟེན་པའི་རྩ། འཕེལ་བའི་རྩ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རིམ་བཞིན་བྱུང་སྒྲིབ་
འབྲུང་བས་འབྲུང་འབྲུར་གསར་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བུར་དེ་འབྲུང་བ་འཕེལ་
འབྲིབ་གྱི་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བུར་དེ་འབྲུང་བ་དོན་གཞན་ལ་
བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བས་འབྲུང་བུར་རྩེན་མི་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་
བས་འབྲུང་འབྲུར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་པ། འབྲུང་འབྲུར་རྣམས་གསུམ་པན་ཚུན་དུ།

འབྲུང་བུར་གྱིས་འབྲུང་བུར་གཞན་གྱི་པན་ཚུན་ལྟར་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྩ་དང་།
སྐལ་མཉམ་གྱི་རྩ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྩ་རྣམས་གསུམ་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་
ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོང་བ་བདུན་པོ་དེ་ལྟར་ཅིག་འབྲུང་བའི་རྩ་དང་། འབྲུང་བུར་སྐལ་
འབྲུང་བུར་ཕྱི་མའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྩ་དང་། ཆེ་འདིའི་དགེ་མི་དགེའི་རྣམས་པར་
རིག་བྱེད་ལས་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིས་གྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་པ། འབྲུང་བ་རྣམས་གྱི་དེ་རྣམས་གཅིག །

འབྲུང་བུར་གྱིས་འབྲུང་བ་དེ་རྣམས་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྩ་རྣམས་གཅིག་པུ་བྱེད་དེ།
ཆེ་འདིའི་དགེ་མི་དགེའི་རྣམས་པར་རིག་བྱེད་ལས་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲིས་གྱི་དབང་པོའི་
ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྲུང་བ་དེ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ (དེ་མ་ཐག་པའི་རྩེན་རྩེས་པར་གད་པ་)ལ། བཅའ་བཙུ་གཉིས་

སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་དང་། བཙུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་གསར་དུ་
རྟེན་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་(བཙུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་)ལ། དངོས་དང་། རྩེན་

དང་ཉིན་ཅན་སྤར་བའོ། །དང་པོ་(དངོས་)ནི། སེམས་དང་སེམས་ཀྱང་སྦྱོས་པ་
ནམས། །ཞིས་སོགས་བཤད་ན། སེམས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། འདོད་ཡིད་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་། །

བསྐྱབས་པ་དང་ནི་མ་བསྐྱབས་པ། ། ༤༦

གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན། །

མི་དགེ་ལས་གཞན་ཟག་མེད་གཉིས། །

སེམས་ལ་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ན་ཡིད་དགེ་བ་དང་།
མི་དགེ་བ་དང་། བསྐྱབས་པ་དང་། མ་བསྐྱབས་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་པ་དག་ནི་མི་དགེ་བ་ལས་གཞན་གསུམ་གསུམ་དང་། ཟག་མེད་ལ་སྦྱོབ་
མི་སྦྱོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཉིན་དང་ཉིན་ཅན་སྤར་བ་)ནི། སེམས་གང་གི་འཇུག་ཐོགས་
སུ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིན་ཅན་གྱི་སེམས་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། ཆེའམ་གནས་
སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཆེ་བརྒྱད་ནི། ཟུན་གྱི་ཆེ།
ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆེ། ཉིང་མཚམས་སྤྱར་བའི་ཆེ། སྦྱོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ།
སྦྱོམས་འཇུག་ལས་ལྷང་བའི་ཆེ། སྦྱོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་
ཆེ། སྤྱུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ། སྤྱུལ་པ་ལས་ལྷང་བའི་ཆེ་འོ། །དང་པོ་ནི་
རིས་འདྲ་ལྷ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་། གཉིས་པ་ནི་རིས་མི་གཅིག་པའི་ས་གཅིག་པ་
གཞན་ཡང་འབྱུང་། གསུམ་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་
ནམས་འབྱུང་། དེ་ཡང་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྐྱན་
གསུམ་གསུམ་འཆི་སེམས་ཀྱི་དུ་རུང་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འཆི་སེམས་
བྱས་པ་ལས་རང་ས་དང་འོག་སར་སྒྲིབ་གོང་སར་མི་སྦྱོ་སྒྱེ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་
མ་སྤངས་པར་གོང་མར་སྦྱེ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གོང་མ་
མིན། །ཞིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་དང་མ་བསྐྱབས་པས་འཆི་སེམས་བྱས་

པའི་ཆེ་རང་ས་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲེའོ། །བཞི་པ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ།
 འོག་མའི་དགེ་བ་ལས་གོང་མའི་དགེ་བ་སྒྲེ་སྟེ། འདོད་པའི་དགེ་བ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་
 དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་འབྱུང་། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་
 བ་དང་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་ཟག་མེད་
 རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བའི་ཕྱི་སྟེ། འདོད་པའི་དགེ་བ་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་མི་
 འབྱུང་སྟེ། དེ་གཉིས་རྟེན་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉེན་པོ་སྟེ་རིང་བ་རྣམ་པ་བཞིས་རིང་
 བའི་ཕྱི་སྟེ། ལྷ་པ་ནི་གོང་མའི་དགེ་བ་ལས་འོག་མའི་དགེ་བ་འབྱུང་སྟེ། ཟག་མེད་
 གཉིས་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་བྱུང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་
 གཉིས་ལས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་། དེ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ལས་འདོད་པའི་
 དགེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱི་སྟེ། ལྷ་པ་ནི་གོང་མའི་བསྐྱེད་པ་ལས་འོག་མའི་དགེ་བ་སྒྲེ་སྟེ།
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་། གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ལས་འདོད་པའི་དགེ་བ་སྒྲེ་བའི་ཕྱི་སྟེ། བདུན་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་
 ལས་འདོད་པའི་སྤྱུལ་སེམས་འབྱུང་ངོ་། །བརྒྱད་པ་ནི་འདོད་པའི་སྤྱུལ་སེམས་ལས་
 གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་ངོ་།

ཅ་པ། འདོད་སེམས་དགེ་བ་ལས་སེམས་དགུ།

དེ་ནི་བརྒྱད་པོ་ཁོན་ལས། ། ༤༧

དེས་ན་འདོད་སེམས་དགེ་བ་ལས་སེམས་དགུ་འབྱུང་སྟེ། ལྷ་པ་དང་ས་
 མཚུངས་ཀྱི་ཆེ་རང་སའི་བཞི། ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་བའི་ཆེ་གོང་མའི་བསྐྱེད་པ་
 གཉིས། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་རྣམས་
 འབྱུང་བའི་ཕྱི་སྟེ། འདོད་པའི་སེམས་དགེ་བ་དེ་ནི་སེམས་བརྒྱད་པོ་ཁོན་ལས་འབྱུང་
 སྟེ། ལྷ་པ་སའི་ཆེ་རང་སའི་བཞི། སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྷང་བའི་ཆེ་ཟག་མེད་
 གཉིས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟུར་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱི་སྟེ།

ཙུང་གི་མི་དགེ་བ་ནི་བཅུ་དག་ལས། |

དེ་ལས་བཞི་མྱེ་བཞི་བས་དེ་བཞི་ན། |

མ་བཞི་བས་པ་ནི་ལྔ་དག་ལས། |

དེ་ལས་མཇུག་ཐོག་སེམས་བདུན་ན། | ༤༥

འདྲོད་པའི་མི་དགེ་བ་ནི་བཅུ་དག་ལས་འབྱུང་གྱི། ལྷན་སའི་བཞི། ཉིང་
མཆམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་མོང་མའི་དྲུག་ལས་སོ། །མི་དགེ་བ་དེ་ལས་བཞི་འབྱུང་གྱི།
ལྷན་སའི་བཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱི་ལ། འདྲོད་པའི་བཞི་བས་པ་འང་མི་དགེ་བ་དེ་བཞི་ན་དེ།
ཁོ་བཅུ་ལས་འབྱུང་། ཁོ་ལས་བཞི་འབྱུང་བའི་ཕྱི་ལ། འདྲོད་པའི་མ་བཞི་བས་པ་
ནི་ལྔ་དག་ལས་འབྱུང་གྱི། ལྷན་སའི་བཞི། ལྷན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་བཟུགས་ཀྱི་
དགེ་བ་ལས་སོ། །དེ་ལས་མཇུག་ཐོག་སེམས་བདུན་འབྱུང་གྱི། ལྷན་སའི་
བཞི། ཉིང་མཆམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་མོང་མའི་ཉེན་མོང་ས་ཅན་གཉིས། ལྷན་པ་
ལས་ལྔ་ཆེ་བཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱི་ལ།

ཙུང་གི་བཟུགས་ན་དགེ་བ་ལས་བཅུ་གཅིག་གོ། |

དེ་ནི་དབུ་ལོ་མཇུག་ཐོག་སེམས་སྦྱ། |

བཟུགས་ན་དགེ་སེམས་ལས་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་གྱི། ལྷན་སའི་གསུམ།
ཉིང་ཆེ་འདྲོད་པའི་ཉེན་མོང་ས་ཅན་གཉིས། བཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེན་མོང་ས་ཅན་
གཅིག། ལྷན་སའི་མཇུག་ཐོག་ཆེ་བཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟུག་མེད་གཉིས། ལྷན་སའི་
འཇུག་ལས་ལྔ་ཆེ་འདྲོད་པའི་དགེ་བ། ལྷན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་འདྲོད་པའི་མ་
བཞི་བས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱི་ལ། བཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་ནི་དབུ་ལོ་མཇུག་ཐོག་སེམས་སྦྱ་འབྱུང་
གྱི། ལྷན་སའི་གསུམ། ལྷན་སའི་མཇུག་ཐོག་ཆེ་འདྲོད་དགེ་བ། ལྔ་ཆེ་བཟུགས་
མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཟུག་མེད་གཉིས། ལྷན་པ་ལས་ལྔ་ཆེ་འདྲོད་པའི་མ་བཞི་བས་
པ། ཉེན་མོང་ས་ཅན་གྱིས་བཟིང་བའི་ཆེ་བཟུགས་མེད་ཀྱི་བཞི་བས་པ་ལས་སོ། །

ཙུང་གི་བཞི་བས་པ་བཅུ་དག་ལས་དེ་ལས་དྲུག་ |

མ་བསྐྱབས་པ་ལས་གསུམ་ལས་སོ། ། ༡༩

དེ་ལས་དྲུག་གྱེ་.....། །

གཟུགས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་གྱེ། ལྷན་སའི་གསུམ། ཉིང་
 ཆེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་གསུམ། འདོད་པའི་དགེ་བ་དང་། མ་བསྐྱབས་པ་ལས་སོ། །
 དེ་ལས་དྲུག་འབྱུང་གྱེ། ལྷན་སའི་གསུམ། ཉིང་ཆེ་འདོད་པའི་ཉན་མོངས་ཅན་
 བཞིས། ཉན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཆེ་འདོད་དགེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་
 བསྐྱབས་པ་ནི་གསུམ་ལས་འབྱུང་གྱེ། རང་སའི་གསུམ་ལས་སོ། ། དེ་ལས་
 དྲུག་འབྱུང་གྱེ། ལྷན་སའི་གསུམ། ཉིང་ཆེ་གོང་འོག་གི་ཉན་མོངས་ཅན་གསུམ་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ།གཟུགས་མེད་པ་འང་། །

དེ་ཡི་ཚུལ་ལོ་དགེ་བ་ལས། །

སེམས་དག་དག་གོ་དེ་དྲུག་གི། །

གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་བསྐྱབས་པ་འང་དེའི་ཚུལ་དུ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་རང་སའི་
 གསུམ་ལས་འབྱུང་། ཁོ་ལས་རང་སའི་གསུམ་དང་ཉིང་ཆེ་འོག་མའི་ཉན་མོངས་
 ཅན་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ལས་སེམས་དག་འབྱུང་གྱེ།
 ལྷན་སའི་གསུམ། ཉིང་ཆེ་འོག་མའི་ཉན་མོངས་ཅན་གསུམ། སྟོམས་
 འཇུག་གི་ཆེ་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། རྒྱང་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་དྲུག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་གྱེ། ལྷན་སའི་གསུམ།
 སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ། རྒྱང་ཆེ་ཟག་མེད་གཉིས་ལས་སོ། །

ཅ་བ། བསྐྱབས་པ་ལས་བདུན་དེ་དེ་བཞིས། ། ༢༠

གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་ལས་བདུན་འབྱུང་གྱེ། ལྷན་སའི་གསུམ།
 ཉིང་ཆེ་འོག་མའི་ཉན་མོངས་ཅན་གསུམ། ཉན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཆེ་
 གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་འོ། ། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསྐྱབས་པའི་སེམས་དེ།

སེམས་བདུན་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་ཞི། ལྷན་ས་མཆུང་ས་གྱི་ཆེ་རང་སའི་
གསུམ། ཉིང་མཚམས་སྤྱིར་བའི་ཆེ་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་གྱི་དགེ་བ་གཉིས་དང་མ་
བསྐྱེད་ས་པ་གཉིས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། སློབ་པ་བཞི་ལས་དེ་ལས་ལ། ।

མི་སློབ་པ་ནི་ལྷ་ལས་སྟེ། ।

དེ་ལས་སེམས་ནི་བཞི་དག་གོ། ।

སློབ་པའི་སེམས་དེ་སེམས་བཞི་ལས་འབྱུང་ཞི། ལྷན་གྱི་ཆེ་རང་དང་། སྤྱིམས་
འཇུག་གི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་ལས་སྟེ། སློབ་པའི་སེམས་དེ་ལས་ལྷ་
འབྱུང་ཞི། ལྷན་གྱི་ཆེ་རང་དང་མི་སློབ་པ་དང་། ལྷ་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་
བ་གསུམ་འབྱུང་ངོ། །མི་སློབ་པའི་སེམས་ནི་ལྷ་ལས་འབྱུང་ཞི། ལྷན་གྱི་ཆེ་
རང་དང་སློབ་པ་དང་། སྤྱིམས་འཇུག་གི་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་གསུམ་ལས་
སྟེ། མི་སློབ་པའི་སེམས་དེ་ལས་སེམས་ནི་བཞི་དག་འབྱུང་ཞི། ལྷན་གྱི་ཆེ་
རང་དང་། སྤྱིམས་འཇུག་ལས་ལྷ་ཆེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་སེམས་གསུམ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་(ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་)ནི།

ཅ་བ། བཅུ་གཉིས་དེ་དག་ཉི་ཤུར་ཡང་། । ལ།

གསུམ་དུ་སྒྲིམ་ནས་ཐོབ་པ་དང་། ।

སྤྱིར་བྱུང་དགེ་རྣམས་གཉིས་ཕྱེ་ནས། ।

རྣམ་མིན་སྒྲིམ་དང་སྤྱོད་ལམ་པ། ।

བཟོ་ལི་གནས་དང་སྤྱོད་པ་དང་། । ལ།

འདོད་ན་ལུང་བསྟན་མིན་རྣམ་བཞིར། ।

གཟུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པའོ། ।

སེམས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཉི་ཤུར་ཡང་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་
དུ་དགེ་བ་ལ་སྒྲིམ་ནས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིར་བྱུང་དགེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་

དང་། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་། བཟོའི་གནས་དང་།
 སྤྱུལ་པ་དང་འདྲོད་པ་ན་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྐྱན་ལ་རྒྱལ་པ་བཞིར་ཕྱེ་བ་དང་།
 གཞུགས་ན་བཟོ་མ་གཏོགས་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་ན་བཟོ་མེད་དེ།
 ཀུན་རྫོགས་གོས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་བརྒྱུ་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་གང་
 ཁྲུ་ཆེ་ཞེ་ན། བརྒྱུ་གཉིས་ཁྲུ་ཆེ་སྟེ། ལུང་མ་བསྐྱན་བཞིའི་ནང་དུ་མ་འདུས་
 པའི་ལུང་མ་བསྐྱན་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཉི་ཤུར་ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་
 ཡོད་ཅེ་ན། དག་སེམས་ཀྱིས་འཆི་སེམས་བྱེད་པའི་ཆེ། སྤྱི་ཐོབ་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱི།
 སྤྱིར་བྱུང་གིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་དེ། འཆི་སེམས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱི་མས་
 པར་འདུག་ཡང་སྤྱིར་བྱུང་གིས་བྱེད་ཀྱི། སྤྱི་ཐོབ་ཀྱིས་མ་ཡིན་དེ། མི་གསལ་
 བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདྲོད་པའི་སྤྱི་ཐོབ་ཀྱིས་བྱེད་དེ། དེ་གསལ་བའི་ཕྱིར།
 མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྐྱན་གྱིས་འཆི་སེམས་བྱེད་པའི་ཆེ། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་དང་སྤྱོད་
 ལམ་པས་བྱེད་ཀྱི། བཟོར་གནས་དང་སྤྱུལ་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་པ་མིན་དེ། དེ་
 གཉིས་གསལ་བ་ཡིན་ལ། འཆི་སེམས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲོགས་པའི་ཕྱིར་
 དུ་ཉི་ཤུར་ཕྱེ་བོ།

གསུམ་པ་ (བརྒྱུ་གཉིས་པོ་གང་ལས་གང་གསར་དུ་རྟོན་དཔུང་པ་) མི།
 སེམས་བརྒྱུ་གཉིས་པོ་གང་མངོན་དུ་བྱུར་པའི་ཆེ་སེམས་དུ་གསར་དུ་རྟོན་ཅེ་ན།

ཅ་བ། ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། །

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་དང་གཉིས་རྟོན་དེ། ། ༡༣

ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱུར་པའི་ཆེ། སེམས་རྒྱལ་གསར་དུ་རྟོན་དེ། གཞུགས་
 མེད་དང་གཞུགས་ནས་འདྲོད་པར་སྤྱིས་པའི་ཆེ་འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས།
 དག་བསྐྱེས་ཐོབ། འདྲོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དབུ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་
 ཉམས་པའི་ཆེ། གཞུགས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས། སྤྱོད་པའི་

སེམས་རྣམས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར། བཟུགས་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་
 མངོན་དུ་བྱུང་པའི་ཆེ་ན། སེམས་དུག་གསར་དུ་རྟོག་དེ། བཟུགས་མེད་ནས་
 བཟུགས་སུ་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་བཟུགས་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དགེ་བ་སྒྲིམ་ཐོབ་དང་།
 སྦྱུལ་སེམས་གཉིས་དང་། བཟུགས་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་དབྱེ་བཅོམ་པའི་འབྲས་
 བྱུལ་ས་ཉམས་པའི་ཆེ། བཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་སྦྱོབ་པའི་སེམས་
 གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར། བཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱུང་
 པའི་ཆེ་ན། སེམས་གཉིས་གསར་དུ་རྟོག་དེ། བཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱིས་དབྱེ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱུལ་ས་ཉམས་པའི་ཆེ། བཟུགས་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་དང་སྦྱོབ་པའི་སེམས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། བཟུགས་སྒྲིམ་དགེ་ལ་གསུམ་དག་གོ།

སྦྱོབ་པ་ལ་བཞི་ལྟ་བུ་དེ། ། ༡༥

བཟུགས་སུ་སྒྲིམ་པའི་དགེ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱུང་པ་ལ་སེམས་གསུམ་
 གསར་དུ་རྟོག་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཟླགས་གྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་བཟུགས་གྱི་དགེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་
 པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆེ་སྦྱུལ་སེམས་གཉིས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་ཕྱིར།
 སྦྱོབ་པའི་སེམས་མངོན་དུ་བྱུང་པ་ལ་སེམས་བཞི་གསར་དུ་རྟོག་དེ། ཟག་མེད་དང་
 པོའི་ཆེ་སྦྱོབ་སེམས་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བའི་ཆེ་སྦྱུལ་སེམས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གྱིས་བཟུགས་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆེ། བཟུགས་མེད་གྱི་དགེ་བའི་སེམས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་གི་ལྟ་མའི་སེམས་རྣམས་མངོན་དུ་བྱུང་པའི་ཆེ་ན་ནི། དེ་དང་
 དེ་གསར་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི། བཞན་གསར་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡང་
 དག་པའི་ལྟ་བས་དེ་དག་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་འདོད་པའི་དགེ་བའི་སེམས་ཁོ་ན་
 གསར་དུ་རྟོག་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་སྔར་ནས་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་དང་། མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྐྱན་པལ་ཆེ་བ་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྤྱེ་ཞིང་།
 སྤྱུལ་སེམས་གཉིས་ལ་ཐོབ་པ་ཇར་སྤྱེས་ཡོད་ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བོང་
 མའི་དགེ་བ་གཉིས་དང་ཐལ་མེད་གཉིས་ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་མ་
 བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྐྱན་ཕྱི་སེམས་ལའང་དེ་ཁོ་ན་སྤྱེ། འདོད་པའི་དགེ་བ་སྐྱབས་
 ཁ་ཅིག་ཐོབ་ཟིན་ཅིང་། བཞན་དག་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མ་བསྐྱབས་པ་
 གཉིས་དང་། བཟུབས་མེད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། མི་སྟོབ་པ་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ།

ཅ་ག། ཆོས་མངོན་པ་མཛེད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། དབང་པོ་
 བསྐྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གཉིས་པའོ།

ཆོས་མངོན་པའི་མཛེད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་དབང་པོ་བསྐྱན་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་སྟེ་གནས་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

‡ གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་བསྐྱེད་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་སྐྱེ་བ་
 སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ནོ། |དང་པོ་
 (གང་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་)ལ་གསུམ། དབྱེ་བ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ལ།
 རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། |དང་པོ་(དབྱེ་བ་)ལ། ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།
 འབྲེལ་ལྡར་དབྱེ་བའོ། |དང་པོ་(ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་)ནི།

 ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྣོན་སེམས་སེམས་བྱུང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་
 ན། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཞེས། དེ་ནི་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་ཁམས་སོ། |དང་པོ་(འདོད་པ་)ནི།

 ཙ་བ། དཔྱུལ་བ་ཡི་དཔག་དུང་འབྲེལ་དང་། ।

 མི་རྒྱམས་དང་ནི་ལྷ་དྲུག་དག ।

 འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་མོད་་་་་་། ।

དགའ་བ་མེད་པས་ན་དཔྱུལ་བ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་དེར་སྤང་བས་སམ་ཤིན་དུ་སྒྲིམ་
 པས་ན་ཡི་དཔག་ས། དུང་དེ་འབྲེལ་བས་ན་དུང་འབྲེལ་རྒྱམས་དང་། ཡིད་ཤེས་ཆེ་
 བས་ན་མི་རྒྱམས་དང་། བྱིམ་རྒྱམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པས་ན་འདོད་ལྷ་དྲུག་དག་འདོད་
 པའི་ཁམས་ཡིན་ནོ། |ཡང་ན་འདོད་ཁམས་དེ་ལ་རིས་ཉི་ཤུར་དབྱེར་ཡོད་དེ།

 ཙ་བ། ་་་་་་་་་་དཔྱུལ་བ་དང་། ।

 སྤྱིང་དབྱེ་བ་ལས་དེ་ཉི་ཤུ། । १

དཔྱུལ་བ་ལ་ཆ་དཔྱུལ་བཅུད་དུ་དབྱེ་བས་ངན་སྤང་བ་བཅུད་དང་། མི་ལ་སྤྱིང་བཞིར་
 དབྱེ་བ་ལས་བདེ་འབྲེལ་གནས་བཅུ་རྒྱམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་དཔྱུལ་བཅུད་དང་
 ཉི་ཆེ་བ་བྱངས་ལོགས་སུ་མི་འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་
 དང་། གཉིས་པ་ཆེ་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་མངེས་པའི་ཕྱིར་པོ། |སའི་དངོས་
 བཞི་ལས་འདོད་ཁམས་དེ་ལ་སུམ་ཅུ་སྟོ་དྲུག་བཤད་དེ། དུང་འབྲེལ་གནས་མངེས་

པས་མ་བརྒྱུད་ས་ཤིང་། ཚ་དམུལ་བརྒྱད། བྱང་དམུལ་བརྒྱད། ཡི་དྲགས།
 ལྷ་མ་ཡིན་དེ་བཅོ་བརྒྱད། མི་ལ་སྤྱིང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མི། འདོད་ལྷ་དྲུག་རྣམས་སུ་
 བྱེ་བས་སོ། །དམུལ་བ་སོགས་གནས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འདོད་
 པའི་ཁམས་ཡིན་དེ། མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་རྩས་སུ་རུང་བའི་ཁམས་ཡིན་
 པའི་ཕྱི་དུ། འོ་ན་སྤྱུལ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གང་ཟག་ལ་ཡོད་པས་ཇི་
 ལྷ་ར་དེ་རྩས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གཞན་དེ་ཡོད་པར་ཐོས་ནས་འདོད་ཆགས་སྤྱེ་ཞིང་།
 བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལས་ཉམས་པ་དུན་རྣམས་འདོད་ཆགས་སྤྱེ་བའམ། ཡང་ན་སྤྱུལ་པ་
 ཡིད་འཕྲོག་པ་མཐོང་ནས་འདི་འདྲ་བའི་སྤྱུལ་སེམས་ནི་བཟང་ངོ་སྟུམ་དུ་འདོད་ཆགས་
 སྤྱེ་བའི་ཕྱི་དུ། ཡང་ན་དངོས་སུ་མི་རྩས་ཀྱང་རྩས་སུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་དེ། འདོད་
 པའི་རྩི་རོ་དེས་སྤྱུལ་པའི་ཕྱི་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་ཁམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདོད་པ་
 དང་ལྷན་པའི་ཁམས་ཡིན་པས་ན་དེ་སྤྲད་ཅེས་བྱའོ། །འདོད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།
 འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཁམས་ཟེས་དོན་གཉིས་བྱི་སྤྱིད་པ་ལ་བྱའོ། །འདོད་པ་དེ་གང་ཞེ་
 ན། འབྲིག་པ་དང་ཁམས་ཟེས་དོན་གཉིས་བྱི་སྤྱིད་པ་ལ་བྱའོ།

ཅ་བ། ཞོང་མའི་གནས་དག་བཅུ་བདུན་ནི། །
 གཟུགས་ཁམས་ཡིན་དེར་སོ་སོ་ཡིན། །
 བསམ་གདན་ས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། །
 བཞི་པ་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན། ། ༡

འདོད་ཁམས་ལས་གོང་མའི་གནས་དག་བཅུ་བདུན་ནི་ཆོས་ཅན། གཟུགས་
 ཁམས་ཡིན་དེ། འདོད་པ་ལས་འདས་ཤིང་རང་སའི་ཉོན་མོངས་རྩས་རུང་གང་ཞིག
 གཟུགས་མཆོག་དུ་བྱུར་པའི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། གཟུགས་ཁམས་དེ་ལ་བཅུ་བདུན་
 ཡོད་དེ། གཟུགས་ཁམས་དེར་སྤྱེ་བའི་སོ་སོའི་རྩ་བསམ་གདན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་
 ནི་གསུམ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། བསམ་གདན་བཞི་པའི་ས་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དེ། རྩ་སྟུམ་འཇུག་གི་བསམ་གདན་དང་པོ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བརྒྱུད་པ་

ལས། ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ་དུ་
 རིས་བཞིན་དུ་སྒྲིལ། བཞིས་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་པ་ལས་འདྲ་ཆུང་། ཚད་མེད་འདྲ།
 འདྲ་གསལ་གསུམ་དུ་རིས་བཞིན་དུ་སྒྲིལ། གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་པ་ལས་དགེ་
 ཆུང་། ཚད་མེད་དག། དགེ་ལྡན་གསུམ་དུ་རིས་བཞིན་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སོ་
 སྒྲིལ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཟུག་བཅས་དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་པ་ལས། སྤྱི་ན་མེད།
 བསྐྱེད་ནམས་སྒྲིལ། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་སྒྲིལ། འཕགས་པས་བསམ་གཏན་
 བཞི་པ་ཆུང་དུ་གསུམ་སྒྲིལ། འབྲིང་དུ་གསུམ་སྒྲིལ། ཆེན་པོ་དག་སྒྲིལ། བྱིན་དུ་
 ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སྒྲིལ། ཆེས་བྱིན་དུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྒྲིལ་བསྒྲུལ་པ་ལས།
 བནས་གཙང་མ་ལྟར་རིས་བཞིན་སྒྲིལ་བའི་ཕྱིར། ཅི་ཕྱིར་གཟུགས་ཁམས་ཞེས་བྲལ་ཞེ་ན།
 ཡོན་ཏན་གཟུགས་ཀྱིས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཁམས་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྲལ། ཉི་འོག་
 པ་ན་ལེ། ཚངས་ཆེན་དེ་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ལས་ཆེ་དང་ལུས་དང་ཚར་བ་
 དང་ནམ་པར་རྟོག་པ་ཐོད་དུ་ཕྱིར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་བདུན་ཡིན་
 རོ་ཟེས། ཁ་ཆེ་བ་ན་ལེ། ཚངས་ཆེན་དེ་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ལས་བང་རིས་
 ཕྱི་ཆུལ་དུ་ཅུང་ཟད་འཕགས་པ་ཡིན་ཕྱི་གནས་གཞན་ལོགས་པ་མེད་པས། གཟུགས་
 ཁམས་གནས་རིས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེས། སྒྲོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟར་ན་འོག་
 མིན་སྒྲུག་པོ་བཞོད་པ་དང་བཅས་པས། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིས་བཅོ་བརྒྱད་ཡིན་
 ཞེས་གསུང་ངོ་།

ཅ་པ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་མེད་དོ།

སྒྲིལ་ལས་ནི་ནམ་པ་བཞི།

དེར་ནི་རིས་དང་སྒྲོག་ལ་ཡང་།

སེམས་ཀྱི་ཕྱེད་ནི་བདེན་པ་ཡིན།

གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་གཞན་ལོགས་པ་མེད་དོ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 ཉིང་ངོ་འཇིན་སྒྲོ་བ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟུག་དོ། བང་དུ་བྱི་འཕྲོས་པ་དེར་

གཟུགས་མེད་ཀྱི་མིང་པའི་ཕྱང་པོ་བྱུང་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྲེབ་པའི་ཕྱི་དུ། འོན་ཀྱང་
 ལྷ་སྒྲུབ་མ་འདྲུག་བཟང་ངན་དུ་བསྒྲུབ་ས་པའི་སྒྲེབ་ལས་ནི། རྒྱལ་མཁའ་མཐའ་ཡས་
 སྒྲེབ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་མེད་
 ན། སེམས་ཀྱི་རྒྱད་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ཞེ་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་དེར་ནི་རིས་
 མཐུན་པ་དང་སྒྲོག་ལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་པས་སོ་སོ་
 སྒྲེབ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་སྒྲོག་པ་དང་སྒྲེབ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བསྒྲན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་གཟུགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་སེམས་དེ་རིས་དང་
 སྒྲོག་ལ་མི་བརྟེན་ནམ་ཞེ་ན། མི་བརྟེན་པ་ཡིན་དེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་
 མ་གྲུབ་བས་སྒྲོབས་རྒྱུད་པའི་ཕྱི་དུ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་གཟུགས་ལ་མི་ལྟོས་
 དེ། ཇིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་གྲུབ་བས་སྒྲོབས་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱི་དུ། རྒྱལ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲེབ་མཆེད་སོགས་ཆོས་ཅན། གཟུགས་
 མེད་ཁམས་ཡིན་དེ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་། གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་ཉན་མོངས་རྩས་རུང་གི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། ཅའི་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་ཁམས་
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཟུགས་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཁམས་ཡིན་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།
 གཉིས་པ་(འབྲོག་པ་ལྟར་དེ་བྱེད་པ་)ནི།

ཅ་ག། དེར་ནི་དམུལ་སོགས་འབྲོག་པ་ལ། །

འད་གི་མིང་གིས་བསྒྲན་དེ་དག །

ཉན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྒྲན་མིན། །

སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱིད་མིན། ། ུ

ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་ནི་དམུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲོག་པ་ལྟ་སྒྲེ། དམུལ་བ་
 དང་། ཡི་དམས་དང་། དུད་འབྲོ་དང་། མི་དང་། ལྷ་སྒྲེ་འད་འད་གི་མིང་
 གིས་བསྒྲན་དོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་མ་ཡིན་དེ། དགེ་ཅ་ཆད་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ། ཉན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་དེ། ཉན་མོངས་སྤངས་པ་ཡོད་

པའི་ཕྱི་དུ། དེས་ན་མ་བསྐྱེད་པས་ལ་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཡིན་ནོ། །ཐུང་གིས་བསྐྱེད་
 པས་སེམས་ཅན་ཞེས་ཀྱང་ཡིན་ལ། བར་སྤྱོད་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་གྱི། འབྲེལ་
 མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་བཅོས་གདགས་པ་ལས།¹ རྒྱུ་གནས་བཞིས་འབྲེལ་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་
 གྱི། འབྲེལ་པ་ལས་རྒྱུ་གནས་བཞི་མ་བསྐྱེད་སོ། །ཁང་མ་བསྐྱེད་ན་སྤྱོད་པ་བར་
 མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་པ་བདུན་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས།
 སྤྱོད་པ་ནི་བདུན་ཏེ། དཔུལ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཡིད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་།
 དུང་འབྲེལ་སྤྱོད་པ་དང་། མིའི་སྤྱོད་པ་དང་། ལྟའི་སྤྱོད་པ་དང་། ལས་གྱི་
 སྤྱོད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་པ་ལྟ་
 དེས་ན་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་འབྲེལ་གང་གི་ནང་དུ་གདོགས་ཤིང་། སྤྱོད་པ་ལྟ་ལས་པ་
 ཐོགས་མེད་ལྟ་མ་ན་ལྟའི་ནང་དུ་གདོགས་ཏེ། ལྟ་ལ་ལུས་འོངས་སྤྱོད་འབྲེལ་སྤྱོད་
 པའམ་བཟོད་པ་དང་། ལྟའི་གཉེན་སྒྲིལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལྟའི་ཆོས་ལས་
 ཉམས་པས། ལྟ་མ་ཡིན་ཞེས་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ོ། །
 མདོ་དུན་པ་ཉི་ལྔ་ལེགས་ལས།² ལྟ་མ་ཡིན་ཡིད་གསུམ་དང་དུང་འབྲེལ་གདོགས་པ་
 དང་། མདོ་ཁ་ཅིག་དུ་འབྲེལ་བ་དུག་པར་ཡང་བཤད་དོ། །ཁན་དེ་སྤྱི་ཁ་ཅིག་ལྟ་
 དང་། ཁྱི་ཟ་ནི་ལྟའི་ནང་དུ་གདོགས་ཏེ། ལྟའི་རྩོམ་མོ་མཁན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱུ་མ་མཁའ་ཡིང་དང་། ལྟ་འབྲེལ་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟ་རྒྱུ་མས་ནི་དུང་

1 འཇིག་རྟེན་གདགས་པ། རྒྱུ་གནས། མངོན་པ། ཞི། ༡ ན རྩོད་ཕྱི་ཕྱང་གི་འཇིག་རྟེན་
 ཁམས་སྤྱིའི་རིགས་བཞི་རྩོད་ཡོད་དེ། རིགས་རྩོད་ལས་རྒྱེད་རྩོད་དང་། མངལ་ནས་རྒྱེད་
 རྩོད་དང་། རྩོད་གཤེར་ལས་རྒྱེད་རྩོད་དང་། རྩལ་ཏེ་རྒྱེད་རྩོད་རྒྱུ་མས་སོ། །ཞེས་
 རོགས་གྱིས་རྒྱུ་གནས་བཞི་དང་། རྩོད་ཕྱི་ཕྱང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འབྲེལ་པ་ལྟ་རྩོད་ཡོད་དེ།
 སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་འབྲེལ་པ་ལྟ་རྩོད་དང་། དུང་འབྲེལ་དང་། ཞེས་རོགས་འབྲེལ་པ་
 གསུངས་སོ། །

2 རྒྱུ་གནས། མདོ་སྤྱི་ ༢ ༣༧ ན ཁམས་བདུན་པ་ནི་དུང་འབྲེལ་ནང་དུ་གདོགས་པ་
 ལྟ་མ་ཡིན། ཞེས་རོགས་གསུངས་སོ། །

འཕྲི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བཤད། ཤ་ཟ་དང་། སྤྱི་བྱིང་དང་། བཛིང་བྱིང་
དང་། མ་མོ་ནི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བཞི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན།
སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དག ། རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི། བདུན་དང་བཞིའི་བསྟུ
བ་དཔུང་པའོ། །དང་པོ་(རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་པ་བདུན་)ནི། ཚོས་མངོན་པ་པ་
རྣམས་མདོ་འཆད་པར་སྟོན། མདོ་ལས་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་ཞེས་ཀྱང་བཤད།
སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དག་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ན་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་པོ་དེ་དག་གང་
ཞེས།

ཅ་ག། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་དང་། །
ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག །
བརྒྱུག་དང་ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཅིག །
གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་གསུམ་པོ་དག ། ༥
རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བདུན་ ་ ་ ། །

རྣམ་ཤེས་རྣམ་པ་བདུན་ཡོད་དེ། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དང་།
ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་གཅིག་པ་དང་། བརྒྱུག་པ་ལུས་གཅིག་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཐ་
དད་པ་དང་། ལུས་དང་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་དང་པོ་གསུམ་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་དང་འདོད་ལྟ་དང་བསམ་གཏན་
དང་པོར་ཕྱིས་སྐྱེས་པའི་ལྟ་རྣམས་ནི་དང་པོ་དེ་ཡིན་དེ། ལུས་ཁ་དྲོག་དང་དབྱིབས་
དང་བོང་ཚོད་ཐ་དད་ཅིང་། འདུ་ཤེས་བདེ་སྐྱབ་བདང་སྟོམས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར།
ཆངས་ཆེན་དང་དེའི་འཁོར་དུ་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ལྟ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་དེ། ལུས་ལྔར་
ལྟར་གྱི་ཕྱིར་དང་། ཆངས་ཆེན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འདི་དག་ནི་དབག་གིས་ཕྱང་བའོ་སྟུམ་
པ་དང་། དེ་དག་གི་བསམ་པ་ལ་འང་བདག་ཅག་རྣམས་ནི། ཆངས་པ་ཆེན་པོས་
ཕྱང་བའོ་སྟུམ་དུ་འདུ་ཤེས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་བའི་ལྟ་རྣམས་ནི་གསུམ་

པ་ཡིན་ནི། ལུས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དངོས་གཞིའི་
 ཡིད་བདེས་སྒྲིན་ནས། ཉེར་བཟླ་བས་ཀྱི་བཏང་སྒྲུམས་ལ་འཇུག ཉེར་བཟླ་བས་ཀྱི་
 བཏང་སྒྲུམས་ཀྱིས་སྒྲིན་ནས། དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། མདོ་
 ཟླ་པ་ན་ལེ བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྒྲེས་ནས་མིང་པོ་མ་ལོན་པ། འཇིག་རྟེན་
 འཆགས་འཇིག་ལ་མི་མཁས་པ་དག །ཆངས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་སྟོང་པ་མེས་སྤྲེག་
 པ་མཛོད་ནས་སྒྲག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྒྲེས་ནས་མིང་
 དུ་ལོན་པ་འཇིག་རྟེན་འཆགས་འཇིག་ལ་མཁས་པ་དག་མ་འཇིགས་ཤིག་དེ་ནི་ལྔར་
 ཡང་མེས་བསྤྲེགས་ནས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་པར་གྱུར་དོ་ཞེས་མི་སྒྲག་པར་འདུ་ཤེས་པས་
 འདུ་ཤེས་ཐ་དང་ཅེས་ཟེལ། དགོ་རྒྱས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་བཞི་པ་དེ་ཡིན་ནི། ལུས་
 འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཅིག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དངོས་གཞིའི་སེམས་བདེ་ལ་འཇུག་
 པར་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཙ་ག།ལྷག་མ། །

དེ་འཇོམས་བྱེད་ལྷན་.....། །

ལྷག་མ་དེ་དག་དུ་རྣམ་ཤེས་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ནི།
 ངན་སྟོང་བ་རྣམས་ནི་སྤྲེག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཇོམས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འདུ་ཤེས་
 མེད་པ་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པའི་སྒྲུམས་འཇུག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱིས་འཇོམས། སྤྲིད་
 ཅེ་བ་འགོག་པའི་སྒྲུམས་འཇུག་གིས་འཇོམས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དག)ནི། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དག་
 བཤད་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཙ་ག།སྤྲིད་ཅེ་དང་། །

འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །

སེམས་ཅན་གྱི་ནི་གནས་དགུར་བཤད། ། ༦

སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུར་བཤད་དེ། སྤར་གྱི་བདུན་གྱི་སྤྲེང་དུ་སྤྲིང་ཅི་
 དང་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སོ། །འོ་ན་ངན་སྤང་བ་དང་། འདྲ་
 ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལས་གཞན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་
 སུ་མི་འཆད་པའི་རྩ་མཆན་ཅི་ཞིན།

ཙ་ག མི་འདོད་བཞིན་གནས་ཕྱིར་གཞན་མིན།

གཞན་ངན་སྤང་བ་དེར་མི་འཆད་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གྱི་སྤྲིན་
 པོས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བཙོན་རྩ་བ་བཞིན། ཡང་ན་
 དེ་གཉིས་དེར་མི་འཆད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ནི་གཞན་ན་གནས་པ་རྣམས་དེར་
 འོང་འདོད་ལ། དེ་ན་གནས་པ་རྣམས་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། ངན་
 སྤང་བ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་པ་ལས་གཞན་པའི་
 བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྟེ་རྣམས་ནི་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་པར་འགྲོ་འདོད། །འཕགས་
 པ་རྣམས་གོང་མ་ལྟར་འདས་སུ་འགྲོ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་བཞི་ནི།

ཙ་ག གནས་པ་དག་ནི་ཡང་བཞི་སྟེ། །

ཟག་དང་བཅས་པའི་ཡུང་པོ་བཞི། །

རང་གི་ས་པ་ཉིད་རྣམ་ཤེས། ། ལ

འབའ་ཞིག་གནས་པར་མ་བཤད་དོ། །

རྣམ་ཤེས་གནས་པ་དག་ནི་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
 ཡུང་པོ་བཞིའོ། །འོ་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་རྣམ་ཞིན། རང་
 གི་ས་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ས་མི་གཅིག་པ་དང་ཟག་མེད་མ་ཡིན་དེ། རྣམ་ཤེས་
 གནས་པའི་དོན་རྣམ་ཤེས་སྤྲོད་པའི་དབང་གིས་གནས་པ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་དང་ས་
 གཞན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་
 མི་འཆད་པའི་རྩ་མཆན་ཅི་ཞིན། རྣམ་ཤེས་འབའ་ཞིག་རྣམ་ཤེས་གནས་པར་མ་

བཤད་དེ། འདིར་ནི་གནས་པ་དང་གནས་པ་པོ་ཐ་དང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ།
རྣམ་ཤེས་དེ་གནས་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱིས་ དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་དེ་རང་གི་གདན་མིན་
པ་བཞིན་མོ།

བཞི་པ་ (བདུན་དང་བཞིའི་བསྐྱེད་པ་དཔྱད་པ་)མོ། འོ་ན་རྣམ་ཤེས་གནས་པ་
བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་ལ། བཞིས་མ་བསྐྱེད་པ་སྟགས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཙ་ཤ། བསྐྱེད་མུ་ནི་བཞི་ཡིན་མོ།

བསྐྱེད་མུ་ནི་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་མོ། ཇི་ལྟར་ན། བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་ལ་བཞིས་
མ་བསྐྱེད་པ་ནི། བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུ། བཞིས་
བསྐྱེད་ལ་བདུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་ནི། བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བ་
དང་། སྤྱིད་ཅེ་བ་དང་། ངན་སྟངས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུ། བཞིས་ཀྱིས་
མ་བསྐྱེད་པ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་པ་བ་དང་། སྤྱིད་ཅེ་བ་དང་། ངན་སྟངས་
བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུ། བཞིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་གནས་
པ་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བཞི་
ལྟ་བུའོ།

གསུམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོར་འཇུག་ཚུལ།
བར་དུ་གནས་ཚུལ། མཐར་འབྲེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་(དང་པོར་འཇུག་ཚུལ་)ལ་
བཞིས། བང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས། བང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྤྱིད་དོ། །དང་
པོ་(བང་དུ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་གནས་)མོ། །ཁམས་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་གནས་དུ་
ཞེ་ན།

ཙ་ཤ། དེར་ནི་སྟོང་ལས་སྐྱེས་སྟགས། །

སེམས་ཅན་སྐྱེ་གནས་བཞི་དག་དུ། ། ༥

ཁམས་གསུམ་པོ་དེར་ནི་སྒྲོང་ལས་སྒྲེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་མངལ་ནས་སྒྲེ་
བ་དང་། རྟོང་གཤེར་ལས་སྒྲེ་བ་དང་། རྩས་ཏེ་སྒྲེ་བ་ཉེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲེ་གནས་
བཞི་དག་ཏུ་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་འབྲོ་བ་གང་ལ་སྒྲེ་གནས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་ག མི་དང་དུད་འབྲོ་རྣམ་པ་བཞི།

མི་ལ་སྒྲེ་གནས་རྣམ་པ་བཞི་ག་ཡོད་དེ། རྩས་སྒྲེས་ནི་བསྐྱལ་པ་དང་པོ་རི་མི་
ལྟ་བུ། རྟོང་གཤེར་སྒྲེས་ནི་རྩལ་པོར་ལས་ཏུ་ལྟ་བུ། སྒྲོང་སྒྲེས་ནི་བྱ་ཆག་པ་རི་ཚོར་
པ་ཁྲུང་ཁྲུང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲོ་གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གནས་བརྟན་བྱུག་དང་ཉེ་
བའི་བྱུག་ཕྱང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་བཞེན་མ་ས་ག་ལས་སྒྲོང་སུམ་ཏུ་སྐྱེ་གཉིས་ཕྱང་བ་
ལས། ཁྱེད་སུམ་ཏུ་སྐྱེ་གཉིས་ཕྱང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྩལ་པོ་ལ་ལེན་གྱི་བཅུན་མོ་
ལས་སྒྲོང་ལྟ་བུ་ཕྱང་བ། སྒྲོམ་དུ་བཅུག་ཉེ་གསྒྲུའི་ཆུ་ལ་བསྐྱར་བ། ལི་ཅ་གྱི་
གཞིན་ཏུ་ཁྲུས་ཕྱེད་པས་མཐོང་ནས། སྒྲོམ་ཕྱེ་བས་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ཕྱང་བ་བཞིན་ནོ།
མངལ་སྒྲེས་ནི་ད་ལྟར་མི་ཕལ་ཆེ་བའོ། དུད་འབྲོ་ལ་སྒྲེ་གནས་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་
མཁའ་མྱེད་སྒྲེ་གནས་བཞི་པས། ལྷ་སྒྲེ་གནས་བཞི་ག་བཟའ་བར་བཤད་པ་རི་ཕྱི་ཕ།

ཅ་ག དམུལ་བ་རྣམས་དང་ལྟ་རྣམས་དང་། །

སྤྱིད་པ་བར་མ་རྩས་ཏེ་སྒྲེ། །

ཡི་དྲགས་མངལ་ནས་སྒྲེ་བའང་ཡིན། ། ༧

དམུལ་བ་པ་རྣམས་དང་། ལྟ་རྣམས་དང་། སྤྱིད་པ་བར་མ་རྩས་ཏེ་སྒྲེ་
བ་ཡིན་དེ། ལས་ཆེས་སྒྲོབས་དང་ལྷན་པ་རི་ཕྱི་ཕ། ཡི་དྲགས་ཕལ་ཆེར་རྩས་སྒྲེས་
ཡིན་ལ། མངལ་ནས་སྒྲེ་བའང་ཡོད་པ་ཡིན་དེ། ཡི་དྲགས་མོ་ཞིག་གིས་བཅུན་པ་
མོད་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོ་ལ།

བདག་གིས་མཚན་མོ་བྱ་ལྟ་དང་། །

དེ་བཞིན་ཉིན་བར་བྱ་ལྟ་རྣམས། །

བསྐྱེད་ནས་དེ་དག་ཟེ་མོད་གྱི། །

འོན་ཀྱང་བདག་ནི་ཆོས་པ་མེད། །

ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱི་དུ། འོན་སྟེ་གནས་དེ་རྒྱམས་ལས་གང་བཟང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
 རྩས་སྟེས། རྩོད་གཤེར་སྟེས། མངལ་སྟེས། སྒྲོང་སྟེས་རྒྱམས་ལ་ལྷ་མ་ལྷ་མ་
 བཟང་སྟེ། རིམ་བཞིན་པར་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ལ་མི་གཞོད་པར་སྟེ་བ་དང་། གཞན་
 ལ་མི་གཞོད་པ་དང་། པར་གྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་ལན་གཅིག་མྱོང་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་
 ལན་གཉིས་མྱོང་ནས་སྟེ་བའི་ཕྱི་དུ། རྩས་སྟེས་བཟང་ན། སྟེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་
 པའི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་བྱང་ལེམས་སྟུག་པོ་དོན་གྲུབ་རྩས་དེ་མི་སྟེ་བས། མངལ་ནས་སྟེ་
 བའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཉེ་དུ་རྒྱམས་བསྐྱར་པ་ལ་གཞུང་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མིའི་གདུལ་བྱ་རྒྱམས་སྟོབ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཅག་གི་
 སྟོན་པ་རྩ་འཁུལ་ཆེ་ཞིང་མཐུ་ཆེ་བ་མཐོང་བ་ན། སྟུ་མའམ་སུ་ཞིག་ཡིན་སྟུ་མ་པའི་
 རྟོགས་པ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། ཁ་ཅིག་སྟུ་གདུང་རིང་བསྐྱེད་བསྐྱར་པས་
 གདུལ་བར་བྱ་བ་རྒྱམས་རྗེས་སུ་གཞུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་དེ། རྩས་སྟེས་གི་བ་ལ་རོ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནི། དེ་ནི་བྱིན་རྒྱལ་སྟེ་དབང་
 གིས་འབྱུང་བར་འདོད་པས་ལན་མིན་ནི་ཞེས་གསུང་ངོ་། རྩས་སྟེས་ལ་རོ་མེད་ན།
 རྒྱམ་མཁའ་ཁྲིང་རྩས་དེ་སྟེས་པས་སྟུ་རྩས་དེ་སྟེས་པ་བཟང་བའི་ཕྱིར་འབྱིན་ན། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་དེ། བཟང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་གྱི་
 ཟས་ཞེས་མ་བཤད་པའམ། མ་གི་བར་དུ་ཟ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱི་དུ། འོན་སྟེ་
 གནས་གང་མང་ཞེ་ན། གང་བཟང་བ་བཞིན་མང་ངོ་།

གཉིས་པ་(གང་གིས་འཇུག་པའི་བར་སྲིད་)ལ་ལྷ། འོ་བོ་དང་། སྟུབ་བྱེད། ས་
 རྩལ་ས། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པས། སྟེ་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་(འོ་བོ་)ནི།
 སྲིད་པ་བར་མ་རྩས་དེ་སྟེ། ཞེས་བཤད་ན། དེའི་འོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འདིར་གང་འཆོ་དང་སྟེ་བ་ཡི། །

སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་བའོ། །

བཟོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ཕྱིན་ཕྱིས། །

སྲིད་པ་བར་མ་ཕྱུང་བ་མིན། ། ༡༠

ཡུང་པོའི་རྒྱན་འདིར་གང་འཆི་བའི་སྲིད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པའི་བར་དུ་
འབྱུང་བའོ། །འོ་ན་དེ་ཕྱང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིན། སྲིད་པ་བར་མ་དེ་
ཕྱང་བ་མིན་ན། དེ་བཟོད་པའི་ཡུལ་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་ཕྱིས།

གཉིས་པ་(སྐྱབ་བྱེད་)ལ། རིགས་པ་དང་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས། དང་
པོ་(རིགས་པ་)ནི། སལ་ཆེན་ཐེ་པ་ན་ཅེ། བར་སྲིད་མེད་དེ། སྐྱེ་སྲིད་དེ་འཆི་
སྲིད་ཆད་ཙམ་ལས་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞིན།

ཅ་ག། འབྲུལ་རྒྱན་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིས། །

སྲིད་པ་ཆད་ལས་ཕྱུང་བ་མིན། །

སྐྱེ་སྲིད་ཆོས་ཅན། འཆི་བའི་སྲིད་པ་ཆད་ཙམ་ལས་ཕྱུང་བ་མ་ཡིན་ན།
འབྲུའི་རྒྱན་དང་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པར་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིས། ཁོ་ན་ཅེ། མ་ཁྲབ་སྐྱེ་
མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་བྱང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ཡང་། བྱང་
བཞིན་ལས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་བཞིན་ན་ཞིན།

ཅ་ག། གཟུགས་བརྒྱན་མ་བྱུབ་ཕྱིར་པ་དང་། །

མི་འབྲུའི་ཕྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན། ། ༡༡

གཅིག་ན་ལྷན་ཅིག་གཉིས་མེད་ཕྱིས། །

རྒྱན་མིན་ཕྱིར་གཉིས་ལས་ཕྱུང་ཕྱིས། །

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་བྱང་བཞིན་
གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་དེ། སྐྱེ་སྲིད་འཆི་སྲིད་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་
དཔེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་
བཞིན་གྱི་ངོ་བོར་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ན། གོ་ས་གཅིག་ན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གཟུགས་ཅན་གྱི་
དངོས་པོ་རྒྱུ་ཐ་དང་པ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིས། ཡང་གོང་གི་དམ་བཅའ་དེར་ཐལ།

མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་པའི་ཕྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱང་པའི་ཕྱི་ཕྱུན་ཡིན་པ་དང་སྐྱེ་སྤྱོད་འཆི་
སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱུན་ཡིན་པ་གཉིས་མི་འདྲ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱང་པའི་ཕྱི་ཕྱུན་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱང་དང་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པའི་
ཕྱི་གཟུགས་ལས་ཕྱུང་ལ། སྐྱེ་སྤྱོད་དེ་འཆི་སྤྱོད་ལས་ཕྱུང་གི་ཕྱི་གཟུགས་ལས་
ཕྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལུང་)ནི། བར་སྤྱོད་ཡོད་དེ།

ཅ་ག། མགུར་ནས་གསུངས་ཕྱིར་ཡོད་དེ་ཟ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་མགུར་ནས་སྤྱོད་པ་བདུན་བརྟན་པའི་མདོ་ལས།

སྤྱོད་པ་ནི་བདུན་རྟེ། དམུལ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཡང་བར་སྤྱོད་ཡོད་དེ་མདོ་ལས། གནས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱུར་ན་མའི་མངལ་དུ་བྱ་
འཆགས་པར་འགྱུར་རྟེ། མ་རུང་ཁིང་རྒྱ་མཆན་དང་ལྷན་པ་དང་། པ་མ་
ཆགས་ཤིང་ཕྱང་པ་དང་། སྤྱི་ཟེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ནའོ། ཞེས་གསུངས་
པ་གང་ཞིག ཁྱེད་ཀྱི་ཟེ་བར་སྤྱོད་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟེ། ཁྱེད་ཀྱི་
དེ་མི་འཐད་དེ། ཕྱང་པོ་ཞིག་པ་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱུར་ནའོ་ཞེས་འདོན་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྒྲེ། ཉ་ལེན་གྱི་བུའི་མདོ་ལས། ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཟེ་བར་གནས་
པར་བྱུར་པ་དེ། ཕྱལ་རིགས་ཤིག་གསུམ། བུམ་ཟེའམ། རྒྱུ་རིགས་སུམ།
དམངས་རིགས་སུམ། འོན་ཏེ་བར་ཕྱོགས་ན་གནས་པ་ཞིག་གསུམ། ཞེས་གསུངས་
ལ། ཕྱང་པོ་ཞིག་པ་དེ་དག་དུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། ཡང་བར་སྤྱོད་ཡོད་དེ།

ཅ་ག། ལྷར་གསུངས་འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་བྱུག། ༡༩

ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ལ་བར་དོར་འདའ་བ་སོགས་ལྷར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ནི་ལྷའི་རིགས་ཤིག་ལ་དགོངས་སོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷ་ན་སྐྱེས་ནས་
འདའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ལྷའི་རིགས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བར་སྤྱོད་བྱུབ་སྒྲེ།
སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་བརྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། བར་དོར་འདའ་བ་དེ་

ལ་མུར་བར་འདྲ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལ། བར་
 སྤྲོད་ཡོད་ན། བདུད་སུན་འབྲིན་བྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་
 མཁས་པ་མགུ་བའི་སྤང་པར་དོའི་ཁྱུ་ར་བསྐྱེན་ནས་ཤི་བ་ལ་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་མེས་
 བསྐྱར་དེ། དམུལ་བར་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞི་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།
 ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སྤྲོན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་ནས་མྱོང་
 འགྱུར་ཕྱིས་སྤྲོན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་བར་སྤྲོད་ཡོད་ན། མཚམས་མེད་ལ་
 བྱས་མ་ཐག་དུ་དམུལ་བར་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞི་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཕྱི་
 མ་ལ་འཕྲོ་བ་གཞན་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། མཚམས་
 མེད་བྱས་པའི་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དམུལ་བར་སྐྱེས་པར་འགྱུར་པ། །ཡང་བར་
 སྤྲོད་ཡོད་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བུམ་ཟེ་སྤྱི་ཅན་ཞིག་ལ།

བུམ་ཟེན་ཆོད་ཁྱེར་ཟེན་གྲ་བ་དང་། །
 ན་བ་ཡིན་དེ་གཤིན་མེད་དུ་ཕྱིན། །
 བར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཞིང་། །

ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་རྒྱགས་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞི་ན།
 སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་མིའི་ནང་དུ་ཡུན་མེད་དུ་མི་གནས་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་(ག་ཚུགས་)མི། འོ་ན་བར་སྤྲོད་ཀྱི་ག་ཚུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞི་ན།

ཅ་བ། དེ་ནི་ཕན་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །
 སྐྱོན་དུས་སྤྲོད་འབྱུང་ག་ཚུགས་ཅན། །
 དེ་ནི་འཆི་བའི་སྐྱོན་རྩལ་དེ། །
 སྐྱེ་བའི་སྤང་ཅིག་ཕན་ཆད་དོ། ། ༡༩

བར་སྤྲོད་དེ་ནི་སྐྱོན་དུས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ག་ཚུགས་ཅན་
 ཡིན་དེ། དེ་དང་འཕྲུག་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་དུས་ཀྱི་
 སྤྲོད་པ་དེ་ནི་འཆི་བའི་སྐྱོན་རྩལ་ཚུན་ཆད་ནས་སྐྱེ་བའི་སྤང་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཀྱི་

ཕུང་པོ་ལྷའམ་བཞི་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བར་སྤྲིད་གྱི་ཁ་དྲོག་ཇི་ལྟ་བུར་འབྱུང་ཞེ་ན།
 དཔུལ་པའི་བར་སྤྲིད་ནི་སྤོང་དུ་མེས་འཆིག་པ་ལྟ་བུ། དུང་འབྲེལ་དུ་བལྟ་བུ།
 ཡི་དྭགས་གྱི་ཚུ་ལྟ་བུ། འདྲོད་པའི་ལྟ་དང་མིའི་བར་སྤྲིད་ནི་གསེར་གྱི་ཁ་དྲོག་ལྟ་བུ།
 གཟུགས་གྱི་བར་སྤྲིད་ནི་ཁ་དྲོག་དཀར་པོ་ལོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་བར་སྤྲིད་
 མེད་དེ། དེ་ན་གཟུགས་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་བར་སྤྲིད་གྱི་པོང་ས་ཚོད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 ན། འདྲོད་པའི་ལྟ་དང་མིའི་བར་སྤྲིད་ནི་བྱིས་པ་ལོ་ལྷའམ་དུག་ལོན་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །
 དེ་ཡང་གཟུགས་གྱི་ནི་ངོ་ཚ་དང་ཁྲིལ་ཡོད་ཤས་ཆེ་བས་པོང་ཚོད་རྩོགས་ཤིང་གོས་དང་
 བཅས་པར་སྒྲིལ། འདྲོད་པར་ངོ་ཚ་མེད་ཅིང་ཁྲིལ་མེད་ཤས་ཆེ་བས་གཅེར་བུར་སྒྲིལ།
 འོན་ཀྱང་དགོས་པ་དཀར་མོ་ནི་སྤོན་གྱི་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གོས་དང་བཅས་པ་
 དང་། སྤྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ནི་གཞོན་ནུ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་ཅིང་། ན་
 བཟའ་དང་བཅས་པ་ལོ། །འོ་ན་ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་དུ་སྐྱང་པོ་ཆེའི་ཕྱག་ལུ་ཐལ་
 དཀར་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་རྒྱིས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་སྒྲི། དེ་ནི་
 མཚན་མ་འགའ་ཞིག་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་
 བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་བཅུན་པ་ཆོས་ལྟན་རབ་འབྱུར་གྱིས།

སྐྱང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དུག་ལྟན་པ། །

རྒྱང་བཞིས་མཛེས་དང་ལྟན་པ་ཞལ་བཞིས་ནས། །

དུང་སྤོང་གནས་ཤེས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ། །

ཡུམ་གྱི་ལྷམས་ཀྱི་གནས་སུ་ཞུགས་པར་བྱས། །

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་མནལ་ལམ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ལོ། །
 འོ་ན་བར་སྤྲིད་དེ་ཇི་ཅམ་གནས་ཤེ་ན། མདོ་སྤྲིད་པའི་དགོས་བསྟན་བཅུན་པ་ན་པེ། རྒྱེ་

1 མཛོད་རང་འབྱེལ། རྩེ་བསྟན། མཛོན་པ། ཀྱ ༡༡༠ ན འོ་ན་ཆོས་ལྟན་རབ་འབྱུར་
 སྐྱང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་དུག་དང་ལྟན་པ། ཞེས་དུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་དུངས་པ་མིན་
 ནམ་ལྟ་མོ།

པའི་རྒྱུ་མ་ཚོགས་ཀྱི་པར་དུ་གནས་པས་ངེས་པ་མེད་ཅེས་ཟེར། བཅུན་པ་དབྱིག་
 བཤེས་ན་ཟེ། ཞག་བདུན་གནས་ལ། དེ་ལ་སྒྲེ་གནས་མ་རྟེན་ན་གཤམས་ནས་
 ཡང་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲེ་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག ཞག་བདུན་ཕྱག་བདུན་དེ་ཞེ་དག་གནས་
 ཟེར། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ན་ཟེ། འདི་སྒྲེ་སྤྱིད་འཛོལ་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས།
 ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་སྤྱར་དུ་ཉིང་མཆམས་སྤྱོད་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་དེར་སྒྲེ་
 བར་ངེས་ན། སྒྲེ་པའི་རྒྱུ་མ་ཚོགས་ཀྱང་། ལས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཕྱི་ཚོགས་པ་བྱངས་
 ནས་དེར་སྒྲེ། དེར་སྒྲེ་བར་མ་ངེས་ན་ཡུལ་གཞན་དུ་སྒྲེ་ཟེར་ཟོ། ཡང་དགུན་བ་
 ལང་གི་བར་སྤྱིད་བྱུབ་ན། བ་ལང་དེ་དབྱར་འདོད་ཆགས་སྤྱོད། བ་མིན་དུས་
 མིན་དུ་སྤྱོད་པས་བ་མིན་དུ་སྒྲེ། དགུན་ནའི་བར་སྤྱིད་བྱུབ་ན། དེ་སོས་ཁ་འདོད་
 ཆགས་སྤྱོད། བོང་བ་དུས་མིན་དུ་སྤྱོད་པས་བོང་བར་སྒྲེ། དབྱར་ལྟ་བུ་དོམ་གྱི་
 བར་སྤྱིད་བྱུབ་ན། དེ་དགུན་འདོད་ཆགས་སྤྱོད། དེད་དུས་མིན་དུ་སྤྱོད་པས་དེད་
 དུ་སྒྲེ། དབྱར་ལྟ་བུ་ཁྱིའི་བར་སྤྱིད་བྱུབ་ན། དེ་སྤོན་འདོད་ཆགས་སྤྱོད། ཅི་
 སྤྱང་དུས་མིན་དུ་སྤྱོད་པས་ཅི་སྤྱང་དུ་སྒྲེ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན། ཅི་སྤོན་ཐོག་གོ། །དེ་
 ལས་གསར་དུ་གསོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བྱུབ་ལོ། ལས་
 གསར་དུ་གསོག་གོ་ཞེས་པ་ཡང་། མཐོང་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འབྱར་གྱི་ལས་གསར་དུ་
 གསོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བྱུབ་པས། སྒྲིས་ནས་དང་ལན་བྱངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འབྱར་
 ཡང་བྱུབ་ལོ། ཞེས་ཟེར་ཟོ།

བཞི་པ་ (ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ནི། བར་སྤྱིད་གང་གི་མཐོང་ཞེ་ན།

ཅུ་ག། རིགས་མཐུན་ལྟ་མིག་དག་པས་མཐོང་།

བར་སྤྱིད་རིས་མཐུན་པ་ནང་གིས་མཐོང་ངོ། ཁ་ཅིག ལྟའི་བར་
 སྤྱིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐོང་། མི་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་དང་།
 དཔྱལ་པའི་བར་སྤྱིད་རྣམས་ཀྱིས་གོང་མ་གོང་མ་མ་གཏོགས་པ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་ཟོ།
 ལྟའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲིན་བཅུ་གཅིག་དང་བུལ་བས་ཀྱང་མཐོང་ངོ། ལྟོན་

བཅུ་གཅིག་པོ་ནི། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་
 འན་ལེན་དང་། རྒྱལ་མ་གཉིད་དང་། རྒྱུ་པ་དང་། བཅོམ་འབྱུངས་བཅུ་མས་
 དྲགས་པ་དང་། སེམས་ཡི་ཡ་པོར་བྱུང་པ་དང་། བག་ཆ་བ་དང་། འདྲ་
 ཤེས་རྩ་ཚྭ་མ་པ་དང་། རྒྱ་བ་མངས་པ་དང་། ཉ་ཅང་བསྐྱེམས་དྲགས་པ་ལོ།

ཅ་བ། ལས་ཀྱི་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱུགས་དང་ལྡན། །

དབང་པོ་ཀུན་ཆང་ཐོགས་མེད་ལྡན། །

མི་རྒྱུག་དེ་ནི་དྲི་ཟེ།

། ༡༥

ལས་ཀྱི་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འབྱོབ་དང་། གྱུགས་མཚོགས་བྱེད་
 དང་ལྡན་པ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ཀུན་ཆང་ཞིང་། རི་སོགས་ལ་ཐོགས་
 མེད་དུ་འཇུག་པ་དང་ལྡན་ནོ། །དེའི་ཤེས་བྱེད་བྱག་སེར་ཁ་མེད་པ་ཅན་གྱི་གསེབ་དུ་
 རྒྱལ་པ་སོགས་འབྱུང་བ་དེས་ཤེས་སོ། །འོ་ན་དཔྱུལ་བའི་བར་སྤྱིད་བྱུབ་ནས་འབྲེ་
 བ་གཞན་དུ་རྒྱུག་གམ་ཞེ་ན། མི་རྒྱུག་གྱེ། དཔྱུལ་བའི་བར་སྤྱིད་དང་དེའི་ཐོན་
 དུས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཆངས་རིས་ཀྱི་བར་
 སྤྱིད་བྱུབ་ན། དེར་སྐྱེ་བ་མ་དེས་དྲེ། དེ་ཉིད་ལ་བར་དོར་བྱང་ན་ལས་འདའ་བ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པའི་བར་སྤྱིད་དེ་ཁམ་ཟས་ཟའམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁམ་
 ཟས་རགས་པ་མི་ཟའི་དྲི་ཅམ་ཟེ། །དེ་ཡང་དབང་ཆེ་བ་རྒྱམས་དྲི་ཞིམ་པ་དང་རྒྱང་
 བ་རྒྱམས་དྲི་མི་ཞིམ་པ་ཟེ།

ལ་པ་སྤྱི་གནས་འཇུག་ཚུལ་)ནི། བར་སྤྱིད་དེ་སྤྱི་གནས་སུ་འཇུག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྒྱུ་ཉི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱུར་པས། །

ཅེ་དགས་འབྲེ་བའི་ཡུལ་དུ་འབྱོ། །

མིའི་བར་སྤྱིད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཐག་རིང་པོ་ནས་པ་མ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་
 ན། རྒྱུ་ཉི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བྱུར་པས། ཅེ་བ་དང་དགའ་བའི་བསམ་པས་འབྲེ་
 བའི་ཡུལ་པོ་བ་དང་ལོང་ཁའི་གསེབ་ན་བྱ་རྩྭ་དྲེ་ཀྱི་ནང་དུ་འབྱོ། དེ་ཡང་པོར་སྐྱེ་བ་

ཡིན་ན་མའི་ལྟོ་གཡས་སུ་སྒྲིམ་ནས་ཁ་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཅོག་པུར་འདུག་པ་དང་།
མོར་སྒྲིབ་ཡིན་ན་མའི་ལྟོ་གཡོན་དུ་སྒྲིམ་ནས་ཁ་མདུན་དུ་བཞུགས་ཏེ་འདུག །མ་མེད་
དུ་སྒྲིབ་ཡིན་ན་པོ་མའི་འདོད་ཆགས་གང་གས་ཆེ་བའི་སྒྲུབས་སུ་འདུག་གོ།

ཙ་པ། སྲི་དང་གནས་ལ་མངོན་འདོད་གཞན། །

དམུལ་བ་ཡི་ནི་སྦྱིུ་ཚུགས་ཡིན། །

གཞན་སྲིད་གཤེར་ལས་སྒྲིབ་ནི་སྲི་མངོན་པར་འདོད་པས་འགྲོ །རྒྱལ་དེ་
སྒྲིབ་ནི་གནས་ལ་མངོན་པར་འདོད་པས་འགྲོའོ། །འོ་ན་དམུལ་བའི་གནས་འདོད་
པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། སྒྲིམ་མི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གུར་པས་སོ། །བར་སྲིད་
འགྲོ་བའི་དབྱིབས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དམུལ་བའི་བར་སྲིད་ནི་སྦྱིུ་ཚུགས་སུ་འགྲོ་བ་
ཡིན་དེ། མདོ་ལས།

ཙ་པ། ཡང་དག་སྒྲིམ་དང་དཀའ་སྒྲུབ་ཅན། །

དང་སྲིད་ན་མས་ལ་སྒྲུར་འདེབས་པ། །

དེ་དག་སྦྱིུ་ཚུགས་དག་དུ་ནི། །

དམུལ་བ་ཁོ་ནར་ལྟར་བར་འགྱུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟའི་བར་སྲིད་ནི་སྲིད་དུ་འགྲོ །གཞན་མི་
སྐྱབས་ཐང་ཀར་འགྲོའོ། །སྒྲིབ་དཔོན་གང་སྤེལ་ན་པེ།¹ ཡི་དྲུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་
ནི་ཡི་དྲུགས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ནས་འགྲོ་ཞེས་གསུང་། འོ་ན། སྒྲིམ་མི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གུར་
པས། ཞེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་སུ་མ་ཞེ་ན།

ཙ་པ། བཅེས་ནི་གས་བཞིན་དུ་འདུག་གོ །

གཞན་ནི་གནས་པ་ཡང་གཞན་ནི། །

1 མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཆན་ཉིད་ཇེས་འདྲུང་། རྩོམ་མཁན་གྱི་ བྱ་ ༣༩༩ བ་ ཡི་
དྲུགས་ཀྱི་སྲིད་པ་བར་མ་ནི་ཡི་དྲུགས་བཞིན་དེ། རྒྱལ་གྱིས་འགྲོ་བས་ཡི་དྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པེ།
ཞེས་གསུངས་སོ།

འཕྱང་བའང་གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་མྱོང་ས། ।

སྒྲོང་ལས་སྒྲེས་རྟག་དུལྱོ ། ༥༥

མ་ངེས་དྲི། བཅིག་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་ཅིང་གནས་པ་མི་ཤེས་
གཞན་ནི་དེར་མ་ཟད་གནས་པ་ཡང་ཤེས། གཞན་ནི་དེ་དག་དུ་མ་ཟད་འཕྱང་བའང་
ཤེས། །གཞན་ནི་འཇུག་པ་དང་གནས་པ་དང་འཕྱང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མྱོང་ས། སྒྲོ
ང་ལས་སྒྲེས་པ་ནི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ཡང་རྟག་དུ་མྱོང་ས་པ་ཁོ་ནའོ། །འོ་ན། འཇུག་
པ་ཤེས་ཤིང་གནས་པ་མི་ཤེས་པ་སོགས་གསུམ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་སྒྲི། ।

འཁོར་ལོས་སྒྱུར་དང་རང་ཕྱང་གཉིས། ।

ལས་སམ་ཡེ་ཤེས་སམ་གཉིས་ཀ། ।

ཟླ་ཆེའི་ཕྱིར་ན་གོ་རིམ་བཞིན། ། ༥༦

འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་དང་། རང་ཕྱང་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་དྲི་
གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མངལ་དུ་འཇུག་པ་གསུམ་དག་ཡིན་དྲི། ལས་
བསྟན་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭས་དང་བསྟན་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭས་གཉིས་
ཀ་ཟླ་ཆེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བར་དུ་གནས་ཚུལ་)ལ་གཉིས། གང་གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་
དྲིན་འབྲེལ་དང་། གང་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་དྲིན་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་(གང་
གནས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དྲིན་འབྲེལ་)ལ་གསུམ་། བསྟན། བཤད། བཟུ་
བའོ། །དང་པོ་(བསྟན་པ་)ནི། ཕྱི་རིམ་པ་ན་ཟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་
པར་ཐལ། སྒྲིབ་པ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བའི་
པར་སྤྲིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཅ་ག། བདག་མེད་ཕྱང་པོ་ཅམ་ཉིད་དོ།

དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 གྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ འོ་ན། ཡང་པོ་ལྷ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་ལེན་
 པར་བྱེད་པ་པོ་མ་གྲུབ་པར་ཐུག། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་
 རྟག་གི། སྤང་པོའི་རྒྱན་ཅམ་ཉིད་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ སྤང་པོ་
 རྒྱུད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྒྱན་གྱིས་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱིས་མངོན་འདུས་བྱས། |
 སྤྱིད་པ་བར་མའི་རྒྱན་གྱིས་ན། |
 མར་མེ་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འགྲོ། | ༡༧
 ཇི་ལྟར་འཕངས་བཞིན་རིམ་གྱིས་རྒྱན། |
 རྒྱུས་ནས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས། |
 འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་དག་དུ་འགྲོ། |
 སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་མེད། | ༡༨

སྒྱུན་མེད་དེ། མར་མེ་རྒྱུད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱན་གྱིས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་
 པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་སྤྱིད་པ་
 བར་མའི་རྒྱན་གྱིས་ནི་མངལ་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་ནས་ཇི་ལྟར་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པ་
 བཞིན་དུ། རིམ་གྱིས་སྤང་པོའི་རྒྱན་རྒྱུས་ནས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
 རྒྱུས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྩལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། སྤང་པོའི་རྒྱན་རྒྱུ་རྒྱུ་མངལ་གྱི་
 བནས་སྐབས་ལྟ་དང་བཅས་པའི་བནས་སྐབས་ལྟ་སྟེ། མངལ་གྱི་བནས་སྐབས་ལྟ་ནི།
 རུར་རུར་པོ་དང་། མེར་མེར་པོ་དང་། རར་རར་པོ་དང་། མཐུང་འབྱུར་
 དང་། རྒྱང་ལག་འབྱུས་སོ། །བཅས་པའི་བནས་སྐབས་ལྟ་ནི། བྱིས་པ་དང་།
 བཞིན་རུ་དང་། དར་མ་དང་། དར་ཡོལ་དང་། བློ་པ་དང་ལྟོ། །དེ་
 ལྟར་བཅས་པའི་བནས་སྐབས་ལྟ་སྟེ་ནས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་བྱས་ཀྱིས་

འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱལ་དག་དུ་འབྱོལ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཐོག་མ་མེད་
གོ།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་ལ་)གསུམ། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྱེལ། སྐབས་
སྐབས་པའི་ངོ་བོ། ཡན་ལག་གསུམ་དཔེ་དང་སྦྲར་བའོ། དང་པོ་(གནས་སྐབས་
པའི་རྟེན་འབྱེལ་)ལ་བཞི། རང་བཞིན། བསྐྱ་བ་དཔུང་པ། བྱང་ས་ངེས་པའི་
རྒྱ་མཚན། །འབྱུང་བུང་གི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་(རང་བཞིན་)ལ་གསུམ།
དབྱེ་བ། སོ་སའི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་གི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་(དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྱེལ་འབྱུང་བའི། །

ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཆ་གསུམ་མོ། །

སྔན་དང་ཕྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། །

བར་དུ་བརྒྱད་ཡོངས་ཉེགས་ལྡན་ལ། ། ༡༩

ཕུང་པོའི་རྒྱན་དེ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྱེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་གཤེས་པ་དང་། མིང་
གཟུགས་དང་། རྒྱུ་མཆེད་དུག་དང་། རིག་པ་དང་། ཚུར་བ་དང་། སྤྱོད་
པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱུ་བ་དང་། ག་གི་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཆ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྔན་གྱི་མཐའ་ལ་མ་རིག་
པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་ག་གི་གཉིས་དང་།
བར་དུ་རྣམ་གཤེས་ནས་སྤྱོད་པའི་བར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དག་གང་ཟག་
གང་ལ་ལྡན་ཞིན། མངལ་རྒྱུ་ཆེ་ཡོངས་སུ་ཉེགས་པ་ལ་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་
གནས་གཞན་དང་བར་མ་དོར་འཆི་བ་ལ་མིན་ནོ།

གཉིས་པ་(སོ་སའི་མཚན་ཉིད་)ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བཤད་ན།
དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞིན།

རྩ་བ། མ་རིག་ཉན་མོངས་སྔན་གནས་སྐབས། །

འདུ་བྱེད་དག་ནི་ཐོན་ལས་ཀྱི།

ནམ་ཤེས་མཚམས་སྤྱོད་ཕུང་པོ་ཡིན།

མིང་དང་ཁུལ་གསུམ་ནི་དེ་ཕན་ཆད།

སྟེ་མཆེད་དུག་དོད་ཚུན་ཆད་དོ།

མ་ཤིག་པའི་ཡན་ལག་ནི་ཐོན་ཉམ་མོང་ས་པ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་
ཡིན། འདུ་བྱེད་དག་ནི་ཆེ་ཐོན་མ་ལ་བསོད་ནམས་ལ་སོགས་པའི་ལས་གསལ་པའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན། ནམ་ཤེས་ནི་ཆེ་འདིར་མངའ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་
པའི་ཕུང་པོ་ཡིན། མིང་དང་ཁུལ་གསུམ་ནི་ཉིང་མཚམས་སྤྱོད་པ་དེ་ཕན་ཆད་སྟེ་མཆེད་
དུག་དོད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན།

ཙ་པ། དེ་ནི་གསུམ་འདུས་ཚུན་ཆད་དོ།

ཤིག་པ་བདེ་སྤྱོད་ལ་སོགས་ཀྱི།

ལྷ་ཤེས་རྣམས་པ་ཚུན་ཆད་དོ།

ཆོར་འཁྲིག་ཚུན་ཆད་ཀྱི།

སྟེ་མཆེད་དུག་ནི་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡུལ་དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་
ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན། ཤིག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བདེ་སྤྱོད་
ལ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་ཤེས་རྣམས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡིན། ཆོར་བཞི་དེ་ལྷ་རྣམས་ལྷ་
པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་རྣམས་པ་ཚུན་ཆད་དེ་མི་སྤྱོད་པའི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན།

ཙ་པ།སྤྱོད་པ་ནི།

ལོངས་སྤྱོད་འཁྲིག་པ་ཆགས་ཅན་གྱི།

ཉི་བར་ལེན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ནམས།

འཕྲོག་པར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་སྤྱོད་པའི།

སྤྱོད་པ་ནི་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
ཆགས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན། ཉི་བར་ལེན་པ་ནི་དེ་ནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཁྲིག་པ་དང་

དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩོན་གྱི་མཐའ་དང་། ཕྱི་མའི་
མཐའ་དང་། བར་དག་ལ་བདག་རྩོན་བྱུང་ངམ་མ་བྱུང་། ཅི་ཞིག་དུ་འབྱུང་། ཇི་
ལྟར་འབྱུང་། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་། ཅི་ཞིག་དུ་འབྱུང་། ཇི་ལྟར་
འབྱུང་། ད་ལྟ་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་མོངས་པ་ན་མ་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(བསྟར་བ་དཔྱད་པ་)ནི། འོ་ན་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
བསྟར་ན་དུར་འདུས་ཤིང་།

ཅུ་བ། རྟོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །

གཞི་བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན། །

གཉིས་ཀྱི་རྩ་འབྲས་མདོར་བསྟར་པ། །

བར་མའི་རྩེ་སྤྱད་པ་ལས། ། ༣༥

བསྟར་ན་གསུམ་དུ་འདུས་དེ། རྟོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་གཞི་གསུམ་དུ་
འདུས་པའི་ཕྱིར་ རྟོན་མོངས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དང་། སྤྱོད་
པ་དང་། ལེན་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ ལས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདུ་བྱེད་
དང་། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ ལྷག་མ་བདུན་ནི་གཞི་ཡིན་དེ། དེ་
ལས་ལས་དང་རྟོན་མོངས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འང་ཡིན་དེ།
ལས་དང་རྟོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ རྩོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྩ་མདོར་བསྟར་།
ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་འབྲས་བུ་མདོར་བསྟར་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རྩོན་གྱི་
མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྩ་དང་འབྲས་བུ་མདོར་བསྟར་
པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བར་མའི་རྩ་འབྲས་རྩས་པར་བཤད་པའི་
རྩེ་སྤྱད་པ་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(བྱངས་ངེས་པའི་རྩ་མཆན་)ནི། མ་རིག་པ་ལ་རྩ་དང་ག་གི་ལ་
འབྲས་བུ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྤྱད་ས་མ་

ངེས་པར་འབྱར་ལ། མེད་ན་འཁོར་བ་ལ་ཐོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡོད་
པར་འབྱར་རེ་ཞིན།

མ་རིག་པ་ལ་ཐུང་ན་གི་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ཀྱང་། རྟོན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
བཅུ་གཉིས་སུ་བྱང་ས་མ་ངེས་པར་མི་འབྱར་དེ།

ཅ་བ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་དང་། ।

ཤྱ་བ་ཉིད་དོ་དེ་ལས་གཞི། ।

དེ་ལས་གཞི་དང་ཉོན་མོངས་སྒྲེ། ।

འདི་ནི་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་ལྷགས། । ༡༥

ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ལེན་པ་དང་། དེ་ལས་ཤྱ་བ་
སྤྱིད་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལས་གཞི་སྒྲེ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞི་ག་གི་དང་། དེ་
ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིད་པ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་ལས་
ལས་འདུ་བྱེད་དང་། དེ་ལས་གཞི་རྒྱུ་མ་གཤིས་གཞི་ཚར་བའི་བར་འབྱུང་ལ།
དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱིད་པ་སྒྲེ་བ་འདི་ནི་སྤྱིད་པའི་ཡན་ལག་གི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ལོ།

བཞི་པ་(འབྱུང་བུ་གི་ཁྱད་པར་)ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགེ་སྤྱོད་དག་
ཁྱེད་ལ་ངས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱང་བསྟན། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་བྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱལ། །ཞིས་གསུངས་ན། དེ་
གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

བསྟན་བཅོས་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཤད་ལ།

ཅ་བ། འདིར་ནི་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་དེ། ।

བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད། ।

མདོ་ལས་གསུངས་པ་འདིར་ནི་འབྱུང་བ་རྒྱ་ཡིན་དེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། །ཁོ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་ན་བཅུ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་སུ་གྱུར་པས། འབྲུང་བྱུང་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་གང་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲུང་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བ་
 མིན་ཏེ། ཡ་བུ་བཞིན་ནོ། །གནས་གནས་བསམ་ཐོགས་ན་ཟེ། འབྲུང་བ་དང་
 བྱུང་བ་ལ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། འབྲུང་བ་ཡིན་ལ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ལྟ་བུ།
 བྱུང་བ་ཡིན་ལ་འབྲུང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་ཐ་མའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ།
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ད་ལྟར་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་འདྲུས་
 མ་བྱས་ལྟ་བུའོ། །འོན་མཛོད་ལས།¹ འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྲུང་། འདི་སྐྱེས་
 པས་འདི་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིག་
 ཟེ། དང་པོས་ཀྱི་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་གཉིས་པས་དྲག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ཅེས་
 ཟེས། སློབ་དཔོན་ནི། ཀྱི་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོ་དེ་སྐྱེས་པ་
 དོན་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་པས་ཀྱི་མེད་དང་དྲག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁྱེགས་པའི་ཕྱིར་
 དེས་ན་མ་རིག་པ་འདི་ཡོད་ན་འདྲུ་བྱེད་འདི་འབྲུང་། ཞེས་བསྟན་པས། འདྲུ་
 བྱེད་མ་རིག་པ་ལས་གཞན་ལ་མི་འབྲུང་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་
 ཡོད་ན་མིག་གསེལ་འདི་འབྲུང་ཞེས་བསྟན་པས། དེ་གཟུགས་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་
 པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་མ་རིག་པ་འདི་ཡོད་ན་འདྲུ་བྱེད་འདི་འབྲུང་། འདྲུ་
 བྱེད་འདི་སྐྱེས་པས་རྣམ་གསེལ་འདི་སྐྱེ་ཞེས་ཡན་ལག་བརྒྱད་མར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་ན་སྐྱེས་ཀྱི་མཐའ་འདི་ཡོད་ན་ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་འདི་འབྲུང་། ད་ལྟར་གྱི་མཐའ་
 འདི་སྐྱེས་པས་ཕྱི་མའི་མཐའ་འདི་སྐྱེས་ཞེས་ཀྱི་བརྒྱད་མར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 མ་རིག་པ་འདི་ཡོད་ན་འདྲུ་བྱེད་འདི་འབྲུང་ཞེས་པས་དངོས་ཀྱི་ཉེན་དང་། འདྲུ་
 བྱེད་འདི་སྐྱེས་པས་རྣམ་གསེལ་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པས་བརྒྱད་པའི་ཉེན་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་
 གསུང་ངོ་། །

¹ མཛོད་རྒྱུ་གི་མདོ། མདོ་སྐྱེ། སྐ ༤༥ བ འདི་ཡོད་པས་འདི་ཡོད། ཞེས་སྐགས་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ (སྐབས་སུ་བཤམ་པའི་ངོ་བོ་)ལ་བཞི། མ་རིག་པ་བཤད་པ།
 མིང་བཤད་པ། རིག་པ་བཤད་པ། ཆོར་བཤམ་པའི་ངང་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།
 དང་པོ་(མ་རིག་པ་བཤད་པ་)ནི། མ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན།

ཙ་བ། རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་གཞན། ।

མ་རིག་མི་མཇེལ་རྒྱུ་མོགས་བཞིན། । ༣༠

མ་རིག་པ་ནི་རིག་པ་མེད་ཅམ་དང་། རིག་པ་ལས་གཞན་ཅམ་མིན་གྱི།
 རིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འགལ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་དེ། དཔེར་
 བ། མི་མཇེལ་བ་དེ་མཇེལ་བ་མེད་ཅམ་དང་མཇེལ་བ་ལས་གཞན་ཅམ་མའིན་གྱི།
 མཇེལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇོག་པ་དང་། རྒྱུ་ཆིག་ཀྱང་བདེན་ཆིག་གི་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་པ་མེད་ཅམ་དང་རིག་པ་
 ལས་གཞན་ཅམ་མ་རིག་པ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཙ་བ། ཀྱན་སྦྱར་སོགས་ཆིག་ཕྱིར་གཤམ་དེ། ।

ཤེས་རབ་ངན་པའི་མིན་ལྟ་བུ་ཕྱིར། ।

ལྟ་བ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཕྱིར། ।

ཤེས་རབ་ཉན་མོངས་བཞན་ཕྱིར་ལྟ། । ༣༡

མ་རིག་པ་དེ་ལ་ཀྱན་དུ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆིག་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལྟ།
 གཤམ་དེ་ཤེས་རབ་ངན་པ་འཇོག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞིན། འཇོག་ལྟ་
 མ་རིག་པ་མིན་པར་གྲལ། དེ་ལྟ་བ་ཡིན་ཞིང་། མ་རིག་པ་དེ་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་རིག་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཉན་མོངས་བྱེད་དུ་བཞན་པའི་
 ཕྱིར་ལྟ།

གཉིས་པ་(མིང་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་བ། མིང་ནི་གཞུགས་ཅན་མིན་ཡུང་པོ།

གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། མིང་གི་དོན་འབྲེལ་
ཡིན་ཏེ། མིང་དང་འདྲ་བར་དོན་ལ་གཞིལ་པའི་ཕྱིས། དཔེར་ན། འཇིག་
དེན་ན་ཐུགས་པའི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལས་གཟུགས་གོ་བ་བཞིན་ནོ།
གསུམ་པ་རེག་པ་ནི།

ཅ་ག རེག་དྲུག་འདུས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན། |
ལྷ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་པ་ཡིན། |
དྲུག་པ་སྒྲ་དྲུགས་ཆིག་ཅེས་བྲ། | ༣༩
རེག་དང་མ་རེག་དང་གཞན་རེག |

ཡུལ་དབང་རྒྱལ་གསུམ་འདུས་ཏེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། |རེག་པ་ཆོས་
ཅན། དྲུག་ཡོད་དེ། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་
བར་རྒྱལ་སྒྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིས། དང་པོ་ལྷ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐོགས་པའི་རེག་པ་
ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རྒྱལ་སྒྲ་ཐོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
རེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིས། དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ཆོས་ཅན། ཆིག་སྒྲ་
དྲུགས་ཀྱི་རེག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆིག་སྒྲ་དྲུགས་ནི་མིང་ཡིན་ལ། མིང་ལ་དམིགས་
པའི་རེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིས། ཡང་རེག་པ་དྲུག་པོ་འདྲི་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་གསུམ་
དུ་འདུ་ཞྭ། རེག་པའི་རེག་པ་དང་། མ་རེག་པའི་རེག་པ་དང་། དེ་གཉིས་
ལས་གཞན་པའི་རེག་པ་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིས།

ཅ་ག དྲི་མེད་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྷག་མ། |
གནོད་སེམས་ཇེས་སྒྲ་ཆགས་པའི་རེག་ |
བདེ་བ་མྱོང་འབྱུང་ལ་སོགས་གསུམ། | ༣༠

དེ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་གཞིན་དུ་དྲི་མེད་པའི་རེག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
ཅན་གྱི་རེག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་རེག་པ་ལོ། མ་རེག་པའི་རེག་པ་ཆོས་
ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། གནོད་སེམས་ཀྱི་རེག་པ་དང་། ཇེས་སྒྲ་ཆགས་པའི་

རེག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་ས། དེ་གཉིས་ནི་འབྲུང་ཉེ་བས་ལོགས་སུ་གཤད་དོ།
 ཡང་རེག་པ་དུག་པོ་ཆོས་ཅན། གསུམ་དུ་འདྲ་སྟེ། བདེ་བ་མྱོང་འབྱུང་གི་རེག་
 པ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མྱོང་འབྱུང་གི་རེག་པ་དང་། བདང་སྒྲུམས་
 མྱོང་འབྱུང་གི་རེག་པ་གསུམ་དུ་འདྲས་པའི་ཕྱི་ས།

བཞི་པ་ (ཚོར་བ་ཁ་འཕངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་) མི།

ཅ་ག། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དུག ।

ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་འཁྱེད་སེམས་ཀྱི་གཞན། ।

རེག་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། དུག་ཡོད་དེ། མིག་གི་
 འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྒྱུ་ཁྱིམ་ཚོར་བ་ནས། ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྒྱུ་ཁྱིམ་
 ཚོར་བའི་བར་རྒྱམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་ས། དང་པོ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་ཚོར་
 བ་ཡིན་དེ། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ས། གཞན་
 ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་རྒྱུ་ཁྱིམ་ཚོར་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཡིན་དེ།
 ཡིད་ཅམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ས།

ཅ་ག། དེ་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་ལས། ।

རྒྱམ་པ་དག་ནི་ཡང་བཅོ་བརྒྱད། । 32

འདྲོད་ན་ཐམས་ཅད་རང་དམིགས་ཅན། ।

ཐྱོད་ཡུལ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་གཉིས་སོ། ।

ཡོང་མ་གསུམ་གྱི་.....། ।

སེམས་ཚོར་དེ་ཡིད་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བའི་བྱེད་བྱ་ལས་རྒྱམ་པ་དག་ནི་ཡང་
 བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཡིད་བདེ་ཡུལ་ལ། ཡིད་མི་བདེ་ཡུལ་ལ། བདང་
 སྒྲུམས་ཡུལ་ལ་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་དུག་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱི་ས། འོ་ན་དེ་དག་ཁམས་གང་ན་
 དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འདྲོད་ཁམས་ན་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་དེ། རང་སའི་
 ཡུལ་དུག་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ནི། འདྲོད་པའི་སེམས་ཚོར་དེས་ཐྱོད་ཡུལ་གཟུགས་

ཅན་ལ་དམིགས་ན། བཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་ར་གཉིས་མེད་པས། ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་
བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞོང་མ་བཟུགས་མེད་ན་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་གསུམ་
ཁྱི་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ།

ཅ་གབསམ་གདན་ནི། ।

གཉིས་ན་བཅུ་གཉིས་འདྲོད་འགྲོ་རྒྱུ་མས། । ༣༡

རང་ལ་དམིགས་བརྒྱད་བཟུགས་མེད་པ། ।

གཉིས་ཁྱིའོ་.....། ।

བསམ་གདན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པས་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་
ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འདྲོད་པར་འགྲོ་བ་ཡུལ་དུ་ག་པོ་རྒྱམས་ལ་དམིགས། །རང་
བཟུགས་ལ་དམིགས་པ་བརྒྱད། བཟུགས་མེད་པ་ན་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་གཉིས་ཁྱི་
དམིགས་པ་ཅན་ནོ།

ཅ་གབསམ་གདན་གཉིས་ན་དུག །

དུག་གི་འདྲོད་པའི་རང་ནི་བཞིའི། ।

ཞོང་མ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཡིན། । ༣༢

བསམ་གདན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ན་ཡིད་བདར་སྒྲིམས་ཉེར་རྒྱ་དུག་
ཡོད། དུག་གི་དམིགས་པ་ནི་འདྲོད་པའི་ཡུལ་དུ་ག་པོ་ལ་དམིགས་པའོ། །རང་
བཟུགས་ན་ནི་ཉེར་རྒྱ་བཞིའི་དམིགས་པའོ། །ཞོང་མ་བཟུགས་མེད་ན་ནི་ཡིད་ཉེར་
རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསམ་གདན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཉེར་རྒྱུར་
མ་བཞག་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གསུམ་པའི་བདེ་བ་
བདན་པ་ཡིན་ལ། ཉེར་རྒྱ་མི་བདན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ག བཟུགས་མེད་ཉེ་བར་བསྐྱེགས་ན་བཞི། ।

བཟུགས་འགྲོ་ཞོང་མར་འགྲོ་བ་གཅིག །

དངོས་གཞི་ན་གཅིག་རང་ཡུལ་ཅན། ।

གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉེར་བཟླགས་ན་ཉེར་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་
གཟུགས་སུ་འབྲོ་བ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་དམིགས། བོད་མ་གཟུགས་མེད་པར་
འབྲོ་བ་ནི་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་གཅིག་གི་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན། གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞི་
ན་ཡིད་ཉེར་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ནི་རང་གཟུགས་མེད་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི། །

ཅ་ག། བཅོ་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཟག་དང་བཅས། ༡༥

ཡིད་ཉེར་རྒྱ་བཅོ་བཅུད་པོ་ཐམས་ཅད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་དེ། འདི་
དག་གིས་སྤྲིད་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཟག་མེད་ནི་དེར་མི་རུང་བའི་ཕྱི་
མ་རིག་པ་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་རྣམས་འདིར་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཅི་ཞིན།

ཅ་ག། བཤད་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གཞན།

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་བཤད་ཟིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་འོག་ནས་
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་རྣམ་
རིག་པ། །ཞིས་སོགས་དང་གཟུགས་ནི།

གཟུགས་ནི་དབང་པོ་ལྟ་དང་དོན། །

ལྟ་དང་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཉིད། །

ཅེས་དང་། དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེན། །མིག་ལ་སོགས་གཟུགས་དང་བ་
རྣམས། །ཞིས་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདྲ་བྱེད་དང་སྤྲིད་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་དང་།
སྤྲིད་ལེན་གཉིས་གནས་ལྟ་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱི་
གསུམ་པ་(ཡན་ལག་གསུམ་དཔེ་དང་སྐར་བ་)ནི།

དེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཆ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་
ཞིན།

ཅ་ག། འདིར་ནི་ཉོན་མོན་ས་པོན་བཞིན། །

སྐྱ་བཞིན་ཅ་བཞིན་ལྗོན་ཤིང་བཞིན། །

དེ་བཞིན་གྱི་པ་བཞིན་དུ་འདོད། ། ༣༥

དེ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཆ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་འདིར་ནི། ཉེན་མོངས་པ་ས་བོན་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ས་བོན་ལས་རྩེད་བྱ་དང་། ལོ་མ་དང་། འབྲས་བྱ་
འབྲུང་བཞིན་དུ། ཉེན་མོངས་པ་ལས་ཉེན་མོངས་དང་། དེ་ལས་བྱ་བ་དང་།
དེ་ལས་གཞི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཉེན་མོངས་པ་དེ་ཁྱེད་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
ཁྱེད་གནས་པའི་རྒྱ་མཚོ་མི་སྐྱམ་པ་བཞིན་དུ། ཉེན་མོངས་པའི་ཁྱེད་གནས་པའི་སྲིད་པའི་
རྒྱ་མཚོ་མི་སྐྱམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉེན་མོངས་པ་ནི་གིང་གི་རྩ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། གིང་རྩ་བ་ནས་མ་བཅད་ན་ལོ་མ་སོགས་སྟེ་བ་བཞིན་དུ། ཉེན་མོངས་པ་
རྩ་བ་ནས་མ་སྐྱངས་ན་འཁོར་བར་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཁྱོད་གིང་བཞིན་དུ་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་གིང་ལས་སྐྱར་ཡང་ལོ་མ་སོགས་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ། འདི་ལས་
ཀྱང་སྐར་ཡང་ལས་དང་གཞི་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉེན་མོངས་པ་དེ་གྱུན་པ་
བཞིན་དུ་འདོད་དེ། གྱུན་བཅས་ཀྱི་འབྲས་ལས་སྐྱ་གྱ་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ། ཉེན་
མོངས་པའི་ཐོབ་པ་ལས་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། ལས་ནི་གྱུན་བཅས་འབྲས་དང་འབྲ། །

དེ་བཞིན་སྐྱར་དང་མེདྲོག་བཞིན། །

ལས་ནི་གྱུན་བཅས་འབྲས་དང་འབྲ་སྟེ། སྐར་གྱི་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་
དུ་ལས་ནི་སྐྱར་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱར་གྱིས་རྣམས་པ་ལན་གཅིག་འབྱིན་པ་
བཞིན་དུ། འདིས་ཀྱང་རྣམ་སྐྱིན་ལན་གཅིག་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དེ་མེདྲོག་
བཞིན་དུ་འང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མེདྲོག་འབྲས་བྱའི་ཉེར་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་
ཡང་གཞིའི་ཉེར་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བ། གཞི་ནི་བཟའ་བདུང་བྱུང་པ་བཞིན།

གཞི་བདུན་པོ་ནི་བཟང་བདུང་གཡོས་ལེགས་པར་བྱལ་པ་དང་འདྲ་སྟེ
གཡོས་ལེགས་པར་བྱལ་པ་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་ཡང་ལོངས་སྤྱད་
བྱུང་བའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་མ་སྒྲིན་གཞན་མི་སྦྱང་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བཟུབ་)ནི། སྤྱིང་པ་བཞི་བཤད་ན། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཤར་ཞེ་ན།

ཅ་ག། སྤྱིང་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། | ༣༦

སྦྱོལ་པའི་སྤྱིང་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ན། |

རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་ན། |

གཞན་རྒྱམས་གསུམ་པོ་གཟུགས་མེད་གསུམ། |

སྤྱིང་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། སྦྱོལ་པའི་སྤྱིང་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ན། འོ་
ན་ཉོན་མོངས་པ་ཤར་གིས་སྦྱོལ་སྤྱིང་པ་ཉིང་མཆམས་སྦྱར་ཞེ་ན། རང་གི་ས་པའི་ཅ་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་གིས་སྦྱར་གྱི། གཞན་གྱི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་ནི་མིན་ནོ།
སྤྱིང་པ་གཞན་གསུམ་ལ་ནི། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བཟུན་རྒྱམ་པ་གསུམ་ཅི་རིགས་སུ་
ཡོད་དོ། འོ་ན་དེ་དག་ཁམས་ཤར་ན་ཡོད་ཅེ་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་སྤྱིང་
པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་བར་སྤྱིང་ནི་མེད་ལ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ན་བཞི་ག་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་ཤར་གིས་གནས་པ་ཟས་ཀྱི་དྲེན་འབྲེལ་ལ། བཟུན་བཤད་གཉིས།
དང་པོ་(བཟུན་པ་)ནི། འོ་ན་ཐོ་བ་རྒྱམས་ཁམས་གསུམ་དུ་ཤར་གིས་གནས་ཤི་ན།

ཅ་ག། འཕྲོ་བ་ཟས་ཀྱི་གནས་པ་ཡིན། | ༣༧

འཕྲོ་བ་རྒྱམས་ཟས་ཀྱི་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་དེ་མདོ་ལས། རྩོན་པ་
སངས་རྒྱུ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ན། ཆོས་གཅིག་བཀའ་སྤྱལ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།
འཕྲོ་བ་ཟས་ཀྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཞར་ལ་བར་སྤྱིང་
ཀྱི་མིང་གི་རྒྱུ་ཡང་ས། དེ་དག་གི་ངོས་པའོ། ཤར་པོ་(ཟས་ཀྱི་རང་བཞིན་)ནི།
འཕྲོ་བ་ཟས་ཀྱི་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་ན། ཟས་དེ་ལ་དུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་

བཞི་ཡོད་དེ། ཁམ་གྱི་ཟས། རེག་པའི་ཟས། སེམས་པའི་ཟས། རྒྱུ་
ཤེས་ཀྱི་ཟས་རྒྱམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིས། འོ་ན་དེ་དག་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅི་ན།

ཅ་ག། ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ན།

ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་འདོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི། ཁམས་གོང་མ་དག་ན་མེད་དེ།
ཁམ་ཟས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་དག་དེར་སྦྱེ་བའི་ཕྱིས། དཔལ་བ་ཆེན་པོ་ན་
ཁམ་ཟས་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅི་ན། ཡོད་དེ། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུས་དང་ཟངས་ཁྱུ་མི་
འབར་བ་ཁར་འབྱུག་པར་བཤད་ཅིང་། ཉེ་ཆེ་བ་དང་ཉེ་ལྟོར་བ་ན་མིའི་ཟས་ཇི་ལྟར་
བ་བཞིན་ཡོད་པས། དགེ་འདུན་སྲུངས་དང་ཐོ་བཞིན་སྦྱེས་ཀྱི་གདམ་བྱུང་ལས་ཤེས་
སོ། །འོ་ན་རབ་དྲུང་འབྱེད་པ་ལས། ཁམ་གྱི་ཟས་གང་ཞི་ན། ཁམ་གང་ལ་
བརྟེན་ནས་དབང་པོ་རྒྱམས་བྱས་པར་འབྱུར་བ་དང་། འདྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱམས་
འཛོལ་བ་དང་ཉེ་བར་འཛོལ་བར་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགྲུལ་ལོ་ཞི་ན།
མི་འགྲུལ་དེ། དེ་བྱས་འབྱར་གྱི་ཟས་ལ་དགོངས་ལ། ལྷགས་ཀྱི་ཐོ་ལུས་སོགས་
ཀྱིས་ཀྱང་བཀྲེས་བ་སེལ་རྒྱས་པས་ཟས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིས། ཁམ་
ཟས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཞི་ན།

ཅ་ག། སྦྱོ་མཆོད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ།

དྲི་རོ་རེག་བྱའི་སྦྱོ་མཆོད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཁམ་གྱི་ཟས་
ཞེས་བྲ་ཞི་ན། ལྷ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་གྱིས་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་མིད་པའི་ཟས་ཡིན་པས་
དེ་སྤང་ཅེས་བྱའོ། །ཉི་མ་དང་ཐུབ་མ་ལ་ཡོད་པའི་དྲི་རོ་ཁམ་ཟས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་ཁམ་དུ་བཅད་ནས་མིད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞི་ན། རྩོན་མེད་
དེ། དེ་མིན་ཡང་དེའི་རིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་
པའི་ཕྱིས།

ཅ་ག། བཟུགས་ཀྱི་སྦྱོ་མཆོད་མ་ཡིན་དེས། །

རང་དབང་ཐོལ་ལ་མི་ཡན་ཕྱིས། ། ༢༤

གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་ཁམ་ཟས་མ་ཡིན་དེ། དེས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་
 རྟེན་དང་བཅས་པ་རྩལ་པ་ལ་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཕན་པའི་རིས་ཀྱང་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉམས་མ་བྱུང་སྒྲིམ་ཡིད་དུ་འོང་བ་བཤམས་པ་མཐོང་
 བ་ན་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ནི་ཟས་དེ་ལ་དམིགས་
 པའི་བདེ་བ་མྱོང་འབྱུང་གི་རེག་པ་ཟས་སུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་
 ཟས་སུ་སོང་བའི་དོན་མིན་དེ། ཡིན་ན་གྲོལ་བ་དག་བཅོམ་པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་
 ཕན་དགོས་པ་ལས་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར། རེག་པའི་ཟས་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་
 བཤད་ཞེས།

ཙཱ་གཤུག་ རེག་དང་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་ནི། ।

ཟག་བཅས་ཟས་ཡིན་གསུམ་དག་ན། ।

རེག་པ་དང་སེམས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཟས་
 ཡིན་གྱི། ཟག་མེད་ཟས་མིན་དེ། ཟས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤྲོད་པ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ན། ཟག་མེད་ནི་སྤྲོད་པ་ཟད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། སེམས་
 ཅན་འབྱུང་བ་རྣམས་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆོ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོད་པ་
 ཚོལ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ཟས་བཞི་ནི་ནད་
 དང་འབྲས་དང་ཟུག་དུའི་ཙཱ་གཤུག་ཡིན་ནོ། །ཨ་གཤེད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 ལ། ཟག་མེད་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཟས་དུ་ཞིག་གིས་གནས་པ་དང་ཕན་
 འདོགས་པར་བྱེད་ཅེས། ཟས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་དོ། །ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
 པས་སེམས་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རེག་པས་
 སེམས་ཅན་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོད་པ་ཚོལ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་མོད། ཁམ་ཟས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་བྱེད་ཅེས། བྱེད་དོ།
 ཁམ་གྱི་ཟས་ལ་སྤྲོད་པའི་དབང་གིས་ཡང་སྤྲོད་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁམ་
 ཟས་དང་། བདེ་བ་མྱོང་བུར་གྱི་རེག་པ་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་

ཤེས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་གནས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་མོད། སེམས་པས་ངེ་ལྟར་
གནས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། རེ་བ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པས་གནས་པར་བྱེད་དེ།
མུཤེ་བྱང་པའི་ཆེ་པ་ཞིག་རང་གི་བྱ་གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་འཛི་བ་མ་བཟོད་པར་ཐལ་
པའི་ཀླུ་པ་སྤྲད་བྱས་ཁ་བཅིངས་པ་ཕྱེ་ཡིན་པར་སྒྲུས་པའི་ཆེ། རེ་བ་དང་མ་བྱལ་
བར་མ་གྱི་བ། ཁ་ཕྱེ་བས་ཐལ་བར་མཐོང་བ་ན་རེ་བ་དང་བྱལ་ནས་གྱི་བ་དང་།
བྱ་ཆག་པའི་ཆོང་པ་སྒྲུ་མཚོའི་ལྷ་བ་ལ་ཐང་དུ་འབྱུལ་ནས། རེ་བ་དང་མ་བྱལ་བར་
མ་གྱི་བ། རེ་བ་དང་བྱལ་བའི་ཆེ་གྱི་བ་དང་། འབྲེ་བའི་རྒྱམ་གྲངས་ལས།¹
སྟོན་ཆགས་ཆེན་པོ་གང་དག་རྒྱ་ནང་ནས་འཕྲོན་དེ་བྱེ་མའི་ཐང་ལ་སྒྲོང་སྒྲུས་པ་མས་
དུན་ན་མི་རུལ། མ་དུན་ན་རུལ་བར་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། སྟོབ་དཔོན་ནི། དེ་
ལྟར་གཞན་མའི་སེམས་པ་བྱའི་ཟས་སུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པས། སྒྲོང་ས་མ་དུན་
ན་མི་འདུལ། མ་དུན་ན་འདུལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུང་། དེ་ལ་ནི་
པ་པཱི་དྭ་ན་ལེ དེ་མི་འཐད་དེ། སྒྲོང་ལས་སྒྲིས་དྲག་དུ་མོངས། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེལ། དེ་མི་འཐད་དེ། མ་དུན་པ་དང་དྲག་དུ་མོངས་པ་
ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིས། འོ་ན་གསུམ་པོ་ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། ཁམས་
གསུམ་དག་ནའོ། ཁང་ཁམ་ཡིན་པ་དེ་དབང་པོ་དེན་བཅས་རྩས་པའི་ཟས་ཀྱང་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་མུ་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་དེན་བཅས་ལ་གནོད་པའི་ཁམ་དུ་
བྱ་བའི་བྱི་རོ་རེག་བྱ་ནི། ཁམ་ཡིན་པ་ལ་དབང་པོ་དེན་བཅས་རྩས་པའི་ཟས་མིན།
ཟས་ལྷག་མ་གསུམ་ནི་དབང་པོ་དེན་བཅས་རྩས་པའི་ཟས་ཡིན་ལ་ཁམ་མ་ཡིན།
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་ཁམ་དུ་བྱས་པས་དབང་པོ་དེན་བཅས་རྩས་པར་འབྱུར་བའི་ཟས་ལྟ་

1 མཛེད་རང་འབྱེལ། རྟེན་བརྟན། མངོན་པ། ༡༥ ན འབྲེ་བའི་རྒྱམ་གྲངས་ལས་
ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནས་སྟོན་ཆགས་ཆེ་ཁོང་རྒྱམས་རྒྱའི་ནང་ནས་སྒྲུས་ལ་འཕྲོན་དེ་བྱེ་མ་ཅན་བྱི་
ཐང་ལ་སྒྲོང་རྒྱམས་ལག་ནས། ཞེས་སྟོན་ཆགས་གསངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཀྱང་འདྲེན་མང་པ་མིན་
ནམ་ལྟམ། འབྲེ་བའི་རྒྱམ་གྲངས་ཞེས་བྱ་བའི་བརྟན་བཅས་ནི་པོད་རྟེན་དུ་བུལ་པ་མི་རྒྱང་ངོ་།

བྱ། བཅིས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤྱད་ཀྱི་བསྐྱེད་ལའོར་བཅས་སོ། །དང་པོ་རྟེན་
 བཅས་ལ་གཞོད་ན། ཁམ་ཟས་སུ་མི་འབྱུང་རེ་ཞེ་ན། དུས་ཤིས་གཞོད་ཀྱང་
 དེའི་མོད་ལ་ཡན་འདྲིལ་པས་ཁམ་ཟས་སུ་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཟས་ནི་དུས་བཅིས་
 སུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཤིས། འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་པའི་བྱང་སྤྱང་འདྲོད་
 པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་བརྒྱལ་ལ་ཟས་ཤིན་པ་བས། འཇམ་བུའི་ཚལ་ན་འདུག
 པའི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་གཅིག་ལ་ཤིན་ན་དེ་འབྲས་བུ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་སྟེ། འཇམ་
 བུའི་ཚལ་ན་འདུག་པའི་སོ་སོ་སྟེ་བོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག འཇམ་བུའི་ཕྱོད་དང་
 ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཤིས་དང་། དེ་ལ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཤིས། ཁ་ཅིག
 བྱང་སེམས་ངེས་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ། བྱེད་བྱ་བ་ན་ལེ མི་འཐད་དེ། དེ་
 ནི་དབྱ་བཅོམ་པ་བྱེད་པ་ལ་ཤིན་པ་བས་བསོད་ནམས་ཆེ་བའི་ཤིས། དེས་ན་ངེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ། རྟོག་དཔོན་ནི། དེ་མི་
 འཐད་དེ། འདི་ནི་མིང་དང་དོན་མི་མཐུན་ཞིང་། མདོ་བསྟན་བཅོས་གང་ལས་
 ཀྱང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་འཇམ་བུའི་ཚལ་ན་གནས་
 པའི་བྱང་སེམས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཤིས། དེས་ན་འཇམ་བུའི་གིང་དྲུང་ན་བསམ་
 བདན་དང་པོ་སྟེད་པའི་བྱང་སེམས་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ཕྱི་རོལ་
 པ་དེ་དག་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་བརྒྱལ་ལ་ཤིན་པ་བས་
 དེ་གཅིག་ལ་ཤིན་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཤིས།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། དེ་ལ་ཤིན་པ་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤིས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཤིན་པ་བས་ཀྱང་
 བསོད་ནམས་ཆེ་བ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་མར་དུད་འབྱེད་སྟེ་
 གནས་སུ་སོང་བ་བརྒྱལ་ལ་ཤིན་པ་བས། མི་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་པ་གཅིག་ལ་ཤིན་པ་
 ནམ་པར་མིན་པ་བརྒྱལ་བྱུང་དུ་རེ་བར་བྱོལ། ཞེས་བརྒྱ་བ་སྟག་གསུངས་པའི་འདྲིས་
 ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཤིས་ཞེས་གསུངས་སྟེ།

གཉིས་པ་(ཞར་ལ་བར་སྤྱང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་)ནི། སྤྱང་པ་ཚོལ་པ་
 རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། ཞེས་བཤད་ན། སྤྱང་པ་ཚོལ་པ་དེ་གང་
 ཞེ་ན། དེ་ནི་བར་སྤྱང་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། ཅེའི་ཕྱིར་སྤྱང་ཚོལ་ལ་སོགས་
 པར་བྱ་ཞེ་ན།

ཙ་ག། ཡིད་ལས་ཕྱང་དང་སྤྱང་ཚོལ་དང་། ।
 ཇི་ཟ་སྤྱང་པ་བར་མ་དང་། । ༡༩
 འབྲུག་པའོ་.....། ।

འབྲུང་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡིད་ཅམ་ལས་ཕྱང་བས་ན་ཡིད་ལས་ཕྱང་དང་།
 རྩེ་སྤྱང་ཚོལ་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྤྱང་ཚོལ་དང་། ཟས་སུ་དྲི་ཅམ་ཟ་
 བས་ན་དྲི་ཟ་དང་། འཆི་སྤྱང་དང་རྩེ་སྤྱང་གི་བར་དུ་བྲུག་པས་ན་སྤྱང་པ་བར་མ་
 དང་། རྩེ་སྤྱང་འབྲུག་པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱགས་པས་ན་མངོན་པར་འབྲུག་པ་ཞེས་བྱའོ།
 གསུམ་པ་(དེ་དག་གི་ངེས་པ་)ནི། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཟས་མིན་ནམ།
 ཅེའི་ཕྱིར་ཟས་དེ་ལ་གཞིར་གྲངས་ངེས་ཤིང་།

ཙ་ག། འདི་ལ་གནས་དང་ནི། ।
 བརྟེན་པ་རྣམས་པའི་དོན་དུ་གཉིས། ।
 སྤྱང་གཞན་འཕེན་དང་འབྲུག་པ་ཡི། ।
 དོན་དུ་གཉིས་དེ་གོ་ཟེམ་བཞིན། । ༢༠

ངེས་དེ། ཆེ་འདི་ལ་གནས་དབང་པོ་རྣམས་པའི་དོན་དུ་ཁམ་ཟས་དང་།
 བརྟེན་པ་རྣམས་ཤེས་རྣམས་པའི་དོན་དུ་ཟེག་པའི་ཟས་དེ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མར་སྤྱང་པ་
 གཞན་འཕེན་པའི་དོན་དུ་སེམས་པའི་ཟས་དང་། སྤྱང་པ་གཞན་འབྲུག་པའི་དོན་
 དུ་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་ཟས་དང་གཉིས་དེ་གོ་ཟེམ་བཞིན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱི་པ།
 གསུམ་པ་(མཐར་འགྲོ་ཚུལ་)ནི། དགེ་ཙ་འཆད་པ་དང་མཚམས་སྦྱར་བ་
 སོགས་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡིད་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙུ་ག། འཆད་དང་མཚམས་སྒྲུབ་འདོད་ཆགས་བྲལ། ।

ཉམས་དང་འཆི་འཕྲོ་བ་རྣམས། ।

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། ।

ལོག་ལྟས་དགེ་ཙུ་འཆད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྒྲུབ་བའི་སེམས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བའི་མཉམ་གཞག་དང་། དེ་ལས་ཉམས་པ་དང་འཆི་འཕྲོ་བ་དང་སྒྲེབ་པའི་སེམས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། ཡལ་ཆེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དྲོག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་མིན་ཡང་དབང་ཤེས་ལ་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། འཆི་འཕྲོ་བ་དང་སྒྲེབ་པའི་སེམས་དེ་ཚར་བ་གང་ལ་བརྟེན་ཅིན།

ཙུ་ག། འཆི་འཕྲོ་སྒྲེབ་བདང་སྒྲུབས་ལ། । ༢༡

ཙུ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། ।

ཕྱང་ན་འདའ་ལུང་བསྟན་མིན་གཉིས། ।

འཆི་འཕྲོ་བ་དང་སྒྲེབ་པའི་སེམས་དེ་བདང་སྒྲུབས་ལ་བརྟེན་དེ། འཆི་འཕྲོ་བ་དང་སྒྲེབ་པའི་སེམས་དེ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། འཆི་འཕྲོ་བ་དེ་ཙུ་གཅིག་པའི་དྲིང་ངེ་འཇིན་གྱི་སེམས་ལ་མེད་དེ། འཆི་འཕྲོ་བ་ནི་སེམས་ལ་གནོད་པར་བྱེད་ལ། དྲིང་ངེ་འཇིན་དེ་སེམས་ལ་ཡན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲེབ་སེམས་ལ་ཡང་དྲིང་ངེ་འཇིན་གྱི་སེམས་མེད་དེ། དྲིང་ངེ་འཇིན་ནི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། སྒྲེབ་པའི་སྤྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས། སྤྲིད་པར་སྒྲེབ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེམས་མེད་སྒྲུབས་འཇུག་གཉིས་ལ་འཆི་འཕྲོ་བ་མེད་དེ། རང་མི་འཆི་ཞིང་། རྗེ་སོགས་གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲེབ་སེམས་མེད་དེ། ཞོང་གི་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཆི་བའི་སྤྲིད་པ་ལ་གསུམ་བཤད་ན། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐུ་མའི་འཆི་སེམས་དེ་གང་ཞིན། ཕྱང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཕྱང་ན་ལས་འདའ་ཁའི་སེམས་ལ་ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པའི་རྣམ་སྟོན་

སྐྱེས་དང་སྐྱོད་ལམ་པའི་སེམས་གཉིས་ཡོད་དོ། །འོ་ན་འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་དང་
བཅས་པའི་དབང་པོ་དུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གང་དུ་འགག་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཅ་ག། འོག་མི་ལྟར་འགྲོ་མི་སྐྱེ་རྣམས། །

ཟིམ་གྱི་འཆི་ན་ཀང་པ་དང་། ། ༤༡

ཉེ་བ་སྤྱིང་ཁར་ཡིད་འཆི་འཕྲོ། །

ཅིག་ཅར་འཆི་བའི་ཆེ་ལུས་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འགག་
པར་འགྱུར་ལ། འོག་ངན་སྤང་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཟིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཆེ་ན་ཀང་པར་
ཡིད་འཆི་འཕྲོ། མིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཟིམ་གྱིས་འཆི་བ་ན་ཉེ་བ་དང་། ལྟར་འགྲོ་
བ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་སྤྱིང་ཁར་ཡིད་འཆི་འཕྲོ། རྒྱུག་ཅན་འཆི་
བའི་ཆེ་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་གསུངས་ན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་ཞེ་ན།

ཅ་ག། གནད་གཅོད་པ་ནི་ཆུ་སོགས་ཀྱིས། །

གནད་གཅོད་པའི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་ནི་ཆུ་དང་སོགས་པ་མེད་ཆུང་གི་འབྱུང་བ་
འབྱུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ས་འབྱུགས་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ཏེ།
འདི་སྤྱོད་འཇིག་པ་དང་ཆོས་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་མདོ་ལས། འགྲོ་བ་ལ་
ཡང་དག་པར་ངེས་པ་དང་། འོག་པར་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་ཆོགས་
གསུམ་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག། འཕགས་དང་མཆམས་མེད་བྱེད་པ་གང་། །

ཡང་དག་འོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས། ། ༤༢

འཕགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། ཡང་དག་པ་ནི་སྤང་
འདས་ཡིན་ལ། དེ་འཕྲོག་པའི་ཆུ་མཆུན་སྐྱེ་བ་ཅི་རིགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
མཆམས་མེད་བྱེད་པ་དག་འོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ཏེ། འོག་པ་ནི་ངན་སྤང་ཡིན་ལ།

དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དཔལ་བ་དེར་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ནི་
མ་ངེས་པའི་ཚྭས་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ངེས་ལགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཁང་དུ་སྐྱེ་བ་སྒྲོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་)ལ་གསུམ། རིམ་པ་དང་ཚད་
དངོས། ཞུར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚད། ཚད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྲག་དུ་བཤད་པའོ།
དང་པོ་(རིམ་པ་དང་ཚད་དངོས་)ལ་གསུམ། རྟེན་བཤད། རྟེན་པ་བཤད།
སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱི་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རྟེན་བཤད་)ལ་གཉིས།
སྤྱང་གི་དགྱིལ་ལལོར། རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དགྱིལ་ལལོར་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱང་གི་དགྱིལ་ལལོར་)ནི། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པའི་
འོག་དུ་སྐྱེད་གྱི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་
ཡས་གིང་མི་འདྲ་བ་སྤྱང་ཚྭས་པས། ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་མི་རུས་ཀྱི། བདག་
ཅག་གི་སྟོན་པའི་ཁིང་མི་མཛེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཟོད་པར་
བྱའོ།

ཅ་ག། དེ་ལ་སྐྱེད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི།

གནས་པར་འདོད་པའི་འོག་དག་གི།

སྤྱང་གི་དགྱིལ་ལལོར་རྣམས་སུ་ནི།

ས་ཡ་དུག་འབུམ་གྲངས་མེད་དོ། ། ༢༢

དེ་ལ་ཆོས་མངོན་པ་པ་དག་གིས་སྐྱེད་གྱི་འཇིག་རྟེན་གནས་པར་འདོད་པའི་
ལུགས་ནི། འོག་དག་གི་གཞི་ནི་དང་པོར་བར་སྤྱང་སྤྱང་པར་ཡོད་པ་ལ། འཇིག་
རྟེན་འཆགས་པའི་སྤྱང་སྤྱང་སྤྱང་སྤྱང་པའི་སྤྱང་འཇམ་བུ་ལྷང་བ་ལྷ་གྲངས་དུ་མའི་བར་དུ་
འཁྲིགས་པ་ལས། སྤྱང་གི་དགྱིལ་ལལོར་ཆན་པོ་ཆེའི་རྩྭ་སྤྱང་གཞིག་པར་མི་རུས་
པ་ཆགས་སོ། །དེའི་རྣམས་སུ་ནི་དཔག་ཆད་ས་ཡ་གཅིག་དང་དུག་འབུམ། རྒྱར་
གྲངས་མེད་གཅིག་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་ཚུ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་བཤད་པ་ནི། རྒྱུད་གི་དགྲིལ་
ལའོར་དེའི་སྒྲིང་དུ་ཆར་གྱི་རྩུན་ཤིང་དེའི་སྒྲིབ་ཤིང་ཅམ་བལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

ཅ་ག། རྩུ་རྩུ་མས་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་གཅིག་དག །

སྒྲིང་ཕྱག་དག་ནི་ཉི་ཤུ་ལོ། །

གསེར་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་གྱི་རྩུ་དགྲིལ་ལའོར་རྩུ་དཔག་ཆད་འབུམ་ཕྱག་
བཅུ་གཅིག་དང་། སྒྲིང་ཕྱག་དག་ནི་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ཆགས་སོ། །ཐད་ཀར་མི་འཕོ
བ་ནི། ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་དེ། དཔེར་ན། ཟས་
མ་ཞུ་བར་ལོང་དུ་མི་ལྟུང་བ་བཞིན་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་རྒྱུད་གིས་རྒྱུད་སྒྱི་རྩུ་ལ་དུ་
འཛིན་ཞེས་ཟེར། དེའི་སྒྲིང་དུ་རྒྱུད་གིས་རྩུ་དེ་དག་བསྐྱབས་ཤིང་། ཀུན་དུ་
འཐུས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསེར་གྱི་སྒྲིབ་ཆགས་སོ།

ཅ་ག། ཕྱིས་ནི་རྩུ་མས་སྐྱུ་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་ད། །

ལྷག་མ་དག་ནི་གསེར་དུ་འབྱུར། ། ༢༥

ཚུ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་ལའོར་གྱི། །

ཐད་ཀར་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་དང་། །

སྒྲིང་ཕྱག་གསུམ་དང་བཅུ་ཕྱག་ནི། །

ཕྱིད་དང་ལྔ་རྩུ་མས་ཁོ་ན་ལོ། ། ༢༦

ལའོར་ཡུག་དུ་ནི་གསུམ་འབྱུར་པོ། །

དེའི་ཕྱིས་ནི་རྩུ་དགྲིལ་ལའོར་གྱི་རྩུ་མས་སྐྱུ་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་དང་།

ལྷག་མ་གསུམ་འབུམ་ཉི་ལྔ་དག་ནི་གསེར་དུ་འབྱུར་པོ། །འོ་ན་ཚུ་དང་གསེར་གྱི་
དགྲིལ་ལའོར་གྱི་ཐད་ཀར་ཐག་ཇི་ཅམ་ཞེ་ན། འབུམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་དང་སྒྲིང་ཕྱག་
གསུམ་དང་བཅུ་ཕྱག་དག་ནི་ཕྱིད་དང་ལྔ་རྩུ་མས་ཁོ་ན་ལོ། །ལོར་ཡུག་དུ་ནི་རྩུ་མ་པོ་
ཡིན་པས་གསུམ་འབྱུར་པོ།

གཉིས་པ་ (ནིན་པ་བཤད་པ་) ལ། རི་བཤད། མཚོ་བཤད། རྒྱང་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་(རི་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་ག། དེ་ལ་ལྷན་པོ་གཉའ་བེད་འཛིན། །
གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་མེད་མེད་ཅན། །
དེ་བཞིན་ལྷན་སྐྱེ་ཡི་དང་། ། ར།
དྲ་ན་དང་ནི་རྒྱམ་འདད་དང་། །
མུའུ་འཛིན་མིའི་དོན་སྐྱེ། །
རྒྱུ་རྒྱུ་ལེན་ནི་དེ་དག་གི། །
ཕྱི་ལོ་ན་ནི་ཁོར་ལུག་གི། ། ལ།

རྒྱ་དང་གསེར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱུ་དུ། ཆར་གྱི་རྒྱན་ཐུང་ལྷ་པ་བཤད་པ་
ལ་བཞེན་ནས། ཁམས་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཅན་གྱི་ཕྱི་ཕྱི་མཚོ་ཆགས། དེའི་ཁམས་
རབ་རྒྱུད་གིས་བསྐྱབས་པ་ལ་བཞེན་ནས། རི་གཞན་ལས་ལྷན་ཅིང་བཞེད་ཆགས་
པས་ལྷན་པོ་ཆགས། ཁམས་འབྱུང་རྒྱུད་གི་བསྐྱབས་པ་ལ་བཞེན་ནས། རིའི་རྩ་
མོ་དབྱིབས་ལེགས་ཤིང་བལྟ་ན་སྐྱེ་པ། ཤིང་ནི་གཉའ་བེད་ལྷ་བུའི་མཛེས་པ་
ཡོད་པས་གཉའ་བེད་འཛིན་དང་། གསེར་གྱི་གཤོལ་མདའ་ལྷ་བུའི་མཛེས་པ་ཡོད་
པས་གཤོལ་མདའ་འཛིན་དང་། མེད་མེད་གི་ནགས་ཀྱིས་མཛེས་པ་ཡོད་པས་མེད་
མེད་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིའི་རྩ་མོ་ན་བལྟ་ན་སྐྱེ་པའི་མཛེས་པ་ཡོད་པས་བལྟ་
ན་སྐྱེ་ཡི་དང་། ཤིང་ན་བལྟ་བུའི་མཛེས་པ་ཡོད་པས་དྲ་ན་དང་། རིའི་རྩ་མོ་
རྒྱམ་པར་འདུད་པ་ལྷ་བུའི་མཛེས་པ་ཡོད་པས་རྒྱམ་འདད་དང་། རིའི་རྩ་མོ་འཁོར་
ལོའི་མུའུ་ལྷ་བུའི་མཛེས་པར་ཡོད་པས་མུའུ་འཛིན་རི་སྐྱེ་དེ་དག་གིས་རི་རབ་
བསྐྱར་དེ་གནས་སོ། །ཁམས་ཐ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས་དེ་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆགས་པ་ཡིན་
ནི། །དེ་དག་གི་ཕྱི་ལོ་ན་ནི་ཁོར་ལུག་གི་རི་སྐྱེ། འདིས་རྒྱུད་བཞི་འཁོར་བའི་
རྒྱལ་དུ་བསྐྱར་པས་ན་ཁོར་ལུག་གི་རིའོ། །འོ་ན་རི་དག་པོའི་ངོ་བོ་གང་ཞིན།

ཅ་ག བདུན་ནི་གསེར་ཡིན་དེ་ལྷགས་སོ། |
 ལྷན་པོ་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན། |
 རྒྱུ་ལྷན་དུ་བརྒྱད་ཁྲི་དག |
 རྒྱུ་པོ་དེ་བཞིན་སྤྲེང་དུ་ཡང་། | ༧
 དཔག་ཆད་དག་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའོ། |
 བརྒྱད་པོ་འཕང་དུ་ཕྱེད་ཕྱེད་དམི། |
 དེ་དག་རྒྱུ་ལྷན་སྤྲེང་འཕང་དང་མཉམ་མོ། |

གཉེན་ཤིང་འཇིན་ནས་མུ་ཁྲུང་འཇིན་གྱི་བར་བདུན་ནི་གསེར་ཡིན། ཁོར་
 ཡུག་གི་རི་དེ་ལྷགས་སོ། ལྷན་པོ་ནི་རིན་ཆེན་བཞིའི་རང་བཞིན་དེ། བར་
 དངུལ། ལྷ་ཤེད་ཅུ། རྒྱུ་པོ་རྒྱ་ར་ག བྱང་གསེར་ལས་སོ། ཁག་གསེར་པ་
 ལས།¹ བར་པ་རྒྱ་རྒྱ་གདང་། རྒྱུ་དངུལ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། རི་རབ་ཀྱི་
 རིས་རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་མཐུས་དེའི་ལྷགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡང་དེའི་
 ཁ་དོག་དུ་སྤྲང་བས། ལྷ་འཇམ་སྤྲིང་གི་ནམ་མཁའ་ཡང་ལྷན་པོར་སྤྲང་ངོ་། ཁོ་
 ན་དེ་དག་གི་ཆད་ཇི་ལྷ་ཤུ་ཞེ་ན། རི་དགུ་པོ་རྒྱུ་ལྷན་དུ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི་དག་
 རྒྱུ་པོ། རི་བཞིན་དུ་ལྷན་པོ་ནི་རྒྱུ་ལྷན་དུ་ཡང་དཔག་ཆད་ནི་བརྒྱད་ཁྲི་འཕགས་
 སོ། ལྷགས་པ་བརྒྱད་པོའི་འཕང་དུ་ཕྱེད་ཕྱེད་དམི་བས་བཞི་ཁྲི་དང་ཉི་ཁྲི་སྟགས་སོ།
 དེ་དག་རྒྱུ་ལྷན་སྤྲེང་ལྷན་དང་མཉམ་མོ།

གཉིས་པ་ (མཚོ་བཤད་པ་)ནི།

1 ལྷ་བརྒྱན། མཛོད་པ། ཞི། ༧ རི་རབ་པོ་རི་རབ་ཀྱི་རིས་ནི་བཞི་ཡོད་དེ། བར་ཀྱི་
 རིས་དང་། ལྷ་ལྷགས་དང་། རྒྱུ་ལྷགས་དང་། བྱང་ལྷགས་ཀྱི་རིས་སོ། ཁག་ལྷགས་ཀྱི་
 རིས་ནི་ཤེས་ལས་ལྷ་པོ་ཡོད། ལྷ་ལྷགས་ཀྱི་རིས་ནི་ཤེད་ཅུ་ལས་ལྷ་པོ་ཡོད། རྒྱུ་ལྷགས་ཀྱི་རིས་
 ནི་དངུལ་ལས་ལྷ་པོ་ཡོད། བྱང་ལྷགས་ཀྱི་རིས་ནི་གསེར་ལས་ལྷ་པོ་ཡོད། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལས། བར་པ་རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་པ་མི་སྤྲང་ངོ་།

ཅ་ག། དེ་དག་བར་བདུན་རྩེ་མཚོ་ཡིན། ༥༠

ལྷན་པོ་ནས་སྤྲུང་འཛིན་དེ་དག་གི་བར་གྱི་མཚོ་བདུན་ནི་རྩེ་མཚོ་ཡིན་ནོ།

ཅེའི་ཕྱིར་རྩེ་མཚོ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་ཆུས་གང་ཞིང་།

སྤྲུང་ཆུ་པོ་ནམས་ཅེ་ཞིང་རྩེ་མཚོ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྤྲུང་ཅས་བྲའོ། །ཡན་

ལག་བརྒྱད་པོ་གང་ཞེ་ན།

བསེལ་དམ་ཞིམ་དང་ཡང་དང་འཇམ། |

དང་བ་དང་ནི་དྲི་མིང་། |

འབྲུང་ན་ལྷོ་བ་མི་གཞོད་དང་། |

མཁྱེན་པ་ལ་ཡང་མི་གཞོད་པའོ། |

ཞེས་སོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་ཆད་ཅི་ལྷ་བྲུ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། དང་པོ་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུའོ། |

དེ་ནི་ནང་གི་ཆུ་མཚོ་ཡིན། |

དེ་ཡི་ངོས་ལ་སུམ་འབྱུར་རྩ། |

རྩེ་མཚོ་གཞན་ནི་ཕྱིང་ཕྱིང་དྲོ། | ༥༡

ལྷག་མ་ཕྱི་ཡི་མཚོ་ཆེན་ཡིན། |

འབྲུམ་ཕྱག་གསུམ་དང་སྤོང་ཕྱག་ནི། |

ཉི་གུ་གཉིས་སོ།། |

མཚོ་དང་པོ་ལ་དཔག་ཆད་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུའོ། །དེ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་

ནང་ནས་ནང་གི་ཆུ་མཚོ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོས་ལ་ཞིང་གི་སུམ་འབྱུར་རྩ། །རྩེ་

མཚོ་གཞན་ནི་དེ་ལས་ཕྱིང་ཕྱིང་དྲོའོ། །དེའི་ལྷག་མ་སྤྲུང་འཛིན་ནས་ཁོར་ལྷག་

གི་བར་གྱི་མཚོ་ནི་ཕྱིའི་ཆུ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེའི་ཆད་ནི་དཔག་ཆད་འབྲུམ་ཕྱག་

གསུམ་དང་སྤོང་ཕྱག་དག་ནི་ཉི་གུ་གཉིས་སོ།།

གསུམ་པ་(སྒྲིང་གཤད་པ་)ལ་སྒྲིང་གཅོ་བོ། སྒྲིང་ཕྱན། འཇམ་བུ་སྒྲིང་
 བེ་ཚོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། |དང་པོ་(སྒྲིང་གཅོ་བོ)ནི། དེ་ནས་ནི།
 སྒྲིང་རྣམས་ཡིན་ནོ། |ཞེས་བཤད་ན། སྒྲིང་རྣམས་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ།དེ་ལ་ནི། |

འཇམ་བུ་ལྟོ་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་གསུམ་ལ། | ༥༡

སྒྲིང་ཕྱག་གཉིས་སོ་གིང་དྲི་དབྱེས། |

གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་ཕྱད་དང་བཞི། |

གར་གྱི་ལུས་འཕགས་ལྟ་བུ་འདྲ། |

ངོས་གསུམ་འདི་དང་འདྲ་གཅིག་ལ། | ༥༢

དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་ལྟ་བུའོ། |

བསྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་པོ་སྒྲིང་། |

སྒྲིང་ཕྱག་ཕྱད་དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། |

སྒྲིང་གཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ལྟ་ཡོད་ཅིང་། གིང་འཇམ་བུ་ལི་

འབྲས་བུ་མཚོའི་ནང་དུ་ལྷུང་ས་པ་ན་འཇམ་བུ་ཞེས་པའི་སྒྲིང་འབྲིན་པས་ན་འཇམ་བུ་
 དང་མཐའ་ཆུས་འཁོར་བའི་སྒྲིང་ཡིན་པས་ན། སྒྲིང་འཇམ་བུ་ལྟོ་སྒྲིང་སྒྲིང་སྒྲིང་གསུམ་
 ལ་དཔག་ཆད་སྒྲིང་ཕྱག་གཉིས་གཉིས་སོ། |གིང་དྲི་དབྱེས་འདྲ་བའི་ངོས་གཅིག་
 ལ་དཔག་ཆད་ཕྱད་དང་བཞིའོ། |འདིའི་གར་ན་ཡོད་ཅིང་འདི་དག་ལས་ལུས་ཉིས་
 འབྱུར་གྱིས་འཕགས་པས་ན་ལུས་འཕྲུ་སོ། |དབྱེས་ལྟ་བུ་འདྲ་བའི་ངོས་གསུམ་
 འཇམ་བུ་ལྟོ་སྒྲིང་འདི་དང་འདྲ་བས། |དཔག་ཆད་སྒྲིང་ཕྱག་གཉིས་གཉིས་དང་།
 ངོས་གཅིག་ལ་དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ་ལྟ་བུའོ། |དེའི་རྒྱུ་ན་ཡོད་ཅིང་བཤུང་དང་
 རྩ་བུ་ལ་ཡོང་ས་སྒྲིང་པ་དང་། |མཐའ་ཆུས་འཁོར་བའི་སྒྲིང་སྒྲིང་བཤུང་བཤུང་གྱི་
 སྒྲིང་ངོ། |དབྱེས་ལྟ་བུ་པོ་སྒྲིང་མཐའ་ཁྱེད་ནས་བསྒྲིང་ན་དཔག་ཆད་སྒྲིང་ཕྱག་ཕྱད་
 དང་བརྒྱད་ཡིན་ནོ།

ཅ་ག དེའི་དབུས་མྱོང་ཕྱག་ཕྱིད་དང་གསུམ། | ༥༥

ལྷ་མི་སྒྲན་བརྒྱད་ལྷ་བཞི་ར་མཉམ། |

དེའི་དབུས་དྲང་པོ་ནས་གཞལ་ན་དཔག་ཚད་མྱོང་ཕྱག་ཕྱིད་དང་གསུམ་མོ།

འདིའི་བྱང་ན་ཡོད་ཅིང་འཆི་པའི་ཆ། ཞག་བདུན་གྱི་གང་དུ་ལྷ་མི་སྒྲན་པ་འབྱུང་

བས་ན་བྱང་ལྷ་མི་སྒྲན་ད། མཐའ་ཀུན་ནས་བསྐྱར་ན་དཔག་ཚད་མྱོང་ཕྱག་བརྒྱད།

དབྱིབས་ལྷ་བཞི་ཕྱོད་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཚད་མྱོང་ཕྱག་གཉིས་ཡོད་པར་མཉམ་མོ།

གཉིས་པ་(སྐྱིང་ཕྱན་)མི།

ཅ་ག དེ་ཡི་བར་གྱི་སྐྱིང་བརྒྱད་ནི། |

ལུས་དང་ལུས་འཕགས་ལྷ་མི་སྒྲན། |

ལྷ་མི་སྒྲན་གྱི་ཆ་དང་ནི། | ༥༦

ང་ཡབ་དང་ནི་ང་ཡབ་གཞན། |

གཡོ་ལུན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འབྲེ། |

སྐྱིང་བཞི་པོ་དེའི་བར་གྱི་སྐྱིང་གཡོག་བརྒྱད་ནི། ལུས་དང་ལུས་འཕགས་

གར་གྱི་སྐྱིང་གཡོག་ ལྷ་མི་སྒྲན་དང་ལྷ་མི་སྒྲན་གྱི་ཆ་བྱང་གི་སྐྱིང་གཡོག་ |ང་

ཡབ་དང་ནི་ང་ཡབ་གཞན་ཕྱོད་སྐྱིང་གཡོག་ གཡོ་ལུན་དང་ནི་ལམ་མཆོག་འབྲེ་རྒྱུ་

གྱི་སྐྱིང་གཡོག་ཕྱོད་སྐྱིང་ཕྱན་བརྒྱད་དོ། |ཐམས་ཅད་ན་མི་གནས་ལ་ང་ཡབ་ན་སྤྱན་པོ་

གནས་སོ།

གསུམ་པ་(འཇམ་བུ་སྐྱིང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)མི།

ཅ་ག འདི་ནས་བྱང་དུ་རེ་ནག་པོ། |

དག་འདས་གངས་པོའོ་དེ་ནས་ནི། | ༥༧

སྤྱིས་ང་དྲང་བའི་ཆུ་རྩལ་ན། |

ཆུ་ཞིང་ཁྱ་བརྒྱུ་ཡོད་པའི་མཆོ། |

འཇམ་ཕུའི་སྒྲིང་གི་དབུས་སྒྲིང་གར་དོ་ཇི་གདན་འདི་ནས། བྱང་དུ་རི་ནག་པོ་
 དག་འདས་པ་ན་གངས་རི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་ཡོད། དེ་ནས་བྱང་ན་ནི་རི་ཕྱོས་ཀྱི
 ངད་ལྷང་བ་ཡོད། དེ་ནས་དཔག་ཚད་བཅུའི་ཚུ་རྩལ་ན་ཀླུའི་ལྷལ་པོ་མ་དྲོས་པ་གནས་
 པའི་མཚོ་མ་དྲོས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་ཆུས་གང་བ། མེ་
 རྟོག་ལྷུན་ལ་དང་། པར་དང་། ཀླུ་ལྷུང་ལ་སོགས་པས་ཁེབས་པ། ཆུ་ཞིང་
 ལ་དཔག་ཚད་ལྷ་བཅུ་ལྷ་བཅུ་ཡོད་པའི་མཚོ་བྱ་བ་ཞི་པ། མ་ཐའ་ཉིས་བརྒྱས་འཁོར་
 བ། དེའི་གར་ཕྱོགས་སྒྲང་པོ་ཆེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་བཞུད་དང་། མོ་བྱ་མཚོ་ག་
 བེ་ཁ་འདྲ་བ་ནས་སིན་རྩ་དང་། རུབ་རྟའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་པར་དང་། བྱང་སང་
 བེའི་ཁ་འདྲ་བ་ནས་ཆུ་བོ་སི་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་འབབ་ཅིང་། མཚོ་མ་དྲོས་པ་ལ་གཡས་
 ཕྱོགས་སུ་ལན་བདུན་བསྐོར་དེ། ཆུ་ཀླུང་ལྷ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲེགས་ནས།
 ཕྱིའི་ཆུ་མཚོ་ཆེན་པོར་འབབ་ཤི། འཇིག་རྟེན་གདགས་པར།

ཆུ་བོ་བརྒྱ་སིན་རྩ་པར་དང་།	
སི་ཏ་དབང་རྒྱལ་སྒྲིང་གི་སྒྲིང་བཅན།	
འབབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་བསྐལ་བའི་ཆུ་ཡིན་དེ།	
ཕྱོགས་བཞི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་དག་ནས་འབྱུང་།	
གར་གར་ཕྱོགས་སྒྲིང་མཚོར་འབྲེག་པ་ཤི།	
སིན་རྩ་ཕྱོ་ཕྱོགས་སྒྲིང་མཚོར་འབྲེག་པ་ཡིན།	
པར་ཡང་ནི་རུབ་ཕྱོགས་སྒྲིང་མཚོར་འབྲེག་	
དེ་ཡི་བྱང་ཕྱོགས་སྒྲིང་མཚོར་སི་ཏ་འབྲེག་	
ཆུ་ཀླུང་རབ་མཚོ་ག་གཞི་པོ་འདི་དག་ནི།	
མཚོ་ག་དུ་བཟང་ཞིང་སོ་སོར་འབབ་པ་ཤི།	
རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ལྷ་བརྒྱ་འབྱེར་ནས་ནི།	
ཆུ་བོའི་ཆུན་རྒྱལ་སྒྲིང་མཚོ་ཆེན་པོར་འབྲེག་	ཞེས་སོ།

སྒྲིམ་ངད་ལང་ནས་བྱང་ཕྱགས་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་ན། བྲག་གསེར་གྱི་བྱ་
 སྒྲིབས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་ཞེས་བྲག་བྱ་བཞི་ལ། ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཆད་ལྔ་བཅུ་པ་
 མཐའ་ཉིས་བརྒྱུ་ལའོར་ག། འཕང་དུ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་བཞི་པ་མཛེས་ཤིང་
 བཟན་རྩལ་ལ། ཁོར་ཡུག་ན་གསེར་གྱི་བྲག་བྱ་སྒྲིབས་བརྒྱ་རྩེད་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་
 བྱང་དུ་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་ན་ཤིང་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་རབ་བརྟན་ཞེས་བྲག་བྱ་བ་འདྲམ་བཞི་
 བཅུ་འབྱར་དུ་རྩལ་ལ། ས་ལའི་རྩེད་བ་རིམ་པ་བདུན་གྱི་བརྒྱར་ག། ཆེར་བྱེན་དུ་
 འཕགས་པའི་ཡལ་ག་ལོ་འདབ་གྱིས་རིམ་པར་རྟོན་པས་ནས་མཐའ་བྲག་བྲག་པ་ལྷར་གནས་
 སོ། །དེ་ནས་གར་ཕྱགས་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་ན་ཇིང་བྱང་ལ་གྱི་འབབ་ཅེས་བྲག་
 མཚོ་མ་རྩོས་པའི་རྒྱ་ཁྲོན་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡོད་དོ། །ཁོར་ཡུག་ན་ཇིང་བྲག་བརྒྱ་རྩེད་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་ན་ཡོད་པའི་པད་མའི་རྩེད་བྱ་དང་ལོ་མ་དང་མེ་དོག་རྒྱམས།
 གཤོལ་མདའ་དང་བ་ལང་གི་ཀོ་བ་དང་ཤིང་ནའི་པང་ལོ་ཅམ་ཡོད་དོ། །དེ་ན་བརྒྱ་
 བྱེན་གྱི་གཡུལ་ངོར་སྤྱོད་པའི་རྒྱང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན། ལུས་དཀར་ཞིང་མགོ་བོ་ཐོན་
 པོའི་དབུས་དམར་བ་མཆེ་བ་དྲུག་དང་ལྷན་ལ། སྤྱོད་དུ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་
 ཞིང་དུ་གཅིག །འཕང་དུ་ཕྱིད་དང་གཉིས་མཐའ་བདུན་བྱིས་ལའོར་ག། འཁོར་
 རྒྱང་པོ་བརྒྱ་རྩེད་དང་བཅས་པ་དབུན་དང་དཔྱིད་དང་དབྱར་རྒྱ་བ་བཞི་བཞིར་རིམ་བཞིན་
 བནས་སོ། །

གསུམ་པ་(སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱི་བྲག་དུ་བཤད་པ་)ལ། དངོས་དང་།
 དེ་དག་གི་སྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་(དངོས་)ལ། ངན་སོང་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་
 བནས་སོ། དང་པོ་(ངན་སོང་)ལ། ཚ་དམུལ་དང་། བྱང་དམུལ་ལོ།
 དང་པོ་ཚ་དམུལ་ནི།

ཙ་ག། འདི་འོག་རྩེད་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ན། །

མནར་མེད་པའོ་དེ་ཅམ་མོ། ། ༥༥

དེ་ཡི་རྩེད་ན་དམུལ་བ་བདུན། །

འཛམ་གྲུབ་ཀྱི་འདི་འོག་དཔག་ཅད་སྟོང་སྤྱལ་ཉི་ཤུ་ན། མནར་མེད་པའི་
 ཁང་པའི་ཡས་སྟེང་ཡོད་ལ། དེའི་དཔངས་དང་རྒྱར་དཔག་ཅད་སྟོང་སྤྱལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་
 པ་དེ་ཅམ་མོ། ལྷལ་བསྐྱལ་མཐའ་ཡས་པ་པར་མཚམས་མེད་པར་མྱོང་བས་ན་
 མནར་མེད་པའོ། ཁ་ཅིག་དེར་བདེ་བའི་སྐབས་མེད་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་ཟེར་རྟེ།
 དེའི་སྟེང་ན་དཔལ་བ་བདུན་ཡོད་དེ། ཡན་ཚུན་མཚོན་གྱིས་བདེ་བ་ཉི་ཤུ་པར་
 བྱུར་པ་ལ། ཡང་གསོས་པར་བྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྤྱ་ནམ་མཐའ་ལས་འབྱུང་ཞིང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསོས་པར་བྱེད་པའི་ཡང་གསོས་དང་། ལུས་ལ་ཐིག་ནག་པོ་བདེ་བ་
 ནས། དཔལ་སྤངས་ནམས་ཀྱིས་མཚོན་གྱིས་འདྲ་བར་བྱེད་པས་ཐིག་ནག་དང་།
 དཔལ་སྤངས་ནམས་ཀྱིས་མཚོན་གྱིས་བསྐྱལ་ཤིང་འཛམ་པར་བྱེད་པས་བསྐྱལ་
 འཛམས་དང་། ཆ་བའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་གྱིས་ཉེན་ནས་ཆོངས་འདེབས་པས་དུ་འབོད་
 དང་། དེ་བས་ཀྱང་སྤྱལ་བསྐྱལ་ཆོངས་གདུངས་ནས་ཆོངས་ཆེན་པོ་འདེབས་པས་
 དུ་འབོད་ཆེན་པོ་དང་། ལྷལ་གྱི་ཁང་པ་མེ་འབར་བའི་ནང་དུ་ཆ་བའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་
 མྱོང་བས་ན་ཆ་བ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་མི་ཟད་པའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་ཇུ་བུ་དགའ་བ་དང་
 ཉེར་དགའི་ནང་དུ་མྱོང་བས་རབ་དུ་ཆ་བས་དཔལ་བ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ག བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་ལྷག་བཅུ་དྲུག |
 དེ་དག་གི་ནི་ངོས་བཞི་ན། |
 མེ་མར་མུར་དང་རོ་ལྷགས་དང་། | ཡ།
 སྤྱ་གྱི་ལམ་སོགས་ཆུ་བོ་ཡིན། |

ཆ་དཔལ་བརྒྱད་པོ་ཀུན་ལ་འཁོར་གྱི་ཆུ་ལ་དུ་ལྷག་པ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ།
 བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་ངོས་བཞི་ན་མེ་མུར་པུས་མོ་རུབ་ཅམ་ཡོད་ལ། དེ་དག་དུ་
 ཀྱང་པ་བཅུག་པའི་ཆོ་ག་རུས་འཇིག་ཅིང་བདོན་པའི་ཆོ་གསོས་པ་དང་། ཡང་རོ་
 ལྷགས་ཀྱི་འདམ་ཀྱང་པ་རུབ་ཅམ་ལ་འབྲུ་མཆུ་རྩོན་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དཀར་ཞིང་མགོ་
 བནག་པས་ལུས་ལ་འཕྲིགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་འདབ་ཆགས་པ་ན་སྤྱ་གྱི་

གདམས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཀང་པ་བཞག་པ་ན་ག་རུས་འཛིག་ཅིང་།
 བཞིག་པ་ན་སྤོང་པ་དང་། སྤོང་པ་རལ་གྱི་ལོ་མའི་རྒྱལ་ཆལ་ལོ་མ་རལ་གྱི་ར་
 རྒྱར་པ་རྒྱམས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱོད་ནས་རྒྱུད་ས་པས་ལུས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཆལ་དེ་ལ་གནས་པའི་ཁྱི་སྤེལ་ལྷགས་ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན་གྱིས་ལུས་ཟེས་པ་དང་དེས་
 འཛིགས་ནས། དཔག་ཆད་དུ་མ་ལྟན་པའི་གལ་མ་ལའི་རྒྱུད་པོ་ཆེར་མ་སྤར་བར་
 དུག་དང་ལྟན་པ་ཡོད་པ་ལ། ཡར་ཐེགས་པའི་ཆེ་ཆེར་མ་རྒྱམས་ཁ་ཐུར་དུ་བསྐྱན་
 རས་ལུས་འབྱར་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་ཅིར་སྤེལ་པའི་ཆེ་ཁྱད་ལྷགས་ཀྱི་མཆུ་
 ཅན་གྱིས་མིག་འབྲས་འཕྱོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་མ་བཟོད་ནས་མར་བབ་པ་ན་ཆེར་
 མ་རྒྱམས་ཁ་ཡར་བསྐྱན་དེ་ལུས་འབེགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐལ་ཆན་གྱི་ཆུ་པོ་རབ་
 མེད་བཞལ་བར་དཀའ་བ་རྒྱམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ། གསུམ་པོ་ནི་མཚོན་ཆར་རིས་
 བཅིག་པས་བཅིག་དུ་བབས་སུ་ལ། ཁྱི་དང་ཁྱ་དུ་ནི་རལ་གྱི་འི་རྒྱལ་དང་གལ་མ་ལའི་
 ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དཔལ་བ་དེ་དག་གི་དུང་ན་གཤིན་ཇི་དེ་དཔལ་སྤངས་མཚོན་ཆ་
 རྩ་ཆོགས་པ་ཐོགས་པས། དཔལ་བ་པ་རྒྱམས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་འགོག་པར་བྱེད་དོ།
 འོ་ན། དཔལ་སྤངས་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། མདོ་སྤེལ་ན་ཟེ།
 འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་ཐུར་པའི་ཁྱད་པར་ཅམ་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་དེ།
 དཔེར་ན། རི་ར་ལུག་གི་གདོང་པ་ཅན་བཞིན་ཞེས་ཟེས། འོ་ན། བཅུན་པ་
 ཆོས་ལྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས།

གང་དག་ཁོ་ཞིང་གདུམ་ལས་དང་། ।

སྤྱི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ।

སྤྱི་བསྐྱལ་ལ་དགའ་དེ་དག་ནི། ।

1 མངོན་པར་འབྱེད། རྩ་བཅུ་ན། མངོན་པ། ཀྱ རྩ་བཅུན་པ་ཆོས་ལྟན་རབ་
 འབྱོར་གྱིས། གང་དག་ཁོ་ཞིང་གདུམ་ལས་དང་། ཞེས་དུངས་པ་དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་དུངས་
 པ་མིན་ནམ་ལྟ།

གཤིན་མེད་ལྷན་པོར་སྐྱེ་བར་འབྱུང་།

ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་གཤིན་མེད་
ཆོས་ཀྱི་ལྷན་པོའི་འཁོར་ལོ་དྲུགས་གང་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་དཔྱུལ་བའི་
གནས་སུ་འབྱིན་པ་ལ། གཤིན་མེད་ལྷན་པོ་ཞེས་བཤད་པའི་མི་འགལ་ལོ། །ཁྱེ་
བྱལ་སྐྱོབ་པ་ན་ལེ དེ་དག་སེམས་ཅན་ཡིན་ལ་གཤིན་པ་དཔྱུལ་བ་པ་ལ་གནོད་པ་བྱས་
པའི་རྣམ་སྤྱོད་གྱིས་དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་དཔྱུལ་བའི་མེ་ལ་སྐྱབས་པས་
གནོད་པ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ལས་ཀྱི་མཆམས་བཅད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།

གཉིས་པ་(གང་དཔྱུལ་)ནི།

ཅ་བ། རྒྱ་བྱར་ཅན་སྐྱབས་གང་བརྒྱད་གཞན།

ཆ་དཔྱུལ་ལས་གཞན་རྒྱ་བྱར་ཅན་ལ་སྐྱབས་པའི་གང་དཔྱུལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
རྒྱ་བྱར་ཅན་དང་། རྒྱ་བྱར་ཤོལ་པ་དང་། སྐྱ་ཐམ་ཐམ་པ་དང་། ཨ་རྒྱ་
ཟེར་བ་དང་། ཀྱི་དྲུང་ཟེར་བ་དང་། ལྷན་ལ་ལྷར་གས་པ་དང་། པར་ལྷར་
གས་པ་དང་། པར་ལྷར་ཆེས་གས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤྱིར་
འདིའི་འོག་དུ་མནར་མེད་པ་ལ་སྐྱབས་པ་ཇི་ལྟར་ཆུང་ཅེ་ན། ཆུང་དེ། སྤྱིར་
རྣམས་འབྱུང་བུ་དང་པོ་ལྷར་ཞབས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དྲུང་འབྱུང་ཅ་བའི་གནས་ནི་
ཕྱི་ལྷན་ལ་མཆོ་ཆེན་པོ་ན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ན་གངས་མང་ཁིང་སྐྱབས་བསྐྱེད་མཐའ་ཡས་
པ་ཡོད་དོ། །ལྷ་དང་མིའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཁ་ཐོར་བ་ཡིན་ནོ། ཡི་
དྲུགས་ཀྱི་ཅ་བའི་གནས་ནི་ལྷན་པོའི་ཁབ་ཅེས་བྱ་བ་འཇམ་བུའི་སྤྱིར་འདིའི་འོག་དཔག་
ཚད་ལྟ་བུས་བཅད་པ་ན་ཡོད་ལ། དེ་ན་གཤིན་མེད་ཆོས་ཀྱི་ལྷན་པོ་ཞེས་བྱ་བ།
འཕེན་བྱེད་མི་དགེ་བའི་འཕངས་པའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། ཇོགས་
བྱེད་དགེ་བས་ཇོགས་པ་ལྷ་ལྷ་བུའི་དཔལ་ཉམས་སུ་བྱུང་ཁིང་། དཔྱུལ་བར་སྐྱེ་བར་
འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་མི་གས་པ་དག་ལ་དེའི་དམིགས་སྤྱོད་པ་ཡོད་ལ། དེའི་
འཁོར་ལོ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་རིས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་དྲུག་ཡོད། དེ་བསྟུན་ཕྱིའི་སྤྱི་བ་པ་ཅན། ནང་

གི་སྒྲིབ་པ་ཅན། ཟས་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་གསུམ་དུ་འདུས་སོ། །ལྷ་དང་མིའི་
ཡུལ་ན་གནས་པའི་ཡི་དྲུགས་ནི་ཁ་འཐོར་བའོ།

གཉིས་པ་(མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་)ནི། མིའི་གནས་བཤད་ཟིན་ལ། ལྷའི་
གནས་ལ། ས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ས་དང་མ་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་(ས་དང་
འབྲེལ་བ་)ལ། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་། སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་གྱི་གནས་སོ། །
དང་པོ་(རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་)ལ། བཞུལ་མེད་ཁང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རི་ལ་
བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་(བཞུལ་མེད་ཁང་ལ་བརྟེན་པ་)ནི་ཉི་ལྔ་དང་སྐར་མ་རྣམས་ཡིན་
ནོ། །འོ་ན་ཉི་ལྔ་གཉིས་གང་ཅམ་ན་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་ག ཉི་ལྔ་ལྷན་པོའི་ཕྱིད་ནའོ། །

དཔག་ཆད་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་བཅས། ། ༥༩

ཉི་ལྔ་ཆུ་མཆམས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷན་པོའི་ཕྱིད་དཔག་ཆད་བཞི་ཁྱིན་འོ། །འོ་
ན་ཉི་ལྔའི་ཆད་ཇི་ཅམ་ཞེ་ན། ལྷ་བ་ལ་ཐད་ཀར་དཔག་ཆད་ལྟ་བུ། ཉི་མ་ལ་
ཐད་ཀར་དཔག་ཆད་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་བཅས་པའོ། །མཐའ་སྐྱོར་ལ་སུམ་གྱུར་
དང་། རམས་སུ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་རྒྱག་དང་གཅིག་གི་བཙོ་བཅུད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་
ཡོད་དོ། །འོ་ན་རྒྱ་གང་ལས་བྱུབ་ཅེ་ན། ལྷ་བ་ནི་ཆུ་གཤལ་ལས་བྱུབ་ཅིང་།
ཕྱིད་ལས་བསྐལ་བ་དང་། མིག་ལ་ཡན་པ་དང་། ལོ་ཉོག་སྒྲིན་པ་དང་།
ལྷང་བ་ལྷེར་བར་ཕྱིད་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་ལ། ཉི་མ་ནི་མེ་གཤལ་ལས་བྱུབ་ཅིང་།
ཕྱིད་ལས་ཆ་བ་དང་། མིག་ལ་གནོད་པ་དང་། བཞན་འདྲ། དེའི་སྤྱིང་དུ་
གསེར་གྱི་ར་བ་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་པས་བསྐྱོར་ག། དེ་ལ་ཅིག་སྒྲུབས་རིན་པོ་
ཆེ་སྒྲ་བཞི་ལས་བྱས་པ་དང་། འོག་གཞི་ཆོན་ལྷ་བཅུ་ཅ་གཅིག་གིས་བཀྲ་བ་དང་།
རིན་པོ་ཆེ་ལས་བྱུབ་པའི་ཁང་བཟང་དང་། སྤྱིད་མོས་ཆལ་དང་། དཔག་
བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། མེ་ཉོག་མན་རྩ་ར་བ་ལུས་མོ་རུབ་ཅམ་དུ་ཁབས་པ་རྩིང་པ་
རྣམས་རྒྱུད་གིས་འཐོར་ཞིང་། གསར་པ་ལེགས་པར་འབྲེམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་

དོ། །སྐར་མའི་ཆད་ནི། གདགས་པར། །ཆེ་བ་ལ་བྱང་བྱགས་བཅོ་བརྒྱད་
 དང་། རྒྱུང་བ་རྣམས་ལ་གསུམ་དང་། །ཕལ་ཆེ་བ་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་པར་
 བཤད་ལ། གང་གིས་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཆེ་བ་དེའི་ཆད་ནི་དཔག་ཆད་
 བཅུ་དྲུག་གོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐར་མ་ཆེ་བ་ལ་ལྷ་པོའི་
 སུམ་ཆ་ཅུང་མེད་ཅིག་ཡོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱི་སྒྲིལ་
 འོ་ན་ཉི་མས་སྒྲིང་བཞི་ལ་སྒྲུང་བའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། རྣམ་ཕྱེད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། །

ཉི་མ་ཕྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག །

ཤར་དུ་རྣམ་ཕྱེད་པ་དང་། ཤར་དུ་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ལྗོངས་ཉི་མ་ཕྱེད་
 པ་དང་། རུབ་དུ་ཉི་མ་འཆར་བ་དུས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད། དེས་མཚན་
 རྣམ་རུབ་དུ་རྣམ་ཕྱེད་པ་དང་། ཤར་དུ་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ཤར་དུ་ཉི་མ་ཕྱེད་པ་
 དང་། ལྗོངས་ཉི་མ་འཆར་བ་རྣམས་དུས་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་གེས་པར་
 བྱུང་། །འོ་ན་དཔྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོག་དུས་གང་ཞིན།

ཅ་བ། དཔྱར་གྱི་ལྷོག་པ་གཉིས་པ་ཡི། །

ཐ་མའི་ཆེས་དག་ནས་མཚན་རིང་། ། ༥༠

དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །

ཤར་དུ་འགྱུར་རེ་ཉི་མ་ལྷོག་པ། །

- 1 རྩོམ་གྲུག། མངོན་པ། ཞི ༤༩ བ སྐར་མའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་ཆད་ནི་ཇི་ཅེ་ཙམ་ཞེ་ན།
 སྐར་མའི་གཟུགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཆེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཆད་ནི་དཔག་ཆད་བཅུ་དྲུག་གོ།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཅུང་མེད་ཅིག་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུང་བྱགས་གསུམ་པོ། །ཕལ་ཆེ་བ་ནི་རྒྱུང་
 བྱགས་བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ།
- 2 མཛོད་འབྲེལ་མཚན་ཉིད་ཇེས་འདྲུང་། རྩོམ་གྲུག། མངོན་པ། བྱ ༣༣༩ བ སྐར་མ་
 རྣམས་ཀྱི་གཞུལ་མེད་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གང་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཆེ་བ་དེའི་ཆད་ནི་དཔག་
 ཆད་བཅུ་དྲུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

དབྱར་གྱི་ལྷ་པ་གཉིས་པ་དབྱར་ལྷ་པ་ཐུང་གི་མར་ངོ་ཐོན་དུ་སྤང་ནས་ཐ་མ་
 ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་ཉི་མོ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྒྱད་མཚན་མོ་ཡུད་ཅམ་བཅུ་གཉིས་
 ཡོད་ལ། དེའི་ཉིན་དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་ཆེས་དག་ནས་མཚན་མོ་ཤིང་དུ་འགྱུར་ཞིང་
 ཉིན་མོ་ཐུང་དུ་འགྱུར་པོ། །དག་ན་མས་ཀྱི་ལྷ་པ་བཞི་པ་དག་ན་ལྷ་པ་ཐུང་གི་མར་ངོ་
 ཐོན་དུ་སྤང་ནས་ཐ་མ་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་ཉིན་མོ་ཡུད་ཅམ་བཅུ་གཉིས་མཚན་
 མོ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་ལ། དེའི་ཉིན་དག་ནས་ཆེས་དག་ནས་མཚན་
 མོ་ཐུང་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཉིན་མོ་དེ་ལས་བརྒྱུ་པ་ཤིང་དུ་འགྱུར་པོ། །འོ་ན་ཇི་ཅམ་གྱིས་
 ཤིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་ཞེས།

ཙ་ག། ཉིན་མཚན་ཤིང་པ་ཐུང་གཅིག་གོ།

ཉི་མ་ཐོ་ཐུང་འཕྲོ་ཆེ་ལོ། ། ༤༡

ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་པ་ལས། །

ཤང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་པར་སྤང་། །

ཉིན་མཚན་ཤིང་པ་དང་ཐུང་པ་ནི་ཐུང་གཅིག་རེ་རེས་སོ། །འོ་ན་ཐུང་
 གཅིག་གི་ཆད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། ཉིན་མཚན་གཅིག་ལ་ཆད་གྲུ་བརྒྱར་བས་པའི་ཆད་གཅིག་
 ལ་བྱེད་དོ། །འོ་ན་ཉི་མ་ཤིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་པ་དེ་གང་གིས་ཡིན་ཞེས། ལྷ་པ་དུག་
 དུ་ཉི་མ་ཐོ་ཐུང་འཕྲོ་བའི་ཆེ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་དུག་དང་གཅིག་གི་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་ཆ་
 གཅིག་འཇམ་པའི་སྤྱིང་ལས་ཡོལ་དེ་ལྷ་མཚོའི་སྤྱིང་ནས་ལྷ་ཞིང་། ལྷ་པ་དུ་འཕྲོ་བས་
 ཉིན་མོ་ཐུང་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆེ་ཉི་མའི་འོད་ལྷ་མཚོ་ལ་བབ་པས། ལྷ་
 མཚོའི་ཆུ་བོ་སྤྱིང་གི་ཐུང་པས་ལུ་མ་བོ་པའི་གནད་དེ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་དུག་དུ་ཉི་མ་
 ཐུང་དུ་འཕྲོ་བའི་ཆེ། དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་དུག་དང་གཅིག་གི་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་ཆ་གཅིག་
 ལྷ་མཚོ་ལས་ཡོལ་དེ་སྤྱིང་གི་སྤྱིང་ནས་ལྷ་ཞིང་། དཔ་བས་འཕྲོ་བས་ཉིན་མོ་ཤིང་དུ་
 འགྱུར་པོ། །འོ་ན་ལྷ་པ་འཕྲོ་བའི་ལྷ་པ་དུ་སྤང་བས་ལྷ་མཚན་ཅེ་ཡིན་ཞེས། ལྷ་པ་
 དེ་ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་པ་ལས་དེའི་འོད་ཡོག་ལ། དེས་ན་ཤང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་པར་

སྒྲུང་ངོ་། །སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟ་རྒྱུ། །ཟླ་བའི་བེདྲུ་ལས་ལྷུ་བ་པའི་
 རྩལ་ས་དེ་སྒྲུང་བ་ན་གནས་གང་དང་། །ཅུ་ཤེལ་ལས་ལྷུ་བ་པའི་རྩལ་ས་དེ་སྒྲུང་བ་ན་ཉ་
 གང་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཆེ་ན་གཞན་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་། །
 འོ་ན་ཟླ་བའི་གུང་ན་ནག་པོའི་ར་རི་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །ཁ་ཅིག་སྒྲིང་བཞི་རི་
 ར་བ་དང་བཅས་པ་གུང་དུ་སྒྲུང་བས་ར་རི་དང་། །མ་ཐུང་ལ་ཕྱིར་རྩུ་མཆོ་སྒྲུང་བས་
 དངས་པར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཟེལ། །ཁ་ཅིག །ཟླ་བའི་སྒྲིང་དུ་སྒྲིང་མོས་ཆལ་སྟགས་
 ཡོད་པ་ནག་པོའི་ར་རིར་སྒྲུང་བ་ཡིན་གསུང་། །ཁ་ཅིག །ཡུང་རྩལ་སེམས་དཔའ་
 རི་བོང་དུ་སྒྲིམ་པའི་གཟུང་བརྟན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྩུ་བྱིས་མི་རྣམས་ལ་བསྒྲན་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཟླ་བ་ལ་བྱིས་པ་ཡིན་ཟེལ་ལོ།

གཉིས་པ་(རི་ལ་བརྟེན་པ་)ནི།

ཅུ་པ། འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དེ།

བར་གྱི་ཐག་ནི་སྒྲིང་སྤྱབ་བཅུ། | ༤༩

སྒྲིང་སྤྱབ་དག་ནི་བཅུ་དྲུག་དང་། |

བཅུད་དང་བཞི་དང་གཉིས་འཕགས་སོ། |

དེ་ལ་ལག་ན་གཞིང་ཐོག་དང་། |

སྒྲིང་ཐོགས་དང་ནི་དྲུག་ཕྱིས་དང་། | ༥༩

རྩལ་ཆེན་བཞི་པའི་ལྷ་རྣམས་གནས། |

རི་ནི་བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་། |

རི་རབ་འདི་ལ་བང་རིམ་བཞི་ཡོད་དོ། །བར་གྱི་ཐག་ཇི་ཅམ་ཞེ་ན། །བར་
 གྱི་ཐག་ནི་དཔག་ཆད་སྒྲིང་སྤྱབ་བཅུ་བཅུའོ། །འོ་ན་བང་རིམ་རྣམས་ཕྱི་ལ་ཇི་ཅམ་
 འཕགས་ཤི་ན། །བང་རིམ་དང་པོ་ལ་དཔག་ཆད་སྒྲིང་སྤྱབ་དག་ནི་བཅུ་དྲུག་དང་།
 གཉིས་པ་ལ་སྒྲིང་སྤྱབ་བཅུད་དང་། གསུམ་པ་ལ་སྒྲིང་སྤྱབ་བཞི་དང་། བཞི་པ་ལ་
 སྒྲིང་སྤྱབ་གཉིས་ཕྱིར་འཕགས་སོ། །ཡུང་རིམ་དེ་དག་ན་གང་གནས་ཤི་ན། །བང་

ཡི་དང་པོ་དེ་ལ་གནོད་སྤྱོད་ལག་ན་ཟིན་པ་ཆེད་མཁོད་པ་བདུན་ཅིས་གང་བ་ཐོགས་པ་
 དང་། གཉིས་པ་ན་གནོད་སྤྱོད་ལག་ན་ཟིན་པ་ཆེད་མཁོད་པ་ཐོགས་པ་དང་།
 གསུམ་པ་ན་གྲུ་ཆང་གིས་ཉལ་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། བཞི་པ་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པོ་ཡིས་
 ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་དེ། དེ་ཡང་བང་ཡིས་བཞི་པོའི་གར་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིང་ན། ཡུལ་
 ལམ་སྤངས་ཀྱི་པོ་བྱང་ཡུལ་ལམ་སྤངས་དང་། ལྷོ་ན་ལམ་སྤངས་ཀྱིས་པོའི་པོ་བྱང་
 ལམ་སྤངས་ཀྱིས་པོ་དང་། ལྷོ་ན་སྤྱོད་མི་བཟང་གི་པོ་བྱང་ལྷ་ཆོགས་གཟུགས་དང་།
 བྱང་ན་རྣམ་ཐོས་སྤངས་ཀྱི་པོ་བྱང་ལྷ་ཆོགས་གཟུགས་དང་། དེར་མ་ཟད་གསེར་གྱི་རི་ནི་
 བདུན་པོ་དག་ལ་ཡང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པོའི་ལྷ་གནས་སོ།

གཉིས་པ་ (སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་གནས་)ནི།

ཅ་པ། ལྷོ་ན་པོའི་ཅ་ན་སུམ་ཅུ་གསུམ། །

དེ་ཡི་ངོས་ལ་བརྒྱད་ཁྲིའོ། ། ༤༠

ལྷོ་ན་པོའི་ཅ་ན་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་གནས་སོ། །ཅའི་ཕྱིར་སུམ་
 ཅུ་ཅ་གསུམ་ཞེས་བྲལ་ན། རྣམ་ལྷ་བརྒྱད། དག་པོ་བཅུ་གཅིག་ །ཉི་མ་བཅུ་
 གཉིས། བསྐྱར་གྱི་བྲལ་ཞེས་ལྷོ་ན་པོའི་ཅ་ན་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་སྤང་
 ཅས་བྲལ་བའོ། །ཡང་ན་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་ས་སོགས་ལྷའི་གནས་སུམ་ཅུ་ཅ་
 གསུམ་ཡོད་པས་དེ་སྤང་ཅས་བྲལ། །དེའི་ཆད་ཇི་ལྷ་བྲལ་ན། དེའི་ངོས་རེ་རེ་
 ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱད་ཁྲི། མཐའ་སྐར་ན་སུམ་འབུམ་གྱི་ཁྲིའོ།

ཅ་པ། ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱུགས་པ་བཞི་ལ་ནི། །

ལག་ན་དེ་ཇི་གནས་དབུས་ན། །

བྱང་ཁྲིར་བཞུགས་སྤྱོད་ཅས་པ། །

ངོས་ལ་གྱི་སྒྲིང་ལྷ་བརྒྱུ་པ། ། ༤༡

དཔག་ཆད་ཕྱིར་དང་གཉིས་གསེར་གྱི། །

རང་བཞིན་གཞི་བཟུང་མཆོད་པ་ཡོད། །

དེ་ན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་དེ།

།

ངོས་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱའོ།

། ༦༦

ལྷན་པོའི་ཕྱོགས་མཚམས་བཞི་ན། ཁང་པ་བརྩེགས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ངོས་
ལ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཅ་ལ། དཔངས་སུ་དཔག་ཆད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་དོ། ཁང་གས་
པ་ལས། དཔངས་སུ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་ལྔ་ཡོད་པར་བཤད། ཁང་པ་
བརྩེགས་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ནི། བཞོད་སྤྱོད་ལག་ན་དོ་རྩེ་ལྷ་རྣམས་བག་མེད་པའི་
གནས་ལས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། སུམ་ཙུ་ཅ་གསུམ་གྱི་དབུས་ན་
གྱོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྤྲུག་ཅེས་པ། ངོས་རེ་རེ་ལ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་པ། མཐའ་སྟོར་ན་
བྱི་ཡོད་པ། འཕང་དུ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གཉིས་ངོས་གསེར་གྱི་རང་བཞིན། འོག
གཞི་ཚོན་སྤྲུ་ཅ་གཅིག་གིས་བཟ་བར་བྱས་པ། མནན་ན་ནེམ་བྱེད་པ་བཞེག་ན་
པར་བྱེད་པའི་མཉེན་པ་ཡོད། །དེ་ལ་སྟོ་སྟོང་དུ་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བ་ཡོད་པའི་སྟོ་རེ་
རེ་ལ། སུམ་ཙུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་སྐྱང་བར་བྱེད་པའི་སྐྱང་མ་གོ་བཞོས་གིང་
མཚོན་ཆ་སྤྲུ་ཅ་གསུམ་པ་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད། གྱོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྤྲུག་དེའི་དབུས་
ན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་བཞུགས་གནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཁང་བཟང་ངོས་རེ་
རེ་ལ་དཔག་ཆད་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་པ། མཐའ་སྟོར་ན་སྟོང་། དཔངས་སུ་དཔག་
ཆད་བྱེད་དང་དུག་དང་གཅིག་གི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཡོད། དེ་ལ་བགམ་བརྒྱ་ཅ་
གཅིག་ །དེ་རེ་རེ་ལ་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་བརྒྱ་བརྒྱ། དེ་རེ་རེ་ལ་གནས་ཁང་བདུན་
བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་ལྷའི་བུམ་བདུན་བདུན། དེ་རེ་རེ་ལ་གཡོག་མ་བདུན་བདུན།
དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྲུ་ཅ་བདུན་བདུན་ཡོད་དོ།

ཅ་པ། ཕྱི་རོལ་གིང་རྩ་སྤྲུ་ཅ་གསུམ་དང་།

།

རྩུབ་འཕུར་འབྲེས་ཆལ་དགའ་བས་བརྒྱན།

།

གྱོང་ཁྱེར་བལྟ་ན་སྤྲུག་དེའི་ཕྱི་རོལ་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུ་ཕྱིན་པ་ན། གར་ན་
གིང་རྩ་སྤྲུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ཆལ། ལྷ་ན་རྩུབ་འཕུར་གྱི་ཆལ། རྩུབ་ན་འབྲེས་ཆལ།

བྱང་ན་དགའ་བས་བརྒྱན་པའི་ཆལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཤིང་ན་ལྷ་ཚོགས་
 ཀྱི་ཆལ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན། ཤིང་ན་དང་ཇིང་བྱ་དང་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་
 འབྲས་བུ་ལྷ་ཚོགས་པ་ཡོད་པས་ཤིང་ན་ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་ཆལ་ཞེས་བྱ། ཇིང་བུ་རྩལ་
 འབྱར་དང་ཤིང་དང་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་བརྒྱན་རྣམས་རྩལ་པ་དང་།
 དེར་ཕྱིན་པ་ཅམ་གྱིས་ལུས་སེམས་རྩལ་པར་འབྱར་ཞིང་། བལྟལ་གྱི་པ་ལ་མོས་
 པར་བྱེད་པས་ན། རྩལ་འབྱར་གྱི་ཆལ་ཞེས་བྱ། ཇིང་བུ་འབྲེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 དང་ཤིང་དང་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་གོས་དང་རྒྱ་རྣམས་འབྲེས་ཤིང་།
 ལྷའི་བྱ་དང་བུ་མོ་རྣམས་ཀྱང་འབྲེས་པར་གནས་པས་འབྲེས་ཆལ་ཞེས་བྱ། ཇིང་བུ་
 དགའ་བ་དང་ཤིང་སོགས་དང་ལྷའི་བྱ་དང་བུ་མོ་རྣམས་དགའ་བར་གནས་པས།
 དགའ་བས་བརྒྱན་པའི་ཆལ་ཞེས་བྱའོ།

ཙ་ག། དེ་དག་གི་ནི་ཕྱོགས་པ་ཞིན། །

ཉི་ཤུས་བཅད་ན་ས་གཞི་བཟང་། ། ༧༧

ཆལ་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་པ་ཞིན་དཔག་ཆད་ཉི་ཤུས་བཅད་པ་ན་ས་གཞི་བཟང་པོ་
 པ་ཞི་ཡོད་དོ། ཤར་ན་ཤིང་ན་ལྷ་ཚོགས་པའི་ས་གཞི། ལྷ་ན་རྩལ་འབྱར་གྱི། རྩལ་
 ན་འབྲེས་པའི། བྱང་ན་དགའ་བས་བརྒྱན་པའི་ས་གཞི་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ།

ཙ་ག། བྱང་ཤར་མཚམས་ན་ཡོངས་འདུ་གླེ།

ལྷོང་ཁྱེར་པལ་ན་ལྷུག་དེའི་བྱང་ཤར་མཚམས་ན། ཤིང་ཡོངས་འདུ་ས་
 པ་ཏོག་ཞེས་བྱ་བ། ལྷུར་དུ་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱ་ཟུག་པ། དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཕྱིན་དུ་
 ཕྱོགས་པ། ལལ་ག་ལོ་འདབ་ཀྱིས་དཔག་ཆད་ལྷ་བརྒྱར་ཁྲལ་པ། སྤྱི་སྤྱི་ཕྱོགས་
 ལྷུ་དཔག་ཆད་བརྒྱར་ཁྲལ་ཅིང་། ཇི་ཕྱོགས་མིན་པར་ལྷ་བརྒྱར་ཁྲལ་པ་ཡོད་དོ།
 འོ་ན། མེ་ཏོག་དྲི་ནི་ཇི་ཕྱོགས་མིན་མི་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
 བ། མི་འགལ་དེ། དེ་མིའི་ལྟལ་གྱི་མེ་ཏོག་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་དེ་
 ནི་ལྷ་རྣམས་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་གནས་ཡིན་པས། དཔྱིད་ལོ་མ་སེར་

པོར་བྱར་པའི་ཆེ་དེ་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་པར་འབྱར་སྟུང་
 ཏུ། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འབྱར་བ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་དེའི་
 ཏུང་ན་ཨར་མོ་ནི་གཏུ་བུའི་དོ་ལེབ་ངོས་རེ་རེ་ལ་དཔག་ཆད་ལྟ་བུ་པ། མཐའ་
 ཉིས་བརྒྱུ་ལྟེན་པ་འཕང་དུ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་དུག་དང་གཅིག་གི་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་
 བཙོག་ཡོད་ལ། དེའི་སྤྱིང་དུ་ལྟ་དབང་གི་སེང་གི་དང་ཉེ་དབང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲི་
 བཙམས་ནས་ལྟ་རྣམས་དབྱར་ཆེ་བ་བཞིའི་བར་དུ་གནས་སོ། །དེའི་དྲུང་དུ་སྒྲུང་པོ་
 ཆེ་ས་སྒྲུང་ས་ཀྱི་བུ་སྤྱིད་དུ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་གསུམ་ཁེང་དུ་དཔག་ཆད་གཅིག་མཐའ་
 རྒྱུར་ན་དཔག་ཆད་བདུན་ཡོད་པ། མགོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་སྟུལ་ནས། དབུས་
 མ་ལ་ལྟ་དབང་བརྒྱ་ཕྱིན་གཞན་དག་ལ་ཉེ་དབང་སོ་གཉིས་ལུས་ཕྱིན་པོ་ལ་ལྟ་གཞན་
 རྣམས་ཞེན་ནས། ཨར་མོ་ནི་གཏུ་བུའི་དོ་ལེབ་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱེད་པ་འཆགས་འཛིག་གི་
 རྒྱུང་ལྟར་མཐོགས་པར་འབྱོལ། དེར་སྒྲུང་ཆེན་གྱི་ལུས་བཞག་ནས་ལྟའི་བུ་རྒྱ་འཕྱུལ་
 ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །

ཙུ་གཉིས་ལྟ་བུ་མཆམས་ན་ཆོས་བཟང་ངོ་།

སྤྱིང་ཁྲིར་བཏུ་ན་སྟུག་དེའི་སྤྱིང་བུ་མཆམས་དཔག་ཆད་བཙུག་ཉིས་ཀྱིས་ཆོད་
 པ་ན་ཆོས་བཟང་ལྟའི་མདུན་ས། ཐད་ཀར་དཔག་ཆད་སུམ་བརྒྱ། མཐའ་རྒྱུར་ན་
 དགུ་བརྒྱ་པ། སྤྱིང་ཁྲིར་བཏུ་ན་སྟུག་ལས་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་བཞི་ཕྱིན་དུ་འཕགས་པ་
 ཡོད། འོག་གཞི་དང་ཡང་ཐོག་དང་ཀ་བ་དང་སྤྱི་འདུས་ཀྱི་གདུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཤེལ་ལས་བྱུང་པ། དབུས་ན་བེད་ཅུའི་ཀ་བ་རྩར་བརྒྱད་པ། སྤྱི་འདུས་ཀྱི་གདུང་
 ལ་སྤྱིའི་ཆེ་མོ་ཅམ་ཞིག་མ་རེག་པ། དེ་ན་ཡང་ལྟ་དབང་ཉེ་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཁྲི་ཡོད་
 པ་དེར་ལྟ་རྣམས་འདུས་ནས་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཆོས་སེམས་པར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་(ས་དང་མ་འབྲེལ་བ་)འོ།

ཙུ་གཉིས་ལྟ་བུ་མཆམས་གཞལ་མེད་ཁང་།

སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དེའི་སྤང་ན་འཐབ་བྲལ་ནས་འག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་
 ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འཐབ་བྲལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་མན་
 ཆད་ན་འཐབ་པ་ཡོད་ཅིང་། འདི་ནས་འཐབ་པ་དང་བྲལ་བས་ན་འཐབ་བྲལ་ཞེས་
 བྱའོ། །འདི་མན་ཆད་ན་འཐབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། ལྷ་རྣམས་
 ཀྱང་ལྷ་མིན་དང་འཐབ་ན་གཞན་རྣམས་ལྷ་སྒྲོམ་གྱང་ཅི་དགོས། ལྷ་མ་ཡིན་གྱིས་
 ཀྱང་ལྷ་ལ་འཐབ་པར་རྣམས་དེ། ལྷ་ལ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་འབྲན་བཟོད་པ་དང་
 ལྷའི་གཉེན་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་འཐབ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་མིན་དར་བ་
 ན་ལྷའི་དཔུང་འབྲེལ་ཅིང་། ལྷ་མིན་གྱི་དཔུང་འཕེལ་བར་འབྱར་ལ། ལྷ་མིན་དེ་
 དག་ལྷན་པོའི་ཚུ་མཆམས་གྱི་ཁོང་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར་དུ་གནས་གིང་། དེ་
 རྣམས་ལྷའི་བདུད་ཅི་ལ་སྤྲལ་དོག་དང་། རང་གི་བྱ་ལོ་མེར་སྤུའི་དབང་གིས་དཔུང་
 བྱེ་ཆོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུ་མཆམས་ནས་འཕྲོན་ཏེ་སྤང་གི་རྣམ་མཁའ་ལ་འཕགས་
 ནས་སྤང་མ་ལུ་པོ་རྣམས་དང་རིམ་པ་བཞིན་འཐབ། དེས་བསྐྱོག་མ་རྣམས་པའི་ཆེ་
 རྒལ་ཆེན་བཞིས་ལྷ་དབང་བཟུ་བྱིན་ལ་གསོལ་པ། ཀེའུ་ཤིག་པདག་ཅག་རྣམས་ནི་ལྷ་
 མ་ཡིན་གྱིས་ཤམ་པར་བྱས་པས་གང་གིས་དུས་ལ་བབ་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་
 གསོལ་པ་དང་། ལྷ་དབང་གིས་ལྷ་རྣམས་ལ་གྲོགས་པོ་དག་དེ་ལྟར་བྱར་པས།
 གང་གི་དུས་ལ་བབ་པ་གེས་པར་གྱིས་གིག་ཅེས་བསྐྱོའོ། །དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་རྩལ་
 འབྱར་གྱི་ཆལ་དུ་ཕྱིན་དེ། གཡལ་འབྱེད་པ་ལ་མོས་པར་བྱས་ནས། དཔུང་གི་
 ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་པ་ཁྱེར་ཏེ་རི་རབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་འཐབ་ཅིང་། དེའི་ཆེ་ལྷ་
 མིན་ཤམ་ན་ཚུ་མཆམས་ཐུག་འབྲས། ལྷ་ཤམ་ན་ཕྱོད་ཁྱེར་བལྟ་ན་རྩལ་གི་ནང་དུ་
 བྲོས་ནས་སྒྲོག་ཅོད་པར་བྱེད་དོ། །འཐབ་བྲལ་ལ་མཆེ་མ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྒྲི། ལྷའི་བྱ་
 དང་བྱ་ལོ་རྩུང་རི་སྒྲེའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒལ་ས་
 ཡིན་པ་དང་། དགའ་བ་མཆོག་དང་ལྷན་པས་ན་དགའ་ལྷན་ཞེས་བྱའོ། །རང་གིས་
 སྤྱལ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པས། འཕལ་དགའ་ཞེས་བྱའོ།

གཞན་གྱིས་སྤུལ་པ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་དུ་ཡོང་ས་སྤྱོད་པས་གཞན་
འཕུལ་དབང་གཉེན་ཅེས་བྱའོ། །འདོད་པའི་ལྷ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་གཟུགས་དཀར་པོ་དང་།
དམར་པོ་དང་། སེར་པོ་ཅི་རིགས་པ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ཡང་ཆེད་དུ་བྱས་པ་དང་
མ་བྱས་པ་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་མིའི་གནས་བཞིན་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་དོ།

ཅེའི་ཕྱིར་ཆང་ས་རིས་སོགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱི་པ་མི་དགེ་བ་ལས་ཆང་ས་
ཤིང་། དེའི་རིས་སུ་གདོགས་པས་ན་ཆང་ས་རིས་ཞེས་བྱའོ། །ཆང་ས་པ་ཆེན་
པོའི་མདུན་ན་བུ་མེ་རིག་གཉེན་འདོན་པ་ལྟར་གནས་པས་ན་ཆང་ས་པ་མདུན་ན་འདོན་
ཞེས་བྱའོ། །ཆང་ས་པ་གཞན་གྱི་དང་པོར་སྤྱེས་ཤིང་མཐར་འཁྱེད་ཆང་ས་པ་
གཞན་ལས་ལུས་ཀྱི་པོང་ཆོད་སོགས་ཆེ་བས་ན་ཆང་ས་ཆེན་ཞེས་བྱའོ། །གནས་
གཞན་གྲོང་མ་ལ་ལྷོས་ཏེ་འོད་ཚུ་ཁྱོན་ཆུང་བས་ན་འོད་ཆུང་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ལ་འོད་
ཆད་མེད་པ་ཡོད་པས་ཆད་མེད་འོད་ཅེས་བྱའོ། །གནས་གཞན་མ་ལུས་ལ་འོད་ཀྱིས་
ཁྱབ་པས་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་གཞན་གྲོང་མ་ལ་ལྷོས་ཏེ་སེམས་བདེ་ཆུང་
བས་དགེ་ཆུང་། སེམས་བདེ་ཆད་མེད་པ་ཡོད་པས་ཆད་མེད་དགེ་འདི་ལས་
མཆོག་དུ་ལྟར་པའི་སེམས་བདེ་མེད་པས་དགེ་ཆུས། འདི་ནས་འོག་གཞི་སྤྱིན་ལྟར་
འདབ་ཆགས་པ་མེད་པས་སྤྱིན་མེད། མི་གཡོ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་སྤྱེས་པས་ན་
བསོད་ནམས་སྤྱེས། སོ་སྤྱེ་ལ་འབྲས་བྱ་འདི་ལས་ཆེ་བ་མེད་པས་ན་འབྲས་བྱ་ཆེ་
བ། དེའི་སྤྱང་ན་གནས་གཅོང་མ་ལྟ་ཡོད་ལ། སོ་སྤྱེ་མེད་ཅིང་འཕགས་པ་འབའ་
ཞིག་གནས་པས་གནས་གཅོང་མ། དེ་ཡང་ལྟ་སྤྱོད། གོང་མ་ལས་ཡོན་ཏན་ཆུང་
བས་ན་མི་ཆེ་བ། ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་མེད་པས་ན་མི་གདུང་བ། མཐོང་
བ་ཡོངས་སུ་དག་པས་མཐོང་བས་ན་གིན་དུ་མཐོང་། ལྟ་བ་བཟང་བས་ན་གྲུ་མོ་
སྤང་། འདི་ལས་གནས་གཞན་གྲོང་མ་མེད་པས་ན་འོག་མིན་ནོ། །དེ་དག་གི་
འོག་གཞིའི་ཆད་ཇི་ཅམ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་འཐབ་བྲལ་སོགས་བཞི་རིམ་གྱི་ཆད་ཅམ་
ཟེས། ཁ་ཅིག་གོང་མ་གོང་མ་ཉིས་འབྱུང་གྱིས་ཆེ་བས་འཐབ་བྲལ་སོགས་བཞི་

ཡང་ཉིས་འབུར་རོ་ཞེས་ཟེེ། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྒྲིང་བཞི་པ་ཙམ་དང་།
གཞན་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་གསུམ་ཙམ་ཞེས་ཟེེ། ཁ་ཅིག་བསམ་གཏན་
དང་པོ་སྒྲིང་གསུམ་ཙམ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཆད་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེེ། འོ་ན།
འདོད་ལྷ་རྣམས་འཁྲིག་པ་སྤྱོད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས།

ཅ་ག། འདོད་པ་སྤྱོད་པ་དུག་ཡིན་ན། ། ༤༥

གཉིས་གཉིས་འབྱུང་དང་ལག་བཅངས་དང་། །

དགོད་དང་བལྟས་པས་འཁྲིག་པ་ཡིན། །

འདོད་པ་སྤྱོད་པ་དུག་ཡོད་པ་ཡིན་དེ། ལྷ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་། སུམ་
ཅུ་ཅུ་གསུམ་པ་གཉིས་དབང་པོ་གཉིས་སྤྱོད་པ་དང་། འཐབ་བྲལ་པ་འབྱུང་པ་དང་།
དགའ་ལྷན་པ་ལག་པ་བཅངས་པ་དང་། འབྲུལ་དགའ་བ་ཤོད་པ་དང་། གཞན་
འཕྲུལ་དབང་གྱིད་པ་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་འཁྲིག་པའི་གདུང་བ་སེལ་བར་གྱིད་པའི་ཕྱི་
ཕྱི་བྲག་སྒྲུབ་ན་ལེ ཇི་སྲིད་ལུལ་གང་གསལ་ཆེ་བ་དེ་སྲིད་དུ་འདོད་ཆགས་ཀྱང་གསལ་
ཆེ་བས་ཐམས་ཅད་དབང་པོ་གཉིས་སྤྱོད་ཁོ་ན་འོ། །འདིར་བསྟན་པ་ནི་འཁྲིག་པའི་
ལུན་ཆད་བསྟན་པའོ་ཞེས་ཟེེ། དེ་ཡང་དབང་པོའི་སྒྲོན་སྤྱོད་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་
ས་ཐོན་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །ལྷ་རྒྱས་དེ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན། ལྷ་འི་བྱ་དང་བྱ་མའི་ཐ་སྟངས་
ཇི་ལྟར་འཛོག་ཅེས། ལྷ་གང་གི་པར་དུ་བྱ་དང་བྱ་མ་སྒྲིས་པ་ལ་ལྷ་འི་བྱ་དང་བྱ་མ་ཐ་
སྟངས་གྱིད་དོ། འོ་ན། བོང་ཆོད་ཇི་ཙམ་སྒྲེ་ཞེས།

ཅ་ག། བྱིས་པ་ལོ་ལྷ་ལོན་པ་ནས། །

ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལྷ་བུའི་བར། ། ༤༦

དེ་དག་དུ་སྒྲིབ་གཟུགས་ཅན་རྣམས། །

ཀུན་ཇོགས་གོས་དང་བཅས་པ་ཉིད། །

ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་ཀྱི་བྱིས་པ་ལོ་ལྷ་ལོན་པ་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ལྷ་བུའི་བར་
འདོད་ལྷ་དུག་པོ་དེ་དག་དུ་རིམ་བཞིན་སྒྲིབ་ གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་བོང་ཆོད་

ཀུན་ཚྭ་གས་ཤིང་། རོ་ཆ་ཁྱེལ་ཡོད་གས་ཆེ་བས་གས་དང་བཅས་དེ་སྒྲིབ་ཉིད་ཡིན།
འདོད་ཁམས་པ་རྣམས་ནི་རོ་ཆ་དང་ཁྱེལ་མེད་གས་ཆེ་བས་གཅེར་བུར་སྒྲིབ། འོན་
ཀྱང་དམིགས་བསལ་ཁ་ཅིག་མ་གཏོགས་སོ།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་ནི། མདོ་ལས་འདོད་པ་སྒྲིབ་གསུམ་གསུངས་ན།
དེ་དག་གང་ཞིན།

ཅ་ག། འདོད་པ་སྒྲིབ་གསུམ་པོ་ནི། །

འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་བཅས་རྣམས། ། ༡༠

བདེ་བ་སྒྲིབ་གསུམ་པོ་ནི། །

བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་ས་དག་ཡིན། །

མདོ་ལས། འདོད་པ་སྒྲིབ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་དང་མིར་
བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མི་དང་ལྷ་རིས་བཞི་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་སྒྲིབ་
བ་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤར་ཇི་ལྷར་བྱུང་བ་ལ་འདོད་པ་ལྷར་ཡོངས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར།
འབྲུལ་དགའ་བ་ཆོས་ཅན། འདོད་པ་སྒྲིབ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། སང་གིས་སྒྲུལ་པ་
ལ་ཇི་ལྷར་འདོད་པ་ལྷར་ཡོངས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་པ་ཆོས་
ཅན། འདོད་པ་སྒྲིབ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་སྒྲུལ་པ་ལ་གཞན་དང་མཉན་
མོང་དུ་ཇི་ལྷར་འདོད་འདོད་དུ་ཡོངས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བདེ་བ་སྒྲིབ་པ་
གསུམ་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞིན། མདོ་ལས། བདེ་བ་སྒྲིབ་གསུམ་གསུངས་
པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེད་བས་ས་དག་ཡིན་ཏེ།
རིམ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་མི་དག་བས་དཔེན་པ་ལས་སྒྲིབ་པའི་བདེ་བས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་
ཤིང་སྒྲུབ་བསྐལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་སྒྲིབ་འབྲུག་པ་དང་བྲལ་བའི་
བདེ་བས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་ཤིང་སྒྲུབ་བསྐལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་
བྲལ་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་སྒྲུབ་བསྐལ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། འོན་པས་མ་
གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་དགའ་བདེ་མེད་པས་བདེ་བ་སྒྲིབ་པ་མིན་པར་འབྱུར་རོ།

ཞིན། རྒྱ་མེད་དེ། དངོས་པོ་སྐུ་གྲིང་ལོ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་བྱིས་
ལོ་ན་པ་ནས་ཁ་ཉན་གྱི་པར་ཐག་ཅི་ཙམ་ཞིན།

ཅ་པ། བཀྲས་ཀྲས་བཀྲས་འཕྲི་སྤྲིད་པ། །

དེ་ནས་དེ་ཡི་གོང་དེ་སྤྱིད། ། ༧༡

ཕྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་འོ་ཅ་བའི་གནས་པང་རིམ་བཞི་པ་ནས། གནས་འོག་
མ་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་གི་བར་ལ་དཔག་ཆད་བཞི་ཁྲི་ཡོད་ལ། དེ་ལ་རི་སྟོང་ཡོད་པ་དེ་
ནས་དེའི་ཁོང་མ་སྐུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའི་བར་ལ་ཡང་དེ་སྟོང་ཡོད་དོ། །གནས་འོག་
མ་གསུམ་ཅད་འཇམ་བུ་སྒྲིང་ལ་གཤིས་པར་བུའོ། །འོ་ན། འོག་མས་གོང་མར་
ཕྱིན་ནས་གོང་མ་མཐོང་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཅ་པ། རྩེ་ལྷུང་པལ་ན་བརྟེན་མ་གཏོགས་པ། །

དེ་དག་གོང་མ་མཐོང་བ་མིད།

ཨང་གིས་རྩུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པའམ། རྩུ་འཕྲུལ་ཅན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མ་
 བདོགས་པ་འོག་མ་དེ་དག་གིས་གོང་མར་ཕྱིན་ནས་གོང་མ་མཐོང་བ་མེད་དེ། གོང་
 མར་འབྲེལ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། རྩེང་དང་པོ་དང་། རྩེང་གཉིས་པ་
 དང་། རྩེང་གསལ་ཞེས་བཞུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞིན།

ཅ་པ། སྒྲིང་པའི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་།

ཅི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྟ་དང་། ། ༣

ཆངས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྤང་ལ་ནི།

སྒྲིང་ནི་སྤྱི་ལུང་ཡིན་པར་འདོད།

དེ་སྟེང་ལ་ནི་སྟེང་གཉིས་པ།

བར་མའི་འཛིན་རྟེན་ཁམས་ཡིན་ནོ། ། ༥༣

དེ་ལྟར་ལ་ནི་ལྟར་གསུམ་མོ།

མཉམ་ད་འཛིག་ཅིང་འབྱུང་བ་ཡིན། །

སྒྲིང་བཞི་པ་དང་ཉི་ཟླ་དང་རི་རབ་དང་ནི་འདོད་ལྟ་དང་ཆང་ས་པའི་འཛིག་
 རྟེན་སྒྲིང་ལ་ནི། སྒྲིང་གྱི་ཡུད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། སྒྲིང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྒྱུའི་
 ཡུད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་གྱི་ཡུད་དེ་སྒྲིང་ལ་ནི་སྒྲིང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་ཡིན་དེ། སྒྲིང་གསུམ་གྱི་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་
 བར་མ་དེ་སྒྲིང་ལ་ནི་སྒྲིང་གསུམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲིང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆེ་ཤོས་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་ལྟེར་ལ་སྐབས་པའི་སྒྲིང་གྱི་འཛིག་
 རྟེན་ནི། མཉམ་དུ་འཛིག་ཅིང་འཆགས་པའི་ཆེ་ཡང་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཞར་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཆད་)ལ། ལུས་ཆད་དང་། ཆེ་ཆད་
 གཉིས། དང་པོ་(ལུས་ཆད་)ནི། སྒྲིང་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཆད་ངེས་པ་བཞིན་དུ།
 སེམས་ཅན་ལ་ཡང་ཆད་ངེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། འཇམ་བུ་སྒྲིང་པ་རྣམས་གྱི་ཆད། ।
 སྒྲིང་བཞི་པ་དང་ཕྱིད་དང་བཞི། । ལྟ
 བར་དང་བལང་སྒྲིང་དང་ནི། ।
 དྲང་ཞེས་བྱ་བ་ཉིས་འབྱུར་བསྟེན། ।

ངན་སོང་བའི་ལུས་ཆད་ངེས་པ་མེད་པས་འདིར་མི་འཆད་ལ། བདེ་འབྱོ་
 ལ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མི་རྣམས་གྱི་ལུས་གྱི་ཆད་ནི། ཆད་དང་ལྟན་
 པའི་སྒྲིང་བཞི་པ་དང་། སལ་ཆེ་བ་ལ་ཕྱིད་དང་བཞི་རེ་ཡོད། བར་དང་བལང་
 སྒྲིང་དང་ནི་དྲང་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་ཉིས་འབྱུར་ཉིས་འབྱུར་བསྟེན་པས། སྒྲིང་བརྒྱད་དང་
 བརྒྱད་པ་དང་སུམ་ཅུ་སྟོ་གཉིས་ཡོད་དོ།

ཅུ་བ། འདོད་དང་ལྟན་པའི་ལུས་ལ། ।
 བཞི་ཆ་ནས་ནི་རྒྱུང་བྱུགས་དག ། ལྟ
 ཕྱིད་དང་གཉིས་གྱི་བར་དུ་བསྟེན། ।

འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་དྲུག་གི་ལྷ་ས་ཆད་ནི། རིམ་པ་བཞིན་གྱི་བྱུང་བ་
 གྱི་བཞི་ཆ་ནས་ཕྱིད་དང་གཉིས་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་དོ།

གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་ས་ཆད་ནི།

ཅ་པ། གཟུགས་ཅན་དང་པོ་དཔག་ཆད་ཕྱིད། ।

དེ་ལི་གོང་མ་ཕྱིད་ཕྱིད་བསྐྱེད། ।

འོད་རླང་རྣམས་གྱི་ལྷ་གྲག་ཡན་ཆད། । ༡༧

ལྷ་ས་ནི་ཉིས་འབྱུར་ཉིས་འབྱུར་དྲེ། ।

ཐྱིན་མེད་དཔག་ཆད་གསུམ་དོར་པོ། ।

གཟུགས་ཅན་དང་པོ་ཆད་ས་རིས་པ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་དང་། དེ་ལི་གོང་མ་
 འོད་རླང་མན་ཆད་གོང་ནས་གོང་དུ་དཔག་ཆད་ཕྱིད་ཕྱིད་བསྐྱེད་ལ། འོད་རླང་
 རྣམས་གྱི་ལྷ་གྲག་ཡན་ཆད་ལྷ་ས་ནི་ཉིས་འབྱུར་ཉིས་འབྱུར་དྲེ། དེ་ལྷ་རྣམས་ཐྱིན་མེད་
 པའི་ལྷ་ས་ལ་དཔག་ཆད་བཟུང་དང་ཉེར་བཟུང་དུ་འབྱུར་པ་ལས། ཐྱིན་མེད་པ་དཔག་
 ཆད་གསུམ་དོར་ནས་བཟུང་དང་ཉེར་ལྷོ། །འདོར་བའི་བྱ་མཆན་ཅི་ཞེ་ན། ཁ་
 ཅིག་ཅིས་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་ལས་གྱི་དབང་གིས་དོར་པོ།

གཉིས་པ་(ཆེ་ཆད་)ལ། དངོས་དང་། ཞར་ཕྱུང་གཉིས། དང་པོ་(དངོས་
 ལ་)མཐོ་རིས་གྱི་ཆེ་ཆད་དང་། རན་སོང་བའི་ཆེ་ཆད་གཉིས། དང་པོ་(མཐོ་
 རིས་གྱི་ཆེ་ཆད་)ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ལྷ་ས་ཆད་ངེས་པ་བཞིན་དུ་ཆེ་ཆད་ཀྱང་ངེས་
 སམ་ཞེ་ན།

ཅ་པ། ལྷ་མི་སྣ་པ་ཆེ་ཕྱིད་ནས། ।

གཉིས་ན་ཕྱིད་ཕྱིད་སྐྱང་ས་པའོ། । ༡༨

འདོན་མ་ངེས་ཐ་མར་ནི། ।

ལོ་བཟུང་དང་པོ་དཔག་དུ་མེད། ।

ཕྱ་མི་ལྷན་ན་ཆེ་སྤྱང་ཐུབ་སྟེ། རྒྱལ་དང་ཤར་གཉིས་ན་ཕྱིད་ཕྱིད་སྤངས་
པས་ལྷ་བརྒྱ་དང་ཕྱིད་དང་སྤྱུམ་བརྒྱའོ། །འཇམ་མཁའ་འདི་ན་མ་དེས་དྲེ། ཐ་
མར་ནི་ཆེ་ལྷ་བརྒྱ་པ་དང་། དང་པོ་ཆེ་ལྷ་དཔག་མེད་ཐུབ་པའི་ཕྱི་པ།

ཅ་ག མི་རྒྱམས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་བརྒྱལ། །

འདྲོད་པ་དག་གི་ལྷ་རྒྱམས་ལས། ། ༡༥

འོག་མ་དག་གི་ཉན་ཞག་གཅིག་ །

དེས་ན་ཆེ་ལྷ་བརྒྱའོ། །

གོང་མ་གཉིས་ཀ་གཉིས་འབྱར་པ། །

འདྲོད་ལྷའི་ཆེ་ཆད་ནི་མི་རྒྱམས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་བརྒྱལ། འདྲོད་པ་དག་གི་ལྷ་
རྒྱམས་ལས་འོག་མ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་པ་དག་གི་ཉན་ཞག་གཅིག་ དེ་གསུམ་ལྷ་ལྷ་
བ་གཅིག་ དེ་བརྒྱ་གཉིས་ལྷ་ལྷ་གཅིག་དུ་བྱས་པ་དེས་ན་རང་ལྷ་ལྷ་བརྒྱའོ། །གོང་
མ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཞག་དང་ཆེ་གཉིས་ཀ་གཉིས་འབྱར་དུ་བསྐྱེད་
དོ། །གཉེན་གོང་འཇིན་ཡན་ཆད་ན་ཉི་ལྷ་མེད་པས་ཉན་མཆན་གྱི་རྒྱམ་གཞག་དང་།
སྤང་བའི་བྱ་བ་མེད་པར་འབྱར་རྟེན་ཞེས། སྤྱོན་མེད་དེ། ཉི་ལྷ་མེད་ཀྱང་བྱ་སྤང་
འབྱེན་མི་འབྱེན་དང་། གཉིད་གྲོ་བ་སངས་མ་སངས་དང་། མེ་དྲོག་ཁ་འབྱེད་
འཇམ་ལས་ཉན་མཆན་གྱི་ཐ་སྤྱད་དང་ལུས་ལས་འདྲུང་བའི་ཕྱི་པ། གཟུགས་
ཅན་གྱི་ཆེ་ཆད་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ཉན་མཆན་མེད་པས་ཆེ་ཆད་མི་
དྲོགས་པར་འབྱར་རྟེན་ཞེས།

ཅ་ག གཟུགས་ཅན་ཉན་མཆན་མེད་ཆེ་ནི། ། ༡༦

རང་ལུས་གཞལ་བའི་བསྐྱལ་བ་ཡིས། །

སྤྱོན་མེད་དེ། གཟུགས་ཅན་ན་ཉན་མཆན་མེད་ཀྱང་། ཆེ་ཆད་ནི་རང་
ལུས་གཞལ་བའི་དཔག་ཆད་ཀྱི་གྲངས་བཞིན་དུ་བསྐྱལ་བ་ཡིས་འཇམ་ལས་མེད་ཕྱི་པ། ཇི་
ལྟར་ན་གཟུགས་ཅན་དང་པོ་བསྐྱལ་བ་ཕྱིད། དེ་ཡི་གོང་མ་ཕྱིད་ཕྱིད་བསྐྱེད། འདྲོད་

པ་ཡིན་ནི། །རབ་དྲུ་ཆ་བས་བར་བསྐལ་ཕྱིད་དང་། མནར་མེད་པས་བར་གྱི
བསྐལ་པ་གཅིག་གོ།

དུང་འབྲེའི་ཆེ་ཆད་ནི།

ཅ་བ།དུང་འབྲེ་རྣམས། །

མཆོག་རིང་བསྐལ་པའི་.....། །

ཐུང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་ལ། མཆོག་དྲུ་རིང་བས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ཐུབ་
པ་ཡིན་ནི། མདོ་ལས། གྲུའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་
པར་གནས་ཤིང་ས་འཛིན་པ། དྲུའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་མཁའ་ཤིང་གིས་ཀྱང་འབྱོན་པར་མི་
རུས་པ། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གཡུལ་སོ་སོར་ཉམས་སུ་རྒྱུང་བར་བྱེད་པ་གྲི། དེ་
དག་གང་ཞིང་། འདི་ལྷ་གྲི། གྲུའི་རྒྱལ་པོ་དག་འཛོལ་དང་། ཉི་དག་འཛོལ་དང་།
རྩ་མཐོ་དང་། བཏང་བརྒྱུད་དང་། ཡིད་ལས་སྦྱིས་དང་། ཡུལ་འཁོར་རྒྱུང་
དང་། རྣལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ཨི་ལའི་འདབ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱི་ས་
ཡི་དྲགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི།

ཅ་བ།ཡི་དྲགས་རྣམས། ། 43

ལྷ་བ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལྟ་བུ། །

དྲིལ་བྱངས་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། །

དྲིལ་གཅིག་ཕྱང་བས་ཟད་བྱུར་པ། །

ཚུ་བུར་ཅན་གྱི་ཆེ་ཡིན་ནི། ། 43

གཞན་གྱི་ཆེ་ནི་ཉི་ཤུས་བསྐྱུས། །

མི་ལྷ་བ་གཅིག་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དྲུ་བརྩིས་པའི་ལོ་ལྟ་བུ་རྒྱུ། །ཐང་དམུལ་
གྱི་ཆེ་ཆད་ནི། དྲིལ་གྱི་རྒྱངས་མ་ག་རྣམས་ཤིང་དྲིལ་ཁལ་བརྒྱད་ཅུ་ཤིང་བཞིག་གི་ནང་
ནས། ལོ་བརྒྱ་བརྒྱ་ཞིང་དྲིལ་གཅིག་ཕྱང་བས་ཟད་པར་བྱུར་པ་དེ་ནི་ཚུ་བུར་ཅན་གྱི་

ཆེ་ཆད་ཡིན་ནོ། །ཁལ་ན་ཆུ་ཕྱར་དོལ་པ་ཅན་ལ་སྟགས་པའི་ཆེ་ཆད་ནས་གོང་དུ་ཉི་
ཤུ་ཉི་ཤུས་བསྐྱར་རྟོ།

གཉིས་པ་(ཁར་ཕྱར་)མི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆེ་ཆད་ཐུག་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། ལྷ་མི་སྟན་མ་གཏོགས་པར་འཆོ།

ཤར་ལྷ་མི་སྟན་པ་མ་གཏོགས་པ་དུས་མ་ཡིན་པར་འཆོ་བ་ཡོད་ལ། ལྷ་མི་
སྟན་པས་ཆེ་ཆོང་ཐུག་པར་ངེས་དེ་ལས་ཀྱི་རྟུས་པ་བསམ་གྱི་མི་ཁྲུག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆེ་ཆད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུག་དུ་བཤད་པ་ལ། རྩམ་པའི་དང་པོ་མདོར་
བསྟན། རྩམ་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)མི། སེམས་ཅན་
ཀྱི་གནས་དང་ལུས་ཆད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཁྱུང་བྱང་ཐུགས་དང་དཔག་ཆད་
ཀྱིས་བཤད་ལ། ཆེ་ཆད་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ལོ་དང་བསྐལ་པ་ལ་སྟགས་པའི་ལྷ་
ནས་བཤད་ན། དེ་དག་ཀྱང་མིང་གི་ལྷ་ནས་འཛེག་ལ། དེ་ཉིད་འཆད་པ་སྐབས་
སུ་བབ་པས་དེ་དག་བཤད་པར་བྱའོ།

ཅ་ག། བཟུགས་མིང་དུས་མཐའ་དུལ་ཡིག་དང་།

སྐད་ཅིག་.....།

བཟུགས་ཀྱི་རྒྱུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་དུལ་ཕྱ་རབ་ཡིན་ལ། དེ་བསམས་པ་
ལས་རྒྱང་ཐུགས་དང་དཔག་ཆད་འབྱུག། མིང་གི་མཐར་ཐུག་པ་ཡི་གེ་ཡིན་པས།
དེ་བསམས་པ་ལས་སྟོ་ཀ་དང་རབ་བྱེད་དང་བསྟན་བཅས་འབྱུག། དུས་ཀྱི་ཐུང་བའི་
མཐར་ཐུག་པ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། དེ་བསམས་པ་ལས་ཞག་དང་རྩ་བ་དང་ལོ་དང་
བསྐལ་པ་ན་མས་འབྱུག་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཆད་དེ་ཉིད་ཐུས་པར་བཤད་པ་)ལ། རྩལ་བཟུགས་ཀྱི་ཆད་
དང་། དུས་ཀྱི་ཆད་གཉིས། དང་པོ་(རྩལ་བཟུགས་ཀྱི་ཆད་)མི། བཟུགས་ཀྱི་
རྒྱུང་མཐའ་དུལ་ཕྱ་རབ་བསམས་པ་ལས་རྒྱང་ཐུགས་སྟགས་ཇི་ལྟར་འབྱུག་ཅེ་ན།

ཅ་ག།ཕྱ་རབ་དུལ་དང་ནི།

རྩལ་ཕྱན་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། |
 ལྷགས་ཆུ་རི་བོང་ལྷག་དང་སྒང་། |
 ཉི་ཟེར་རྩལ་དང་སྒྲོམ་དང་། |
 དེ་ལས་ཕྱང་དང་དེ་བཞིན་དུ། | ༥༥
 སོར་ཆིགས་ཞེས་ཕྱ་ཁོང་བདུན་བརྒྱུད། |
 སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་བྲ། |
 བྲ་བཞི་ལ་ནི་གཞུ་གང་ངོ། |
 དེ་དག་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ནི། | ༥༦
 རྩང་བྲགས་དེ་ལ་དཔོན་པར་འདོད། |
 དེ་བརྩན་དཔག་ཆད་ཅེས་ཕྱོ། |

རྩལ་ཕྱ་རབ་དང་། རྩལ་ཕྱན་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ། ལྷགས་རྩལ་དང་།
 ཆུ་རྩལ་དང་། རི་བོང་གི་རྩལ་དང་། ལྷག་རྩལ་དང་། སྒང་རྩལ་དང་།
 ཉི་ཟེར་གྱི་རྩལ་དང་། སྒྲོམ་དང་། དེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཤིག་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ནས་དང་། སོར་ཆིགས་ཞེས་ཕྱ་ཁོང་ནས་ཁོང་དུ་བདུན་བདུན་དུ་བརྒྱུད།
 སོར་མོ་ཉི་ཤུ་བཞི་ལ་བྲགང་། བྲ་བཞི་ལ་གཞུ་གང་། གཞུ་འདོམ་དེ་དག་ལྟ་བུ་
 རྣམས་ལ་ནི་རྩང་བྲགས་གཅིག ཁྱོང་ལས་དེ་ཙམ་ཞིག་འཕགས་པ་དེ་ལ་དཔོན་
 པར་འདོད། རྩང་བྲགས་དེ་བརྩན་ལ་དཔག་ཆད་ཅེས་ཕྱོ།

གཉིས་པ་(དུས་ཀྱི་ཆད་)ལ། ལོ་བཤད། བསྐལ་པ་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་(ལོ་བཤད་པ་)ནི། རྩང་ཅིག་མ་བསམས་པ་ལས་ལོ་དང་བསྐལ་པ་འབྱུང་བའི་
 རྩལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས།

ཅ་བ། རྩང་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ། |
 དེ་ལོ་རྩང་ཅིག་དེ་དག་ཀྱང་། | ༥༧
 དུག་ཅུ་ལ་ནི་ཐང་གཅིག་གོ། |

ཡུང་ཙམ་ཉིན་ཞག་རྩ་གསུམ་ནི། ।

གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་བུ་ལ། ।

ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པ་ཡི། । ༥༥

རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་། ।

དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་། དེའི་སྐད་
ཅིག་མ་དེ་དག་ཀྱང་དུག་ཅུ་ལ་ཐང་གཅིག་། ཐང་གཅིག་དང་ཡུང་ཙམ་དང་ཉིན་ཞག་
གསུམ་ནི། གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུ་ར་བསྐྱར་བས་རྩ་བ་གཅིག་། འོན་ཀྱང་རྩ་བ་
ཐམས་ཅད་ཐུབ་པར་མ་ངེས་པས། ཞག་མི་ཐུབ་དང་བཅས་པའི་རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་
ལོ་གཅིག་གོ། ।

གཉིས་པ་(བསྐྱལ་པ་བཤད་པ་)ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལས་བྱང་བའོ།
དང་པོ་(དངོས་)ལ། བསྐྱེ། བཤད་དོ། དང་པོ་(བསྐྱེན་པ་)ནི།

ཙ་ག། བསྐྱལ་པ་རྣམ་པ་མང་བཤད་པ།

བསྐྱལ་པ་རྣམ་པ་མང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་དེ། འཇིག་པའི་བསྐྱལ་པ།
འཆགས་པའི་བསྐྱལ་པ། བནས་པའི་བསྐྱལ་པ། བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བཤད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ། འཇིག་། འཆགས། བནས། བསྐྱལ་
པ་ཆེན་པོའོ། དང་པོ་(འཇིག་པ་)ནི། བསྐྱལ་པ་རྣམ་པ་མང་བཤད་པ། ཞེས་
བཤད་ན། འཇིག་པའི་བསྐྱལ་པ་སོགས་གང་ཞེ་ན།

ཙ་ག། འཇིག་པའི་བསྐྱལ་པ་དམུལ་བ་ཡི། ।

སྤྱིད་པ་མེད་ནས་སྤྱོད་ཟད་པ། । ༥༦

འཇིག་པའི་བསྐྱལ་པ་ནི། མནར་མེད་པའི་དམུལ་བའི་སྤྱིད་པ་སེམས་ཅན་
མེད་པ་ནས་བཟུང་སྤྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཟད་པའི་བར་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་མནར་མེད་
དུ་སེམས་ཅན་སྤྱོད་འཕྲོ་ཆད་པ་དང་། འཇམ་བུ་གླིང་པའི་མི་རྣམས་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྱི་

བར་འཕེལ་བ་དང་། བན་པོ་མཛུགས་པ་དང་། འཛིན་པའི་མགོ་རྩུམ་པ་
 རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་། དེའི་ཆེ་མཉམ་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་ཆེ་མཉམ་ཕྱིན་ནས་
 འཆི་འཕོ་བར་འབྱུང་། མཉམ་མེད་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱི་ལས་བསལ་ནང་། འཛིན་
 རྒྱུ་ཁམས་གཞན་གྱི་དཔྱལ་བར་སྒྲིམ་པར་འབྱུང་། དཔྱལ་བ་གཞན་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་དང་།
 བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུང་འབྲོ་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་དང་། ཡི་དཔལ་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
 འབྱུང་། ལྷ་མའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་དུང་འབྲོ་དང་ཡི་དཔལ་ནི་དེ་དག་དང་མཉམ་དུ་
 དེ་ལྟར་འབྱུང་། དེ་ནས་འཛམ་གྲུབ་པའི་མི་ཞིག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ཐོབ། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཨོམ་དབེན་པ་ལས་སྒྲིམ་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་
 བཞི་བདེ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བརྗོད་པ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྒྲིམ། དེ་ནས་ཤིང་བཞིན་ཤར་དང་
 རུབ་དང་བ་ལང་སྤྱོད་པས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དང་། སྤང་སྒྲུ་མི་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་ཕྱི་སྤྱི་བ་པ་
 ཅན་ཡིན་པས། ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་མི་སྤྱོད་པས། ཕྱི་ལ་འདོད་
 ལྷར་སྒྲིལ། འདོད་ལྷ་དུག་ཀྱང་ཤིང་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ཐོབ་སྒྲིམ། དེ་ལས་ལངས་ནས་ཨོམ་ཏྲོ། དབེན་པ་ལས་སྒྲིམ་པའི་དགའ་
 བ་དང་བདེ་བ་འདི་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བརྗོད་པ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས། ཆོས་ཉིད་
 ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་ཆེ་ཆངས་ཤིས་སུ་སྒྲིམ། དེ་ནས་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་པ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཐོབ། དེ་ལས་ལངས་ནས་
 ཨོམ་ཏྲོ། ཇིང་ཇིང་འཛིན་ལས་སྒྲིམ་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་འདི་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ནི་
 ཞེས་བརྗོད་པ་གཞན་གྱིས་ཐོས་ནས། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པ་ཐོབ་ཆེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྒྲིམ། དེ་དག་ལ་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བཅུ་དག །དེའི་ཆེ་
 ལྷ་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་དུས་དུས་སུ་ཆར་འབེབས་པ་མེད་པས། འཛམ་གྲུབ་ཁྱི་རྩི་ཤིང་
 རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་སྒྲིམ་པར་འབྱུང་། དེ་ནས་དུས་ལྷན་ཤིང་མི་ཞིག་ནས། ཆེས་
 ཆ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་ཤར་ནས། རྒྱ་ཕྱོད་དང་ལྷིང་ཀ་རྒྱལ་སྤྱི་མཉམ་པར་འབྱུང་དེ་

ནས་ཉི་མ་གསུམ་པ་ཤར་ནས། རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་ཆེན་པོ་དག་སྐམ་པར་འབྱུང་
 དེ་ནས་ཉི་མ་བཞི་པ་ཤར་ནས་མཚོ་མ་རྩོས་པ་ཡང་སྐམ་པར་འབྱུང་། དེ་ནས་ཉི་
 མ་ལྔ་པ་ཤར་ནས་ཕྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཡང་སྐམ་པར་འབྱུང་། དེ་ནས་ཉི་མ་དྲུག་པ་
 ཤར་ནས་སྤྲིང་བཞི་རི་རབ་དང་བཅས་པ་དུ་བར་འབྱུང་བར་འབྱུང་། དེ་ནས་ཆེས་ཆ་
 བའི་ཉི་མ་བདུན་པ་ཤར་ནས། མེ་ལྷེ་གཅིག་དུ་འབར་ཞིང་སྤྲིག་པར་འབྱུང་། དེས་
 རྒྱུན་ཀླུ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་བསྐྱུས་གྱི་མེས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 གཞུལ་མེད་ཁང་སྤྲིང་པ་དེ་སྤྲིག་པར་འབྱུང་། འདྲོད་པའི་མེས་མ་ཡིན་དེ། ས་
 བྱ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་བར་བསྐྱུལ་གཅིག་གྱེ། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་
 ལ་བར་བསྐྱུལ་གྱི་ཤུལ། །དེ་ཡང་མེས་འཇིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། རྒྱུ་འཇིག་
 ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བས། ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཐོབ་
 རྟེན་བསམ་གཏན་གསུམ་པར་གྱེ་ལ། རྒྱུ་གི་འཇིག་ན་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་བས།
 ཆོས་ཉིད་གྱི་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་རྟེན་བསམ་གཏན་བཞི་པར་གྱེ་ལ།
 གཉིས་པ་འཆགས་པའི་བསྐྱུལ་པ་ནི།

ཅ་བ། ཆགས་པ་དང་པོ་རྒྱུ་ནས་ནི། །

དཔྱུལ་བའི་སྤྲིད་པའི་བར་དུ་ལོ། །

དང་པོའི་རྒྱུ་འཇམ་བུལ་བ་ནས་བཟུང་ནས་ནི་མཉམ་མེད་པའི་དཔྱུལ་
 བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་སྤྲིད་པའི་བར་དུ་ལོ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནམ་མཁའ་སྤྲིང་པར་
 ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་ཐུ་ལྷས་སུ་བྱུར་པའི་རྒྱུ་འཇམ་པོ་ལངས།
 དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྲོད་གྱི་འཇིག་རྟེན་འཆགས་པར་མི་རྒྱས་པས། ཆངས་རིས་ནས་བཟུང་
 རྟེན་འབྲུབ་བྱུལ་བའི་བར་རྒྱམས་ཆགས། དེ་ནས་ཐུར་གྱི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལོ་ལྷངས་དུ་མའི་
 བར་དུ་འཁྲིགས་ནས། འོག་གཞི་རྒྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་
 བར་མས་རིམ་ནས་འཆགས། དེ་དག་ལ་བར་བསྐྱུལ་གཅིག་ དེ་ནས་འོད་གསལ་
 བའི་སེམས་ཅན་ཆེ་དང་བསྟོད་ནམས་དང་ལས་ཟད་པ་ཞིག་ ཆངས་པའི་གཞུལ་

མེད་ཁང་སྒྲིང་པར་སྒྲིལ། བ་མར་ཞིག་པ་དེ་དང་པོར་འཆགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་
 རྒྱུ་ལ། དེ་ནས་འཇམ་བུ་སྒྲིང་པའི་བར་ན་མས་ཟིམ་གྱིས་འབྲུག། དེའི་ཆེ་འཇམ་
 བུ་སྒྲིང་པའི་མི་ན་མས་ཇུས་དེ་སྒྲིབ་དང་། དགའ་བ་ཟས་སུ་ཟ་བ་དང་། ལུས་
 ལས་འོད་འབྱུང་བ་དང་། ཇུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཆེ་ལོ་
 དཔག་དུ་མེད་པ་ཐུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྒྲིལ་
 པའི་བར་ལ་བར་བསྐལ་བ་ཅུ་དགའོ། །དེའི་ཆེ་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་
 མར་འབྱིབ་པ་དང་། མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྒྲིལ་པ་དང་། འཆགས་
 པའི་མཇུག་ཇོགས་པ་དང་། བནས་པའི་མགོ་རྩམ་པ་དུས་མཉམ་མོ།
 བསུམ་པ་བནས་པའི་བསྐལ་པ་ནི།

ཅ་ག། བར་གྱི་བསྐལ་པ་དཔག་མེད་ནས། །
 ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་ལོ། ། ༩༠
 དེ་ནས་ཡར་སྒྲིལ་མར་འབྲི་བའི། །
 བསྐལ་པ་གཞན་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དང་། །
 ཡར་སྒྲིབ་ནི་གཅིག་ཡིན་དེ། །
 དེ་དག་ཆེ་ནི་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར། ། ༩༡
 དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་འཆགས་པ་འདི། །
 བར་གྱི་བསྐལ་པ་ཉི་ཤུར་བནས། །
 ཆགས་པ་དང་ནི་འཇིག་པ་དང་། །
 ཞིག་ནས་འདུག་པ་དག་མཉམ་མོ། ། ༩༢

བར་བསྐལ་ཉི་ཤུལོ། །བར་གྱི་བསྐལ་པ་རེ་རེའི་ཆད་ནི། ཆེ་ལོ་དཔག་
 མེད་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་གྱི་བནས། ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་བར་བསྐལ་གཅིག་
 དེ་ནས་ཡར་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་ཡར་སྒྲིལ་མར་བཅུ་བར་འབྲི་བའི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཞན་
 ནི་བཙོ་བརྒྱད་དང་། ཡར་སྒྲིབ་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་ཡིན་དེ། ཡར་ཇི་ཙམ་

དུས་ཤིང་། དེ་དག་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུལ། །འོ་ན། ཐོག་མཐའ་གཉིས་
 ཀྱང་པ་དང་། བར་པ་རྣམས་ཁྲུག་པ་ཡིན་པས། ཡུན་རིང་སྤང་དུ་འབྱུང་རྒྱུ་
 གཞི་ལྡན་མེད་དེ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་བུལ་བ་དང་། བར་པ་རྣམས་མུར་
 བར་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་འདི་བར་གྱི་བསྐྱེད་པ་ཉི་ཤུར་
 བཅས་སོ། །འཛིག་རྟེན་འཆགས་པ་དང་ནི་འཛིག་པ་དང་། ཞིག་ནས་འདུག་པ་
 དག་བར་བསྐྱེད་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུར་མཉམ་སོ། །
 བཞི་པ་(བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་)ཏྲི།

ཅ་བ། དེ་དག་བརྒྱད་བཅུ་ལ་བསྐྱེད་ཆེན་ཏྲི།

བར་བསྐྱེད་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐྱེད་ཆེན་ཞེས་བུལ། །གཉིས་པ་(ཞར་ལས་བྱུང་
 བ་)ལ། བསྐྱེད་ཆེན་གྱི་ཞར་བྱུང་། འཛིག་བསྐྱེད་གྱི་ཞར་བྱུང་ངོ་། །དང་པོ་
 (བསྐྱེད་ཆེན་གྱི་ཞར་བྱུང་)ལ། སངས་རྒྱལ། རང་རྒྱལ། འཁོར་ལོས་རྒྱུར་རྒྱལ་
 འབྱུང་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་(སངས་རྒྱལ་)ཏྲི། བསྐྱེད་པ་བྱང་ས་མེད་པ་གསུམ་དུ་
 ཆོགས་བསམས་པ་ལས་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་བསྐྱེད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དེ་བྱང་ས་མེད་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱལ།

འབྱུང་ངོ་.....།

བསྐྱེད་ཆེན་དེ་བྱང་ས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསམས་པ་ལས་སངས་རྒྱལ་
 འབྱུང་ངོ་། །བྱང་ས་མེད་ན་གསུམ་དུ་འགལ་ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། བྱང་ས་
 གྱིས་བབྱང་མི་རྣམས་པས་བྱང་ས་མེད་དུ་བཤད་པ་མིན་གྱི། བྱང་ས་གྱི་གནས་གཞན་
 དུ་བྱུང་འཕྲེལ་བྱང་ས་གཅིག་ལ་བྱང་ས་མེད་དུ་བཤོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་
 བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་རྒྱུན་མེད་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བུ་སྟོ། །དམ་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ་

ལས།¹ འཇིག་རྟེན་འཆགས་པའི་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བསེར་གྱི་པར་མ་
འདབ་མ་སྒྲིང་དང་ལྷན་པ་སྒྲིང་བུང་བ་ལ། བནས་གཙང་མའི་ལྷ་རྒྱམས་ཀྱིས་འདི་
ཅི་ཡིན་སྐུ་མ་དུ་བཏགས་པས། སངས་རྒྱས་སྒྲིང་འབྲུང་བའི་ལྷ་ལྷས་སུ་ཤེས་ནས།
ཀྱི་མ་བསྐྱལ་པ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་སྒྲིང་འབྲུང་བས་ན། བསྐྱལ་པ་འདི་ནི་བསྐྱལ་པ་
བཟང་པོའི་ཞེས་བསྐྱབས་པས། བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་ལྟ་སྟོ། །དུས་ནམ་གྱི་
ཆེ་འབྲུང་ན།

ཅ་གམར་ནི་འབྲིབ་པ་ཡི། ।

བརྒྱུ་ཡི་བར་ལ་དེ་དག་འབྲུང་། । ༧༩

ཡར་འཕེལ་གྱི་ཆེ་མི་འབྲུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་རྒྱམས་འཁོར་བ་ལ་སྟོ་
གས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། བརྒྱད་ཁྲི་ནས་མར་འབྲིབ་པའི་མགོ་ཅོམ་པ་ནས། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་
པའི་བར་ལ་སངས་རྒྱ་དེ་དག་འབྲུང་ལ། དེ་མན་ཆད་དུ་མི་འབྲུང་སྟེ། ལྷོ་གས་མ་
ལྷ་ཏ་ཅང་ཡང་བདོ་བ་གས་ཆེ་བས། ཆོས་བསྐྱན་པའི་སྒྲིང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(རང་རྒྱལ་)ནི།

ཅ་ག རང་སངས་རྒྱས་རྒྱམས་གཉིས་ཀ་ལ། ।

བསེ་རུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཡི་རྒྱས། ।

རང་རྒྱལ་ཡང་མར་འབྲིབ་ཁོ་ན་ལ་འབྲུང་ངམ་ཞེ་ན། རང་སངས་རྒྱས་
རྒྱམས་ཡར་སྟེ་མར་འབྲིབ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུང་སྟེ། བཞན་དོན་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་
རང་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ཆོགས་ཇི་ཅམ་བསམས་པ་ལས་འབྲུང་
ཞེ་ན། བསེ་རུ་ལྷ་ལུང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུ་ཡི་བར་དུ་ཆོགས་
བསམས་པའི་རྒྱལ་ས་འབྲུང་ངོ་།

1 རྩི་ཇི་པད་དགས། ཤེ་བཀལ། མདོ་སྟེ། ཆ། ༡༥ བ རང་སྐྱུས་སྒྲིང་ཅ་ག་
ལྷ་ཏ་ལ་བསྐྱུང་པ་ལས། བོད་སྐད་དུ་བཞུགས་པའི་དམ་ཆོས་པད་དག་རྒྱུ་གསལ་བར་མི་རྒྱང་
བསམ་དཔྱད་པར་འཆལ།

གསུམ་པ་ (འཁོར་ལོས་སྐྱར་བྱུང་འཕྲུང་ཚུལ་)ནི།

ཅ་ག འཁོར་ལོས་སྐྱར་བྱུང་འཕྲུང་བ་ནི། ।

སྒྲིང་ཕྱག་བཟུང་ཚུལ་སྤྱི་འཕྲི། । ༧༥

འཁོར་ལོས་སྐྱར་བྱུང་འཕྲུང་བ་ནི། མི་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་དཔག་
མེད་ནས་སྒྲིང་ཕྱག་བཟུང་ཚུལ་སྤྱི་འཕྲི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མན་ཆད་དེའི་ཕུན་སུམ་
རྒྱུ་ལས་པའི་སྒྲིང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཅའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བྱུང་ཚུལ་ཞེས་བྱ་ཞིན།
འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲིང་བཞིལ་དབང་སྐྱར་བས་ན་དེ་སྒྲིང་ཅས་བྱའོ།

ཅ་ག གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཅན། ।

དེ་དག་སྒྲིང་གཅིག་སྒྲིང་གཉིས་དང་། ।

གསུམ་དང་བཞིལ་མས་རིམ་བཞིན། ।

ལྷན་ཅིག་གཉིས་མིན་སངས་རྒྱས་བཞིན། । ༧༦

འཁོར་ལོ་ཅན་བཞི་ཡོད་དེ། གསེར་གྱི། དངུལ་གྱི། ཟངས་གྱི།
ལྷགས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་སྒྲིང་དུལ་དབང་བྱེད་ཅེ་
ན། དེ་དག་གིས་སྒྲིང་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞིལ་མས་རིམ་བཞིན་
དབང་བྱེད་དེ། ལྷགས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་སྒྲིང་གཅིག་ལ་དབང་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་
མོ། །འཁོར་ལོས་སྐྱར་བྱུང་ཚུལ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དུ་འཕྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་སྒྲི་
མེད་པའི་ལས་བསམས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་བཞིན་མོ། །འོ་ན།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་དུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་འཕྲུང་ངམ། འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་འཕྲུང་ཞིན། བྱེད་པ་སྒྲི་
བ་ན་ཟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་
འཕྲུང་གྱི། སངས་རྒྱས་གྱིས་གདུལ་བར་འོས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན། སངས་
རྒྱས་གཅིག་གིས་ཀྱང་གདུལ་བར་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་སངས་རྒྱས་རུས་མཐུ་
ཐོགས་བཅས་སུ་འཕྲུང་རོ་ཞེས་ཟེ། ཡལ་ཆེན་གྱི་པ་ན་ཟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

གཅིག་དུ་སངས་རྒྱལ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 བཅས་ཅན་དུ་མ་ཡིན་ནི། དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ལམ་ལ་སློབ་
 པ་ལྟར་བྱུང་མཉམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེམ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ན་ལེ།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་དུ་རྒྱུད་ཐོབ་དང་པའི་སངས་རྒྱལ་དུ་མ་མི་འབྱུང་གི། རྒྱུད་
 གཅིག་པའི་སངས་རྒྱལ་དུ་མ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནི། འཛམ་གཤིས་ཀྱི་བཟུང་བ་རྒྱུར་
 རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྤྱུལ་པའི་སྤྱུ་ཕྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུང་། འཁོར་ལོ་
 ཅན་གྱིས་ས་ལས་རྒྱལ་བར་ཕྱེད་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན།

ཅ་ག ཡས་བསྐྱུར་འཕྲོ་གཡུལ་བཅས་པ་དང་། ।

མཚན་བརྒྱལ་པས་རྒྱལ་བཞོན་པ་མེད། ।

གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་གྱིས་ཡས་བསྐྱུར་བ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་དང་། དངུལ་
 གྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི། དེ་ཅམ་གྱི་རྒྱལ་བ་མིན་པར་རང་འབྲུག་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་དང་།
 ཟངས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི། དེ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་མིན་པར་གཡུལ་བཅས་པ་ཅམ་
 གྱིས་རྒྱལ་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི། དེ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་བ་མིན་པར་
 མཚན་ཆའི་དྲག་དུ་དབབ་པར་བརྒྱལ་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་བར་ཕྱེད་དོ། འོ་ན།
 འཁོར་ལོས་སྤྱར་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་གཅོད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སེམས་འཕྲིལ་པར་མི་འབྱུར་
 རམ་ཞེ་ན། མི་འབྱུར་ནི། སུའི་སྤྱོད་ལ་ཡང་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་འཁོར་ལོས་སྤྱར་རྒྱལ་དེ་ལུས་ལ་མཚན་བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིན་ནོ།
 འོ་ན། སངས་རྒྱལ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འབྱུར་རེ་ཞེ་ན།

ཅ་ག ཐུབ་མཚན་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། ।

གསལ་བ་ཚུགས་པས་འཕགས་པ་ཡིན། । ༡༥

ཐུར་བྱུང་སེམས་ཅན་གྱུགས་ཅན་གཞིན། ।

སྟོན་མེད་དེ། ཐུབ་པའི་མཚན་ནི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་གསལ་ལ་ཚུགས་
 པས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་དང་པོ་ནས་འཁོར་ལོས་སྤྱར་བའི་རྒྱལ་

པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནམ། ཕྱིས་ཕྱར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཟླ་རྒྱུ་བའི་སེམས་ཅན་
 བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་ནམས་ནི། བརྒྱབས་ཅན་གྱི་ལྷ་བཞིན་དུ་ཐུས་ཏེ་སྤྱོད་དང་།
 ཐུ་འཕྱལ་བྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འབྱོ་བ་དང་། ལུས་ལས་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཆེ་སའི་བཅུད་ཁ་དྲིལ་མར་བསར་པ་ལྟ་བུ། རོ་སྤྱང་ཅི་མ་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱར་།

ཅ་བ། དེ་ནས་རིམ་བྱིས་རོ་ལ་ཆགས།

དེ་ནས་རོ་ལ་སྤྱོད་པ་ཞིག་གིས་སོར་མོའི་ཅེ་མོས་སྤངས་ཏེ་ཕྱེ་ཐོག་དུ་ཕྱར་ས།
 དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱངས་པས། རིམ་བྱིས་རོ་ལ་ཆགས་པར་
 བྱར་པས་ལུས་ལ་མཁྱེད་བ་དང་ཕྱེ་བ་ཞུགས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་འདྲ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་འདྲ་
 པའི་ཆེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་ལྷའི་འདྲ་ཤར་བུར་བ་འདྲི་རེ་
 ཞེས་ཉི་མའི་ཐ་སྟངས་ཕྱར་། ཉི་མ་རྒྱལ་པའི་ཆེ་ལྷའི་འདྲ་དམར་པོར་བྱར་པ་འདྲི་རེ་
 ཞེས་མཆན་མོའི་ཐ་སྟངས་ཕྱར་། དེ་ནས་རྒྱ་བ་ཤར་བ་ལ་ལྷན་པ་བཟུང་བུཅད་པ་འདྲི་
 རེ་ཞེས་རྒྱ་བའི་ཐ་སྟངས་ཕྱར་ངོ་། །སའི་བཅུད་ཉུང་བ་དང་མང་དུ་ཟོས་པ་ལས་ཁ་
 དྲིལ་བཟང་ངན་དུ་བྱར་ཏེ། ཡན་ཚུན་བརྟན་པས་སའི་བཅུད་མེད་པར་བྱས། དེ་
 ནས་སའི་ཞག་ཁ་དྲིལ་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། རོ་སྤྱང་ཅི་མ་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱར་།
 དེ་ཉུང་མང་དུ་ཟོས་པས་ཁ་དྲིལ་བཟང་ངན་དུ་བྱར་ཏེ་བརྟན་པས་དེ་ཡང་རྒྱལ་པར་བྱས།
 དེའི་རྗེས་སུ་ལྷའི་ཆལ་ནང་བཟུང་པ་རྒྱལ་པ་མི་མངོན། རྒྱལ་བཟུང་པ་ནང་མི་མངོན་
 པ་ཁ་དྲིལ་ཀ་དམ་ལྟ་བའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། རོ་སྤྱང་ཅི་མ་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱར་གྱེ། དེ་
 ཡང་ཉུང་མང་དུ་ཟོས་པས་ཁ་དྲིལ་བཟང་ངན་དུ་བྱར་ཏེ་བརྟན་པ་བྱས་པས་དེ་ཡང་རྒྱལ་
 པར་བྱས། དེ་ནས་མཐོས་མ་བཟུང་བའི་ལོ་ཏོག་གུན་པ་དང་སྤྱན་པ་མེད་པའི་འབྲས་
 ས་ལུ་ཁ་དྲིལ་དང་རོ་སྤྱན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཕྱར་། དེ་ཟོས་པས་སོ་མོའི་
 དབང་པོ་དོད་པར་བྱས། དེ་ལ་ཡན་ཚུན་མིག་ཚུགས་སུ་བཟུང་པས་ཆགས་པ་སྤྱེས་
 ཏེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ཞུགས་པར་བྱས། དེ་གཞན་གྱི་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་གྱིས་
 སེམས་ཅན་སུན་འབྱེད་པ། ཕྱལ་མ་ཡིན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་པོང་བ་ལ་

སོགས་པ་འཕྲོག་པར་བྱས། དེ་ནས་ཁྱིམ་བཅུགས་དེ་དེར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱའོ་ཞེས་
ཁྱིམ་གྱི་ཐ་སྟད་བྱང་ལ། ཁྱིམ་ན་གནས་དེ་འབྲས་ནང་དཔོན་པ་ནང་ལོན། ལུ་བ་
ཟ་བ་རྒྱལ་ལོན་གྱི་ཡོད་པ་ལ།

ཅ་བ། ལེ་ལོས་གསོག་འཛོག་བྱས་ནས་ནི།

འཛིན་བཅས་རྒྱལ་ཁྱིམ་ཁྱིམ་ཁྱིམ་དཔོན་བསྟུན་པས། ། ༡༧

མི་ལེ་ལོ་ཅན་ཞིག་གིས་སང་ཟ་བྱ་ཕྱེ་མ་ཟེད་སྒང་ས། དེ་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་
སེམས་ཅན་འབྲས་ལོན་དུ་འདྲོད་ཞེས་སྟུན་པས། ཁོ་བོས་སྒང་ས་ཆར་གྱིས་ཁྱོད་རང་
སོང་གི་ཅེས་སྟུན་པས། དེའི་བསམ་པ་ལ་དེ་ནི་ཐབས་ཟབ་སྟུམ་ནས། ཞག་
བདུན་གྱི་འབྲས་སྒང་ས་དེ་གསོག་འཛོག་བྱས་པས། ནང་བངས་པ་རྒྱལ་མངོན། ལུ་བ་
བངས་པ་ནང་མངོན་ཞིང་། བྱན་པ་དང་སྟུན་པ་དང་བཅས་པ་བྱར་པ་ལ་འབྲས་
རྒྱལ་སུ་ཆུ་རྒྱ་རུ་བཞག་ཏེ། རང་རང་གི་ཕུང་པོ་སྒང་ས་པ་ལས། ཁྱེད་ཅེས་
མ་བྱིན་པར་སྒང་ས་པར་བྱས། དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་དུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་རྒྱལ་ས་
ཁྱིམ། མི་རང་བཞིན་གྱིས་གཟུགས་བཟང་བ་ཞིག་ལ་ཁྱིམ་དཔོན་བསྟུན་ཏེ། སྟོན་ཐོག་
གི་དུག་གས་བསྟུགས་པས་སྒྱེ་བོ་མང་པོས་བཀྱར་བས་ན། མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་
པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་ངོ་། མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱའོད་མཛེས། དེའི་བྱ་
དགེ་བ། དེའི་བྱ་དགེ་མཆོག་ །དེའི་བྱ་གསོ་རྒྱུང་འཕགས། དེའི་སྤྱོད་ར་བ་བྱར་
གནོད་པ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་བརྟོལ་པས་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་སྟེས་བྱུང་། དེ་དག་ནི་རྒྱུང་བཞི་
ལ་དབང་བའི་ལམ་ལོས་སྟུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞེས་བྱའོ།

ཅ་བ། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྟག་པས། །

ཆེ་སྒང་ལོ་ནི་བཅུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལྟག་པར་སྟུང་པས་ཆེ་སྒང་བར་འབྱར་ཞིང་
མཐར་ཆེ་མིང་བ་ཡང་ལོ་ནི་བཅུ་པ་ཡིན་ནོ། །བར་བསྐྱལ་དེ་དག་གང་གིས་ཆར་བྱིན་
པར་འབྱར་གི་ན།

ཅ་བ། བསྐལ་པ་མཚོན་དང་ནད་དང་ནི།
 མུཤེདག་གིས་ཆར་ཕྱིན་དོ། ། ༧༥
 ཞག་རྒྱམས་དང་ནི་སྒྲ་བ་དང་། །
 ལོ་བདུན་དག་དུ་གོ་ཤིང་བཞིན། །

བར་གྱི་བསྐལ་པ་ནི་མཚོན་དང་ནད་དང་ནི་མུཤེདག་གིས་ཆར་ཕྱིན་དོ།

དེ་དག་ཡུན་རི་ཙམ་རེ་འབྱུང་ཞེ་ན། མཚོན་གྱི་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་རྒྱམས་དང་།
 ནད་གྱི་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་སྒྲ་བ་བདུན་དང་། མུཤེད་བསྐལ་པ་ཞག་བདུན་སྒྲ་བ་
 བདུན་ལོ་བདུན་དུ་འབྱུང་བ་གོ་ཤིང་བཞིན་ནོ། །འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་ཆེ་ལོ་བཅུ་ལ་
 དེའི་ཆེ་གཞོད་སེམས་ལྷག་པར་འཕེལ་བས། རྒྱ་པས་རི་དྲགས་མཐོང་བ་ལྟར་ལག་
 དུ་བྱིང་དང་བོང་བ་སོགས་ཐོགས་པ་རྒྱམས་མཚོན་ཆར་གྱུར་ནས་ཕན་ཚུན་གསོད་པར་
 བྱེད། དེའི་ཆེ་གོ་བ་རྒྱམས་དཔྱལ་བར་སྒྲེའོ། ཞག་བདུན་པོ་དེའི་བར་ལ་རི་དང་
 གཤམ་ཆལ་དུ་གནས་པ་རྒྱམས་ཐོང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་མཐོང་ནས་སེགས་
 ཅན་གསོན་པོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་དགའ་ཞིང་། ཕན་ཚུན་བུམས་པར་གྱུར་དེ་ལྷན་ཅིག་དུ་
 འདུས་ནས། སྟོག་གཅོད་པ་འདིས་བདག་ཅག་གཉིས་ཅ་ལག་དང་བཅས་པ་བཅོམ་
 པས། ཕྱིན་ཆད་སྟོག་གཅོད་པ་སྤང་ཞེས་སྒྲས་ནས་སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཏེ། དགེ་
 བ་བཅུ་ལྷག་པར་སྤྱད་ནས་དེའི་བྱ་དང་བྱ་མོ་སོགས་ཆེ་ལོ་ཉི་ཤུ་བར་ཡར་འཕེལ།
 དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཆེ་ལོ་བཅུ་གྲི་པའི་བར་དུ་འཕེལ། དེའི་ཆེ་སྒྲིང་འདི་འབྱུར་པ་
 རྒྱས་པ་བདེ་བ་ལོ་ལྷགས་པ་སྒྲེ་བོ་དང་མི་མང་པོས་གང་ག། སྤྱང་རྒྱམས་ཀྱང་བྱ་གཤམ་
 འཕུར་བས་སྤེལས་པ་ཙམ་གྱི་བར་ཁྱབ་པ། འབྱུང་བ་སྟེ་མ་ཆེ་བ་སྟེ་མོ་ཆེ་བཞི་ལ་
 སོགས་པ་འབྱུང་ག། བྱ་མོ་རྒྱམས་ཀྱང་ལོ་ལྷ་བཅུ་ནས་བག་མར་འབྱོའོ། །དེ་ནས་
 ཡང་མར་འབྱིབ་ནས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་མི་དགེ་བ་ལྷག་པར་སྤྱད་པས། མི་མ་
 ཡིན་རྒྱམས་འབྲུགས་དེ་ནད་ཡམས་བཏང་ནས། སལ་ཆེ་བ་གྱི་སྟེ་དཔྱལ་བར་སྒྲི།
 ལྷག་མ་རྒྱམས་འདུས་ནས་སྟོག་གཅོད་པ་སྤངས་པས་དེའི་བྱ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཡར་འཕེལ།

དེ་ནས་ཡང་མར་འབྲིབ་ནས་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་ཆེ་མི་དགེ་བཅུག་པར་སྤྱད་པས། ལྷས་
 དུས་སུ་ཆར་འབེབས་པ་མེད་པས། མུག་ཉམས་ང་བ་ཆེན་པོ་གཙ་ཆེ་པ་དང་།
 བྱར་མ་པ་དང་། རུས་ཤོང་དཀར་པོ་པའི་སྤྱད་པ་འབྱུང་ལ། བཙ་ཆེ་པ་ནི། འབྲུ་
 ཅུང་ཟད་ཆེད་པ་གཙ་ཆེར་བཅུག་ནས། ཕྱི་རབས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་དོན་དུ་བཞག་ནས་
 རང་ཉིད་ཆེད་ཀྱི་དུས་ཤིང་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །བྱར་མ་པ་ནི། ཟས་ཅུང་ཟད་
 ཆེད་པ་མ་བུ་རྣམས་བྱར་མས་ཟ་བས་ན་བྱར་མ་པ་ཞེས་བྱ། ཡང་ན་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲུ་སྤྱད་
 པའི་བང་བ་བྱར་མས་བྱས་ནས་འབྲུ་རེ་ཅམ་ཆེད་པ་སྤྱོད་ཀྱི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་ཆུ་
 མང་པོ་སྤྱད་སྤྱོད་པ་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རུས་ཤོང་དཀར་པོ་པ་ནི།
 བཀྲེས་པས་ཉེན་ནས་ཤི་བའི་རུས་པ་རྩལ་ཅིང་། ལྷུ་མ་མདོག་མེད་པར་བྱར་ནས་
 ཆེད་ཀྱི་དུས་ཤིང་པའོ། །ཡང་ན་སྤྱོད་པ་མེས་ཀྱི་རུས་པ་ཆེད་པ་ཆེད་པ་ཆུ་ལ་བསྐྱེད་ནས།
 དཀར་པོར་བྱར་གྱི་བར་དུ་འབྱུང་བས་ན་རུས་ཤོང་དཀར་པོ་པའི་སྤྱད་པའོ། །དེ་ཞག་
 བདུན་ཁྲ་བ་བདུན་ལོ་བདུན་འབྱུང་ལ། དེའི་ཆེ་ཤི་བ་རྣམས་ཡི་དཔག་སུ་སྤྱོད།
 ལྷག་མ་རྣམས་འདུས་ནས་དགེ་བ་བཅུ་ལྷག་པར་སྤྱད་པས། དེའི་བུ་སྐྱབས་ཆེ་ལོ་ཉི་
 སྟེ་བར་ཡར་འཕེལ། དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་ཡར་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་བར་དུ་འཕེལ་ནས་
 རྒྱར་ལྷར་ལོ།

གཉིས་པ་(འཛིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཞར་བྱང་)ལ། འཛིག་པའི་དཔྱེ་བ། ལྷས་པའི་
 ཅེ་མོ། འཛིག་པའི་གོ་རིམ་མོ། །དང་པོ་འཛིག་པའི་དཔྱེ་བ་ནི་འཛིག་བསྐྱེད་ལ་
 དཔྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། མེ་དང་ཆུ་དང་རླུང་དག་གིས། །

འཛིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན། ། ༡༧

གསུམ་ཡོད་དེ། མེས་འཛིག་པ་དང་། ཆུས་འཛིག་པ་དང་། རླུང་
 གིས་འཛིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལུས་པའི་ཆེ་མོ་ནི། མེ་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིག་པ་ན་ལུས་པའི་ཆེ་མོ་
ཁང་ཞིན།

ཅ་ག། བསམ་གཏན་གཉིས་སྐྱེས་གསུམ་པོ་ཡིན། ।

དེ་དག་གི་ཆེ་གོ་རིམ་བཞིན། ।

བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་སྐྱེས་པ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ནི་མེ་དང་ཆུ་དང་
རླུང་དག་གིས་འཛིག་པ་དེ་དག་གི་ཆེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལུས་པའི་ཆེ་མོ་ཡིན་ནོ།

ཅ་ག། དེ་ཡི་སྒྱུར་དང་ཆོས་མཐུན་ཕྱིར། ।

བཞི་པ་ན་མེད་མི་གཡོའི་ཕྱིར། । ༡༠༠

མི་རྟག་དེ་ཡི་གཞལ་མེད་ཁང་། ।

སེམས་ཅན་བཅས་དེ་འབྲུང་འཛིག་ཕྱིར། ।

བསམ་གཏན་འོག་མ་གསུམ་མེ་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིག་སྟེ། དེ་དག་ན་སེམས་
ཅན་དེའི་སྒྱུར་མེ་སྐྱེས་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། དང་པོ་ན་རྟག་དཔྱད་
མེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ན་དགའ་བ་དེ་ཆུ་ལྟ་བུ། །གསུམ་པ་ན་དབུགས་འབྲུང་ལྟ་
བུ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་མེ་སྐྱེས་ཀྱིས་མི་འཛིག་སྟེ། མེ་
སྐྱེས་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་སྒྱུར་གྱིས་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་དེ། བཞི་པ་ན་སྒྱུར་དེ་དག་
མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དེ་རྟག་པར་འབྱུར་
རྩ་ཞིན་དེ་མི་རྟག་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེའི་གཞལ་མེད་ཁང་སེམས་ཅན་དང་
བཅས་དེ་ལྟར་ཅིག་འབྲུང་ཞིང་འཛིག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཛིག་པའི་རིམ་པ་ནི། འཛིག་པ་དག་ནི་ཡང་གསུམ་ཡིན།
ཞེས་བཤད་ན། འཛིག་པའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན།

ཅ་ག། མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་ཆུ་ཡིས་གཅིག། ।

དེ་ལྟར་ཆུས་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། । ༡༠༡

མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་དེ་ནས་ནི། ।

མཇུག་དུ་ལྷུང་གིས་འཛིག་པ་ཡིན། ། ༡༠༡

མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་ཆུ་ཡིས་ལན་གཅིག་འཛིག། །དེ་ལྟར་མེ་ཡིས་བདུན་བདུན་
བྱི་ཇེས་སུ་ཆུ་ཡིས་རེ་རེ་སྟེ་ཆུས་བདུན་ཐལ་ནས་ཀྱང་། མེ་ཡིས་ལན་བདུན། དེ
ནས་ནི་མཇུག་དུ་ལྷུང་གིས་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གདགས་པ་ལས། ཆངས་
ཆེན་གྱི་བསྐལ་པ་ཕྱིད་དང་གཉིས་དང་། འོད་གསལ་བས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་དང་།
དགེ་བྱས་པས་བསྐལ་ཆེན་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་ཐུབ་པར་བཤད་པ་ཡང་ཡིགས་པར་བྱངས་
པར་འབྱུང་རྟོ།

ཅ་ག། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། འཛིག་
དྲེན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་གསུམ་པའོ།

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་འཛིག་དྲེན་བསྟན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ་གནས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ བཞི་པ་ལས་བཟུན་པའི་གནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྤྱར་བ།
 ལས་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(མཚམས་སྤྱར་བ་)ནི། ཁོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲོང་
 བཅུད་ཀྱི་འཛིག་དེན་སྒྲ་ཚོགས་པ་འདི་གང་ལས་བྱུང་ཞེ་ན། ལྷ་མེད་དང་མི་མཐུན་
 པའི་ལྷ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་དེ། དེས་འགའ་སྟེ་བ་དང་། དབང་ལྷན་སོགས་མིན་
 རིམ་སོགས་ཕྱི་དུ། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱི་དུ། འོ་ན་གང་ལས་སྟེས་ཤི་ན།

ཙུང་བ། ལས་ལས་འཛིག་དེན་སྒྲ་ཚོགས་སྟེ།

ལས་ལས་སྒྲོང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་དེན་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྟེས་སོ། །གཉིས་པ་(ལས་དངོས་
 བཤད་པ་)ལ། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ། མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །
 དང་པོ་(ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་)ལ། བཟུན་བཤད་དོ། །དང་པོ་(བཟུན་པ་)ནི། ལས་
 ལས་འཛིག་དེན་སྒྲ་ཚོགས་སྟེས། ཞེས་བཤད་ན། ལས་དེ་ལ་དབྱེན་དུ་ཞེ་ན།

ཙུང་བ། དེ་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །

སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། །

དེས་བསྟེན་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། ། ༡

དེ་དག་རྣམ་འགྲུབ་རྣམ་འགྲུབ་ཡིན། །

ལས་དེ་ནི་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སེམས་པའི་ལས་དང་། སེམས་པ་
 དེས་བྱས་པའི་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན།
 སེམས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་
 ལས་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། སེམས་པ་དེས་བསྟེན་པའི་བསམ་པའི་ལས་ལ་ལུས་ཀྱི་ལས་
 དང་། ངག་གི་ལས་གཉིས། དེ་དག་ལ་འང་རྣམ་པ་འགྲུབ་དང་རྣམ་པར་འགྲུབ་
 བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན། ལས་གསུམ་སྤྱིའི་ཁྱད་
 པ་དུ། རྣམ་པར་འགྲུབ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་(ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་
)ལ། རྣམ་པར་འགྲུབ་དང་། རྣམ་པར་འགྲུབ་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 བོ། །དང་པོ་(ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་)མི། དེ་དག་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན།
 ཞེས་བཤད་ན། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་ལ། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་དཀྱིབས་སུ་འདོད།

བྱེད་བྱ་སྣ་པ་ན་ལེ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི། ལུས་འཆལ་བ་
 དང་སྒྲིབ་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་གནས་པའི་སེམས་པས་
 ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིབས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གནས་མ་བྱ་བའི་མེ་པ་
 ན་ལེ། ལུས་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་འགགས་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་ན་ཞེས་
 ཟེལ། དེ་ལ་མདོ་མེ་པ་ན་ལེ།

ཙ་ལ། འགྲོ་མིན་གང་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ནི། །

སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་འཇིག་ཕྱིར་ལོ། ། 3

ལུས་སྐྱད་ཅིག་མ་མ་འགགས་པར་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གང་གི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། རང་གྲུབ་ཅམ་
 ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་
 ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཙ་ལ། ལྷ་མེད་པ་ལས་འགའ་མི་འབྱུང་། །

ལྷ་ཡང་འཇིག་པ་པོར་འབྱུང་ལོ། །

འཇིག་རྒྱ་མེད་པ་ལས་དངོས་པོ་འགའ་ཡང་འཇིག་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ།
 དངོས་པོ་འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྩ་
 བུམ་གྱི་ཆོས་པ་དམར་པོར་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེ་ལྟེ་དེ་ཡང་རྩ་བུམ་གྱི་འཇིག་པ་པོར་འབྱུང་
 བར་ཐལ། དེས་དམར་པོ་བཞིག་ནས་མེད་པར་བྱས་དེ་དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་དམར་བ་
 སྦྱོང་པའི་ཕྱིར། བྱེད་བྱ་སྣ་པའི་ལུགས་དེ་ལ་མདོ་མེ་པ་ན་ལེ།

ཙ་ལ། གཉིས་གཟུང་འབྱུང་དེ་དུལ་ལ་མེད།

ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཤིང་པོ་ཆོས་ཅན། དབང་པོ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་
 རྟོན་དུ་འབྱུང་བར་ཐོབ། མིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཤེས། ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆེས་ཡོད་མ་ཡིན་པར་ཐོབ། ཡིན་ན་བསམས་
 པའི་དུལ་ཕྱར་བའ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ (ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་) མི།

ཅ་ག། ངག་རྣམས་རིག་བྱེད་ནི་ངག་གླེ། ३

ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་ངག་གི་གླེ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་ཀུན་ནས་སྤོང་བ་གཞན་གྱིས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པས་ན།
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཅེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་ (རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་) ལ། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད། ལྷ་
 འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྟ། །དང་པོ་ (ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་) མི།
 རྣམ་རིག་བྱེད་མིན། ཞེས་བཤད་ན། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
 ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅི་ཞེ་ན།

ཅ་ག། རྣམ་གསུམ་གྱི་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་།

དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། གནས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་
 གཟུགས་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ། བསྐྱན་དུ་ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས།
 བསྐྱན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས། བསྐྱན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་
 མེད་པའི་གཟུགས་སྟེ་ཞེས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་གང་ཞིག བསྐྱན་མེད་ཐོགས་
 མེད་ཀྱི་གཟུགས་དེ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མདོ་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་འདས་
 པ་དང་མ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་ཕྱང་བ་གང་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་གང་དུ་
 རྟེན་སུ་ཆགས་པའམ། ཁྲོད་ཁྲོད་པར་མི་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་
 ཆོས་རྣམས་སྟེ། ཞེས་དྲི་མ་མེད་པའི་གཟུགས་གསུངས་པ་གང་ཞིག རྣམ་

པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན། དྲི་མེད་ཀྱི་གཟུགས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
དང་།

ཅུ་བ། འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་ཕྱིར།

མདོ་ལས། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། རྒྱུ་
ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་ལྟན་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་
འདུག་ཀྱང་རུང་རྒྱུ་ཡང་རུང་གཉིད་ལོག་ཀྱང་རུང་གཉིད་མ་ལོག་ཀྱང་རུང་ནས་དུ་རྒྱུན་
མ་འཆད་པར་བསོད་ནམས་རྣམས་པར་འཕེལ་བར་འབྱུར་རོལ་གསལ་བསྐྱེད་ས་པ་གང་ཞིག
རྣམས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་
གིས་མ་བྱས་པར་གཞན་ལ་བཅོལ་བས་ཀྱང་ལས་ལམ་རྒྱུ་གསལ་པར་གསལ་བསྐྱེད་ས་པ་གང་ཞིག
དེ་མེད་ན་དེ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སོགས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསལ་ས་ལ།
དེ་མེད་ན་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དག་
སྟོང་ཡིད་གཞན་དུ་རྣམས་པར་གཡོངས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་གསལ་ས་ཤིང་།
དེ་ཡང་རྣམས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
སྒྲུབ་པ་དེ་ཆུ་ཐོན་པའི་ཆུ་ལྟ་བུ་ཟུམ་པ་ལྟ་བུར་གསལ་ས་ཤིང་། དེ་མེད་ན་དེ་ཡང་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་གསལ་ས་ལ། དེ་ཡང་
རྣམས་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་མེད་ན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱུ་
ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་དང་། རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
བདུན་པོ་དེ་གང་ཞི་ན། དང་པོ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ནི། ཀྱན་
དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། །མལ་སྒྲན་འཆོ་བ་ནར་མ་དང་། །སྟོ་བུར་ནད་པ་
ནད་གཡོག་དང་། །ལུ་ལ་ངན་དུས་སུ་སྒྲིན་པ་ནི། །རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་
ནམས་བདུན། །ཞིས་སོ།

གཉིས་པ་(རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་)ནི།

བཞུགས་དང་གཤེགས་ཚུལ་ལམ་ཞུགས་དང་། །

ཕྱིན་པ་ཐོས་དང་མཐོང་བ་དང་། །

ཆོས་ཐོས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཛིན་ལ། །

དགའ་དང་དད་པ་སྦྱེས་པ་ནི། །

ཇུས་ལ་མ་ཞྭས་བསོད་ནམས་བདུན། །

ཞེས་འགྲུ་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ན་ལེ། དེ་དག་ནམ་པ་རིག་ཀྱི་མ་ཡིན་
 པའི་གཞུགས་ཡོད་པའི་གེས་ཀྱི་དུ་མི་རུང་སྟེ། བསྐྱེད་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུགས་
 བསྐྱེད་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་གཞུགས་སུ་སྤང་བ་སྟེ་བལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྤི་མེད་ཀྱི་གཞུགས་གསུངས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་
 གཞུགས་སུ་སྤང་བ་སྟེ་བལ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇུས་ལས་བྱུང་བའི་
 བསོད་ནམས་བདུན་དང་། དེ་ལས་མ་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་འཕེལ་བ་
 ཡང་། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པས། ཕྱི་མ་ལ་ནམ་སྟོན་
 འབྱེན་ངེས་ཀྱི་བག་ཆགས་སེམས་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བའི་ཁྱད་
 པར་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་མ་བྱས་པར་ལས་ལམ་ཇོགས་པ་ཡོད་
 ཡང་། རྒྱར་རང་གིས་གཞན་ལ་བསྐྱོས་ནས་པ་རོལ་པོས་སྦྱར་བ་བྱས་པས་ནམ་སྟོན་
 འབྱེན་ངེས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསམས་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་པའི་གཞུགས་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་གཞུགས་སུ་སྤང་བ་སྟེ་བལ་
 དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གསུངས་པ་ནི། ཇེས་
 ཐོབ་དུ་ལོག་པའི་ངག་ལ་མི་འཇུག་པར་ཡང་དག་པའི་ངག་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཟག་
 མེད་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་གཞན་དུ་གཡོངས་པའི་ཆེ་སྒྲིལ་པ་
 བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོ་ག་སྟོན་བཏང་གི་སྒྲིལ་པ་ཁས་སྤངས་པའི་སེམས་པས་སྤང་བ་
 སྟོན་ཞིང་། ཡོད་གཞན་དུ་གཡོངས་པའི་ཆེ་ཡང་དེའི་གཉེན་པོ་དུན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཉེ་
 བར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིལ་པ་རྒྱ་ཐོན་པོའི་རྒྱ་ལོན་ལྟ་བུར་

གསུངས་པ་ཡང་ངོ་ཚ་ཤེས་པས་ཐིག་པ་མི་དགོ་བ་མི་བྱེད་པར་ཁས་སྤངས་པ་བློན་ནས་
འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་།

གཉིས་པ་(ཕྱི་འབྲུང་བའི་ཁྲད་པར་)ནི། འབྲུང་བ་ཆེ་རྒྱམས་ཕྱར་བྱས་པ།
ཞེས་བཤད་ན། རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེའམ། དུས་མ་
མཉམ་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན།

ཙ་ག འདྲོད་གཏོགས་རྒྱམ་རིག་མིན་སྐད་ཅིག །

ཕྱིན་ཆད་འདས་པའི་འབྲུང་ལས་སྐྱེ། ། ར

འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐད་ཅིག་
མ་དང་པོ་རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་འབྲུང་བ་གསུམ་ལས་སྐྱེ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་
པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པའི་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱེའོ། །འོ་ན་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་འབྲུང་
བ་དང་། ས་གཞན་གྱི་འབྲུང་བ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེ་ན།

ཙ་ག ཟག་བཅས་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །

རང་གི་འབྲུང་བ་དག་ཕྱར་བྱས། །

ཟག་མེད་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཡིན། །

ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྒྱམ་པར་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་གི་སའི་འབྲུང་བ་དག་ལས་སྐྱེའི་ས་གཞན་གྱི་འབྲུང་བ་
ཕྱར་བྱས་པ་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། ས་ཐ་དང་གྱི་སྤེད་པས་མཆམས་བཅད་པའི་ཕྱིར།
ཟག་མེད་གྱི་རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་གི་རྟེན་གང་དུ་སྐྱེས་པའི་འབྲུང་
བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བུར་ཡིན་པས་འབྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནི་དགོས།
ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པས་ས་འདྲིའི་འབྲུང་བ་ལས་བྱུང་ཞེས་པའི་
ངེས་པ་མེད། ཟག་མེད་ཡིན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ཚས་གྱི་ཁྲད་པར་)ནི། རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
དེ་ཐོན་མ་ཐོན་གང་། བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙུ་བ། རྒྱལ་རིག་བྱེད་མིན་མ་ཟིན་དང་། ། ༥

ལྷ་མཐུན་ལས་ཕྱང་སེམས་ཅན་སྟོན། །

དེ་ཆོས་ཅན། མ་ཟིན་པ་ཡིན་དེ། ཐོགས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མཐུན་ལས་ཕྱང་བ་ཡིན་དེ། དང་པོ་འཕགས་པ་མ་གཏོགས་སྐལ་མཉམ་གྱི་ལྷ་ལས་ཕྱང་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྟོན་ལས་མ་ཕྱང་སྟེ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཕྱང་མ་ཡིན་དེ། བསལས་པར་གནས་པའི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་དེ། ལྷ་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་འཕྱང་བ་དེ་ཟིན་མ་ཟིན་སོགས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙུ་བ། ལྷ་མཐུན་ཟིན་པའི་འཕྱང་ལས་སྟེ། །

དྲིང་འཛིན་སྟེས་འཕྱང་མ་ཟིན་དང་། །

ལྷ་འཕྱང་ཐ་དད་མིན་ལས་སྟེས། ། ༦

འདྲོད་པའི་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་འཕྱང་བ་ནི། ལྷ་མཐུན་པའི་ཟིན་པའི་འཕྱང་བ་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདྲོད་པའི་སྤྱང་བ་བདུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དྲིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྟེས་པའི་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་འཕྱང་བ་ནི་མ་ཟིན་པ་དང་། ལྷ་ཕྱང་དང་། འཕྱང་བ་བཞི་ཆན་གྱི་ཆོགས་ཐ་དད་མིན་པ་ལས་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ལས་གསུམ་སྤྱིའི་ཁྱད་པར་)ལ། དངོས་དང་། ཞར་ཕྱང་གཉིས། དང་པོ་(དངོས་)ནི། འོ་ན་ལས་གསུམ་པོ་དེ་དག་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙུ་བ། རྒྱལ་རིག་མིན་ལུང་བསྟན་མིན་མེད། །

གཞན་ནི་རྒྱལ་གསུམ་མི་དགེ་ནི། །

འདྲོད་ནའོ་གཟུགས་ནའང་རྒྱལ་རིག་མིན། །

རྒྱལ་རིག་དབྱེད་དང་བཅས་དག་ན། | ༧

འདྲོད་པ་ན་ཡང་བསྐྱབས་པ་མེད། |

གང་ཕྱིར་ཀུན་སྤྲོད་མེད་ཀྱི་། |

རྒྱལ་པ་རིག་བྱེད་མིན་པ་ལ་ལྟར་དུ་བསྐྱན་པ་མིན་པ་མེད་དེ། དགེ་མི་དགེ་
གང་རུང་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་དང་སེམས་པའི་ལས་ལ་ནི་
དགེ་མི་དགེ་ལྟར་མ་བསྐྱན་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་ལ་ཀུན་སྤྲོད་གི་སྒྲོ་
ནས་གསུམ་ག་ཡོད། སེམས་པའི་ལས་ལ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་ག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དག་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན། མི་དགེ་བ་ནི་འདྲོད་པ་ན་ཡོད་ཀྱི་
ཁམས་གོང་ན་མེད་དེ། གོང་ན་མི་དགེ་པའི་ཅ་བ་གསུམ་དང་། རོ་ཆ་སྤྱོད་མེད་
མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ནའང་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་དེ།
བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འང་སྤྱུས་འདྲོད་པ་ནའང་ཡོད་
པར་བསྐྱན་ཏོ། །རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་ནི་དབྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་
པོ་མན་ཆད་དག་ན་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཡན་ཆད་ན་མེད་དེ། རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་
སྤྲོད་པའི་རྟོག་དབྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པ་ན་ཡང་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་
མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་འདྲོད་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་མཐོང་སྤང་ཡིན་ལ། དེས་རྒྱལ་པར་
རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་སྤྲོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞར་རྩུ་)ལ། དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ། ཀུན་སྤྲོད་
བཤད་པ། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། དང་པོ་(དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་)ནི།
དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་སྤྲོད་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་འཛོག་གམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
དོན་དམ་པར་དགེ་བ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཐར་པ། |

དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་ཅ་བ། |

རོ་ཆ་སྤྱོད་ཡོད་བདག་ཉིད་ཀྱིས། | ༨

དེ་དག་དང་ལྡན་མཚུངས་ལྡན་གྱིས། །

བྱ་བ་ལ་སྐྱབས་ཀྱན་སྦྲང་བས། །

བསྐྱབས་པ་མི་དགེ་དོན་དམ་པ་སྤྱི། །

ལུང་མ་བསྐྱན་པ་བསྐྱན་པ་དག ། ༩

ཐར་པ་ཆོས་ཅན། དམ་པའི་དོན་དུ་དགེ་བ་ཡིན་དེ། སྤྱལ་བསྐྱལ་མ་
 ལུས་པ་དང་བྲལ་བས་མཚན་དུ་བདེ་བའི་ཕྱི་སྤྱི་དཔེར་ན། སྤྱིས་བྱ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ནད་མེད་པ་བཞིན། དགེ་བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་
 ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ཡིན་དེ། གཞན་ལ་མ་ཁྲེལ་པར་བདག་ཉིད་
 ཀྱིས་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱི་སྤྱི་དཔེར་ན། འཕྲོད་པའི་སྤྱན་བཞིན། དེ་དག་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་རྒྱམས་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་
 བ་ཡིན་དེ། མཚུངས་ལྡན་དགེ་བས་དགེ་བར་བཞག་པའི་ཕྱི་སྤྱི་དཔེར་ན།
 འཕྲོད་པའི་སྤྱན་དང་སྤྱར་བའི་བདུང་བ་བཞིན། དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
 ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་སྐྱབས་པ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་སྦྲང་གི་དགེ་བ་ཡིན་དེ། ཀྱན་
 སྦྲང་དགེ་བས་དགེ་བར་བཞག་པའི་ཕྱི་སྤྱི་དཔེར་ན། འཕྲོད་པའི་སྤྱན་དང་སྤྱར་
 བའི་བདུང་བ་ལས་བྱང་བའི་འོ་མ་བཞིན། དེ་དག་ལས་བསྐྱབས་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ།
 ཇི་ལྟར་ན། འཁོར་བ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་དགེ་བ་ཡིན་དེ། སྤྱལ་
 བསྐྱལ་གྱིས་བཅིངས་པས་མཚན་དུ་མི་བདེ་བའི་ཕྱི་སྤྱི་དཔེར་ན། མི་དགེ་
 བའི་རྩ་བ་གསུམ་དང་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་
 དགེ་བ་ཡིན་དེ། གཞན་ལ་མ་ཁྲེལ་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱི་སྤྱི་
 མི་འཕྲོད་པའི་སྤྱན་བཞིན། དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་
 རྒྱམས་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་མི་དགེ་བ་ཡིན་དེ། མཚུངས་ལྡན་མི་དགེ་
 བས་མི་དགེ་བར་བཞག་པའི་ཕྱི་སྤྱི་དཔེར་ན། མི་འཕྲོད་པའི་སྤྱན་དང་སྤྱར་བའི་
 བདུང་བ་བཞིན། དེ་དག་གིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཆོས་ཅན། ཀྱན་

སྤྲོད་གིས་མི་དག་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྤྲོད་མི་དག་བས་མི་དག་བར་བཞག་པའི་ཕྱིར།
མི་འབྲེད་པའི་སྤྲོད་དང་སྤྲོད་བའི་བདུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་མ་བཞིན་ནོ། །དོན་
དམ་པར་ལུང་དུ་མ་བསྒྲན་པ་ནི། སྤྲོད་བསྒྲན་པའི་སོ་སོར་བཅུགས་མིན་གྱི་འགྲོགས་པ་
དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་དག་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཀུན་སྤྲོད་བཤད་པ་)ནི། མཐོང་སྤང་གིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
ཀུན་ནས་སྤྲོད་བར་མི་རུས་ན། མདོ་ལས། འོག་པའི་ལྷ་བ་དེ་ལས་འོག་པར་
རྟོག་པ་དང་འོག་པའི་དག་དང་འོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འབྲུང་བར་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཀུན་སྤྲོད་རྣམ་གཉིས་སྤྲོད་ནི། །
དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་སྤྲོད་ཞེས་བྱ། །
གཉིས་ལས་དང་པོ་རབ་འཇུག་བྱེད། །
གཉིས་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། ། ༡༠

མི་འགལ་ཏེ། སྤྱིར་ཀུན་སྤྲོད་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སྤྲོད་ སྤྲོད་ཀྱི་ཀུན་སྤྲོད་
དང་ནི་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྲོད་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་བྱ་བ་དེ་ལ་
མ་ཞུགས་པར་འདི་དང་འདི་བྱའོ་ཞེས་རབ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་པ་
ནི་དེའི་རྗེས་སུ་བྱ་བ་འདི་བྱའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ལ།

ཅ་བ། མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །
རབ་དུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་ཡིད་ནི། །
སྤྲོད་པས་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །
ལྷ་ནི་རྗེས་སུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན། ། ༡༡

དེའི་ནང་ནས་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རབ་དུ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པས་
མདོ་ལས་དེ་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤྲོད་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ཕྱིར། ཡིད་ནི་སྤྲོད་པས་སྤང་བྱ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་བཅས་ཁ་ཕྱིར་

བཟུམ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། དབང་གིས་ལྷ་མོ་ཆེས་སུ་འཇུག་ཕྱིད་ཁོ་ན་ཡིན་དེ། རྟོག་
མེད་ཁ་ཕྱིར་བཟུམ་གྱི་གེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ།

གསུམ་པ་(ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་)ནི། རབ་དྲུ་འཇུག་ཕྱིད་དགེ་བ་ལ་སྟོགས་པ་
ལས་ཆེས་སུ་འཇུག་ཕྱིད་དགེ་བ་ལ་སྟོགས་པར་ངེས་པམ་ཞི་ན།

ཅ་ག། རབ་དྲུ་འཇུག་ཕྱིད་དགེ་སྟོགས་ལས། ।

ཆེས་འཇུག་ཕྱིད་ཀྱང་ནམ་གསུམ་འབྱུང་། ।

ཐུབ་པའི་འདྲ་བའམ་དེ་དགེ་བ། ।

རབ་དྲུ་འཇུག་ཕྱིད་དགེ་བ་ལ་སྟོགས་པ་ལས་ཆེས་སུ་འཇུག་ཕྱིད་ཀྱང་དགེ་མི་
དགེ་ལྱང་མ་བསྟན་གསུམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །ཐུབ་པའི་རབ་དྲུ་འཇུག་ཕྱིད་དགེ་
བ་ལས་ཆེས་སུ་འཇུག་ཕྱིད་དགེ་བ་དང་། རབ་དྲུ་འཇུག་ཕྱིད་ལྱང་མ་བསྟན་ལས་
ཆེས་སུ་འཇུག་ཕྱིད་ལྱང་མ་བསྟན་དུ་འདྲ་བའམ། རབ་དྲུ་འཇུག་ཕྱིད་ལྱང་མ་བསྟན་
ལས་ཆེས་སུ་འཇུག་ཕྱིད་དགེ་བ་ཡོད་ཀྱི། རབ་དྲུ་འཇུག་ཕྱིད་དགེ་བ་ལས་ཆེས་སུ་
འཇུག་ཕྱིད་ལྱང་མ་བསྟན་མེད་དེ། །ཐུབ་པས་ནམ་ཡང་དམན་པར་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱི་དུ། རྟོག་པ་ཁ་ཅིག་ན་ཅེ། ཐུབ་པ་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་མི་
མངའ་བའི་ཕྱིར་ན། ལྱང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་མི་མངའ་ལོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་
མདོ་ལས།

སྒྲ་ཆེན་གཤེགས་ནའང་མཉམ་པར་བཞག །

སྒྲ་ཆེན་བཞེངས་ནའང་མཉམ་པར་བཞག །

སྒྲ་ཆེན་མནལ་ནའང་མཉམ་པར་བཞག །

བཞགས་ནའང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་སོ་ཟེེ། དེ་ལ་བྱི་བྲག་སྤྱོད་ན་ཅེ། དེ་རྟག་དུ་མཉམ་
པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བའི་གེས་ཕྱིད་མ་ཡིན་དེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

སྐྱབ་གཅོད་སྤྲོད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཇམ་མ་དང་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གང་ཟག་གཅིག་
 གི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་འགལ་ཞིན། འགལ་བ་མེད་དེ། ཕྱི་མ་སྤངས་པ་དེ་ལྟ་མ་དེ་
 བཏོར་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བཞིས་པ་(ངོ་བོ་)ནི།

ཅ་ག སྤང་བྱ་ལྟ་བུ་དང་ནི། |
 བམས་ཅད་སྤྲོད་པ་མཛོས་པ་ལས། |
 དགེ་བསྟན་དང་ནི་བསྟན་གནས་དང་། |
 དགེ་ཚུལ་ཆེད་དང་དགེ་སྤྲོད་ཉིད། །^ལ

དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞིན། ཅ་ག་ཞི་ཆང་སྤྲོད་བྱ་ལྟ་ཆེ་སྤྲོད་འཛོམས་པའི་
 བར་དུ་སྤྲོད་བར་མཛོས་པ་ནི་དགེ་བསྟན་དང་ནིའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་བསྟན་ཞེས་བྱ་ཞི་
 བྱ། དགེ་སྤྲོད་པ་མའི་གཡོག་དུ་བསྟན་དུ་རུང་བས་ན་དགེ་བསྟན་ཞེས་བྱའོ། ལྟ་
 པོ་དེའི་སྤྲོད་དུ་གར་སྐྱབས་སྤྲོད་སྐྱབས་གཅིག་དུ་བྱས་པ་དང་། མལ་ཆེ་མཐོ་གཅིག་
 དུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་བྲོའི་ཁ་ཟས་དེ་སྤང་བྱ་བུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་སྤྲོད་བར་མཛོས་
 པ་ལས་བསྟན་གནས་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྤྲོད་བྱ་ཞིན། ཇི་སྤྲོད་འཛོམས་བྱི་
 སྒྲུབ་པ་ལ་བསྟན་དེ་ཉི་ཤེས་གནས་པས་ན་བསྟན་གནས་ཞེས་བྱའོ། །གར་སྐྱབས་
 སྤྲོད་སྐྱབས་སོ་སོར་བྱས་པ་དང་། བསེར་དངུལ་ལེན་པ་སྤྲོད་བྱ་བུ་ཇི་སྤྲོད་
 འཛོམས་བར་དུ་སྤྲོད་བར་མཛོས་པ་ལས་དགེ་ཚུལ་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྤྲོད་བྱ་ཞིན།
 སྤྲོད་མའི་བྱ་བས་ངལ་བར་བྱེད་པས་ན་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་བསྟན་གནས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་གར་སྐྱབས་སྤྲོད་སྐྱབས་གཅིག་གཅིག་དུ་བྱེད་ཅིང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་
 སུ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞིན། བསྟན་གནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་གཙོ་
 ཆེར་བྱིས་པའི་ཡིན་ལ། དེ་དབང་པོ་རྒྱལ་བས་བསྐྱབ་བྱའི་གངས་མང་པོ་ལ་སྐྱབ་ག་
 ལ་རུས་སྒྲུབ་པའི་སྤྲོད་བསྟན་ནས་དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ངག་
 གི་སྤང་བྱ་བམས་ཅད་ཇི་སྤྲོད་འཛོམས་བར་དུ་སྤྲོད་བར་མཛོས་པ་ལས་དགེ་སྤྲོད་ངོ་།

དེ་ལ་བསྟེན་པར་ཚྲལ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་བསྟེན་པར་ཚྲལ་པ་ཞེས་བྱ་ཞི-
ན། ཚྲལ་པ་ནི་འཁོར་པའི་ཉེར་འཆེ་ཐམས་ཅད་དང་བྱ་ལ་བའི་མུང་འདས་ཡིན་
ལ། དེ་ལ་ཉེ་བས་ན་ཚྲལ་དེ་བསྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ།

གསུམ་པ་ (སྟེང་ན་)ནི།

ཙ་ག། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་ལེགས་སྟུང་དང་། ।

ལས་དང་ཚྲལ་པ་ཞེས་བྱའོ། ।

དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། ।

སོ་སོར་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལམ། । ༡༥

ཅིའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞི་ན། འཆལ་བའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཕྱི་གདུང་བ་བསྐལ་བར་བྱེད་པས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི། དམ་པས་
བཟུགས་པས་ན་ལེགས་སྟུང་དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལས་དང་།
ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཚྲལ་པས་ན་ཚྲལ་པ་ཞེས་བྱའོ། ཁྲི་དག་གི་ནང་ནས་དང་
པོའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། སྟེན་པ་ལས་དང་
པོར་ཐར་བས་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། ལས་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་
ན་བྱ་ག། བྱ་བ་དེའི་ལམ་ཡིན་པས་ལམ་ཞེས་བྱའོ། ཁྲིས་ན་སོ་སོར་ཐར་པའི་
ཚྲལ་པ་ཡིན་ན་སོ་སོར་ཐར་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་བོ།

བཞི་པ་ (ལྟན་པའི་གང་ཟག་)ནི།

ཙ་ག། སོ་སོར་ཐར་དང་ལྟན་པ་བརྟན།

སོ་སོར་ཐར་པའི་ཚྲལ་པ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བརྟན་ཡོད་དེ།

དགེ་སྟོང་པ་མ་གཉིས། དགེ་སྟོབ་མ། དགེ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས། དགེ་བསྟེན་
པ་མ་གཉིས། བསྟེན་གནས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ འོ་ན། སོ་
སོར་ཐར་ཅེས་བྱ་རྣམ་བརྟན། ཁྲིས་པ་དང་སྟོན་པར་འཁྱར་རོ་ཞི་ན། མི་འཁྱར་

དེ། དེར་སྤར་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པའི་དབྱེ་བ་བཤད་ཅིང་། འདིར་དེ་ལ་གནས་པའི་
གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ (བསམ་གཏན་ཟག་མེད་གྱི་ཕྱོམ་པ་)ནི།

ཙ་ག། བསམ་གཏན་སྐྱེས་དང་དེ་ལྟན་པ། །

ཟག་མེད་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །

བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྟན་པ་ནི། བསམ་གཏན་
གྱི་ཕྱོམ་པ་དེ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་གྱི་ཕྱོམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་སེམས་ཅན་
དང་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ (ཞར་ཏྲུང་)ནི། འོ་ན་སེམས་གྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱོམ་པ་
གཉིས་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་ག། ཐ་མ་གཉིས་ནི་སེམས་རྗེས་འབྲང་། ། ༡༧

ཕྱོམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་སེམས་གྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་དེ། སེམས་ཡོད་མེད་གྱི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་ནི་སེམས་གྱི་རྗེས་འབྲང་མ་
ཡིན་དེ། གཡོངས་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་ག། བར་ཆད་མེད་ལས་སྐྱེས་དེ་གཉིས། །

མི་ལྷོགས་མེད་ལ་སྤྱོད་ཞེས་བྲ། །

ཕྱོམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱོམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཡང་འཕྲོག་བོ།

གནས་སྐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོག་ཅེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞེགས་
མི་ལྷོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས། བར་ཆད་མེད་ལས་ཐ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་འཕྲོག་སྒྲེ།
འཆལ་བའི་རྒྱལ་བྱིས་སྤང་དེ་ཀྱན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འོ་
ན་མདོ་ལས།

ལུས་གྱི་ཕྱོམ་པ་ལེགས་པ་སྒྲེ། །

ངག་གི་ཕྱོམ་པ་ལེགས་པ་ཡིན། །

ཡིད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ལེགས་པ་སྟེ། །

ཐམས་ཅད་དུ་ནི་སྒྲུལ་པ་ལེགས། །

ཞེས་པ་དང་། ཁང་ཡང་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་སྒྲུལ་པ་དག་གིས་བསྐྱམས་ཏེ་
གནས་ཞེས་གསུངས་ན། ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྒྲུལ་པ་ཁང་ཞེ་ན།

ཙ་པ། ཤེས་བཞིན་དང་ནི་དྲན་དག་གཉིས། །

ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྒྲུལ་པ་ཡིན། ། ༡

ཤེས་བཞིན་དང་ནི་དྲན་དག་གཉིས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ལའོར་དུ་བྱུང་བ་ཡིད་ཀྱི་སྒྲུལ་
པ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་ལའོར་དུ་བྱུང་བ་དབང་པོའི་སྒྲུལ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན།
ཤེས་བཞིན་དང་ནི་དྲན་པ་གཉིས། །ཞེས་སྒྲུལ་པས་ཆོག་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་
སྒྲུལ་ན་ཤེས་བཞིན་ཡིད་དང་། དྲན་པ་དབང་པོའི་སྒྲུལ་པར་གོ་དོགས་ཡོད་པས།
དག་གཉིས་ཞེས་གཉིས་ཆིག་གཉིས་སྒྲུལ་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ལྷན་ཚུལ་)ལ་གསུམ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་ཚུལ་
དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ་དང་། ལྷན་པའི་མུ་བཞི་བཤད་པའོ།
དང་པོ་(རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་ཚུལ་)ནི།

ཙ་པ། སོ་སོར་ཐར་གནས་ཇི་སྟིང་དུ། །

མ་བཤད་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི། །

རྣམ་རིག་མིན་ལྷན་སྐད་ཅིག་མ། །

དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་། ། ༡

སྒྲུལ་མིན་གནས་པའང་དེ་དང་འདྲ། །

སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲུལ་པ་ལ་གནས་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཇི་སྟིང་དུ་མ་བཤད་གི་
བར་དག་ད་ལྟར་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་
ཆད་འདས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྒྲུལ་མིན་ལ་

གནས་པའང་དེ་དང་འདྲ་བར་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མ་བཏང་གི་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི་དེ་
དང་ལྷན། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་འདས་པའི་དེ་དང་ལྷན་ནོ།

ཙ་པ། བསམ་གཏན་སྒྲུལ་དང་ལྷན་པ་ནི། |
 ཉག་དྲུ་འདས་དང་མ་འོངས་དང་། | |
 འཕགས་ནི་དང་པོ་འདས་དང་མིན། | ༣༠
 མཉམ་གཞག་འཕགས་ལམ་གནས་དེ་གཉིས། |
 ད་ལྟར་དང་ལྷན་པ་.....། |

བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུལ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཉག་དྲུ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དེ་
 དང་ལྷན་པ་དང་། འཕགས་པ་ཟླ་མེད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་
 པོ་འདས་པའི་དེ་དང་ལྷན་པ་མིན་དེ། རྒྱུ་ཟླ་མེད་ཀྱི་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
 འཇིག་རྟེན་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུལ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྷན།
 འཕགས་ལམ་ལ་གནས་པ་ཟླ་མེད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྷན་ནོ། |

ཙ་པ།བར་གནས་ལ། |
 ཡོད་ན་དང་པོ་བར་གྱི་དང་། | |
 ཕྱིན་ཆད་དུས་ནི་གཉིས་དང་ངོ། | ༣༡

སྒྲུལ་པ་སྒྲུལ་མིན་གྱི་བར་མ་ལ་གནས་པ་ལ་རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མ་
 ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མ་བཏང་གི་བར་ད་
 ལྟར་གྱི་དེ་དང་ལྷན། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ཕྱིན་ཆད་དུས་ནི་གཉིས་པོ་འདས་པ་དང་
 ད་ལྟར་བའི་དེ་དང་ལྷན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲུལ་མིན་ལ་གནས་པ་དག་གི་རྒྱམ་པར་རིག་
 བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུལ་པ་ལ་གནས་པ་མི་དག་གི་དེ་དང་ལྷན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་
 བ། ཡོད་དེ།

ཙ་པ། སྒྲུལ་མིན་གནས་པ་དག་གི་བ་དང་། | |
 སྒྲུལ་ལ་གནས་པ་མི་དག་གི་བའི། |

ཅ་བ། སྒྲུབ་པ་མིན་དང་ཉེས་སྤྱད་དང་། །

འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་དེའི་ལམ། ། ༣༥

ཉེས་སྤྱད་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པས་ན་སྒྲུབ་མིན་དང་། དམ་པས་སྤྱད་པས་ན་
ཉེས་སྤྱད་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་ན། འཆལ་བའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ལས་དང་། བྱ་བ་དེའི་ལམ་
ཡིན་པས་ན་ལམ་ཞེས་བྱའོ།

གསུམ་པ་(ལྡན་པའི་མུ་བཞེར་བཤད་པ་)ནི། རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན་
ལ། དེ་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སོགས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བར་མ་དོར་གནས་སེམས་ཞན་པས། །

བྱེད་ན་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་དང་ལྡན། །

རྒྱུ་པར་བྱེད་དང་མ་སྒྲིམ་པའི། །

འཕགས་པའི་གང་ཟེག་རྒྱུ་པར་རིག་མིན། ། ༣༦

བར་མ་དོར་གནས་པ་ལྟར་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་མེད་ལ། ད་ལྟ་
སེམས་ཞན་པས་ལུས་ངག་གི་ལས་བྱེད་ན། རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་ཉིད་དང་ལྡན་གྱི་
རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡན་ན། ལྟར་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་
མི་ལྡན། ད་ལྟ་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ནས་སྤོང་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
ཆེ་ལྟ་མའི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་བྱེད་དང་། ཕྱི་མའི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མ་སྒྲིམ་པའི་
འཕགས་པའི་གང་ཟེག་ནི། རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་གྱི། རྒྱུ་
པར་རིག་བྱེད་དང་མི་ལྡན་ན། ཆེ་ལྟ་མའི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་ནི་བྱེད་དང་། ཕྱི་
མའི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་མ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པ་ནི་བདག་ཅག་ལ་
སོགས་པའོ། །གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའོ།

གསུམ་པ་(འཕྲོག་གཏོང་)ལ། འཕྲོག་ཚུལ་དང་། གཏོང་ཚུལ་ལ། །དང་
པོ་(འཕྲོག་ཚུལ་)ལ། སྒྲུབ་པའི་འཕྲོག་ཚུལ། སྒྲུབ་མིན་གྱི་འཕྲོག་ཚུལ། བར་

མའི་འཕྲོ་ཕྱོད་ལྟུང་། །དང་པོ་(སྒྲིམ་པའི་འཕྲོ་ཕྱོད་ལྟུང་)ལ། ཇི་ལྟར་འཕྲོ་པ་
 དང་། བང་ལས་འཕྲོ་པའོ། །དང་པོ་(ཇི་ལྟར་འཕྲོ་པ་)ལ། བསམ་
 བདན་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཕྲོ་ཕྱོད་ལྟུང་། སྔ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཕྲོ་ཕྱོད་ལྟུང་། །དང་
 པོ་(བསམ་བདན་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཕྲོ་ཕྱོད་ལྟུང་)ནི། བསམ་བདན་ཟག་མེད་གྱི་
 སྒྲིམ་པ་ཇི་ལྟར་འཕྲོ་བཅེས།

ཙ་བ། བསམ་བདན་ལས་སྒྲིམ་བསམ་བདན་གྱི།

ས་ཉིད་གྱིས་འཕྲོ་བ་ཟག་མེད་ནི།

འཕགས་དེས་.....།

བསམ་བདན་ལས་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པ་ནི། བསམ་བདན་གྱི་ཉེར་བཞུགས་དང་
 དངོས་གཞིའི་ས་ཉིད་གྱིས་འཕྲོ་བ། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་གྱི་
 ལམ་དེས་འཕྲོ་བོ།

གཉིས་པ་(སྔ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཕྲོ་ཕྱོད་ལྟུང་)ལ། དངོས་དང་། ཁར་བྱུང་
 བཞིས། དང་པོ་(དངོས་)ནི། འོ་ན། སྔ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཇི་ལྟར་འཕྲོ་བཅེས།

ཙ་བ།སྔ་ཐར་ཐར་ཞེས་པ།

གཞན་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་བྱེད་སྒྲིམ་གྱིས། ། ༣༥

སྔ་ཐར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི། མཁན་པོ་སྒྲིམ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་
 པར་རྒྱུ་བྱེད་ལས་འཕྲོ་བོ། །སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིམ་པ་བྱེད་པའི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དག་
 བྱིས། བསྐྱེད་པར་རྒྱུ་པ་བཅུ་དང་ཞེས་བཤད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནི། །བཅུ་
 བཤད་ཞེས། སངས་རྒྱུས་དང་རང་སངས་རྒྱུས་ནི་རང་བྱུང་གིས་བསྐྱེད་པར་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་
 རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་དཔེ་སྤྲོད་གི་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། ལྟ་
 ནི་དེས་པ་ལ་འཇུག་པས་བསྐྱེད་པར་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་
 པར་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར། བྲགས་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་ནི་ཆུར་ཤོག་གིས་བསྐྱེད་པར་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་

དེ་བཞིན་གཤམས་པས་ཆུར་ཤོག་བཀའ་ལྟུང་པས།

སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་པའི་ལུས་ལྷན་ཞིང་། །

མོད་ལ་དབང་པོ་རབ་ཞི་གནས་གུར་དྲེ། །

སངས་རྒྱལ་དཔོང་ས་པས་ལུས་གཟུགས་བཀའ་པར་གུར། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲིལ་པར་ཁས་སྤངས་པས་
བསྟེན་པར་ཚོགས་དྲེ། དེའི་མཐུའི་ཁྱད་པར་ལྷན་གཟུགས་ལ་ཕྱག་བཙུལ་བས་མགོ་
འགས་པར་འགྱུར་བ་འཕྲོལ་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དུ་མངས་ཀྱི་མཛོད་
རྟེན་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པ་མཐོང་ནས་དད་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཕྱག་བཙུལ་ན་གནོད་ཀྱིས་
དོགས་ནས་ཕྱག་མ་བཙུལ་བ་ལ། དེའི་བསམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་ནས།
འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཕྱག་ཚུལ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས། ཕྱག་བཙུལ་
བ་དང་གནོད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་ནས་དད་པར་གྱུར་དྲེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་བདག་གི་སྒྲིལ་པོ། །བདག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉན་ཐོས་སོ་
ཞེས་ཞུས་པ་དང་། འོད་སྤངས་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་ནི་ངའི་ཉན་ཐོས་སོ། །ང་ནི་
ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིལ་པོ་ཞེས་སྒྲིལ་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་བསྟེན་པར་ཚོགས་པའི་ཕྱིར།
ལེགས་བྱིན་དྲི་བས་མཉེས་པས་བསྟེན་པར་ཚོགས་དྲེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ལེགས་བྱིན་གཅིག་དུ་དགོས་པའི་ཆོས་ནི་གང་། ཐར་པོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་གང་།
དད་པོ་ཞེས་དྲི་བ་དེའི་ལན་ཐེབས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་ནས་བསྟེན་
པར་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱི་བའི་ཆོས་བསྟན་པས་བསྟེན་པར་ཚོགས་པ་ནི། སྒྲི་
དགའི་བདག་མོ་ཆེན་མོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་ཆོས་སྒྲིལ་མ་ནི།
འཕྱིན་ཆོག་གིས་བསྟེན་པར་ཚོགས་པ་ཡིན་དྲེ། དེ་ལ་དགོས་པ་ལྷན་ལའི་མདོག་
གིས་པོ་ཉ་བྱས་དྲེ། འཕྱིན་ཆོག་གིས་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་དགོས་པ་མང་བསྐྱབས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་དུ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དང་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་
བསྟེན་པར་ཚོགས་པ་དང་། ཡུལ་དབུས་སུ་བཅུའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་ཚོགས་པ་

དང་། སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལའན་གསུམ་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པར་ཐོགས་པ་
ནི། རྩེ་བཟང་དུག་ཅུའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་
རང་བྱུང་གིས་བསྟན་པར་ཐོགས་པ་དང་། དེས་པ་ལ་འབྲུག་པའི་བསྟན་ཐོགས་ནི་
རྣམ་པར་རིག་ཤིང་ལ་མི་ལྟོས་པས། དེ་དག་བསྟར་བའི་ཕྱིར་དུ་སོགས་པའི་སྤྲ་སྤྲོས་པ་
ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཁར་བྱང་ལ་)གསུམ། སྤོམ་པ་སྤོམ་མིན་གྱི་དུས་ཀྱི་ངེས་པ།
བསྟན་གནས་ཀྱི་སྤོམ་པའི་ཁྱད་པར་༥ དག་བསྟན་གྱི་སྤོམ་པའི་ཁྱད་པར་ལྟ་
པོ་(སྤོམ་པ་སྤོམ་མིན་གྱི་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་)ནི།

ཅ་ག། ཇི་སྤྱིང་འཆོ་དང་ཉིན་ཞག་དུ།

སྤོམ་པ་ཡང་དག་སྤང་བར་བྱ།

ཉིན་ཞག་པ་ཡི་སྤོམ་མིན་མེད།

དེ་དེ་ལྟར་ནོད་མེད་ཅེས་བྲག། ༡༧

ཇི་སྤྱིང་འཆོའི་བར་དུ་སོ་སོར་ཐར་པ་རེས་བདུན་གྱི་སྤོམ་པ་ཡང་དག་པར་
སྤང་བར་བྱ། ཉིན་ཞག་གཅིག་དུ་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྤོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་
བྱའོ། །འོ་ན། སྤོམ་མིན་གྱི་དུས་ངེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་
སྤོམ་མིན་མེད་དེ། སྤོམ་མིན་དེ་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྤོམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་ནོད་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྲག་གོ།

གཉིས་པ་(བསྟན་གནས་ཀྱི་སྤོམ་པའི་ཁྱད་པར་)ལ་གསུམ། ལེན་ཐབས།
ཡན་ལག་གི་ངེས་པ། རྟེན་གྱི་ངེས་པའོ། །དང་པོ་(ལེན་ཐབས་)ནི། རོད་པར་
བྱ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་གཞིའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན།

ཅ་ག། དམའ་བར་འདུག་སྤྲོས་བསྐྱས་པ་ཡིས།

མི་བརྒྱན་ནམ་ནི་ནངས་བར་དུ།

བསྟན་གནས་ཡན་ལག་ཆང་བར་ནི།

ནངས་པར་གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱ། ། ༣༥

འཕྱོག་པ་པོ་ལས་སྟོན་དམའ་བ་ལ་སྤྱོད་ལམ་ཅོག་པུར་འདུག་ཞེ་གྲུལ་མོ་སྤྱུལ་
 དེས་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་ལན་གསུམ་བརྒྱས་པ་ཡིས་སོ། །ཆ་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུས་གེ་ན།
 རྒྱན་གསར་པས་མི་བརྒྱན་པར་སྟོ། །དུས་ཇི་ཅམ་དུ་ན། ནམ་ནི་ནངས་པར་དྲི་
 སང་ཉི་མ་ཤར་གྱི་བར་དུའོ། །གང་ན། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆང་བར་
 ནི་ནོད་པར་བྱ། གང་ལས་ན། དགེ་སྤྱོད་སོགས་གཞན་ལས་ནོད་པར་བྱའོ།
 དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ན། ནང་པར་དྲི་སང་ཆ་བ་མ་ཐོས་པར་སྟོ།

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་ངེས་པ་)ནི། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་ཆང་བར་ནི།
 ཞེས་བཤད་ན། ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།

ཙ་བ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་བག་ཡོད་པའི། །

ཡན་ལག་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། །

བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་བཞིན། །

དེ་ཡིས་དྲན་ཉམས་དྲེགས་པར་འབྱུལ། ། ༣༥

ཙ་བ་བཞི་སྤྱོད་བ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་དེ། དེས་རྒྱལ་མིན་ཡོད་
 བྱེད་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། གཅིག་ཆང་སྤྱོད་བ་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་དེ། ཆང་
 གིས་བག་མེད་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་གསུམ་སྤྱོད་བ་བརྒྱལ་ཞུགས་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་དེ། དེས་སྤྱོད་པར་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འདུག་པའི་
 ཕྱིར། ཆང་མ་སྤངས་ན་བག་མེད་པར་འབྱུར་དེ། ཆང་དེ་ཡིས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་
 མིན་པ་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་མ་སྤངས་ན་དྲེགས་
 པར་འབྱུར་དེ། ཕྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་སྤངས་པས་རང་ཉིད་ལ་བསྟེན་གནས་པར་འདུ་
 གེས་པ་དང་། ཁྲིམ་པ་གཞན་ལ་སྤྱོད་པར་གནས་པ་དང་མཐུན་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གཞན་གཉིས་མ་སྤངས་ན་དྲེགས་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལ་འཆལ་བའི་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ཐག་མི་རིང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ (ནིན་གྱིངས་པ་) མི། བསྟན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་དེ་དག་བསྟན་ཁོན་
ལ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། བཞན་ལའང་བསྟན་གནས་ཡོད་མོད་གྱི།

སྐབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །

དག་བསྟན་ལས་བཞན་ལའང་བསྟན་གནས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ཡོད་མོད་གྱི།

འོན་ཀྱང་སྐབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད་དོ།

གསུམ་པ་ (དག་བསྟན་གྱི་ཕྱོམ་པ་འདྲི་བྱད་པར་) ལ་གསུམ། དངོས་དང་།

སྐབས་འགྲོའི་ཡུལ་གྱི་བྲག་དུ་བབ་པ། ཡན་ལག་གིངས་པའོ། །དང་པོ་

(དངོས་) མི། འོ་ན། མདོ་ལས། ཁྱིམ་པ་གོས་དཀར་པོ་བྱན་པ་སྟེས་པ་པོའི་

དབང་པོ་དང་ཕྱན་པ་ཞིག །སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དག་འདུན་ལ་སྐབས་སུ་

སོང་སྟེ་བདག་དག་བསྟན་དུ་བརྒྱུང་དུ་བགས་ལ་ཞེས་བཞེད་པས་དག་བསྟན་དུ་འབྱུར་རེ་

ཞེས་གསུངས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དག་བསྟན་གྱི་ཕྱོམ་པ་སྟེ་འམ་མི་སྟེ་ཞེ་ན། མདོ་

ཕྱོམ་པ་རེ་མི་སྟེ་ཞེས་ཟེར་པ། ཁ་ཆེ་བ་ན་པེ།

ཅ་ག། དག་བསྟན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་སམ། །

ཕྱོམ་པ་བསྟན་པ་དག་སྤོང་བཞིན། ། 30

གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་ཡིན་ན། །

སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱོད་སྐབས་ཆེ་ལྟ། །

དེ་སྤྱང་བ་ལའང་གསུངས་ཞེས་གསུག །

རྒྱུད་དུ་ལ་སྐབས་ཡིད་ཆེ་བཞིན། ། 31

སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཕྱོམ་དུ་བབ་ནས་དག་བསྟན་ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ཕྱོམ་

པ་སྟེ་བཡིན་ན། །འོ་ན་བསྐྱབས་བྱ་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འབྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྟོན་

མེད་དེ། བསྐྱབས་བྱ་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིས། དཔེར་ན།

དག་སྤོང་གསར་བུ་ལ་བསྐྱབས་བྱ་བསྟན་པ་དོན་ཡོད་པ་བཞིན་ན། །གལ་ཏེ་དག་

བསྟེན་ཐམས་ཅད་སྒྲུལ་པ་ལྟ་ཅིས་བསྐྱམས་དེ་གནས་པ་ཡིན་ན། ལྷ་གཅིག་སྤྱོད་
 པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བསྟེན་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། དང་པོར་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་རུང་
 བར་ཁས་སྤངས་པ་ཉམས་ནས། གཅིག་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་ལ་ལྷ་གཅིག་སྤྱོད་པ་ལ་
 སོགས་པར་གསུངས་ཞེས་བྲག་གོ། སྒྲུལ་པ་རུང་ལ་སོགས་པར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེ་
 ན། ཀུན་སྤོང་གི་ཡིད་ཇི་བཞིན་དུ་ཀུན་སྤོང་རུང་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུལ་
 པ་ཡང་རུང་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་རྟེ།

གཉིས་པ་སྐྱབས་འབྱོའི་ཡུལ་ཁྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་འོ། སྐྱབས་སུ་མ་སོང་
 བ་ལ་མེད། །ཅིས་བཤད་ན། བང་ལ་སྐྱབས་སུ་འབྱོའི་ན།

ཅ་ལ། བང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འབྱོའི། །

སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་ཁྱེད་པའི་ཆོས། །

མི་སྒྲོལ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །

མུང་ན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འབྱོ། ། ३३

བང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འབྱོའི་བ་དེ། སངས་རྒྱས་སུ་
 ཁྱེད་པའི་ཆོས་མི་སྒྲོལ་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འབྱོའི་བ་ཡིན་གྱི། བརྩམས་སྐུ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་
 འབྱོའི། དེ་སོ་སྒྱེའི་གནས་སྐབས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་བཞིན་
 བཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་བྲག་ཕྱང་བའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་མི་སྤྱོད་པར་
 ཐལ། བརྩམས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པས། བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པར་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྐྱབས་སུ་འབྱོའམ། སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་སུ་འབྱོའི་ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབས་སུ་
 འབྱོའི། ལམ་མཚན་ཉིད་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེས་དགེ་འདུན་ལ་འདྲ་མཚན་ནོ།
 དགེ་འདུན་ནི་དགེ་འདུན་དུ་ཁྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲོལ་མི་སྒྲོལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་

སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི། ཆོས་ལྷན་ལས་འདས་པ་འགྲོག་བདེན་གཅིག་ལུ་སྐྱབས་
སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ (ཡན་ལག་གི་ངེས་པ་)ནི། གཞན་རྒྱམས་ལ་མི་ཆངས་པར་སྤྱད་
པ་སྤྱོད་བ་ཡན་ལག་དུ་བཞག་ནས། དགེ་བསྟན་ལ་མི་ཆངས་སྤྱད་སྤྱོད་བ་ཡན་ལག་
དུ་མི་འཛོག་པར་ལོག་གཡེམ་སྤྱོད་བ་ཡན་ལག་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཅ་པ། ལོག་གཡེམ་གིན་དུ་སྤྱད་ཕྱིར་དང་། །
སྤྱིར་མི་བྱེད་ཐོབ་ཕྱིར་ལྟ། །
སྒྲིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་སྤངས་བཞིན། །
འཛོག་གི་རྒྱ་ལས་མ་ཡིན་ནོ། ། ༣༣
བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་འདས་ལྷན་ན། །
རྒྱན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

ལོག་གཡེམ་ནི་གཞན་གྱི་ཆུང་མ་སུན་འབྱོན་པ་དང་། ངན་སོང་དུ་སྤྱོད་པའི་
རྒྱ་ཡིན་པས་གིན་དུ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཆངས་སྤྱད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། འཕགས་པས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ལོག་གཡེམ་མི་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅིང་། མི་
ཆངས་སྤྱད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་ལོག་གཡེམ་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་
ལ། མི་ཆངས་སྤྱད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་དགེ་བསྟན་གྱིས་དུས་ཕྱིས་ཆུང་
མ་སྤངས་ན་ལོག་གཡེམ་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་དེ། འདོད་པས་ལོག་
གཡེམ་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་འཛོག་གི་རྒྱ་གཞན་ལས་
མི་ཆངས་སྤྱད་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་མི་ཆངས་སྤྱད་སྤྱོད་བར་ཁས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དགེ་བསྟན་ལང་ག་གི་བཞིའི་ནང་ནས་རྒྱ་སྤྱོད་བ་ཡན་ལག་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་འདས་འདས་པར་གྱུར་ན།
གཞན་གྱིས་བྱས་སམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ཆེ་མ་བྱས་སོ་ཞེས་རྒྱན་དུ་སྤྱོད་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་

བས་དེ་སྤང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་བསྐྱེན་ལ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལས་
 ཆང་འཕྲང་བ་ཁོ་ན་སྤང་བ་ཡན་ལག་དུ་འཛོལ་པའི་སྤྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་སྤྱུ་
 མཚན་ཡོད་དེ།

ཅ་པ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །

མྱོས་འབྱར་ལས་གཞན་བསྐྱང་ཕྱིར་པོ། ། ༣༥

བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མྱོས་པར་འབྱར་བ་འཕྲང་བ་སྤང་བ་ལས་གཞན་
 རྒྱུ་མས་ཀྱང་བསྐྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱེད་པས་སྤང་བའི་འདུལ་བ་འཛིན་
 པ་ཁ་ཅིག་ན་པེ། ཆང་འཕྲང་བ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་དེ། བཅུན་པ་
 རི་ལྟར་བྱོ་བ་ཡོག་བགྱི་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་
 བཏོགས་གཞན་རྒྱུ་མས་བག་ཡངས་སུ་གནང་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་བླ་ཀྱ་ནད་པ་རྒྱམས་
 ལ་ཆང་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། ང་ལ་སྒྲོན་པར་སྤྲོ་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཆང་ཅུའི་ཅེ་མོས་
 ཀྱང་བདུང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲོན་པ་ང་ལ་དམིགས་
 ནས་ཆང་མ་འཕྲང་མ་སྤྱད་ཅིག །ཆང་འཕྲང་ན་ང་དེ་དག་གི་སྒྲོན་པ་མ་ཡིན།
 དེ་དག་ངའི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་ཆེས་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འཕགས་པས་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འང་མི་འཕྲང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཀྱི་
 ཉེས་པར་སྤྱད་པ་བཞི་སྟེ། སྟོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་།
 འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། ཆང་འཕྲང་བའོ་ཞེས་ཆང་འཕྲང་བ་ལུས་ཀྱི་
 ཉེས་སྤྱད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་ཆང་དང་། སྤྱོར་བའི་ཆང་།
 བཅོས་པའི་ཆང་དང་། མྱོས་པར་འབྱར་བ་བག་མེད་པའི་གནས་ཀྱན་དུ་བསྐྱེན།
 གོམས་པར་བྱས། ལན་མང་དུ་བྱས་ན་གི་བའི་འོག་དུ་ལུས་ཞིག་ནས་དམུལ་བར་
 རྒྱུ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། ནད་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་
 མ་ཐོ་བ་མ་བཏོགས་གཞན་རྒྱུ་མས་བག་ཡངས་སུ་གནང་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆང་
 བཀག་པ་སྤྱིར་བདུང་དང་དམིགས་བསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆང་དུག་བཞིན་དུ་

མངས་པས་ཅུའི་ཅེ་མོས་ཀྱང་མི་བདུང་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆང་འཕུང་བ་
 འཛིག་རྟེན་ན་སྤང་པའི་ལས་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་ན་སྤང་པའི་
 ལས་མི་མཛེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆང་བག་མེད་པའི་གནས་དང་བླ་
 པ་ཉམས་པའི་བྱ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆང་ལ་
 བརྟེན་ནས་མི་དགེ་བའི་ལས་གསར་དུ་འཕྲུག་ཅིང་རྣམ་སྤྲོན་འབྱེན་པར་ངེས་པས་གི་
 བའི་འོག་དུ་དཔྱལ་བར་སྤྱོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལ། གཞན་ཡང་ཆང་འཕུང་པ་རང་
 བཞིན་གྱི་ཁ་ན་ཐོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད་མ་ཆང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་ཉིན་མོངས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 ཆང་སྤྱོས་པར་མི་འཕུར་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་གཉེན་པོའི་སྒྲིབས་ཀྱང་འཕུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 གཉིས་པ་གང་ལས་འཕྲོག་པ་ནི། སྤོམ་པ་རྣམས་གང་ལས་འཕྲོག་ཅེ་ན།

ཅ་ག། འདོད་གདོགས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀ་དང་། །

ད་ལྟར་དག་ལས་འཕྲོག་པར་འཕྱུལ། །

འདོད་པར་གདོགས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པ་སྤྱིར་བ་དངོས་གཞི་ཤེས་ཐམས་
 ཅད་མི་དགེ་བའི་སྤྱིར་དངོས་ཤེས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྤྱིང་བ་ལས་འཕྲོག། རང་
 བཞིན་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱིང་བ་དང་། གཞི་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་
 ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ལས་འཕྲོག་བོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞི་སེམས་ཅན་ལ་
 བརྟེན་པ་ནི། སྤྱོད་གཙོད་པ་ལྟ་བུ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སེམས་ཅན་མ་
 ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གསེར་རྒྱ་བ་ལྟ་བུ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཞི་
 སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་ནི། བུད་མེད་ལ་རེག་པ་ལྟ་བུ། དེ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་
 པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་རྩ་གཙོད་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་ཇི་ལྟ་བུ་ལས་འཕྲོག་ན། ད་
 ལྟར་བའི་སེམས་ཅན་དག་ལས་འཕྲོག་པར་འཕྱུར་གྱི། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་ལས་འཕྲོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ད་ལྟ་སྤྱོད་གཙོད་པའི་གཞིའི་སེམས་ཅན་དུ་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར་

ཅ་ག བསམ་གདན་ཟག་མེད་ཚྲོམ་པ་ནི། ।

དངོས་དང་དུས་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། । ༣༥

ཚྲོམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས། ।

ཡན་ལག་རྩུ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད། ।

བསམ་གདན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚྲོམ་པ་ནི། མི་དགེ་བའི་དངོས་གཞི་སྤྱོད་པ་
ལས་འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་འཇུག་སྤྱོད་པ་ལས་འཕྲོ་བ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་
འཇུག་སྤྱོད་པ་ལ་མི་གྲོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་གཞིན་སྤྱོད་པ་ལས་འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་
གྱི། བཅས་པ་སྤྱོད་པ་ལས་འཕྲོ་བ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱོད་བར་ཁས་མ་སྤྱངས་
པའི་ཕྱིར། དུས་ནི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་འཕྲོ་བ་པ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་བའི་
སེམས་ཅན་ལས་འཕྲོ་བ་པ་དེ་གཞིན་དུ། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལས་
འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར། ཚྲོམ་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཕྲོ་བ། ཡན་ལག་དང་
རྩུ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད་ཏེ། གཞན་རྣམས་ཡན་ལག་གཞི་ལས་འཕྲོ་བ་པ་དང་། དགེ་
སྤྱོད་གི་ཚྲོམ་པ་ནི་ཡན་ལག་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་འཕྲོ་བ། དགེ་བའི་ཅ་བ་
གསུམ་རྩུར་བྱས་ན་རྩུ་ཐམས་ཅད་དང་། ཀུན་སྤྱོད་ཆུང་དུ་འབྱོར་ཆེན་པོ་གསུམ་
རྩུར་བྱས་ན་གང་ཡང་རུང་བ་ལས་འཕྲོ་བ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚྲོམ་མིན་ཡང་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་འཕྲོ་བ་བཤའ་ཞེ་ན།

ཅ་ག ཚྲོམ་པ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ।

ཡན་ལག་ཀུན་ལས་རྩུ་མིན་ནོ། । ༣༦

ཚྲོམ་པ་མིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཡན་ལག་ཀུན་ཀུན་ལས་
འཕྲོ་བ། རྩུ་ཐམས་ཅད་ལས་མི་འཕྲོ་བ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ཅ་བ་གསུམ་ཅིག་ཅར་
འབྱུང་བ་མེད། ཀུན་སྤྱོད་གསུམ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་
རྟེན་པ་ན་ལ། ཚྲོམ་མིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་མི་འཕྲོ་བ་སྟེ། ཤེན་པ་ལྟ་བུ་
རང་གི་བྱ་དང་པ་མ་སྟགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་མ་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡན་

ལག་ཀྱང་ཀུན་ལས་འཕྱོལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེན་པ་ལྟ་བུམ་བྱེད་པར་མི་ཡིན་པ་དང་།
 རང་གི་བྱང་མེད་ལས་གཞན་ལ་མི་ཆང་ས་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རག
 རྒྱལ་ས་ནས་སྤྲོ་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེལ།

གཉིས་པ་ (ཐྲོམ་མིན་གྱི་འཕྱོལ་ཚུལ་) མི།

ཙ་བ། ཐྲོམ་པ་མིན་པ་བྱ་བ་འཇམ། །

ཁས་ལེན་པ་ལས་འཕྱོལ་པར་འབྱུང་། །

ཐྲོམ་མིན་གང་ལས་འཕྱོལ་སྤྲུལ་ན། དེ་ནི་ཤེན་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ནས་དེའི་
 རིགས་སུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ན། བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པས་འཕྱོལ་པ་འཇམ། དང་པོ་ནས་
 དེའི་རིགས་སུ་སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་ན། ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུའི་བྱང་དུ་བྱེད་ནས་པདག་
 འདིས་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ཅིང་ལོག་པའི་བསམ་པ་སྒྲིམ་ནས་བྱ་བ་དེ་ལ་
 དངོས་སུ་ཞུགས་པ་ལས་ཕྱོལ་པར་འབྱུང་རྟེན།

གསུམ་པ་ (བར་མའི་འཕྱོལ་ཚུལ་) མི།

ཙ་བ། རྒྱལ་མའི་རྒྱམ་རིག་མིན་ཞིང་དང་། །

ལེན་དང་གུས་པར་བྱེད་པས་འཕྱོལ། ། ༣༧

ཐྲོམ་ཐྲོམ་མིན་གྱི་རྒྱལ་མ་བར་མའི་རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཞིང་ལས་
 འཕྱོལ་པ་ནི། རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ལྟ་བུ། ཁས་ལེན་པ་ལས་
 འཕྱོལ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཡུག་མ་བཙལ་བར་ཟས་མི་ཟ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ།
 གུས་པར་བྱེད་པ་ལས་འཕྱོལ་པ་ནི། ཀུན་སྤོང་བླ་མ་ལས་འཕྱོལ་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་ (གདོང་ཚུལ་ལ།) གསུམ། དང་པོ་ཐྲོམ་པའི། ཐྲོམ་མིན་གྱི།
 བར་མའི་གདོང་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་ (ཐྲོམ་པའི་གདོང་ཚུལ་ལ།) གཉིས། སོ་ཐར་
 གྱི་ཐྲོམ་པའི། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཐྲོམ་པའི་གདོང་ཚུལ་ལ། །དང་པོ་ (སོ་
 ཐར་གྱི་ཐྲོམ་པའི་གདོང་ཚུལ་) མི།

ཙ་བ། བསྐྱབ་པ་ཡུལ་དང་གི་འཕྱོལ་དང་། །

མཚན་གཉིས་དག་ནི་ཕྱང་པ་དང་། །

ཙ་པ་ཆད་དང་མཚན་འདས་ལས། །

སོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་། ། ༣༤

མི་སྒྲ་གེས་དོན་གོའི་བྱང་དུ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་བསྐབ་པ་ལུལ་ན་སོ་སོར་
ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་གྱི། བསྐབ་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བའི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་གྱིས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་ཡོས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་དེ་གཏོང་གྱི། དེའི་རྟེན་
མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། མཚན་གཉིས་དག་ནི་ཅིག་ཅར་ཕྱང་པ་ལས་ཀྱང་དེ་གཏོང་
གྱི། རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་ཙ་པ་ཆད་པ་ལས་ཀྱང་སོ་སོར་ཐར་པའི་
འདུལ་བ་གཏོང་གྱི། སྒྲུལ་པའི་ཙ་པ་ཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྒྲིང་དུ་མཚན་
མོ་འདས་པ་ལས་བསྐྱེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་གཏོང་གྱི། ཇི་སྟེན་དུ་འཕངས་པའི་
འཕྲེན་པ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར།

ཙ་པ། ཁ་ཅིག་ལྟར་བར་འབྱར་ལས་སྒྲ། །

གཞན་དག་དམ་ཆོས་རྒྱལ་པ་ལས། །

ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱང་བ་ལ། །

བུལ་ན་ནོར་བཞིན་གཉིས་སུ་འདོད། ། ༣༥

ཉི་འོག་པ་ཁ་ཅིག་ཙ་པའི་ལྟར་བར་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཕྱང་བར་བྱར་པ་ལས་
སྒྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་སྒྲུའོ། ། ཟངས་མའི་སྒྲིང་བུ་ལ་སྒྲེ་སྒྲིང་གསུམ་འབྲི་
བར་བྱེད་པས་ན་གོས་དམར་བའི་སྒྲེ་པ་གཞན་དག་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པ་ལས་སོ་སོར་
ཐར་པའི་སྒྲུལ་པ་གཏོང་གྱི། དེའི་ཆེ་བསྐབ་པའི་མཚམས་དང་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་མེད་
པར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེ། སྒྲིབ་དཔོན་ན་ཟེ། དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་པའི་ཆེ།
འདུལ་བའི་ལས་མེད་པས་སྒྲུལ་པ་སྒྲིན་མེད་གསར་དུ་མི་འཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། སྒར་
ཐོབ་ཟེན་གསར་དུ་གཏོང་བ་མིན་ནོ། ། ཞེས་གསུང་ངོ། ། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་ཙ་
པའི་ལྟར་བར་བྱང་བ་ལ། རྒྱལ་བྱིམས་འཆལ་བ་དང་རྒྱལ་བྱིམས་ཅན་གཉིས་སུ་

འདྲོད་དེ། མི་ཞིག་བྱུ་ལོན་ཅན་དང་ནོར་ཅན་གཉིས་སུ་འདྲོད་པ་བཞིན་ནོ།
 ལྷུང་བ་བཤགས་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ནི། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཅན་ཁོ་ནར་འདྲོད་དེ།
 དཔེར་ན། བྱུ་ལོན་ཅན་དེ་བྱུ་ལོན་བཅའ་བན་ནོར་ཅན་ཁོ་ནར་འབྱུར་བ་བཞིན་ནོ།
 འོ་ན་ཅ་ལྷུང་བྱུང་བ་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ།
 དགེ་སྲོང་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཞིག་དགེ་སྲོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ།
 ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷུང་བ་ཐེ་ལུ་པོ་དེ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་སྲོང་བཞི་ཐེ་ལུ་པ་མེད། །ལམ་གྱིས་རྒྱལ་དང་ལམ་
 སྟོན་དང་། །ལམ་གྱིར་འཆོ་དང་ལམ་སུན་འབྱིན། །ཞེས་ལམ་སུན་འབྱིན་པའི་
 དགེ་སྲོང་དེ་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཆངས་པར་སྤྱད་ཀྱང་འཆབ་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་མ་
 སྐྱེས་ན། ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་བྱིན་ནས་དགེ་སྲོང་གི་སར་འཛོལ་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ལྷུང་བྱུང་བ་རབ་དུ་མི་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མི་
 ཆངས་སྤྱད་ལུ་བྱ་གཅིག་བྱུང་བས་སྒྲུམ་པ་ཐམས་ཅད་གདོང་བ་མ་ཡིན་དེ། སྒྲུམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་ཡང་དག་པར་འགལ་བའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་རྒྱུ་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟ་མིན་པར་ཅ་ལྷུང་གཅིག་བྱུང་བས་སྒྲུམ་པ་ཐམས་ཅད་གདོང་ན། སྒྲུམ་པ་གཅིག་
 སྐྱངས་པས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱངས་པར་འབྱུར་རེ་ཞེས་ཟེས། དེ་ལ་མདོ་ཐེ་ལུ་ན་ལེ་
 དེ་མི་འཐད་དེ། ལྷུང་བྱེད་མེད་ཅིང་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བྱེད་མེད་དེ།
 དགེ་སྲོང་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཞིག་དགེ་སྲོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ལྷུང་བྱེད་དོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དེ་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་སུན་
 འབྱིན་པའི་དགེ་སྲོང་གསུངས་པ་དེ་དགེ་སྲོང་གི་གཙུགས་འཛིན་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཆངས་པར་སྤྱད་ཀྱང་འཆབ་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཀྱང་མ་
 སྐྱེས་ན་པས་པམ་ལྷུང་བར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ལྷུང་བྱུང་
 བ་རབ་དུ་མི་འབྱིན་པར་གསུངས་པ་དེ། ལྷུང་ངོ་ཆ་མེད་དང་སྤྱོད་མེད་གསུ་ཆེན་

པོས་ཉམས་ནས། །ཆེ་དེ་ལ་ཐོམ་པ་སྒྲེ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱི་སྒྲེ་
 བཞེད་བྱེད་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྱང་གིས་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐུག་དུ་དགེ་སྦྱང་དུ་མི་
 རུང་བར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་བསྐྱེད་སྒྲེ་པའི་ཕྱི་སྒྲེ་ སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ནི་དོན་དམ་
 པའི་དགེ་སྦྱང་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱི་སྒྲེ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས།
 དགེ་སྦྱང་བཞི་སྒྲི་ མིང་གི་དགེ་སྦྱང་། ཁས་འཆེ་བའི་དགེ་སྦྱང་། སྦྱང་བས་
 ན་དགེ་སྦྱང་། དབྱ་བཅའ་པས་ན་དགེ་སྦྱང་སྒྲེ་དོན་འདི་ལ། བསོལ་བ་དང་
 བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བཞེན་པར་ཚུགས་པའི་དགེ་སྦྱང་ཡིན། ཞེས་བསྐྱེད་སྒྲེ་པའི་ཕྱི་སྒྲེ་
 བཞེན་ཡང་ཚུལ་སྤྲིམས་འཆལ་པ་དགེ་སྦྱང་གི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལས་
 ལོགས་སུ་དབར་བར་བསྐྱེད་སྒྲེ་པའི་ཕྱི་སྒྲེ་དང་། ཚུལ་སྤྲིམས་འཆལ་པ་བཞེན་ནས་
 སྦྱོང་པར་བསྐྱེད་སྒྲེ་པའི་ཕྱི་སྒྲེ་ ཇི་ལྟར་ན།

དགེ་སྦྱང་མིན་ལ་དགེ་སྦྱང་དུ། །

སྒྲེ་བ་སྤྱེད་བསལ་བར་བྱིས། །

ཤིང་རུལ་དག་ཀྱང་སྤང་བར་བྱིས། །

སྦྱང་པོ་མེད་པ་དོར་བར་བྱིས། །

ཞེས་བསྐྱེད་སྒྲེ་པའི་ཕྱི་སྒྲེ་ཞེས་བསྐྱེད་སྒྲེ་དེ་།

གཉིས་པ་ (བསམ་གཏན་ཟབ་མེད་ཀྱི་ཐོམ་པའི་གདོང་ཚུལ་) མི།

ཅ་ བ། བསམ་གཏན་གདོགས་པའི་དགེ་བཟོ། །

ས་འཕྲོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གདོང་། །

དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་གདོགས་འཕགས་པ། །

འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤྱང་ས་ཉམས་པ་ལས། ། ༥༠

བསམ་གཏན་གདོགས་པའི་དགེ་བཟོ། ས་གོང་འོག་དུ་འཕྲོས་པ་དང་།

སྦྱོམས་འཕྲུག་ལས་ཉམས་པ་དག་གིས་གདོང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་དུ་གདོགས་
 པའི་དགེ་བཟོ། ས་འཕྲོས་པ་དང་ཉམས་པ་དག་གིས་གདོང་། འཕགས་པ་ཟབ་

མེད་ཀྱི་ཚྲོམ་པ་ནི། འབྲས་པུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཞུགས་པས་བསྐྱས་པའི་ཚྲོམ་པ་གཏོང་།
 དབང་པོ་སྤངས་པའི་ཆེ་དབང་པོ་རྩལ་པོས་བསྐྱས་པའི་ཚྲོམ་པ་གཏོང་། འབྲས་པུ་
 ལས་ཉམས་པའི་ཆེ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བསྐྱས་པ་གཏོང་ངོ་།

གཉིས་པ་ (ཚྲོམ་མིན་གཏོང་ཚུལ་)ནི།

ཅ་ག། ཚྲོམ་མིན་ཚྲོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ।

གི་དང་མཚན་གཉིས་ཕྱང་པ་ལས། ।

ཚྲོམ་མིན་གྱི་གཏོང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། ཚྲོམ་མིན་དེ་ནི་ཚྲོམ་པ་ཐོབ་པའི་
 ཆེ་གཏོང་བ་ཡིན་དེ། དེའི་ཆེ་དང་འགལ་བའི་གཉན་པོ་སྒྲིབས་ལྡན་སྒྲིམ་པའི་
 ཕྱིས། གི་བའི་ཆེ་གཏོང་བ་ཡིན་དེ། དེའི་ཆེ་དེན་ཞིག་པའི་ཕྱིས། མཚན་
 གཉིས་ཅིག་ཅར་ཕྱང་པ་ལས་ཀྱང་གཏོང་བ་ཡིན་དེ། དེའི་ཆེ་དེན་ཉམས་པའི་ཕྱིས།
 བསྐྱམ་པ་ (བར་མའི་གཏོང་ཚུལ་)ནི།

ཅ་ག། བར་མ་གྲགས་སྤངས་ཕྱ་བ་དང་། ।

དོན་ཆེ་ཅ་བ་ཆད་པ་ལས། । ༧

ཚྲོམ་པ་ཚྲོམ་མིན་གྱི་བར་མ་ནི། རབ་དྲུ་དང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གྲགས་
 ཆད་པ་དང་། ཇི་སྤྱིད་དུ་འདི་ལྟ་བུ་ཕྱེད་ཞེས་ཁས་སྤངས་པ་ཆད་པ་དང་། ཁས་
 སྤངས་མ་ཆད་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པ་བཞིན་མི་ཕྱིད་པའི་ཕྱ་བ་ཆད་པ་དང་། མཚན་དེན་
 དང་བྱུ་ལ་བདེན་པ་ནི་དོན་ཆད་པ་དང་། ཆེ་ཆད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཅ་བ་ཆད་
 པ་ལས་གཏོང་ངོ་།

ཅ་ག། འདོད་གཏོགས་དགེ་བ་བསྐྱབས་མིན་ནི། ।

ཅ་ཆད་གོང་དུ་སྒྲིམ་པ་ལས། ।

ཉོན་མོངས་པ་ཅན་བསྐྱབས་མིན་ནི། ।

གཉན་པོ་སྒྲིམ་པས་རྒྱམ་ཉམས་འབྱུས། । ༨

གདན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒྲུལ་པ་ཡོད་དེ། འདྲིང་པའི་ལྷ་ལ་བསམ་གདན་ལས་སྐྱེས་
པའི་སྒྲུལ་པ་ཡོད་དུ་རྩེ་བ་དང་། བཟུགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ལ་བསམ་གདན་ལས་
སྐྱེས་པའི་སྒྲུལ་པ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱི་ལ། ཟལ་མེད་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ནི་བསམ་གདན་
ཁྲད་པར་ཅན་དང་འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་བཟུགས་ཁམས་པའི་ལྷ་
དང་བཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་མདོ་ལས་འབྲུང་བའི་མིང་གི་རྣམ་བྱངས་ལ་བཅོལ་ཡོད་པ་ལས།
དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུལ་དཔྱད་བ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ལས་དཔེ་མི་དཔེ་ལྷུང་མ་
བསྟན་གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། ལས་བདེ་མི་བདེ་དང་གཞན་ནི། ।

དཔེ་དང་མི་དཔེ་དང་གཞན་ཡིན། ।

བདེ་བ་སྤེར་བའི་ལས་དེ་དཔེ་བའི་ལས་དང་། མི་བདེ་བ་སྤྱལ་བའི་སྤེར་
བའི་ལས་དེ་མི་དཔེ་བའི་ལས་དང་། གཞན་བདེ་སྤེར་མཚུངས་བར་བྱེད་པའི་ལས་
ནི་གཞན་ལྷུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(འབྲས་བུའི་སྒྲུལ་དཔྱད་བ་)ལ་གཉིས། བསྟན་བཤད་དོ། དང་
པོ་(བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། བསྟན་རྣམས་བསྟན་རྣམས་མིན་མི་གཡོ། ।

བདེ་བ་མཚུངས་འབྱུར་ལ་སོགས་གསུམ། । ༢༥

ལས་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བསྟན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསྟན་
རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་ལ།
ཡང་ལས་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདེ་བ་མཚུངས་འབྱུར་བའི་ལས་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱི་ལ།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ། བསོད་ནམས་སྟོབས་པ་བཤད་པ་དང་།
 བདེ་སྟོབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(བསོད་ནམས་སྟོབས་བཤད་པ་)ནི། འོ་ན།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ལ་སྟོབས་པ་གང་ཞེ་ན།

ཅུ་པ། བསོད་ནམས་འདྲོད་ཁམས་དགེ་བའི་ལས། ।
 མི་གཡོ་གོང་མ་ལས་སྐྱེས་པའི། ।
 གང་ཕྱིར་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ། ।
 ལས་རྒྱམས་སྒྲིན་ཕྱིར་མི་གཡོའི་ཕྱིར། । ༥༦

བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ནི་འདྲོད་ཁམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་དང་། མི་གཡོ་
 བའི་ལས་ནི་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ལས་ཡིན་ནོ། །གོང་མའི་
 ལས་དེ་མི་གཡོ་བ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་གཡོ་བར་བཤད་པ་
 དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་གཡོ་བར་
 བཤད་པ་ནི་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་གྱིས་གཡོ་བ་ལ་དགོངས། གོང་མའི་ལས་རྒྱམ་
 སྒྲིན་མི་གཡོ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱམ་སྒྲིན་མི་གཡོ་བ་ཡིན་དེ། གང་གི་
 ཕྱིར་ན་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་ནི་དེ་དག་ཏུ་སྒྲིན་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱམ་སྒྲིན་
 ས་གཞན་དུ་རྒྱམ་ཡང་མི་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱམ་སྒྲིན་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ཁམས་ཀྱི་ལས་ནི་གཡོ་བ་ཡིན་དེ། ལྟར་སྟེ་འགྱུར་སྟེན་གྱི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དུམ་ཟེ་ཞིག་གིས་སྒྲིན་པ་བཏང་བ་
 ལས་ལྟར་སྟེ་བར་འགྱུར་བ། སྒྲང་ཆེན་མཛེས་པ་མཐོང་ནས་བདག་ཀྱང་འདི་ལྟ་
 ཐོབ་ན་སྙམ་པ་ལས་སྒྲང་པོ་ཆེ་ས་སྤངས་ཀྱི་ཕུར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་(བདེ་བ་སྟོབས་བཤད་པ་)ལ། མྱོང་འགྱུར་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་
 མཚན་གཞི། མྱོང་འགྱུར་གྱི་དབྱེ་བ། ལས་གང་གི་འབྲས་བུ་ཚོར་བཀང་ཡིན་
 པའོ། །དང་པོ་(མྱོང་འགྱུར་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་)ལ། རང་ལྷགས་

དང་། གཞན་ལུགས་སོ། །དང་པོ་(རང་ལུགས་)ནི། བདེ་བ་ཚུང་འབྱར་ལ་
སོགས་པ་གསུམ། ཞེས་བཤད་ན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན།

ཙ་ག། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་དགེ་ག།
བདེ་བ་ཚུང་འབྱར་དེ་ཡན་ཆད། །
སྐྱལ་མིན་བདེ་མིན་ཚུང་འབྱར་ག། །
སྐྱལ་བསྐྱལ་ཚུང་འབྱར་འདིའི་མི་དགེ། ༤༧

འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་ནི་བདེ་བ་ཚུང་
བར་འབྱར་བའི་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དེ་ཡན་ཆད་ནས་སྤྱི་ཅེའི་བར་གྱི་
དགེ་བའི་ལས་ནི་སྐྱལ་མིན་བདེ་མིན་གྱི་བཏང་སྒྲམས་ཚུང་བར་འབྱར་བའི་ལས།
སྐྱལ་བསྐྱལ་ཚུང་བར་འབྱར་བའི་ལས་ནི་འདོད་པ་འདིའི་མི་དགེ་བའོ།

གཉིས་པ་(གཞན་ལུགས་)ནི།

ཙ་ག། འོག་ནའང་བར་མ་ཡོད་དོ་ཞེས། །
ཁ་ཅིག་ཟེར་དེ་གང་གི་ཕྱིར། །
བསམ་གཏན་ཁྲད་པར་རྣམ་སྤྲིན་ལས། །
ལྷ་ཕྱི་མེད་གསུམ་སྤྲིན་འདོད་ཕྱིར། ། ༤༨

བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འོག་གསུམ་པ་མན་ཆད་ནའང་བར་མ་ཚུང་བར་
འབྱར་བའི་ལས་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བསམ་གཏན་ཁྲད་
པར་ཅན་དུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་ཕྱི་མེད་པར་དུས་གཅིག་
དུ་འབྲས་བུ་གསུམ་སྤྲིན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཚུང་འབྱར་གྱི་དབྱེ་བ་)ལ། ལྷར་དབྱེ་ག། རྣམ་སྤྲིན་ཚུང་
འབྱར་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ལྷར་དབྱེ་བ་)ནི།

ཙ་ག། རོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། །
དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་། །

མངོན་སུམ་དུ་ནི་བྱུར་པ་ལས། |

ཚུང་འབྱུར་རྣམ་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། | ༤༩

ཚུང་བར་འབྱུར་བའི་ལས་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་པ་ཡིན་དེ། ཚར་བཏུ་བུ་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཚུང་བར་འབྱུར་བ་དང་། རེག་པ་ཏུ་བུ་མཚུངས་ལྟ་བུ་ཚུང་བར་
 འབྱུར་བ་དང་། གཟུགས་ཏུ་བུ་དམིགས་པས་ཚུང་བར་འབྱུར་བ་དང་། དགེ་མི་
 དགེའི་ལས་ཏུ་བུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་ཚུང་བར་འབྱུར་བ་དང་། ཚར་བཏུ་བུ་མངོན་སུམ་
 དུ་བྱུར་པ་ལས་ཚུང་བར་འབྱུར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ (རྣམ་སྤྲིན་ཚུང་འབྱུར་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་) ལ། སྤྱིར་བསྟན།
 ཚུང་ངེས་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། |དང་པོ་(སྤྱིར་བསྟན་པ་)ལ།

ཙ་བ། དེ་ཡང་ངེས་དང་མ་ངེས་དང་།

རྣམ་སྤྲིན་ཚུང་འབྱུར་བྱེ་ལས་དེ་ལ་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ངེས་པ་དང་མ་
 ངེས་པའི་ལས་གཉིས་ལས། དང་པོ་(ངེས་པའི་ལས་)ལ།

ཙ་བ། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་སྐབས་པ་ལ། |

ཚུང་འབྱུར་བྱིར་ན་ངེས་རྣམ་གསུམ། |

ཁ་ཅིག་ལས་རྣམ་པ་ལྟ་ཞེས་ཟེར། | ༥༠

གཞན་དག་མུ་ནི་བཞི་ཞེས་ཟེར། |

གསུམ་གྱིས་རིགས་ནི་འཕྲོ་པར་བྱེ། |

ཆེ་འདི་ལ་ཚུང་བར་འབྱུར་བ་མཐོང་ཚོས་ལ་ཚུང་འབྱུར་བྱེ་ལས། ཆེ་བྱི་
 མ་ལ་ཚུང་བར་འབྱུར་བ་སྟེས་ནས་ཚུང་འབྱུར་བྱེ་ལས། ཆེ་དེའི་ཡང་བྱི་མ་ཡན་
 ཆད་ལ་ཚུང་བར་འབྱུར་བ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ཚུང་འབྱུར་བྱེ་ལས་དེ་ངེས་པའི་ལས་
 རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལས་རྣམ་པ་ལྟ་ཞེས་ཟེར་དེ། མ་ངེས་
 པའི་ལས་ལ་རྣམ་སྤྲིན་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ངེས་
 པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་སོ། དཔེ་སྟན་པ་མདོ་སྟེ་ཕྱི་ཕྱི་པ་གཞན་དག་མུ་ནི་བཞི་ཞེས་

ཟེར་དེ། རྒྱུ་མྱིན་ངེས་པ་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་པ། གནས་སྐབས་ངེས་པ་
 རྒྱུ་མྱིན་མ་ངེས་པ། བཞིས་ཀ་ངེས་པ། བཞིས་ཀ་མ་ངེས་པའོ། །འོ་ན།
 ལས་གང་གིས་ངེས་མཐུན་འཕེན་ཞི་ན། བསྐྱུ་མྱིས་ངེས་མཐུན་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་
 གྱི། མཐོང་ཆོས་ལ་མྱེད་འབྱུར་གྱི་ལས་ཀྱིས་ངེས་མཐུན་མི་འཕེན་དེ། ལས་བྱེད་
 པའི་ཕུང་པོའི་བྱུན་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་པར་མྱིན་པའི་ཕྱིས། བཞིས་པ་ནི། ཁམས་
 དང་འབྲེལ་གང་ན་ལས་འཕེན་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་པ། ཐམས་ཅད་ན་ནི་འཕེན་པ་བཞི། །
 དུལ་པ་ན་ནི་དགེ་བའི་གསུམ། ། ༥༡
 གང་ལས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བརྟན་པའི། །
 བྱིས་པ་དེར་སྦྱིས་མྱེད་མི་བྱེད། །
 འཕགས་པ་གཞན་དུ་འང་མྱེད་མི་བྱེད། །
 འདོད་ཅེའི་མི་བརྟན་པ་ཡང་མིན། ། ༥༢

འབྲེལ་པ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ན་ནི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་བཞི་ཡོད། །འོ་ན་ཀུང་
 དུལ་པ་ན་ནི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི། །མཐོང་ཆོས་ལ་མྱེད་
 འབྱུར་གྱི་དགེ་བའི་ལས་འཕེན་མེད་དེ། དེ་ན་རྒྱུ་མྱིན་ཡོད་དུ་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིས།
 ས་བརྟན་པོ་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བརྟན་པའི་བྱིས་པ། འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བའི་ས་དེར་སྦྱིས་ནས་མྱེད་འབྱུར་གྱི་ལས་མི་བྱེད་དེ། །དེ་ཕྱི་མ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དེར་མི་སྦྱི་བའི་ཕྱིས། ས་བར་པ་བདུན་ལས་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་བརྟན་པའི་འཕགས་པ་ས་དེར་སྦྱིས་ནས་མྱེད་འབྱུར་དུ་མ་ཟད་ལན་གྲངས་
 གཞན་དུ་འང་མྱེད་འབྱུར་གྱི་ལས་མི་བྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དེར་
 བརྟན་ནས་མི་སྦྱི་བའི་ཕྱིས། འདོད་པ་དང་སྤྲིན་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 འཕགས་པ་མི་བརྟན་པ་དེ་ཡང་། འདོད་ཅེར་སྦྱིས་ནས་མྱེད་འབྱུར་དང་། ལན་
 གྲངས་གཞན་ལ་མྱེད་འབྱུར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་མིན་དེ། འདོད་པ་དང་སྤྲིན་ཅེ་ལ་འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཉམས་པའི་འཕགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལས་ཉམས་པ་སོར་མ་ཆུང་གི་བར་དུ་འཆི་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱི་དུ། བར་དོ་ན་ཡང་
ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཙ་ལ། སྲིད་པ་བར་མ་འདོད་ཁམས་སུ། །
འཕེན་པ་རྒྱམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས། །
དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཡིན། །
དེ་ནི་རིགས་གཅིག་ཁོན་ཡིན། ། ༥༢

སྲིད་པ་བར་མ་འདོད་ཁམས་སུ་བར་དོ་དེ་ཉིད་དང་། མངལ་གྱི་གནས་
སྐབས་ལ། བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྲེབ་ཕུ་གཅིག་མྱོང་བར་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་
གཉིས་དེ་འཕེན་པ་རྒྱམ་པ་ཉི་ཤུ་གཉིས་ཡོད་ལ། ངེས་པ་བུ་གཅིག་ནི་མཐོང་
ཆོས་ལ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་དེ། དེ་ནི་ལས་སོག་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་། རྒྱམ་སྒྲིན་མྱོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུང་པོ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རིས་མཐུན་གཅིག་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ།

གཉིས་པ་(མྱོང་ངེས་བྱེད་བྱ་བ་དང་པ་)ནི། རྒྱམ་སྒྲིན་མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་
དེ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་ལ། ཉོན་མོངས་རབ་དང་དྲག་པོ་དང་། །
ཡོན་ཏན་ཞིང་དང་རྒྱུ་ཆགས་སུ། །
བྲས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། །
པ་མ་གསོད་གང་དེ་ངེས་སོ། ། ༥༣

ཉོན་མོངས་པ་དང་རབ་དྲུ་དང་བ་བྱགས་དྲག་པོ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དཀོན་
མཆོག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱུ་ཆགས་སུ་བྲས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། བསོད་
ནམས་ཀྱི་སྒྲོས་ཀྱང་རུང་པ་མ་གསོད་པའི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱམ་སྒྲིན་མྱོང་བར་ངེས་
པའོ། །དེ་ནི་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བུ་ཡིན། ཞེས་བཤད་ན་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། མཐོང་ཆོས་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ལས། |
 ཞིང་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས། |
 ས་དེའི་འདོད་ཆགས་གཏན་སྤུལ་ཕྱིར། |
 རྣམ་སྒྲིན་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། | ཡཡ

མཐོང་ཆོས་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ལས་ཞིང་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་འབྱར་
 བ་ཡིན་ན། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ལས་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་འབྱར་བ་
 ནི། ཐོན་བདག་ཅག་གི་ཕྱོད་པ་དག་སྤོང་ཕྱེ་སྤོང་གསུམ་པར་བྱུར་པ་ན། དག་
 འདུན་གྱིས་ཚོད་པ་འཕེལ་བར་བྱས་པ་དག་སྤོང་ཕྱེ་སྤོང་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱམས་
 པས། དག་སྤོང་ཕྱེ་སྤོང་གསུམ་པ་དེ་ཁྲོས་ནས་བྱད་མེད་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཚོད་པ་ཞི་
 བར་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲར་བ་བདབ་པ་ལས། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བྱད་མེད་དུ་བྱར་ཅིང་། དེ་
 རས་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུར་བྱད་མེད་དུ་བྱར་པ་ལྟ་བུའོ། |བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ལས་མཐོང་
 ཆོས་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་འབྱར་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཀ་ན་ཀའི་ཉུག་རུམ་པ་ལོང་བ་
 ཞེས་པས། མི་ཞིག་གིས་སྒྲར་ལྟ་བུར་འདོད་པ་ལ་ཅི་བྱེད་དྲིས་པས། འབྲས་བྱ་
 འདུན་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། སྤྱིང་ཇིས་དེ་དག་དེ་ལས་ཐར་པར་བྱས་པས་ཆེ་དེ་ཉིད་
 ལ་མཆན་སོར་ཆུད་པ་ལྟ་བུའོ། |དེར་མ་ཟད་ས་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་གཏན་དུ་
 སྤུལ་བའི་ཕྱིར། ས་དེར་རྣམ་སྒྲིན་ངེས་པ་གང་ཡིན་པའང་མཐོང་ཆོས་འབྲས་བྱ་ཅན་
 གྱི་ལས་ཡིན་ནོ། |ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གང་དག་འགྲོག་བྱམས་ཉོན་མོངས་མེད། |
 མཐོང་དང་བྱ་བཅོམ་འབྲས་ལངས་པ། |
 དེ་ལ་ཡན་གཞོད་བྱས་པ་ཡི། |
 འབྲས་བྱ་འཕྲལ་དུ་ཚུང་བར་འབྱུར། | ཡཧ

གང་དག་འགྲོག་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་ཡན་གཞོད་བྱས་པས་འབྲས་བྱ་
 འཕྲལ་དུ་ཚུང་བར་འབྱུར་ན། དེ་ཡང་རྣ་ལས་འདས་པ་སྐར་ལོག་པ་དང་འདྲ་བའི་

ཕྱི་ལ། བྱམས་པ་ཆད་མེད་དང་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་རྟིང་ངེ་འཇིན་ལས་ལངས་མ་
 ཐག་པ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་འབྲས་བྱ་འཕྲུལ་དུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རྟེ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྷན་པའི་བསམ་པ་དང་འབྲེལ་
 ཞིང་། རྩ་ཞིང་གསལ་བའི་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པའི་ཕྱི་ལ།
 མཐོང་ལམ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་འབྲས་བྱ་འཕྲུལ་དུ་མྱོང་
 བར་འགྱུར་རྟེ། དེས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་གསར་པ་དྲི་
 མ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱི་ལ། དབྱ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་ཕན་
 གནོད་བྱས་པས་འབྲས་བྱ་འཕྲུལ་དུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རྟེ། སྒྲུལ་སྤང་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱི་ལ། ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་
 མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་ཕན་གནོད་བྱས་པས་འབྲས་བྱ་འཕྲུལ་དུ་
 མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རྟེ། མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་
 རྟོ་རྩེད་སྤྲོ། སྒྲུལ་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་གསར་པ་དྲི་མ་མེད་པ་
 མ་ཐོབ་པའི་ཕྱི་ལ།

གསུམ་པ་(ལས་གང་གི་འབྲས་བྱ་ཚོར་བ་གང་ཡིན་པ་)ལ། དངོས་དང་།
 གཡོངས་པའི་སེམས་ཀྱི་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དངོས་)ནི། རྒྱམ་སྒྲིན་གྱི་
 བཅོ་བོ་ཚོར་བ་ཡིན་ན། ལུས་ཚོར་ཡིན་ནམ། སེམས་ཚོར་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅུ་པ། རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི། །
 དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྒྱམ་སྒྲིན་ནི། །
 སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད། །
 མི་དགེ་བའི་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡིན། ། ༥༧

རྒྱམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡི་བསམ་མ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་བའི་
 ལས་ཀྱི་རྒྱམ་སྒྲིན་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། དེ་ཡན་ཆད་ན་ལུས་ཚོར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལུས་ཚོར་ནི་རྟོག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱི་ལ། འདིས་

གཤམ་ལ་རྟོག་པཅས་ཀྱི་དགེ་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལུས་ཚར་དང་སེམས་ཚར་གཉིས་
ཀ་ཡོད་པར་བརྟན་དོ། །མི་དགེ་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཚར་བཞོན་ཡིན་
པར་འདོད་དེ། སེམས་ཚར་སྟབས་ལྡན་ནི་ཡིད་མི་བདེ་ཡིན་ན་དེ་རྣམ་སྤྲིན་དུ་མི་
རུང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ (གཡེང་པའི་སེམས་ཀྱི་བྲག་དུ་བཤད་པ་) ནི། གཡེང་ས་པའི་
སེམས་དེ་ཡིད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡོད་དམ། དབང་པའི་སེམས་ལ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་ག། གཡེང་ས་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་སེམས་ལ། །

དེ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་སྟེས། །

སྟབས་གནོད་མ་ཉམས་ལྷང་ན་གྱིས། །

སྒྲ་མི་སྟན་མིན་འདོད་ལྡན་རྣམས། ། ༥༥

གཡེང་ས་པའི་སེམས་ནི་ཡིད་སེམས་ལ་ཡོད་ཀྱི་དབང་པའི་སེམས་ལ་མེད་
དེ། དབང་པའི་སེམས་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་དུན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། གཡེང་ས་པའི་སེམས་དེ་སྟབས་ལས་རུང་ཞེ་ན། དེ་
ནི་གཞན་གྱི་སེམས་གཡེང་ས་པར་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྟེས་པ་དང་མི་མ་
ཡིན་པའི་གཟུགས་མི་སྟབས་པ་མཐོང་བས་སྟབས་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱིས་གནོད་པ་
བྱས་པ་དང་། རུང་གི་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ཆ་མི་མཉམ་པ་དང་། ལྷང་ན་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །འོ་ན། མི་དགེ་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་བྱུང་པའི་
སེམས་ཚར་ཡོད་པར་ཐལ། གཡེང་ས་པའི་སེམས་དེ་མི་དགེ་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་
སྤྲིན་ལས་སྟེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྣམ་སྤྲིན་ལས་སྟེས་ཀྱང་རྣམ་
སྤྲིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། སེམས་རྫོང་ས་པ་ལས་ལུས་ཀྱི་འབྲུང་བ་འབྲུགས་པ་སྟེ།
དེ་ལས་གཡེང་ས་པའི་སེམས་སྟེ་ཡང་། ལུས་འབྲུགས་པ་དེ་རྣམ་སྤྲིན་དང་།
གཡེང་ས་པའི་སེམས་དེ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཡེང་ས་པའི་
སེམས་དེ་གང་ཟག་གང་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲ་མི་སྟན་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་

རྒྱལ་ལ་ཡོད་དེ། ལྷ་ལ་འདྲ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་གཞན་རྒྱལ་ལ་ལྷ་སྤྱོད་
 ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིས། སངས་རྒྱལ་མ་གཏོགས་པའི་འཕགས་པ་རྒྱལ་ལ་ལུས་
 ཀྱི་འབྲུང་བ་འབྲུགས་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་གཡོངས་པའི་སེམས་ཡོད་ཀྱི། རྒྱལ་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ཀྱི་གཡོངས་སེམས་མེད་དེ། དེས་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཟེན། མ་དེས་པ་རྒྱལ་
 སྤྱོད་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིས། མི་མ་ཡིན་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་གཡོངས་
 སེམས་མེད་དེ། དེ་ལ་གཞོད་པར་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་མི་མཛེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིས།
 ལྷ་འདྲ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཡོངས་སེམས་མེད་དེ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིས། གསུམ་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་ལས། ཡོན་པོའི་ལས་གསུམ་
 ལ་སོགས་པ་གསུངས་ན། དེ་དག་གང་ཞི་ན།

ཅ་ག། ཡོན་སྤྱོད་སྤྱིགས་མར་གསུངས་པ་ནི། ।

གཡོ་དང་ཞེ་སྤང་འདྲོད་ཆགས་སྤྱོད། ।

གཡོ་ནི་བྱ་བུ་ཡོན་པས་ཡོན་པ་ཡོན་ལ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
 ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ནི་ཡོན་པོའི་ལས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་སྤང་ནི་
 ཉེས་པ་ཆེ་བས་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་
 ལས་གསུམ་ནི་སྤྱོད་གྱི་ལས་གསུམ་ཡིན་ནོ། །འདྲོད་ཆགས་ནི་ཚོན་གྱི་སྤྱིགས་མ་
 དང་འདྲ་བར་སེམས་རྒྱུད་ལ་འབྲུལ་བར་དཀའ་བས་སྤྱིགས་མ་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་
 ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་ནི་སྤྱིགས་མའི་ལས་གསུམ་
 ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་(རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་བ་)ལ། བསྟན། བཤད་གཉིས།
 དང་པོ་(བསྟན་པ་)ནི།

ཅ་ག། དཀར་གནག་ལ་སོགས་ཀྱི་བྲག་གིས། ।

ལས་ནི་རྒྱལ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། ། ༥༧

ལས་ནི་རྒྱལ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཀར་གནག་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་
གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱི་དུ།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ནི། འོ་ན་ལས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིང་།

ཅ་ག། མི་དགེ་བཟུགས་དང་འདོད་གཏོགས་པའི།

དགེ་བཅིང་ནི་རིམ་བཞིན་དུ།

གནག་དང་དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས།

དེ་ཟད་བྱེད་པ་ཟག་མེད་ཡིན།

| ༤༠

མི་དགེ་བཅི་གནག་ལ་རྒྱལ་པར་སྒྲིན་པ་གནག་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་
ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་གནག་ལ། རྒྱལ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པས་
རྒྱལ་སྒྲིན་ཡང་གནག་པའི་ཕྱི་དུ། བཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་དགེ་བཅི། དཀར་ལ་
རྒྱལ་པར་སྒྲིན་པ་དཀར་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱད་གཅིག་ལ་ཉོན་མོངས་
པ་དང་མ་འདྲེས། རྒྱལ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་ཞིང་རྒྱད་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་བསྐྱེད་
དང་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱི་དུ། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་བཅི་དཀར་གནག་ལ་རྒྱལ་
པར་སྒྲིན་པ་ཡང་དཀར་གནག་པའི་ལས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་
མིན་པས་དཀར་དུ། རྒྱད་གཅིག་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲེས་པས་གནག་ འབྲས་
བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱིན་པས་རྒྱལ་སྒྲིན་དཀར་དུ། རྒྱད་གཅིག་ལ་སྒྲུབ་བསྐྱེད་དང་འདྲེས་
པས་རྒྱལ་སྒྲིན་གནག་པའི་ཕྱི་དུ། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་མི་དཀར་མི་གནག་རྒྱལ་པར་
མི་སྒྲིན་ལ། གནག་པོ་དེ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

| ཟད་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི།

ཅ་ག། ཚུལ་མཛོད་འདོད་ཆགས་བུལ་བ་ཡི།

བར་ཆད་མེད་ལམ་བཟུང་གྱི་གང་།

སེམས་པ་རྒྱལ་པ་བཅུ་གཉིས་དེ།

གནག་པོ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ལས།

| ༤༡

དག་པའི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ།

|

དེ་ནི་དཀར་གནག་ཟད་ཕྱིད་ཡིན། །

དཀར་པོ་བསམ་གཏན་ཆགས་བྲལ་བའི། །

བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་མས། ། ༤༢

ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་
 གྱི་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ནག་པོ་ཟད་པར་ཕྱིད་པའི་ལས་ཡིན་
 ཉི། འདོད་ཉོན་སྤྲོད་བར་ཕྱིད་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དགུ་པའི་
 སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཀར་གནག་ཟད་པར་ཕྱིད་པའི་ལས་ཡིན་ཉི། འདོད་
 པའི་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིན་སྤྲོད། འདོད་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་ཐ་མས་དཀར་པོ་ཟད་པར་ཕྱིད་པ་
 ཡིན་ཉི། བཟུགས་གྱི་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྤྲོད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། བཞན་ནི་དམུལ་བ་ཕྱོད་འབྱར་དང་། །

འདོད་བཞན་ཕྱོད་འབྱར་གཉིས་སུ་རིག།

བཞན་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བཞན། །

འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་བཞན་དཀར་གནག་། ༤༣

སྤྲེལ་བཞན་ནི་དམུལ་བ་ཕྱོད་བར་འབྱར་བའི་ལས་དེ་ནག་པོ་དང་འདོད་པའི་
 འབྲེལ་བཞན་ཕྱོད་བར་འབྱར་བའི་ལས་ནི་དཀར་གནག་གཉིས་ཀའི་ལས་སུ་རིག་གོ་
 ཞེས་ཟེ། ཡང་སྤྲེལ་བཞན་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་དེ་གནག་པ་དང་།
 འདོད་པ་ལས་སྐྱེས་པ་བཞན་དཀར་གནག་གཉིས་ཀའི་ལས་སུ་འདོད་དོ།

ལ་པ་རྟེན་གྱི་སྒྲིན་སྤྲོད་པ་ནི། མདོ་ལས། ཐུབ་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐུབ་
 པའི་ལུས་དང་། ཐུབ་པའི་ངག་དང་། ཐུབ་པའི་ཡིད་དོ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་
 དག་གང་ཞེ་ན།

ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སྟགས་པའི་མི་དགེ་བ་ནི་དམ་པས་སྤྲད་པ་དང་། རྒྱལ་
 མིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱེན་པས་ཉེས་པར་སྤྲད་པ་རྒྱལ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། བསྐྱོག་
 པ་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སྟགས་པ་དགེ་བ་ནི་དམ་པས་བསྟགས་པས་ན་ལྟགས་པར་སྤྲད་པ་
 ཡིན་ནོ། །བརྒྱབ་སེམས་ལ་སྟགས་པ་ལས་མིན་ཡང་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་
 ཀྱི་ཉེས་སྤྲད་རྒྱལ་པ་གསུམ་མོ།

ཅ་ག དེ་ལས་ཆེ་ལོང་བསྟུས་ནས་ནི། །

དགེ་དང་མི་དགེ་ཅི་རྟགས་ལ། །

ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། ། ༤༤

ལྟགས་སྤྲད་དང་ཉེས་སྤྲད་དེ་ལས་ཆེ་ལོང་རྟགས་པ་བསྟུས་ནས་ནི། དགེ་
 བ་དང་མི་དགེ་བ་ཅི་རྟགས་པར་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་བཅུར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་
 བང་མ་བསྟུས་གེ་ན། སྟག་བཅོད་ལྟ་བུའི་སྦྱར་མཇུག་དང་། རྟག་གི་ཆབས་ཆེ་
 བ་མ་གཏོགས་ཆུང་བ་མ་བསྟུས། ཡིད་ཀྱི་སེམས་པ་མ་བསྟུས། དགེ་བ་ལས་
 ལུས་ཀྱི་སྦྱར་མཇུག་དང་། རྟག་གི་སྦྱར་པར་སྦྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སེམས་པ་
 མ་བསྟུས་སོ།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ་བདུན། རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངེས་
 པ། ལས་ལམ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བྱེ་བྲག་དུ་
 བཤད་པ། དགེ་ཅ་གཅོད་པ་དང་མཆམས་སྦྱར་ཆུལ། སེམས་པ་ལས་ལམ་དུ་
 དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ། ཁམས་དང་འབྲེ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་པ། ལས་
 ལམ་བྱེ་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་(རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་)ནི།
 ལུས་རྟག་གི་དགེ་མི་དགེ་དག་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྒྱལ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གང་
 དང་ལྷན་ཞེ་ན།

ཅ་ག མི་དགེ་དུག་ནི་རྒྱལ་རིག་མིན། །

གཅིག་རྒྱལ་གཉིས་སོ་དེ་དག་ཀྱང་། །

ཕྱིང་ན་དགེ་བ་བདུན་རྒྱུ་ལྟེན། །

དྲིང་འཛིན་ལས་སྦྱེས་རྒྱུ་ལྟེན། ། ༧༧

མི་དགེ་བ་དྲུག་ནི་རྒྱལ་པར་རིག་ཕྱིང་མ་ཡིན་པ་དང་ངེས་པར་ལྟན་ལ།

རྒྱལ་པར་རིག་ཕྱིང་དང་ལྟན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ལྟན་ལ་བཅོལ་བས་ཀྱང་འཕུལ་
པའི་ཕྱིར། ལཱ་ལྟན་འདོད་པས་ལྟན་ལ་ལྟེན་ནི་རྒྱལ་པར་རིག་ཕྱིང་དང་དེ་མིན་པ་
རྒྱལ་པ་ལྟེན་ཡོད་དེ། ལྟན་ལ་བཅོལ་བ་ལ་མི་ལྟེན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་
ཕྱིང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གིས་ཕྱིང་ན་རྒྱལ་པར་རིག་ཕྱིང་དང་
དེ་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་པ་ལྟེན་ཀྱི་ཡོད་དེ། །སོ་སོར་ཐར་པའི་དགེ་བ་བདུན་ལ་རྒྱལ་
པར་རིག་ཕྱིང་དང་དེ་མ་ཡིན་པ་རྒྱལ་པ་ལྟེན་ཀྱི་ཡོད། དྲིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་
པའི་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུལ་པའི་དགེ་བ་ནི་རྒྱལ་པར་རིག་ཕྱིང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་
དེ། མཉམ་ལྟན་གྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཉེར་བཟླགས་རྒྱལ་པར་ནི་རྒྱལ་རིག་ཕྱིང་། །

རྒྱལ་རིག་ཕྱིང་མིན་འཕུར་བ་འཇམ། །

མ་ཡིན་བསྐྱེད་པ་མཇུག་ཡིན་ནོ། །

དགེ་མི་དགེའི་སྒྲུར་བ་ཉེར་བཟླགས་རྒྱལ་པར་ནི་རྒྱལ་པར་རིག་ཕྱིང་དང་ལྟན་པ་
ཡིན་དེ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་ལྟེན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་སྒྲིང་སྦྱབས་ཆེན་རྒྱལ་པར་
རིག་ཕྱིང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྟན་པར་འཕུར་བ་འཇམ། ཀུན་སྒྲིང་སྦྱབས་ཆེན་རྒྱལ་པར་
རིག་ཕྱིང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྟན་པར་འཕུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །མཇུག་ནི་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་
རྒྱལ་པར་རིག་ཕྱིང་མ་ཡིན་པ་དང་ངེས་པར་ལྟན། རྒྱལ་པར་རིག་ཕྱིང་དང་ལྟན་པའི་
ངེས་པ་མེད་དེ། དངོས་གཞི་དང་མཐུན་པའི་བྱ་བ་ཕྱིང་ན་རྒྱལ་པར་རིག་ཕྱིང་དང་
ལྟན་ལ། མི་ཕྱིང་ན་རྒྱལ་པར་རིག་ཕྱིང་དང་ལྟན་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ལས་ལམ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་)ནི། མདོ་ལས་སྦྱོགས་
གཙོད་པ་གསུམ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱེས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལས་སྦྱེས་པ་

དང་། བདེ་མཁའ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་བསུངས་ན། ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཅ་བ་
བསུམ་བསུམ་བྱས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། མིན་དེ
མདོ་ལས་བསུངས་པ་ནི་སྐྱབ་བཅོད་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱར་བ་ཅ་བ་བསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་
དཔོན་སོ།

ཅ་བ། སྦྱར་བ་ཅ་བ་བསུམ་ལས་སྐྱེས། ༤༥

འོན་མེད་ཐེ་བ་བུའི་སྦྱར་བ་ཅ་བ་བསུམ་ལས་སྐྱེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
སྐྱབ་བཅོད་པའི་སྦྱར་བ་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། འདི་ཕྱིར་དུ་སྐྱབ་བཅོད་པ་
ལྟ་བུའོ། ཞེ་ནང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དབྱེ་བྱེ་བཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བདེ་མཁའ་ལས་སྐྱེས་
པ་ནི་བཅོད་ནམས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་མ་སོགས་བཅོད་པ་ལྟ་བུའོ། །མ་ཕྱིན་པར་ལེན་པའི་
སྦྱར་བ་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། རྩོམ་ལ་ཆགས་པའི་སྦྱོན་ས་མ་ཕྱིན་པར་
ལེན་པ་ལྟ་བུ། ཞེ་ནང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་དབྱེ་བྱེ་བའི་རྩོམ་ལྟ་བུ། བདེ་མཁའ་ལས་
སྐྱེས་པ་ནི་བུམ་ཟེ་རྩུ་བ་ཆོས་སུ་བཤད། ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པས་ལོག་པར་
བཤམ་པ་འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། ཆགས་པའི་སྦྱོན་ས་ལོག་པར་འཇུག་པ་ལྟ་
བུ། ཞེ་ནང་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། བཞན་སྒྲ་དབབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འཁྲིག་པ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ།
བདེ་མཁའ་ལས་སྐྱེས་པ་ནི། མེད་ཐེ་དང་། འབྲས་བུ་དང་། ཟས་བཤམ་ལོགས་
པར་བྱུང་པ་དང་། རྩེད་པས་དང་། ལམ་དང་འདྲ་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱེན་
པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།

ཅ་བ། དེ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་ལས་ཕྱར་ཕྱིར། ।

བརྒྱབ་སེམས་སོགས་ཅ་བ་བསུམ་ལས་སྐྱེས། ।

དཐེ་བ་སྦྱར་དང་མཇུག་བཅས་རྣམས། ।

ཆགས་སྒྲ་བདེ་མཁའ་མེད་ལས་སྐྱེས། । ༤༦

བརྒྱུ་མེད་མེད་ལོང་གི་གསུམ་ནི་ཅ་བ་གསུམ་ལས་སྒྲིལ་དེ། ཅ་བ་
གསུམ་པོ་དེའི་མཚུགས་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དགེ་བ་བཅུ་གྲུ་བ་དང་མཚུགས་
དང་དངོས་གཞི་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཆགས་སྒྲུང་གཏི་མུག་མེད་ལས་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བྱེད་བྱ་བ་དང་པ་)ལ། མི་དགེ་བའི་
ལས་ལམ་བྱེད་པ། སོ་སོའི་མཚན་ཉིད། ལས་ལམ་བྱེད་ན་མོ། །དང་
པོ་(མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བྱེད་པ་)ནི། འོ་ན་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཁང་གང་གིས་
མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཅིན།

ཅ་བ། བསོད་དང་བཞོད་སེམས་ཆིག་རྩལ་པོ། །

ཞེ་སྒང་གིས་ནི་མཐར་ཕྱིན་བྱེད། །

ལོག་གཡེམ་བརྒྱུ་མེད་སེམས་མ་བྱིན་ལེན། །

ཆགས་པ་ཡིས་ནི་ཚོགས་པར་བྱེད། ། ༡༠

ལོག་པར་ལྷ་བ་གཏི་མུག་གིས། །

ལྷ་མ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་པར་འདོད། །

བསོད་པ་དང་བཞོད་སེམས་དང་ཆིག་རྩལ་པོ་གསུམ་ཞེ་སྒང་གི་མཐར་ཕྱིན་
པར་བྱེད། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་བརྒྱུ་མེད་སེམས་མ་བྱིན་ལེན་གསུམ་འདོད་
ཆགས་གྱིས་ནི་ཚོགས་པར་བྱེད། ལོག་པར་ལྷ་བ་གཏི་མུག་གིས་ཚོགས་པར་བྱེད་དེ།
ཆེར་མོངས་པ་ལས་ལོག་ལྷ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་རྒྱན་པ་མངགས་ཀྱིས་གསུམ་
དུག་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་པར་འདོད་དེ། འདོད་ཆགས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་
འདོད་ཆགས་གྱིས་ཚོགས་པར་བྱེད་པ་ལྷ་བའོ། །འོ་ན། ཆ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་གཞི་
གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བཞི་ནི་སེམས་ཅན་ལོངས་སྤྱོད་དང་། །

མིང་དང་གཟུགས་དང་མིང་ཡིན་ནོ། ། ༡༡

ཆ་དང་པོའི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྟོབ་
གཙོད་པ་དང་། བཙོད་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲུང་བ། ཆིག་རྩལ་པོ་ནི་མི་སྣ་པ།
ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཆ་གཉིས་པའི་གཞི་ནི་ལོངས་སྟོན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་
གྱི་ནང་གི་རྟེན་གྲུལ་ལོངས་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་བདག་དྲུ་བ་བྱུང་བའི་
དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆ་གསུམ་པའི་གཞི་ནི་མིང་དང་བརྒྱབས་ཡིན་ཏེ།
མིང་གཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་དགེ་མི་དགེ་མེད་པར་ལྟ་བུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆ་
བཞི་པའི་གཞི་ནི་མིང་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆིག་སྟོབས་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་
བའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། སྒྲུང་དང་མཉམ་དུ་གྲི་བ་ལ། །

དངོས་མེད་ལུས་གཞན་སྟེས་ཕྱིར་པ། །

དམག་ལ་སྟོབས་པར་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །

ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ལ། ། ༡༣

པ་འོལ་པོ་འཆིངས་པའི་མཚན་བསྟན་ནས། བསྟན་བྱེད་དེ་གསལ་བྱའི་
སྒྲུང་གི་བ་དང་། མཉམ་དུ་གྲི་བ་ལ་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་འབྲུང་ངམ་མི་འབྲུང་
ཞེ་ན། དེ་ལ་དེ་འབྲུང་བ་མེད་དེ། བསལ་བྱ་མ་གྲི་བར་དེ་མི་འབྲུང་། བསལ་
བྱ་དང་མཉམ་དུ་གྲི་ན་ལུས་གཞན་སྟེས་གྲིང་། དེས་པ་འོལ་པོ་བསྟན་པའི་སྟོར་བ་
མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དམག་ལ་སྟོབས་པ་བྱས་ནས་གཅིག་གིས་པ་འོལ་པོ་བསལ་ན།
གཅིག་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལས་ལམ་འབྲུང་ངམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དམག་ལ་སྟོབས་
པར་བསྟན་པའི་དོན་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་
དུ་ལས་ལམ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ལ། ཅ་བ་བཞི། ཐ་སྟོན་བཞི། ཡན་
ལག་དྲུག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ཅ་བ་བཞི་)ནི། མི་དགེ་བ་བཅུ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་
གང་ཞེ་ན།

ཙ་པ། རྒྱལ་གཅོད་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ།

མ་ནོར་བར་ནི་གཞན་བསད་པའོ།

རྒྱལ་གཅོད་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་ནི་གཞན་བསད་པའོ།

བསམས་བཞིན་དུ་ཞེས་པས་མ་བསམས་པར་གྱི་བལ་ཉེས་པ་མེད་པར་བཟུང་། མ་
ནོར་བར་ཞེས་པས་ལྷ་ཕྱིན་ལྷ་བྱ་གསོད་པའི་ཕྱིར་བཀུས་ནས། གཞན་མཚོད་ཕྱིན་
དང་ནོར་ནས་མཚོད་ཕྱིན་བསད་ཀྱང་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བར་ཟུང་།
གཞན་ཞེས་པས་རང་བསད་པ་ལ་ལས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་མི་འབྱུང་བར་བཟུང་གོ།

ཙ་པ། མ་ཕྱིན་ལེན་པར་གཞན་གྱི་ནོར།

མཐུད་དང་འཇམ་བུས་བདག་གིར་ཕྱིད། ། ༧༩

མ་ཕྱིན་པར་ལེན་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་གཞན་གྱི་ནོར་མཐུ
དབང་ཆེ་དང་འཇམ་བུས་མ་ཚོར་བར་བདག་གིར་ཕྱིད་པའོ།

ཙ་པ། བཟོད་མིན་འབྲོ་བར་འདོད་པ་ཡིས།

ལོག་པར་གཡེམ་པ་རྒྱམ་པ་བཞི།

བསམས་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་བཟོད་པར་བྱ་བ་མིན་པར། འབྲོ་བར་
འདོད་པའི་སྒོ་ནས་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པར་འབྱུར་བ་རྒྱམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ།
གཞན་གྱིས་བདག་དུ་བཟུང་བའི་ཆུང་མ་དང་། དེ་མིན་ཡང་རང་གི་མ་དང་སྤང་མོ་
དང་པ་མ་བདུན་ཕྱིན་ཆུན་ཆད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཉེ་དུ་མོ་དང་། རང་གི་ཆུང་མ་ཡིན་
ཡང་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པ་ཁ་དང་གཤང་ལམ་དང་། ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སྤང་བ་དང་
བཅས་པ་དང་། མཚོད་རྟེན་དང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དྲུང་དུ་དང་། དུས་མ་ཡིན་
པ་རྒྱུ་ཞེ་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱུམ་པ་དང་། བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པའི་ཆེ་སྤྱད་ན་
ལོག་གཡེམ་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཙ་པ། རྒྱན་རྩིས་འདུ་ཤེས་གཞན་སྤྱུར་བའི།

རྩིས་དོན་མངོན་པར་གྱེ་བའོ། ། ༨༠

རྒྱན་ཆིག་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་འདུ་ཤེས་གཞན་དུ་བསྐྱར་ནས་
སྒྲུབ་པའི་ཆིག་གི་དོན་པ་རྒྱལ་པོས་མཛོད་པར་གྱོ་བའོ།

གཉིས་པ་(ཐ་སྙད་བཞི་)མི། མདོ་ལས། མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་པ་བཞི་ལ། མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་
བཞི་དང་། མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་ལ། མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་སྟེ་བྱིས་
པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་དང་། མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་དང་། མ་མཐོང་
བ་ལ་མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་བཞི་སྟེ་འཕགས་པའི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་གསུངས་ན། མཐོང་
བ་དང་ཐོས་པ་སོགས་བཞི་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་ག། མིག་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ।

གསུམ་བྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། ।

མཐོང་ཐོས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ।

རྟོགས་པ་ཡིན་དེ་རིམ་བཞིན་བཤད། । ལ།

མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་ལྷེ་ལུས་གསུམ་བྱིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་
དེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དང་། རྟོགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་(ཡན་ལག་དྲུག་བཤད་པ་)མི།

ཅ་ག། སྤུ་མ་པ་རྒྱུ་དཔྱད་བའི་ཕྱིར། ।

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆིག་ ।

ཆིག་རྩལ་པོ་ནི་མི་སྣུན་པ། ।

ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱང་ཀྱུ་ལ་པ་ཉིད། । ལ།

སྤུ་མ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་པ་རྒྱལ་པོ་མཛོད་བ་དཔྱད་བའི་ཕྱིར་
ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆིག་དོན་པ་རྒྱལ་པོས་གྱོ་བའོ། །ཆིག་རྩལ་པོ་ནི་

བསམས་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་མི་སྙན་པའི་ཆིག་གི་དོན་པ་ལོ་པོ་སྤྲོ་གོ་བའོ། །ཉན་
མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆིག་ཀྱང་འགྲུལ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

ཅ་ག བཞན་ནི་དེ་ལས་བཞན་ཉན་མོངས། །

ཁ་གསལ་གྱི་དང་སྒྲིབ་པར་བཞིན། །

བསྐྱོན་བཅོས་ངན་བཞིན་ །

ཕྱི་པ་བཞན་ནི་གསུམ་པོ་དེ་ལས་བཞན་པའི་ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆིག་འགྲུལ་
པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་སློང་ལོག་པས་འཛོལ་ཁ་གསལ་གྱི་དང་པ་དང་།
ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་སྤྲོད་པ་ལྟར་དང་། སྒྲིབ་པར་མཐན་སྒྲིབ་པར་བྱེད་
པའི་གནས་སྤྲེལ་སྤྲེལ། བཞན་མཁུ་པའི་ཕྱིར་གདམ་གྱི་སྤྲོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་
པའི་བསྐྱོན་བཅོས་ངན་པ་ལ་ཆགས་ནས་འདོན་པ་བཞིན་ནོ།

ཅ་ག བརྒྱུ་སྤྲོད་པའི་ཉན། །

ལོག་པས་བཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས། ། ལེ

གནོད་སེམས་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲོད་པ། །

དགེ་དང་མི་དགེ་མེད་ལ། །

ལོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ ། །

བརྒྱུ་སྤྲོད་པའི་ཉན་པ་ཕྱི་པ་ལོག་པས་བཞན་གྱི་ནོར་ལ་ཆགས་ནས་
བདག་གིར་བྱེད་འདོད་པའོ། །གནོད་སེམས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲོད་པའི་རྒྱུ་པར་
ཞུགས་པས་གནོད་པ་བྱེད་འདོད་པའོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ལྟ་བུ་པའི་ལོག་
པར་ལྟ་བུ་ཡི།

གསུམ་པ་ལས་ལམ་གྱི་སྤྲོད་ནོ།

ཅ་ག འདི་ལ།

གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན། ། ལེ

བཅུ་པོ་འདི་ལ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞི་ན། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལས་
སེམས་པ་འཇུག་པའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་ཡིན་ལ་
སེམས་པ་འཇུག་པའི་ལམ་ཡང་ཡིན་པས་ན་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བྱའོ།

བཞི་པ་(དགེ་ཅ་གཙོད་པ་དང་མཆམས་སྦྱར་ཚུལ་)ནི། མི་དགེ་བ་གང་
གིས་དགེ་ཅ་གཙོད་ཅེ་ན།

ཅ་ག། མེད་པར་ལྟ་བས་ཅ་བ་གཙོད། །

འདོད་གཏོགས་སྦྱིས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས། །

རྒྱ་དང་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་པས། །

ཀུན་གྱིས་རིམ་གྱིས་ ། །

མེད་པར་ལྟ་བས་དགེ་བའི་ཅ་བ་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞི་ན།
འདོད་པར་གཏོགས་པའི་དགེ་ཅ་གཙོད་ཀྱི། བཟུགས་བཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་ཅ་མི་
གཙོད་དེ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་ཡང་སྦྱིས་
ནས་ཐོབ་པ་གཙོད་ཀྱི། སྦྱར་བྱང་མི་གཙོད་དེ། ལྟག་ལྟ་རྒྱུད་དུ་རྒྱུད་དུ་འགན་
སྐབས་སུ་དེའི་ཐོབ་པ་ཆད་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྟག་ལྟ་ཡང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་
སྐྱར་པ་འདེབས་པས་གཙོད་ཀྱི། འཕགས་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པས་གཙོད་པ་མིན་
ནོ། །ཟག་མེད་དང་སྐལ་པ་མི་མཉམ་པས་གཙོད་པ་མིན་ཟེར་ཡང་། སྐལ་པ་
མཉམ་མི་མཉམ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་གྱིས་གཙོད་པར་བྱེད།
ཇི་ལྟར་ན། ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་སྤང་བ་ལྟར་ཅིག་ཅར་གཙོད་ཟེར་
ཡང་། སྦྱོམ་སྤང་སྤང་བ་ལྟར་རིམ་གྱིས་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །ནི་གང་ལ་གཙོད་
ཅེ་ན།

ཅ་ག། མི་འདྲི་ནང་དུ། ། ལེ

སྦྱིས་པ་བྱད་མེད་ཀྱིས་གཙོད་དོ། །

ལྟ་སྤྱད་དེ་ནི་མི་ལྟན་པའོ། །

སྒྲིང་གསུམ་བྱི་མིའི་ནང་དུ་གཅོད་གྱི། གཞན་ནམས་སུ་མི་གཅོད་དེ།
 ངན་མོང་བ་ནམས་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མི་བདན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་རྒྱ་
 མི་སྙན་པ་སྒྲིབ་པའི་བསམ་པ་མི་བདན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདོད་པ་བྱུགས་ཀྱི་ལྷ་ནི་
 གནས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱུར་པ་ཡིན་པས། སྒྲེས་མ་ཐམ་དུ་ལས་འབྲས་མངོན་དུ་
 བྱུར་པའི་ཕྱིར། མི་ཡང་སྒྲེས་པ་དང་བྱད་མེད་གྱིས་གཅོད་གྱི། ཟ་མ་དང་མ་
 རིང་གིས་མི་གཅོད་དེ། སྒྲིབ་པའི་བསམ་པ་མི་བདན་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་ལྷ་བ་
 རྒྱད་པ་དང་སྤྲེད་པ་རྒྱད་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐུ་མ་དེ་ལ་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། ཤེས་
 རབ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་བདན་པའི་ཕྱིར། དགེ་ཅ་ཆད་པ་དེའི་ངོ་བོ་ནི་དགེ་ཅ་དང་
 མི་ལྷན་པའོ། །འོ་ན། དགེ་ཅ་ཆད་པ་དེ་གང་གིས་མཆམས་སྦྱར་བར་བྱེད་ཅེ་ན།
 ཅ་ག། མཆམས་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཡོད་ལྟ་བུས། །

མཆམས་མེད་བྱེད་པའི་འདི་ལ་མིན། ། ༥༠

མཆམས་ནི་ལས་ཡོད་དམ་སྒྲམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་། ཡོད་པར་ངེས་པའི་
 ཡང་དག་པའི་ལྷ་བས་མཆམས་སྦྱར་བར་བྱེད། དགེ་ཅ་ཆད་པ་དེ་ཆེ་འདི་ལ་
 མཆམས་སྦྱར་བར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མཆམས་མེད་བྱེད་པའི་ཆེ་འདི་ལ་སྦྱར་བ་
 མིན་ནོ། །དུས་ནམ་བྱི་ཆེ་སྦྱར་ཞེ་ན། སྦྱོན་གྱི་སྦྱོབས་གྱིས་དགེ་ཅ་ཆད་ན་དམུལ་
 བ་ནས་འཛི་འཕོ་བའི་ཆེ་སྦྱར། སྦྱོན་གྱི་སྦྱོབས་གྱིས་དགེ་ཅ་ཆད་ན་དམུལ་བར་སྒྲེས་
 པའི་ཆེ་མཆམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་(སེམས་པ་ལས་ལམ་དུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་)ནི། ལས་ལམ་དུ་
 དང་སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན།

ཅ་ག། མི་དགེ་བཅུད་ཀྱི་བར་དག་དང་། །

སེམས་པ་གཅིག་ཅར་ལྷན་ཅིག་འབྱུར། །

མི་དགེ་བ་གཅིག་ནས་བཅུད་ཀྱི་བར་དག་དང་སེམས་པ་ཅིག་ཅར་ལྷན་ཅིག་
 འབྱུང་གི། དག་དང་བཅུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་དེ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ཅིག་

ཅར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱི་དུ། མི་དགེ་བ་གཅིག་དང་སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི་ཡིད་
 ཀྱི་གསུམ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་ལོ། །གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། བརྒྱུ་
 སེམས་ལ་གནས་ནས་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་
 ནི། བཞོད་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིག་ཆགས་བསད་ནས་འབྲེག་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་དང་
 ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། བཞོད་སེམས་ཀྱིས་ཡ་རྩལ་དཔྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཆིག་སྒྲིག་པ་ལྟ་
 བུའོ། །ཁྲ་དང་དྲུག་དང་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། རང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་
 གང་རུང་ལ་གནས་ནས་གཞན་བཞི་དང་ཁྲ་དང་དྲུག་བཙོལ་བས་འབྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །
 བརྒྱད་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། རང་ཉིད་བརྒྱུ་བ་སེམས་དང་ལྷན་ཞིང་ལོག་གཡེམ་
 ལ་གནས་ནས་གཞན་དྲུག་བཙོལ་བས་འབྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ།

ཙ་ལ། དགེ་བ་བརྒྱུ་ཡི་བར་དག་དང་། །

གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་ཁྲ་དང་མིན། ། ༥

དགེ་བ་གཅིག་ནས་བརྒྱུ་ཡི་བར་དག་དང་སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་། འོན་
 ཀྱང་གཅིག་དང་བརྒྱད་དང་ཁྲ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་ནི། །གཅིག་དང་
 ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་དེ། བརྒྱུ་བ་སེམས་མེད་པ་དང་བཞོད་སེམས་མེད་པ་གཉིས་
 ཡན་རྒྱུ་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱི་དུ། གཉིས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། ཡིད་ཀྱི་
 གསུམ་གང་རུང་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། ཡིད་
 ཤེས་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། དུས་ཀྱི་ཀུན་
 སྤོང་ལྱང་མ་བརྒྱན་ལ་གནས་ནས་དགེ་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་དང་
 ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་དབང་ཤེས་དགེ་བ་ལ་གནས་ནས་དགེ་
 རྒྱལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཁྲ་དང་ལྷན་ཅིག་
 འབྱུང་བ་མེད་དོ། །བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་ནི། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་ལྱང་མ་
 བརྒྱན་ལ་གནས་ནས་དགེ་སྤོང་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དགུ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
 བ་ནི། དུས་ཀྱི་ཀུན་སྤོང་དབང་ཤེས་དགེ་བ་ལ་གནས་ནས་དགེ་སྤོང་གི་སྒྲིམ་པ་ལེན་

པ་ལྟ་བུ། ལྷ་མཚན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྒྱན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་མེད་དེ། །བརྒྱ་
 དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ནི། ཡིད་ཤེས་དགེ་བ་ལ་གནས་ནས་དགེ་སྦྱང་གི་སྒྲུལ་པ་
 ལེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་སྒྲུལ་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། བར་མས་བསྐྱས་པ་ནི།
 གཅིག་དང་ལྟ་དང་བརྒྱན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་ཡོད་དོ།

དུག་པ་ (ཁམས་དང་འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་)ནི། ཁམས་དང་
 འགྲོ་བ་གང་ན་ལས་ལམ་དུ་ཡོད་ཅེས།

ཅ་བ། དམུལ་བ་ན་ནི་ཀྲུལ་པ་དང་། །

ཆིག་རྩལ་གཞོད་སེམས་རྣམ་གཉིས་སོ། །

བརྒྱབ་སེམས་ལྷོག་ལྷ་ལྷན་པས་སོ། །

དམུལ་བ་ན་ནི་ངག་ཀྲུལ་པ་དང་ཆིག་རྩལ་གཞོད་སེམས་རྣམས་མངོན་གྱར་
 དང་ལྷན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་ཡོད་དེ། སྒྲུབ་སྒྲུབ་གདོན་པ་དང་། བརྒྱན་
 བཀའ་བྱེད་པ་དང་། སུན་ཚུན་ཞི་འབྲས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱབ་སེམས་དང་
 ལྷོག་ལྷ་ལྷན་པས་ཡོད་ཀྱི། མངོན་གྱར་དུ་མེད་དེ། ཆགས་བྱའི་རྣམས་མེད་ཅིང་།
 ལས་འབྲས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། སྒྲོག་གཙོད་མེད་དེ། ལས་མ་ཟད་ན་
 བསད་ཀྱང་མི་འཆི་བའི་ཕྱིར། མ་བྱིན་ལེན་དང་ལྷོག་གཡེམ་མེད་དེ། རྣམ་
 དང་བྱད་མེད་བདག་གིར་བརྒྱུད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མེད་དེ། དགོས་པ་མི་
 འབྲུག་པའི་ཕྱིར། སྤུལ་མེད་དེ། སུན་ཚུན་བྱེ་བྱེན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། སྒྲུལ་སྒྲུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ། ༥༩

དེ་ན་བདུན་པ་དངོས་སུ་ཡང་། །

འདོད་པ་གཞན་ན་མི་དགེ་བུ། །

བྱང་སྒྲུལ་སྒྲུལ་ན་ཡོད་ཀྱི་གསུམ་ལྷན་པས་ཡོད་ཀྱི། མངོན་གྱར་དུ་མེད་དེ།
 ཆགས་བྱའི་རྣམས་དང་བྱད་མེད་བདག་གིར་བརྒྱུད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྲུན་ནས་
 མནར་སེམས་པའི་དངོས་པོ་མེད་ཅིང་རྒྱད་འཇམ་པའི་ཕྱིར། སྒྲོག་གཙོད་མེད་དེ།

ཆེ་ལོ་སྤྲོད་ཐུབ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་ཕྱིན་ལེན་དང་ལོག་གཤམ་མེད་དེ།
 རྟགས་སྒྲུ་མ་དེའི་ཕྱིར། རླུ་མེད་དེ། དགོས་པ་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་
 དང་ཆིག་ཕྱུ་བ་མེད་དེ། རླུ་འཇམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ན་བདུན་པ་ངག་ཀྱལ་དངོས་
 སུ་ཡང་ཡོད་དེ། ཆགས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐངས་ནས་སྒྲུ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་པ་གཞན་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་གཡོད་དོ། །ལྷ་ལ་སྟོག་གཙོད་རི་ལྷ་ར་ཡོད་ཅེ་ན།
 ཡོད་དེ། རྒྱ་མེ་གསོད་ཀྱང་འབྲོ་བ་གཞན་པ་གསོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་
 རྟ་ལྷ་འཛོད་དང་རྟེན་པ་ཆད་ན་འཆི་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ག།	དགེ་བ་གསུམ་ནི་ཐམས་ཅད་ན།	
	རྟེན་དང་མངོན་དུ་བྱུར་སྟོན་ས།	༥༩
	གཟུགས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་སེམས་ཅན།	
	རྟེན་པས་བདུན་ཡོད་ལྷག་ཤུས་ན།	
	མངོན་དུ་བྱུར་པའི་སྟོན་སྒྲུང་།	
	དཔུལ་བཅས་སྒྲུ་མི་སྟན་མ་གཏོགས།	༥༠

ཡོད་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་ནི་འབྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ན་རྟེན་པ་དང་མངོན་དུ་བྱུར་པའི་
 སྟོན་སྒྲུང་ཡོད། གཟུགས་མེད་དུ་སྟེན་པའི་འཕགས་པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་པས་བསྐྱས་
 པའི་སྤྲོད་བདུན་རྟེན་པས་ཡོད་ཅིང་མངོན་བྱུར་དུ་མེད་ལ། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲུ་མ་པས་བསྐྱས་པའི་སྤྲོད་བདུན་རྟེན་པས་ཡོད་ཀྱི་
 མངོན་བྱུར་དུ་མེད་དོ། །ལྷག་མར་ཤུས་པའི་འབྲོ་བ་ན་ལུས་ངག་གི་བདུན་མངོན་དུ་
 བྱུར་པའི་སྟོན་སྒྲུང་ཡོད་དེ། ལྷ་དང་མི་ལ་སྒྲུ་མ་པས་བསྐྱས་པ་ཡོད། དུད་
 འབྲོ་དང་ཡི་དྲགས་ལ་བར་མས་བསྐྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དཔུལ་བཅས་
 སྒྲུ་མི་སྟན་ནི་མ་གཏོགས་དེ། སྒྲུ་མ་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། རྟེན་
 འཛིན་མེད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་(ལས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་)ནི།

ཙུཌ་གྱི་ཐམས་ཅད་བདག་པོ་ལྟ་མཐུན་དང་། །
 རྒྱལ་མིན་འབྲས་བུ་འབྱོན་པར་འདོད་། །
 རྒྱལ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང་། །
 བཅི་ཕྱིན་མེད་ཕྱིར་འབྲས་རྒྱལ་གསུམ། ། ༥༥

མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། ལྟ་
 མཐུན་ཕྱི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱལ་མིན་ཕྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་འབྱོན་པར་འདོད་
 དེ། མི་དགེ་བ་བཅུ་ཆེར་སྤྱད་པའི་རྒྱལ་མིན་ལ་དཔུལ་བ་དང་། འབྲིང་དུ་སྤྱད་
 པ་ལས་དུད་འབྲོ་དང་། རྒྱུད་དུ་སྤྱད་པ་ལས་ཡི་དྲུག་ས་སྟེ། ལྟ་མཐུན་ཕྱི་
 འབྲས་བུ་སྟོན་བཅད་པས་ཆེ་བྱུང་བ་དང་། མ་ཕྱིན་པར་སྤངས་པས་ལོངས་སྤྱོད་
 ཀྱིས་ཡོངས་པ་དང་། མི་ཆངས་པར་སྤྱད་པས་རྒྱུད་མ་འབྲས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་།
 ཆིག་ཅུ་བ་ཀྱིས་སྤྱར་པ་མང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོན་གཅོད་ཀྱིས་བདག་པོའི་འབྲས་
 བུ་ཕྱི་རོལ་ཕྱི་ཡུལ་གཅི་བཞིན་རྒྱུད་བ་དང་། མ་ཕྱིན་ལེན་ཕྱིས་ཡུལ་གཅོད་པ་མང་
 བ་སོགས་སྟེ། བའི་ཕྱིར་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གསུམ་གསུམ་འབྱོན་
 པའི་ལྟ་མཐུན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོན་གཅོད་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བས་པ་རོལ་པོ་རྒྱལ་བསྐྱེད་
 བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་གཞི་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཇུག་གཅི་
 ཕྱིན་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་རྒྱལ་པ་གསུམ་གསུམ་འབྱོན་ཅོ།

གཉིས་པ་ལོག་འཛོལ་གསུ་སྟོན་པའི་ལྟ་མཐུན་ནི། མདོ་ལས། ལོག་
 པའི་ལས་ཀྱི་མཐུང་དང་། ལོག་པའི་ངག་དང་། ལོག་པའི་འཛོལ་གཞིས་གསུངས་
 ན། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལོག་འཛོལ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཙུཌ་གྱི་ལུས་དང་ངག་ལས་ཆགས་ལས་སྟེས། །
 ལོག་འཛོལ་སྤྱད་དཀའི་ཕྱིར་ལོགས་གིག། །
 བསྟན་ཏོག་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། །
 ཆགས་བསྐྱངས་མདོ་དང་འགལ་ཕྱིར་མིན། ། ༥༦

དེ་མེད་དེ། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་ནི་ལོག་
 འཛོ་སོགས་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། འོ་ན། དེ་གཉིས་ལ་ལོག་འཛོ་ས་ཁྲབ་
 བཅའི་ན། མ་ཡིན་དེ། ཞི་རྩེད་དང་གཞི་མུག་ལས་སྐྱེས་པའི་ལུས་དང་ངག་གི་
 ལས་ནི་ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་ལོག་པའི་ངག་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ལོག་འཛོ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། འོ་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལོག་འཛོ་མེད་ན། དེ་ལོགས་
 སྐྱ་སྐྱོན་པའི་བྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞི་ན། དེའི་བྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྩེད་དཀར་བ་
 དེ་གེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། དགའ་བའི་རྒྱུ་པས་འབྱུག་པས་སེམས་རྒྱད་
 དང་འབྲལ་བར་དཀར་བའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་འཛོ་བ་གཞན་ལ་རབ་ལས་
 པའི་ཕྱི་དུ། གལ་ཏེ་འཛོ་བའི་ཡོ་བྱད་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་
 ངག་གི་ལས་ལོག་འཛོ་ཡིན་གྱི། དགའ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་
 པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལོག་འཛོ་མིན་ནི་ཞི་ན། དེ་མི་འཐད་
 དེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་མདོ་དང་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་དེ། མདོ་ལས། དགེ་
 སྐྱོང་དང་པས་བྱིན་པ་ལོངས་སྐྱད་ནས་སྐྱང་པོ་ཆེ་འཐབ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བལྟས་ན་
 ལོག་འཛོར་གསུངས་པའི་ཕྱི་དུ།

གསུམ་པ་ལས་གང་འབྲས་བུ་དྲ་དང་བཅས་པ་ནི། འོ་ན། ལས་གང་
 འབྲས་བུ་དྲ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞི་ན།

ཅ་ག།	དྲི་བཅས་རྩྭ་བའི་ལམ་དག་གི།	
	ལས་ནི་ལྡ་ཡི་འབྲས་བུར་བཅས།	
	དྲི་མེད་བཞི་ཡི་ཟག་བཅས་གཞན།	
	དགེ་དང་མི་དགེ་གང་ཡིན་པའང་།	ལུ
	ཟག་པ་མེད་པ་ལྟག་མ་དང་།	
	ལུང་བསྟན་མིན་གང་གསུམ་བྱིས་སོ།	

དྲི་བཅས་མྱོང་བའི་ལམ་དག་གི་ལས་ནི་ལཱ་འབྲས་བུར་བཅས་དེ། ཟག་
 བཅས་དགེ་བ་ཡིན་པས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཅས། དེའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཅིག་
 ཅར་འབྲུང་བ་དང་། རྗེས་སྐྱབས་དེ་མ་ཐག་དུ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་དང་།
 དེའི་སྤྲོན་བྱུང་བ་མིན་པའི་འདུས་བྱས་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། རིགས་འདྲ་
 བྱི་མ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་བྲལ་བའི་
 འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིས། དྲི་མེད་མྱོང་ལམ་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་
 རྣམ་སྤྲིན་མ་གཏོགས་པ་བཞིའི་འབྲས་བུར་བཅས། ཟག་བཅས་མྱོང་ལམ་ལས་གཞན་
 དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདྲ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་
 བཞི། ཟག་པ་མེད་པའི་མྱོང་ལམ་ལས་ལྷག་མ་དང་། ལུང་བསྟན་མིན་གང་གི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོ།

ཙ་བ། དགེ་བའི་དགེ་ལ་སྐྱབས་པ་ནི། །

བཞི་དང་གཉིས་དང་དེ་བཞིན་གསུམ། ། ༥༥

མི་དགེའི་དགེ་སྐྱབས་གཉིས་དང་ནི། །

གསུམ་དང་བཞི་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན། །

ལུང་བསྟན་མིན་གྱི་དགེ་ལ་སྐྱབས། །

དེ་དག་གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ། ། ༥༦

དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དགེ་བ་དང་། ལ་སྐྱབས་པ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་
 མ་བསྟན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྤྲིན་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་། སྐྱེས་བདག་གཉིས་
 དང་། དེ་བཞིན་དེའི་སྤྲོང་དུ་རྣམ་སྤྲིན་དེ་གསུམ། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་དགེ་བ་དང་། སྐྱབས་པ་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱས་པའི་ཆེ་
 སྐྱེས་བདག་གཉིས་དང་། དེའི་སྤྲོང་དུ་རྒྱ་མཐུན་དེ་གསུམ་དང་། བྲལ་འབྲས་མ་
 གཏོགས་པ་བཞི་སྟེ་རིམ་པ་བཞིན་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པ་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་

བྱད་ཐེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་དཔེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱིས་བྱས་པའི་ཆེ། དེ་
དག་ནི་སྦྱེས་བདག་གཉིས་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་རྩ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་གསུམ་དང་།

ཅ་ག འདས་པའི་ཐམས་ཅད་བཞི་ཡིན་ནོ། །

བར་མ་ཡི་ནི་མ་འོངས་པའང་། །

བར་མ་གཉིས་སོ་མ་སྦྱེས་པའི། །

འབྲས་བུ་མ་འོངས་གསུམ་ཡིན་ནོ། ། ༩༠

འདས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་ནི་བྲལ་
འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །བར་མ་ད་ལྟར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་
འོངས་པའང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི། བར་མ་ད་ལྟར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ད་ལྟར་བ་ནི་སྦྱེས་བདག་གཉིས་སོ། །མ་སྦྱེས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་
ནི་རྩ་མཐུན་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ཡིན། རྩ་མཐུན་མ་གཏོགས་ཏེ།
མ་འོངས་པ་ལ་གོ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ག རང་གི་ས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །

གཞན་གྱི་ས་པ་གསུམ་དང་གཉིས། །

རང་གི་ས་པའི་འབྲས་བུ་རང་གི་ས་པ་ནི་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ཡིན་
ནོ། །དེ་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་སས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་ས་པའི་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་ས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ན། སྦྱེས་བདག་གཉིས་དང་རྩ་
མཐུན་ཏེ་གསུམ་དང་། ཟག་བཅས་ཡིན་ན་སྦྱེས་བདག་གཉིས་སོ། །

ཅ་ག སློབ་པའི་སློབ་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ། །

མི་སློབ་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། ། ༩༡

སློབ་པ་ཡི་ནི་ཆོས་ལ་སྐྱེས། །

གཅིག་དང་གསུམ་དང་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །

སློབ་སྐྱོང་གཉིས་དང་གཉིས་དང་ལ། ། ༡༢

སློབ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་སློབ་པ་དང་། ། ལ་སྐྱོང་པ་མི་སློབ་པ་དང་།
 སློབ་པ་ཡང་མིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མིན་པ་ནི། ། རྒྱུ་བདག་གཉིས་དང་ལྷ་མཐུན་དེ་
 བསྐྱུལ་དང་བསྐྱུལ་དང་། ། བྲལ་འབྲས་དང་རྒྱུ་བདག་གཉིས་དེ་བསྐྱུལ་དང་།
 མི་སློབ་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་སློབ་པའི་ཚུལ་དང་། ། ལ་སྐྱོང་པ་མི་སློབ་པ་དང་།
 དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི། ། བདག་འབྲས་གཅིག་དང་། ། རྒྱུ་བདག་གཉིས་
 དང་ལྷ་མཐུན་དེ་བསྐྱུལ་དང་། ། རྒྱུ་བདག་གཉིས་ཡིན་མོ། ། དེ་ལས་འགྲན་པའི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་སློབ་པ་དང་། ། སྐྱོང་པ་མི་སློབ་པ་དང་། ། དེ་གཉིས་གང་
 ཡང་མིན་པ་ནི། ། རྒྱུ་བདག་གཉིས་དང་། ། དེ་གཉིས་དང་། ། ལྷ་དང་བཅས།

ཅ་བ། མཐོང་བས་སྤང་བའི་དེ་ལ་སྐྱོང་པ། །

བསྐྱུལ་དང་བཞི་དང་གཅིག་ཡིན་མོ། །

སྤོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་ལས་ཀྱི། །

དེ་དག་གཉིས་དང་བཞི་དང་བསྐྱུལ། ། ༡༣

སྤང་བའི་མིན་པའི་དེ་དག་གཅིག། །

གཉིས་དང་བཞི་སྤོམ་པ་ཡིན། །

མཐོང་བས་སྤང་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མཐོང་སྤང་དང་། ། ལ་སྐྱོང་པ་
 སྤོམ་སྤང་དང་། ། སྤང་བའི་མིན་པ་ནི། ། རྒྱུ་བདག་གཉིས་དང་རྒྱུ་མཐུན་དེ་བསྐྱུལ་
 དང་། ། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་བཞི་དང་། ། བདག་འབྲས་གཅིག་ཡིན་མོ། །
 སྤོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མཐོང་སྤང་དང་། ། སྤོམ་སྤང་དང་།
 སྤང་བའི་མིན་པ་དེ་དག་ནི། ། རྒྱུ་བདག་གཉིས་དང་། ། བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་པ་
 བཞི་དང་། ། བྲལ་འབྲས་རྒྱུ་བདག་གཉིས་དེ་བསྐྱུལ་དང་། ། སྤང་བའི་མིན་པའི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་མཐོང་སྤང་དང་། ། སྤོམ་སྤང་དང་། ། སྤང་བའི་མིན་པ་དེ་དག་ནི་

བདག་འབྲས་གཅིག་དང་། སྤྱི་བདག་གཉིས་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་མ་གཞོགས་པ་
བཞི་འབྲས་ཐུ་བཅས་པ་ཡིན་ནོ།

བརྒྱད་པ་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་དབྱིབས་ནི།
བསྐྱེད་བཅས་ལས་རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་།
གཉིས་ཀས་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་ལས་གསུམ་གསུངས་པ་ལས།

ཅ་བ། རིགས་མིན་བསྐྱེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། །

ཁ་ཅིག་ཆོག་ཉམས་པའང་ཞེའོ། ། ༧༥

རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་པར་བཞིན་གྱི་ཁ་མ་
ཐོ་བ་མི་དག་གིས་དང་བསྐྱབས་ལ་ལུང་མ་བསྐྱེད་ཏེ། རྒྱལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པས་བསྐྱེད་པའི་བྱིས་པ་སྤྱི་བདག་གི་སྤྱི་བདག་ལ་ཐོ་བ་འབྲེལ་བ་དང་གནས་པ་དང་
མོངས་ཅན་ཁོ་རྩེ་མ་ཟད་ཀྱི། བཅས་པའི་ཁ་མ་ཐོ་བ་འབྲེལ་བ་དང་གནས་པ་དང་
བཟའ་བ་དང་བཞོ་བ་ལ་སྐྱབས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་གསུམ་པའི་ཆོག་ལས་ཉམས་ནས།
དེ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེད་པའང་རིགས་པ་མིན་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེའོ། །རིགས་
པས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལས་དག་གི་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི་དེར་མ་ཟད་ཆོག་མ་ཉམས་པའང་
ཡིན་ནོ་ཟེར་ཅེ། །དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་མིན་པའོ།

དགུ་པ་འཕེན་བྱེད་དང་ཇོགས་བྱེད་ཀྱི་དབྱིབས་ནི། ཅི་ལས་གཅིག་གིས་སྤྱོད་
གཅིག་ཁོ་རྩེ་མ་ཟད་ནས། འོན་ཏེ་དུ་མ་འཕེན། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དུ་མས་སྤྱོད་
དུ་མ་ཁོ་རྩེ་མ་ཟད་ནས། འོན་ཏེ་གཅིག་ཀྱང་པ་འཕེན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། གཅིག་གིས་སྤྱོད་བཅས་པ་འཕེན་ནོ།

ལས་གཅིག་གིས་སྤྱོད་བཅས་པ་འཕེན་གྱི་སྤྱོད་དུ་མ་འཕེན་པ་མེད་ལ། རིས་
མཐུན་དུ་མ་ཐུང་འཕེན་དུ་འོང་བས་ན། ལས་དུ་མས་སྤྱོད་བཅས་པ་འཕེན་པའང་མེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་སྤྱོད་པའི་ལུགས་སོ། །འོན་ཏེ་ཐུལ་པོ་དང་ཡང་དག་པར་ཐུན་པའི་
མདོ་ལས། གནས་བཅུན་མ་འགགས་པས་དག་སྤོང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པ། ཆེ་དང་

ལན་པ་དག་བདག་པ་ཏ་སིར་སྐྱེས་བྱ་དགུལ་པོ་ཅ་འབྲུག་ཁེལ་དུ་བྱུར་པ་ན། རང་
 སངས་རྒྱུས་སྤེང་གནས་བསམ་ཤེས་བྱ་བ་འཇུ། སྤྱི་གཙུག་མེ་རྟོག་དྭ་ཀར་ལྷ་བུ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་བསོད་སྦྱོམས་ཡུལ་རྟེ། བདག་གི་བསོད་སྦྱོམས་གཅིག་པོ་དེའི་རྣམ་པར་
 སྐྱེན་པས་ལན་བདུན་གྱི་བར་དུ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ཤིང་།
 ལན་བདུན་གྱི་བར་དུ་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་བྱུལ་པོར་བྱུར་པ་ནས། ད་ལྟ་དྲུག་
 པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་བར་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 མི་འགལ་རྟེ། བསོད་རྣམས་དེས་བདེ་འབྱོའི་འབྱོར་བ་རྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་བྲན་རྟེ་ཡང་
 བསོད་རྣམས་བྱས་པས། དེ་དང་དེ་དག་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་བསོད་སྦྱོམས་གཅིག་པོ་དེས་
 སྐྱེས་སོ་ཞེས་བཤད་དེ། གཅིག་པོ་དེ་ལ་བརྟན་ནས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་རྟེ། །དཔེར་
 བ། དོང་ཅེ་གཅིག་ལན་དུ་མར་བསྐྱར་བས་ཡུག་པོར་བྱུར་པ་ལ། བདག་ནི་དོང་
 ཅེ་གཅིག་གིས་ཡུག་པོར་བྱུར་རྟེ་ཞེས་བཤོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་བསོད་སྦྱོམས་གཅིག་
 ཡུལ་བ་དེ་ལ་བརྟན་ནས་དགའ་བ་དང་ཡིད་རངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་པའི་ལས་
 དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ།

ཅ་བ། ཡོངས་རྫོགས་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡིན།

ལས་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་རིས་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་དུ་མ་ཡིན་རྟེ། དཔེར་ན། རི་མོ་མཁན་
 མཁས་པས་སྐྱེ་རིས་རི་ལུ་གཅིག་གིས་བྱས་ནས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོན་ལྷ་ཆོགས་
 ཀྱིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། མིར་མཆུངས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི་རྫོགས་བྱེད་དགེ་བས་
 གཟུགས་བཟང་བ་དང་དབང་པོ་ཆང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་ནད་མེད་པ་དང་
 དབང་ཤང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རྫོགས་བྱེད་མི་དགེ་
 བས་གཟུགས་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་ལ་རྫོགས་
 བྱེད་མི་དགེ་བ་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དགེ་བ་དང་། མི་
 དགེ་བ་སྟེ་མུ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་འདོད་པའི་ལྷ་མི་སྤྱུག་བསུལ་ཅན་ལྟ་བུ་དང་།

གཉིས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཐུལ་པོ་གཤིན་ཇིང་། ཀླུ་ལྷི་ཐུལ་པོ་ནི་ར་རྒྱས་ཀྱི་བུ་ལ་
སྟོན་པ་དང་། བསུམ་པ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་མན་ར་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུའོ། །མདྲ་སྟེ་པ་ལ་སྟོན་པ་དག་ནི། ལས་གཅིག་
གིས་སྟེ་བ་དུ་མ་དང་། དུ་མས་གཅིག་འཕེན་པའང་ཡོད་ཅེས་འདོད་དོ། །ལལ་
དེ་ལས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཅ་ག སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག །

འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་ཐོབ་པའང་མིན། ། ༡༥

ནམ་སྟོན་དང་བཅས་ཀྱང་སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས་པོ་
དག་ནི་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་དེ། བསུམ་གདན་བཞི་པ་དང་སྤྱིད་ཅེས་འཕངས་ཟེན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་ལ་སེམས་མེད་པས་སེམས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བའི་
ལས་ནི་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་ནམ་སྟོན་ལྟ་ཆེ་
ཡིང་པོ་དང་སྤྱིད་ཅེ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བའང་ཚོགས་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
འཕེན་བྱེད་ནི་བསུམ་གདན་བཞི་པ་དང་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ནོ།
དགེ་མི་དགེའི་ཐོབ་པའང་ལས་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ཡིན་ཡང་འཕེན་བྱེད་མ་ཡིན་དེ།
ལས་དང་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་པ་ལ་སེམས་པ་མེད་
ཞར་ལས་འབྱུང་བས་སྟོབས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་ནི་ཤིང་གི་ཤུན་པ་ལྟར་ལས་
ལས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་
དེ་དག་ཚོགས་བྱེད་ནི་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་
བཅས་ཀྱི་ལས་དང་། སྤྱིར་ལམ་ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཡང་ཚོགས་བྱེད་ཁོ་ནའོ།

བཅུ་པ་སྟེ་བ་པ་གསུམ་བཤད་པ་ནི།

ཅ་ག མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་ནམས་དང་། །

ཉོན་མོངས་གས་ཆེན་ངན་འགྲོ་དང་། །

འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། །

མེད་དེ། དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཚུལ་སྒྲིམས་དང་ལྷན་པའམ། རང་ཚུལ་
བཟང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ན་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་པ། ཟ་མ་སྟགས་ལ་མི་འདོད་དོ། །

ཕན་དང་ངོ་ཆ་ཚུང་བའི་ཕྱིར། །

ལྷག་མ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ན། ། ༩༦

སྒྲིང་གསུམ་གྱི་ཡང་ཟ་མ་དང་། སྟགས་པའི་སྒྲུས་བསྟན་པ་མ་ནིང་དང་
མཚན་གཉིས་པ་ལའང་མཚམས་མེད་མི་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་
ཕ་མའི་ངོས་ནས་ལུས་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་བསྟེན་པ་དང་། བུམས་པ་དང་ཕན་པ་
ཚུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བུ་ཆའི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཕ་མ་ལ་ངོ་ཆ་དང་སྤྱོད་ལྡན་གསུམ་ཚུང་
བའི་ཕྱིར་ལྟ། །ལས་སྒྲིབ་ཀྱི་ལྷག་མ་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྒྱུ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ནི།
འདུ་གཤམ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་སྒྲུ་མི་སྟན་པ་དང་ངན་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱམ་
སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་གསུམ་ཆེན་པོའང་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པས་འགྲོ་
བ་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ།

བཅུ་གཅིག་པ་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ནི། མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུ་དེ་
དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། ལྟ་བུ་སྟོག་གཅོད་པའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས་
ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། བཞི་པ་རྩན་ཡིན་པས་ངག་གི་ལས་སོ།

ཙ་པ། དགེ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །

རང་བཞིན་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཆོས། །

ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལུང་བསྟན་མིན། །

དེ་དང་དགེ་འདུན་ཡང་དག་ལྟ། ། ༩༧

དེ་ཡི་ཁ་ན་མ་ཐོ་རྩན། །

དེ་དང་འབྲེད་པོ་ཡང་དག་ལྟ། །

བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་པར་སྒྲིན་འབྱུང་། །

དག་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི། དག་འདུན་གྱི་གཉིས་མི་འཕྲོད་པའི་རང་
 བཞིན་དུ་བྱུར་པ་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདུ་བྱེད་ཇུས་སུ་བྱུང་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་བྱེད་བྱ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་སོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་དག་ཅ་ཆད་པ་
 དག་ལའང་ལྟན་པས། ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་མིན་ལ། དག་བར་ལུང་དུ་
 བསྐྱར་པ་ཡང་མིན་པས་མ་བསྐྱབས་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྐྱར་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེན་དེ་
 དང་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་དག་འདུན་རྣམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་ལ། མཚམས་མེད་
 པའི་ལས་ནི་མིན་ནོ། །དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་དེའི་རྩ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ལས་ནི། དག་
 འདུན་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉེ་དེ་ནི་མཚམས་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དག་འདུན་
 འབྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལྟས་བྱིན་ལ་སྟགས་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་ནོ། །དག་
 འདུན་གྱི་དབྱེན་གྱི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་དེའི་རྣམ་སྤྲིན་ནི། བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་བར་
 གྱི་བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་པའི་དཔལ་བར་སྤྱུག་བསྐྱལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པར་འགྱུར་པོ།
 འོ་ན་མཚམས་མེད་ལྟག་མ་རྣམས་བྱས་པས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་གཞན་
 དག་གིས་ནི་གྱིར་དཔལ་བར་སྤྱེ་བར་ངེས་ཀྱང་མནར་མེད་ཁོ་ནར་སྤྱེ་བར་མ་ངེས་སོ། །
 འོ་ན་མཚམས་མེད་གཉིས་ལ་སྟགས་པ་བྱས་པས་དཔལ་བར་ཆེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མི་
 སྤྲིན། ལས་ཆེ་ཆུང་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཆེ་གཉིས་ལ་སྟགས་པར་
 ཡང་སྤྲིན། མཚམས་མེད་དང་སྤྲིན་ནས་མྱོང་འགྱུར་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན།

ཅ་བ། ལྟག་པས་གནོད་པ་ལྟག་པར་འགྱུར། ལ།

བྱེད་བྱ་སྤྱོད་བ་ན་ཟེ། མཚམས་མེད་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སྟགས་པ་ལྟག་
 པར་བྱས་པས་དཔལ་བར་ཆེ་གཅིག་ལས་མི་སྤྲིན་ཡང་། ལས་ཀྱི་བྱངས་བཞིན་
 མནར་མེད་པ་དེར་ལུས་ཉིས་འགྱུར་ལ་སྟགས་པས་ཆེ་བ་དང་གཞན་གཅན་དུ་བྱུར་ཏེ།
 གནོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡང་ཉིས་འགྱུར་ལ་སྟགས་པས་ལྟག་པར་མྱོང་བར་འགྱུར་བས།
 སྤྲིན་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཤོལ་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱི་མ་འཕེན་བྱེད་དང་ཕྱི་མ་རྟོགས་བྱེད་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་སྟེ། །མདོ་རྩེ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། མཚམས་མེད་མང་པོ་བྱས་
པས་མནར་མེད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲིལ་ང་། ལས་བྱེད་པའི་ལུས་དེ་དང་དཔྱལ་
བའི་བར་དུ་སྒྲིལ་བ་གཞན་གྱིས་མཚམས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྒྲིམ་ནས་མྱོང་
འགྲུར་དུ་འདོད་པ་ལ་འང་བསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ལ། དགོསོང་ལ་སྤྱད་ཚུལ་ལྟན་པས། །

འབྱེད་དོ་གཞན་དུའོ་ ། །

གང་ཟག་ནི་དགོསོང་ཡིན་པ་དང་། ལ་བ་སྤྱད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་
པས་འབྱེད་གྱི། ཁྲིམ་པ་དང་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པས་ནི་མ་
ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ལ་འགྲན་བཙུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་པོ་ན་བའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་དག་ལ་དགོ་འདུན་རྣམས་ཡིད་མི་ཆེས་པས་སོ། །གང་དུ་ཞེ་ན།
སངས་རྒྱས་བཞུགས་པའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡིན་གྱི། རྩོན་པའི་མངོན་སུམ་དུ་
ནི་མ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟེ་བུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྟེ། །གང་འབྱེད་ན།

ཅ་ལ། བྱིས་པ་རྣམས། །

རྩོན་དང་ལམ་གཞན་ལ་བཟོད་པ། །

བྱེ་བའི་དེ་ནི་མི་གནས་སོ། ། ༡༠༠

བྱིས་པ་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་དགོ་འདུན་རྣམས་འབྱེད་གྱི། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་
མ་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་དང་
པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་སྒྲེ་བ་རྣམས་ཀྱང་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་སོ་
ཟེས། བྱེ་བའི་ཆད་ནི། གང་གི་ཆེ་རྩོན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་རྩོན་པ་ལྷན་བྱིན་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཙས་པའི་ལམ་ལས་གཞན་ལྷན་བྱིན་གྱིས་ངེས་པར་འགྲུང་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། ཞོ་མི་སྤྱད་པ་དང་། བ་སྤང་བ་དང་། ལན་ཆ་ལོངས་མི་སྤྱད་པ་
དང་། ཐོས་མ་དུས་པར་བཞོ་བ་དང་། རྩོད་གི་ནང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འདུག་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་ལ་བཙས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཟོད་ཅིང་དང་དུ་ཡིན་

པ་དེའི་ཆེ་དགེ་འདུན་ཕྱི་པའོ། །དུས་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ཤིང་། ཕྱི་པ་དེ་ནི་ཆོས་
ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གཅིག་ལས་ཤིང་དུ་མི་གནས་སོ།

ཙ་པ། དེ་ནི་འཁོར་ལོའི་དཔྱེན་དུ་འདོད། །
འཇམ་བུའི་སྒྲིང་ནའོ་དགུ་ལྟམས་ཀྱི། །
ལས་ཀྱི་དཔྱེན་ནི་སྒྲིང་གསུམ་ན། །
དེ་ནི་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱིས། ། ༡༠༡

དགེ་འདུན་ཕྱི་དཔྱེན་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཔྱེན་དུ་འདོད་དེ། ཇི་སྲིད་
དགེ་འདུན་ཕྱི་ནས་མ་དུམ་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྤྲི་རྒྱད་ལའང་ལམ་མི་སྒྲེ་པའི་ཕྱི་པ། དེ་
ནི་མཚམས་མེད་ཡིན་ཕྱི་དཔྱེན་གཞན་ནི་མཚམས་མེད་མིན་ནོ། །འཁོར་ལོའི་
དཔྱེན་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པས་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་ན་ཡོད་ཀྱི་སྒྲིང་གཞན་ན་མེད་
དོ། །ཁང་ཟམ་ནི་དགེ་སྦྱོར་དགུ་ལ་ལྟམས་པ་ཡན་ཕྱིས་འབྲུག་སྒྲེ། དགེ་འདུན་ནི་
དགེ་སྦྱོར་བཞི་ཡན་ཆད་ཡིན་ལ། དེ་སྤྱི་གཉིས་དང་འབྲེད་པ་པོ་ལ་ཡང་དགེ་སྦྱོར་
ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱི་པ། འདི་ནི་ཉུང་མཐའ་བཟུང་བ་ཡིན་ཕྱི་མང་བ་ལ་ངེས་པ་
མེད་དོ། །ལས་ཀྱི་དཔྱེན་ནི་བསྐྱན་པ་ཡོད་པ་སྐྱ་མི་སྐྱན་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲིང་གསུམ་
ན་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་མཚམས་ནད་གཅིག་དུ་གསོ་སྦྱང་ལ་ལྟམས་པའི་ལས་སྒྲེ་མི་
མཐུན་པས་ཕྱིད་པའོ། །ཁང་ཟམ་དུས་ཤིང་། ལས་ཀྱི་དཔྱེན་དེ་ནི་འབྲེད་པ་པོ་
གཞན་མི་དགོས་པས། དགེ་སྦྱོར་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྲུག་པོ།

ཙ་པ། དང་པོ་མཐའ་སྒྲིན་རྒྱུད་གཅིག་གི། །
ཨ་འོ་ཐུབ་པ་ནོངས་པ་དང་། །
མཚམས་མ་བཅད་པ་དག་དུ་ཡང་། །
འཁོར་ལོའི་དཔྱེན་ནི་མི་འབྲུང་ངོ། ། ༡༠༢

འཁོར་ལོའི་དཔྱེན་དེ་ནི་དང་པོ་སངས་རྒྱས་དེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ནས་
ཤིང་པོ་མ་ལོན་པའི་ཆེ་མི་འབྲུང་སྒྲེ། ཐམས་ཅད་རབ་དུ་དགའ་བ་སྒྲིས་པར་སྒྲེ་

མཐུན་པས་ག་གཅིག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེད་མཐུང་མ་ཡོང་ས་སུ་མྱ་ངན་
ལས་འདྲའ་བའི་ཆེའང་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་དཀོན་པར་འཛིན་པ་དང་། མི
དྲག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་སྒྲོ་གས་ཆེ་བར་སྒྲོ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བ་
ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས།

སྒྲོན་ཀའི་ཚུ་བཞིན་དྲི་མེད་པར། །

སྒྲོན་པའི་བསྒྲན་པ་བཅུ་གཉིས་ལོར། །

ལྷུང་བ་མེད་ལ་ལྷགས་གནས་ཏེ། །

ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་འབྲུང་བས་ཇི་སྤྱད་དུ་བསྒྲན་པ་ལ་ལྷ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་བྱུང་
གི་བར་དུ་མི་འབྲུང་སྟེ། བསྒྲན་པ་སྒྲོན་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། མཚལ་རྒྱུང་
གཅིག་གི་ཐུ་འོལ་དུང་མི་འབྲུང་སྟེ། བྱེ་བ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ཤིང་དེ་དག་གིས་
བསྐྱུམ་དགོས་པ་ལ་སྐྱུམ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པ་ནོངས་པ་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པའི་འོག་དུང་མི་འབྲུང་སྟེ། གང་ལ་འབྲན་པའི་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་ཕྱིར།
མཚམས་ཆེ་ཆུང་མ་བཅད་པ་དག་དུང་མི་འབྲུང་སྟེ། མཚམས་གཅིག་དུ་དགེ་
འདུན་བྱེ་བ་ནི་དབྱེན་ཡིན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་དེ་ནི་
དུས་དྲག་པོ་དེ་དག་དུ་མི་འབྲུང་ངོ་། །དབྱེན་འདི་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་དག་སྒྲིན་གྱི་ལས་
ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུང་བ་ནི་མིན་ཏེ། སྒྲོན་
པ་གྲུག་ཐུབ་པས་ནི་སྒྲོན་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བྱུར་པ་ན། དྲང་སྤོང་མངོན་གསེས་
ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གི་འཁོར་བྱེ་བས་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཕྱི་མ་ཡིན་ན་ཞེས་འཆད་དོ།
།འདི་ནི་དགོངས་པའི་དོན་དུ་སྟེག་པ་གོང་མ་པས་འཆད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་པ་མ་བསད་
པ་ལ་སྟགས་པ་ཁོ་ན་ལ་མཚམས་མེད་དུ་འབྱུར་གྱི། གཞན་བསད་པ་ལ་སྟགས་
པས་མིན་ཞེ་ན།

ཅ་ག། སྔན་འདོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཁིང་། །

སྤངས་དང་མེད་པར་བྱས་ཕྱིར་རྟེན།

ཡ་མ་བསད་པ་ནི་མཚམས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་རང་གི་ལུས་
ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པས། ཡན་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཁྲིད་པར་ཅན་
ཡིན་ལ། དེ་བསམ་པས་སྤངས་པ་དང་སྦྱོར་བས་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་དུ་དབྱ་བཅའ་པ་དང་དགེ་འདུན་དང་སངས་རྒྱུས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྲིད་པར་
ཅན་ཡིན་ལ། དེ་དག་བསམ་པས་སྤངས། སྦྱོར་བས་སྒྲིབ་གནས་པ་དང་མི་མཐུན་
པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲོང་བར་མི་རྒྱས་ཀྱང་བསམ་པས་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྟེན། །ལས་གཞན་དག་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཆེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
མཚམས་མེད་དུ་མི་འབྱུར་རྟེན། །འོ་ན། ཡ་མ་མཚན་གྱིར་པ་བསད་ན་མཚམས་
མེད་དུ་འབྱུར་རམ་མི་འབྱུར་ཞེས།

ཙ་ག། མཚན་ནི་གཞན་དུ་བྱུར་ཀྱང་འབྱུར།

གང་གི་སྐྱེ་མཚན་ལས་བྱུང་མ། ། ༡༠༩

ཡ་མ་གཉིས་ནི་མཚན་གཞན་དུ་བྱུར་དེ་བྱད་མེད་དང་སྦྱེས་པར་བྱུར་པ་བསད་
ཀྱང་། ཡ་མ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་དུ་འབྱུར་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཁྱད་པར་
ཅན་སྦྱེད་པའི་ཡ་མའི་བྱ་བ་བྱས་པ་དེ་བསད་པའི་ཕྱིར། གལ་དེ་བྱད་མེད་གཞན་གྱི་
རྒྱར་རྒྱར་པོ། གཞན་གྱི་མངལ་དུ་སྒྲུབ་ནས་དེའི་མངལ་དུ་བསྐྱེད་ན། བྱད་མེད་
གཉིས་པོ་དེ་ལས་གང་བསད་ན་མཚམས་མེད་དུ་འབྱུར་ཞེས། གཉིས་པ་དེ་ལས་
བྱད་མེད་དང་པོ་གང་གི་སྐྱེ་མཚན་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་དེའི་མ་ཡིན་པས། བྱད་མེད་
དང་པོ་དེ་བསད་ན་འབྱུར་ཏེ། ཐར་པ་དང་མཐུན་པའི་ལུས་དེ་སྦྱེད་པའི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མངལ་དུ་འཛིན་པའི་བྱད་མེད་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཙམ་དུ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡ་མ་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་གཞན་བསད་
པ་དང་། གཞན་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས་ཡ་མ་བསད་པ་ལ་ནི་མཚམས་མེད་དུ་མི་
འབྱུར་ཏེ། མཚམས་མེད་ནི་སྦྱོར་བ་གང་ལ་བྱས་པ་དེ་ལ་དངོས་གཞི་ཐོག་གསལ་དགོས་

པ་ལས་དེ་མེད་པའི་ཕྱི་དུ། དཔེར་ན། མ་ཁྲིའུའི་འོག་ན་འདུག་པ་བསང་པ་དང་།
 ཁྲུས་པའི་བྱས་སྤང་བྱ་བསང་པར་འདོད་པས་དོ་བས་པའི་ཁྲད་པ་བཅོམ་པ་བཞིན་ནོ།
 མཚན་ཐབས་གཅིག་གིས་མ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་ཀྱང་བསང་ན། རིག་བྱེད་
 མ་ཡིན་པ་ནི་མཚམས་མེད་དང་སྟོག་གཅོད་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། རིག་
 བྱེད་ནི་མཚམས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་དེ། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཉིད་
 སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱི་དུ། གལ་དེ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དག་བཅོམ་པ་འང་ཡིན་པའམ།
 མ་ཡང་ཡིན། དག་བཅོམ་མ་ཡང་ཡིན་པ་བསང་ན་ནི། དག་བཅོམ་པ་བསང་
 པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་ཡིན་དེ། ཉིན་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱི་དུ།
 འོ་ན། ལུང་རྒྱམ་འབྱེད་ལས། སྡོན་སྤང་བྱེད་པ་སྤྱོད་གི་བྱུལ་པོ་ལྷ་ཏྲ་ཡ་ན་པ་
 ཡང་ཡིན་དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་རང་གི་བྱུལ་བྱ་སྤྱོད་ཅན་གྱིས་བསང་པ་ན།
 མོང་ལ་སྤྱོད་ཅན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པ་གཉིས་བྱས་དེ། པ་བསང་པ་གང་
 ཡིན་པ་དང་། གང་ཡང་དག་བཅོམ་པ་བསང་པའོ་ཞེས་སྟོས་གིས་ ཅེས་པས་
 སྤྱིངས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་མེད་པ་
 བྱས་དེ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་སྟོག་གཉིས་ནས་སྟོས་པ་ཡིན་གྱི། མཚམས་མེད་དེ་
 ནི་གཅིག་ལས་མེད་དོ།

ཅ་པ། སངས་བྱས་བཤེག་པར་སེམས་ལ་མིན། །

བསྐྱེད་འོག་དག་བཅོམ་པ་ལ་མིན། །

མཚམས་མེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ལ། །

འདོད་ཆགས་བྱལ་འབྲས་མི་སྤྱོད་དོ། ། ༡༠༥

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་འབྱེད་པའང་སངས་བྱས་
 བསྤང་པར་འདོད་ནས་མཚན་བསྐྱེད་ན་འབྱུར་གྱི། སངས་བྱས་ལ་མཚན་བཤེག་
 པར་སེམས་པ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་དེ། སྟོག་གཅོད་པའི་བསམ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱི་དུ། དེ་བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་མཚན་བསྐྱེད་པའི་འོག་དུ་

དབྱ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་བྱུང་ནས། བསྐྱེད་པ་དེས་དབྱ་བཅོམ་པ་བཀོང་ས་པ་ལའང་
 མཚམས་མེད་པར་འབྱུང་བ་མིན་དེ། དེས་རྟེན་དེ་ལ་སྦྱར་བ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིས་
 ཡང་ཅི་མཚམས་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་བྱས་ནས། དེ་མ་སྤངས་པར་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འབྱུང་རམ་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་པའི་སྦྱར་
 བ་བྱས་པ་ལ་ནི། བསམ་པ་གིན་དུ་འགལ་བས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་
 དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མི་སྤིང་དོ། །འོ་ན་མཚམས་མེད་དེ་དག་ལས་གང་ཉི་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དགེ་འདུན་དཔེ་ཕྱིར་རྩོན་སྤྲུལ།

ཁ་ན་མ་ཐོ་རབ་ཆེར་འདོད།

དགེ་འདུན་གཉིས་སུ་དཔེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩོན་སྤྲུལ་བ་དེ་ནི། མཚམས་
 མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རབ་དུ་ཆེ་བར་འདོད་དེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུལ་མཚན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་འདུན་ཁྱེ་བ་
 སྤར་མ་དུ་མྱི་བར་དུ། འཇིག་རྟེན་ནང་ས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འབྲས་བུ་
 ཐོབ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་རྣམས་
 ལ་གཤེགས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། བསམ་གཏན་དང་སྒྲོག་པ་དང་ཁ་དོན་དང་སེམས་པའི་
 ལས་རྣམས་ཀྱང་མི་འཇུག་པས། མ་ཐོ་རིས་དང་བྱང་སྤྱོད་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་འབྲུགས་ཤིང་ཡིད་མེ་བདེ་བ་དང་། རང་
 དབང་མེད་པ་དང་། དུན་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྒྲིན་བར་
 བསྐྱེད་པ་གཅིག་དུ་མནར་མེད་དུ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ལྟ། །དེའི་རྗེས་ལ་ལྟ་བ་དང་། དེའི་
 རྗེས་ལ་གསུམ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་པ་ཉི་ཞེ་བས།
 ལྟ་བུ་དེའི་ནང་ནས་མ་གསོད་པ་ཡང་བར་བཤད་དོ། །འོ་ན་མངོན་ལས། ཉེས་པ་
 གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་ལྟེ་བ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ལོག་ལྟེ་བར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལྟེ་ན། མི་འགལ་དེ། མནར་མེད་དུ་བར་བསྐྱེད་དུ་
 སྒྲིན་པས། རྣམ་སྒྲིན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མཚམས་

མེད་པའི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལྷི་བ་དང་། དྲང་སྤྱོད་གི་ཡིད་ཁྲོས་པས་
 དན་དྭ་ཀའི་དགོན་པ་ལ་སྐུ་ལས་པའི་སྒྲེ་བོ་མང་པོ་འཛི་བའི་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་པས།
 བདག་འབྲས་སྒྲེ་བོ་ཡལ་པོ་ཆེ་འཛི་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་
 གསུམ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ལྷི་བ་དང་། སྒྲེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དགེ་ཅ་ཀྱན་གཙོད་པའི་དབང་
 དུ་མཛད་ནས་གཞན་གྱིས་མི་གཙོད་པས་ཡིད་ལས་ཀྱི་ནང་ནས་ལོག་ལྷ་ལྷི་བ་འཇ།
 ཡང་ན་མཚམས་མེད་ལྡ་དང་། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་། ལྷ་བ་ལྷ་གཞིར་བྱས་
 ནས། རིམ་པ་ལྷར་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། ལོག་ལྷ་
 ལྷི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་ཆེ་ཞེ་ན།
 ཅ་པ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ལ། །

སྤྱིད་ཅེ་འི་སེམས་པ་འབྲས་རབ་ཆེ། ། ༡༠༥

འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ལ་ནི་སྤྱིད་ཅེ་འི་སེམས་པ་དགེ་བ་འབྲས་བུ་རབ་དུ་ཆེ་
 བར་འདོད་དེ། དེའི་རྣམ་སྒྲིན་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲིར་སྒྲུབ་བཟུལ་ཐམས་ཅད་
 ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་དགེ་བའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་
 འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། སྒྲེས་བུའི་བྱེད་འབྲས་དང་བལ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། ཟག་བཅས་ལས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མཚན་ག་དང་། ཟག་མེད་
 ལས་ནི་རྩི་རྩེ་ལྷ་བུའི་རྟིང་ངེ་འཇིན་འབྲས་བུ་ཆེ་སྒྲེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེད་པར་
 མཐོང་ལམ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་
 སྤངས་པ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར།

བཅུག་ཉམས་པ་ཉེ་བ་ལྡ་བཤད་པ་ནི། ཅི་མཚམས་མེད་ཁོ་ནས་དཔྱལ་བར་
 ངེས་པར་སྒྲེ་འཇ་ཞེ་ན། མཚམས་མེད་དང་ཆ་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་པར་སྒྲེ་
 བར་འབྱར་སྟེ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན།

ཅ་པ། མ་དགྲ་བཙོམ་མ་སྤྲོད་བྱས་དང་། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ངེས་གནས་དང་། །

སློབ་པ་གསོད་དང་དགེ་འདུན་གྱི།

འདུ་བའི་སྒྲིལ་འཕྲོག་པ་དག། ༡༠༥

མཚམས་མེད་པ་དང་ཆ་འདྲ་སྒྲི།

ལུ་པ་མཚོད་རྟེན་འཛིག་པ་ཡིན།

མ་ཡང་ཡིན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་ཡིན་པ་ཞིག་འདོད་ལྟག་གིས་སྤྲོད་

བར་བྱས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་པ་དང་།

འཕགས་པ་སློབ་པའི་གང་ཟག་བདུན་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་གསོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་

གྱི་འདུ་བའི་སྒྲིལ་འཕྲོག་པ་སྤེ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི། རིམ་པ་ལྟར་མ་དང་མ་དང་དགྲ་བཅོམ་

པ་གསོད་པ་དང་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་པའི་མཚམས་མེད་པ་རྒྱམས་དང་ཉེས་པ་ཆ་

འདྲ་བ་ཡིན་པས། དེ་རྒྱམས་དང་ཉེ་བ་ཞེས་བྱ་སྤེའདི་རྒྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་དཔྱལ་བ་

ཁོ་ནར་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསུམས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་

འབྱེན་པ་ལུ་པ་དང་ཉེ་བ་ནི། ཞེ་སྤང་ལ་སྟགས་པས་ཀྱང་ནས་བསྐངས་དེ་མཚོད་

རྟེན་དང་སྤྱོད་པ་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ་ཉེ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་

འདུ་བའི་སྒྲིལ་འཕྲོག་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནར་མར་འདུ་བ་འཕྲོག་པ་ལ་

བཞེད་ལ། ལྷལ་པོའི་སྤྲོད་དང་གང་སྤྲོད་ནི། གང་གིས་དགེ་འདུན་འཆོ་བར་

བྱེད་པ་ཞེས་དུ་གསལ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཕྲོག་པ་ལ་འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་།

ཙཱ་ག་ བཅོད་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དགྲ་བཅོམ།

འཕྲོག་པ་ལས་གཞན་གྱི་བྱེད། ༡༠༦

གཞན་བྱེད་པའི་རྒྱམས་དང་བཅས་པའི་ལས་གསུམ་བཤད་དེ། དཔེར་

ན། ཡུལ་འདོར་བན་བུ་ལོན་པ་ལྟར་བུ་ལྟར་སྤྱིར་ལམ་བཅོད་པ་དང་། འཕགས་

པ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་འཕྲོག་པ་རྒྱམས་ལ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ངན་

སོང་དང་མཐོང་ཆོས་ལ་ཕྱིང་བ་མ་གཏོགས་པ་འདོད་པ་དང་ཁམས་གསུམ་པའི་ནང་

དུ་ངེས་པར་སྤྱི་བའི་ལས་རྒྱམས་པ་གསུམ་གཞན་གྱི་བྱེད་དེ། རིམ་པ་བཞིན།

བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་མི་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་འགྲུང་བས་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་འགྲོ་དང་།
 ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་འདོད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་ནས། ཁམས་གསུམ་
 ཏུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་བསད་ན་
 ས་གསད་པ་དང་ཉེ་བཞེས་གང་བཤད་པ་དེའི་མཚམས་གང་ནས་ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་
 དཔལ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་ག། གང་ནས་ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཡིན། །

གང་ནས་མཚན་གྱི་ལས་བྱེད་པ། །

བདེ་འགྲོ་རིགས་མཐོར་སྤྱོད་བང་ཆང་། །

ཐོར་འགྲུར་ཆེ་རབས་དྲན་མི་ཤྲོག། ། ༡༠༧

གང་ནས་བཟུང་སྟེ་མཚན་སུམ་ཏུ་ཙ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནས་ངེས་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་སྟེ། བསྐྱལ་
 པ་བརྒྱ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 ན། ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དེ་ནི་དེ་ལན་ཆད་བདེ་འགྲོར་སྤྱོད་བང་། དེའི་ནང་
 རྣམ་ཀྱང་རྒྱལ་རིགས་གིང་ས་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའ་སྟོན་པ་རིགས་མཐོ་བར་སྤྱོད་བང་།
 མིག་ལ་སྟོན་པའི་དབང་པོ་ཆང་བང་། ཐོར་འགྲུར་བང་། སྤྱོད་བཅམས་
 ཅད་དུ་ཆེ་རབས་དྲན་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ལས་ཕྱིར་མི་ཤྲོག་པར་སངས་རྒྱལ་
 ཐོབ་པར་འགྲུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་གྲག་དང་ལྡན་པའོ། །དེས་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་
 འཐོབ་པའི་རྒྱ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་
 བྱུར་པས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་ལོག་སྤྱུག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྤྱོད་
 བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་གཞན་དོན་ལྟར་ལེན་པའོ།

ཙ་ག། དེ་ནི་འཇམ་སྒྲིང་པོ་བྱུར་ཉིད། །

མངོན་སུམ་སངས་རྒྱལ་ལ་སེམས་པ། །

བསམ་པ་ལས་ཕྱང་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ། །

ལུས་པ་དག་དུ་འཕེན་པར་བྱེད། | ༡༠༩

མཚན་རྣམས་པར་སྒྲིན་པ་ཅན་གྱི་ལས་སུ་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲིན་པའི་
 ཕྱིར། འཇམ་བུ་སྒྲིང་གི་སྒྲིས་པ་པོའི་དབང་པོ་དང་ལྷན་པར་བྱུང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསོག་
 པར་བྱེད་གྱི། འབྲོ་བ་གཞན་དང་སྒྲིང་གཞན་དང་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ལས་གསོག་པའི་ཁྱད་པར་རྟེ། རྟེ་ཡང་སྒྲིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་
 ལ་ལས་སོག་པར་བྱེད་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྟེ། རྟེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ལ་
 དམིགས་པའི་སེམས་པ་དག་གི་ཡིན་གྱི། མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་དང་ས་གཞན་ལ་
 དམིགས་པ་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྟེ་ཡང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དག་གི་ཡིན་
 གྱི། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མིན་རྟེ། དམན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་བྱུང་མ་ཡིན་རྟེ། ཟག་
 མེད་ནི་མ་ཐོབ་ཅིང་། ཟག་བཅས་ནི་ཁམས་གོང་མར་སྒྲེབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ནི་འདྲོད་པར་རིགས་མཐོ་བའི་མཐོ་རིས་སུ་སྒྲེབ་པའི་ཕྱིར། འཆང་རྒྱ་བ་
 ལ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་ལུས་པ་དག་དུ་ཕྱེ་ལུས་པ་ན་ལས་དེ་འཕེན་ཅིང་སོག་པར་བྱེད་
 ཅེས་བྱ་བ་ནི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟེ། འདི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ལས་མང་དུ་ལུས་པ་ནི་འཕེན་
 པ་མི་སྤྱིད་ལ། ཉུང་དུ་ལུས་པ་ན་འཕེན་པ་སྤྱིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཤྱུ་ཐུབ་པས་
 བསྐལ་པ་དག་བཅུ་ཅ་གཅིག་ལུས་པ་ན་ལས་དེ་འཕངས་པར་བཤད་དོ།

ཙུ་ཤིག རེ་རེའང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་སྒྲི།

མཚན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་རེ་རེའང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་བརྒྱ་ལས་
 སྒྲིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་དེ། རེ་རེའི་ཆད་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ངེས་གནས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པ་དང་མཉམ་མོ་ཞེས་འདྲོད། ཁ་ཅིག་ནི།
 སེམས་ཅན་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སྤོང་གསུམ་འཆགས་པ་ཇི་སྤྱོད་པ་དེ་ཙམ་དང་མཉམ་ལ།
 དེ་དག་བརྒྱས་སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་འབྲུབ་པ་ནས་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་བར་
 དུའང་དེ་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཟེ། ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་དེའི་ཆད་ནི་སངས་རྒྱས་མ་

གཏོགས་པས་དཔག་པར་དགའ་བེད་པོ། །བརྒྱའི་བྱང་ས་ངེས་ལའང་ཁ་ཅིག་ན་པེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མཚན་སྤྱུ་ཕ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་མ་འདྲེས་པ་
 བཅོ་བརྒྱད་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ཀྱང་ལྟ་བུ་པོ་
 འདི་འདྲ་བ་ཐོབ་པར་བྱུང་ཅིག་སྤྱུ་ཕ་གཉིས་སེམས་པ་གཞན་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ཞེས་
 འདོད་དོ། །འོ་ན་སྤྱོད་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱུང་པ་ན། སངས་
 རྒྱས་ཇི་སྟེད་ཅིག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཤེས།

ཅ་བ། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་།

བྱང་ས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱང་། །

དང་པོ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཡིན། ། ༡༡༠

སྤྱོད་འདས་པའི་དུས་ནས་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་
 འདི་བཞིན་དུ་ཅོད་པའི་དུས་སུ་བྱུང་ལ། དེའི་སྤྱོད་ཆེ་དང་འཁོར་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་
 པའང་འདི་དང་འདྲ་ཞིང་། བསྟན་པ་ཡང་ལོ་སྟོང་གི་བར་དུ་གནས་པ་ཞིག་བྱོན་པ་
 ལ། སྤྱོད་པ་འདི་རྩ་མཐའ་གྱི་ཁྱེད་སྟེང་བྱུང་བྱུང་པ་ན། འབྲས་པོར་པ་གང་
 དང་མཆིལ་ལྷུ་མ་དང་རས་ཀྱི་ཁ་ཆར་དག་ལུལ་ནས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཁྱེད་སྤྱོད་
 ཅི་འདྲ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་བདུག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྐལ་པ་
 བྱང་ས་མེད་པ་དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྱིམ་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའི་
 ཐ་མར་གཞུང་གི་གོ་རིམ་ལས་བསྐྱོབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་དོར་ཅན་ཞེས་
 བྱ་བ་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་བསྐལ་པ་བྱང་ས་མེད་དང་པོ་རྣམས། དེ་ནས་བྱང་ས་མེད་
 གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྱིམ་སྟོང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པའི་ཐ་མར་
 སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་བྱུང་། དེའི་ཆེ་བྱང་ས་མེད་པ་གཉིས་པ་རྣམས། དེ་
 ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ས་མེད་གསུམ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་བདུན་ཁྱིམ་སྟོང་ལ་བསྟེན་
 བཀྱར་བྱས་པའི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་བྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་བྱང་ས་མེད་
 གསུམ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་སངས་རྒྱས་དེ་དག་

བྱང་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོ་ནི་ཕྱིན་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུབ་པ་ཉིད་ཡིན་
 མོ། །ལྷང་ཕྱིན་ཀྱི་གཞི་ལས་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུབ་པ་ནས། འདྲེན་པ་
 ཡུལ་འཁོར་སྤྱོད་གི་བཟུང་། བདུན་ཁྲི་དང་ནི་ལྟ་སྤྱོད་གི། སངས་རྒྱལ་ནམས་ནི་
 ངས་མཛོད་དོ། །སངས་རྒྱལ་ལེགས་མཛོད་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་
 རྒྱལ་མཚན་བཟུང་། བདུན་ཁྲི་དང་ནི་དྲུག་སྤྱོད་གི། སངས་རྒྱལ་ནམས་ནི་ངས་
 མཛོད་དོ། །སངས་རྒྱལ་མར་མེ་མཛོད་ནས་ནི། སངས་རྒྱལ་འདྲ་སྤྱང་ས་
 བར་དག་དུ། བདུན་ཁྲི་བདུན་སྤྱོད་ང་ཡིས་མཛོད། བྱང་ས་མེད་གསུམ་པོ་དེ་
 ལ་ནི། རྒྱལ་བ་ངས་ནི་མཛོད་བྱས་དེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་ནི་སྤྱོད་པ་ནི། རྟེ་
 ཆེ་པ་མ་སྟོ་སེམས་མེད་ཅེས་པ་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་བཤད་དོ། བྲེག་
 ཆེན་པས་ནི་བྱང་ས་མེད་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། སངས་རྒྱལ་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་
 བཀུར་བྱས་པར་བཞིན་དོ། །འོ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐབས་གང་དུ་
 བར་ཕྱིན་དུག་པོ་གང་ཚོགས་གི་ན།

ཅ་པ། ཀུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཇི་ཡིས། །
 ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ཕྱིན་པ་ཚོགས། །
 ཆགས་བཅས་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ནི། །
 མི་འཁྲུག་བཟོད་དང་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། །
 སྐར་རྒྱལ་བཟོད་པས་བཙོན་འབྲས་ཀྱི། །
 དེ་མ་ཐག་ལ་དྲིང་འཛིན་སྟེའི། །

གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དངོས་པོ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད།
 ཀུན་སྤོང་མངོན་མཐོའི་བྱང་པར་ལ་མི་རེ་བར་སྤྱོད་ཇིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་
 ཕྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཚོགས་དེ། འདི་ནི་སྐྱེས་པའི་རབས་སུ་བཟོད། །ཁང་གིས་
 འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བས་ཆགས་པ་དང་བཅས་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་
 བཅད་ཀྱང་། སེམས་མི་འཁྲུག་པ་དེའི་ཆེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་དང་ཆུལ་

གྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཚྭ་སྟེ། བྱང་སྤྱང་བཟོད་པ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིས་རབས་ལྟ་བུའོ།
 སྤྱིན་པ་བྲམ་ཟེའི་བྱིའུ་རྒྱུར་པ་ན། སངས་བྱས་སྤར་བྱུལ་འིའི་ཡུག་ཅིག་ན་ཟད་
 པར་མེད་ཁམས་ལ་སྤྱོམས་པར་ཞུགས་པ་མ་བྱོང་ནས། དད་པས་རྒྱང་པ་ལ་གཅིག་
 བེས་འབྱེད་སྟེ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ། སྤྱིས་བྱ་བྱ་མཆོག་ཁྱེད་འདྲའི་དགེ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་
 གཞན་དག་ལྟ་ཡུལ་སལ་ལ་མེད། །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཐོས་བྱ་ཡི་
 གནས་ན་ཁང་ཡོད་མ་ཡིན། །ལྟ་ཡི་གནས་མཆོག་པོ་བྱང་དག་ན་ཁང་ཡོད་མིན་
 ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཆོམས་རྒྱུ་མེད། །འི་དང་ནགས་སུ་བཅས་པའི་ས་སྤྱོད་
 བྱས་པ་ཀུན་དུ་ཡུལ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་པའི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟོད་
 པས་བཅོན་འབྱས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཚྭ་སྟེ། བསྐལ་པ་དགའི་ཆོགས་ཀྱང་འདུམ་སྟེ་
 བྲམ་ཟེ་དམ་པ་དེ་མིང་དུ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལེགས་བསྟོད་པའི། །སྟོབས་
 དང་བཅོན་འབྱས་འདི་ཡིས་ནི། །བསྐལ་པ་དག་ཞིག་འདུམ་པར་འབྱས། །ཞེས་
 འབྱུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་དེའི་ལྷ་འོལ་དེ་མ་ཐག་སྟེ་རྩོམ་བྱའི་དྲིང་ངོ་འཛིན་གྱི་ཆེ་
 དྲིང་ངོ་འཛིན་བསམ་གཏན་དང་། །སྟོ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཚྭ་སྟེ། དེ་
 དག་ནི་རང་རང་གི་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཕ་འོལ་དུ་ཕྱིན་པས་ན་ཕ་འོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་
 བྱའོ།

བཅུ་གསུམ་པ་བསྟོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་བཤད་པ་ནི། མདོ་ལས།
 སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་དང་སྤྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསྟོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་གསུམ་
 ཞེས་འབྱུང་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

ཅ་ག། གསུམ་པོ་བསྟོད་ནམས་བྱ་བ་དང་། །

དེའི་གཞིར་དཔེར་ན་ལས་ལམ་བཞི་ན། ། ༡༡༩

གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་ཅི་འགས་པར་འབྲས་བུ་ཡོད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བས་ན་
 བསྟོད་ནམས་དང་། ལས་ཀྱིང་པོ་ཡིན་པས་ན་བྱ་བ་དང་། གསུམ་པོ་དེ་དག་
 ཀུན་སྤྱོད་གི་སེམས་པ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན། བསྟོད་ནམས་བྱ་བ་དེའི་གཞི་

སྒྲི། དཔེར་ན། ལུས་ངག་གི་བདུན་ལས་དང་ལས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ།
 ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ཐམས་ཅད་ལ་ལས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་
 བཤད་པ་བཞིན་ནོ།

ཙ་བ། གང་གིས་སྤྱིན་ཕྱེད་དེ་སྤྱིན་པ། ।

མཆོད་དང་ཡན་གདགས་འདོད་པ་ཡིས། ।

ལུས་དང་ངག་ལས་སྤྱོད་དང་བཅས། ।

དེ་འབྲས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན། । ༡༡༩

དེ་ལྟར་གསུམ་ལས་སྤྱིས་བྱ་གང་གིས་བསམ་པ་དགེ་བས། བདོག་པའི་
 དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྤྱིན་པ་ཡིན་དེ། དྲང་སྤྱོད་རྒྱས་པས་ཞུས་
 པ་ལས། དྲང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་པས་གང་ཅུང་ཟད་བྱིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
 སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་སྤྱོད་ནི་ཡུལ་བཟང་པོ་ལ་མཆོད་པ་
 དང་། དམན་པ་ལ་ཡན་གདགས་པར་འདོད་པ་ཡིས་གདོང་བ་སྤྱིན་པ་ཡིན་གྱི།
 འཇིགས་པ་དང་ལན་ལ་རེ་བ་སོགས་ནི་མིན་ནོ། །ལས་དེ་ཡང་ལུས་དང་ངག་གི་
 ལས་ཀུན་ནས་སྤྱོད་བ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིན་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་
 ནི་གནས་སྐབས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཅན་ནོ། །དབྱེ་བ་ནི།

ཙ་བ། བདག་གཞན་དོན་ཕྱིར་གཉིས་དོན་ཕྱིར། ।

གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མིན་ཕྱིར་སྤྱིན། ।

བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་ནི་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་གྲུབ་བའམ་
 སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་གྲུབ་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྤྱིན་
 པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བ་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་
 པ་འདོད་ཆགས་དང་གྲུབ་བས་འདོད་ཆགས་དང་མ་གྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་
 སྤྱིན་པའོ། །གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་ནི་འཕགས་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་གྲུབ་
 བའམ། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་འདོད་ཆགས་དང་མ་གྲུབ་བས། འདོད་ཆགས་དང་མ་

བྲལ་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྤྱིན་པའོ། །གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱིན་
པ་ནི། མཐོང་ཆོས་ལ་ཕྱིར་བ་མ་གཏོགས་པ་འཕགས་པ་འདོད་ཁམས་ལས་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བས་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕུལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བཀུར་སྤྱི་དང་བྱས་པ་
གཞེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་འབུལ་བའི་ཕྱིར།

ཙ་པ། དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སྤྱིན་བདག་དང་།

།

དངོས་དང་ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ལས།

། ༡༡༥

སྤྱིན་བདག་ཁྱད་འཕགས་དང་སྐྱེས་ཀྱིས།

།

གུས་ལ་སྐྱེས་པར་སྤྱིན་པར་བྱེད།

།

དེ་ཕྱིར་བཀུར་སྤྱི་རྩ་ཆེན་དང་།

།

དུས་དང་བར་ཆད་མེད་པར་རྟེན།

། ༡༡༦

སྤྱིན་པ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་སྤྱིན་བདག་དང་དངོས་པོ་དང་ཞིང་གི་
ཁྱད་པར་གསུམ་ལས། སྤྱིན་བདག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་བསམ་པ་དང་པ་དང་
སྐྱེས་ཀྱིས་བརྒྱུད་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་ངོ་ཆ་གཤེས་པ་དང་
ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་གཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་དང་། འདོད་ཞེན་
ཚུང་བ་དང་ལྷན་པས་སོ། །སྤྱིར་བ་ནི་གུས་པ་དང་ལ་སྐྱེས་པས་བསྐྱེས་པ་རང་གི་
ལག་གིས་སྤྱིར་བ་དང་། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དུས་དང་། གཞི་དེས་གཞན་ལ་
བཀུས་པ་དང་། གེན་པ་ལ་ལུག་བྱིན་པ་ལྟ་བུའམ། སྤྱིན་བྱ་དུག་དང་མི་འཕྲོད་
པའི་ཟས་ལྟ་བུ་ཞིང་ལ་གཏོད་པ་མིན་པར་གཞན་ལ་མི་གཏོད་པར་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའོ།
འབྲས་བུ་ནི་གུས་པ་ལ་སྐྱེས་པས་བྱིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེམ་པ་ལྟར་སྤྱི་བ་ཕྱི་མ་ལ་
རང་ལ་འཁོར་གྱིས་བཀུར་སྤྱི་བྱེད་པ་དང་། འོངས་སྤྱིར་རྩ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པས་ཉེ་
རང་དབང་འབྱེད་པར་འབྱུར་བ་དང་། རང་ལ་དགོས་པའི་དུས་སྤྱིར་རྩ་ཆེན་པར་འབྱུར་
བ་དང་། རང་གི་འོངས་སྤྱིར་ལ་དག་དང་མེས་ཆེག་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་བར་ཆད་
མེད་པར་རྟེན་པའོ།

ཅ་ག། ཁ་དོག་ལ་སོགས་ཡུན་ཚོགས་དངོས། ।

དེ་ལས་གཟུགས་པ་བཟང་གྲགས་ལྡན་དང་། ।

དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་གཞིན་ཤ་དང་། ।

དུས་སུ་རེག་ན་བདེ་ལུས་འབྱུང་། । ༡༡༥

ཁ་དོག་དང་སོགས་པས་བསྐྱན་པ་དྲི་དང་རི་དང་རེག་ཏུ་ཡུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་ནི་
དངོས་པོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། ཁ་དོག་ཡུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་ཤིན་པ་དེ་ལས་ནི་
གནས་སྐབས་སུ་གཟུགས་པ་བཟང་བ་དང་། ལྷན་པའི་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།
ཡིད་དགའ་བ་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་གཞིན་ཤ་ཅན་དང་། བྱད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་
ལྷན་གྲང་བའི་ཆེན་ནི་དོ་ལ། རྫོགས་ཆེན་ནི་གྲང་ཞིང་། ཐ་མལ་པར་འདུག་པ་ན་
དུས་སུ་རེག་ན་བདེ་བའི་ལུས་དང་ལྡན་པར་འབྱུང་དེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ།
ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། འགོ་ཏུ་མིའི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་དུང་
འགྲོའི་སྤྲེགས་སུ་སྔོང་བ་ལ་སྤྱིན་པ་ཤིན་ན་སྐར་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་བསྐྱུ་འབྱུར་དུ་རེ་
བར་བུའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་གྱུར་པའི་མི་ལ་སྤྱིན་པ་ཤིན་ན་རྣམ་པར་སྤྱིན་
པ་སྤྱོད་འབྱུར་དུ་རེ་བར་བུའོ།

ཅ་ག། འགྲོ་དང་སྤྲེག་བསྐྱུ་ཡན་འདོགས་དང་། ।

ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ཁྱད་པར་འཕགས། ।

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འབྱོར་དང་། རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསྔོང་རྣམས་ཀྱི་
བའི་དངོས་པོའི་ནང་ནས། ནད་པ་དང་ནད་གཡོག་དང་གྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་
ཤིན་ན་བསྔོང་རྣམས་ཆད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྤྲེག་བསྐྱུ་བ་དང་། ཐ་མ་དང་
ཡན་འདོགས་པ་གཞན་ཡང་རུང་སྤྱོ། དོམ་དང་རི་དྲགས་རུ་རུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲེག་
རབས་ལྟ་བུ་རང་ལ་ཡན་འདོགས་པ་དང་། འགོ་ཏུ་མིའི་མདོ་ལས། ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤྱིན་ན་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་འབྱུམ་འབྱུར་དུ་རེ་བར་བུའོ། །ཚུན་དུ་
ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སྤྱིན་ན་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ཆད་མེད་དོ། །དེ་བས་

ཀྱང་སྤྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བྱིན་ན་ཆེས་ཆད་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་དང་
ལྷན་པ་སྤྱེ། བཞི་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།།

ཅ་བ། མཆོག་ནི་གྲོལ་བས་གྲོལ་བའམ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་བརྒྱད་པ། ། ༡༡༧

སྤྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ནི། གཉིས་ཀ་མཆོག་ཡིན་
པས་ཁམས་གསུམ་ལས་གྲོལ་བས་གྲོལ་བ་ལ་བྱིན་པ་སྤྱེ། འགོ་ཁྲ་དུ་མི་འོ་མདོ་ལས།

གང་ཞིག་ལུས་ངག་བརྒྱམས་བདག་ཉིད། །

ལག་བརྒྱང་བསོད་སྤྲུམས་སྤྱོད་པ་ཡི། །

འདོད་ཆགས་བྲལ་ལ་ཆགས་བྲལ་བས། །

བྱིན་ན་ཟང་ཟེང་སྤྱིན་པ་འི་མཆོག །

ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྤྱིན་བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གང་ཅི་སྤྱིན་པ་དེ་ནི། མ་གྲོལ་བས་མ་གྲོལ་
བ་ལ་བྱིན་ཡང་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱིན་པས་
མཆོག་ཡིན་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་མདོ་ལས། ཉེ་བ་ལ་སྤྱིན་པ་དང་། འཇིགས་པས་སྤྱིན་པ་དང་།
བདག་ལ་བྱིན་པས་སྤྱིན་པ་དང་། བདག་ལ་སྤྱིན་པར་འགྱུར་བས་སྤྱིན་པ་དང་།
སྤྱིན་བདག་གི་ཕ་དང་མེས་པོ་དག་གིས་སྤྱིན་པ་བྱིན་པས་སྤྱིན་པ་དང་། མཐོ་རིས་
ཀྱི་དོན་དུ་སྤྱིན་པ་དང་། བྲགས་པའི་དོན་དུ་སྤྱིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དོན་
དང་། སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་དོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོན་དང་།
དོན་གྱི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་སྤྱིན་པ་བརྒྱད་གསུངས་
པའི་ནང་ནས་ནི་བརྒྱད་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་སྤྱིན་པ་མཆོག་གོ། །དེ་
ལ་ཉེ་བ་ལ་སྤྱིན་པ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་ཟུ་མ་དག་ན་ཟེ། རྣམ་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་ཉེ་
བར་ལྷགས་པ་དག་ལ་སྤྱིན་པའོ་ཞེས་ཟེ། འཇིགས་པས་སྤྱིན་པ་ནི་མེད་པར་བདེ་བ་

མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་དམ་པ་སྤྱིན་ནི་ཞེས་སྤྱིན་པ་ལོ། །བདག་ལ་བྱིན་པས་སྤྱིན་པ་ནི། འདིས་སྤྱིན་བདག་ལ་བྱིན་ནི་སྤྱིན་པ་ལོ། །གཞན་ནི་གོ་སྤྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་རྩ་འཕུལ་ལོ། །སེམས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཚོགས་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ངོ། །དོན་གྱི་མཚོག་ནི་དབྱ་བཅོམ་པའམ། རྒྱ་འཕགས་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་ལོ། །ཞེས་རྒྱལ་སྤྱིས་གསུང་ངོ། །གང་སྤེལ་ནི། སེམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་དོན་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ནོར་འབྱེན་པ་དང་། སེར་སྤྱི་རྩི་མ་དང་འགལ་བ་དང་། སྤྱི་མས་འཇུག་གི་བདེ་བ་སྤྱེད་པ་དང་། རྒྱ་འཕགས་ལས་འདས་པ་འབྱེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ཡང་ན་རིམ་པ་ལྟར་དགེ་སྤྱོད་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞིའམ། ཚོགས་སྤྱོད་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྤྱི་མ་ལམ་དང་། རྒྱ་འཕགས་སམ། ཡང་ན་ཚོགས་སྤྱོད་དང་། མ་དག་ས་བདུན་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་རྒྱམས་ལ་འདོད་དོ། །

ཙ་བ། འཕགས་པ་མིན་ཡང་པ་མ་དང་། །

ནད་པ་དང་ནི་ཚོས་སྤྱོད་དང་། །

སྤྱི་མཐོང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ། །

ཡོན་ནི་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན། ། ११५

དེར་མ་ཟད་འཕགས་པ་མིན་ཡང་པ་མ་འདོགས་པའི་ཞིང་པ་མ་དང་།

སྤྱི་བཟུལ་གྱི་ཞིང་ནད་པ་དང་། ཚོས་སྤྱོད་དང་། སྤྱི་མཐོང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའ་རྒྱམས་ལ་ཡོན་ཕུལ་བའི་བསྟོད་རྒྱམས་ནི་འབྲས་འབྱུར་ལ་སོགས་པས་ཆད་

གཞལ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་ཉེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱན་པའི་མདོ་ལས།

གཞན་ཡང་གང་ཟག་རྒྱམ་པ་གསུམ་ལ་སྤྱིན་པ་བཏང་ན་རྒྱམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་

ཡོངས་སུ་གདུགས་པར་མི་འབྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་པ་མ་དང་ནད་པ་

ནམས་སོ་ཞིས་སངས་རྒྱས་དང་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཞར་ལ་ཁྱེ་ཡང་བཤད་པ་ནི།

ཙ་བ། མཇུག་དང་ཞིང་དང་གཞི་དང་ནི། ।

སྦྱར་དང་སེམས་པ་བསམ་པ་སྟེ། ।

དེ་དག་རྒྱུ་དང་ཆེ་བ་ལས། ।

ལས་ཀྱང་རྒྱུ་དང་ཆེ་བ་ཉིད། । ༡༡

མཇུག་དུ་བྱེད་པས་ཆེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་ལམ་དངོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་དང་།
 ཞིང་གིས་ཆེ་བ་ནི་ཕན་འདོགས་པ་དང་། གཞིས་ཆེ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སྟོག་གཙོད་
 པ་དང་། རག་གི་ལས་ལ་རྒྱན་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལ་ལོག་ལྟ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་
 པ་དང་། སྟོག་གཙོད་པའང་ཆེན་པོ་ནི་དབང་བཙུག་པ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
 མནར་མེད་དུ་འགྱུ་བས་སོ། །འབྲིང་ནི་ལམ་ལ་གནས་པ་བསམ་པ་ལོ། །ཐ་མ་
 ནི་དུད་འགྱུ་དང་རྒྱལ་བྱིས་འཆལ་པ་བསམ་པ་ལོ། །ཞིས་བྱན་པ་ཉར་གཞག་ལས་
 འབྱུང་ངོ་། །སྦྱར་བས་ཆེ་བ་ནི་ལུས་རག་གིས་དངོས་སུ་སྦྱར་བའོ། །སེམས་པས་
 ཆེ་བ་ནི་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་ཆེ་བ་དང་། བསམ་པས་ཆེ་བ་ནི་ཀྱན་སྦྱང་
 གི་བསམ་པ་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཇུག་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་དེ་དག་རྒྱུ་དང་བ་དང་ཆེ་
 བ་ལས། ལས་ཀྱང་རྒྱུ་དང་བ་དང་ཆེ་བར་འགྱུར་པ་ཉིད་དོ། །ནམ་པ་དུག་ཀ་ཆང་
 ན་གིན་དུ་ཁྱེ་བའི་ལས་སུ་གིས་སོ། །ཡང་མདོ་ལས། ལས་བྱས་ལ་བསགས་
 པ་དང་། ལས་བྱས་ལ་བསགས་པ་མིན་པ་སོགས་གསུངས་ན། དེ་དག་ཇི་ལྟར་
 ཞིན།

ཙ་བ། བསམས་བཞིན་པ་དང་ཚོགས་པ་དང་། ।

མི་འགྱུར་གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་། ।

འཁོར་དང་ནམ་པར་སྦྱིན་པ་ལས། ।

བསགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། । ༡༢

སྒྲིལ་དུ་མ་བཏང་བ་དང་བཟའ་བ་དུ་བྱས་པ་མིན་པར་འདི་ངེས་པར་བྱའོ།
 ལྷ་མ་དུ་བསམས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚྲོགས་པར་བྱས་པ་དང་།
 བྱས་པ་ལ་ཕྱིས་མི་འབྱོར་པ་དང་། ལས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་།
 འཁོར་དང་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱུན་པ་མྱོང་བར་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དུག་ལས་
 ནི་བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལས་གཞན་ནི་བྱས་ལ་བསགས་
 པ་མིན་པའི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསགས་ལ་མ་བྱས་པ་དང་། གཉིས་
 ཀྱི་མིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཚྲོགས་པ་ནི་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་ཉེས་སྤྱད་དང་
 ལེགས་སྤྱད་གཅིག་གིས་ངན་འབྲོ་དང་བདེ་འབྲོར་འབྲོ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་སྒོ་གསུམ་གྱི་
 ལས་བཅུ་ཅེར་གྱིས་ངན་འབྲོ་དང་བདེ་འབྲོར་འབྲོ་བ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ལས་དག་ཚྲོགས་
 པར་བྱས་པ་འོ། །གཉེན་པོ་མེད་པ་ནི་ལོག་ལྟ་དང་འབྲོད་པ་ལ་སྐྱབས་པ་དང་།
 བཀགས་པ་དང་སྒྲིལ་པ་ལ་སྐྱབས་པ་མེད་པ་འོ། །འཁོར་ནི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལ་
 འཁོར་ཡང་དགེ་བ་དྲང་མི་དགེ་བ་སྤྱེ། གང་ཞིག་བྱས་ན་ཆེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པའོ།
 ཞེས་རྒྱུ་བཤད་མོད། འདིར་ནི་འཁོར་སྤྱོད་མཇུག་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཕལ་
 ཆེན་སྤྱི་པའི་བྱེད་བྱ་ཤར་ལྷན་ཀྱི་རི་པོའི་སྤྱི་པ་ལ་སྐྱབས་པ་དག་ན་ཟེ། འདོད་ཆགས་
 དང་བཅས་པས་མཚན་རྟོག་ལ་ཕུལ་ན་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་སྟེ། ལེན་པ་དང་
 འོངས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ལེན་པ་དང་
 འོངས་སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་མེད་ཀྱང་།

ཅ་ག། མཚན་རྟོག་ལ་བཏང་བྱས་བྱུང་བའི། །

བསོད་ནམས་ལེན་མེད་བྱམས་སྐྱབས་བཞིན། །

མཚན་རྟོག་ལ་བཏང་བའི་སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་
 བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བྱུར་ཅིག་སྤྱོད་པའི་བྱམས་པ་ལ་སྐྱབས་པ་ཆད་
 མེད་པ་དང་། སྐྱབས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ལ་ལེན་པ་དང་གཞན་ལ་དངོས་
 སུ་ཕན་པ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པ་འབྱུང་བ་

བཞིན་ནོ། །ལལ་དེ་ཡན་འདྲེན་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་ཞིང་བཟང་པོ་ལ་བྱིན་པའི་
འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བར་རིགས་ན། དུད་འབྲུལ་སྐྱེས་པའི་ཞིང་ངན་
པ་ལ་བྱིན་པས་ནི་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། རྒྱལ་ས་འབྲས་བུ་མི་འཁྲུལ་བྱིས། །

ངན་པའི་ཞིང་ལ་འང་འབྲས་ཡིད་འོང་། ། ༡༢༡

རྒྱ་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ལས་འབྲས་བུ་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་བ་ནི་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཁྲུལ་བའི་བྱིས། ངན་པའི་ཞིང་ལ་བྱིན་པ་ལ་འང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
འབྲས་བུ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཞིང་ངན་པའི་སྒྲིབས་
ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱུང་བ་འཇམ་མེད་པར་འགྱུར་དེ། ཞིང་ངན་པ་ལ་བདེ་བ་
པའི་འབྲས་བུ་དུས་སྤུ་མི་སྤྲིན་པ་དང་རྒྱུང་བ་ལ་སྐྱེས་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་
དག་གིས་ནི་སྤྲིན་པ་ལས་ཕྱང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བའི་གཞི་བཤད་དོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་
ལས་ཕྱང་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བའི་གཞི་བཤད་པ་ནི།

ཅ་བ། འཆལ་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་མི་དགེའི་གཟུགས། །

དེ་སྤྱིང་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་གཉིས་སོ། །

སངས་རྒྱལ་གྱིས་ནི་བཅས་པ་ཡང་། །

རྣམ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྟན་ནོ། ། ༡༢༢

འཆལ་ཁྲིམས་དེའི་རྒྱལ་འཇམ་མེད་མ་ཕྱང་། །

དེ་གཉིན་པོ་དང་ཞི་ལ་བརྟེན། །

སྤྱིང་ཕྱི་འཆལ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ནི་མི་དགེ་བའི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་
པའི་གཟུགས་དེ་སྤྱིང་མིན་ཡིན་ལ། འཆལ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དེ་སྤྱིང་བར་བྱེད་པའི་
གཉིན་པོ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ནི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལས་ཕྱང་བའི་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་
དེ་ཡང་སྤྱིང་ཕྱི་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་པས། རིག་བྱེད་
དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་སྤྱིག་པ་མིན་ཡང་དུས་མིན་

པའི་ཁ་ཟས་སྤྱོད་བའལ་སྟོགས་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་བཅས་པ་ཕྱེ་བཀག་པ་དེ་སྤྱོད་བའི་
 རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མིན་པ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་རྣམ་
 པར་དག་པའི་ཡིན་ཏན་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། འཆལ་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་འཕན་ཏེ་སྒྲིན་མ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་རྒྱ་ཅ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉེན་མོངས་
 པས་འཕན་མ་བྱུང་བ་དང་། འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་དྲན་
 པ་ཉེར་གཞག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བྲར་པར་བཟླས་པ་ཡིན་པས་ཞི་བའལ་བརྟེན་པའོ།
 །སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་གཞི་བཤད་པ་ནི།

ཅ་ག། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགེ་བ་ནི། །

བསྒྲམས་པའི་སེམས་ལ་སྒྲུབྱེར་པོ། ། ༡༣༩

མཐོ་རིས་དོན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །

འབྲལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲམ་གཙོའི་ཕྱིར། །

མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་ཉེན་མོངས་སྒྲིམ་བྱུང་མིན་པའི་སེམས་དམིགས་
 པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དྲིང་ངེ་འཛིན་མཚུངས་ལྷན་དང་
 བཅས་པ་ནི་སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཅའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཁྱིལ་ལ་མེ་
 ཏྲིག་གི་དྲི་ལྷར་སེམས་ལ་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བསྒྲུབ་ཞེས་པ་དང་དབང་དུ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒྲིམ་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་གང་གཙོ་ཞེ་ན།
 བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་མཐོ་རིས་འགྲོ་ལྷ་བས་གོ་འཕང་མཆོག་
 ཏུ་འགྲོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། མཐོ་རིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་ཆེ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན། ཉེན་
 མོངས་པ་དང་འབྲལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲིམ་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་འདོད་པས་དེ་
 བཞིན་དུ་བསྒྲེན་པར་བྱའོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། གང་ཟག་བཞི་ནི་ཆངས་པའི་བསོད་
 ནམས་སྒྲིད་དེ། རྟེན་མ་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤམས་པའི་སྐྱུ་གདུང་གི་
 མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་འདི་ནི་གང་ཟག་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྒྲིད་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ།

ཁྱིམ་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཞིའི་དགོང་དུ་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་འབྱུང་
ཞིང་། དེ་ཉིད་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཅིག་པ་དང་། དེའི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་འདུམ་པ་
དང་། བྱམས་པ་ཆད་མེད་པ་སྒྲིམ་པ་ལ་ཡང་སྤྱར་ནས་གསུངས་ན་ཆངས་པའི་
བསོད་ནམས་དེ་གང་ཞིན།

ཅ་བ། བསྐྱེད་པར་མཐོ་རིས་དགའ་གནས་ཕྱིར། །

བཞི་ཡི་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ཡིན། ། ༡༣༥

དེ་ལྟ་བུའི་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་ནི་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ཆེ་དང་
མཉམ་པར་བསྐྱེད་པར་མཐོ་རིས་སུ་དགའ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྤར་སྒྲིམ་པའི་མ་
བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྒྲུབ་དུང་གི་མཆོད་རྟེན་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་
བཞི་ཡིས་ཆངས་པའི་བསོད་ནམས་སྦྱང་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདིར་ཆངས་པ་ནི་
ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་དེ། དེར་སྦྱེ་བའི་བསོད་ནམས་དང་འདྲ་བས་ཆངས་
པའི་བསོད་ནམས་དེ་འདོད་པའི་མཐོ་རིས་སུ་ཆེ་འཐུང་ཅིང་བར་བསྐྱེད་བཞི་བཅུར་
བདེ་བ་མྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞར་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་བཤད་པ་ལ།

ཅ་བ། ཆོས་སྦྱོར་ཉན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །

མདོ་སོགས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་སྟོན། །

ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ནི་བསམ་པ་ཀུན་སྤོང་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྒྲིལ་སོགས་པ་ཉན་
མོངས་ཅན་མིན་པས། བསྟན་བྱ་མདོའི་སྒྲེལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་སམ་སྒྲེས་དུང་གསུམ་པོ་དག་སྦྱར་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་ནོར་བར་
སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་བཞི་པ་ཆ་མཐུན་གསུམ་བཤད་པ་ནི། མདོ་ལས། བསོད་
ནམས་དང་། ཐར་པ་དང་། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བ་
གསུམ་གསུངས་པ་ལས།

ཅ་བ། བསོད་ནམས་མྱང་ན་འདས་པ་དང་། །

དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དགོ་ནམ་གསུམ། ། ༡༣༥

ལམ་པ་ལ་རྒྱུ་ཡིན་དུ་འོང་བ་ཅན་ནི་བསྟན་མཁས་ཆ་མཐུན་ནོ།།

ཆོག་མཁས་ལམ་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྐྱོས་པའི་དགེ་བ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
 ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། གང་སྟེན་ན་ངེས་པར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་ཆོས་སུ་འགྱུར་བའོ། །དགེ་བ་དེ་ཡོད་པར་ནི་ལམ་པ་འདས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
 དང་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ན། དད་པའི་གུགས་ཀྱིས་པ་སྐྱེ་ཡང་བ་ལ་སྟོགས་པའི་ཉེགས་
 ལས་ཤེས་སོ། །ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བ་ནི་དྲོ་བ་ལ་སྟོགས་
 པ་བཞི་ཡིན་པས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ།།

བཅོ་ལྔ་པ་རིགས་པས་རབ་དུ་བརྒྱུག་པའི་ལས་ནི།

ཙཱ་ག། རིགས་པས་རབ་དུ་བརྒྱུག་པའི་ལས། །

རྣམ་གསུམ་ཀུན་སྟོང་བཅས་པ་ནི། །

ཡིག་འབྲུག་དང་བསྐྱུང་བཅས་པའི། །

སྟན་འགྲུལ་དེ་གོ་རིམ་བཞིན། ། ༡༣༦

སྟོབ་པ་རིགས་པས་ཐབས་ཀྱིས་རབ་དུ་བརྒྱུག་པའི་སྟོབ་གསུམ་གྱི་ལས་རྣམ་པ་
 གསུམ་ཀུན་ནས་སྟོང་བ་མཚུངས་ཡན་དང་བཅས་པ་ནི་ཡུང་པོ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ།།
 དེ་ལ་ཀ་ལ་སྟོགས་པའི་ཡིག་འབྲུག་གཟུགས་འབྲི་བ་དང་། ལྷ་ལ་སྟོགས་པའི་འབྲུག་
 རྒྱུ་རྩ་གོ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། དངས་པོ་གཅིག་ལ་སྟོགས་པ་བསྐྱུང་བ་དང་བཅས་
 པའི་སྟན་འགྲུལ་དེ་གོ་ལས་དང་། བརྒྱུ་པ་བརྒྱུ་ལ་བརྒྱུ་འཁྱེད་ཀྱིས་བྱ་བ་ལ་སྟོགས་པའི་
 བྱངས་བསྐྱེད་མས་ནས་འཛིན་པ་ནི་ཡིན་གྱི་ལས་དེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡིག་
 འབྲུག་ལ་སྟོགས་པ་བསྟན་པའི་ཞར་ལས་བྱུང་བའོ། །ཡང་ན་འདི་ཆོས་མངོན་པ་
 བསྟུས་པ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་བྱངས་
 འགྲུལ་ཞིག་བཤད་པར་བྱའོ།།

ཙཱ་ག། བསྐྱེད་མས་ངན་ཁ་ན་མ་ཐོ་བཅས། །

ཉེན་མོངས་ཅན་ཆོས་དྲི་མེད་དག །

ཕྱོམ་འདུས་ཕྱས་དགེ་བཤེན་གྱ། །

དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ནི་འགྲེལ་བཤེས་ན་སྤྱི་བ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་
 བཅས་པས་གནག་ཅིང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོར་བས་ན་ངན་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འདུག་པས་ན་ཁ་ན་མ་ཐོབ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི།
 ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་དགེ་བ་ནི་
 དག་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་ན་ཕྱོམ་པ་སྤྱེ། དེས་ན་ཕྱོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་
 བ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ནི་ངན་པ་ཁོར་དང་། དགེ་བ་ཟག་
 མེད་ནི་ཕྱོམ་པ་ཁོར་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པ་ནི་བར་མ་ཞེས་བྱའོ།
 ལྷུང་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་གསུམ་པར་བཤེན་པར་བྱ་བ་ནི། འདུས་ཕྱས་ཀྱི་ཚས་དགེ་བ་
 ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་འདུས་
 མ་ཕྱས་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། བསྐྱེད་ས་ལུང་མ་བསྐྱན་རྣམས་ནི་བཤེན་
 པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། འདུས་མ་ཕྱས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྷུང་ལ་གོམས་
 པར་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་དུ་བསྐྱན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འབྲས་
 བུའང་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱེད་ས་ལུང་མ་བསྐྱན་རྣམས་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་
 དགེ་བ་དང་བསྐྱེད་ས་ལུང་མ་བསྐྱན་དང་། འདུས་ཕྱས་མ་བསྐྱེད་ས་ལུང་མ་བསྐྱན་
 དང་། དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། འདུས་ཕྱས་ཟག་མེད་དང་། འདུས་མ་ཕྱས་
 མ་བསྐྱེད་ས་ལུང་མ་བསྐྱན་རྣམས་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་དང་། ཐར་པ་སོ་སོར་
 བརྟགས་འགོག་རྣམས་ནི་ཧྲ་མ་ཧྲ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྒྲ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་
 པ་ལྟར་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་
 བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ཅིང་དགེ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲ་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ།

ཅུ་ལ། ཐར་པ་སྒྲན་མེད་པ་ཡིན།

ཐར་པ་མུང་འདས་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་དེ་ལས་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་
 བྱད་པར་འཕགས་པ་གཞན་མེད་པས་སྒྲན་མེད་པ་ཡིན་དེ། མདོ་ལས། དགོས་པ་
 དག་ཚུལ་འདུས་བྱས་སམ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་
 མཚེག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བ་ཡིན་པར་བཤེས་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 འཇིག་རྟེན་འབྲུག་བྱེད་སེམས་པ་བསམ་པའི་ལས། །ཟིག་བྱེད་ཟིག་བྱེད་མ་ཡིན་ཕྱོམ་
 པ་དང་། ཕྱོམ་མིན་བར་མ་ལས་འབྲས་རྣམས་དབྱེ་མཁས། །རྟོགས་པར་འདོད་
 པས་གནས་འདི་མཉན་པར་གྱིས།

ཅུ་ལ། ཚུལ་མངོན་པའི་མེད་ཀྱི་ཆིག་ལུང་རྩལ་པ་ལས། ལས་
 བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱེ་གནས་བཞི་པའོ།

ཚུལ་མངོན་མེད་ཀྱི་ཆིག་ལུང་རྩལ་པ་ལས། ལས་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཕྱེ་གནས་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། ॥

ཐེ་ཚོམ་ཡིན་དེ་དེ་དུག་ཀྱང་། ། ༡

འདྲོད་ཆགས་དཔྱེ་བས་བདུན་དུ་བཤད། །

ཁམས་གཉིས་ལས་སྒྲེས་སྤྱོད་འདྲོད་ཆགས། །

ཁ་ནི་ནང་དུ་བཞུགས་ཕྱིར་དེ་པ། །

ཐར་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཤད། ། ༢

ཕ་རྒྱས་དུག་ཡོད་དེ། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཕ་རྒྱས། དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྱོད་
ཕ་རྒྱས་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི། མ་འཇུག་པའི། ལྟ་བུའི་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཕ་
རྒྱས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་པ། དེ་བཞིན་ཞེས་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་འདྲོད་
ཆགས་རྒྱས་སུ་རུང་བ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱོབ་པའི་རྒྱ་རྒྱས་ཀྱང་རྒྱས་སུ་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཕ་
རྒྱས་དེ་དུག་ཀྱང་འདྲོད་ཆགས་ལ་འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་སྤྱོད་པའི་འདྲོད་
ཆགས་གཉིས་སུ་དཔྱེ་བས་བདུན་དུ་ཡང་བཤད་དོ། །འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་ནི་
འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲུགས་དྲི་ལ་སྐྱོབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་བས་འདྲོད་ཁམས་ན་
ཡོད་ལ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལས་སྒྲེས་པའི་འདྲོད་ཆགས་ནི་སྤྱོད་པའི་འདྲོད་
ཆགས་སོ། །དེ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་ཞེས་གཅིག་དུ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཡལ་ཆེར་མཉམ་གཞག་ལ་འདྲོད་
ཆགས་དང་ཁ་ནི་ནང་དུ་བཞུགས་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱི་པ། དེ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་པའི་
འདྲོད་ཆགས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པ་དེ་ལ་ཐར་
པར་འཇིན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱི་པ། ཡང་ཕ་རྒྱས་དེ་ལ་བཅུ་
ཡོད་དེ།

ཅ་ག། ལྟ་བུ་སྤྱོད་འཇིག་ཆོགས་དང་། །

ལྟ་བུ་དང་མཐར་འཇིག་ལྟ་བུ་དང་། །

ལྟ་བུ་དང་ནི་ཚུལ་བྱིམས་དང་། །

བདུལ་ཞུགས་མཆོག་དུ་འཇིག་དང་བཅུ། ། ༣

ལྷ་བ་ལྔ་དང་ལྷ་མིན་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་དེ་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། འཇིག་
 ཚེགས་ལ་ལྷ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་། མཐར་འཇིན་པའི་ལྷ་བ་དང་།
 ལྷ་བ་མཚེག་འཇིན་དང་ནི། ཚུལ་སྤྱིམས་དང་བདུལ་ཞུགས་མཚེག་དུ་འཇིན་པའི་
 ལྷ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞིས་པ་(ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི། -

- ཙ་བ། དེ་དག་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། |
- ལྷ་བ་གསུམ་བཞིས་མ་གཏོགས་པ། |
- འདོད་ན་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ། |
- མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤྱང་བར་བྱེད། | ༥
- བཞི་ནི་བསྐྱོམ་པས་སྤངས་བྱ་ཡིན། |
- ཁོང་ཁྱོམ་གཏོགས་དེ་དག་ཉིད། |
- གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་དེ་དང་འབྲ། |
- དེ་ལྟར་དག་བཅུ་བརྒྱད་དུ་འདོད། | ༥

ཡང་སྤྱ་རྒྱས་དེ་ལ་རྣམ་པ་དང་བྱེ་བྲག་དང་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེན་དག་བཅུ་
 ཙ་བརྒྱད་དུ་ཡང་འདོད་དེ། སྤྱ་རྒྱས་བཅུ་པོ་དེ་དག་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་
 བྱ་བ་ལ་ལྷ་བ་ལྔ་དང་ལྷ་མིན་ལྔ་ཕྱེ་བཅུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་
 དང་། འགོག་པ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་ལྷ་བ་དང་པོ་བཞིས་དང་ཐ་མ་ལྔ་པ་ཕྱེ་
 བསུམ་མ་གཏོགས་བདུན་བདུན་དང་། ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་དེ་ལ་ལྷ་བ་
 དང་པོ་བཞིས་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་འདོད་པ་ན་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་
 མཐོང་བས་རིམ་བཞིན་སྤྱང་བར་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་
 ནི་སྐྱོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་ལ། ཁོང་ཁྱོམ་གཏོགས་པའི་སྤྱ་རྒྱས་དེ་དག་ཉིད་གཟུགས་
 ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་འདོད་པ་དེ་དང་འབྲ་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མོ། |དེ་
 ཡང་། དེ་དག་དག་དང་དུག་དུག་བདུན། ཁོང་ཁྱོམ་གསུམ་བཞིས་མ་གཏོགས་།
 གཟུགས་ན་ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱར་མོ།

གཉིས་པ་(ཞེན་ཏུ་)ལ་ལྟ། སྤང་བྱ་ངེས་པ། ལྟ་བ་སོ་སོའི་མཚན་
 ཉིད། ལྟ་བ་ཐ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཙཱ་ག་སྤང་། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་རབ་དབྱེ། ང་
 ལྟ་བྱི་དབྱེ་བ་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་(སྤང་བྱ་ངེས་པ་)ནི། འོ་ན་ཕྱ་
 ལྟ་བ་མཐོང་སྤང་རྒྱམས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་དང་། སྒྲིམ་སྤང་རྒྱམས་སྒྲིམ་ལམ་ཁོ་
 ནས་སྤང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཙཱ་ག་། སྤྱིང་ཅི་ལས་སྒྲིམ་བཟོད་པ་ཡིས། །
 གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ཉིད། །
 ལྟག་སྒྲིམ་མཐོང་དང་བསྒྲིམ་གཉིས་ཀྱིས། །
 བཟོད་པས་གཞོམ་མིན་བསྒྲིམ་ཁོ་ནས། ། ༦

སྤྱིང་ཅི་ལས་སྒྲིམ་པ་བཟོད་པ་ཡིས་གཞོམ་བྱ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་
 མཐོང་ལམ་ཁོ་ནས་སྤང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱིང་ཅིའི་ཉན་མོངས་སྤང་
 མི་རྒྱས་ལ། ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་སྤང་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ས་
 ལྟག་མ་བརྒྱད་ལས་སྒྲིམ་པ་བཟོད་པས་གཞོམ་བྱ་དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་
 ཀྱིས་སྤང་སྟེ། འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་འཕགས་པས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་། བྱིས་པས་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲིམ་སྤང་ཆ་གཅིག་དུ་
 བསྒྲིལ་ནས་སྤང་བའི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལྟེ་པ་
 ན་ལྟེ། བྱིས་པས་མཐོང་སྤང་སྤང་བ་མིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བྱིས་
 པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པས་གཞོམ་བྱ་མིན་པ་ཤེས་
 པས་གཞོམ་བྱ་ནི་སྒྲིམ་ལམ་ཁོ་ནས་སྤང་སྟེ། དེ་ཟག་བཅས་གང་ཞིག་མཐོང་
 སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྟ་བ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ནི། ལྟ་བ་ལྟ་སྟེ། ཞེས་བཤད་ན།
 ལྟ་བ་ལྟ་པོ་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

ཙཱ་ག་། བདག་དང་བདག་གི་རྟག་ཆད་དང་། །

མཛེད་དང་དམན་ལ་མཆོག་ལྟ་དང་། །

རྒྱ་མིན་ལམ་མིན་དེར་ལྟ་བུ། །

དེ་དག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ། ལ

ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་པ་ནི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་ལྟ་བུ་དང་།
 ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བུ་པ་ནི་མཐར་འཇིག་པའི་ལྟ་བུ་དང་།
 ལས་རྒྱ་འབྲས་མཛེད་པར་ལྟ་བུ་པ་ནི་ལོག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་བུ་དམན་པ་ལ་སོགས་ལ་
 མཆོག་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བུ་མཆོག་འཇིག་དང་། རྒྱ་མིན་པ་ལ་རྒྱར་ལྟ་བུ་དང་ལམ་མིན་
 པ་ལུས་ལ་མེལ་སྒྲིན་པ་དང་ཟས་བཅོད་པ་ནི་ཆུལ་བྱིས་པ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་
 འཇིག་ཡིན་ན། །འོ་ན་དང་པོ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
 ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་འཇིག་ཆོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་བས་དེ་
 རྟེན་ཅེས་བྱའོ། །འོ་ན་དེ་འཇིག་ཆོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་ཅེས་གིས་འཇིག་
 ཅིང་གཉེན་པོས་འཇིག་པ་དང་། རྟེན་ཅེས་མ་དུ་མ་བསགས་པས་ན་དེ་འཇིག་
 ཆོགས་ཡིན་ན། །ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་པ་ལ་འཇིག་
 ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཅོད་པའི་དགོས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཅོད་པ་ལ་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་སྤངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བཅོད་པས་རྟག་པ་
 དང་རིལ་པོའི་བདག་དུ་འཇིག་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་དེ་
 ཡང་རྟག་པ་དང་རིལ་པོའི་བདག་དུ་འཇིག་པ་སྤོང་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འོ་
 ན་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་པ་མིན་ནམ། ཉེར་
 ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ཁོ་ན་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བུ་པ་ལ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཅོད་
 པའི་དགོས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུ་པ་ཡིན་གྱི་
 བདག་དང་བདག་གི་བ་མཛེད་དོ་ཞེས་གོ་བར་འགྱུར་རོ།

གསུམ་པ་ (ལྟ་བུ་ཐ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚུན་སྤང་)ནི།

ཅ་བ། དབང་ཡུག་སོགས་རྒྱར་མངོན་ཞེན་པ། །

རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅིག་ལྟག་པ་ཡིས། ।

རབ་དྲུ་འཇུག་པས་དེ་ཕྱིར་དེ། ।

སྟག་བསྟུང་མཐོང་བས་སྟང་བྱ་ཉིད། । ༥

དབང་ཕྱག་སྟགས་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཆོས་ཅན།

ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྟང་དུ་ཐུལ། སྟག་བསྟུང་བྱ་རྒྱུ་ལ་ལྟག་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། སྟག་བསྟུང་མཐོང་བས་སྟང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་དང་བདག་དུ་ཕྱིན་
ཅིག་ལྟག་པ་ཡིས་རབ་དྲུ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ (ཕྱིན་ཅིག་ལྟག་གི་རབ་དབྱེ་ནི། རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅིག་ལྟག་པ་ཡིས།
ཞེས་བཤད་ན། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གཉིས་ཁོ་ན་ར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
ཕྱིན་ཅིག་ལྟག་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ མི་
གཙང་བ་ལ་གཙང་བར། སྟག་བསྟུང་བ་ལ་བདེ་བར། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་
དུ་ཕྱིན་ཅིག་ལྟག་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལྟ་བུ་གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དུ་བཞག་ཅེ་ན།

ཅ་བ། ལྟ་བུ་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ ।

བཞི་ཆན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཕྱིར་དང་། ।

ངེས་རྟག་ཕྱིར་དང་སྟོ་འདྲིགས་ཕྱིར། ।

སེམས་དང་འདྲུ་ཤེས་དེའི་དབང་གིས། । ༧

ལྟ་བུ་གསུམ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བཞི་ཆན་དེ་བཞག་སྟེ། མཐར་འཇིག་པའི་
རྟག་ལས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དེ་བཞག་ ལྟ་བུ་མཆོག་འཇིག་ལས་
མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་དེ་དང་། སྟག་བསྟུང་ལ་བདེ་བར་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དེ་བཞག་
འཇིག་ལྟ་བུ་ལས་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པ་དེ་བཞག་པའི་
ལྟུང་། ལྟ་བུ་གཞན་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
ཡུལ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་པར་རྟག་པ་དང་ལྟན་པའི་
ཕྱིར་དང་། སྟོ་འདྲིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་གསུམ་པོ་དེ་ཆང་བ་ལས་ཕྱིན་

ཅི་ལྟ་འཛེག་པ་ཡིན་པ་ལས། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཚལ་དུ་འཛིན་པའི་
ལྟ་བུ་དེ་ལྟལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་ཆད་ལྟ་དང་ལྟ་
ལྟ་ནི་སྒྲི་འདྲེ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་
ན་མདོ་ལས། མི་དྲག་པ་ལ་དྲག་གོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་པ་དང་འདྲ་ཤིས་ཕྱིན་
ཅི་ལྟ་པ་དང་། ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་པའི་ཞེས་གསུངས་པའི་སེམས་དང་འདྲ་ཤིས་
ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དྲོག་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ཅ་བའི་ཕྱ་རྒྱས་གཞིར་བཟུང་ནས། འདིར་ནི་རྒྱ་མཚན་
གཉིས་མ་ཆང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་དུ་མ་བཞག་ལ། མདོར་དེ་གཉིས་ལྟ་པར་ལྟ་བ་
དང་མཚུངས་ལྟ་གྱི་དབང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་བུ་(ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་སྒྲིས་པ་དང་བཅས་པ་)ནི། ལྟ་བུ་ཞེས་ལྟ་བུ་
ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ང་རྒྱལ་བདུན་རྒྱུ་དག་གསུམ་པོ། །

མཐོང་དང་བསྒྲུལ་པས་ཟད་ཀྱི་བ། །

ང་རྒྱལ་ལ་ཡང་བདུན་ཡོད་དེ། ང་རྒྱལ་དང་། ལྟ་བུ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་།
ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ངོ་སྒྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མཛོན་པའི་ང་
རྒྱལ་དང་། ཅུང་ཟད་སྒྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལྟ་བུ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་བདུན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ངོས་འཛིན་རིམ་གཞིན་དུ་དམན་པ་ལས་བདག་ཀྱང་པར་དུ་
འཕགས་སོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན། བདག་རང་དང་མཉམ་པ་
རྒྱུ་མས་ལས་ཀྱང་པར་དུ་འཕགས་སོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན།
གཞན་ཀྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྒྱུ་མས་ལས་ཆེས་ཀྱང་པར་དུ་འཕགས་སོ་སྒྲུལ་དུ་
སེམས་ཁེངས་པ་ནི་གསུམ་པ་ཡིན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་
སྒྲུལ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་བཞི་པ་ཡིན། ཡོན་དན་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་
ཁེངས་པ་ནི་ལྔ་པ་ཡིན། ཆེས་ཀྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ལས་བདག་ཅུང་ཟད་དམན་

ནོ་སྐུམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་དུག་པ་ཡིན། ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་སྒྲིན་ཐོབ་པ་ལ་
 ཡོན་ཏན་ཐོབ་པོ་སྐུམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པ་ནི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །བཟླ་བཅོས་ཡེ
 ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལས། བཞན་ལ་ལྷོས་དྲི་བདག་ལ་སྒྲུབ་པ་གསུམ། བདག་ལ་
 ལྷོས་དྲི་བཞན་ལ་སྒྲུབ་པ་གསུམ། བདག་ལ་ལྷོས་དྲི་བཞན་ལ་འགྲོག་པ་གསུམ་
 གསུངས་པ་ལས། དང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། བདག་བཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་སོ། །བཞན་དང་མཉམ་སོ། །བཞན་ལས་དམན་ནོ་ཞེས་པ་གསུམ་སོ། །
 བཉིས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། བཞན་བདག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །བདག་
 དང་མཉམ་སོ། །བདག་ལས་དམན་ནོ་ཞེས་པ་གསུམ་སོ། །གསུམ་པ་གསུམ་
 ཡོད་དེ། བདག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་དོ། །བདག་དང་མཉམ་པ་
 མེད་དོ། །བདག་ལས་དམན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་གསུམ་སོ། །འོ་ན་ང་རྒྱལ་དག
 པོ་དེ་དག་ང་རྒྱལ་བདུན་པོ་གང་གི་ནང་དུ་འདུ་ཞིན། ང་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པའི་ང་
 རྒྱལ་དང་། ཅུང་ཟད་སྐུམ་པའི་ང་རྒྱལ་གསུམ་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ང་རྒྱལ་
 དེ་དག་མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གང་ཡིན་ཞིན། དེ་དག་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་
 ལམ་གཉིས་ཀས་ཟད་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲོམ་སྤང་མ་སྤངས་པའི་
 འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འགྱུར་ངམ་ཞིན།

ཅ་ག། སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། །
 བསོད་སོགས་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པ་འོ། ། ༡༠
 དེ་བཞིན་འཇིག་སྤྱོད་འཕགས་པ་ལ། །
 རྒྱམ་སོགས་ངའོ་སྐུམ་མི་འགྱུར། །
 ལྷ་བས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཕྱིར་པོ། །
 མི་དགའི་འགྱོད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། ། ༡༡

སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་བསོད་སོགས་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་བདག་སྤང་པོ་ཆེ་ས་སྤངས་གྱི་བྱར་བྱར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐུམ་པ་ལྷ་བྱ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་

པ་དང་། བདག་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་མུར་དུ་གིན་སྐམ་པ་ལྟ་བུ་འཇིག་
 པའི་སྤྲོད་པ་དང་། ང་ལྟལ་རྒྱལ་པ་བདུན་དང་། ངའི་སྐམ་པ་འབྱུང་བའི་ང་
 ལྟལ་དགུ་པོ་རྒྱམས་ནི་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འབྱུང་གྱེ། དེ་དག་ལྟ་བུས་
 ལྟས་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ལ། འཕགས་པས་ལྟ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ལྟ། །མི་དགེ་
 བ་ཡིན་པའི་འབྲུག་པའང་འཕགས་པ་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཐེ་
 ཚོམ་བྱིས་ལྟས་པར་འབྱུར་བ་ལས་འཕགས་པས་ཐེ་ཚོམ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱལ་པའི་བྱེ་བྲག་ལ། ལྟལ་ལྟས་པའི་རབ་དབྱེ། དམིགས་
 ཡུལ་ལ་ལྟས་པའི་རབ་དབྱེ། ངོ་བོ་ལ་ལྟས་པའི་རབ་དབྱེ། དུས་ལ་ལྟས་པའི་
 ལྟ་ཆུལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེ་བྲག་གོ། །དང་པོ་(ལྟལ་ལྟས་པའི་རབ་དབྱེ)ནི།
 ལྟ་རྒྱས་དེ་དག་ལས་ཁམས་ཀུན་དུ་འབྲོ་བ་ཡིན་པ་ནི་དུ་ཞིན།

ཅ་ག།	སྐྱབ་བསྐལ་སྐྱ་མཐོང་སྤང་བྱ་ག།	
	ལྟ་དང་དེ་བཞིན་ཐེ་ཚོམ་དང་།	
	གང་དེ་ལྟན་ཅིག་མ་འདྲེས་པའི།	
	མ་རིག་གང་ཡིན་ཀུན་དུ་འབྲོ།	༡༣

སྐྱབ་བསྐལ་མཐོང་སྤང་དང་ལྟ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལྟ་བ་དང་
 དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་དང་། གང་དེ་དག་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ཅ་
 ཉན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་ཅན། སྐལ་བ་མཉམ་
 པའི་ཁམས་ཀུན་དུ་འབྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྲོ་རྒྱས་ལྟས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར།

ཅ་ག།	དེ་དག་ལ་དགུ་གོང་དུ་དམིགས།	
	ལྟ་བ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་སོ།	
	དེ་དག་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་གང་།	
	འབྱུང་དེའང་ཀུན་འབྲོ་ཐོབ་མ་གཏོགས།	༡༣

བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་དག་གོང་དུ་དམིགས་སོ། །ཁང་མ་གཏོགས་ཤེ
ན། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་དང་མཐར་འཇིག་པའི་ལྟ་བུ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་དེ།
རང་སའི་ཡུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཕ་རྒྱས་ཁོ་ན་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་ནམ་
ཞེ་ན། དེ་དག་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་དུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་ནོ།
ཐམས་ཅད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་དེ། དེ་ཐོབ་བུའི་
ཆོས་དང་རྒྱན་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་(དམིགས་ལྟུལ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ)ནི། ཕ་རྒྱས་དེ་དག་གིས་
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གང་ལ་དམིགས་ཤེ་ན།

ཙ་བ། འགོག་དང་ལམ་མཐོང་སྤང་བ་བ། །
ལོག་ལྟ་ཐེ་ཆོས་དེ་དག་དང་། །
ལྷན་དང་འབའ་ཞིག་མ་རིག་དང་། །
དུག་ནི་ཟག་མེད་སྤྱོད་ལྟུལ་ཅན། ། ༡༥
རང་གིས་པའི་འགོག་པ་དང་། །

འགོག་པ་མཐོང་སྤང་དང་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ལོག་ལྟ་གཉིས་དང་
ཐེ་ཆོས་དག་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་མ་རིག་པ་དང་། འབའ་
ཞིག་པའི་མ་རིག་པ་དང་དུག་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལྟུལ་ཅན་ཡིན་དེ། འགོག་ལམ་ལ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་རང་གིས་པའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་
ཀྱི། གཞན་གྱིས་ས་པའི་འགོག་པ་ལ་མ་དམིགས་དེ། འགོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་རྣམས་
ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལམ་ལ་ཡང་དེར་ངེས་སམ་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ལམ་ནི་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཡིན་པས། །
ས་དུག་ས་དགའི་ལམ་ནི་དེའི། །
སྤྱོད་ལྟུལ་ཅན་གྱི་ལྟུལ་ཡིན་ནོ། ། ༡༦

བསམ་གདན་ས་དུག་གི་ཚས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ནི། ལམ་དེའི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གདན་ས་
 དུག་གི་ལམ་ནི་ཡན་ཚུན་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་གང་ཞིག ཚས་ཤེས་
 ཕྱོགས་འདོད་པའི་གཉེན་པོའི་རིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ས་དགའི་ལམ་ནི།
 ལམ་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་གྱི་གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་གསུམ་པོ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ།
 ཟག་མེད་ས་དགའི་ལམ་ནི་ཡན་ཚུན་མཉམ་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་གང་ཞིག
 རེས་ཤེས་གོང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤྱ་རྩལ་གཞན་གྱིས་འགོག་ལམ་
 ལ་མ་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་ག། འདོད་ཆགས་མིན་ཏེ་སྤང་བའི་ཕྱིར། །

གཞོན་མི་བྱེད་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་མིན། །

ཞི་དང་དག་དང་མཚོག་གུར་ཕྱིར། །

ང་རྒྱལ་མ་ཡིན་མཚོག་འཛིན་མིན། ། ༡༦

འདོད་ཆགས་ཀྱིས་འགོག་ལམ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ནི་
 དོན་གཉེར་གྱི་རྒྱམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བའི་ཕྱིར་
 ཕྱིར། ཞེ་སྤང་གིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཞན་ལ་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། ང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཞི་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་
 བྲིས་ས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེ་མ་དག་
 པ་ལ་དག་པར་འཛིན་པ་གང་ཞིག དེ་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་མཚོག་
 འཛིན་གྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པ་མིན་ཏེ། དེས་དམན་པ་ལ་མཚོག་དུ་འཛིན་པ་གང་
 ཞིག འགོག་ལམ་དེ་མཚོག་དུ་གུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤྱ་རྩལ་དེ་དག་
 ལས་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་རྩལ་པར་འབྱར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་ག། སྤྱ་རྩལ་ཀུན་དུ་འགྲོ་ནམས་ནི། །

དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གི་ས། །

ཐམས་ཅད་དུ་ནི་རྒྱས་པར་འབྱུང་། །

ཀུན་འབྲོམ་ཡིན་པར་རིས་སྤྱུ ། ༡༦

ཕ་རྒྱས་ཀུན་དུ་འབྲོམ་ནམས་ནི། དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་པར་གྱི་ས་ཐམས་
 ཅད་དུ་ནི་རྒྱས་པར་འབྱུང་། དཔེར་ན། འདོད་པའི་སྤྱལ་བསྐྱལ་མཐོང་
 རྒྱུ་དེ་འདོད་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་རིས་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།
 ཀུན་འབྲོམ་ཡིན་པའི་ཕ་རྒྱས་དེ་ཡང་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་པར་རིས་སྤྱུ་རྒྱས་པར་
 འབྱུང་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སམ་ཞིན།

ཟག་མེད་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་མིན། །

བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །

གང་ཞིག་གང་དང་མཚུངས་ལྡན་པ། །

དེ་ནི་དེར་མཚུངས་ལྡན་སྒྲོན་ས། ། ༡༧

ཟག་མེད་དང་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕ་རྒྱས་ནི་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་
 རྒྱས་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་སྤྱི་དཔལ་བདག་གིར་མ་བྱས་ཤིང་། ཡུལ་དེ་ཁོ་ནའི་
 གཉེན་པོའི་རིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕ་རྒྱས་གང་ཞིག་ཚེར་བ་སོགས་གང་དང་མཚུངས་
 པར་ལྡན་པ་དེ་ནི་དེར་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པར་འབྱུང་པོ།

གསུམ་པ་(ངོ་བོ་ལ་ལྟོས་པའི་རབ་དབྱེ་)ལ། དངོས་དང་། ཅ་བའི་བྱེ་
 བྱལ་ ཇི་བ་ལུང་མ་བསྐྱན་གྱི་ཞར་བྱང་ངོ་། །དང་པོ་(དངོས་)ནི། ཕ་རྒྱས་
 དག་བརྒྱུ་བརྒྱུད་པོ་དེ་དག་ལ་ལུང་མ་བསྐྱན་ཡིན་པ་དུ། མི་དགེ་བ་ཡིན་པ་དུ་ཞིན།

ཅ་བ། གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལུང་མ་བསྐྱན། །

འདོད་ན་འཇིག་ཚྭ་སྤྲོ་བ་དང་། །

མཐར་འཇིག་ལྷན་ཅིག་མ་རིག་པ། །

ལྷག་མ་རྒྱམས་འདིར་མི་དགེ་བའོ། ། ༡༨

གོང་མའི་ཕྱ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་ལ་ལུང་མ་བསྐྱན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་
 སྐྱོན་ཡིད་དུ་འོང་བ་མི་འབྱིན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིས་ལ། འདོད་ཁམས་
 ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མཐར་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་དང་། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་དེག་པ་ལུང་མ་བསྐྱན་ཡིན་གྱི་མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་
 ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་བདག་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་ཞིང་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་དང་། འཐར་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ཐར་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐར་
 པ་ནི་ཡུང་པོ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་ལ། མཐར་འཇིག་ལྟ་བ་ཡང་ཡུང་པོ་ལས་ལོག་པ་ལ་
 བཏན་དུ་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིས་ལ། ཡང་ན་འཇིག་ལྟ་མི་དགེ་བ་མིན་ཏེ། བདག་དང་
 བདག་གི་བ་ལ་མོངས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ སྤུལ་ཡང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིས་ལ། སློབ་
 དཔོན་ན་ལེ། དེ་མི་འཐད་དེ། འདོད་ཆགས་ཚོས་ཅན། མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བདག་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིས་ལ། ང་
 རྒྱལ་ཡང་ཚོས་ཅན། མི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་
 མོངས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ སྤུལ་ཡང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེས་ལ། སློབ་དཔོན་ལྟ་
 མ་གཞན་དག་ན་ལེ། འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ལུང་མ་བསྐྱན་ཡིན་ལ། འཇིག་ལྟ་
 ཀུན་བཏགས་མི་དགེ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །ལྷག་མ་རྒྱམས་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་
 འདིར་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མ་སྐྱོན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་པའི་ཕྱིས་ལ།

གཉིས་པ་(ཅ་བའི་ཁྱེ་བྲག་)ནི། ཕྱ་རྒྱས་འདི་དག་ལ་མི་དགེ་བའི་ཅ་བ་
 ཡིན་པ་དུ། ལུང་མ་བསྐྱན་གྱི་ཅ་བ་ཡིན་པ་དུ། མ་ཡིན་པ་དུ་ཞེས།

- ཅ་བ། འདོད་ན་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་དང་། །
- མོངས་ན་རྒྱམས་མི་དགེའི་ཅ་བ་ཡིན། །
- ལུང་མ་བསྐྱན་པའི་ཅ་བ་གསུམ། །
- དེ་ནི་སྤྱིད་དང་མ་དེག་སྒྲི། ། 30
- རྒྱུ་གཉིས་མཐོར་འཇུག་ཕྱིར་དེ་ལས། །

གཞན་མིན་ | |

འདྲིང་ཁམས་ན་འདྲིང་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་དང་མྱོང་ས་པ་རྣམས་མི་དགེ་བའི་
 ཅ་བ་ཡིན་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་མི་དགེ་བ་ཡིན་ཞིང་། མི་དགེ་བ་གཞན་གྱི་ཅ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། གཞན་ནི་དེ་མིན་ནོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཅ་བ་གསུམ་ཡོད་
 དེ། དེ་ནི་སྤང་པ་དང་མ་ཤིག་པ་དང་སྤྲོ་ལྟ་བུ། །དེ་ལས་གཞན་གྱི་ཐོམ་དང་ང་
 རྒྱལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཅ་བ་མིན་དེ། ཅ་བ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཅ་
 བ་ནི་བདུན་པ་ཡིན་ལ། ཐོམ་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་འབྲུག་པས་གཡོ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཅ་བ་དམའ་བ་ན་འདུག་ལ། ང་རྒྱལ་སེམས་ཁེངས་པའི་རྣམས་པས་འབྲུག་པས་
 མཐོན་པོར་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་ལོ།

. བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་པ། |

དེ་དག་སྤང་ལྟ་ང་རྒྱལ་མྱོང་ས། |

བསམ་གཏན་པ་གསུམ་མ་ཤིག་ལས། | ༡༡

ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཅ་བ་བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་པ་ཟེར་དེ། དེ་དག་ནི་ལུང་མ་
 བསྟན་གྱི་སྤང་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མྱོང་ས་པའོ། །དེ་དག་ལུང་མ་བསྟན་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བསམ་གཏན་པ་ལ་སྤང་པ་གསུམ་ཆེ་བ་དང་ལྟ་བ་གསུམ་ཆེ་
 བ་དང་ང་རྒྱལ་གསུམ་ཆེ་བ་གསུམ་དང་དེ་དག་ཀྱང་མ་ཤིག་པའི་དབང་ལས་བྱུང་ངོ་།

གསུམ་པ་(དྲི་བ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཞར་བྱུང་)ནི། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་
 བཅུ་བཞི་གསུངས་ན། དགེ་བ་ཡང་མིན་མི་དགེ་བ་ཡང་མིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་
 བཤད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞན་པར་བྱ་བའི་དྲི་བ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་དངོས་སུ་
 ལུང་མ་བསྟན་པ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་དུ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དྲི་བ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅི་ན།
 བཞི་ཡོད་དེ།

ཅ་བ། མགོ་གཅིག་དང་ནི་རྣམས་ཕྱི་དང་། |

དྲི་དང་གཞན་པར་ལུང་བསྟན་པ། |

འཆི་དང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འཕགས། ।

བདག་གཞན་ལ་སོགས་ལྟ་བུ་ཡིན། । ༩

མགོ་གཅིག་པ་དང་རྒྱུ་པར་ཕྱི་བ་དང་དྲི་བ་དང་གཞག་པ་ལེ་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་
མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དྲི་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྤྱི་པ་འཆི་འཇམ་ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྤྱི་པ་རྒྱུ་ཞེས་པ་ལས་མ་འདས་པར་མགོ་གཅིག་ཏུ་
ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ རྒྱུ་པར་ཕྱི་ནས་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བ་ནི་
སེམས་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་མ་མི་སྤྱི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་
དང་བཅས་པ་སྤྱི་ལ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་ དྲིས་ནས་ལུང་
བསྟན་པར་བྱ་བའི་དྲི་བ་ནི། མི་འདི་ཁྱད་པར་འཕགས་སམ་མི་འཕགས་ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་ཡིན་ཏེ། བང་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་འདྲི། ལྟ་ལ་ལྟོས་ན་དམཛ་ལ། ངན་
སོང་ལ་ལྟོས་ན་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ གཞག་པར་ལུང་བསྟན་པར་བྱ་བའི་དྲི་
བ་ནི། བང་ཟག་གི་བདག་ཕུང་པོ་དང་ཇས་གཅིག་གམ་ཇས་ཐད་དུ་ཡོན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཏེ། བང་ཟག་གི་བདག་གཞི་མ་
ཐུབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ དཔེར་ན། མོ་གམ་གྱི་བུ་གཞི་མ་ཐུབ་པས་དེ་དགར་སོགས་བང་
དུ་ཡང་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ།

བཞི་པ་(དུས་ལ་ལྟོས་པའི་ལྟན་ཚུལ་)ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་དུས་
གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མ་གཞག་དཔྱད་པ། སྤངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་པོ། །དང་
པོ་(དངོས་)ནི། སྤྱི་སྤྱོད་དེ་དག་གིས་རང་ཡུལ་བང་ལ་བྱས་པའི་ཡུལ་དེ་བང་ཟག་དེ་
ལ་དུས་གསུམ་པོ་བང་དང་ལྟན་པར་བྱེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་
རང་གི་མཆན་ཉིད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱི་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འདྲོད་
ཆགས་ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྤྱོད་
མི་སྤྱོད་དང་མཐོང་མའའ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱི་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན།

དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འང་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་ལྷ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་
སྐྱིེ་པ་ཡིན་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཅ་ག། འདས་དང་ཉེར་གནས་འདོད་ཆགས་དང་། །

ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་དག་གིས་ནི། །

གང་ལ་དེ་སྐྱེས་མ་སྤངས་པའི། །

དངོས་པོ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། ། ༣༢

ཡིད་ཀྱི་དེ་དག་མ་འོངས་པས། །

ཀུན་དང་གཞན་གྱིས་རང་དུས་པ། །

མི་སྐྱེ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དང་། །

ལྷག་མ་ཀུན་གྱིས་ཀུན་དང་ལྡན། ། ༣༣

དེ་དག་གི་ནང་ནས་འདས་པ་དང་དེ་ལྷ་བ་ཉེར་གནས་པའི་འདོད་ཆགས་
དང་ཁོང་ཁོང་དང་རྒྱལ་དག་གིས་ནི། ཡུལ་གང་ལ་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དེ་སྐྱེས་
ནས་མ་སྤངས་ཀྱི་བར་དུ་ཡུལ་དངོས་པོ་དེ་དང་གང་ཟག་དེ་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ཡིན།
ཡིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དེ་དག་མ་འོངས་པས་ཡུལ་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་དང་གང་
ཟག་དེ་ལྡན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། གཞན་དབང་གིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདོད་ཆགས་
དང་ཁོང་ཁོས་རང་དུས་པའི་ཡུལ་དེ་དང་གང་ཟག་དེ་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་མི་སྐྱེ་
བའི་ཆོས་ཅན་རྒྱམས་ཀྱིས་ཡུལ་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དང་གང་ཟག་དེ་ལྡན་པར་
བྱེད་པ་དང་། ལྷག་མ་མ་རིག་པ་ཐེ་ཚོམ་ལྷ་བ་ཀུན་གྱིས་ཡུལ་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་
དང་གང་ཟག་དེ་ལྡན་པར་བྱེད་དོ། ཉོན་མོངས་སྐྱིེ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞར་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱམ་གཞག་དཔུང་པ་)ལ། ཡུལ་དུས་
གསུམ་ཇས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་གདབ་
པའོ། །དང་པོ་(ཡུལ་དུས་གསུམ་ཇས་སུ་སྒྲུབ་པ་)ནི། དུས་གསུམ་ཇས་སུ་ད་
ལྷ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ལྡན་པར་འགལ་ལོ་ཞེས།

ཙ་བ། ཏུས་རྒྱམས་ཀུན་དུ་ཡོད་གསུངས་ཕྱིར།
 བཞིས་ཕྱིར་ཡུལ་ཡོད་ཕྱིར་འབྲས་ཕྱིར།
 དེ་ཡོད་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད།
 ཡོད་པར་སྐྱབ་པར་འདོད་ ། །

ཏུས་རྒྱམས་ཀུན་དུ་ཇས་སུ་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་རྟག་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་
 མེད་དེ། འདུས་བྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འོན་འདས་མ་འོངས་
 ད་ལྟ་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། མདོ་ལས། བང་
 བྱི་ཕྱིར་འདས་པའི་བཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་
 ལྡན་པ་འདས་པའི་བཟུགས་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། །ཞེས་སྟགས་དང་། བང་བྱི་ཕྱིར་
 མ་འོངས་པའི་བཟུགས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་དང་ལྡན་པ་མ་
 འོངས་པའི་བཟུགས་ལ་མཛོད་པར་དགའ་བ་མེད་པ་ཡིན་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། འདས་མ་འོངས་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱམ་ཤེས་ད་ལྟ་བུལ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་བཞིས་ལ་བདེན་ནས་སྐྱབ་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། འདས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་རྒྱམ་པར་སྐྱན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ཏུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་ཇས་སུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་ཕྱུང་མ་ཟིན་པ་ཅམ་ཞིག་ཇས་སུ་ཡོད་ལ།
 མ་འོངས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཕྱུང་ཟིན་པ་ཇས་སུ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ནི་ཕྱགས་ཅེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ན། །འོན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། དེ་དག ། མ་
 རྒྱམ་བཞི་དངོས་དང་མཚན་ཉིད་དང་། །
 བནས་སྐབས་གཞན་གཞན་འབྱར་ཞེས་བྱ། །

དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པ་དང་།
མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་དང་།
གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་(དངོས་པོ་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་སྐྱབ་པ)ནི། བརྟན་པ་ཚས་སྒྲིབ་གྱི་
ལུགས་ཡིན་དེ། དེའི་ལུགས་ལ་ཐུག་ཏུ་བྱུང་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟ་བ་དང་། ད་
ལྟ་བ་ནས་འདས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་དུ་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་སྒྲིབ་བཅོམ་ནས་བྱས་པའི་ཆེ་ཁ་
དོག་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་ཡང་དབྱིབས་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དང་། ཞོ་མར་དུ་
བྱུང་བའི་ཆེ་རོ་རྒྱས་གཞན་དུ་འབྱུང་ཡང་ཁ་དོག་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འབྱུང་བ)ནི། བརྟན་པ་དབྱུངས་སྒྲིབ་གྱི་
ལུགས་ཡིན་དེ། དེའི་ལུགས་ལ་དེའི་ཆེ་ན་དུས་གསུམ་གའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་
ཡང་། ཁང་གི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་ནས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུས་པ་བཅིག་བྱང་མེད་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་ཆེ་བྱང་
མེད་གཞན་ལ་ཆགས་བྱལ་མིན་ཡང་བྱང་མེད་བཅིག་པོ་དེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་
དབང་གིས་བྱང་མེད་བཅིག་པོ་དེ་ལ་ཆགས་ཞེས་བཤེད་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་(གནས་སྐབས་གཞན་དུ་འབྱུང་བ)ནི། བརྟན་པ་དབྱིག་བཤེས་
གྱི་ལུགས་ཡིན་དེ། དེའི་ལུགས་ལ་དེའི་ཆེ་ན་བྱ་བ་མ་སྒྲིས་པ་དང་། བྱ་བ་སྒྲིས་
ལ་མ་འགགས་པ་དང་། བྱ་བ་ཞིག་པའི་སྒྲིབ་ནས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཅིས་པའི་རི་ལུ་བཅིག་ཉིད་བཅིག་དང་བརྒྱ་དང་སྤོང་གི་ཤོ་
མིག་དུ་བཞག་པའི་ཆེ་བཅིག་དང་བརྒྱ་དང་སྤོང་ལ་སོགས་པར་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ།

བཞི་པ་(གཞན་དང་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་སྐྱབ་པ)ནི། བརྟན་པ་སངས་རྒྱུས་
ལྟའི་ལུགས་ཡིན་དེ། དེའི་ལུགས་ལ་དེའི་ཆེ་ན་སྐད་ཅིག་ལྟ་བུ་བར་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་ནས་

འདས་པ་ལ་སྐབས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱི་དུ། དཔེར་ན། བྱང་མེད་གཅིག་རང་གི་
མ་ལ་ལྟེན་ནས་བྱུང་བ་དང་། བྱུང་ལ་ལྟེན་ནས་མར་འཛིག་པ་བཞིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཚུང་པ་དགོད་པ་)མི། འོན་ཏེ་དག་གི་ནང་ནས་བྱུང་མཐའ་
གང་བཟང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་གང་ས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་དེ།
དངོས་པོ་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ་ཇས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཁས་སྤངས་ཤིང་།
དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱི་དུ། གཉིས་པ་ལ་དུས་གསུམ་
འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། འདས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཀྱང་དུས་གསུམ་གཉི་
མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱི་དུ། བཞི་པ་ལ་དུས་གཅིག་ཀྱང་གསུམ་
གར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་སྟེ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཆ་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ།

ཙ་བ། གསུམ་པ་བཟང་ཉེ་བྱ་བ་ཡིས། །

དུས་རྣམས་རྣམ་གཞག་ །

དེ་དག་གི་ནང་ནས་གསུམ་པ་ཅུང་ཟད་བཟང་སྟེ། བྱ་བ་མ་སྐྱེས་པ་དང་
སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དང་བྱ་བ་འགགས་པའི་སྒྲིན་ནས་དུས་གསུམ་པོ་རྣམས་རྣམ་པར་
བཞག་པའི་ཕྱི་དུ། དེ་ལ་ཡང་སྒྲིན་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་མིག་གི་དབང་པོ་དེར་
མཚུངས་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་
བྱེད་པའི་ཕྱི་དུ། ཁོ་ན་ནི། དེས་ད་ལྟ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཀྱང་།
འབྲས་བུ་འཛིན་འབྱོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ད་ལྟར་བར་འཛིག་གོ་ཞེ་ན། འདས་པའི་
སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་དེ་ཡང་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་བར་ཐལ། ད་ལྟ་འབྲས་བུ་འབྱོན་
པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱི་དུ།

ཙ་བ། ཞེགས་སུ་བྱེད། ། ༡༦

དེ་ཡང་ངེ་ལྟར་གཞན་མ་ཡིན། །

དུས་སུ་མི་རུང་དེ་བཞིན་དུ། །

ཡོད་ན་ཅི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་ཞིག །

དུས་གསུམ་ག་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ལ་གཞགས་སུ་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་
 པར་ཐལ། ད་ལྟ་ཇུས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་གཞན་ཡང་བྱ་བ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་དུས་
 ལས་གཞན་ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱ་བ་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་
 བྱས་སུ་ཐལ། དེའི་བྱིས་པ་འདོད་ན། ཉན་པར་ཐལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 འདས་མ་འོངས་ཆོས་ཅན། ད་ལྟ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་སུ་མི་རུང་བར་ཐལ།
 དུས་ལས་གཞན་མིན་པ་གང་ཞིག ད་ལྟ་ཇུས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་སྒྲིན་མེད་དེ།
 བྱ་བ་མ་སྒྲིས་པ་དང་བྱ་བ་ཞིག་པའི་སྒྲིན་མ་འདས་མ་འོངས་སུ་འཛོག་པའི་བྱིས་པ་ཞིག་
 ཅིའི་བྱིས་མ་འོངས་པ་མ་སྒྲིས་པ་དང་འདས་པ་ཞིག་པ་ཡིན་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ད་ལྟར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཇུས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་

གསུམ་པ་ (དེའི་ལན་གདབ་པ་) མི།

ཙ་བ། ཆོས་ཉིད་དག་ནི་ཟབ་པ་ཡིན། ༣༠

དེ་ལ་བྱེད་བྱས་སྒྲུབ་ན་ཟེ། ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དག་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིས་ཉན་གཞི་སྒྲིས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བསྒྱུར་མི་རྒྱས་ཤིང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་
 ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ཁོ་པོ་ཅག་གི་བྱུབ་མཐའ་མི་འདོར་རེ་ཞེས་ཟེམ།

གསུམ་པ་ (སྒྲུངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་) མི། སྒྲུང་བྱ་སྒྲུངས་པ་ལ་གྲོལ་
 བས་ཁྱབ་བམ། གྲོལ་བ་ལ་སྒྲུངས་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཞེས།

ཙ་བ། སྒྲུབ་བསྒྲུལ་མཐོང་སྒྲུངས་བྱ་སྒྲུངས་ཀྱང་། ।

ཀུན་འབྲོགས་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་ལྟ། ।

དང་པོའི་རྒྱམ་པ་སྒྲུངས་ཀྱང་དེའི། ।

ཡུལ་ཅན་ངི་མ་ལྟག་རྒྱམས་ཀྱིས། । ༣༡

གྲོལ་བ་ལ་སྒྲུངས་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྒྲུངས་པ་ལ་གྲོལ་བས་མ་ཁྱབ་སྒྲེ།
 སྒྲུབ་བསྒྲུལ་ཤེས་པ་སྒྲིས་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པ་མ་སྒྲིས་པའི་ཆེ། སྒྲུབ་བསྒྲུལ་མཐོང་
 བས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་སྒྲུངས་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྒྲུང་ཀུན་འབྲོགས་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་

སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་དེ་དང་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་
སྤང་གི་རྣམ་པ་སྤང་ས་ཀྱང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་དྲི་མ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོའི་སྒྲིམ་
སྤང་དེ་དང་ལྷན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་ནི། འོ་ན་སྤྱ་རྒྱས་རྣམས་དངོས་པོ་གང་ལ་
རྒྱས་པར་འབྱར་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཚོས་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་
སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་ལྷེ་བཙུང་ལྷ་དང་ཟག་མེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་
ཡུལ་ཅན་ཡང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་རིགས་ལྷ་ལྷེ་དམིགས་
པའི་སེམས་བཙུང་ལྷ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་པ། སྐྱུག་བསྐྱེད་སྐྱུ་མཐོང་གོམས་པ་ཡིས། །

སྤང་བྱ་འདོད་ཁམས་ལས་སྒྲིམ་པ། །

རང་གི་གསུམ་དང་གཟུགས་གཏོགས་གཅིག །

དྲི་མེད་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། ། ༣༩

དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་དང་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་
དང་། སྒྲིམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་འདོད་ཁམས་ལས་སྒྲིམ་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལྡིང་སྤྱོད་
ཡུལ་ཡིན་དེ། རང་གི་གསུམ་དང་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྒྲིམ་སྤང་གཅིག་དང་དྲི་
མ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་དེ།
འདོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་ཀུན་འབྱུང་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་ཤིང་། འདོད་
པའི་སྒྲིམ་སྤང་ལས་བྱུང་བའི་མི་དག་གསུང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་གཏོགས་
གཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་དེ། གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ཡིན་དེ། ཚོས་ཤེས་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་དེ།
འདོད་པའི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དངོས་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཁོན་ལ་
དམིགས། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱིས་དངོས་ལ་ལོག་ཞུགས་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་

པའི་ཕྱི་དུ། ཁོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་འདོད་ཉོན་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་
མ་དེ་འོག་མ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱི་དུ། བརྒྱུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲུང་གིས་
འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྒྲུང་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པ་དང་བརྒྱུགས་མེད་གཉིས་
ཟེང་བ་རྣམས་པ་བཞིས་ཟེང་བའི་ཕྱི་དུ།

ཙུ་བ།	བརྒྱུགས་ཁམས་ལས་སྒྲིམ་པ་དང་།	
	འོག་བསྐྱུམ་ཁོང་གཅིག་དྲི་མེད་ཀྱི་འང་།	
	བརྒྱུགས་མེད་ལས་སྒྲིམ་ཁམས་བསྐྱུམ་གཏོགས།	
	བསྐྱུམ་དང་ཟག་མེད་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ།	30
	འཁོག་དང་ལམ་མཐོང་སྒྲུང་བྱ་ཀྱན།	
	པ་དང་གིས་སྒྲགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ།	
	ཟག་མེད་ཁམས་བསྐྱུམ་མཐོང་གསུམ་དང་།	
	ཟག་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ།	31

སྤྱུག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྒྲུང་དང་སྒྲིམ་སྒྲུང་བརྒྱུགས་ཁམས་ལས་སྒྲིམ་པ་ནི་རྣམ་
ཤེས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། པ་དང་གི་བསྐྱུམ་དང་འོག་མ་འདོད་པའི་བསྐྱུམ་
དང་ཁོང་མ་བརྒྱུགས་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་དྲི་མེད་ཇེས་ཤེས་ཕྱོགས་ཀྱི་འང་ཡུལ་ཡིན་པའི་
ཕྱི་དུ། སྤྱུག་བསྐྱུལ་མཐོང་སྒྲུང་དང་སྒྲིམ་སྒྲུང་བརྒྱུགས་མེད་ལས་སྒྲིམ་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་
བརྒྱུད་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་བསྐྱུམ་དུ་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱུམ་བསྐྱུམ་
དང་ཟག་མེད་ཇེས་ཤེས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། འཁོག་པ་དང་ལམ་
མཐོང་བས་སྒྲུང་བ་རྩ་བ་བྱ་ཀྱན་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་པ་དང་གི་སྒྲགས་ཏེ་བསྒྲུན་པའི་
སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། ཟག་མེད་ནི་རྣམ་ཤེས་བརྒྱུད་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་
བསྐྱུམ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་ཐ་མ་བསྐྱུམ་བསྐྱུམ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱི་དུ།

གསུམ་པ་སེམས་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་ཚུལ་ནི། སེམས་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་
པ་དེ་ལ་ཕྱ་རྒྱས་དེ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ཁྲུབ་བམ་ཞི་ན།

ཙ་ཤ། ཉོན་མོངས་ཕྱ་རྒྱས་བཅས་རྣམས་གཉིས། |

 ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་རྒྱས་འགྱུར་གྱིས། |

 སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་དེ་མིན་པ་གཉིས་ལས། སེམས་ཉོན་མོངས་
པ་ཅན་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཡང་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་
རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སེམས་ལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་
ལ་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་ཡོད་ཀྱི། རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཡང་ཕྱ་རྒྱས་དང་བཅས་པ་
མེད་དེ། དེ་ཕྱ་རྒྱས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཉོན་མོངས་སྟེ་ཚུལ་ནི། ཕྱ་རྒྱས་རྣམས་སྟེ་བའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞི་ན།

ཙ་ཤ། མོངས་ལས་ཐེ་ཚོམ་དེ་ནས་ནི། |

 ལོག་ལྟ་དེ་ནས་འཛིག་ཚྭས་ལ། | ३३

 དེ་ནས་མཐར་འཛིན་དེ་ནས་ནི། |

 ཚུལ་ཁྲིམས་ཚྭ་འཛིན་དེ་ནས་ལ། |

 རང་གི་ལྟ་ལ་ང་རྒྱལ་ཆགས། |

 གཞན་ལ་ཞི་མཆོང་དེ་ལྟར་རིམ། | ३३

 དང་པོར་བདེན་པའི་དོན་ལ་མོངས་པ་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་
པའི་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། དེ་ནས་བཤེས་གཉིན་ངན་པ་ལ་བདེན་ནས་འཆད་ཉན་ལོག་པར་
བྱས་པས། སྟུག་བསྐྱེད་མེད་སྟུམ་པའི་ལོག་ལྟ་འབྱུང་། དེ་ནས་ཕུང་པོ་ལ་བདག་
དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ཚྭས་ལ་ལྟ་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་ཕུང་པོ་ཉག་པ་
དང་ཆད་པར་འཛིན་པའི་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་མཐར་བཟུང་
བས་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཁྲུག་ས་མཆོག་དུ་
འཛིན་པའི་ལྟ་བ་འབྱུང་། དེ་ནས་གང་གིས་དག་པ་ཡིད་ཆེས་པར་བཟུང་བས་ལྟ་བ་

མཚན་འཛིན་འབྱུང་། དེ་ནས་རང་གི་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པའི་ང་ཚུལ་དང་། བཞན་
བྱེད་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་ཕྱ་ཚུས་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་
ན། །འོ་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱ་དྲུ་དགོས་ཤིང་།

ཅ་ག ཕྱ་ཚུས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་དང་། །

ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །

ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །

ཉོན་མོངས་ཕྱ་ནི་ཆང་བ་ཡིན། ། ༣༥

ཕྱ་ཚུས་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་ཇེས་སུ་མཐུན་
པའི་ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ལས་ཉོན་
མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱ་ནི་ཆང་བ་ཡིན་ན། །ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ན་ལེ ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་
ལ་ཕྱ་དེ་དག་ངེས་པར་ཆང་དགོས་པ་མིན་ཏེ། དབྱ་བཅོམ་པས་ཕྱ་ཚུས་དང་ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱང་། ཡུལ་ཉེ་བ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱི་ལ མདོ་སྒྲེ་པ་ན་ལེ ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱ་གསུམ་པོ་དེ་དག་
ཆང་དགོས་ཞེས་ཟེར་རྒྱུ།

ལྟ་བུ་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས།
བཞན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དང་པོ་(མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་
གྲངས་)ལ། ཟག་པ། ཚུ་རྩྭ་ལ། ཉེར་ལེན། དེ་དག་གི་ངེས་པ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་(ཟག་པ་)ནི། ཆོས་མངོན་པ་པ་རྣམས་མདོ་འཆད་པར་རྩོད་ན།
མདོ་ལས། ཟག་པ་དང་ཚུ་རྩྭ་དང་ཉེར་ལེན་ཞེས་བཤད་ན། དེ་དག་གང་ཞེ་ན།
ཟག་པ་ནི་གསུམ་གྱི། འདོད་པའི་ཟག་པ། སྤྱིད་པའི་ཟག་པ། མ་རིག་པའི་
ཟག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱི་ལ།

ཅ་ག འདོད་ན་གདོད་ལྷག་མ་གདོད་གས་པའི། །

ཉོན་མོངས་ཀྱི་ན་ནས་དགྲིས་བཅས་ཟག །

གཟུགས་དང་གཟུགས་ནི་མེད་པ་ན། |

ཕྱ་རྒྱས་ཁོན་སྲིད་པའི་ཟག | ༣༥

དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཁ་ནང་བསྟན། |

མཉམ་བཞག་ས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་བྱས། |

དེ་ཡང་འདྲོད་ཁམས་ན་གདི་ཕྱག་མ་གདོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་ནས་
 དགྲིས་པ་དང་བཅས་པ་འདྲོད་པའི་ཟག་པ་ཡིན་དེ། སྤལ་ཆེ་བ་འདྲོད་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་གཟུགས་ནི་མེད་པ་ན་གདི་ཕྱག་མ་གདོགས་
 པའི་ཕྱ་རྒྱས་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ཡིན་དེ། སྤལ་ཆེ་ར་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་
 པའི་ཕྱིར། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱ་རྒྱས་ཁོན་ལ་སྲིད་པའི་
 ཟག་པ་ཞེས་གཅིག་དུ་བསྟུན་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། བསྐྱེབས་ལ་ལྟར་མ་བསྟན་དུ་འདྲ་བ་དང་། ཁ་ནང་དུ་བསྟུན་པར་འདྲ་
 བ་དང་། མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཡིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། གཅིག་དུ་བྱས་ནས་
 བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་པོ་དེ་སྲིད་པ་ཡིན་གྱི་ཐར་
 པ་མིན་པས། དེ་གཉིས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡང་སྲིད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་གྱི་ཐར་
 པ་དོན་གཉེར་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་དོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་
 གང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་ནི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཡིན་ནོ།
 སྤང་བྱ་རིས་ལཱི་ནང་ནས་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་ལྷགས་སུ་ཟག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། རྩ་བ་མ་རིག་ཡིན་པས་ན། |

ལྷགས་ཤིག་དུ་ནི་ཟག་པར་བསྟན། | ༣༦

དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་ན། མ་
 རིག་པ་སྤངས་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་མ་རིག་པ་
 ལྷགས་ཤིག་དུ་ཟག་པར་ནི་བསྟན་དོ།

གཉིས་པ་ (ཆུ་རྒྱུ་ར་) མི།

ཙ་བ། ཆུ་བོ་རྒྱུ་ར་བའང་དེ་བཞིན་དུ།

ལྷ་རྒྱལ་ས་གསལ་ཕྱིར་ལོགས་ཤིག་བཟུང།

ཟག་པར་མ་ཡིན་གྲོགས་མེད་རྒྱལ།

འཛིག་པའི་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་ལོ།

། 30

ཆུ་བོ་དང་རྒྱུ་ར་བའང་ཟག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ།

། འོ་ན་གསུམ་

དུ་འབྱར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ར་མེད་དེ། ལྷ་བ་རྒྱལ་ས་གསལ་བ་དང་གཡོ་བའི་ཕྱིར་ན་

ལོགས་ཤིག་དུ་ལྷ་བའི་ཆུ་རྒྱུ་ར་དུ་བཟུན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་རྒྱལ་ས་འདྲིར་ལོགས་སུ་

བཟུན་ནས་ལྷ་བ་ཟག་པར་ལོགས་སུ་མི་རྒྱན་པའི་བྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་མི་རྒྱན་

དེ། ཟག་པའི་དོན་འཁོར་བར་འཛིག་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་བ་གྲོགས་མེད་རྒྱང་པ་རྒྱལ་ས་

འཁོར་བར་འཛིག་པ་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ (ཉིར་ལེན་) མི།

ཙ་བ། ཇི་སྐད་བཤད་ཉིད་མ་རིག་བཅས།

ཉིར་ལེན་རྒྱལ་ས་དེ་ལྷ་རྒྱལ་ས་གཉིས།

ཕྱི་བའི་ཕྱིར་རོ་མ་རིག་པ།

འཛིན་པར་བྱེད་པ་མིན་ཕྱིར་བསྐྱེས།

། 31

ཆུ་རྒྱུ་ར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ཉིད་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་ཉིར་ལེན་ཡིན་ནོ།

འོ་ན་གསུམ་དུ་འབྱར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ར་མེད་དེ། ལྷ་བ་ལ་ལྷ་བ་ཉིར་ལེན་པ་

དང་། རྒྱལ་སྐོམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆན་དུ་འཛིན་པ་ཉིར་ལེན་པ་དང་རྒྱལ་

པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྒྱལ་སྐོམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆན་འཛིན་

ལོགས་སུ་ཉིར་ལེན་དུ་རྒྱན་པའི་བྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡིད་དེ། ཁོ་ལས་

མིན་པ་ལ་ལས་དུ་ལྷ་བས་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོས་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་

དུ་བྱུང་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ། མི་ལྷ་རྒྱན་པ་དང་རྒྱུ་ར་འཛུགས་པ་སོགས་ལས་དུ་འཛིན་

པས་ཕྱི་རྩལ་པའི་ཁྱིམ་པ་སྒྲ། ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་དང་གོས་སྒྲིང་སྒྲག་བརྒྱ་པ་དང་ཁང་པ་
བརྟེན་པ་ལྟ་བརྒྱ་པ་སྒྲིང་སྒྲ་ནས། བཅེར་བུར་གནས་པ་ལ་ལམ་དུ་འཛིན་པས་ཕྱི་
རྩལ་པའི་རབ་བྱུང་སྒྲ་བའི་ཕྱི་དུ། འོ་ན་མ་རིག་པ་ལོགས་སུ་མི་སྒྲོན་པའི་བྱ་མཚན་
ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ཉེར་ལེན་དུ་བསྐྱེས་ནས་བསྐྱན་བྱེད་ལོགས་སུ་མ་བསྐྱན་དེ།
ཉེར་ལེན་བྱེད་ཅི་ཡང་སྤྱོད་དུ་ཉེ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་བྲོགས་མེད་ཀྱང་
པས་ཡང་སྤྱོད་དུ་ཉེ་བར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ།

བཞི་པ་(དེ་དག་གི་ངེས་པ་བཤད་པ་)ནི། ཅི་འི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ལ་
སྤྱ་བྱས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

ཅ་པ། བང་ཕྱིར་དེ་དག་སྤྱ་བ་དང་། ।

ཆེས་འབྲེལ་ནམ་གཉིས་བྱས་འབྱར་དང་། ।

ཆེས་སུ་འབྲང་བས་དེ་ཡི་ཕྱི་དུ། ।

སྤྱ་བྱས་དག་དུ་བཤད་པ་ཡིན། । ༣༩

བང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཉོགས་དཀའ་བས་སྤྱ་བ་དང་། ཐོག་མ་མེད་
པ་ནས་ཐོབ་པ་དང་ཆེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནམ་པ་
གཉིས་ཀྱིས་བྱས་པར་འབྱར་བ་དང་། སྒྲིང་སྒྲ་པ་ཡང་བརྟེན་གྱི་ཆེས་སུ་འབྲང་བས་
དེ་འི་ཕྱི་དུ། སྤྱ་བྱས་དག་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཅི་འི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་
ལ་ཟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

ཅ་པ། དེ་དག་འཛོག་བྱེད་ཟག་བྱེད་དང་། ।

འབྲེར་བར་བྱེད་དང་འབྱར་བྱེད་དང་། ।

ཉེ་བར་འཛིན་ཕྱིར་ཟག་ལ་སོགས། ।

དེ་དག་གི་ནི་ངེས་ཆིག་ཡིན། । ༤༠

ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་འཁོར་བར་འཛོག་པར་བྱེད་པའམ། སྒྲིམ་ཆེད་
དུག་གི་མ་ནང་ནས་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ཟག་པ་དང་། ཡང་

སྤྱིད་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ཚུ་བོ་དང་། ཡང་སྤྱིད་དང་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་སྤྱིར་
བ་དང་། འཁོར་བར་ཉི་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པས། ཉིར་ལེན་དང་ཟག་པ་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་གི་ངེས་ཆིག་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ། བཟུམ།
བཤད་དོ། །དང་པོ་(བསྟན་པ་)མི།

ཅ་ག། དེ་དག་ཀུན་དུ་སྤྱིར་སོགས་གྱི།

དབྱེ་བས་ཡང་རྣམ་ལུས་བཤད་དོ།

ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་ལུས་བཤད་དོ། ཀུན་
དུ་སྤྱིར་བ་དང་སོགས་པ་འཛིང་བ་དང་ཕ་བྱས་དང་ཉི་ཉོན་དང་ཀུན་དགྱིས་གྱི་དབྱེ་བས་
སོ།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ། ཀུན་སྤྱིར་འཛིང་ག། ཉི་ཉོན། ཀུན་
དགྱིས་སོ། །དང་པོ་(ཀུན་སྤྱིར་)ལ། ཀུན་སྤྱིར་དག། འོག་སའི་ཆ་མ་ཐུན་ལ།
གོང་མའི་ཆ་མ་ཐུན་ལ། །དང་པོ་(ཀུན་སྤྱིར་དག)མི། ཀུན་སྤྱིར་དག་ཡོད་དེ།
ཅ་ཉོན་དུག མཆོག་དུ་འཛིན་པའི་ཀུན་སྤྱིར་ ཕྱག་དོག་དང་སེར་སྤེའི་ཀུན་སྤྱིར་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྤྱིར་ལས་ལོགས་
སུ་སྟོན་པའི་སྤྱི་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་ག། ཇས་དང་མཆོག་འཛིན་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

ལྟ་གཉིས་ཀུན་དུ་སྤྱིར་གཞན་ནོ། ། ༤༡

གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་བཅོས་དུ་ནི།

མི་དགེ་རང་དབང་དེ་ཡི་ཕྱིར།

ཕྱག་དོག་སེར་སྤེ་དེ་དག་ལས།

འོགས་ཤིག་ཀུན་སྤྱིར་གཉིས་སུ་བཤད། ། ༤༢

ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་དང་ལྟ་བ་མཚོག་འཛིན་གཉིས་
ལྟ་བའི་ཀུན་སྒྲུབ་ལས་གཞན་ལོགས་སུ་བསྐྱུང་། དང་པོ་གསུམ་དང་ཐ་མ་གཉིས་
རྩལ་བཅོ་བརྒྱད་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་འདྲ་བ་དང་། དང་པོ་གསུམ་མཚོག་དུ་བརྒྱུད་བྱ་
དང་ཐ་མ་གཉིས་མཚོག་དུ་འཛིན་བྱེད་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱི་དུ། ཀུན་དགྲིས་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས་ཕྱག་དོག་སེར་རྩ་གཉིས་ལོགས་སུ་ཀུན་སྒྲུབ་དུ་བཤད་པའི་རྩ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
ཕྱག་དོག་སེར་རྩ་ཀུན་དགྲིས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་ལོགས་གཅིག་དུ་ཀུན་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་
བཤད་དེ། །ཤང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་འང་མཐའ་གཅིག་དུ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་རང་
དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ།

གཉིས་པ་ (འོག་སའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་བུ་) ཞེ།

ཅ་བ། ཐ་མའི་ཆ་དང་འཐུན་རྣམས་ལ། །

གཉིས་ཀྱིས་འདོད་ལས་མི་འདའ་ལ། །

གསུམ་པ་ཡིས་ནི་ཕྱིར་སྒྲིག་བྱེད། །

ཀུན་སྒྲུབ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག་འཛིན་དང་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་
དང་གཞོད་སེམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །ཁམས་སུ་མ་གྱི་ཐ་མ་འདོད་པའི་ཁམས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་དང་
མཐུན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་དག་འདོད་པའི་ཁམས་དང་མཐུན་དེ། འདོད་
པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་པའི་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལས་མི་འདའ་ལ།
འཛིག་ལྟ་བུ་སྐབས་པ་གསུམ་པ་ཡིས་ནི་ལན་གཅིག་གོང་དུ་སྒྲིམ་ཀྱང་འདོད་པར་ཕྱིར་
སྒྲིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་དུ། འོ་ན་རྩ་མཚན་ཞུགས་དེས་ལྟ་བུ་ཐེ་ཚོམ་དང་དུག་ཀྱིས་སྐྱངས་
པ་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་སྒྲུབ་གསུམ་སྐྱངས་པས་རབ་དུ་སྒྱུ་བར་བསྐྱུར་ཅེ་ན།

ཅ་བ། སྒྲོ་དང་ཅ་བས་བསྐྱུས་ཕྱིར་གསུམ། ། ༣༡

འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང་། །

ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དེ་སྟེང་ཅིག |

ཐར་པ་བཟོད་ལ་གཞུགས་བྱེད་པ། |

དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་གསུམ་བཟུན་དྲོ། | ར་

ཕྱི་བྲག་སྒྲ་བ་ན་ལ། གསུམ་པོ་དེས་མཐོང་སྤང་གི་སྒོ་དང་ཅ་པ་བཟུས་པའི་
ཕྱིར་གསུམ་ཁོ་ན་ཞེས་འཆད་དོ། །མདོ་སྒྲེ་པ་ན་ལ། ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་
དང་པོར་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། བར་དུ་ལམ་ནོར་བ་དང་། མཐར་ལམ་ལ་ཐེ་
ཚོམ་སྟེང་པར་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་དེ། ཡུལ་དེར་འགྲོ་བའི་གཞུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ། ཐར་པའི་སྤང་བྱེད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དང་པོར་འཛིག་ལྷས་འགྲོ་མི་འདོད་པ་
དང་། བར་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བདུལ་ཞུགས་མཚལ་འཛིན་གྱིས་ལམ་ནོར་བར་བྱེད་
པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟེ་བའི་གཞུགས་དེ་སྟེང་ཅིག་ཐར་པར་
བཟོད་པ་ལ་གཞུགས་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེད་པར་
བཟུན་དྲོ།

གསུམ་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་ནི།

ཅ་པ། གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་ལྟ་ཉིད། |

གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ལས་སྟེས་པའི། |

འདོད་ཆགས་གཉིས་ཤོད་ང་ལྱལ་མོངས། |

ཀྱན་སྦྱར་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལྟ་ཉིད་ཡོད་དེ། གཟུགས་དང་གཟུགས་
མེད་ལས་སྟེས་པའི་འདོད་ཆགས་གཉིས་དང་ཤོད་པ་དང་ང་ལྱལ་དང་མ་འཕྲིན་པ་
ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་
ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་གོང་མ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་ལ། དེའི་
ཆ་དང་མཐུན་པས་ན་དེ་སྤང་ཅེས་བྱའོ། །ལྟ་བུ་དེ་ཁམས་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་
པའི་སྒྲུ་མ་ཆན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་དག་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་དེ། ལྟ་བུ་དེ་མ་སྤངས་
པར་ཁམས་གོང་མ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(འཆིང་བ་)ནི། འཆིང་བ་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྒང་གནི་མུག་གི་འཆིང་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ དེ་ཡང་གང་གི་དབང་
 བྱིས་འཆིང་ཞེ་ན།

ཙ་ག། ཚཱ་བའི་དབང་བྱིས་འཆིང་བ་གསུམ།། ༥༥

ཚཱ་བའི་དབང་བྱིས་འཆིང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚཱ་
 བ་བདེ་བ་ལས་འདོད་ཆགས། སྐྱབ་བསྐྱལ་ལས་ཞེ་སྒང་། བདང་སྒྲུམས་ལས་
 བནི་མུག་གསུམ་པར་འབྱར་བའི་ཕྱི་དུ

གསུམ་པ་(ཉེ་ཉོན་)ནི།

ཙ་ག། ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་ཉོན་མོངས་ཅན། |

སེམས་ཕུང་འདུ་བྱེད་ཕུང་ཞེས་པ། |

གང་དེ་འང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དེ། |

དེ་དག་ཉོན་མོངས་ཞེས་མི་བྱ། | ༥༦

ཙ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་སེམས་ཕུང་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྐྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་པ་སྐྱབས་དེ་ཡང་ཚཱ་
 ཅན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་དེ། སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱི་དུ ཙ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་དག་ཚཱ་ཅན།
 ཙ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ཉེ་བར་འདུག་པའི་ཕྱི་དུ

བཞི་པ་(ཀུན་དགྱིས་)ལ། དངོས་དང་། ཞར་བུང་ངོ་། |དང་པོ་
 (དངོས་)ནི།

ཙ་ག། ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྱེལ་མེད་དང་། |

ཕྱག་དོག་སེར་ལྗང་མོད་པ་དང་། |

འབྱོད་དང་ལྷགས་དང་གཉིད་དང་ནི། |

ཀུན་ནས་དགྱིས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད། | ༥༧

ཁྱོད་པ་འཆབ་པའོ་ | |

ཀུན་དགེས་ནམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཆ་
མེད་པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ཕྱག་དོག་དང་། སེར་སྒྲ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤོད་པ་དང་འབྱོར་
པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉིད་དང་སྐྱུགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱི་ལ ཕྱི་བྲག་སྐྱ་བ་ལྟ་རྒྱ། དེ་དག་གི་ཤེས་སུ་ཁྱོད་པ་དང་འཆབ་པ་བསྒྲན་པས་
བརྒྱ་ཡོད་ཅེས་ཟེལ། འོ་ན་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་སེམས་བྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོས་བསྐྱས་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ན། དེ་དག་ཅ་ཉོན་གང་དང་ཉེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས། |

ངོ་ཆ་མེད་ཤོད་སེར་སྒྲ་བསྐྱང་། |

འཆབ་པ་ཅོད་དོ་ | |

ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཤོད་པ་དང་། སེར་སྒྲ་འདོད་ཆགས་དང་ཉེ་བ་
ཡིན་དེ། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ཕྱི་ལ འཆབ་པ་ལ་ཁ་ཅིག འདོད་
ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པས་འདོད་ཆགས་དང་ཉེ་ཞེས་ཟེལ། ཁ་ཅིག་གཉི་
སྐྱུག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པས་གཉི་སྐྱུག་དང་ཉེ་ཞེས་ཟེལ། ཁ་ཅིག་ མ་ཟིག་
པ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པས་གཉིས་ཀ་དང་ཉེ་ཞེས་ཅོད་དོ།

ཅ་བ། མ་ཟིག་ལས། |

སྐྱུགས་དང་གཉིད་དང་ཁྲིལ་མེད་དོ། | ༤༥

ཐེ་ཚོམ་ལས་འབྱོད་ཁྱོད་པ་དང་། |

ཕྱག་དོག་ཁོང་ཁྲོའི་རྩུ་ལས་བྱང་། |

སྐྱུགས་པ་དང་གཉིད་དང་ཁྲིལ་མེད་མ་ཟིག་པ་དང་ཉེ་བ་ཡིན་དེ། དེས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཕྱི་ལ འབྱོར་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་ཉེ་བ་ཡིན་དེ།

དེ་ལས་ཕྱང་པའི་ཕྱི་ལ། ཁྱོད་དང་ཕྱག་དོག་ཁོང་ཁྱོད་ཉེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱ་
ལས་ཕྱང་པའི་ཕྱི་ལ།

གཉིས་པ་(ཁ་ར་ཕྱང་)ལ། སྒྲི་མ་དྲུག་ ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟེ། །དང་
པོ་(སྒྲི་མ་དྲུག་)ནི།

ཙ་པ།	གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་སྒྲི་མ་དྲུག་	
	སྒྱུ་དང་གཡོ་དང་ཕྱགས་པ་དང་།	༤༩
	དེ་བཞིན་འཆིག་དང་ཁོན་འཛིན་དང་།	
	རྒྱུ་འཆིག་སྒྱུ་དང་ཕྱགས་པ་ནི།	
	འདྲོད་ཆགས་ལས་སྒྲིམ་ཁོན་འཛིན་དང་།	
	རྒྱུ་འཆིག་ཁོང་ཁྱོད་ལས་སྒྲིམ་སྟེ།	༥༠
	འཆིག་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་ལས།	
	གཡོ་ནི་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་།	

གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་སྒྲི་མ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྒྱུ་དང་གཡོ་དང་ཕྱགས་
པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འཆིག་པ་དང་ཁོན་འཛིན་དང་རྒྱུ་འཆིག་རྒྱུ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱི་ལ།
སྒྲི་མ་དྲུག་པོ་དེ་ཙ་ཉོན་ལང་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཞེས། སྒྱུ་དང་ཕྱགས་པ་ནི་འདྲོད་ཆགས་
ལ་ཉེ་སྟེ། དེ་ལས་སྒྲིམ་པའི་ཕྱི་ལ། ཁོན་འཛིན་དང་རྒྱུ་འཆིག་ཁོང་ཁྱོད་ལས་སྒྲིམ་
སྟེ། །འཆིག་པ་ལྟ་བུ་མཆོག་འཛིན་ལས་སྒྲིམ་སྟེ། །གཡོ་ནི་ལྟ་བུ་ལས་ཀྱན་ནས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ནི། ཀྱན་དགྲིས་བཅུ་པོ་དེ་ལ་མཐོང་སྐྱེད་
ཡིན་པ་དུ། སྒྲིམ་སྐྱེད་ཡིན་པ་དུ་ཞེས།

ཙ་པ།	དེ་ལས་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་།	
	ཁྱོད་མེད་ཕྱགས་གཉིད་བྱོད་རྒྱུ་གཉིས།	༥༡
	དེ་ལས་གཞན་ནི་སྒྲིམ་སྐྱེད་ལྟ།	

རང་དབང་དེ་བཞིན་དྲི་མ་རྣམས། ।

དེ་ལས་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྱེད་མེད་མྱུགས་གཉིད་ཤོད་པ་རྣམས་ལ་མཐོང་
སྤང་སྒྲུབ་སྤང་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་མི་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་པ་དང་།
མྱུགས་ཤོད་གཉིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་པོ་པ་དང་གཉིད་གང་དང་ཡང་མི་འགལ་
བའི་ཕྱིར་རྟེ། མཐོང་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་སྒྲུབ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་གཉིས་
ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པ་ལྟ་ནི་སྒྲུབ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་དེ། ཤེས་
བྱ་རང་གི་མཆེན་ཉིད་ལ་ལོག་ཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་དབང་ཅན་ཡང་ཡིན་དེ།
མ་ཤིག་པ་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དྲི་མ་དུག་པོ་རྣམས་
ཀྱང་སྒྲུབ་སྤང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་དེ། ཉམས་འབྲུ། འོ་ན་ཀུན་དགྲིས་དེ་དག་
དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཡིན་ཞེས།

ཙུང་ལ། འདོད་ན་མི་དགེ་གསུམ་རྣམ་གཉིས། ।

དེ་ཡན་ཆད་ནི་ལུང་མ་བསྟན། । ༥༡

འདོད་པ་ན་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་མི་དགེ་བ་ཡིན་ལ། འོ་ན་
ཀྱང་གཉིད་མྱུགས་ཤོད་པ་གསུམ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ།
འདོད་པ་དེ་ཡན་ཆད་གོང་མ་ན་ཡོད་པ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ནོ། འོ་ན་དེ་དག་
ཁམས་གང་ན་ཡོད་ཅེས།

ཙུང་ལ། འདོད་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན། ।

གཡོ་སྒྱུ་ཚངས་པས་འབྲིད་ཕྱིར་པོ། ।

འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་གཡོ་སྒྱུ་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་
པོ་ན་གཡོ་སྒྱུ་ཡོད་པའི་རྩ་མཆན་གང་ཞེས། ཡོད་དེ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་དྲ་སྒྲུབ་
ཕྱིས་འཕྲུང་བ་བཞི་པོ་གང་དུ་འགག་མ་ཤེས་པར་ཆངས་པ་ལ་ཞུས་པ་དང་།
ཆངས་པས་ཁོ་བོ་ནི་ཆངས་པའོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་བདེན་གཏམ་རྒྱུ་ལ་
བསྐྱར་རྟེན་སྒྲུབ་འབྲིད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འབྲིད་པ་ལ་ཞུགས་པར་

གང་ལས་ཤེས་ཤིང་། ཆང་ས་པས་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཏྲ་ཐུལ་ལམ་ནས་འཇུག་པ་
ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་བཞུགས་བཞིན་དུ་བདག་ལ་འདྲིའམ་ཞེས་ཟེར་བ་ལས་ཤེས་
སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཞུས་པས། དང་པོར་གཟུགས་མེད་དུ་འགག་
པར་འགྱུར་ལ། མཐར་ཐུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་འགག་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཙ་བ། རྒྱལ་སྐོན་གྱལ་ས་པ་ཁམས་གསུམ་ན། །

གཞན་དག་འདྲོད་ཁམས་ལས་སྦྱིས་པ། ། ༥༡

རྒྱལ་སྐོན་གྱལ་ས་པ་ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་དེ། སྤམ་གཉིས་ཉོན་མོངས་
པའི་ས་མང་པོ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་ས་པ་རྣམ་པ་གང་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་འཇུག་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་བཅུ་གཅིག་པོ་དག་ནི་འདྲོད་ཁམས་ལས་སྦྱིས་པ་ཡིན་དེ་
མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་ལ། རྣམ་ཤེས་གང་དང་མཚུངས་
པར་ལྷན། ཆོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའོ། །དང་པོ་(རྣམ་ཤེས་གང་
དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པ་)ནི། འོ་ན་ཕུ་རྒྱས་འདི་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གང་དང་
མཚུངས་པར་ལྷན་ཞིན།

ཙ་བ། མཐོང་སྤང་བྱ་གཉིད་དང་རྒྱལ་བཅས། །

ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ས་པ་ཡིན། །

ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རང་དབང་ཡང་། །

གཞན་ནི་རྣམ་ཤེས་དུག་རྟེན་ཅན། ། ༥༢

མཐོང་བས་སྤང་བྱ་དང་སྦྱོམ་སྤང་གཉིད་དང་དང་རྒྱལ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་པ་ཡིན་དེ། མི་གསལ་ཞིང་ཀུན་དུ་རྟོགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་རང་དབང་ཅན་ཡང་དེ་ཡིན་དེ། རྟོག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་དུག་གསུམ་ཀུན་དཀྱིས་བཞི་སྟེ་སྦྱོམ་སྤང་ནི་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ (ཆོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་) མི།

ཅ་ག བདེ་བ་དག་དང་འདྲོད་ཆགས་སྟུ། |
 མཚུངས་ལྡན་ཞེ་སྒྲུང་བསྟོག་པའི། |
 མ་རིག་པ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། |
 མེད་ལྟ་ཡིད་བདེ་སྟུག་བསྟུལ་དང་། | ཡུ
 ཡིད་མི་བདེ་དང་ཐེ་ཆོམ་མོ། |
 གཞན་ཡིད་བདེ་དང་འདྲོད་ལས་སྦྱིས། |
 བདང་སྟོམས་དང་ཀུན་ས་གོང་མ། |
 ས་ཇི་བཞིན་དུ་རང་རང་དང་། | ཡུ

ཆོར་བ་བདེ་བ་དག་དང་འདྲོད་ཆགས་མཚུངས་ལྡན། ཞེ་སྒྲུང་ནི་བསྟོག་པ་
 སྟུག་བསྟུལ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ནོ། | མ་རིག་པ་དག་ཆོར་བ་ཐམས་ཅད་དང་
 མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དེ། ཀུན་དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱི་དུ། མེད་པར་ལྟ་
 བ་ཡིད་བདེ་དང་སྟུག་བསྟུལ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་དེ། མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་
 འབྲས་བུ་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་ཡིད་བདེ་དང་། དགེ་བ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་
 པར་མཐོང་བ་ན་སྟུག་བསྟུལ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། ཡིད་མི་བདེ་དང་ཐེ་
 ཆོམ་མཚུངས་པར་ལྡན་དེ། ཇིས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྦྱིས་པའི་ཆེ་ན་
 ཡིད་མི་བདེ་སྦྱེ་པའི་ཕྱི་དུ། གཞན་ལྟ་བུ་བཞི་དང་ང་རྒྱལ་ནི་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་ཡིན་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་པ་གང་ཞིག་ རང་དགའ་བའི་རྣམ་པས་
 འཇུག་པའི་ཕྱི་དུ། དེ་ཡང་འདྲོད་པ་ལས་སྦྱིས་པའི་སེམས་གསལ་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཀྱི། སེམས་མི་གསལ་བ་ནི་བདང་སྟོམས་ཀུན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དེ།
 བདང་སྟོམས་དེ་ཀུན་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱི་དུ། ས་གོང་མའི་ཕྱ་རྒྱས་
 རྣམས་ས་གང་ན་ཆོར་བ་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་དུ། རང་རང་གི་ཆོར་བ་དང་མཚུངས་པར་
 ལྡན་པ་ཡིན་ནོ།

ཅ་ག འབྱོད་དང་ཕྱག་དོག་ཁྲོ་བ་དང་། |
 རྒྱུ་འཛེམ་ཁྲོ་དུ་འཛིན་པ་དང་། |
 འཛིག་པ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། |
 སེར་སྒྲ་དག་ནི་བསྐྱོག་པ་ཡིན། | ༥༧
 གཡོ་དང་སྒྱ་དང་འཆབ་དང་གཉིད། |
 གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་བདེ་དག་དང་། |
 རྒྱགས་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱན་དུ་འབྱོ |
 བཞི་པོ་གཞན་ནི་ལྔ་དག་དང་། | ༥༨

འབྱོད་པ་དང་ཕྱག་དོག་དང་ཁྲོ་བ་དང་རྒྱུ་འཛེམ་དང་ཁྲོ་དུ་འཛིན་པ་དང་
 འཛིག་པ་རྒྱམས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྒྱམ་གེས་ཀྱི་
 ས་པ་གང་ཞིག་སྒྲོ་བའི་རྒྱམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སེར་སྒྲ་དག་ནི་བསྐྱོག་པ་ཡིད་བདེ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ནོ། །གཡོ་དང་སྒྱ་དང་འཆབ་པ་དང་གཉིད་རྒྱམས་ཡིད་བདེ་
 ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མ་གསུམ་གང་ལ་དམིགས་
 པའི་དོན་དེ་མ་གྲུབ་ན་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིད་
 ནི་གང་དང་ཡང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་པ་བཏང་སྟོམས་ཀྱན་དུ་
 འབྱོ་སྒྲ། ཞོང་གི་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དང་
 རྒྱགས་པ་དང་ཁོད་པ་བཞིན་ནི་ཆོར་བ་ལྔ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་
 མ་གཉིས་མི་དག་པའི་ས་མང་པོ་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་(སྒྲིབ་པ་ལྔ་བཤད་པ་)ནི། མདོ་ལས་སྒྲིབ་པ་ལྔ་སྒྲ། འདོད་པ་
 ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་དང་གཉིད་དང་རྒྱགས་པ་དང་ཁོད་པ་དང་འབྱོད་པ་དང་
 ཐོ་ཆོམ་མོ། །ཞེས་བཤད་ན། ཕྱི་མ་གསུམ་ཁམས་གསུམ་ཅར་ན་ཡོད་པ་གཟུང་
 བར་བྱ་བའམ། འདོད་པ་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་

ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མདོ་ལས་
འདི་ནི་མི་དགེ་བའི་ཕུང་པོ་མ་འདྲེས་པ་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པ་ཡིན་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་
སྒྲིབ་པ་ལྟ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང།

ཙ་བ། འདོད་ན་སྒྲིབ་རྣམས་མི་མཐུན་དང་། ।

ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ །

བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིབ་པ་འདྲེས་པའི་དོན་གྱིས་ན་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ།

གཉིད་རྒྱལས་གཉིས་སེམས་ཕུང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་གཅིག་
དུ་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་
གཉིན་པོ་གཅིག་པ་དང་། ཟས་རྒྱ་གཅིག་པ་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ དང་པོ་
ཐུབ་སྟེ། སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ གཉིས་པ་ཐུབ་སྟེ།
རྩ་བ་དང་ཟས་ཚད་མ་ཟེན་པ་དང་མི་དགའ་བ་དང་སེམས་ཞུམ་པ་སོགས་ལས་སྟེ་
བར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ གསུམ་པ་ཐུབ་སྟེ། སེམས་ཞུམ་པར་བྱེད་པར་གཅིག་
པའི་ཕྱིར་ འོན་ཤིང་འཕྲོད་གཉིས་སེམས་ཕུང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་
ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་གཅིག་དུ་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་པ་
གསུམ་པོ་དེའི་ཕྱིར་ དང་པོ་ཐུབ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱིས་སེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
གཉིས་པ་ཐུབ་སྟེ། ལུལ་ཉེ་དུ་དང་ཐོན་ཤིང་པ་དང་ཅེ་བ་སོགས་དྲན་པའི་རྣམ་ཏོག་
ལས་སྟེ་བར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ གསུམ་པ་ཡིན་ན། སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་ ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ལྟར་
བཤད་ཅེ་ན།

ཙ་བ། གཉིས་གཅིག་ཕུང་པོ་གཞོད་བྱེད་དང་། ।

ཐེ་ཚོམ་ཕྱིར་ན་ལྟོད་དོ། ། ༥༦

འདི་ལ་ཕྱི་བྲག་སྐྱབ་ན་ལེ། སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་
གྱི་ཕུང་པོ་སོགས་གསུམ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་

དང་གནོད་སེམས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་གནོད། གཉིད་མྱུགས་གཉིས་
 ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་གནོད། གོད་འབྱོད་གཉིས་ཀྱིས་དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུང་པོ་
 ལ་གནོད་པར་བྱེད། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡུང་པོའི་རིམ་པ་ལྟར་གོད་འབྱོད་གཉིད་མྱུགས་
 ཀྱིས་སྤར་བསྟན་དགོས་པ་ལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མྱུགས་གཉིད་ཀྱིས་དྲིང་ངེ་
 འཛིན་ལ་གནོད་པར་བྱེད། གོད་འབྱོད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལ་གནོད་པར་
 བྱེད་དེ། དྲིང་ངེ་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་གཉིད་མྱུགས་ཀྱིས་འཛིགས་ཤིང་།
 ཚོས་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་བརྟོན་པ་རྣམས་གོད་འབྱོད་གཉིས་ཀྱིས་འཛིགས་
 པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅམ་པ་ན་ཟེ། དྲིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྱུར་དངོས་ཇེས་གསུམ་ལ་
 སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ངེས་དེ། བྱོང་དུ་རྩ་བ་ན་སྤྱག་མི་སྤྱག་གི་མཆན་མ་བཟུང་
 བ་ནས། སྒྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་ཀྱིས་བར་ཆད་
 བྱེད། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་གཉིད་མྱུགས་ཀྱིས་ཞི་གནས་ལ་བར་ཆད་བྱེད། གོད་
 འབྱོད་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་ལ་བར་ཆད་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་ལངས་དེ་ཚོས་ལ་ངེས་པར་
 ཅིག་པའི་ཆེ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ།

གསུམ་པ་ (ཐོང་ཚུལ་)ནི། མཐོང་སྤང་གང་གི་ཚུལ་གྱིས་ཐོང་ཞེ་ན།

ཅ་ག། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །

དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར། །

ཟད་དང་དམིགས་པ་སྤངས་པས་སོ། །

དེ་ལ་གསུམ་ཞེ། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཐོང་བ་དང་། དེ་
 ལ་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར་ཟད་པ་ཐོང་བ་དང་། དམིགས་པ་སྤངས་པས་ཐོང་བ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཐོང་བ་ནི།
 རང་གི་སྒྲུབ་པ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་དུ་འབྱོབ་མ་གཏོགས་པའི་འདོད་པའི་སྤྱག་
 ཀྱན་མཐོང་སྤང་དང་། བྱོང་མའི་སྤྱག་ཀྱན་མཐོང་སྤང་དང་། འགོག་ལམ་མཐོང་

སྤང་དངོས་ལ་ལོག་ཞུགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་ཀྱན་དུ་
འབྲོ་བའི་འདྲ་དེ་པའི་སྒྲུབ་ཀྱན་མཐོང་སྤང་དང་། བསྐྱུལ་པ་ནི་འཁོག་ལམ་མཐོང་
སྤང་ལོག་པ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ། །བསྐྱུལ་པ་ནི། འོ་ན་སྒྲུབ་སྤང་དེ་དག་
ཁང་གིས་སྤང་ཞིན།

ཙ་བ། བཞེན་པོ་སྒྲིམ་པས་ཟད་པར་འབྱུང་། ༤༠

དམིགས་པ་གེས་པས་སྤང་བ་མིན་ཕྱི། བཞེན་པོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་
པས་ཟད་པར་འབྱུང་རྟེན། འོ་ན་བཞེན་པོ་དུ་ཞིན།

བཞེན་པོ་རྒྱམ་པ་བཞི་སྤང་བ་དང་། །

བཞི་དང་སྤང་ཉིད་རྒྱམ་པར་ནི། །

སྒྲུབ་འབྲིན་ཞེས་བྱ་འོ་ན་། །

བཞེན་པོ་རྒྱམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤང་བའི་བཞེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་། བཞིའི་བཞེན་པོ་རྒྱམ་བྱེད་ལམ་དང་། ཐམས་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་བཞེན་པོ་རྒྱམ་
བྱེད་ལམ་སྤང་ཅིག་བཞེས་པ་ཡན་ཆད་དང་། རྒྱམ་བར་སྒྲུབ་འབྲིན་པའི་བཞེན་པོ་
སྤང་བྱ་བར་གྱི་སྒྲིམ་མཐོང་ནས་མི་དྭགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱམ་པས་སྒྲུབ་འབྲིན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉིན་མོངས་པ་སྤང་བའི་ཆེན་མཆུངས་ལྡན་ལས་
སྤང་ངམ། དམིགས་པ་ལས་སྤང་ཞིན། དང་པོ་མིན་དེ། དེ་ལས་དབྱེ་བར་
མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ། ་་་་་ དམིགས་པ་ལས། །

ཉིན་མོངས་པ་ནི་སྤང་བྱུང་འདྲོད། ། ༤༡

མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །

ཡུལ་རྒྱམ་ཆད་དང་དུས་ཀྱིས་དེ། །

འབྲུང་དང་ཚུལ་བྱིམས་ཕྱོགས་དང་ནི། །

དུས་བཞེས་ཤིང་བ་ཉིད་ལྟ་བུའོ། ། ༤༢

དམིགས་པ་ལས་ཉན་མོངས་པ་ནི་སྤང་བྱར་འདོད་དེ། ཉན་མོངས་པ་
 སྤངས་ན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འོན་ཐག་སྤང་བའི་ངོ་བོ་དེ་ལ་དུ་
 ཡོད་ཅེ་ན། མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པས་ཐག་སྤང་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ཀྱིས་ཐག་སྤང་བ་དང་། ལྷལ་རྣམ་པར་ཆད་པས་ཐག་སྤང་བ་དང་། ཏུས་ཀྱིས་
 ཐག་སྤང་བ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འབྱུང་བ་བཞི་ལྟ་བུ་ལོ།
 བཞི་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འཆལ་ཚུལ་ལྟ་བུ་ལོ། །ལས་མ་པ་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་
 མཚོ་དང་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལོ། བཞི་པ་ནི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཏུས་བཞིས་
 རིང་བ་ཉིད་ལྟ་བུ་ལོ། །བཞི་པ་ཕྱོགས་པས་ཟད་པར་འབྱུར་ཞེས་བཤད་ན། བཞི་ན་
 པོ་ཁྱད་པར་དུ་འབྱུར་བ་ལྟར་སྤངས་པ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འབྱུར་རམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།

ཅ་བ། ལན་ཅིག་དུ་ཟད་དེ་དག་གི།

བྱལ་བའི་ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་།

བཞིན་པོ་སྐྱེས་དང་འབྲས་ཐོབ་དང་།

དབང་པོ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་རྣམས་སྟ། ། ༤༢

ཉན་མོངས་པ་ནི་བཞིན་པོས་ལན་བཅིག་དུ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་
 ཀྱང་སྤངས་པ་དེ་དག་གི་བྱལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འབྱུར་ཏེ།
 བཞིན་པོ་རྣམས་ཐོབ་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། དཔེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བྱ་བཞི་ཐོབ་པ་དང་།
 དབང་པོ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་རྣམས་སྟ་ཁྱད་པར་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་ཤེས་བསྟན་པ་ལ། དེ་ཕྱི་བ། ལམ་
 བང་གི་འབྲས་བྱ་བང་ཡིན་པ། སྤངས་ངེས། བང་ཟག་བང་ལ་ལྟ་ན། འཕྲོ་བ་
 བཞིང་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་(དེ་ཕྱི་བ་)ནི། སྤྱུས་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡོངས་
 ཤེས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འབྲས་བྱ་ཡོངས་སྟ་ཤེས་པ་དག་ཡོད་དེ།

ཅ་བ། ཡོངས་སྟ་ཤེས་དག་འདོད་པ་ན།

དང་པོ་རྣམས་བཞིན་ཟད་ལ་བཅིག།

གཉིས་ཟད་པ་ནི་དེ་གཉིས་སྟོ། |

དེ་བཞིན་གོང་མའི་དེ་གསུམ་ཉིད། | ༤༤

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིན་གསུམ་སྟེ། |

ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་གཟུགས་དང་། |

ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ | |

འདྲིང་པ་ན་དང་པོ་སྤྲལ་ཀུན་མཐོང་སྤང་རྣམ་པ་གཉིས་ཟད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པ་གཅིག ། འགྲོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གཉིས་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་གཉིས་སྟོ།
 དེ་བཞིན་དུ་གོང་མའི་སྤྲལ་ཀུན་མཐོང་སྤང་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག ། འགྲོག་ལམ་
 མཐོང་སྤང་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་དེ་གསུམ་ཉིད་དང་། བཞིན་སྒྲིམ་སྤང་ཟད་
 པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་སྟེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཟག་
 པ་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་དང་གསུམ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་པ།

གཉིས་པ་ (ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་)ནི། ཡོངས་ཤེས་འདི་དག་
 ལམ་གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞེས།

ཙུ་བ། དུག་བཟོད་འབྲས། |

ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་ཡིན། | ༤༥

མི་ལྟོགས་མེད་འབྲས་ཐམས་ཅད་དོ། |

བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ལྷའམ་བརྟན། |

ཉེ་བར་བརྟོགས་པའི་གཅིག་ཡིན་དེ། |

གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་གསུམ་གྱི་ཡང་། | ༤༦

དང་པོ་དུག་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱི་པ།
 ཡོངས་ཤེས་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དེ། རྒྱུ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་

ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། ས་གང་གི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོངས་ཤེས་ཐམས་ཅད་
བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཟླགས་མི་ཕྱོགས་མེད་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ཏེ།

ཟླ་མེད་མི་ཕྱོགས་མེད་པ་ཡིས། ।

ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདྲོད་ཆགས་བྲལ། ।

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱི་དུ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་
ལ་ཡོངས་ཤེས་ལུ་ཡིན་གྱི། འདྲོད་པའི་མཐོང་སྤང་དང་སྦྱོམ་སྤང་སྤངས་པའི་འབྲས་
ལུ་ཡོངས་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་འབྲས་ལུ་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་འདྲོད་པའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། བཅུན་པ་དབྱངས་སྒྲུབས་
ན་ཟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་འབྲས་ལུ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་པའི་
བཅུད་ཡིན་ཞེས་ཟེ། བཅུག་བཟུགས་ཀྱི་ཟླ་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་བཟུགས་མེད་
ནམ་མཁའི་ཉེར་བཟླགས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ཏེ། བཟུགས་མེད་ནམ་མཁའི་ཉེར་
བཟླགས་ཀྱིས་བཟུགས་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱི་དུ། བཟུགས་
མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གསུམ་གྱི་ཡང་འབྲས་ལུ་ཡོངས་ཤེས་བཅུག་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤྱིད་
ཅེ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱི་དུ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་གང་གི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡིན། ।

འཇིག་རྟེན་པའི་གཉིས་རྗེས་ཀྱི་ཡང་། ।

ཆོས་ཤེས་པའི་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ། ।

དེའི་ཕྱོགས་འཐུན་གྱི་དྲུག་དང་ལྟ། । ༥༧

ཡོངས་ཤེས་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ཏེ། འོག་མ་
གཉིས་ཀྱི་སྦྱོམ་སྤང་སྤངས་པའི་འབྲས་ལུ་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་
འབྲས་ལུ་ཡིན་དུ་རུང་ཞིང་། ཡོངས་ཤེས་གཞན་བདུན་འཕགས་ལམ་གྱིས་འཕྲོབ་
དགོས་པའི་ཕྱི་དུ། འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོམ་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་འཇིག་

དེན་པའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་འཛིག་དེན་པའི་
 ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྤང་བའི་ཕྱི་དུ། ཡོངས་ཤེས་ཐ་མ་གཉིས་ཆེས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 ཏེ། ཆེས་ཤེས་ཁམས་གང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། ཡོངས་ཤེས་ཐ་
 མ་གསུམ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་ཁམས་གསུམ་ཆར་གྱི་གཉེན་
 པོ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། ཆོས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་
 ཤེས་དྲུག་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་དང་ཐ་མ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ།
 ཆེས་ཤེས་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་ལྔ་ཡིན་ཏེ།
 བར་པ་གསུམ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ།

གསུམ་པ་(གང་ས་ངེས་)ནི། འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དཔྱར་འཛིག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།

ཅ་ག། བྱལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་དང་། |

སྤྱིད་ཅེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་དང་། |

རྒྱ་གཉིས་ཀུན་དུ་བཅོམ་པའི་ཕྱི་དུ། |

ཡོངས་ཤེས་ཁམས་ལས་འདས་པ་ལས། | ༤༥

བྱལ་བའི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། སྤྱིད་ཅེ་ཉམས་པར་
 བྱས་པ་དང་། ཀུན་འཕྱེད་རྒྱ་གཉིས་ཀུན་དུ་བཅོམ་པའི་ཕྱི་དུ། མཐོང་སྤང་སྤངས་
 པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་འཛིག་ལ། ཁམས་རིལ་པོ་ལས་འདས་པ་ལས་སྒྲོམ་སྤང་སྤངས་
 པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་བཞག་པའི་ཕྱི་དུ།

བཞི་པ་(གང་ཟག་གང་ལ་ལྡན་པ་)ནི། ཡོངས་ཤེས་དེ་དག་གང་ལ་ལྡན་
 ཞེ་ན།

ཅ་ག། གཅིག་མིན་མཐོང་ལ་གནས་པ་ནི། |

ལྔ་ཡི་བར་དང་ཡང་དག་ལྡན། |

བསྒྲོམ་ལ་གནས་པ་དྲུག་གམ་ནི། |

གཅིག་གམ་ཡང་ན་གཉིས་དང་ངོ། | ༤༩

ཁམས་ལས་འདྲི་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། |

འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དེ་དག་བསྐྱེམས། |

གཅིག་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ནི་ཡོངས་ཤེས་དེ་དང་ལྡན་པ་མིན་ལ། འཕགས་པ་
མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ནས་ལཱི་བར་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་
ལ། སྒྲེམ་ལམ་ལ་གནས་པ་འདྲི་པ་ལ་འདྲི་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡོངས་ཤེས་
དྲུག་དང་ལྡན། དེ་ལ་གནས་པ་འདྲི་པ་ལ་འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡོངས་
ཤེས་གཅིག་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་གཅིག་དང་ལྡན། ཡང་ན་ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་
ལ་ཆགས་བྲལ་འབྲས་བུ་གཉིས་དང་ལྡན། གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་
ཕྱིར་མི་འོང་དང་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་འབྲས་བུ་རེ་ལས་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། ཁམས་རིལ་པོ་ལས་འདྲི་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་།
འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་བསྐྱེམས་ནས་རེ་རེ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

ལྔ་པ་(འཐོབ་གཏོང་བཤད་པ་)ནི། ཡོངས་ཤེས་དུ་ཅིག་ཅར་གཏོང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ལ་ལ་གཅིག་གཉིས་ལྔ་དང་དྲུག་།

གཏོང་སྒྲེ་འཐོབ་པ་ལྔ་མིན་ནོ། | ༥༠

གང་ཟག་ལ་ལ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་གཏོང་སྒྲེ། དཔེར་ན། དབྱ་བཅོམ་
གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་བཞིན་ནོ། གཉིས་ཅིག་ཅར་གཏོང་བ་ཡོད་དེ། དབྱ་
བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། ལྔ་ཅིག་ཅར་གཏོང་བ་ཡོད་དེ། ཆགས་
བྲལ་སྒྲིན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། དྲུག་ཅིག་ཅར་གཏོང་
བ་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་
ཡོངས་ཤེས་དུ་ཅིག་ཅར་འཐོབ་ཅེ་ན། ཡོངས་ཤེས་གཅིག་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དབྱ་
བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བཞིན་ན། གཉིས་ཅིག་ཅར་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དབྱ་
བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་བཞིན་ན། དྲུག་ཅིག་ཅར་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ།

མཐར་ཁྱིམ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་བཞིན་ན། །ཡོངས་ཤེས་
ལ་ཅིག་ཅར་འཕྲོ་བ་པ་མེད་དེ། ཆགས་བྱལ་ཕྱོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
ལས་ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དེ། དེ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བཟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། བྱ་བྱས་
བཟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཟན་པ་ལོ།

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་བྱ་བྱས་བཟན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ་བཟན་པ་ལོ་ཞུས་པར་བཤད་པ་ལོ། །

ཁ རྩེ་བཅུན་འངས་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལྟ། །དྲུག་པ་ལམ་དང་གང་ཟག་
 བསྟན་པའི་གནས་བཤད་པ་ལ་བཞི། དམིགས་ཡུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ། བདེན་
 པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
 མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་(དམིགས་ཡུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་)
 ལ་ལྟ། མཆམས་སྒྲུབ་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ། བདེན་བཞི་དངོས། འདྲ་
 བྱེད་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་བསྒྲུབ་དུ་བསྒྲུབ་པ། ཞུར་ལ་བདེན་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་(མཆམས་སྒྲུབ་)ནི། སྒྲངས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་གཤམ་པའི་མིང་འཕྲོབ་པོ་ཞེས་
 བཤད་ན། གཉེན་པོ་གང་གིས་སྒྲངས་བྱ་གང་སྒྲངས་པ་ལས་ཡོངས་གཤམ་གྱི་མིང་
 འཕྲོབ་ཅེན།

ཅ བ། བདེན་པ་མཐོང་དང་བསྟོམས་པ་ལས། །

ཉེན་མོངས་སྒྲངས་པ་ཞེས་བཤད་པ། །

བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་བསྟོམས་པ་ལས། ཉེན་མོངས་སྒྲངས་པའི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཡོངས་གཤམ་གྱི་མིང་འཕྲོབ་པོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་)ནི། བདེན་པ་མཐོང་དང་བསྟོམས་པ་ལས།
 ཞེས་བཤད་ན། ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཞེན།

ཅ བ། སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་དྲེ། །

མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་ཟག་པ་མེད། ། ༡

སྟོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་དྲེ།
 ཟག་པ་ཁྱས་སུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་དྲེ། སྟིང་ཅེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། མཐོང་
 སྒྲངས་དགུ་ཅེག་ཅར་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(བདེན་བཞི་དངོས་)ནི། བདེན་པ་ཞེས་བཤད་ན། དེ་ལ་དབྱེ་
 ན་དུ་ཡོད་ཅེན།

ཅ་ག། བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། །
 ཟུག་བསྐྱལ་ཀུན་འབྱུང་དེ་བཞིན་དུ། །
 འགྲོག་དང་ལམ་སྒྲེད་ལྟར་ན། །
 དེ་དག་ཇི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་ཟིམ། ། ༡

བདེན་པ་དག་ནི་བཞིར་བཤད་དོ། ། བདེན་དུ་ན། ཟུག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་
 པ་དང་། ཞེས་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགྲོག་པ་བད་། ཞེས་པ་དང་།
 ཟུག་བསྐྱལ་ཀུན་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ། ། འོ་ན་
 ཟིམ་པ་འང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཟུག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་
 དང་དེ་བཞིན་དུ་འགྲོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྒྲེད་ལྟར་ན་ཟིམ་པ་འདྲི་ལྟར་ཡིན་ནོ།
 ཀུན་འབྱུང་གྱི་ཡིན་པས་ཕྱར་ལྟར་བསྟན་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྟོན་མེད་དེ། བདེན་
 བཞི་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཟིམ་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་དུ་བསྐྱབ་པ་)ནི། ཟུག་བསྐྱལ་དེ་
 ཆོར་བའི་ཕྱོགས་གཅིག་མིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཟུག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་ཡིན་
 ཞེ་ན།

ཅ་ག། ཡིད་འོང་ཡིད་དུ་མི་འོང་དང་། །
 དེ་ལས་གཞན་ཟུག་བཅས་རྣམས་ཉིད། །
 ཟུག་བསྐྱལ་ཉིད་གསུམ་ལྟར་པའི་ཕྱིར། །
 ཅི་རིགས་མ་ལུས་སྟུག་བསྐྱལ་ལོ། ། ༢

ཆོར་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་ཟུག་བཅས་
 རྣམས་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅི་རིགས་པ་མ་ལུས་པ་སྟུག་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
 ཟུག་བསྐྱལ་ཉིད་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་དང་ལྟར་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་པ་(ཞར་ལ་བདེན་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། བདེན་པ་བཞི་ཞེས་ཀྱང་བཤད།
 བདེན་པ་གཉིས་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ན། བདེན་གཉིས་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་ག། བང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲིལ་མ་གཞན། །
 བསལ་ན་དེ་སྒྲིལ་འཇུག་པ། །
 བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཚོ་བ་དུ། །
 ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནི། ། རྩ་

བང་ལ་བཅོམ་པ་དང་སྒྲིལ་ཆོས་གཞན་སོ་སོར་བསལ་བ་ན། དེར་འཇིན་
 བྱི་སྒྲིལ་འཇུག་པ་ནི་བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཚོ་བ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་བཅོམ་པས་དེར་
 འཇིན་བྱི་སྒྲིལ་འཇུག་པ་ནི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་དེ། དེ་ཐོབས་བཅོམ་པ་ན་བུམ་འཇིན་
 བྱི་སྒྲིལ་འདོར་བའི་ཕྱིར། སྒྲིལ་ཆོས་གཞན་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་དེར་འཇིན་བྱི་སྒྲིལ་
 འཇུག་པ་ནི་ཆུ་ལྟ་བུ་ཡིན་དེ། ཆུ་དེའི་སྤོང་དུ་སྒྲིལ་གཟུགས་དྲི་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 གཞན་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་ཆུར་འཇིན་བྱི་སྒྲིལ་འདོར་བའི་ཕྱིར། བང་ལ་བཅོམ་པ་
 དང་སྒྲིལ་ཆོས་གཞན་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་དེར་འཇིན་བྱི་སྒྲིལ་འཇུག་པ་ལས་གཞན་ནི་
 དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན། གཟུགས་ཀྱི་དྲུལ་སྤྲོ་རབ་དང་།
 འདུས་མ་བྱས་ལྟ་བུའོ།

གཉིས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ། བསྐྱར། བཤད་
 དོ། །དང་པོ་(བསྐྱར་པ་)ནི། ཐབས་གང་གིས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 བར་འབྱར་གིན།

ཙ་ག། རྒྱལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །
 སྒྲིལ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་སྒྲིལ། །

དང་པོར་རྣམ་པར་མི་གཡོང་བའི་རྒྱར་སོ་སོར་ཐར་པ་རིས་བདུན་གང་རུང་
 གི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་དེ། དེ་ནས་མི་མོངས་པའི་རྒྱར་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཉན་ནས་ཐོས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། དེ་ནས་གདན་
 ལ་འབེབས་པའི་རྒྱ་བསམ་བྱང་གི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས། ཉན་མོངས་པ་དང་

འབྲུལ་བའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ལ་ནི་རབ་དུ་རྒྱུ་རྒྱུ་པ་ལས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་
འབྱུང་པོ།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་ལ་)གསུམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན། ཉེན་རྒྱུ་དུ་
རུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ལ། རྒྱུ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་(ཤེས་
རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་)ནི། རྒྱལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། རྒྱུ་པ་ལ་ནི་
རབ་དུ་རྒྱུ་ལ། ཞེས་བཤད་ན། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་གང་ཞིན།

ཅ་པ། ཐོས་སོགས་ལས་ཤུང་སྒྲིམ་མས་ནི། །

མིང་དང་གཉིས་ཀ་དོན་ཡུལ་ཅན། ། ༥

ཐོས་པ་དང་ལ་སོགས་པ་བསམ་ཤུང་དང་རྒྱུ་པ་ལས་ཤུང་བའི་སྒྲིམ་མས་ནི།
མིང་དང་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཞེས་ཟེལ། སྒྲིབ་དཔོན་དབྱེག་
གཉེན་ན་ཟེ། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལུང་ཆད་མ་ལས་སྦྱིས་པ་དང་། རིགས་པས་
བརྟགས་པ་ལས་སྦྱིས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་ལས་སྦྱིས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ནི།
ཐོས་བསམ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་གསུང་།

གཉིས་པ་(ཉེན་རྒྱུ་དུ་རུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ནི། གང་ཟག་གང་གིས་
རྒྱུ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་པར་འབྱུང་ཞིན།

ཅ་པ། བསྐྱང་གཉིས་ལྡན་ཆོག་མི་ཤེས་དང་། །

འདྲོད་ཆེན་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྟེན་ལ་ཡང་སྟེང་ཆོག་མི་ཤེས། །

མ་རྟེན་ལ་འདྲོད་འདྲོད་ཆེན་ཅན། ། ༦

བསྒྲིག་པ་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་དག །

དེ་གཉིས་ཁམས་གསུམ་གཏོགས་ངེ་མེད། །

ལུས་འདུ་འཇི་དང་སེམས་རྒྱུ་རྟེན་ལས་བསྐྱངས་པའི་བསྐྱངས་པ་གཉིས་
ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་རྒྱུ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་པར་འབྱུང་པོ། དེ་གང་ལ་སྤྲོ་བ་ཡིན་

ཞེ་ན། འདྲོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ལ་སྒྲིག་ཤི། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་འདྲོད་ཆེན་ཅན་ལ་
སྒྲིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ལོན་སྐྱོན་པ་ལ་ཡང་
སྤྲོད་པ་ནི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། མ་སྤྲོད་པ་ལ་འདྲོད་པ་ནི་འདྲོད་ཆེན་ཅན་ཡིན་
ནོ། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི་དེའི་གཉེན་པོ་འདྲོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དག་ཡིན་ནོ། ། འདྲོད་
ཆུང་ཆོག་ཤེས་དེ་གཉིས་ལ་ཁམས་གསུམ་དུ་གདོགས་པ་དང་རྩི་མ་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་
དོ། །འོ་ན་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་པ། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། །

གསུམ་ནི་ཆོག་ཤེས་བདག་ཉིད་དོ། ། ༧

འདྲོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ནི་ཆོས་ཅན། མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་
པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ལ་བདེན་ནས་
ཟུག་མེད་གྱི་ལམ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ལོན་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་
ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས། བསྐྱོད་སྒྲུམ་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་
འཕགས་པའི་རིགས། བན་ས་མལ་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་
རིགས། རྩོད་བ་དང་སྒྲུམ་པ་ལ་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་རིགས་བཞི་བཀའ་
རྒྱུལ་དོ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་གསུམ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་ཆུང་
ཆོག་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་བ་ནི་
འགོག་བདེན་དང་སྒྲུམ་པ་ནི་ལམ་བདེན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དགའ་བ་ནི་སྤྲོད་པའི་འདྲོད་
ཆགས་དང་འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་ལས་རྒྱ་བ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རིགས་བཞིས་གང་བསྒྲན་ཅེ་ན།

ཙ་པ། གསུམ་གྱིས་རྒྱལ་བསྒྲན་ཐ་མས་ལས། །

སྤྲོད་པ་སྒྲེ་བའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །

བདག་གིས་བདག་འཛིན་དངོས་འདྲོད་པ། །

དེ་ཡི་དུས་དང་གདན་ཞིའི་ཕྱིར། ། ༨

དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བསྟན། བ་མས་ལས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་
འདི་ལྟ་བུལ་གནས་ནས་ལས་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་ན་ལྟར་དུ་བར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རེ་
ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དཔེས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་རིགས་བཞི་བསྟན་ཅེ་ན། སྤེད་
པ་སྦྱོར་བའི་གཞིའི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་བཞི་བསྟན་ཏེ། བདག་གིར་འཛིན་པ་
ཆོས་པོས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་པ་དེའི་དུས་རེ་ཞིག་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་
དང་པོ་གསུམ་བསྟན། བདག་དུ་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་འདོད་པ་དེའི་དུས་གཉན་དུ་
ཞི་བའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་ཕྱི་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྦྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དངོས་ལ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་
མཐོང་གཉིས། དང་པོ་(ཞི་གནས་)ལ། བསྟན། བཤད་དོ། །དང་པོ་
(བསྟན་པ་)ནི། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཇི་ལྟར་སྦྱོམ་པ་ལ་འཇུག་ཅེ་ན།

ཅ་བ། དེ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྟུག་པ། །

དབུགས་རྩལ་འབྱུང་བ་དྲན་པ་ཡིས། །

འདོད་ཆགས་རྣམ་རྟོག་ལྟ་བུ་སྦྱོམ་པ། །

མི་སྟུག་པ་སྦྱོམ་པ་དང་དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྩལ་པ་དྲན་པ་ཡིས་སེམས་
ལེགས་པར་བདུལ་ནེ་སྦྱོམ་པ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། གང་ཟག་གང་གིས་སྦྱོམ་ན།
འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ་པས་མི་སྟུག་པ་སྦྱོམ། རྣམ་རྟོག་ལྟ་བུ་སྦྱོམ་པས་དབུགས་འབྱུང་རྩལ་སྦྱོམ་
པར་འགྱུར་ལོ།

གཉིས་པ་(བཤད་པ་)ལ། མི་སྟུག་པ་བསྦྱོམ་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་
རྩལ་བསྦྱོམ་པ་ལོ། །དང་པོ་(མི་སྟུག་པ་བསྦྱོམ་པ་)ནི། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་
པོར་མི་སྟུག་པ་ཇི་ལྟར་བསྦྱོམ་ཞི་ན། ཁ་དྲོག་དང་དབྱིབས་དང་རིག་བྱ་དང་རྟོན་བྱུང་
ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་འདུ་ཤེས་དག་སྦྱོམ་པར་བྱེད་ལ།

ཅ་བ། ཀེང་རུས་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ། ། རྒྱུ་

རུས་པ་བྱ་མཚའི་བར་དུ་ནི། །

གྲོ་ཞིང་སྤྱད་པས་ལས་དང་པོ།
 ཀྱང་རྩས་ནས་ནི་ཐོད་ཕྱེད་བས།
 བཏང་བས་སྤྱང་བ་བྱས་པར་བཤད།
 སྤྱིན་མའི་བར་དུ་སེམས་འཛིན་པས།
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚོགས་པ་ཡིན།

ཀྱང་རྩས་སྒྲོམ་པ་ཆགས་བཅས་ཐམས་ཅད་ལ་གིས་པ་ཡིན་དེ། དེ་ལ་
 ཆགས་པའི་གནས་བཞི་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱི་ལ། འོ་ན་ཀྱང་རྩས་ཇི་ཉམ་བསྒྲོམ་ཞེ་ན།
 དང་པོར་དཔལ་བའི་དབྱེས་ལྟ་བུར་སེམས་གཏད་དེ། རྩས་པར་མོས་ཤིང་དེ་ནས་
 རིམ་གྱིས་བྱ་མཚོའི་མཐའ་ཁྲས་པའི་བར་དུ་ནི་རྩས་པར་གྲོ་ཞིང་། སྤྱད་པའི་ཆེ་
 རང་གི་ལུས་མ་གཏོགས་པ་བསྐྱས་པས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་དང་པོ་པ་ཞེས་བྱའོ།
 །དེ་ནས་གྲོ་བའི་ཆེ་ཐར་དང་འདྲ་ཞིང་། སྤྱད་པའི་ཆེ་ཀྱང་རྩས་ནས་ནི་ཐོད་ཕྱེད་ཀྱི་
 བར་དུ་བཏང་བས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྱང་བ་བྱས་པར་བཤད་དོ། དེ་ནས་གྲོ་བའི་
 ཆེ་ཐར་དང་འདྲ་ལ། སྤྱད་པའི་ཆེ་སྤྱིན་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྩས་པ་མཐེབ་ཁང་ཅམ་
 ལ་སེམས་འཛིན་པས། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

ཅ་བ། མི་སྤྱུག་མ་ཆགས་ས་བཅུ་དང་།

དམིགས་པ་འདོད་སྤང་མིས་སྦྱེད་དོ། ॥ ११

མི་སྤྱུག་པ་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པ་ཡིན་དེ། ཆགས་
 པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ལ། དེ་ས་བཅུ་བསྐྱས་དེ། འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་
 ས་དབུས་བསྐྱས་པའི་ཕྱི་ལ། དམིགས་པ་འདོད་པའི་སྤང་བ་ཡིན་དེ། འདོད་
 པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱི་ལ། ཉེན་གང་གིས་སྦྱེད་ཅེ་ན། སྤྱི་
 བསྐྱུལ་གྱི་མིས་སྦྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

བཞིས་པ་(དབུགས་འབྱུང་དུ་བ་བསྒྲོམ་པ་)ནི། དབུགས་འབྱུང་དུ་བ་བྲན་
 པའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག དབྱལས་རྩལ་དབྱལས་འབྱུང་བྱན་པ་ནི། ।

ཤེས་རབ་ས་ལྟ་སྤྱོད་ལུལ་སྤྱོད། ।

འདོད་རྟེན་བྱི་པའི་མ་ཡིན་ནོ། ।

དབྱལས་ནང་དུ་རྩལ་པ་དང་ཕྱིར་འབྱུང་བ་བྱན་པ་ནི་དབྱལས་འབྱུང་རྩལ་བྱན་
པ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བྱན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་འདི་བྱན་པའི་
སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ལུལ་ལ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་
བསྟོགས་གསུམ་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། འདོད་པ་དང་ལུས་
བསྐྱུས་དྲེ། རང་གི་ས་པའི་དབྱལས་འབྱུང་རྩལ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་གང་ཞིག ཇེས་
པར་བཏང་སྟོམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ལུལ་གང་ཞེ་ན། སྤྱོད་
ལུལ་སྤྱོད་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་ལྷ་དང་མེད་རྟེན་ཅན་ཡིན་དྲེ། དེ་གཉིས་རྣམ་
རྟོགས་མང་བའི་ཕྱིར། འདི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཡིན་གྱི་ཕྱི་པ་ལྟ་སྟེགས་པའི་མ་
ཡིན་དྲེ། ཕྱི་པ་ལ་ཆོས་ཟབ་མོ་འདིའི་ལུང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་མེད་པས་
ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཟབ་པའི་ཁྱད་པར་དུ་ཞེ་ན།

ཅ་ག བབྱང་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུག ། ༡༩

དབྱལས་རྩལ་དབྱལས་འབྱུང་གང་ལས་ལུས། ।

སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་མ་བློན་པའོ། ।

བྱུ་འབྲུན་ལས་བྱུང་འོག་མ་ཡི། ।

ཡིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་མི་རྟོགས་སོ། । ༢༠

བབྱང་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་རྣམས་འགྲོ་བ་དང་། འཛོག་པ་དང་།
རྟོགས་པ་དང་། བསྐྱུར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་དུག་ཡོད་དོ། །
དབྱལས་འབྱུང་རྩལ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ས་གང་གིས་བསྐྱུས་ཤིང་། དབྱལས་རྩལ་པ་དང་
དབྱལས་འབྱུང་བ་ནི་ལུས་གང་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱུས་དྲེ། ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་དྲེ། བྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་

ཕྱིར། མ་ཟིན་པ་ཡིན་དེ། དཔང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚྭ་གས་པ་ན་མེད་པའི་སྤྱིར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུ་མཐུན་ལས་ཕྱང་གྱེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱལ་ལས་ཕྱང་པའི་ཕྱིར།
འོག་མའི་ཡིད་ཀྱིས་གང་མའི་དབུགས་འབྱུང་དུ་བ་དེ་གཉིས་མི་རྟོགས་སོ།

གཉིས་པ་ (ལྷག་མཐོང་) ལ། ཚྭ་གས་ལམ། ཟླ་ར་ལམ། བདེན་པ་
མཛོད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་མོ། དང་པོ་ཚྭ་གས་ལམ་ནི།

ཅ་བ། ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། |

དན་པ་ཉེར་གཞག་བསྐྱེམ་པར་བྱ། |

ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཚས་རྣམས་ལ། |

མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བརྟགས་པས། | ༡

ཤེས་རབ་ཐོས་སྒྲུབ་ལས་ཕྱང་པའོ། |

གཞན་ནི་འབྲེལ་དང་དམིགས་པ་ལས། |

ཞི་གནས་གྲུབ་པར་གྱུར་པའི་རྗེས་སུ་ལྷག་མཐོང་གི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་དན་པ་
ཉེར་གཞག་བསྐྱེམ་པར་བྱ་གྱེ། ཞི་གནས་གྲུབ་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་མ་གྲུབ་ན་ཉན་མོངས་
པ་སྤྱོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དེ། མདོ་ལས་ཉན་མོངས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞིམ་པར་
བྱུགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་དུང་པ་ཉེར་གཞག་གི་ལྷ་ར་བསྐྱེམ་ཞིན། ལུས་
དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཚས་རྣམས་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་སུ་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་བསྐྱེམ་མོ། དན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་
བཞིན་དན་པ་ཉེར་གཞག་ འབྲེལ་པ་དན་པ་ཉེར་གཞག་ དམིགས་པ་དན་པ་ཉེར་
གཞག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐོས་པ་
དང་སྒྲུབ་པ་བསམས་པ་དང་བསྐྱེམས་པ་ལས་ཕྱང་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ། འདི་
སྤྱིས་ཐོབ་མིན་དེ། ཟླ་ར་ཕྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་འབྲེལ་པ་དན་པ་ཉེར་གཞག་
ནི། ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་འབྲེལ་བ་ལ་བཞག་ གསུམ་པ་ནི་དེ་
གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བཞག་གོ། དན་པ་ཉེར་གཞག་གི་རིམ་པ་འི་ལྷ་ར་ཡིན་ཞིན།

ཅ་ག། རིམ་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་བཞིན། |
 ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུ་གཉིན་པོར་བཞི། | ༡༥
 དེ་ནི་ཆོས་དྲན་ཉེར་གཞག་པ། |
 སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་ལ་གནས་ཏེ། |
 དེ་དག་ལ་ནི་མི་ཉག་དང་། |
 སྐྱབ་བསྐྱལ་སྤྲོད་བདག་མེད་པར་ལྟ། | ༡༦

རིམ་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པ་བཞིན་དུ་བཞག་སྒྲ། ལྷ་མ་
 ལྷ་མ་རགས་པས་ཉྑལ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་བཞིན་ངེས་པའི་བྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་གཙང་བ་དང་། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། སེམས་ཉྑལ་པ་
 དང་། ཆོས་བདག་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་གཉིན་པོར་བཞི་བཞག་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་གོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་པ་སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་
 ལ་གནས་ཏེ། ལུས་ལ་སྐྱབས་པ་དེ་དག་ལ་མི་ཉག་པ་དང་། སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་
 དང་། སྤྲོད་བ་དང་། བདག་མེད་པར་ལྟ།

གཉིས་པ་(སྦྱོར་ལམ་)ལ། སྦྱོར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པ་པ་
 དྲིལ་བཅོཅ་གཞན་བཞན་པའོ། །དང་པོ་(སྦྱོར་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་)ནི།

ཅ་ག། དེ་ལས་དྲོ་བར་བྱུར་པ་འབྱུང་། |
 དེ་ནི་བདེན་བཞིན་སྦྱོད་ལུལ་ཅན། |
 རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དྲོ་བ་ལས། |
 ཅེ་མོ་དེ་ཡང་དེ་དང་འདྲ། | ༡༧
 གཉིས་ཀ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་གཏོད། |
 གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད། |

ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་གོམས་
 པར་བྱས་པ་དེ་ལས་དྲོ་བར་བྱུར་པ་འབྱུང་ངོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དྲོ་བར་བྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་

ན། རྒྱལ་པར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཀྱིས་ལུས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། གྲོ་བར་
གྱུར་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དང་། རྒྱལ་པ་མི་རྟག་པ་སྐབས་བཅུ་དུག་
ཆང་བར་སྒྲུལ་པ་ཡིན། གྲོ་བ་ཆུང་དུ་འབྱིང་ཆེན་པོ་གསུམ་འཕེལ་བ་ལས་ཅེ་མོར་
གྱུར་པ་འབྱུང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན། དགེ་བའི་ཅུ་བ་གཡོ་བའི་
ཅེ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེ་མོ་དེ་ཡང་གྲོ་བ་དེ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པ་བཞིའི་སྤྱོད་ཡུལ་
ཅན་དང་། རྒྱལ་པ་མི་རྟག་པ་སྐབས་བཅུ་དུག་ཆང་བར་སྒྲུལ་པ་ཡིན། གྲོ་བ་
ཅེ་གཉིས་ཀ་དང་པོར་བདེན་པ་ལ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་པ་གཏོང་ཅིང་།
དྲན་པ་ཉེར་གཞག་པ་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ།

ཅུ་བ། དེ་ལས་བཟོད་པ་གཉིས་དེ་བཞིན། |

ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་བྱེད། | ༡༤

ཆེན་པོ་འདོད་གཏོགས་སྒྲུག་བསྐལ་ཡུལ། |

དེ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན། |

ཆོས་མཆོག་ | |

ཅེ་མོ་ཆུང་དུ་འབྱིང་ཆེན་པོ་གསུམ་འཕེལ་བ་དེ་ལས་བཟོད་པ་ཡང་སྒྲུབ།
ཅིའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིན། བདེན་པ་ལ་ཆེར་བཟོད་པའི་དོན་གྱིས་ནའོ། དེ
ལས་བཟོད་པ་ཆུང་འབྱིང་གཉིས་བདེན་པ་ལ་རྒྱལ་པ་གཏོང་ཆུལ་ཅེ་མོ་ལ་སྒྱུར་བ་དེ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཟོད་པ་ཆུང་དུ་འབྱིང་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དྲན་པ་
ཉེར་གཞག་གིས་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དེ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་
སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་དེ། ཆོས་མཆོག་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་ཆེན་
པོ་དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཆོག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
ཡིན་ནོ།

ཅུ་བ། ཐམས་ཅད་ཡུང་པོ་ལ། |

ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་དེ་ལྟར་ན། | ༡༥

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྒྱམ་པ་བཞི། ।

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་གེས་རབ། འཁོར་དང་བཅས་ན་
ཡུང་པོ་ལྟ་ཡོད་དེ། རྒྱམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱི་སྒྲིལ་
ཀྱང་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་ནི་རྩོད་པ་ལ་སྐྱབས་པའི་སྦྱོར་ལམ་དུ་མ་གཏོགས་དེ། དེ་དག་གི་
ཐོབ་པ་འཕགས་པ་ལའང་མངོན་གྱར་དུ་འབྱུང་བས། རྩོད་པ་སྐྱབས་ཀྱང་མངོན་གྱར་དུ་
འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱི་སྒྲིལ་ དེ་ལྟར་ན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྒྱམ་པ་བཞིའོ།

གཉིས་པ་(ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ནི།

ཅ་བ། བསྐྱམས་བྱུང་མི་ལྟོགས་མེད་པ་དང་། ।

ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། ।

གཉིས་ནི་འོག་ནའང་ཡོད་པའམ། । ༣༠

འདོད་རྟེན་ཆོས་མཚན་བྱུང་མེད་ཀྱིས། ।

གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་འཕྲོག་པར་འགྱུར། ।

སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་དེ། མཉམ་
གཞག་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་བཞག་པའི་ཕྱི་སྒྲིལ་ ས་གང་ལ་རྟེན་ཞེ་ན། བསམ་
གཏན་དང་པོའི་རྟེན་བསྐྱམས་མི་ལྟོགས་མེད་དང་། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་ས་པ་ཡིན་དེ། དེས་བསྐྱམས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་
པའི་ཕྱི་སྒྲིལ་ བཅུན་པ་དབྱེད་སྦྱོར་གསུམ་ལྟར་ན། རྩོད་ཅེ་གཉིས་ནི་འོག་འདོད་པ་
ནའང་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེས། གང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་
ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་ལྟ་དང་སྤྱིང་གསུམ་གྱི་མའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཅོ། །ཆོས་མཚན་
བྱུང་མེད་ཀྱིས་འཕྲོག་ན་སྦྱོར་པ་དང་བྱུང་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་འཕྲོག་པར་འགྱུར་དེ།
ཆེ་དེ་རྟེན་ལ་མཚན་གྱར་པའམ། ཡང་ན་འདོད་པར་སྦྱོས་ན་སྦྱོས་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱི་སྒྲིལ་ སྦྱོས་པས་ནི་སྦྱོས་པའི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་འཕྲོག་གྱི། བྱུང་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མི་
འཕྲོག་པོ། འོ་ན་སྦྱོར་ལམ་དེ་དག་གང་གིས་གཏོང་ཞེ་ན།

ཙ་པ། འཕགས་པས་དེ་དག་ས་པོར་ནས། །
 བཏོང་ངོ་འཕགས་མིན་འཆི་བས་སྟེ། ། ༡༡
 དང་པོ་བཞིས་ཡོངས་ཉམས་པས་ཀྱང་། །
 དངོས་གཞིས་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་མཐོང་། །
 རྒྱལ་པར་ཉམས་ཆེ་སྤྲོད་མེད་འཕྲོག། །

འཕགས་པས་སྤྱོར་ལམ་དེ་དག་ས་པོར་ནས་བཏོང་ལ། འཕགས་པ་མིན་
 པས་འཆི་བས་བཏོང་ངོ་། །དང་པོ་དྲིད་ཅེ་བཞིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ཡོངས་
 སུ་ཉམས་པས་ཀྱང་བཏོང་ངོ་། །བསམ་བཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བདེན་ནས་ཐོབ་པ་
 ཡིན་ན། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་དེ། ཡིད་སྤྱོད་
 བ་ལས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པར་ཉམས་ཆེ་སྤྲོད་མེད་པ་འཕྲོག་གི་སྤྱོད་བཏང་བ་མི་
 འཕྲོག་སྟེ། འཁོར་བར་མ་དྲིས་ཤིང་འབད་པས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་
 ཉམས་དང་རྒྱལ་ཉམས་བཞིས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་ཞེ་ན།

ཙ་པ། ཉམས་པ་བཞིས་ནི་མི་ལྟན་པ། ༡༢

ཉམས་པ་བཞིས་ནི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྟན་པའོ། །དེ་བཞིས་གྱི་ཁྱད་པར་
 བཤད་ཞེ་ན། ཡོངས་ཉམས་ནི་ཉེས་པས་བྱས་པ་ཡིན་དེ། དཔེར་ན། ལོག་
 ལྟས་དཔེ་ཙ་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱལ་ཉམས་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་བྱས་པ་ཡོད་དེ།
 མཐོང་ལམ་གྱིས་སྟོན་ལས་ཉམས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་སྤྱོར་ལམ་དེ་དག་ཡོན་ཏན་བཤད་
 དང་ལྟན་ཞེ་ན།

ཙ་པ། ཅེ་མོ་ཐོབ་པ་ཙ་མི་ཆད། །

བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོངས་མི་འཕྲོལ། །

དྲིད་ཐོབ་ནས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཀྱང་ངེས་པར་ཅུང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 ཅེ་མོ་ཐོབ་ནས་མཆམས་མེད་ཕྱིད་པ་དང་ངན་སོང་དུ་སྟེ་བ་སྤྱིད་ཀྱང་། དཔེ་བའི་

ཙཱ་ག་རྒྱལ་མི་འཆད། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་ཞི། ངན་སོང་དུ་
སྒྲིབ་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐག་པོར་དུ་བསྐྱོངས་པ་ལོ་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ (དོག་པ་གཅོད་གཞན་བསྐྱོངས་པ་) མོ།

ཙཱ་ག་ གཉིས་སྒྲིབ་རིགས་ལས་བསྐྱོག་ནས་ནི། ।

སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་འབྱུང་གཞན་གསུམ་ཡང་། । ༡༩

དྲོད་ཅི་གཉིས་སྒྲིབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལས་ལོག་ནས་ནི་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་
འབྱུང་གྱི། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་འབྱུང་བ་མེད་དེ། བཟོད་པ་ཐོབ་
ནས་ངན་སོང་དུ་མི་སྒྲིབ་པ་ཁང་ཞིག གུང་སེམས་གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་དུ་སྒྲིབ་ཀྱི་
ཕྱིར། གཞན་རང་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་ཡང་གསུམ་པ་བཟོད་པ་འབྱོར་མན་ཆད་ཐོབ་ན་
ཡང་འབྱུང་དུ་རུང་ཞི། རང་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་འབྱུང་བ་ལ། ངན་སོང་དུ་སྒྲིབ་
དགོས་པ་ལོ་ཕྱིར།

ཙཱ་ག་ ཐོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་བས། ।

བསམ་གཏན་མཐའ་དེན་གཅིག་ལ་ཀུན། ।

དེ་ཡི་སྒྲིབ་དུ་ཐར་ཆ་འབྱུང། ।

ཐོན་པ་སངས་རྒྱལ་དང་བསེ་རུ་བྱང་གྱི་རང་སངས་རྒྱལ་དྲོད་ལ་སོགས་པ་ལ་
གནས་པ་རིགས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་དུ་མི་རུང་ཞི། དེས་དྲོད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཟད་མི་སྒྲིབ་
ཤེས་ཀྱི་བས། བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་ལ་བདེན་དེ་ཐོན་ཐོབ་གཅིག་ལ་ལམ་
ཀུན་སྒྲིབ་ལོ་ཕྱིར། འོན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་ནས་སྒྲིབ་ལ། དེའི་སྒྲིབ་དུ་
ལམ་གཞན་འབྱོར་དགོས་ཤིང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་
དགེ་ཅེས་འབྱོར་པ་ལོན་ནོ། །ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐོབ་ནས་ཅི་ཙམ་ན་ཐར་པར་འབྱུང་ཞིང་།

ཙཱ་ག་ ལྷུང་བ་སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར། । ༢༠

ཐོས་བསམས་ལས་བྱང་ལས་གསུམ་མོ། ।

མི་ཡི་ནང་ནས་འཕྱེད་པར་བྱེད། ।

མུར་པ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར་བར་འགྱུར་དེ། སྲིད་པ་དང་པོ་ལ་ཐར་
 པ་ཆ་མཐུན་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྐྱེད། གསུམ་པ་ལ་
 འཕགས་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱིས། སྒྲིལ་ཏུ་མུར་ན་སྲིད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་
 ཐར་བར་འགྱུར་དེ། དང་པོ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ལ་བསམ་
 བཏུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བདེན་ནས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྐྱེད་དེ། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་
 བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིས། འོ་ན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་
 དགེ་ཅུ་དེ་གང་གི་ནང་ནས་འཕེན་ཞིང་། སྲིད་གསུམ་གྱི་མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་པར་
 བྱེད་དེ། མི་ཤེས་རབ་དང་སྟོབ་ཤས་ཆེ་བའི་བྱིས། རོ་བོ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ། ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡིད་གྱི་ལས་གཙོ་ཆེ་ལོ།

གསུམ་པ་(བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་)ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་
 མཆོག་ལས་གང་སྐྱེ་ཞིང་།

ཅུ་བ། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆོས་མཆོག་ལས། ।

ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད། । ༣༥

འདྲོད་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལ་དེ་ནས་ནི། ।

དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཤེས་དེ་བཞིན། ।

སྐྱབ་བསྐྱལ་ལྷག་ལ་རྗེས་བཟོད་ཤེས། ।

བདེན་པ་གསུམ་ལ་འང་དེ་བཞིན་ནི། । ༣༦

འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་མཆོག་ལས་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ།

དེས་གང་ལ་དམིགས་ན། དེས་ནི་འདྲོད་པའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། དེ
 ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འདྲོད་པའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་འབྱུང་།
 འདྲོད་པའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་སྐྱབ་དེ་བཞིན་དུ།
 འདྲོད་པའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་ལྷག་མ་གོང་མའི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་བཟོད་

དང་ཇེས་ཤེས་སྐྱེ་ལ། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་དམིགས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་
ཅིག་མ་བཞི་བཞི་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ནོ།།

ཅ་བ། དེ་ལྟར་བདེན་པ་མངོན་རྟགས་འདི། ।
སེམས་བརྒྱུ་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་སྒྲེ། ।
མཐོང་དམིགས་བྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། ।
དེ་ནི་ཆོས་མཛོག་དང་ས་གཅིག་། ༡༧

དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟགས་པ་འདི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱུ་བ་
གོ། དེ་དག་བསྐྱེན་རྣམ་པ་གསུམ་སྒྲེ། མཐོང་བ་མངོན་རྟགས། དམིགས་པ་
མངོན་རྟགས། བྱ་བ་མངོན་རྟགས་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་
མངོན་པར་རྟགས་པའི་ལམ་དེ་ས་གང་ལ་བཞེན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསམ་གཏན་ས་བྱ་བ་
ལ་བཞེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཛོག་དང་ས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཟོད་དེ་
གཉིས་ལས་གཉིན་པོ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བཟོད་དང་ཤེས་པ་གོ་ཟེམ་བཞིན། ।
བར་ཆད་མེད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ।
དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཙུ་ལྟོ། ।
མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། । ༡༨

བཟོད་པ་བརྒྱུད་ནི་གཉིན་པོ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཀུན་པོ་ཕྱིར་ཕུང་བ་བཞིན། ཤེས་པ་བརྒྱུད་ནི་གཉིན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྒོ་འཕར་བཅད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་
མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཙུ་ལྟོ་ནི་མཐོང་
བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་ཐུར་མ་མཐོང་བ་གསུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱུ་བྱ་བ་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་ཟིན་ལྟར་ལྟར་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བདེན་པ་མངོན་ཏྲིག་ས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟེག་ལ། དབྱེ་བ་
 བསྐྱུ་ཏེ་བསྐྱུ་ན། མཐུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་(དབྱེ་བ་བསྐྱུ་ས་ཏེ་བསྐྱུ་ན་པ་)ལ།
 ཆགས་བྲལ་ཐུན་སྤང་། མཐར་ཐུས་པའོ། །དང་པོ་(ཆགས་བྲལ་ཐུན་སྤང་)ལ།
 ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་(ཞུགས་པ་)ནི།

ཅ་བ། དབང་པོ་རྩལ་དེ་དག་གྱ། |
 དང་དང་ཚེས་གྱི་རྩལ་འབྲང་བ། |
 གློམ་པས་སྤང་བྱ་མ་སྤང་ས་ན། |
 འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། | ༣༠
 རྣམ་ལཱི་བར་བཅོམ་.....། |

མཐོང་ལམ་སྤྲད་ཅིག་བཅོམ་པོ་དེ་དག་གྱ་གནས་པའི་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཚེས་
 ཅན། དང་པོའི་རྩལ་སྤྲད་པ་ཡིན་དེ། གཞན་ལ་དང་པོའི་ཚིག་གི་རྩལ་སྤྲད་
 འབྲང་ས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་ཏྲིག་ས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གནས་པའི་
 དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཚེས་ཅན། ཚེས་གྱི་རྩལ་སྤྲད་པ་ཡིན་དེ། གཞན་གྱི་རྩལ་
 མི་འཛོག་པར་ཚེས་གསུང་རབ་གྱི་རྩལ་སྤྲད་ས་ནས་བདེན་པ་མངོན་པར་ཏྲིག་ས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གློམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་མ་སྤང་ས་པའམ། འདྲོད་ཉོན་དང་པོ་
 རྣམ་རྣམ་པ་ལཱི་བར་བཅོམ་པ་ནི་འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།

ཅ་བ། གཉིས་པ་ལ། |
 དགྲུ་པ་ཚུན་ཆད་ཟད་པ་ཡིན། |
 འདྲོད་པའམ་ཡང་ན་ཡོང་མཁལ། |
 ཆགས་བྲལ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ། | ༣༠

འདྲོད་ཉོན་དྲུག་པ་ནས་དགྲུ་པ་ཚུན་ཆད་དེ་བརྒྱད་པ་ཟད་པ་དེ་འབྲས་བྱ་
 གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ། ཡང་

ན་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་
ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(གནས་པ་)ནི།

ཅ་བ། བང་ཞིག་བང་ལ་ཞུགས་པ་ནི། ।

བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། ।

དེ་ཆེ་དབང་པོ་རྩ་ལྟུང་བ། ।

དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། । ༡

དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བང་ཞིག་འབྲས་བུ་བང་ལ་ཞུགས་པ་སེམས་
ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཡིན། སྐད་
ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་དབང་པོ་རྩ་ལྟུང་བ་དེ་དད་པས་མོས་པ་ཡིན་དེ།
དད་པས་ལྷག་པར་མོས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྩ་ལྟུང་བ་དེ་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཡིན་དེ།
ཤེས་རབ་ལྷག་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྒྲང་རྒྱལ་པ་ལྟའི་
བར་སྒངས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་དེ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞི་ན།

འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་གྱི། ।

ལམ་ཐོབ་མེད་པས་དེ་ཡི་ཕྱིར། ।

འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ।

མི་བརྩོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། । ༢

སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། འབྲས་བུ་
ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མི་བརྩོན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་
པ་མ་ཡིན་དེ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་ཐོབ་པ་བང་ཞིག་ རྒྱན་ཞུགས་
འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་ཐོབ་པ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཕྱོགས་ འབྲས་

གནས་ཅམ་པོ་མ་ཐོབ་པར་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་མཛོད་ཅིང་དེ་གཉིས་ཅིག་
ཅར་དུ་ཡང་ཐོབ་པ་མཛོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མཐར་གྱི་པ་ལ། ལྷ་མཚན་དང་། ལྷ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་
ཟག་གོ དང་པོ་(ལྷ་མཚན་)ནི།

ཅ་ག། ས་དང་ས་ན་གཉིས་རྣམ་དག ।

དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས། ।

ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། ।

ཆུང་དུ་ལ་སོགས་ཐ་དང་ཕྱིར། । ३३

འདྲོད་པ་རྣམས་སྤིང་ཅེའི་བར་གྱི་ས་དང་ས་ན་གཉིས་པ་རྣམས་དགུ་དགུ་ཡོད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། བར་ཆད་མཛོད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་དགུ་
དགུ་ཡོད་དེ། དེ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་མེ་མེ་ཞིང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་
ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ཐ་དང་ཕྱིར་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ལྷ་མཚན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་)ལ། ལྷ་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་།
ཕྱིར་མེ་འོང་། དབྱ་བཅོམ་མོ། །དང་པོ་(ལྷ་ཞུགས་)ནི། ལྷ་ཞུགས་སྤིང་
པ་ལན་བདུན་པ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག། འབྲས་གནས་བསྐྱེལ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། ।

མེ་ལྷར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། ।

ལྷ་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་སྐྱེལ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་
སྤངས་པ། མེ་ལྷར་དེ་མཚོག་དུ་ཐོགས་ན་སྤིང་པ་ལན་བདུན་ལེན་པ་ནི་དེ་ཡོན་ནོ།
ལྷ་ཞུགས་འགྲུལ་ནས་འགྲུལ་གྱི་གང་ཞེ་ན།

རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་ག། ।

ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་འགྲུལ་ནས་འགྲུལ། ३ॣ

རྣམ་པ་ལྟ་ཡི་བར་བཅོམ་པ། ।

སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་འདོད་ཉོན་རྣམ་པ་གསུམ་མམ་རྣམ་པ་བཞི་ལས་བྱོལ་
 བ། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཉོན་མོངས་གང་སྤངས་པའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་
 ཐོབ་པ། རྒྱུ་བའི་ཁྱད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་ཆེ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་པ་ནི་དེ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་རྒྱེ་དང་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་རྒྱེ་གཉིས།
 འདོད་ཉོན་གཅིག་ནས་རྣམ་པ་ལྟའི་བར་བཅོམ་པ་ན་རྒྱུ་ཁྱད་འབྲས་གནས་གཞན་ཞིག་
 ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཕྱིར་འོང་)ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་(ཞུགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་འང་ཡིན།

རྒྱུ་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་ལ་ནི་
 ཞུགས་པ་འང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་(གནས་པ་)ནི།

ཙ་བ། རྣམ་པ་དྲུག་པ་ཟད་བྱུར་པ། ।

དེ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། । ༣༥

ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། ।

ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། ।

འདོད་ཉོན་རྣམ་པ་དྲུག་པ་ཟད་པར་བྱུར་པ་ནི་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཡིན།

ཅིའི་ཕྱིར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལྟའི་ནང་དུ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་
 དོན་གྱིས་ན་དེ་སྤང་ཅེས་བྱའོ། །ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།
 སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ཉེས་པའི་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། དབང་པོའི་ཁྱད་པར་
 ཉོན་མོངས་པ་གང་སྤངས་པའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ། རྒྱུ་བའི་ཁྱད་
 པར་དབྱེ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་
 ལ་འདོད་ཉོན་གཅིག་གིས་བར་ཆད་པ་ནི་ཕྱིར་འོང་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(ཕྱིར་མི་འོང་)ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོ་(ཞུགས་པ་)ནི།

ཙ་བ། གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་འང་ཡིན།

ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་
ནི་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་(གནས་པ་)ལ། སྤྱིར་བཟན། བྱེད་བུ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་(སྤྱིར་བཟན་)ནི།

ཅ་ག། དེ་དག་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་། ༡༥

ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དེ་འདོད་ཉན་དག་པ་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
གནས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(བྱེད་བུ་བཤད་པ་)ལ། དབྱེད་ག། སྤྱིལ་མ་སྤྱིལ་ལ། ལུས་
མངོན་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དབྱེད་)ལ། དངོས་དང་། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་
པོ། །དང་པོ་(དངོས་)ནི། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དང་། གཟུགས་
མེད་ཉེར་འགྲོ་གཉིས་ལས། ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན།
ལྡོག་པོ་དེ།

ཅ་ག། དེ་ནི་བར་སྤྱིལ་འདུ་བྱེད་དང་། །

འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་སུ་ངན་འདལ། །

གྲོ་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་ . . . ། །

བར་དོར་འདལ་ག། སྤྱིལ་ནས་འདལ་ག། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་
བཅས་དེ་འདལ་ག། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ངན་ལས་འདལ་བ་
དང་། གྲོ་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲོ་དུ་འཕོ་བ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེས།

ཅ་ག། དེ་ནི། །

བསམ་གཏན་སྤྱིལ་ན་འོག་མིན་འགྲོ། ༡༦

དེ་འཕར་ཕྱེད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། །

འཆི་འཕོ་གཞན་སྤྱིད་ཅེ་མོར་འགྲོ། །

དེ་ནི་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་སྤྱིལ་ན་འོག་མིན་འགྲོ་
དང་། བསམ་གཏན་སྤྱིལ་བ་ལས་གཞན་དུ་ན་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོར་འགྲོ་བ་སྤྱི་གཉིས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། འག་མིན་འགྲོ་དེ་ཆོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། འཕར་བ་དང་།
 ཕྱིད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཛི་འཕོ་བ་རྒྱམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཅ་བ། གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྒྱུ་ལྟོ། །

གཞན་ནི་འདི་ལ་མྱ་ངན་འདུ། །

གཞན་ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་ནི་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལ་བཞི་
 ཡོད་དེ། རྒྱུ་རྒྱས་འདུལ་བ་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བའི་བར་རྒྱམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདི་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཞན་ནི་ཕྱིར་མི་
 འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དོན་གྱི་ཁྱད་པར་)ནི།

ཅ་བ། གསུམ་ལ་ཡང་རྒྱུ་གསུམ་ཕྱི་ནས། །

གཟུགས་སུ་ཉེ་འགྲོ་དགུར་བཤད་དོ། །

བར་འདུལ་བ་དང་། རྒྱུ་རྒྱས་འདུལ་བ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་གསུམ་
 ལ་ཡང་རྒྱུ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱི་ནས་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དགུར་བཤད་དོ།

དང་པོ་(བར་འདུལ་བ་)ལ་མྱ་ར་བར། མྱ་ར་བ་མ་ཡིན་པར། དུས་ཟིང་
 མོ་ཞིག་ནས་འདུལ་བ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་(རྒྱུ་རྒྱས་འདུལ་བ་)ལ་རྒྱུ་མ་ཐག་
 རྒྱུ། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་དེ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདུལ་བ་དང་གསུམ།
 གསུམ་པ་(གོང་དུ་འཕོ་བ་)ལ་འཕར་བ། ཕྱིད་དུ་འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་
 དུ་འཛི་འཕོ་བ་དང་གསུམ་དུ་ཕྱི་བས་སོ། །དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་གང་ལས་བཞག་ཅེ་ན།

ཅ་བ། དེ་དག་གི་ནི་ཁྱད་པར་རྒྱམས། །

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཕྱི་བྱུག་ལས། ། ༣༩

ཕྱིར་མི་འོང་དགུ་པོ་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་རྒྱམས། ལས་དང་དབང་པོ་དང་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱི་བྱུག་ལས་བཞག་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་
 དང་། བར་པ་གསུམ་རྒྱུ་རྒྱས་མྱོང་འགྲུར་གྱི་ལས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལན་

བྱངས་གཞན་ལ་མྱོང་འབྱར་གྱི་ལས་དང་། དང་པོ་གསུམ་དབང་པོ་ནི་བ་དང་།
 བར་པ་གསུམ་དབང་པོ་འབྲིང་དང་། བ་མ་གསུམ་དབང་པོ་རྩལ་བ་དང་། དང་
 པོ་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཆུང་བ་དང་། བར་པ་གསུམ་ཉོན་མོངས་འབྲིང་དང་། ཕྱི་
 མ་གསུམ་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་ལས་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུང་བར་མ་
 ལས། སྒྲིམ་བྱ་དམ་པའི་འབྲོ་བ་བདུན་དྲུ་བཤད་ན། དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཞོང་དུ་འཕོ་བ་མ་ཕྱེ་བར། །
 དམ་པའི་འབྲོ་བ་བདུན་དྲུ་འདོད། །
 དམ་པ་དམ་མིན་འཇུག་མི་འཇུག །
 སོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཕྱིར་དེ། ། ༤༠

དག་པོ་དེ་དག་ལས་ཞོང་དུ་འཕོ་བ་གསུམ་དུ་མ་ཕྱེ་བར་དམ་པའི་འབྲོ་བ་
 བདུན་དྲུ་འདོད་པ་ཡིན་ནི། སློབ་པ་ཆགས་བཅས་དམ་པའི་འབྲོ་བ་མིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དམ་པ་དགེ་བ་ལ་འཇུག དམ་མིན་
 མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག ཁམས་ཞོང་དུ་སོན་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་
 ཆང་བའི་ཕྱིར་དམ་པའི་འབྲོ་བར་བཤད་ན། སློབ་པ་ཆགས་བཅས་ལ་རྒྱ་མཚན་
 གསུམ་པོ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མདོ་ལས། སྒྲིམ་བྱ་དམ་པའི་འབྲོ་བ་གང་ཞེ་
 ན། སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་
 ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་དེ། དེ་ནི་རྣམ་བྱངས་པའི་སྒྲིམ་བྱ་དམ་པ་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་ལ། འདིར་རྣམ་བྱངས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིམ་བྱ་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་ལྱར་པའི་འབགས། །
 ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འབྲོ་བ་མེད། །
 དེ་དང་གོང་མར་སྒྲིམ་པ་ནི། །
 ཡོངས་མཉམ་དབང་པོ་འཕོ་མི་བཞེན། ། ༤༡

འདྲོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་བྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ཁམས་གཞན་དུ་
 གི་འགྲོ་བ་མེད་དེ། འདྲིར་མུང་ན་ལས་འདྲའ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ། ཡིད་འབྱུང་
 བས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་བྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཁམས་གཞན་དུ་
 འགྲོ་བ་མེད་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས། བདག་ནི་ཐ་མར་ཉམས་ན་ལྷ་གང་འོག་མིན་
 ཞེས། །རྒྱམ་པར་བྲགས་པ་དེར་ནི་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བར་ཤོག །ཅེས་སྒྲུས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་དེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་མངོན་པ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་མི་དགག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། བརྒྱ་བྱིན་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པའི་
 འཕགས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་དབང་པོ་འཕྲོ་བ་མི་སྟེན་དེ། མི་ཉམས་པའི་
 རྟེན་ཁྲད་པར་ཅན་ཐོབ་ཅིང་། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ལ་འདྲིས་པས་
 དབང་པོ་རྒྱམས་ཆེས་སྒྲིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(སྤྱིལ་མ་སྒྲོམ་པ་)ནི། བསམ་གཏན་སྤྱིལ་ན་འོག་མིན་འགྲོ།
 ཞེས་བཤད་ན། དང་པོར་བསམ་གཏན་གང་སྤྱིལ་ཞེ་ན།

ཙ་ག། དང་པོ་བཞི་པ་སྤྱིལ་བར་བྱེད། །

སྐད་ཅིག་མ་ནི་བསྤྱིས་པས་ལུག། །

དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྤྱིལ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལམ་སྤྱིལ་བ་རྒྱམས་གྱི་
 རང་ནས་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྤྱིལ་ན་དང་པོར་རྒྱན་དང་ལྷན་པའི་བསམ་
 གཏན་བཞི་པ་ཟག་མེད། དེ་ནས་ཟག་བཅས། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་ཟག་མེད།
 དེ་ནས་ཟག་བཅས། དེ་ནས་ཟག་མེད་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག། དེ་ནས་སྐད་ཅིག་
 མ་ནི་རེ་རེར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྤྱིལ་བར་རྒྱས་པ་ནི་སྤྱིལ་སྒྲོམ་ལུག་པའི་ཆད་ཡིན་
 ཞེས་ཟེར། སྤྱིལ་དཔོན་ན་ཟེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྤྱིལ་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་མ་
 གཏོགས་གཞན་ལ་མེད་པས། རྒྱན་ཆགས་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་འདྲོད་འདྲོད་དུ་སྒྲོམས་

པར་འཇུག་ནུས་པ་སྤེལ་སྒྲིམ་གྱུ་པ་པའི་ཆད་ཡིན་ཞེས་གསུང་། དཔེས་པ་གང་གི་
ཕྱིར་སྤེལ་ན།

ཅ་ག། སྤྱི་དང་གནས་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་། །
ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་ཕྱིར་ཡང་། ། ༤༡
དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་ཡི་ཕྱིར། །
གནས་གཙང་སྤྱི་བ་ལྟ་ཞོན། །

གནས་གཙང་མ་ལྟར་སྤྱི་བ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པས་ནི་འཇིགས་པ་ཐག་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ནོ།
འོ་ན་གནས་གཙང་མ་ལྟར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་གཙང་མར་སྤྱི་
བ་ལྟ་ཞོན་ར་ངེས་དེ། བསམ་གཏན་སྤེལ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་དུ་གསུམ་སྤེལ། འབྲིང་
དུག་སྤེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་གཉིས་སྤེལ། ཆེས་ཤིན་
ཏུ་ཆེན་པོ་བཅོ་ལྔ་སྤེལ་དེ་རྣམ་པ་ལྟར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(ལུས་མངོན་བྱེད་)ནི། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག། འཁོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། །
ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། ། ༤༢

འཁོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་
ལུས་མངོན་བྱེད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱིས་མྱང་ན་ལས་འདས་པ་
དང་འདྲ་བའི་འཁོག་པ་མངོན་སུམ་བྱེད་པས་ན་དེར་འདོད་དོ། །སེམས་མེད་
པའི་ལུས་ཀྱིས་འཁོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་མངོན་བྱེད་དེ། སེམས་མེད་པའི་ལུས་
ལ་བརྟེན་ནས་འཁོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་སྤྱི་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(དབྱ་བཅོམ་)ལ། ཞུགས་པ་དང་། གནས་པ་གཉིས། དང་
པོ་(ཞུགས་པ་)ནི།

ཅ་ག། སྤྱི་དེ་ཅིའི་བར་ཆ་བརྒྱད་ཟད་པ། །

དབྱ་བཅོམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །

དགྲ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་། །

དེ་ནི་དོ་ཨེ་ཧྲ་བུ་ཡིན། ། རེ །

ཕྱིར་མི་འོང་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྲུབ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ནས་སྤྱིད་
 ཅེའི་བར་གྱི་ཉེས་པའི་ཆ་བརྒྱད་ཟད་པ་ཡང་། སྤྱིད་ཅེའི་ཉེན་མོངས་དགྲ་པ་སྤྱིད་
 བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་དབྱ་བཅོམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། སྤྱིད་
 ཅེའི་ཉེན་མོངས་དགྲ་པ་སྤྱིད་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ནི་དོ་ཨེ་ཧྲ་བུ་ཡིན་ཏེ།
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉེན་མོངས་པ་སྤྱིད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྱིད་རྒྱས་པ་ཡིན་གྱི་
 དངོས་སུ་སྤྱིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིད་ཅེའི་ཉེན་མོངས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་སྤངས་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གནས་པ་)ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱིད་ཚུལ།
 ཤེས་པའི་འབྲུང་ཚུལ། དགེ་སྤྱིད་ཚུལ་གྱི་བསྐྱུ་བ། ཆངས་པའི་འཁོར་ལོ། དགེ་
 སྤྱིད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་འཕྲོག་ཚུལ། དབྱ་བཅོམ་གྱི་དབྱེ་བའོ།

དང་པོ་(དངོས་)ཀྱི།

ཙཱ་ག་ དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །

དེ་ཆེ་དེ་མི་སྒྲོབ་དབྱ་བཅོམ། །

དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དེས་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་པ་
 དེའི་ཆེ། གང་ཟག་དེ་ལ་མི་སྒྲོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྤྱི། འབྲས་བུ་གཞན་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་
 ལམ་ལ་སྒྲོབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དབྱ་བཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་མཐར་
 ཐུག་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འོས་པ་དང་། ཆགས་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་
 པར་འོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་བདུན་ནི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་
 དུ་བསྐྱུ་བ་པ་གསུམ་ལ་དྲག་དུ་སྒྲོབ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་སྤྱི་ནི་སྒྲོབ་པ་མ་ཡིན་

དེ། བདེན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་
སྒྲིབ་པ་གཏོང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞར་ལ་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་)ལ། ལམ་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤང་བྱ་
སྤྱོད་། ས་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་། ཞར་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་
དམིགས་རྣམ་མོ། །དང་པོ་(ལམ་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་)ནི། མི་སྒྲིབ་
པ་དེ་ཡང་གང་གིས་ས་གང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེ་ན།

ཙ་ག། འཛིག་རྟེན་འདས་གྱིས་སྤྱོད་ཅེ་ལས། །

ཆགས་འབྲལ་གཞན་ལས་རྣམ་པ་གཉིས། ། ༥༥

འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཆགས་བྲལ་བའི། །

འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམས་གཉིས། །

འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་དེ་ལས་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་
བ་མ་ཡིན་དེ། སྤྱོད་ཅེ་ལ་གོང་ས་མེད། རང་ས་སྤྱོད་པ་བྱས། འོག་ས་
དམན་པའི་ཕྱིར། གཞན་འོག་ས་བརྒྱད་ལས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་གྱིས་ཆགས་པ་དང་འབྲལ་ལོ། །འོ་ན་འཕགས་པ་དང་སོ་
སྤྱོད་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན།
ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པ་ལ་བྲལ་བའི་
ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། སོ་སྤྱོད་ལ་བྲལ་བའི་ཟག་མེད་
མེད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་ག། ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་འདས་གྱིས་ཀྱང་། །

བདང་ལ་ཉོན་མོངས་མི་ལྟན་ཕྱིར། ། ༥༦

ཁ་ཅིག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་གྱང་
བྲལ་ཐོབ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་

གྲུལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་པོ་འཕྲོས་པའི་ཆེ། ཅི་ཡང་མེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 གྲུལ་བའི་གྲུལ་ཐོབ་ཟླ་མེད་བཟང་ལ། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉམ་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་ཤི།

ཅུ་བ། སྤྱིང་ཅེ་འི་ཕྱིང་ལས་རྒྱམ་གྲོལ་དང་། །

ཁོང་དུ་སྤྱེས་པ་བཞིན་མི་ལྡན། །

སྤྱིང་ཅེ་འི་ཕྱིང་ལས་རྒྱམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དབང་པོ་འཕྲོས་པའི་ཆེ།
 སྤྱིང་ཅེ་འི་ཕྱིང་ལས་འདོད་ཆགས་དང་གྲུལ་བའི་གྲུལ་ཐོབ་ཟླ་མེད་བཟང་། ཟླ་
 བཅས་དང་མི་ལྡན་ཡང་གང་སྤངས་པ་དེའི་ཉམ་མོངས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། བྱིས་
 པ་གོང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཡན་ཆད་དུ་སྤྱེས་པ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་གྲུལ་
 བའི་གྲུལ་ཐོབ་ཟླ་བཅས་བཟང་། ཟླ་མེད་དང་མི་ལྡན་ཡང་འདོད་པའི་ཉམ་མོངས་
 དང་མི་ལྡན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ས་གང་གིས་ས་གང་གི་སྤང་བ་བྱ་སྤྱོད་པ་)ནི། ས་གང་གིས་གང་ལས་
 འདོད་ཆགས་དང་གྲུལ་བར་འབྱུར་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། ཟླ་མེད་མི་ལྡན་མེད་པ་ཡིས། །

ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུག། ། ༧

ཉེར་བཟླགས་ཟླ་མེད་མི་ལྡན་མེད་པ་ཡིས་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདོད་
 ཆགས་དང་གྲུལ་བར་འབྱུར་དེ། ཉེར་བཟླགས་ཡིན་པས་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ། ཟླ་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་རང་ས་དང་གོང་ས་ལས་འདོད་
 ཆགས་དང་འབྲལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉེར་བཟླགས་ཀྱིས་ས་འོག་མ་ལས་སྤྱུལ་བའི་རྒྱམ་
 གྲོལ་ལམ་ཐ་མ་དེ་ས་གང་གི་ངོ་བོར་སྤྱེ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། ས་གསུམ་སྤྱུལ་ལ་བསམ་གཏན་ནམ། །

ཉེར་བཟླགས་ལས་མ་ཐའི་རྒྱམ་གྲོལ་ལམ། །

གོང་མས་ཉེར་བཟླགས་ལས་མིན་འཕགས། །

བཟུང་གིས་རང་གོང་ས་ལས་ཟུལ། | ༤༨

འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་དེ་ས་དང་པོ་གསུམ་ལས་ཟུལ་བའི་
 རྒྱུ་ལྟེ་ལམ་ཐ་མ་དབང་པོ་ནི་མཛོད་པོ་གསུམ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་
 རོ་བོར་སྒྲེས། དབང་པོ་རྒྱལ་ན་མཛོད་པོ་གསུམ་ལས་ཉེར་བཟོ་གསལ་མ་ཐའི་རྒྱུ་
 ལྟེ་ལམ་ནི་ཉེར་བཟོ་གསལ་གྱི་རོ་བོར་སྒྲེས། གོང་མ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་
 ཆད་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ལྟེ་ལམ་ཐ་མ་ཉེར་བཟོ་གསལ་མ་ཐའི་
 རྒྱུ་ལྟེ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་སྒྲེ་བ་མིན་གྱི་དངོས་གཞིར་སྒྲེ་བ་ཡིན་དེ། བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ཡན་ཆད་གྱི་ཉེར་བཟོ་གསལ་དང་དངོས་གཞི་མཛོད་པོ་མ་ཐུན་ཞིང་། དངོས་གཞི་
 མ་ཐོང་བ་ལ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་ཟུག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཞན་བཟུང་གིས་རང་
 ས་དང་གོང་ས་ལས་ཟུལ་བ་ཡིན་གྱི་འོག་ས་ལས་ཟུལ་བ་མིན་དེ། དེ་ལས་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ (ཞེས་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་)ནི། འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ལམ་དེ་བདེན་པའི་དམིགས་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་
 ལམ་གྱི་དམིགས་རྒྱུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བཞིན་ན།

ཅ་ག འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ལྟེ་དང་། |

བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རིམ་བཞིན། |

ཞི་སོགས་རགས་སོགས་རྒྱུ་པ་ཅན། |

གོང་དང་འོག་མའི་རྟོག་ཡུལ་ཅན། | ༤༩

འཛིག་རྟེན་པའི་རྒྱུ་ལྟེ་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རིམ་བཞིན་དུ།
 ཞི་སོགས་རགས་སོགས་གྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་དང་། གོང་ས་དང་འོག་སའི་རྟོག་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ (ཞེས་པའི་འབྲུང་ཚུལ་)ནི། དེ་ནད་ཐོབ་དང་ནད་པ་གཤམ།
 ཞེས་བཤད་ན། ནད་གཤམ་ལས་གང་སྒྲིཞེན།

ཅ་ག། གལ་ཏེ་མི་གཡོའི་ཟད་ཤེས་ལས།
 མི་སྒྲིའི་སྒྲོ་བྱས་གལ་ཏེ་མིན།
 ཟད་པ་ཤེས་སམ་མི་སྒྲོབ་ལ།
 དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཐམས་ཅད་ལ། ། ༥༠

གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན། ཟད་པ་ཤེས་པ་ལས་
 མི་སྒྲི་བའི་སྒྲོ་བྱས་ཤེས་པ་སྒྲི། གལ་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་
 ན། དེ་ལས་ཟད་པ་ཤེས་པའི་རྒྱན་ནས། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དེ་
 སྒྲིའོ། །འོ་ན་མི་སྒྲོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དེ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་དམ་
 ཞེ་ན། དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་(དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་བརྒྱ་བ་)ནི། དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞི་བསྟན་
 ན། དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག། དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི་དྲི་མེད་ལས།
 འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས།
 དེ་དག་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགའོ།
 སྒྲོལ་ལས་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། ། ༥༡

དྲི་མེད་བར་ཆད་མེད་ལས་ཆོས་ཅན། དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་
 དམ་པའི་དགེ་སྤྱོད་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིས། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 པས་ན་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས།
 དེ་དག་རྒྱས་པར་ཕྱིན་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་དགའོ། །དེ་ཡང་འདུས་བྱས་ནི་རྣམ་སྒྲོལ་ལས་
 དང་འདུས་མ་བྱས་ནི་ཟད་པ་སྒྲི་བྱངས་པ་རྣམས་དང་བཅས་པའོ། །འོ་ན་འབྲས་བུ་
 བཞིར་བཞག་པ་བྲངས་ཉུངས་པར་འབྱར་རོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ།

ཅ་ག། འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་བཞག་པ་ནི།
 ལྷ་ལྷ་དག་ནི་སྤྱིད་ཕྱིར་རོ།

འབྲས་ལ་ཐོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། །

གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་བསྐྱེམས་དང་། ། ༥༢

ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆན་ཐོབ་པ་དང་། །

རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པ་ལོ། །

འབྲས་ལ་བཞེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་གནས་སྐབས་གང་ལ་སྤྱི་མཆན་ལྟ་བུ་
ནི་སྤྱི་དུང་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཆན་ལྟ་བུ་ཞེས། འབྲས་ལ་ཐོན་ཏུ་
ཞུགས་པའི་ལམ་བཏང་བ་དང་། གཞན་འབྲས་ལ་ལྷག་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཟད་
པ་སྤྱི་སྤངས་པ་རྣམས་བསྐྱེམས་པ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཆན་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་
པ་མི་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལོ། །ཟག་མེད་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁོན་དགོས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་
པའི་ཆགས་བྲལ་ཐུན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ལ་དེ་དགོས་ཏེ་སྤྱི་
ལོ་འབྲས་ལ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞེས། སྤྱི་མེད་དེ།

ཅ་ག། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཐོབ་འབྲས་ནི། །

བསྐྱེམས་དང་ཟག་མེད་ཐོབ་འཇིན་ཕྱིར། ། ༥༣

འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་ལ་ནི་ཟག་
མེད་གྱི་སྤངས་པ་དང་བསྐྱེམས་པས་དེ་བསྐྱེམས་པ་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ལམ་གྱིས་དེ་
འབྲས་ལ་ཐོབ་འཇིན་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་བུ་(ཆངས་པའི་འཁོར་ལོ་)ནི།

ཅ་ག། དེ་ནི་ད་ཆངས་སྤྱི་ཆངས་པ་ཡི། །

འཁོར་ལོ་ཆངས་པས་བསྐྱེམས་ཕྱིར་ལྟ། །

ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །

ལྟར་བར་འགྲོ་སོགས་རྟོགས་སོགས་གྱིས། ། ༥༤

ཟག་མེད་པར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་ཆང་ས་པའི་ཚུལ་ཞེས་བྱ་གྱེ། ཆང་ས་
 པ་ནི་ཕྱང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་
 ཉིད་ལ་ཆང་ས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གྲང་བྱ་གྱེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ཆང་ས་པ་ཡིན་
 ལ། དེས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་མཐོང་ལམ་ནི་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་གྱེ་ན། འཁོར་
 ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དྲེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལྟར་བར་འབྱོ
 བ་དང་། སྔགས་པ་ལུལ་གཞན་དོར་ནས་གཞན་ལ་འཇུག་པ་དང་། མ་ཚུལ་བ་
 ལས་ཚུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་རྣལ་དུ་འཁོད་པར་བྱེད་པ། མཐོ་
 བ་ལ་འཕལ། དམའ་བ་ལ་འབབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་སྐྱད་
 ཅིག་བཅོམ་པོ་ལྟར་བར་འབྱོབ་དང་། བདེན་པའི་དམིགས་པ་གཞན་དོར་ནས་གཞན་
 ལ་འཇུག་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་གཅོད་པས་མ་
 རྒྱལ་བ་ལས་ཚུལ་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བྲལ་ཐོབ་འཛིན་པས་ཚུལ་བ་རྣལ་
 ཏུ་འཁོད། ཁམས་གོང་མའི་བདེན་པ་ལ་འཕལ། འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་འབབ་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཅུན་པ་དབྱངས་སྒྲིགས་ན་ཅེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བཅུད་ཡིན་ལ། དེ་དག་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱི་བས་སྔགས་
 དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ཞེས་ཟེ། ཆོས་
 མཚུངས་དྲེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཛིན་པའི་ཉེ་བ། ལྟར་པའི་སྤྲུང་།
 ཡན་ཚུན་འཇུག་པའི་ཕྱི་བས་གསུམ་ཡོད་ལ། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐོང་
 དང་འཛོལ་བ་གསུམ་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་པས། ཉེ་བ་དང་འདྲ་བར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
 སྔགས་དེ་དག་ལ་རག་ལས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངོ་འཛིན་ནི་སྤྲུང་དང་འདྲ་
 བར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྔགས་
 བཞིན་ཕྱི་བས་དང་འདྲ་བར་ཡན་ཚུན་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྤྱོད་ཀྱིས། །

དེ་ནི་མཐོང་ཐོབ་ཀྱི་ལས་ཀྱང་། །

ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དུག་དུ་འདོད་དེ། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན།
འཆི་བར་སེམས་པའི། རྗེས་སུ་སྤང་བའི། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི།
དྲོགས་པའི་སྒྲིལ་བ་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
དག་ལས་དང་པོ་ལྟ་ནི་དད་པས་མོས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་དེ། དད་མོས་ཚུན་དུ་འགྲོ་
བའི་ཕྱིར། དེ་དག་དུས་དང་སྤྱོད་བ་ཡིན་དེ། རྣམ་གྲོལ་དང་དྲིང་ངེ་འཇིན་
མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོ་བྱད་ཆང་བ་དང་། ཉན་མེད་པའི་དུས་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། མི་
གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་དུས་དང་མི་སྤྱོད་བའི་རྣམ་གྲོལ་བ་ཡིན་དེ། ཉན་མོངས་པས་
མི་གཡོ་བ་དེའི་ཕྱིར་དང་། དྲིང་ངེ་འཇིན་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དུས་ལ་མི་ལྟོས་པར་
འདོད་དགུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཐོང་ཐོབ་གྱི་ཀྱུ་ལས་ཀྱང་བ་ཡིན་དེ། མཐོང་
ཐོབ་ཚུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ནི། དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་དང་པོ་ནས་དེའི་
རིགས་ཅན་ཡིན་ནམ། ཕྱིས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ན་དེའི་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས། །

ཁ་ཅིག་སྤངས་པ་ལས་གྱུར་དོ། ། ༥༧

བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྟ་འབྲས་ལས། །

ཉམས་འགྱུར་དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། །

ཁ་ཅིག་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་ཅན་དང་། ཁ་ཅིག་དབང་པོ་ལྟ་བུ་པོ་དབང་པོ་
རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ལས་གྱུར་དོ། །དག་བཅོམ་པ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དེ་
དག་རིགས་དང་འབྲས་བུ་གང་ལས་ཉམས་ཤི་ན། བར་པ་བཞི་ནི་རིགས་ལས་
ཉམས་དེ། དམའ་བར་ལྟར་བའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ནི་རིགས་

ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལས་དམན་པའི་རིགས་མེད་པའི་ཕྱི་དུ། མི་གཡོ་བའི་
 ཚོས་ཅན་དེ་རིགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ། དབང་པོ་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱི་དུ། དང་པོ་ལྷ་འབྲས་བྱ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་དེ། དབང་པོ་རྩལ་བས་ཉོན་
 མོངས་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱི་དུ། མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་ནི་དེ་མ་ཡིན་དེ། དབང་པོ་
 རྩ་བས་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱི་དུ། འོན་ཀྱང་དང་པོའི་རྩ་ལས་ཉམས་པ་མེད་དེ།
 མི་སྐྱོབ་པའི་ཆེ་དང་པོ་ནས་དེའི་རིགས་སུ་ཡོད་པ་ནི་སྐྱོབ་པ་དང་མི་སྐྱོབ་ལམ་གཉིས་
 ཀྱིས་བདན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོབ་པའི་ཆེ་དེའི་རིགས་སུ་ཡོད་པ་ནི་འཛིག་
 རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བདན་པར་བྱས་པའི་ཕྱི་དུ།
 འབྲས་བྱ་དང་པོ་རྩུན་ཞུགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་དེ། དེ་མཐོང་སྤངས་སྤངས་པའི་
 འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། མཐོང་སྤངས་སྤངས་པ་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་ཕྱི་དུ། འབྲས་བྱ་དང་པོ་
 ཆགས་བྱའུ་ཐོན་མོང་གི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་
 དེ། དེ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་བདན་པར་
 བྱས་པའི་ཕྱི་དུ། འོན་རིགས་དྲུག་པོ་དེ་དག་བཅོམ་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་ཅམ་ཞེ་ན།

ཅ་བ། སྐྱོབ་དང་འཕགས་མིན་རིགས་དྲུག་ལྟན། ।

མཐོང་བ་ལ་ནི་འཕྲོ་བ་མེད། । ༥༤

སྐྱོབ་པ་དང་འཕགས་པ་མིན་པའི་སྐྱེ་ཡང་རིགས་དྲུག་དང་ལྟན་དེ། དག་
 བཅོམ་གྱི་ཐོན་དུ་རིགས་དྲུག་འགྲོ་བའི་ཕྱི་དུ། ལམ་གང་ལ་གནས་པའི་ཆེ་དབང་པོ་འཕྲོ་
 ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཆེ་ནི་དབང་པོ་འཕྲོ་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བས་
 སྐྱོར་བ་བྱ་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱི་དུ། དེས་ན་ལམ་གཞན་ལ་གནས་ནས་དབང་པོ་
 འཕྲོ་བ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(ཉམས་པའི་དབྱེ་བ་)ནི། ཉམས་པ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་བ། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉེར་སྤྱད་ལས། ।

ཡོངས་ཉམས་རྒྱུ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱ། ।

ཕྱོན་ལ་ཐ་མ་མི་གཡོ་ལ། ।

བར་མའང་གཞན་ལ་རྣམ་གསུམ་མོ། । ༥༩

འབྲས་ལས་ཉམས་པ་འཆི་བ་མེད། ।

བྱ་བ་མ་ཡིན་དེ་མི་བྱེད། ।

ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་གྱེ། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་
ཤིང་བ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་གྱེ། ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་
ཤིང་བ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱ་བ་མ་ཐོབ་པ་མ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་
པ་དང་། ཐོབ་པ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་ཐོབ་པ་ཉེར་སྤྱད་ལས་ཉམས་པ་གསུམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དག་གང་ལ་མངའ་ཞི་ན། ཕྱོན་པ་ལ་ཐ་མ་ཉེར་སྤྱད་ལས་
ཉམས་པ་མངའ་གྱེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བརྟེན་གྱང་འགའ་ཞིག་མངོན་
དུ་མ་མཛད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བར་མ་མ་ཐོབ་པ་ལས་
ཉམས་པ་འང་མངའ་གྱེ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ལ་ནི་ཡོངས་ཉམས་རྣམ་པ་གསུམ་ག་ཡོད་དོ། །དག་བཅོམ་པ་དབང་རྒྱལ་
འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་ན་སྤྱིད་པ་དང་ལྷན་པས་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞི་ན། ཕྱོན་
མེད་དེ། དེ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་སེར་
མ་ཚུངས་ཀྱི་བར་དུ་འཆི་བ་མེད། འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་འགལ་བའི་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་ཅིང་། ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་བཙོན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དབང་པོ་འཕྲོ་ཚུལ་གྱི་བྱ་བ་དུ་བཤད་པ་ནི། དབང་པོ་འཕྲོ་བ་ལ་
ལམ་དུ་དགོས་ཤི་ན།

ཅུག མི་གཡོ་རྣམ་གྲུབ་བར་ཆད་མེད། ।

ལམ་དགའོ་ཤིན་དུ་བརྟེན་ཕྱིར་པོ། । ༦༠

མ་ཐོང་བས་ཐོབ་ལ་རེ་རེལ། ।

རྟོགས་པའི་སྐུལ་བ་ཅན་མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་ཆེ་རྒྱམ་གྲོལ་ལམ་
 དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དགོས་དྲེ། དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་རིགས་ཡུན་རིང་དུ་གིན་
 ཏུ་བསྐྱེན་ཅིང་། དེ་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་
 བརྟན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དད་མོས་པ་མཐོང་ཐོབ་བར་དབང་པོ་འཕྲོ་བ་ལ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དང་རྒྱམ་གྲོལ་ལམ་རེ་རེས་ཆོག་སྟེ། དབང་པོ་འཕྲོ་སྐྱ་བའི་ཕྱིར།
 དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་ལམ་དེ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གང་ཡིན་ཞེས།

ཙ་ཤ། ཟག་མེད་མི་ཡི་ནད་དུ་འཕྱེལ། །

མི་སྐྱེལ་ས་དགུ་ལ་བསྐྱེན་དྲེ། །

སྐྱེལ་པ་དྲུག་ལ་གང་གི་ཕྱིར། །

འཕྱེལ་བ་འབྲས་བུ་ཁྲད་པར་ཅན། །

བདང་སྟེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འབྱུར། །

འཕགས་པ་དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་རྒྱམ་གྲོལ་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་ཟག་
 མེད་ཡིན་ནོ། །གང་གི་རྟེན་ལ་དབང་པོ་འཕྲོ་ཞེས། མིའི་ནད་དུ་དབང་པོ་འཕྲོ་
 སྟེ། འབད་པས་བསྐྱེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་པོ་འཕྲོ་ཞེ་
 ན། མི་སྐྱེལ་པ་ཟག་མེད་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་དྲེ་འཕྱོ། སྐྱེལ་པ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་
 ལ་བརྟེན་དྲེ་འཕྲོའི། གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འཕྲོ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་
 ཕྱིར་མི་འོང་བ་དབང་པོ་འཕྱེལ་བ་དབང་པོ་རྟུལ་པོས་བསྐྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཁྲད་པར་
 ཅན་བདང་སྟེ་དབང་པོ་རྟེན་པོས་བསྐྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་ཐོབ་པར་འབྱུར་བ་གང་
 ཞིག་ ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཅམ་པོ་གཟུགས་མེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། དག་བཅོམ་པ་དེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ།

ཙ་ཤ། སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་ཉན་ཐོས་བདུན། །

དེ་དག་དབང་པོ་རྒྱམ་དགུ་ཅན། ། ༥༩

སངས་རྒྱལ་ལྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་དང་པོ་སངས་རྒྱལ་གཉིས། མི
གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་དང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་དབང་པོ་སྤངས་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་
ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་ལ་བདུན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབྱ་བཅོམ་པ་དགུར་ངེས་དེ།
དབང་པོ་རྣམ་པ་དགུ་པ་ཅན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་གང་ཟག་བདུན་ཡོད་
དེ། དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་འབྲང་གཉིས། དད་མས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་
གཉིས། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་།
གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གང་ཟག་
བདུན་པོ་དེ་གང་གི་སྒྲིམ་པ་བཞག་ཅེས།

ཅ་བ། གང་ཟག་བདུན་པོ་སྤྱོད་པ་དང་། ।

དབང་པོ་སྤྲུམ་འཇུག་རྣམ་གྲོལ་དང་། ।

གཉིས་ཀས་བྱས་པའོ་ ।

ཐུ་མ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་སྒྲིམ་པ་བཞག་སྟེ། བཞན་ལ་དད་པའི་ཆིག་གི་ཉེས་
སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཆོས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཉེས་
སུ་འབྲངས་ནས་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བར་པ་གཉིས་པོ་དབང་
པོའི་སྒྲིམ་པ་བཞག་སྟེ། དད་པ་ལྷག་པ་དང་ཤེས་རབ་ལྷག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར།
ལུས་མངོན་བྱེད་སྤྲུམ་འཇུག་གི་སྒྲིམ་པ་བཞག་སྟེ། འགོག་པའི་སྤྲུམ་འཇུག་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞག་སྟེ། ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་སྤྲུམ་འཇུག་
དང་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཀས་བྱས་པ་ཡིན་དེ། སྤྲུམ་འཇུག་གིས་རྣམ་ཐར་གྱི་སྤྱོད་པ་
ལས་གྲོལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བ། དེ་དག་དུག །

འདི་ལྟར་ལམ་གསུམ་ལ་གཉིས་གཉིས། ། ༤༣

འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་གཅིག་ཤིས་སོ། །

བདུན་པོ་དེ་དག་ཆེས་སུ་བསྟར་ན་དྲུག་ཡིན་ནེ། འདི་ལྟར་མ་ཐོང་ལམ་ལ་དང་
པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེས་འབྲང་གཉིས། སྒྲིམ་ལམ་ལ་དང་མས་དང་མ་ཐོང་ཐོབ་གཉིས།
མི་སྒྲིབ་ལམ་ན་དུས་དང་སྒྲིབ་པ་དང་མི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གྲུབ་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲུབ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲུབ་གཉིས་གང་ཞི་ན།
འགོག་སྒྲིམས་ཐོབ་པའི་དབང་བཅོམ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲུབ་ཡིན་ནེ། སྒྲིམས་
འཇུག་གིས་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲུབ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་
ལས་གྲུབ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤིས་འགོག་སྒྲིམས་མ་ཐོབ་པའི་དབང་བཅོམ་དེ་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲུབ་ཡིན་ནེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་འབྲའ་ཞིག་
ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་དང་མི་སྒྲིབ་པ་གང་གིས་ཡོངས་སུ་ཐོགས་པ་ཡིན་ཞི་ན།

ཅ་བ། སྒྲིམས་འཇུག་དང་དབང་པོ་འབྲས་རྣམས་ཀྱིས། །

སྒྲིབ་པ་ཡོངས་ཐོགས་ཤེས་བྱའོ། ། ༤༠

གཉིས་ཀྱིས་མི་སྒྲིབ་ཡོངས་སུ་ཐོགས། །

སྒྲིམས་འཇུག་དང་དབང་པོ་དང་འབྲས་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་
ཐོགས་པ་ཞིས་བྱའོ། །སྒྲིམས་འཇུག་དང་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྒྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་
ཐོགས་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་མངོན་ཉིགས་ཀྱི་ལམ་བསྟར་པ་ལ། སྒྲིབ་སྟོགས་བཞི་བཤད་པ།
གནས་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་ལམ་བཤད་པ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་
ལམ་བཤད་པའོ། དང་པོ་(སྒྲིབ་སྟོགས་བཞི་བཤད་པ་)ནི། ཐར་ལམ་ལ་དུ་མ་
བཤད་ན། བསྟར་དུ་ཞི་ན།

ཅ་བ། མདོར་ན་ལམ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །

ཁྱད་པར་ཅན་དང་རྣམ་གྲུབ་དང་། །

བར་ཆད་མེད་དང་སྒྲིབ་ཞེས་བྱ། ། ༤༡

མདོར་ན་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བཞི་སྟེ། ཁང་གི་མཁུག་ཐོབ་ས་སུ་པར་ཆད་
མེད་ལམ་སྟེ་པའི་སྤྱར་པའི་ལམ་དང་། སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤོང་བའི་པར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་། སྤང་བྱ་ལས་དང་པོར་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་
གྱི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ (གནས་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་ལམ་བཤད་པ་) མི། ལམ་
སྤྱོད་མངོན་གྱིས་སྤྱར་བ་སོགས་བཞི་བཤད་ན། དེ་ཁང་ཞི་ན།

ཅ་པ། བསམ་གཏན་དག་གི་ལམ་རྣམས་སྟེ།

ས་གཞན་དག་གི་དཀའ་བ་ཡིན།

སྟོན་ལ་མངོན་གྱིས་བུལ་བ་སྟེ།

ཅིག་ཤོས་གྱི་ནི་མངོན་གྱིས་སྤྱར། ། ༥༥

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་གི་ལམ་རྣམས་སྟེ། ཡན་ལག་གིས་ཟིན་
པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཆ་མཉམ་པས་རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ས་གཞན་དག་
གི་ལམ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་གིས་མ་ཟིན་པ་དང་། ཞི་ལྷག་ཆ་མི་མཉམ་
པས་འབད་པས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཉེར་བཟླས་ས་དང་བསམ་གཏན་
ཁྱད་པར་ཅན་ཞི་གནས་གས་ཀྱང་ཞིང་། བཟུགས་མེད་རྣམས་ལྷག་མཐོང་གས་ཀྱང་
བའི་ཕྱིར། དབང་པོ་རྟུལ་པོའི་ལམ་ནི་མངོན་གྱིས་བུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་
མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་གས་པ་བུལ་བའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་དབང་པོ་རྟོན་པོའི་ལམ་ནི་
མངོན་གྱིས་སྤྱར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ནས་གས་པ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ (བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་ལམ་བཤད་པ་) ལ། མིང་གི་སྟོན་ས་
དབྱེ་བ། རྩིས་གྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ། སྤྱོད་ཆུང་གི་ཁོ་རིམ། རོ་པོའི་ཁྱད་པར་
ས་གང་གིས་བསྐྱས། ཞར་ལ་གས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཆུལ། མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་བྱེ་
བྱུང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ (མིང་གི་སྟོན་ས་དབྱེ་བ་) མི།

ཅ་པ། ཟད་དང་མི་སྟོན་གས་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་ཕྱིར་།

སྐུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དེའི་ཕྱོགས་མཐུན།

མིང་གི་ལྗོན་ས་ །།

དཔྱན་པ་ཉེར་གཞལ་སྐུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་པོ་བྱང་ཆུབ་དེའི་ཕྱོགས་དང་
མཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་ནི་ ཟད་པ་དང་མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ་དེ་དང་
མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། དེ་དག་མིང་གིས་ལྗོན་ས་དཔྱེ་བ་ཡིན་ནོ།
གཉིས་པ་ (རྒྱུ་ལྗོན་ས་དཔྱེ་བ་) མི།

ཅ་བ། རྒྱུ་སྐུ་བཟུ ། ༤༧

དད་དང་བརྩོན་འབྲས་དཔྱན་པ་དང་། །

ཤེས་རབ་ནིང་འཇིན་བཏང་སྤྲོམས་དགལ། །

རྟོགས་དང་ཆུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་ས། །

དཔྱན་པ་ཉེར་གཞལ་ཤེས་རབ་སྒྲེ ། ༤༨

བརྩོན་འབྲས་ཡང་དག་འཛེག་ཅེས་བྱ། །

རྒྱ་འཕུལ་རྒྱུ་ལྗོན་པ་དྲིང་འཇིན་ནོ། །

གཙོ་བོ་སྤྲོས་པ་དེ་དག་ནི། །

སྤྱིར་བྱུང་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ཀྱང་ཡིན། ། ༤༩

དེ་དག་རྒྱུ་སྐུ་བཟུ་ན་བཅུ་ར་འདུས་སྒྲེ། དད་པ་དང་། བརྩོན་འབྲས་
དང་། དཔྱན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། བཏང་སྤྲོམས་དང་།
དགལ་བ་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཆུལ་ཁྲིམས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་ས་པ་དང་བཅུ་ར་
འདུས་པའི་ཕྱིར་ནི། དཔྱན་པ་ཉེར་གཞལ་བཞི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདུས། ཡང་དག་པར་
འཛེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྩོན་འབྲས་སྐུ་འདུས། རྒྱ་འཕུལ་བྱི་རྒྱུ་ལྗོན་པ་དྲིང་ངེ་འཇིན་ཏུ་
འདུས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་གཙོ་བོ་སྤྲོས་པ་ཡིན་ཕྱི་སྤྱིར་བལྟས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་
ཀྱན་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ (ཕྱི་ཆན་གྱི་གོ་རིམ་) མི། འོ་ན་ཕྱི་ཆན་བདུན་པོ་དེ་གནས་སྐབས་
གང་ལ་བཞག་ཅི་ན།

ཙ་ལ། ཕྱི་ཆན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞི་ན། |

ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་། |

ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྒྱམས་དང་ནི། |

ཕྱི་ཆན་དང་མཐོང་ལ་རབ་དུ་བྱེ། | ༡༠

ཕྱི་ཆན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞི་ན། ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་ངེས་འབྱེད་
ཆ་མཐུན་རྒྱམས་དང་ནི་ཕྱི་ཆན་ལས་དང་མཐོང་ལས་ལ་རབ་དུ་བྱེ་ནས་བཞག་གོ།

བཞི་པ་ (ངོ་པོ་ཁྱད་པ་ར་) མི། ཕྱི་ཆན་བདུན་པོ་དེ་ལ་ཟག་བཅས་གང་ཟག་
མེད་གང་ཞི་ན།

ཙ་ལ། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་ལམ་ཡན་ལག་ |

ཟག་པ་མེད་གཞན་རྒྱམ་གཉིས་སོ། |

བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་
དེ། མཐོང་ལས་དང་ཕྱི་ཆན་ལས་ཡིན་པའི་བྱིས། གཞན་རྒྱམས་ལ་ཟག་བཅས་
དང་ཟག་མེད་རྒྱམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ན་ཡོད། དེ་
ལས་གཞན་ན་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིས། ལྷ་པ་(ས་གང་གིས་བཟུས་པ་) མི། ས་གང་
ན་དེ་དག་ཡོད་ཅི་ན།

ཙ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད། |

མི་ལྟོགས་མེད་ན་དག་འ་མ་གཏོགས། | ༡༡

གཉིས་པ་ན་ནི་དོག་མ་གཏོགས། |

གཉིས་ན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། |

བསམ་གཏན་བར་ན་འང་གཟུགས་མེད་པ། |

གསུམ་ན་འང་དེ་དང་རྒྱལ་ཡན་ལག་ | ༡༢

ཏྲ་ཆུབ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག །

མ་གཏོགས་འདྲོད་ཁམས་སྤྱིད་ཅེ་ན། །

བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཞེ་ཆན་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད། ཉེར་བཞེགས་
མི་ལྟོགས་མེད་ན་དགའ་བ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཡོད། དགའ་བ་མ་གཏོགས་ཏེ།
ས་འོག་མས་ཉམས་ཀྱིས་དོགས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན་ནི་རྟོག་པ་མ་
གཏོགས་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་
པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ན་རྟོག་པ་དང་དགའ་བ་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་གཉིས་
མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ནའང་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས། གཟུགས་
མེད་དང་པོ་གསུམ་ནའང་དེ་གཉིས་དང་ཆུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མ་གཏོགས།
ཏྲ་ཆུབ་ཡན་ལག་དང་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་པ་འདྲོད་ཁམས་དང་
སྤྱིད་ཅེ་ནའོ། །དེ་གཉིས་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་(ཞེས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་ཆུལ་)ནི། མདོ་ལས། ཤེས་
ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་བཞི་ཞེ། སངས་རྒྱས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་། ཆོས་ལ་
ཤེས་ནས་དད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་། འཕགས་པ་
དབྱེས་པའི་ཆུལ་བྲིམས་དང་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་གང་ཞེ་ན།

རྩ་བ། བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་ཆུལ་བྲིམས་དང་། །

ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོག། ། ༡༣

ལམ་མངོན་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། །

དེ་ཡི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། །

ཆོས་བདེན་གསུམ་དང་རང་སངས་རྒྱས། །

ཏྲ་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ། ༡༤

བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་འཕགས་པ་དབྱེས་པའི་
ཆུལ་བྲིམས་དང་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་ན་སངས་

ཁྱས་དང་སངས་ཁྱས་དེའི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ། ཡང་
 ཞེས་པར་ཧྲཱུ་མ་གཉིས་ལ་འང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པར་བརྟན་གྱོ། །ཆོས་ལ་ཤེས་
 ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ནི་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་།
 རང་སངས་ཁྱས་ཀྱི་ལམ་དང་ཤུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་
 པ་དེ་དག་ཇས་སུ་གཉིས་ཡིན་ཏེ།

ཅ་བ། ཇས་སུ་གཉིས་ཏེ་དད་པ་དང་། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ངྲི་མ་མེད་པ་ཡིན། །

ཧྲཱུ་མ་གསུམ་དད་པ་དང་ཕྱི་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ངྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་པ་
 དེ་ཡིན་མོང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ངྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་(མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་ཏེ་བྱུག་དུ་བཤད་པ་)ལ། དངོས་དང་། ཞར་
 ལ་སྐར་ཏེ་སྤྱོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་(དངོས་)ནི། མི་སྟོབ་པ་ཡན་ལག་བཅུ་ལྔ་
 དང་། སྟོབ་པ་ཡན་ལག་བཅུད་ལྔ་དུ་བཤད་ན། མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་དང་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ། སྟོབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་མི་འཆད་པའི་རྩ་
 མཚན་གང་ཞེ་ན།

ཅ་བ། བཅེངས་ཕྱིར་སྟོབ་པའི་ཡན་ལག་དུ། །

རྣམ་གྲོལ་མ་བཤད་དེ་རྣམ་གཉིས། ། ལམ

ཉོན་མོངས་བཅོམ་པ་འདུས་མ་བྱས། །

མས་པ་འདུས་བྱས་ཡན་ལག་ནི། །

དེ་ཡིན་དེ་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་གཉིས། །

ཤུབ་ཚུལ་ཇི་སྟེན་བཤད་ཤེས་པ། ། ལམ

སྟོབ་པའི་ཡན་ལག་དུ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་མ་བཤད་དེ། སྟོབ་པ་དེ་
 ཉོན་མོངས་པས་བཅེངས་པའི་ཕྱི་པ། དེའི་ཡན་ལག་དུ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མ་
 བཤད་དེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྟོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་པ།

རྒྱུ་ལྟེ་དེ་ལ་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉེན་མོངས་པ་བཅོམ་པ་འདུས་མ་ཤུས་རྒྱུ་
 ལྟེ་དང་། མེས་པ་འདུས་ཤུས་རྒྱུ་ལྟེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཤིས། སྒྲོབ་པའི
 ཡན་ལག་ནི་འདུས་ཤུས་རྒྱུ་ལྟེ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུ་ལྟེ་གཉིས་དེ།
 སེམས་ཉེན་མོངས་པ་ལས་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་དང་། ཤེས་རབ་གཏོ་མཉམ་ལས་རྒྱུ་
 པར་ལྟེ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཤིས། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 ཤུང་ཆུབ་ཤར་ཇི་སྒྲུབ་བཤད་པའི་ཟད་པ་དང་མི་སྒྲོབ་ཤེས་པ་ཡིན་མོ།

གཉིས་པ་ (ཞུར་ལ་སྒྲུབ་ཤུང་ཆུབ་) མི་སྒྲོབ་པའི་སེམས་དྲུས་གསུམ་
 པོ་གང་སྒྲོབ་པ་ལས་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་འབྱར་ཞེ་ན།

ཅུ་ག། མི་སྒྲོབ་སེམས་ནི་སྒྲོབ་འབྱར་ག།
 སྒྲོབ་པ་ལས་ནི་རྒྱུ་ལྟེ་འབྱར་ག།
 འགག་པར་འབྱར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི།
 དེ་ཡི་སྒྲོབ་པ་རབ་དྲུ་ཤྲོང་། ། ལམ
 འདུས་མ་ཤུས་ཉིད་ཁམས་ཞེས་ག།

མི་སྒྲོབ་པའི་སེམས་ནི་སྒྲོབ་པར་འབྱར་བ་མ་འོངས་པ་སྒྲོབ་པ་ལས་ནི་རྒྱུ་
 པར་ལྟེ་པ་རྒྱུ་པ་ལྟེ་པ། ལམ་དྲུས་གསུམ་པོ་གང་གིས་སྒྲོབ་པ་ཤྲོང་ཞེ་ན། འགག་
 པར་འབྱར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་དེའི་སྒྲོབ་པ་རབ་དྲུ་ཤྲོང་ངོ་། ཁོ་ན་འདུས་མ་ཤུས་
 རྒྱུ་ལྟེ་དང་འདྲོད་ཆགས་དང་ཤུལ་པའི་ཁམས་ལ་སྐྱེས་པ་གསུམ་བཤད་ན།
 དེ་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། འདུས་མ་ཤུས་རྒྱུ་ལྟེ་དེ་ཉིད་ལ་ཁམས་གསུམ་
 དྲུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁོ་ན་ཁམས་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་ཅེ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅུ་ག། འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་ཟད་འདྲོད་ཆགས་ཤུལ།
 ཤྲངས་པའི་ཁམས་ནི་གཞན་དག་གོ།
 འགག་པའི་ཁམས་ཞེས་ཤུབ་གཞི། ། ལམ

འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཟད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཁམས་དང་སྤངས་
 པའི་ཁམས་ནི་འདོད་ཆུང་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པ་དག་གོ། འཇོག་
 པའི་ཁམས་ཞེས་ཀྱང་པ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བའི་གཞི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། ཁང་ལ་
 ཡིད་འབྱུང་བའི་ལམ་དེས་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བས་བྱལ་བམ་ཞེ་ན།

ཙུ་ག་ སྤྱལ་བསྤལ་བྱ་བ་ཟོད་ཤེས་ན་མས་ཀྱིས། །

ཡིད་འབྱུང་གང་གིས་སྤྱོད་འབྱུར་ག། །

ཀྱན་གྱི་འདོད་ཆགས་འབྲལ་བར་འབྱུར། །

དེ་ལྟར་ན་ནི་མུ་བཞི་སྟོན། ། ལ།

སྤྱལ་བསྤལ་དང་བྱ་ཀྱན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ན་མས་
 ཀྱིས་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡིན་དེ། དམན་པ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་མཚལ་དུ་བྱུར་
 པའི་ཕྱིར། འཇོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་ཤེས་ནི་ཡིད་འབྱུང་མིན་དེ། དམན་
 པ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁང་གིས་སྤང་བྱ་དངོས་སུ་སྤྱོད་བའི་ལམ་ཀྱན་
 ཀྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འབྱུར་དེ། སྤང་བྱའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འབྱུར་
 བའི་ལམ་ལ་མུ་བཞི་སྟོན་དེ། སྤྱལ་ཀྱན་ལ་དམིང་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་ན་མ་
 གྲོལ་ལམ་ནི་ཡིད་འབྱུང་ཡིན་གྱི། འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བ་མིན། དེ་ལ་དམིང་
 པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན། འཇོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་འབྲལ་བ་ཡིན་གྱི། ཡིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན། འཇོག་
 ལམ་ལ་དམིང་པའི་སྤྱོད་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་ན་མ་གྲོལ་ལམ་ནི་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ།

ཙུ་ག་ ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ལམ་
 དང་གང་ཟག་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་དུག་པའོ། །

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ལམ་དང་གང་ཟག་བསྟན་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་གསུམ་དུག་པའི་ན་མ་པར་བཤད་པའོ། །

* བདུན་པ་ཡི་ཤེས་བརྒན་པའི་གནས་ལ་ལྟ་ཞི། ཤེས་པའི་གཞི། ཤེས་པའི་
 རང་བཞིན། ཤེས་པའི་ལྟ་ན་པ། ཤེས་པའི་ཐོབ་པ། ཤེས་པས་བརྒྱས་པའི་
 ཡིན་དན་ནོ། དང་པོ་(ཤེས་པའི་གཞི་)ནི། བོད་དུ་བཟོད་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད།
 ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད། ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བུ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ན། བཟོད་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་མིན་པ་དང་། ཡང་དག་
 པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། ཇི་མེད་བཟོད་རྒྱུ་མས་ཤེས་པ་མིན། |
 ཟད་དང་མི་སྟེའི་སྟོ་ལྟ་མིན། |
 དེ་ལས་གཞན་འཕགས་སྟོ་གཉིས་ཀ། |
 གཞན་ཤེས་དྲུག་ནི་ལྟ་བུ་བའང་ཡིན། | ཁ

ཇི་མ་མེད་པའི་བཟོད་པ་རྒྱུ་མས་ཆོས་ཅན། རང་ལུ་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་
 མིན་ཏེ། རང་ལུ་ལ་འཇུག་པའི་ཐེ་ཆོམ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ལུ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཐེ་ཆོམ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་དང་མི་
 སྟེའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་མིན་ཏེ། ལུ་ལ་ཡང་དག་པར་ངེས་
 པར་ཉོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོ་
 ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་
 ལུ་ལ་ལ་ངེས་པར་ཉོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་སྟོ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
 སྟོ་སྟེའི་སྟོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇིགས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟ་བུ་སོགས་ལྟ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བུ་སྟེ་དྲུག་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ལྟ་བུ་བའང་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཤེས་པའི་རང་བཞིན་)ལ་ལྟ། བརྒྱ་བ་ལུ་དང་བཅས། དབྱེ་
 བཟད་པར་དང་བཅས། སྤངས་ངེས་གཉིན་པོའི་བྱེད་ཀྱི་དང་བཅས། རྒྱུ་མ་པའི་
 བྱེད་ཀྱི་ ཆོས་ཀྱི་བཟད་པར་སྟོ། །དང་པོ་(ལྟ་བུ་ལུ་དང་བཅས་པ་)ནི།

ཅ་ག ཤེས་པ་ཟུག་བཅས་ཟུག་པ་མེད། |
 དང་པོ་ཀུན་ཨྲོལ་ཅེས་བྱའོ། |
 ཟུག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཆོས་དང་ནི། |
 ཆེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན། | ༡
 ཀུན་ཨྲོལ་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་དོ། |
 ཆོས་ཤེས་བྱ་པའི་སྤྱད་ཡུལ་ནི། |
 འདྲོད་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་སྐྱེས་ཤེས་ཤེས་པ་ཡི། |
 སྤྱད་ཡུལ་གྲོང་མའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་སྐྱེས། | ༢

ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་གཉིས་ཏེ། ཟུག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟུག་
 པ་མེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ། དང་པོ་ནི་ཀུན་ཨྲོལ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་
 ཆེར་བུམ་སྐྱམ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡུལ་ཀུན་ཨྲོལ་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ།
 ཟུག་པ་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཤེས་དང་ཆེས་སུ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
 ཕྱི་དུ། ཀུན་ཨྲོལ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ཅིག་དང་པོས་
 རང་དང་རང་གི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་རིག་རྒྱུད་ཅིག་
 གཉིས་པས་དེ་ཡང་རིག་པའི་ཕྱི་དུ། ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་པའི་སྤྱད་ཡུལ་ནི་འདྲོད་པའི་
 སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤྱོད་ནས་ཆོས་ཤེས་བཞག་པའི་ཕྱི་དུ། ཆེས་སུ་ཤེས་པའི་སྤྱད་ཡུལ་ནི་གྲོང་མའི་
 སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གྲོང་མའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ།

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་ཁྲུང་པར་དང་བཅས་པ་)ནི།

ཅ་ག དེ་དག་ཉིད་པ་དེན་བྱེད་བྱེད་གིས། |
 བཞི་སྟེ་རྣམ་བཞི་དེ་དག་ནི། |
 མི་སྟེ་བ་དང་ཟད་པ་ཤེས། |
 དེ་གཉིས་དང་པོ་སྟེས་པ་ནི། | ༣

སྐྱུ་བཟུལ་རྩ་ཆེས་ཤེས་པ་ཡིན། །

བཞི་ལས་པ་ལྟ་སེམས་རིག་པ། །

ཆོས་ཤེས་དང་ཆེས་ཤེས་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ལི་ཏྲེ་བྱུག་གིས་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལས་ནི་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཟད་པ་ཤེས་པ་བཞག་གྱེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་སྐྱུ་བཟུལ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་སྐྱུ་བཟུལ་ཤེས་དེ་སྐྱར་ཤེས་པར་བྱར་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་པོ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱུ་བཟུལ་དང་རྩ་ཀུན་འཕྲུལ་དམིགས་པ་ནི་ཆེས་ཤེས་ཡིན་དེ། སྤྱིད་ཅེས་སྒྲུབ་དགུ་པ་ལ་དམིགས་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་བཟུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འཕྲུལ་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་ཆེས་ཤེས་ལམ་ཤེས་ཀུན་ཆོལ་ཤེས་པ་བཞི་ལས་པ་ལྟ་སེམས་རིག་པ་བཞག་གྱེ། དེ་བཞི་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཤེས་དེས་གང་ལྟུལ་དུ་བྱེད་ཅེ་ན།

ཙ་ག། དེས་ན་ས་དབང་གང་ཟག་འདས། །

ཞིག་དང་མ་སྐྱེས་མི་རིག་པོ། ། ཡ

ཆོས་ཆེས་སྒོ་བྱེད་ས་པན་ཚུན་མིན། །

དེས་ན་ས་འདས་པ་ས་འོག་མའི་པ་ལྟ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་ཁོང་མའི་སེམས་མི་རིག་དབང་པོ་འདས་པ་དབང་རྒྱལ་དང་མོས་པ་ལྟ་བུའི་པ་ལྟ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་དབང་རྩྭ་མཐོང་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་མི་རིག་གང་ཟག་འདས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་པ་ལྟ་སེམས་ཤེས་ཀྱིས་དབང་བཅོམ་པའི་སེམས་མི་རིག་གྱེ། དེ་དག་གི་ལྟུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་མི་རིག་གྱེ། ད་ལྟར་བའི་ལྟུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པ་ལྟ་སེམས་ཤེས་ཆོས་ཤེས་དང་ཆེས་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་ས་པན་ཚུན་རིགས་པ་མིན་དེ། འདོད་པ་དང་ཁོང་མའི་གཉེན་པོའི་རིས་སུ་བྱར་

པའི་ཟལ་མེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མོང་མའི་པ་རྩལ་སེམས་ཤེས་གྱིས་
 འོག་མའི་སེམས་རིག་ན། པ་རྩལ་སེམས་ཤེས་གྱིས་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་དུ་
 རིག་ཅིན།

ཙཱ་ག་ ཉན་ཐོས་མཐོང་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས། །
 རིག་མེད་པའི་རུ་ལྟ་བུས་གསུམ། །
 སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཀུན། ། ༥
 ཟད་པ་ཤེས་པ་བདེན་རྣམས་ལ། །
 ཡོངས་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ངེས་པའོ། །
 ཡོངས་ཤེས་བྱར་མེད་ཅེས་ལ་སོགས། །
 མི་སྐྱེ་བ་ཡི་སྒོ་འདོད་དོ། ། ༦

ཉན་ཐོས་གྱི་པ་རྩལ་སེམས་ཤེས་གྱིས། མཐོང་པའི་ལམ་སྤྱལ་བསྐྱེད་ཆོས་
 བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་རིག་གི་ དེ་ལས་གཞན་མི་རིག་མེད་
 གཞན་དང་དམིགས་རྣམ་མི་མཐུན་པས་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པ་བྱས་ན་མུར་དུ་
 འགག་ལ། འགགས་པ་ལྟལ་དུ་མི་བྱེད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་
 རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་པ་རྩལ་སེམས་ཤེས་གྱིས་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་གཉིས་དང་བརྒྱད་པ་
 མེད་གསུམ་རིག་གི་གཞན་མི་རིག་གོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་པ་རྩལ་སེམས་ཤེས་གྱིས་སྤྱོད་པ་
 མེད་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་ཀུན་རིག་སྟེ། བསྐྱེད་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་
 བསམགས་པའི་བསྟོད་རྣམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཐུ་བསམ་བྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར། ཟད་པ་ཤེས་པ་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་ལ་སྤྱལ་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པའི་སྒོའོ། །སྤྱལ་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ་སྐར་ཤེས་པར་བྱར་
 མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ངེས་པའི་སྒོ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་སྒོར་འདོད་དོ།

གསུམ་པ་(བྱངས་ངེས་གཉན་པོའི་བྱེད་བྱ་དང་བཅས་པ་)ནི། ཤེས་པ་བརྒྱར་
 འཇོག་པའི་སྤྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།

ཙ་ག རང་བཞིན་དང་ནི་གཉིན་པོ་དང་། །

རྣམ་པ་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །

སྦྱར་དང་བྱ་བ་བྱས་ཉིད་དང་། །

རྩ་རྩས་པ་ལས་བརྒྱ་ཡིན་ནི། ། ༥

ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཀུན་ཐོབ་ཤེས་པ་བཞག །གཉིན་པོ་ལས་ཆོས་ཤེས་
དང་ཐེས་ཤེས་བཞག །རྣམ་པ་ལས་སྤྱུག་ཀུན་ཤེས་པ་བཞག །རྣམ་པ་དང་སྤྱོད་
ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལས་འཁོག་ལམ་ཤེས་པ་བཞག །སྦྱར་བ་བྱས་པ་ལས་པ་རྒྱུ་སེམས་
ཤེས་བཞག །བྱ་བ་བྱས་པ་ལས་ཟད་པ་ཤེས་པ་བཞག །རྩ་རྩས་པ་ལས་མི་སྦྱོལ་
ཤེས་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ན། ཀུན་ཐོབ་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཆེར་ཀུན་ཐོབ་པ་ལ་དམིགས་
པའི་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉིན་པོ་དང་། ཐེས་ཤེས་གོང་མའི་
གཉིན་པོ་དང་། སྤྱུག་ཀུན་གཉིས་རྣམ་པ་མི་དྭགས་པ་སྤྱུག་རྣམ་པ་ཐད་དང་གྱིད་མིགས་
པ་སྤྱུག་ཀུན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། འཁོག་ལམ་གཉིས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
ཐད་དང་པ་དང་། པ་རྒྱུ་སེམས་ཤེས་པ་རྒྱུ་སེམས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱར་བ་
བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཟད་ཤེས་བྱ་བ་བྱས་པའི་རྩད་ལ་དང་པོར་སྦྱོལ་པ་དང་།
མི་སྦྱོལ་ཤེས་པ་ལྟར་ཟག་མེད་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྩ་རྩས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ འོན་
ཆོས་ཤེས་འདོད་པའི་གཉིན་པོ་དང་། ཐེས་ཤེས་གོང་མའི་གཉིན་པོ་ཡིན་ན། དེ་
ཁོན་རང་སེམས་ཤེས་ན། མ་གོང་ལམ་ལ་ངེས་གྱི་སྦྱོལ་ལམ་ལ་མ་ངེས་ན།

ཙ་ག བསྐྱེད་པའི་ལམ་ལ་འཁོག་པ་འཇམ། །

ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་དེ། །

ཁམས་གསུམ་གྱི་ནི་གཉིན་པོ་ཡིན། །

འདོད་པའི་ཁམས་གྱི་ཐེས་མ་ཡིན། ། ༦

སྦྱོལ་པའི་ལམ་ལ་འཁོག་པ་འཇམ། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁམས་
གསུམ་གྱི་གཉིན་པོ་ཡིན་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན། གོང་མའི་འཁོག་ལམ་ལས་མི་དམན་པའི་

འགྲོག་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཟལ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ལ། ལྷུག་ཀུན་ལ་ཆོས་
 ཤེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། མོང་མའི་ལྷུག་ཀུན་དེ་ལས་དམན་པའི་
 ལྷུག་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ལ། འོ་ན་ཨེས་ཤེས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་
 གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་འབྱུང་ཏེ། ཉམས་ཤིང་འདྲ་ཆང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདྲོད་པའི་
 ཁམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཨེས་ཤེས་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་མ་སྦྱེས་པར་ཨེས་ཤེས་མི་སྦྱེ།
 ཆོས་ཤེས་སྦྱེས་པའི་ཆེ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་འདྲོད་པ་ལས་ལྷུག་པར་བྱས་ཆེན་པའི་ཕྱི་ལ།

བཞི་པ་(རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་)ནི། འོ་ན་ཤེས་པ་བར་པོ་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པ་
 ཅན་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་ཨེས་སུ་ཤེས། །
 རྣམ་པ་བར་པ་ལྷུག་ཀུན་ཐོབ་ནི། །
 དེ་བཞིན་གཞན་དུ་འང་རང་རང་གི། །
 བདེན་པའི་རྣམ་པས་བཞི་ཡིན་ནོ། ། ༡༠
 ཡ་རེ་ལ་ཡིད་ཤེས་དྲི་མེད་ཀྱང་། །

ཆོས་ཤེས་པ་དང་ཨེས་སུ་ཤེས་པ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བར་པ་ལྷུག་ཅན་ཡིན་ནོ།
 ཀུན་ཐོབ་ཤེས་པ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བར་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་འང་ཤེས་བྱ་རང་
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ནི་རང་རང་གི་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཡ་རེ་ལ་ཡིད་ཤེས་དྲི་མེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་
 བཞི་པ་ཅན་ཡིན་ནོ།

ཙ་བ། དེ་བཞིན་དྲི་མ་དང་བཅས་ནི། །
 ཤེས་བྱ་རང་གི་མཆན་ཉིད་རྣམ། །
 རྣམ་པ་རེ་རེ་ཞིག་ཐོབ་ཡུལ་ལོ། ། ༡༡
 ལྷུག་མ་རྣམ་པ་བར་པ་ཅན་ཅན། །
 མོང་དང་བདག་མེད་མ་གཏོགས་ན། །

པ་རྒྱལ་སེམས་ཤེས་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་སེམས་དང་སེམས་ལས་
 བྱང་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་
 ལས་བྱང་པའི་ཇམ་རེ་རེ་ཞིག་གི་སྤྱད་ཡུལ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་
 ཏེ། སེམས་སོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆེ་སེམས་བྱང་མི་འཛིན། སེམས་བྱང་ངོ་
 སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆེ་སེམས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱི་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆེ་སྟམ་མི་འཛིན།
 སྟམ་སོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་ཆེ་དྲི་མ་མི་འཛིན་པ་
 བཞིན་ནོ། །ལྷག་མ་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་པ་ཅན་ནོ།
 རྩོད་པ་དང་བདག་མེད་མ་གཏོགས་ཏེ། དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱབས་སུ་བདག་གིས་བྱ་བ་
 བྱས་སོ། །སྟུག་བསྐལ་ཤེས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་
 སོགས་འབྱུང་པའི་ཕྱི་སྟམ་དྲི་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་དམ་ཞེས། མེད་དེ།

ཅ་པ། དྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམ་མེད། །

གཞན་ཡོད་ཅེས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས། ། ༡༢

ཇམ་སུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ། །

དྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱི་སྟམ་ ཉི་འོག་པ་ན་ཅེ།
 གཞན་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚུགས་ལས། གནས་ཡོད་དང་
 གཞི་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུངས་པའི་ཕྱི་སྟམ་ འོ་ན་བཅུ་དྲུག་པ་ཇམ་སུ་ཤེས། ཇམ་
 སུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི། བཅུ་དྲུག་པོ་སོ་སོར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱི་སྟམ་
 ཇེ་པ་གཞན་ན་ཅེ། ཇམ་བདུན་ཡིན་ཏེ། སྟུག་བསྐལ་གྱི་བཞི་ཇམ་རེ་རེ་དང་།
 བདེན་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ཇམ་རེ་རེ་ཡིན་པའི་ཕྱི་སྟམ་ཏེ། རྒྱུད་རྣམ་པ་ཀུན་འབྱུང་
 སོགས་དང་། འཕྲོག་པའི་རྣམ་པ་ཞི་བ་སོགས་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ངེས་འབྱེན་
 སོགས་ཇམ་རེ་རེ་ཡིན་པའི་ཕྱི་སྟམ་ཟེར་ཅེ། འོ་ན་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞེས། བྱེད་བྱ་
 སྟུག་ཅེ།

ཙུཌ་གྲ་ རྒྱལ་པ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི། །

དམིགས་དང་བཅས་པས་འཛིན་པར་བྱེད། །

ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བྱ་ཡིན། ། ༡༢

རྒྱལ་པ་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་དམིགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་དམིགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད། ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཟུང་བྱ་ཡིན་ནོ། །མདོ་སྒྲེ་པ་ན་ལེ ཤེས་རབ་རྒྱལ་པ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ལ ཞེས་ཟེ་ལ དེས་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་ཕྱི་ལ བྱེད་པའི་འཛིན་སྒྲུང་སྒྱུ་བྱ་བ་རྒྱལ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

ལྷ་པ་(ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ནི། ཤེས་པ་བརྒྱུ་པོ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བཟུན་གང་ཞེ་ན།

ཙུཌ་གྲ་ དང་པོ་རྒྱལ་གསུམ་གཞན་རྒྱལ་ས་དགེ།

དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་ག་ཡོད་དེ། ཁལ་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཟླ་བ་བཅས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ལ གཞན་རྒྱལ་ས་དགེ་བ་ཡིན་དེ། སེམས་ཤེས་སྒྲིམ་བྱུང་ཡིན་ལ། གཞན་རྒྱལ་ས་ཟླ་བ་དེ་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱི་ལ འོ་ན། སེམས་ཤེས་དེ་ནི་རྒྱལ་གསུམ་གང་། །རྟོག་དང་རྟོག་ལྟས་གྱིས་བྱས་པའང་། ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་དེ། དེར་བཤད་པའི་སེམས་ཤེས་དེ་འདྲིར་བཤད་པའི་སེམས་ཤེས་སུ་མི་འདྲུ་བའི་ཕྱི་ལ འོ་ན་ཤེས་པ་བརྒྱུ་པོ་ནང་དུ་མ་འདུས་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འབྱུར་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱི་ལ འོ་ན་ཤེས་པ་བརྒྱུ་པོ་དེ་ས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན།

ཙུཌ་གྲ་ དང་པོ་ས་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་ན། །

རྒྱལ་ན་ཆོས་ཤེས་བྱ་བར་དག །

རྗེས་ཤེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་རྒྱལ། ། ༡༣

གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། །

དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དེ།
 ཁམས་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བསམ་གཏན་ས་དགུ་ན་ཆོས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། འདྲོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ས་དགུ་ན་རྗེས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ།
 མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་བསམ་གཏན་ས་དགུ་ན་ཡོད། ལྷོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་
 བཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་ཤེས་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་
 ཤེས་པ་དང་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་སྟེ་དགུ་ནི་ཟག་མེད་ས་དགུ་ན་ཡོད། གཞན་པ་རྩལ་གྱི་
 ཡིད་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ན་ཡོད་དེ། ལམ་སྐྱོབ་པ་ལ་རྟེན་དཔེས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དག་ཁམས་གང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་ག། དེ་ནི་འདྲོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །

ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་འདྲོད་རྟེན་ཅན། །

ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རྟེན་ཅན་གཞན། ། ༡༥

པ་རྩལ་སེམས་ཤེས་དེ་ནི་འདྲོད་པ་དང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི།
 བཟུགས་མེད་ལ་མི་རྟེན་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་
 ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་འདྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་གྱི། སྐར་མ་ལ་མི་རྟེན་དེ། འདྲོད་པའི་
 བཟུན་པོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་
 བཟུང་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དེ། རྗེས་ཤེས་ཁམས་གསུམ་པའི་རྟེན་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤེས་པ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དུ་ཡིན་ཞི་ན།

ཅ་ག། འགོག་སློབ་ན་པ་ཉེར་བཞག་པ། །

གཅིག་སྟེ་པ་རྩལ་སེམས་སློབ་ནི། །

གསུམ་མོ་ལྷག་མ་བཞི་ཡིན་ནོ། །

འཁོག་པ་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཆོས་དྲན་པ་ཉི་མ་གཞག་གཅིག་ཡིན། ཡ་ཤེས་སེམས་
སྤྱོད་ཀྱིས་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་མོ། ལྷག་མ་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་ཤེས་པ་དུ་འབྱུང་གི་ན།

ཅ་ག། ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡུལ་དག་ཡིན་ནོ། ། ༡༦

ལམ་ཐེས་སྤྱོད་དག་ཡིན་ནོ། །

སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

བཞི་ཡི་བཅུ་ཡིན་གཅིག་གི་མིན། །

ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་ཐེས་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་དག་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་
པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་དག་ཡིན་ནོ། །ཐེས་སྤྱོད་ནི་ཆོས་ཤེས་མ་
གཏོག་པ་དག་ཡིན་ནོ། །སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཐུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཡུལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ཡ་ཤེས་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
ཡ་ཤེས་སེམས་ཤེས་ཟད་མི་སྤྱོད་ཤེས་པ་བཞི་ཡི་ནི་བཅུ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་འཁོག་པའི་
ཤེས་པའི་ནི་ཤེས་པ་བཅུ་མིན་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོ་
ན་ཤེས་བྱ་གང་ཤེས་པ་དུ་ཞིག་གི་ཡུལ་དུ་འབྱུང་གི་ན།

ཅ་ག། ཆོས་བཅུ་དག་ནི་སྤྱོད་བར་གྱ། ། ༡༧

ཁམས་གསུམ་པ་དང་དྲི་མེད་ཆོས། །

འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གཉིས་གཉིས་སོ། །

ཤེས་བྱལ་ཆོས་བཅུ་དག་དུ་ནི་ཕྱེ་ནས། ཤེས་པ་གང་གི་ཡུལ་དུ་འབྱུང་བ་
སྤྱོད་བར་བྱ་གྱེ། ཁམས་གསུམ་པ་དང་དྲི་མེད་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་ལ་མཚུངས་
ལྡན་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་
བསྐྱེད་གཉིས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་སོ། །འོ་ན་ཤེས་པ་སྤྱོད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོས་
ཁམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོག་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅི་ན། མེད་དོ།

ཅ་ག། ཀུན་རྫོབ་གཅིག་པུས་རང་ཆོག་ལས། །

གཞན་ནི་བདག་མེད་ཉིད་རིག་འབྱུང་། ། ༡༥

འོན་ཀྱང་ཀུན་ཚེ་པ་འི་ཤེས་པ་གཅིག་ཕུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིག་ཤིང་། ཀུན་ཚེ་པ་འི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་རང་དང་རང་གི་ཆོག་པ་ན་ཡོད་པ་ལས་གཞན་པ་འི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་འབྱུང་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པས་དེ་ཡང་རིག་པ་འི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་རང་དང་རང་གི་ཆོག་པ་ན་ཡོད་པ་མི་རིག་ཤིང་། རང་ཉིད་རང་ལ་བྱེད་པ་འགལ་ཞིང་། རང་གི་ཆོག་པ་ན་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་ཉེ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཤེས་པ་འི་ལྷན་པ་ནི། འོ་ན་ཤེས་པ་དུ་གང་ཟག་གང་ལ་ལྷན་ཞེ་ན། སྒྲིལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་སྒྲུབ་པ་ཀུན་ཚེ་པ་གཅིག་ཕུད་ལྷན། འདོད་ཆགས་དང་སྒྲུབ་པ་དེ་དང་པ་རྒྱུ་མེས་ཤེས་ཏེ་གཉིས་དང་ལྷན།

ཙ་ག། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ། །

ཆགས་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྷན། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡན་ཆད་ནི། །

བཞི་ལ་རེ་རེ་འཕྲེལ་དང་ལྷན། ། ༡༦

འཕགས་པ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པ་ཆགས་ཅན་ཀུན་ཚེ་པ་ཤེས་པ་གཅིག་དང་ལྷན། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་ཀུན་ཚེ་པ་ཤེས་པ་ཆོས་ཤེས་སྒྲུབ་པས་ཤེས་པ་ཉེ་གསུམ་དང་ལྷན། དེ་ཡན་ཆད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པ་དུག་པ་བཅུ་པ་འི་ཤེས་པ་རེ་རེ་འཕྲེལ་བ་དང་ལྷན་པས་བདུན་གྱི་བར་ལྷན་ནོ། །ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པ་ཆགས་ཅན་མིན་ན། ཀུན་ཚེ་པ་ཤེས་པ་པ་རྒྱུ་མེས་ཤེས་ཏེ་གཉིས་དང་ལྷན། དེས་འབྲེལ།

བཞི་པ་(ཤེས་པ་འི་འཕྲོག་པ་)ལ། ལམ་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོག། ས་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོག། འཕྲོག་པ་འི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་(ལམ་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོག་པ་)ལ། མཐོང་ལམ་དུ་དུ་འཕྲོག། སྒྲུབ་ལམ་དུ་དུ་འཕྲོག། བཤད་

པའི་ལྷན་མ་ལ་དུ་འཕྲོལ་པའོ། །དང་པོ་(མཐོང་ལམ་དུ་དུ་འཕྲོལ་པ་)ནི། འོ་ན་
ལམ་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོལ་ཅེ་ན།

ཙུ་ལ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །
ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲེས་པ་རྣམས། །
མ་འོངས་པ་འཕྲོལ་དེ་ཉིད་ལ། །
ཆེས་གསུམ་ལ་ནི་ཀུན་ཚོ་བཀུར་། ། ༣༠
དེ་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་མཐའ་ཞེས་བྱ། །
དེ་ནི་མི་སྦྱོང་ཆོས་ཅན་ཡིན། །

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲེས་པ་རྣམས་ལ་རིགས་
འདྲ་མ་འོངས་པ་འཕྲོལ་གྱི། དེ་དག་མངོན་གྱུར་མི་འཕྲོལ་སྒྲེ། མཐོང་ལམ་ལ་ན་
གཉིས་མི་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་ཆེས་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཀུན་
ཚོ་ཤེས་པ་ཡང་འཕྲོལ་སྒྲེ། བདེན་པ་ཟད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཤེས་
ཆེའང་འཕྲོལ་བཅའ་ཞེ་ན། མི་འཕྲོལ་སྒྲེ། བདེན་པ་ཟད་པར་མ་གཏོགས་པའི་
ཕྱིར། ཆེས་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབས་གྱི་ཀུན་ཚོ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་ཚོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྒྲེ། བདེན་པ་ཟད་པར་
རྟོགས་པ་དེའི་ཆ་ནས་ཀུན་ཚོ་ཤེས་པ་དེའི་ཕྱིར། ལམ་ལ་ཆེས་ཤེས་གྱི་ཆེ་ཀུན་
ཚོ་ཤེས་པ་མི་འཕྲོལ་སྒྲེ། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ།
ལམ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར། ལྷན་བསྐྱེད་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་མཐའ་
ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་ཚོ་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལྷན་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ཤེས་པར་
མི་རྩལ། ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤོང་བར་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་
མཚུངས་དེ། རང་སྤྱད་གྱི་ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤོང་བར་རྩལ། རང་སྤྱད་གྱི་
ལམ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་ཚོ་ཤེས་པ་དེ་ནི་མི་
སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ས་གང་ལ་བདེན་ནས་འཕྲོལ་ཅེ་ན།

ཅ་ག། རང་དང་འོག་ས་འགྲོག་པའི་མཐུལ། །
 རང་བདེན་རྣམ་ཅན་འབད་ལས་བྱུང་། ། ༡༡
 ཆགས་བཅས་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་དྲུག །
 འདོད་ལས་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བདུན། །

མཐོང་ལམ་ས་གང་ལ་བདེན་པའི་རང་ས་དང་འོག་ས་ལ་བདེན་ནས་འཐོབ་
 བོ། །འོ་ན་དེ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲོག་པའི་མཐུལ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཀུན་ཚོ་བ་ཤེས་པ་དེ། མཐུལ་ཚོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གཅིག་ཡིན་ལ།
 གཞན་གཉིས་ལ་བཞི་གཡོད་དོ། །དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་
 འབད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེད་གོས་པའི་ཕྱི་དུ།

གཉིས་པ་(སྒྲིམ་ལམ་དུ་དྲུ་འཐོབ་)ནི། ཆགས་བཅས་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་ཆེས་
 ཤེས་ལ་གནས་པས་ཤེས་པ་དྲུག་འཐོབ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་ཚོས་ཤེས་
 ཤེས་ཏེ་དྲུག་འཐོབ་པའི་ཕྱི་དུ། སྒྲིམ་པ་འདི་བཞིན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་འང་འབྱེ་ ཀུན་
 ཚོ་བ་ཤེས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐུལ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་
 ཚོ་བ་ཤེས་པ་མི་འཐོབ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་ཚོ་བ་ཤེས་པ་འཐོབ་པའི་སྐྱུ་མཚན་
 མེད་པའི་ཕྱི་དུ། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐུལ་མེད་པའི་
 ཕྱི་དུ། ཡ་པོ་ལ་སེམས་ཤེས་མི་འཐོབ་སྟེ། ཆགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། ཟད་མི་
 སྟེ་ཤེས་པ་མི་འཐོབ་སྟེ། ཆགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་མི་
 འཐོབ་སྟེ། སྟོབ་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། བཅུ་དྲུག་པ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བས་དེའི་སྟེང་དུ་ཡ་པོ་ལ་སེམས་ཤེས་པ་སྟེ་བདུན་འཐོབ་བོ། །ཀུན་ཚོ་བ་
 ཤེས་པ་དང་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་ཤེས་པ་མི་འཐོབ་པ་སྟེ་རང་དང་འབྲ།

ཅ་ག། དེ་ཡི་གོང་མ་ཆགས་བཅས་ཀྱི། །
 བསྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་བདུན་འཐོབ་བོ། ། ༡༢
 ས་བདུན་ལས་སྐྱུ་མཚན་ཤེས་དང་། །

མི་གཡོ་འཕྱོག་དང་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པའི། ।

བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་དང་། ।

ཁོང་མའི་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་བཅུད་ལའང་། । ༡༢

དེའི་ཁོང་མ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོམ་པའི་པའི་ལམ་ལ་དེའི་ཕྱིང་དུ་ཀུན་ཉེ་བ་
ཤེས་པ་བསྐྱེད་པས་བདུན་འཕྱོག་གོ། །ས་བར་པ་བདུན་ལས་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་། སྤྱོད་པའི་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་འཕྱོག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།
སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མ་སྤྱོམ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དག་དང་། ཁོང་མ་སྤྱིད་ཅེ་ལས་
སྤྱོད་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དང་པོ་བཅུད་ལའང་ཁྱར་བྱི་བདུན་པོ་འཕྱོག། ཉེ་གས་པའི་སྤྱོད་བསྐྱོམ་
མི་གཡོ་བར་དབང་པོ་འཕྱོག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ཡང་ཁྱར་བྱི་དུག་གི་ཕྱིང་དུ་ཟད་
པ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པས་བདུན་འཕྱོག་གོ།

ཙ་ག། སྤྱོད་པ་སྤྱིང་བའི་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པའི། ।

ཤེས་པ་དུག་དང་བདུན་འཕྱོག་བས། ।

བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་དུག། ।

སྤྱོད་པ་དབང་པོ་སྤྱིང་ས་པའི་སྤྱོད་བསྐྱོམ་པའི་ཆགས་བཅས་ཡིན་ན། ཁྱར་བྱི་ཤེས་
པ་དུག་དང་། ཆགས་བསྐྱོམ་པའི་ཆེད་དུ་པ་རྒྱུ་མེས་ཤེས་བསྐྱེད་པས་བདུན་
འཕྱོག། བསྐྱེད་པས་ཁ་ཅིག་ཀུན་ཉེ་བ་ཤེས་པ་འཕྱོག་ཟེས། སྤྱོད་པ་དབང་པོ་
སྤྱིང་ས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་ཁྱར་བྱི་དུག་འཕྱོག།

ཙ་ག། དེ་བཞིན་སྤྱིད་ཅེ་རྒྱུ་ལའང་། । ༡༣

ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་དགའ། ।

མི་གཡོ་བས་ནི་བཅུ་འཕྱོག་གོ། ।

དེར་འཕྱོག་པའི་ཐ་མ་ལའང་། ।

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་ཅེ་ཉེ་གས་པ་ལས་རྒྱུ་ལའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ཐ་མ་ལའང་ཁྱར་བྱི་དུག་འཕྱོག། ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་དབང་དུ་བྱིས་མི་སྤྱོད་

ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པ་དག་འཕྲོ་བ་ལོ། །དབང་རྣམ་མི་གཡོ་བས་ནི་བརྟུ་འཕྲོ་བ་ལོ།
རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་བ་ཅན་མི་གཡོ་བ་དེར་དབང་པོ་འཕྲོ་བའི་སྒྲུབ་བའི་ལམ་ཐ་མ་ལའང་
བརྟུ་འཕྲོ་བ་ལོ།

གསུམ་པ་ (བཤད་པའི་ཉལ་གསུམ་ལ་དུ་འཕྲོ་བ་)ནི།

ཅ་ལ། བཤད་པའི་ཉལ་གསུམ་ལ་བརྟུ་འཕྲོ་བ་། ༣༥

ལྷན་བཤད་པའི་ཉལ་གསུམ་ལ་འདོད་པ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲུབ་
མ་ཐ་མ་དང་། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྟ་འཕྲོ་བ་པའི་རྣམ་གྲུབ་ལམ་དང་། སྤྱེལ་
མ་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་གྲུབ་ལམ་ལ་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པའི་བརྟུ་འཕྲོ་བ་ལོ།

གཉིས་པ་ (ས་གང་དུ་ཤེས་པ་དུ་འཕྲོ་བ་)ནི། འོ་ན་ལམ་གང་དུ་ས་དུའི་
ཤེས་པ་འཕྲོ་བ་ཅེ་ན།

ཅ་ལ། གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བ་ཕྱིར་གང་། །

ཐོབ་པ་དེར་ཡང་འོག་མའང་འཕྲོ་བ། །

ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། །

ས་ཀྱན་རྩོན་རྟེན་མི་འཕྲོ་བ་ལོ། ། ༣༦

ས་འོག་མ་གང་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྤྱིར་ལམ་ལ་
སྟོགས་པ་བཞི་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བས་གོང་མས་བསྐྱས་པའི་ལམ་གང་ཐོབ་པ་དེར་ཡང་རང་ས་དང་འོག་མས་བསྐྱས་
པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་འཕྲོ་བ། ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་ཟག་མེད་དུ་མ་ཟད་ཟག་བཅས་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་མི་སྤྱེལ་པ་སྒྲིམ་པ་དང་། དབུགས་འཕྱུང་དུ་བ་དང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་
སྟོགས་ཀྱང་འཕྲོ་བ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་ས་དུག་གཟུགས་མེད་བཞི། འདོད་
པ་སྤྱེ་ས་བརྟུ་བཅུག་པོ་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱས་པ་འཕྲོ་བ་སྟེ། རོ་རྩེ་ལྟའི་ཏིང་འཛིན་གྱིས་
ཉོན་མོངས་པའི་ཐོབ་པ་བཅོམ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྤྱིད་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས།
དགེ་བ་རྣམས་སྤྱེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསུ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚུལ་སྤྱིད་ཆེན་པོ་ཐོབ་
པས་ཡལ་མི་རྣམས་སྤྱེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསུ་བ་བཞིན་ནོ། ། འོ་ན་རྟེན་པ་ཐོབ་

པས་ཁྱབ་བམ་ཞི་ན། རྩོན་ལའོར་བར་འདྲིས་པ་ལས་ཉམས་ནས་ཡང་རྟེན་པ་མ་
འོངས་པ་མི་འཐོབ་ཟླ། དེའི་ཐོབ་པ་བདང་བའི་ཕྱིས། འོན་ཀྱང་ཟག་མེད་ཀྱི་མ་
འོངས་པ་འཐོབ་པོ།

གསུམ་པ་ (འཐོབ་པའི་དཀྱིལ་) མི། འོན་ཐོབ་པ་ལ་དུ་ཡོད་ཅི་ན།

ཅ་ག། རྟེན་དང་བསྐྱེན་ཅིས་བྱ་བ་ནི། ।

དཔེ་བ་འདུས་བྱས་ཐོབ་པ་ལ། ।

གཉེན་པོ་དང་ནི་ཐག་སྤྲིང་བའི། ।

ཐོབ་པ་ཟག་དང་བཅས་པའི་ཡིན། । ༣༦

བཞི་ཡོད་དེ། རྟེན་པའི་ཐོབ་པ་དང་། བསྐྱེན་པའི་ཐོབ་པ་དང་། གཉེན་
པོའི་ཐོབ་པ་དང་། ཐག་སྤྲིང་བའི་ཐོབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིས། དེ་དག་གང་
ཞི་ན། གསར་དུ་རྟེན་པ་དང་། རྩོན་དུ་བསྐྱེན་པ་ཞིས་བྱ་བའི་ཐོབ་པ་ནི་དཔེ་བ་
འདུས་བྱས་ལ་ལྟོས་པའི་ཐོབ་པ་ལ། །གཉེན་པོ་དང་ཐག་སྤྲིང་བའི་ཐོབ་པ་ནི་ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐོབ་པ་ཡིན་ནི། །ཟག་བཅས་དཔེ་བ་ལ་ཐོབ་པ་བཞི་ག་ཡོད་
དེ། དཔེ་བ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་རྟེན་པ་དང་བསྐྱེན་པའི་ཐོབ་པ་ཡོད། ཟག་
བཅས་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་དང་ཐག་སྤྲིང་བའི་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིས།

ལྷ་པ་ཤེས་པས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་། ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ནི། །དང་པོ་(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ།
མདོར་བསྟན། རྩོས་པར་བཤད་པ་ལ། །དང་པོ་(མདོར་བསྟན་)ནི། ཟད་པ་
ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། ཞིས་ཟད་པ་ཤེས་པའི་ཆེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་འཐོབ་
ཚུལ་གྱིར་བསྟན་མོད། དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཁོན་ས་འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་གང་ཞི་ན།

ཅ་ག། སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲིས་པ། ।

སྒྲིབས་ལ་སྐྱབས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། ।

སངས་རྒྱལ་ཚས་ནི་མ་འདྲིས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྟོགས་བརྒྱ་དང་ལ་
སྟོགས་པ་མི་འཛིག་པ་བཞི་དང་། དུན་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ། རྟོགས་བཤད། མི་འཛིགས་པ་བཤད།
དུན་པ་ཉེར་གཞག་བཤད། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའོ།
དང་པོ་(རྟོགས་བཤད་པ་)ལ། ཐུགས་ཀྱི་རྟོགས། རྟོགས་རྟོགས་སོ། །དང་པོ་
(ཐུགས་ཀྱི་རྟོགས་)ནི། འོ་ན་རྟོགས་བརྒྱ་པོ་དེ་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྐྱུས་ཤིང་།

ཅ་ག། བནས་དང་བནས་མིན་ཤེས་པ་བཅུ། །

ལས་འབྲས་ལ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་སྟོགས། ། 24

དབང་པོ་མས་དང་ཁམས་ལ་ནི། །

དགའ་ལམ་དག་ལ་བརྒྱའམ། །

བནས་དང་བནས་མིན་མཁྱེན་པ་ཤེས་པ་བརྒྱུས་བསྐྱུས་དྲི། བནས་དང་
བནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དེས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་
ཕྱིར། ལས་དང་དེའི་འབྲས་ལ་རྣམ་སྟོན་མཁྱེན་པ་ལ་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་མ་
གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ཡོད། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་ཐར་སྟོགས་མཁྱེན་པ་དང་།
དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། མས་པ་སྣ་ཆོགས་མཁྱེན་པ་
དང་། །ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཁྱེན་པ་ལ་ནི་འགོག་པ་ཤེས་པ་མིན་པའི་དགའ་ལམ་
དུལ་པ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་དག་ལ། ལམ་རང་གི་
ངོ་པོ་མཁྱེན་པ་ལ་བྱས་ན་འགོག་པ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་པར་དགུ། ལམ་འབྲས་ལ་
དང་བཅས་པ་མཁྱེན་པ་ལ་བྱས་ན་བརྒྱའོ།

ཅ་ག། གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན། །

ཟད་པ་དུག་གམ་བརྒྱ་ཡིན་ནོ། ། 25

ཐོན་གྱི་གནས་ཤེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་གཉིས་
ནི་ཀུན་ཐོབ་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཤེས་
བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་
སྒྲིབས་ལ། ཟག་པ་ཟད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མཁྱེན་པ་ལ་བྱས་ན་ཆོས་ཤེས་ཤེས་ཤེས་
འཕོག་ཤེས་ཀུན་ཐོབ་ཤེས་པ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྐྱེ་དུག་གས། ཟག་པ་ཟད་
པའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་མཁྱེན་པ་ལ་བྱས་ན་བརྩ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེད་གས་གང་ན་
ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་པ། ཐོན་གནས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བའི་སྒྲིབས། །
བསམ་གཏན་དག་ན་ལྷག་མ་ནི། །
ས་རྣམས་ཀུན་ན་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །
འདིའི་སྒྲིབས་གང་ཕྱིར་ཐོགས་མི་མང་ལ། ༣༠

ཐོན་གྱི་གནས་ཤེས་སུ་དྲན་པ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྒྲིབས་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་གང་རུང་དག་ན་ཡོད། ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་ཟག་
མེད་ས་རྣམས་ཀུན་ན་ཅི་ཡིགས་པ་ཡོད། ཟག་བཅས་ས་དག་པོ་རྣམས་ཀུན་ན་ཡོད་
པས་བྱུང་གོ། །ཁམས་གསུམ་གང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་
རྟེན་ལ་ཡོད་དུ་རུང་། བརྒྱུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བརྒྱུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡོད།
བརྒྱུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་བརྒྱུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡོད། འོ་ན་འདི་དག་
གང་ཟག་གཞན་ཉན་རང་གི་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་ཐོན་གྱི་གནས་ཤེས་སུ་དྲན་
པ་སོགས་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་མོའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིབས་ཞེས་བྱ་ཞེ་
ན། སངས་རྒྱས་འདིའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྒྲིབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་
སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱུ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མང་འདྲའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ (སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་) ནི། འོ་ན་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིབས་ཆད་མེད་ན། སྐྱེ་བ་
སྒྲིབས་གང་ཞེ་ན།

ཙ་པ། གླུ་ལྟེན་མེད་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲོབས། །
གཞན་དག་ཆེགས་ན་སྒྲུང་ཆེན་སྟེགས། །
བདུན་བཅུས་སྒྲགས་པའི་སྒྲོབས་ཡིན་ནོ། །
དེ་ནི་རེག་ཕྱི་སྒྲེམ་ཆེད་དོ། ། ༣༡

གླུ་ལྟེན་མེད་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲོབས་མངའ་ལོ། །གཞན་དག་ན་ལེ། ཆེགས་གསུམ་བཅུ་དྲུག་ཙ་པ་གཉིས་པ་ལེ་རེ་རེ་ན་སྒྲུང་མེད་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲོབས་ཡོད་ཅེས་ཟེལ། འོ་ན་སྒྲུང་མེད་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲོབས་ཅི་ཅམ་ཡོད་ཅེ་ན། སྒྲུང་ཆེན་པལ་པ་དང་། ལ་སྟེགས་པ་སྟེགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དང་། ཆེན་པོ་ཆེ་དང་། རབ་གནོན་དང་། ཡན་ལག་མཆོག་དང་། སྒྲོབས་མཆོག་དང་། སྒྲུང་མེད་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲོབས་བདུན་པོ་གྲང་ནས་གྲང་དུ་བཅུ་འབུ་ར་དུ་སྒྲགས་པའི་སྒྲོབས་ཡིན་ནོ། འོ་ན་གླུ་ཕྱི་སྒྲོབས་ཀྱི་ངོ་པོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་རེག་ཕྱི་སྒྲེམ་ཆེད་དོ།

གཉིས་པ་(མི་འཇིགས་པ་བཤད་པ་)ནི། འོ་ན་མི་འཇིགས་པ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཙ་པ། མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །
ཇི་ལྟར་སྒྲོབས་ནི་དང་པོ་དང་། །
བཅུ་པ་གཉིས་པ་བདུན་པ་བཞིན། །

མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། རང་དོན་རྟོགས་པ་ཡུན་ཆོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། རང་དོན་སྤངས་པ་ཡུན་ཆོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཞན་དོན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ། གཞན་དོན་ངེས་འབྱུང་གི་ལམ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་དག་གིས་པ་གང་གིས་བསྐྱས་གེ་ན། མི་འཇིགས་པ་དང་པོ་ཇི་ལྟར་སྒྲོབས་ནི་དང་པོ་བཞིན་དུ་གིས་པ་བཅུས་བསྐྱས། མི་འཇིགས་པ་གཉིས་པ་སྒྲོབས་བཅུ་པ་བཞིན་དུ་དྲུག་གམ་བཅུས་བསྐྱས། གསུམ་པ་ནི་སྒྲོབས་གཉིས་པ་བཞིན་

དུ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས། བཞི་པ་ནི་སྒྲིབས་བདུན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དགྲུངས་བཅུས་
བསྐྱུས་སོ།

གསུམ་པ་(དེ་པ་ཉེར་གཞག་བཤད་)ལ། འོ་ན་དེ་པ་ཉེར་གཞག་གི་ངོ་པོ་
ཁང་ཞེ་ན།

ཙ་ཤ། དེ་དང་ཤེས་བཞིན་བདག་ཉིད་གསུམ། ३३

དེ་ནི་དེ་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན། དེ་ཉེ་ན་གསུམ་ཡོད་དོ།
དེ་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་པོ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་པར་གྲལ།
དེ་ཉེ་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
དེས་ཆགས་སྒྲུང་བཤམས་དང་བཅས་པ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(ཐུགས་མེ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི།

ཙ་ཤ། ཐུགས་མེ་ཆེན་པོ་ཀྱན་ཚོ་བ་སྟོ། ।

ཆོགས་དང་རྣམ་པ་སྟོད་ཡུལ་དང་། ।

མཉམ་པའི་ཕྱིར་དང་ཆེས་ཆེའི་ཕྱིར། ।

ཐུགས་མེ་ཆེན་པོ་ཀྱན་ཚོ་བ་པའི་སྟོ་ཡིན་དེ། འཇིག་རྟེན་ལ་ཉི་མ་ཆེན་དུས་
དུག་དུ་སྐྱེ་ནི་དར་སྐྱེ་ནི་ལྷན་སྐྱེ་མ་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པར་བྱ། སྐྱེ་སྒྲིན་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
མཆོན་གྱིས་བརྟོལ་བར་བྱ་སྐྱུ་དུ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་བྱ་སྐྱེ། བསྐྱུལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་བསྐྱོད་ནམས་དང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གསུམ་ག་དང་བྱལ་
བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྟོད་ཡུལ་ཁམས་གསུམ་གའི་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དང་
བྱལ་བར་མཉམ་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་
ཆེས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐུགས་མེ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱང་མེ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་
ཅེ་ན།

ཙ་པ། བ་དང་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད། ༡༩

བ་དང་བྱ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྩིང་ཆེ་ནི་ཞི་མུང་མེད་པ་དང་།
 ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་ནི་གཏི་མུག་མེད་པ་ཡིན། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་རྩིང་ཆེ་ནི་འདྲོད་
 པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས། ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་རྩིང་ཆེ་ནི་ཐུག་བཟུལ་གྱི་ཐུག་བཟུལ་དང་བྲལ་བར་
 འདྲོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐུག་བཟུལ་གསུམ་གྱི་དང་བྲལ་
 བར་འདྲོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་རྩིང་ཆེ་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་
 བརྟེན། ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱི་དུ། རྩིང་གྱི་
 ཁྱད་པར་རྩིང་ཆེ་ཉན་རང་གི་རྩིང་ལ་ཡང་ཡོད། ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་
 གྱི་རྩིང་ལ་ཡོད། ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་རྩིང་ཆེ་ཆེ་འདྲོད་པ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བས་ཐོབ། ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་སྤྲིད་ཅེ་ལ་འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཐོབ་དགོས་
 པའི་ཕྱི་དུ། རྩིང་ཆེ་དང་ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་ལ་དོན་ཡོངས་སུ་རྒྱུབ་མི་རྒྱུབ་དང་། རྩིང་
 ཆེ་མི་འདྲ་བར་འཇུག་ཐུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་འདྲ་བར་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ།
 འོ་ན་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་མམ་ཞིན།

ཙ་པ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཚོགས་དང་ནི།

ཚོས་སྐྱེ་འབྲེལ་བའི་དོན་རྒྱུད་པས།

མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་ཆེ་དང་།

འགྲུབ་དང་སྐྱེ་བོང་ཚོད་གྱིས་མིན། ༢༠

མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་རྩིང་
 ཚོགས་གཉིས་བསམས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། འབྲུས་བྱ་ཚོས་སྐྱེ་བོང་པར་མཉམ་
 པ་དང་། འཕྲིན་ལས་འབྲེལ་བའི་དོན་རྒྱུད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། འོ་ན་
 ཀྱང་སྐྱེ་ཆེ་དང་འགྲུབ་དང་སྐྱེ་བོང་ཚོད་མཉམ་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་གདུལ་བྱའི་བསམ་
 པ་དང་མཐུན་པར་རྟོན་པའི་ཕྱི་དུ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་ཡིན་ཏུན་ལ། མདོར་བཟུང་། ལྷུས་བཤད་དོ།
 དང་པོ་མདོར་བཟུང་ནི། འོན་ཐུན་མོང་བའི་ཡིན་ཏུན་དེ་གང་ཞིན།

ཅ་པ། ཆོས་གཞན་སྤྱོད་དང་ཐུན་མོང་ཡིན། ।

ཁ་ཅིག་སོ་སོའི་སྤྱོད་དང་། ।

ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྤྱོན་ནས་ཤེས། ।

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་མངོན་སོགས། । ༣༥

སངས་ལྷུས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་ནི་སྤྱོད་མ་ཉན་ཐོས་དང་རང་ལྷུའ་དང་ཐུན་མོང་བ་
 ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་སོ་སོ་སྤྱོད་དང་ཐུན་མོང་ཡིན་ཏེ། སངས་ལྷུས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པ་རིས་འདྲ་བ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་དག་གང་ཞིན། ཉོན་
 མོངས་མེད་པ་དང་སྤྱོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་། མངོན་
 ཤེས་དུག་པོ་ནི་འཕགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སོགས་ཁོངས་ནས་མངོན་ཤེས་
 དང་པོ་ལྟ་དང་བསམ་གཏན་ཆད་མེད་གཟུགས་མེད་རྣམས་ཐུང་ཐུང་བཞུགས་པར་
 རྒྱུ་མས་ནི་སྤྱོད་འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ལྷུས་བཤད་)ལ། འཕགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། སྤྱོད་
 འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །དང་པོ་(འཕགས་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་)ལ།
 ཉོན་མོངས་མེད་པ། སྤྱོན་ནས་ཤེས་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་བཤད་པ།
 འཐོབ་རྒྱུ་ལོ། དང་པོ་(ཉོན་མོངས་མེད་པ་)ནི། ཉོན་མོངས་མེད་དང་། ཞེས་
 བཤད་ན། དེ་གང་ཞིན།

ཅ་པ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀུན་ལྗོངས་ཤེས། ।

བསམ་གཏན་མཐའ་ན་མི་གཡོའི་ཆོས། ।

མིས་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་འདོད་གདོགས་པ། ।

མ་སྤྱེས་གཞིར་བཅས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། । ༣༦

ཉོན་མོངས་མེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་གང་ན་
ཡོད་ན། བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་ན་ཡོད་དེ། ལམ་སྐབས་ན་མས་ཀྱི་ནང་
ནས་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱི་དུ། གང་ཟག་གང་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་ན། དཔ་
བཅོམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་
སྟེ་བའི་ཕྱི་དུ། ལམས་གསུམ་གང་གི་རྟེན་ལ་སྟེད་ཅེ་ན། མིས་སྟེད་དེ། མའི་
རྟེན་ལ་དཔ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་སྟོན་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དམིགས་སྟེན་
བྱས་པ་དེན་ནས། དེ་འགྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། དམིགས་པ་
ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་དེ། ལྷ་མཚན་དེའི་ཕྱི་དུ། དེ་ཡང་འདྲོད་པར་གཏོགས་པ་དང་།
སྟེས་པ་སྤང་མི་རྒྱས་པས་མ་སྟེས་པ་དང་། སྟོམ་པས་སྤང་བ་གཞིར་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་
ཅན་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ (སྟོན་ནས་ཤེས་པ་) མི།

ཅ་པ། སྟོན་ནས་ཤེས་པ་འཁར་དེ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །

སྟོན་ནས་ཤེས་པ་འཁར་ངོ་པོ་དང་ས་དང་གང་ཟག་དང་རྟེན་ཉོན་མོངས་མེད་པ་
དེ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ།

གསུམ་པ་ (སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་བཤད་པ་) མི།

ཅ་པ། དེ་བཞིན་ཆོས་དོན་ངེས་ཆིག་དང་། །

སྤྱབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག ། ༡༧

གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་མིང་དང་། །

དོན་དང་ངག་ལ་ཐོགས་མེད་ཤེས། །

བཞི་པ་རིག་པ་ཐགས་ཐོགས་མེད། །

ཆས་དང་དོན་དང་ངེས་ཆིག་དང་ཐོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ནི་
 བང་ཐག་དང་དེན་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་བསྐྱུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་
 ཏུ། མིང་དང་དོན་དང་ངག་ལ་ཐོབས་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། བཞི་པ་རིག་པ་ལ་
 ཐོབས་ཐོབས་མེད་པ་ཤེས་སོ།།

ཙུཌ། མངོན་བཟློང་ལམ་ལ་དབང་ཉིད་ལ། ། ༣༥

དེ་ཡི་དམིགས་པ་ངག་དང་ལམ། །

ཤེས་པ་དགའོ་ས་ཐམས་ཅད། །

ཡང་དག་དོན་རིག་བཅུ་ལྔ་ཏུ། །

དེའི་དམིགས་པ་ངག་དང་ལམ་ཡིན་ཏེ། མངོན་བཟློང་ལ་དབང་བ་དང་།
 ལམ་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་དབང་བ་ཉིད་ལ་ཐོབས་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་འགོ་བ
 ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགུས་བཟུས། ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དོ།། དོན་
 སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། དོན་ཤེས་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱས་ན་བཅུ་ལྔ་ཏུ། དོན་གྱི་
 མཆོག་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱས་ན་འགོ་བ་ཤེས་ཆོས་ཤེས་ཇེས་ཤེས་ཀྱན་ཇོབ་
 ཤེས་པ་ཟད་པ་དང་མི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ་སྤེད་ཏུག་གོ།

ཙུཌ། དེ་ནི་ཀུན་ན་གཞན་ཀུན་ཇོབ། ། ༣༦

ཆོས་རིག་འདོད་དང་བསམ་གཏན་ན། །

ངག་ནི་འདོད་དང་དང་པོ་ན། །

དེ་ནི་འདོད་པ་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར་གྱི་ས་ཀུན་ན་ཡོད། གཞན་ཆོས་དང་
 ངེས་པའི་ཆིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཀུན་ཇོབ་ཤེས་པའོ། །ཆོས་རིག་འདོད་
 པ་དང་བསམ་གཏན་བཞིན་ཡོད་ཀྱི་བཟུགས་མེད་ན་མེད་དེ། དེ་ན་མིང་གི་ཆོགས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ངག་རིག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཡོད་ཀྱི་དེ་ཡན་
 ཆད་ན་མེད་དེ། ངག་ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ (འཕྲོ་ཚུལ་) གི། འོ་ན་དེ་དག་གཅིག་ཐོབ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་
པས་ཁྲུབ་བམ་ཞི་ན། ཁྲུབ་སྒྲེ།

ཅུ་བ།	མ་ཚང་བར་ནི་དེ་ཐོབ་མེད།	
	དྲུག་པོ་དེ་དག་རབ་མཐའ་བས།	༤༠
	དེ་ནི་རྣམ་དྲུག་བསམ་གཏན་མཐའ།	
	དེ་ནི་ས་ཀྱན་གྱིས་འཐུན་བྱས།	
	འཕེལ་བའི་རབ་དྲུ་ཕྱིན་པ་ཡིན།	
	སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་སྦྱོར་ལས་སྒྲེས།	༤༡

བཞི་པོ་དེ་དག་མ་ཚང་བ་ནི་དེ་གང་རུང་གཅིག་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་པོ་དེ་ས་གང་གིས་འཕྲོ་བ་ཅེ་ན། དྲུག་པོ་
དེ་དག་བསམ་གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་བས་འཕྲོ་བ་གོ། །དེ་ལ་དྲུ་ཡོད་ཅེ་ན། རབ་
མཐའ་དེ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཇིས་ཆིག་མ་གཏོགས་པའི་ལྟ་དང་། བསམ་
གཏན་གྱི་རབ་མཐའ་ཙམ་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇིས་ཆིག་སོ་སོ་ཡང་དག་
རིག་པ་མ་གཏོགས་དེ། དེ་འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སམ་བཟུས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དེ། ཇག་ནི་འདྲོད་དང་དང་པོ་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་
དྲུག་པོ་དེ་ལ་རབ་མཐའ་ཞེས་བཞེད་པའི་བྱ་མཚན་ཅི་ཞི་ན། ཡོད་དེ། བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་རྣམས་སྤྱི་ཅེའི་བར་གྱི་ལུགས་
བྱུང་དང་ལུགས་བསྐྱེད་གི་ས་ཀྱན་གྱིས་མཐུན་པར་བྱས་ནས། རྒྱུང་དུ་ལས་འབྲིང་
འབྲིང་ལས་ཆེན་པོ་འཕེལ་བའི་རབ་དྲུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ལས་
གཞན་པའི་རྒྱུང་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་སྦྱོར་བ་འབད་ཅོལ་ལས་སྒྲེས་པ་ཡིན་ལ།
སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་མེད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྒྲེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལ་ལྟ། དབྱེ་བ། ཇོ་བོ།
ཆོས་ཀྱི་ཁྲུང་པ་ས། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བཟུས་པའི་ཡོན་ཏན། མངོན་ཤེས་དང་པོ་

ཕྱིས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(དབྱེད་)ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་མངོན་སོགས།
ཞེས་བཤད་ན། མངོན་ཤེས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་པ། རྩ་འཕྲུལ་ན་བ་ཡིད་དང་ནི། །

ཐོན་ཆེ་འཆི་འཕོ་སྒྱེ་བ་དང་། །

ཟད་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡི། །

མངོན་ཤེས་རྣམ་ཐུག་ . . . །

མངོན་ཤེས་རྣམ་པ་ཐུག་ཡོད་དེ། རྩ་འཕྲུལ་དང་ལྷན་ན་བ་དང་གཞན་གྱི་
ཡིད་དང་ནི་ཐོན་གྱི་ཆེ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྒྱེ་བ་དང་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཤེས་པ་
མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་ཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ངོ་བོ་)ནི།

ཅ་པ། རྣམ་ཐོལ་སྒྲོ། ། ༤༡

བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སྒྲེ། །

སེམས་ལ་ཤེས་པ་ལྡ་ཡིན་ནོ། །

ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་སྒྲེབས་བཞིན་ནོ། །

མངོན་ཤེས་རྣམ་པ་ཐུག་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་
ཤེས་པ་ཤང་གིས་བསྐྱུས་ཤེ་ན། བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་དེ། ཤེས་ཐུ་རང་
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་
ཤེས་ལ་ཤེས་པ་ལྡ་ཡིན་དེ། སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་པ་
རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ལ་ལམ་ཤེས་ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་སྒྲེབས་བཅུ་པ་བཞིན་དུ་ཐུག་
གམ་བཅུས་བསྐྱུས་སོ།

གསུམ་པ་(ཆོས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་)ནི། འོ་ན་དེ་དག་ས་གང་ན་ཡོད་ཅེ་ན།

ཅ་པ། ལྡ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། ། ༤༢

རང་དང་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། །

ཐོབ་བྱ་འདྲིས་པ་ཆགས་བྲལ་བས། །

ལྷ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན་ཡོད་དེ། ལམ་སླ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱི་སྒྲིབ་པ་ཟག་མེད་ནི་ས་དགུན་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་རང་གང་ལ་བརྟེན་པའི་རང་ས་དང་འོག་སའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་གིས་འཕྲོབ་ཅེ་ན། ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལྷ་འཁོར་བར་འདྲིས་པ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་འཕྲོག་མ་འདྲིས་པ་སྤྱོད་བས་འཕྲོབ་ལོ། །འོ་ན་དེ་དག་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་ག། བསམ་པ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསམ། །

དང་པོ་རྩ་འཁུལ་ན་བ་མིག ། ར་

མིག་དང་ན་བའི་མངོན་གཤམ་ནི། །

ལུང་དུ་མ་བསྟན་ལྷག་ན་མས་དགེ །

བསམ་པ་གཞན་སེམས་གཤམ་པའི་མངོན་གཤམ་ནི། ལུས་མ་གཏོགས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསམ་ཡོད། རྩ་འཁུལ་དང་ལྷག་ན་བ་དང་མིག་གི་མངོན་གཤམ་ནི། དང་པོ་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གཅིག་པུ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་དགེ་མེད་གེ་ལུང་མ་བསྟན་བསམ་པོ་གང་ཞེ་ན། མིག་དང་ན་བའི་མངོན་གཤམ་ནི། མ་བསྐྱེབ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན། ལྷག་མ་ན་མ་དགེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་(མངོན་གཤམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་)ལ། རིག་པ་བསམ་བཤད་ཆོ་འཁུལ་བསམ་བཤད་པའོ། དང་པོ་(རིག་པ་བསམ་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་ག། བསམ་ནི་རིག་པ་ཐོན་མཐའ་སྟགས། །

མ་རིག་པ་ནི་བརྟོག་ཕྱིར་པོ། ། ར་

དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་མངོན་གཤམ་ཐ་མ་བསམ་ནི་རིག་པ་ཡིན་དེ། ཐོན་གྱི་མཐའ་ལ་སྟགས་པ་ལ་མྱོང་ས་པ་མ་རིག་པ་ནི་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པའི་ཕྱི་སྒྲིབ་ཕྱི་གནས་ཆེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་གཤམ་ནི། ཐོན་གྱི་མཐའ་ལ་མ་རིག་པ་རྟོག་

ཕྱིད་ཡིན་ཏེ། རྩོན་གྱི་རང་གཞན་གྱི་ལྷན་པ་དྲན་པ་དེས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། འཆི་འཕོ་
 པ་དང་སྒྲིབ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་སྤོངས་པ་སྒྲིབ་ཕྱིད་ཡིན་ཏེ།
 བདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་མ་འོངས་པའི་ལྷན་པ་ཆེས་སུ་དྲན་པ་དེས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཟག་པ་
 ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་ནི་ད་ལྟར་པའི་མཐའ་ལ་སྤོངས་པ་སེལ་ཕྱིད་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟར་
 པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་ག། མི་སྒྲིབ་པ་མ་གཉིས་ནི་དེའི། ।

ལྷན་པ་སྒྲིབ་ཕྱིར་དེ་ཞེས་བྱ། ।

སྒྲིབ་པ་འདོད་དེ་མ་རིག་དང་། ।

བཅས་ལྷན་ཕྱིར་ན་རིག་མ་བཤད། । ༤༦

ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྒྲིབ་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བ་མ་ནི་མི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ།
 རིག་པ་ཡང་ཡིན་པས་མི་སྒྲིབ་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། བཉིས་ནི་མི་སྒྲིབ་པའི་ལྷན་པ་
 སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲིབ་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་སྒྲིབ་པའི་ལྷན་གྱི་མངོན་ཤེས་
 བཞི་པ་དང་ལྷ་པ་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་རིག་པར་མ་བཤད་ཅེ་ན། སྒྲིབ་པ་ལ་དེ་
 བཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དེ་འོན་ཀྱང་རིག་པར་མ་བཤད་པའི་རྩ་མཆོད་ཡོད་དེ། མ་
 རིག་པ་དང་བཅས་པས་ལྷན་ཕྱིར་ཟེལ་བྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར།

བཉིས་པ་(ཆོ་འཕུལ་གསུམ་བཤད་པ་)ནི།

ཅ་ག། དང་པོ་གསུམ་པ་དྲུག་པ་ནི། ।

ཆོ་འཕུལ་རྒྱམས་ཡིན་བཞན་པ་མཚན། ।

མི་འབྲུལ་ཕྱིར་དང་པན་པ་དང་། ।

ཡིད་འོང་འབྲས་ལ་སྒྱུར་བྱེད་ཕྱིར། । ༤༧

མངོན་ཤེས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་དང་དྲུག་པ་ནི། རྩ་འཕུལ་དང་ཀུན་
 བཛོད་པ་དང་ཆེས་སུ་བཞན་པའི་ཆོ་འཕུལ་རྒྱམས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་

གང་མཚན་ཡིན་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་བསྟན་པ་མཚན་ཡིན་ཏེ། ཟམ་པ་ཟད་པ་ལ་མི་
འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡན་པ་དང་ཡིད་འོང་གི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ལྟ་པ་(མངོན་ཤེས་དང་པོ་རྩུས་པར་བཤད་པ་)ལ། རྩ་འཁྲུལ་གྱི་མངོན་
ཤེས་བཤད་པ་དང་། ལྷན་མིག་ན་བཤད་པ། རྟོགས་གཅོད་ལྟག་མ་བཤད་པའོ།
དང་པོ་(རྩ་འཁྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་བཤད་པ་)ལ། རྩ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ། རྩུལ་
སེམས་བཤད་པ། རྩ་འཁྲུལ་གྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་(རྩ་བོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་)ནི།
འོ་ན་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཞེས་བཤད་ན། རྩ་འཁྲུལ་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག། རྩ་འཁྲུལ་རྟིང་འཛིན་དེ་ལས་ནི། །

རྩུལ་དང་འབྲོ་བ་སྟོན་པ་ལ། །

ཡིད་མཐུགས་འབྲོ་བ་གཞན་དག་ལ། །

ཕྱིན་བྱེད་མོས་པ་ལས་བྱུང་ཡང་། ། ར་

རྩ་འཁྲུལ་ནི་རྟིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རྩ་འཁྲུལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་
ན། དེ་ལས་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ དེའི་ཡུལ་གང་ཞེ་
ན། རྩུལ་པ་དང་འབྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འབྲོ་བ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ཡིད་
ལྟར་མཐུགས་པར་འབྲོ་བ་དང་། ལྟར་དུ་འདབ་ཆགས་ལྟར་ལུས་ཕྱིན་པར་བྱེད་
པས་འབྲོ་བ་དང་། ཟམ་རིང་པོ་ཡང་སྤང་དུར་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲོ་བ་དང་
གསུམ་མོ། །དེ་དག་གང་ཟམ་གང་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོན་པ་ལ་ཡིད་མཐུགས་ཀྱི་
འབྲོ་བ་ཡོད། གཞན་ཉན་ཐོས་ལ་སྟོགས་པ་དེ་དག་ལ་འཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་འབྲོ་བ་དང་།
མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲོ་བ་ཡོད། རྩུལ་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ།

ཅ་ག། འདོད་པར་གདོགས་པའི་རྩུལ་པ་ནི། །

ཕྱི་ཡི་སྤྱི་མཆེད་བཞི་རྣམ་གཉིས། །

གཟུགས་གདོགས་གཉིས་ . . . །

འདྲོད་པར་གདོགས་པའི་སྤྱུལ་པ་དང་གཟུགས་སུ་གདོགས་པའི་སྤྱུལ་པ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱི་རུ། འདྲོད་པར་གདོགས་པའི་སྤྱུལ་པ་ནི་ཕྱིའི་སྤྱུལ་པ་མཆོད་གཟུགས་དྲི་རྩ་
 རེག་བཞི་སྤྱུལ་པ་ཡིན་གྱི། མིག་ལ་སྟོན་པ་སྤྱུལ་པ་མ་ཡིན་དེ། སེམས་ཅན་
 གྱི་རིགས་ལ་སྤྱར་མེད་གསར་སྤྱུལ་པའི་ཕྱི་རུ། སྤྱུལ་པ་མ་ཡིན་དེ། རིགས་
 འདྲའི་རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱི་རུ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱུལ་པ་མཆོད་སྤྱུལ་པ་མ་ཡིན་དེ། སྤྱུལ་སེམས་
 མེད་པའི་ཕྱི་རུ། དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་སེང་གེ་ལ་སྟོན་པ་པར་
 བསྐྱར་བ་རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སེང་གེ་ལ་སྟོན་པ་རྒྱུར་
 བ་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་རུ། གཟུགས་སུ་གདོགས་པའི་སྤྱུལ་
 པས་གཟུགས་དང་རེག་བྱ་སྤྱུལ་པ་ཡིན་གྱི། དྲི་རྩ་མི་སྤྱུལ་དེ། གཟུགས་ན་དྲི་རྩ་
 མེད་པའི་ཕྱི་རུ། དེ་ཡང་རང་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་དང་གཞན་ལུས་དང་འབྲེལ་བ་
 གཉིས་སོ།

གཉིས་པ་(སྤྱུལ་སེམས་བཤད་པ་)ནི། མངོན་ཤེས་ཁོ་ནས་སྤྱུལ་པ་སྤྱུལ་
 པར་བྱེད་དམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་དེ།

ཅ་ག	སྤྱུལ་སེམས་དག་གིས།	
		དེ་དག་གྲང་ནི་བཅུ་བཞི་ལོ།	༩
		བསམ་གཏན་འབྲས་གཉིས་ནས་ལཱའི་བར།	
		རིམ་བཞིན་གོང་མ་ལས་སྤྱུལ་མིན།	
		དེ་རྗེས་བསམ་གཏན་བཞིན་དེ་ནི།	
		དག་དང་རང་ལས་དེ་ལས་གཉིས།	༥༠

སྤྱུལ་སེམས་དག་གིས་སྤྱུལ་པ་སྤྱུལ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་རུ། སྤྱུལ་སེམས་དེ་
 དག་གྲང་ནི་བཅུ་བཞི་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་འབྲས་བྱ་སྤྱུལ་སེམས་གཉིས་
 ནས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འབྲས་བྱ་སྤྱུལ་སེམས་ལཱའི་བར་རིམ་པ་བཞིན་ཡོད་
 པའི་ཕྱི་རུ། འོག་མའི་འབྲས་བྱ་སྤྱུལ་སེམས་གོང་མ་ལས་སྤྱུལ་པ་མིན་དེ། གོང་

མ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ཁང་གིས་རྟེན་ཅིན། ལྷུལ་སེམས་
 དེ་རྟེན་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བསམ་འཕྲོག་པོ།
 ལྷུལ་སེམས་དེ་ནི་ལྷུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ། བསམ་གཏན་དག་པ་བ་དང་པར་གི་
 རིགས་འདྲ་ལྷ་མ་ལས་སྒྲི། དེ་ལས་ལྷུལ་པ་ལས་ལྷང་བའི་ཆེ་བསམ་གཏན་དག་པ་
 བ་དང་པར་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྒྲིའོ།

ཅ་ག། པར་གི་ས་པས་ལྷུལ་པར་བྱེད། |

སྒྲུབ་འཇུག་པ་ནི་འོག་མས་ཀྱང་། |

སྒྲིན་མིན་ལྷུལ་པ་པོ་དང་བཅས། |

བྱིན་བྱིས་བཟུངས་ནས་གཞན་འཇུག་ཕྱིར། | ༥༡

ལྷུལ་པ་དེ་ཡང་པར་གི་ས་པས་ལྷུལ་པར་བྱེད་དོ། །ལྷུལ་པ་སྒྲུབ་འཇུག་པ་
 ནི་འོག་མའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱེད་དོ། །ལྷུལ་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་ཆེ།
 སྒྲིན་པ་མིན་པ་ནི་ལྷུལ་པ་པོ་དང་བཅས་དེ་སྒྲུབ་བར་བྱེད་དགོས། སྒྲིན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་
 བཞེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་གོ། །འོ་ན་འོག་མའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷུལ་པ་སྒྲུབ་
 འཇུག་ན། ལྷུལ་པ་ངག་སྒྲུབ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷུལ་སེམས་ཡོད་པའི་ཆེ་
 ངག་སྒྲུབ་པའི་སེམས་མེད་ངག་སྒྲུབ་པའི་སེམས་ཡོད་པའི་ཆེ་ལྷུལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། ལྷུལ་སེམས་ཀྱིས་ལྷུལ་པ་གནས་པར་བྱིན་བྱིས་བཟུངས་
 ནས། སེམས་གཞན་བྱིས་ངག་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལྷུལ་པ་པོ་
 བསྟོན་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱིན་བྱིས་བཟུངས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཅ་ག། ཤེ་བ་ལ་ཡང་བྱིན་བཟུངས་ཡོད། |

མི་བདུན་ལ་མེད་གཞན་དག་མིན། |

དང་པོ་དུ་མས་གཅིག་ཡིན་དེ། |

བྱང་བར་གྱུར་ནས་བསྟོན་པ་འོ། | ༥༢

སྐྱུལ་པ་པོ་གི་བ་ལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡོད་དེ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་
 འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་མྱང་ན་ལས་འདས་པའི་རྩས་པ་གསུམ་སྐྱུལ་བ་བུམས་པ་མ་བྱོན་
 གྱི་བར་དུ་གནས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བདན་པ་རྩས་པ་ལྟ་བུལ་བྱིན་
 བརྒྱབས་ཡོད་ཀྱི། མི་བདན་པ་གལ་བུལ་མེད་དེ། ག་ལ་སོགས་གནས་པར་
 བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ལེ་གི་བ་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ། ཆེ་
 དང་ལྷན་པ་འོད་སྤངས་ཀྱི་རྩས་པ་གནས་པ་ནི་གནས་གཅོད་མའི་ལྷའི་མཐུ་ཡིན་ཟེར་
 སོ། །འོ་ན་སྐྱུལ་སེམས་གྱིས་སྐྱུལ་པ་སྐྱུལ་པར་བྱེད་ན། སྐྱུལ་སེམས་དུ་མས་སྐྱུལ་
 པ་གཅིག་སྐྱུལ་པར་བྱེད་དམ། སྐྱུལ་སེམས་གཅིག་གིས་སྐྱུལ་པ་དུ་མ་སྐྱུལ་པར་བྱེད་
 ཅེ་ན། དང་པོ་མ་བྱུང་པའི་ཆེ་དུ་མས་གཅིག་སྐྱུལ་པ་ཡིན་ལ། སྐྱིས་བྱུང་བར་
 བྱུར་ནས་བརྒྱུག་པ་གཅིག་གིས་དུ་མ་སྐྱུལ་པར་བྱེད་པའོ། །འོ་ན་གནས་གཉིས་པར་
 སྐྱུལ་སེམས་ལུང་མ་བརྒྱན་དུ་བབ་དེ་ན། དེ་ལ་དེ་ཡིན་པས་བྱབ་བམ་ཞི་ན། མ་
 བྱབ་སྟེ།

ཅ་ག། བརྒྱུམས་ལས་སྐྱིས་པ་ལུང་མ་བརྒྱན། །

སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱིས་ན་མ་གསུམ་མོ། །

བརྒྱུམས་པ་ལས་སྐྱིས་པའི་སྐྱུལ་སེམས་ལུང་མ་བརྒྱན་ཡིན་ཞིང་། གནས་
 གཉིས་པར་བབ་དེ་ལ་དགོངས་ལ། སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱིས་པའི་སྐྱུལ་སེམས་ལ་ཀུན་
 སྤྱོད་གི་དབང་གིས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བརྒྱན་ན་མ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རྩ་འཕུལ་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི། རྩ་འཕུལ་དེ་སྒྲིམ་བྱུང་དང་སྐྱིས་ཐོབ་
 གཉིས་པོ་ཁོ་ནར་ངེས་སམ་ཞི་ན།

ཅ་ག། རྩ་འཕུལ་གསང་ཐུགས་སྒྲན་དག་དང་། །

ལས་ལས་སྐྱིས་དང་ན་མ་པ་ལ། ། ༥༩

རྩུ་འཕྲུལ་ལྟ་ཡོད་དེ། རྩོམ་བྱུང་དང་རྩོམ་ཐོབ་དང་རྩོམ་སྒྲིལ་མོགས་པའི་
གསང་ཐུགས་དང་། མ་གྱའི་མདོངས་དང་རུས་སྒྲུལ་གྱི་ཟེ་བ་ལ་མོགས་པའི་རྩོན་
དག་དང་། རྩོད་པ་བར་མ་ལྟ་བུའས་རྩོམ་པ་དང་རྩམ་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱི་ལ།

གཉིས་པ་(ལྟའི་མིག་རྩ་བ་དང་པ་)ནི། ལྟའི་མིག་དང་རྩ་བའི་མངོན་གསུང་གིས་
ཀྱི་བདག་རྩོན་དུ་བྱུར་པའི་མིག་དང་རྩ་བ་དེ། ལྟའི་མིག་དང་རྩ་བ་དང་འདྲ་བས་ལྟའི་
མིག་དང་རྩ་བར་བཞག་པ་ཡིན་ནམ། དེ་དངོས་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་ག། ལྟའི་མིག་དང་རྩ་བ་ཡིན། །

བསམ་གཏན་ས་པའི་གཟུགས་དྲངས་ག། །

རྟག་དུ་རྟེན་བཅས་མ་ཆང་མེད། །

ལྟའི་མིག་དང་རྩ་བ་དངོས་ཡིན་དེ། བསམ་གཏན་བརྩོམས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་རང་གི་མིག་གི་ཐོན་ཀོར་དུ་བསམ་གཏན་ས་པའི་གཟུགས་དང་བརྩམས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱི་ལ། དེ་ཡང་རྩམ་གསུང་དང་བཅས་པས་ཡུལ་འཛིན་པས་རྟག་དུ་བརྟེན་པ་དང་
བཅས་པ་དང་། མིག་རྩའི་དབང་པོ་གཉིས་འོང་བ་དང་འོན་པ་ལྟ་བུའི་མ་ཆང་བ་
མེད་པ་དང་། ཞུར་བ་ལྟ་བུའི་མོངས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན། །ཁར་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
ཞེ་ན།

ཙ་ག། ཐག་རིང་ཕྱ་མོགས་རྩོད་ཡུལ་ཅན། ། ༥༠

དབྱ་བཅོམ་བསེ་རུ་རྩོན་རྩམས་ཀྱིས། །

རྩོང་གཉིས་གསུམ་དང་བྱངས་མེད་མཛོང་། །

ཐག་རིང་བ་དང་ཕྱ་བ་དང་མོགས་པ་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་རྩོད་རྩོད་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་ན། །འོ་ན་ལྟའི་མིག་གི་མངོན་གསུང་གིས་ཐག་རིང་པོ་རི་ཅམ་མཐོང་ཞེ་ན།
ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་རྩོན་པ་རྩམས་ཀྱིས་མངོན་
པར་འདྲ་མཛད་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རྩོང་གཉིས་དང་རྩོང་གསུམ་དང་བྱངས་མེད་

པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམས་མཐོང་། མ་མཛོད་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བཅུག་དང་
སྤང་བཅུག་དང་སྤང་བསུམ་མཐོང་ངོ་།

བསུམ་པ་(དོགས་བཅོད་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་པ་)ནི། འོ་ན་རྩ་འཁུལ་ཁོན་ལ་
སྐྱེས་ཐོབ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ཅ་ག།	བཞན་ཡང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་དེ་ནི།	
	སྤྲེལ་པ་བར་མ་མི་མཐོང་ངོ་།	ཡུ
	སེམས་ཤེས་དེ་ནི་རྣམ་བསུམ་གང་།	
	རྟོག་དང་རིགས་ཀྱིས་བྱས་པ་འང་།	
	དཔུལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་ཤེས།	
	མི་ལ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད།	ཡུ

བཞན་ལྟའི་མིག་ན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་སྐྱེས་ཐོབ་ཡོད་དོ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་
ལྟའི་མིག་དེས་ནི་སྤྲེལ་པ་བར་མ་མི་མཐོང་ངོ་། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་དེ་ནི་དག་
མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་རྣམ་པ་བསུམ་ཡོད། བང་རྟོག་གེ་དང་རིག་ཀྱིས་བྱས་
པ་འང་དེ་བསུམ་ཡོད། དཔུལ་བ་པས་ནི་དང་པོ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་རྟོག་སེམས་ཤེས་
ཀྱི་ཕྱིས་མི་ཤེས་དེ། ལྟ་བུ་ལྟེན་ལྟེན་ཡིད་དུ་གསལ་པའི་ཕྱིས་ མི་ལ་ལྟའི་མིག་
གི་མངོན་ཤེས་སོགས་ལ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་ཅམ་ནས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་
མེད་པའི་ཕྱིས་ འོ་ན་མི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དུན་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལས་
ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ།

ཅ་ག། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས།

ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བཅས་བདུན་པ་ཡོ།

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་སྐྱེ་བཅས་བདུན་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡོ། །

‡ བཅུད་པ་སྒྲམས་འཇུག་བཟན་པའི་གནས་ལ། སྒྲམས་འཇུག་དངོས། དེས་
བཟུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་(སྒྲམས་འཇུག་དངོས་ལ་)དངོས་གཞི། ཉེ་
བརྒྱལ་ས། བྱད་པར་ཅན། ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་
(དངོས་གཞི་)ལ། དབྱེ་བ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག རི་ལྷ་ར་འཛོལ་ཚུལ།
གང་ལས་གང་འབྱུང་། ཆོས་ཀྱི་བྱད་པར་ལོ། །དང་པོ་(དབྱེ་བ་)ལ་ཕྱེས་པར་
དབྱེ་བ། བཟུང་བ་བཟན་པའོ། །དང་པོ་(ཕྱེས་པར་དབྱེ་བ་)ལ། བསམ་གཏན་
གྱི་དབྱེ་བ། བཟུགས་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་(བསམ་གཏན་གྱི་དབྱེ་བ་)ནི།
ཁོང་དུ་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་གཤམ་པས་བཟུངས་པ་བཤད་ནས། འདིར་ཐུན་མོང་
བའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གཏན་དང་བཟུགས་མེད་འཆད་པ་སྐབས་སུ་བཤད་པས་བཤད་
པར་བྱའོ།

ཙ་ག། བསམ་གཏན་དག་ནི་རྣམ་གཉིས་བཞི། །

དེར་སྐྱེ་བ་དག་རབ་དུ་བཤད། །

བསམ་གཏན་དག་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། །ཐུ་སྒྲམས་འཇུག་གི་བསམ་
གཏན་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ། དེ་རེ་རེ་
ལའང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་སྐྱེ་བཞི་བཞི་ཡོད། བཟུགས་
དེར་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་རབ་དུ་སྐྱེ་དང་པོར་བཤད་དོ།

ཙ་ག། སྒྲམས་འཇུག་དག་ལ་ཅེ་གཅིག་པ། །

རིས་འབྱུང་བཅས་ན་ཡུང་པོ་ལ། །

ཐུ་སྒྲམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་ནི་དག་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ།

ཅེ་གཅིག་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཅེ་དང་དམིགས་པ་དོན་གཅིག་པས་དམིགས་པ་གཅིག་
ལ་སེམས་ཐུན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སེམས་ཐམས་ཅད་ཅེ་གཅིག་པར་
ཐལ། ཉིང་ངེ་འཇིན་ཅེ་གཅིག་དུ་བྱེད་པའི་ཐུ་དེས་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་བྱེད་པའི་
ཕྱི་དུ། བྱད་པ། ཉིང་ངེ་འཇིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་

ན། རྩོན་མེད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྩོན་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཅན་གྱི་རྩོན་པས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པས་ཕྱང་པོ་ལྷ་པ་ཅན་ནོ།
ངོ་པོ་གང་ཞིན།

ཙ་པ། དཔྱད་དང་དགའ་དང་བདེ་དང་ལྷན། ।

ཡན་ལག་ཟླ་ཟླ་སྤངས་པ་ཡི། ।

རྩོམ་ས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་པོ། རྩོམ་ས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གང་ཞིག་དཔྱད་པ་དང་ལྷན་པ། བཞིས་པ་ནི། གང་ཞིག་ཡན་ལག་ཟླ་མ་དཔྱད་པ་སྤངས་པའི་དགའ་བ་དང་ལྷན་པ། བསྐྱེད་པ་ནི། གང་ཞིག་ཡན་ལག་ཟླ་མ་དགའ་བ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ། བཞི་པ་ནི་གང་ཞིག་བདེ་བ་སྤངས་པ་ཡོ།
བཞིས་པ་(བཟུགས་མེད་ཀྱི་དཔྱད་པ་)ནི།

དེ་བཞིན་བཟུགས་མེད་ཕྱང་པོ་བཞི། ।

འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་ལས་སྦྱེས། । ३

དེ་བཞིན་དུ། བཟུགས་མེད་དག་ནི་རྣམ་བཞིས་བཞི། །དེར་སྦྱེ་བ་དག་རབ་དུ་བཤད། །རྩོམ་ས་འཇུག་དགེ་བ་ཅེ་བཅེག་པ། །རྩོམ་ས་འཇུག་ཕྱང་པོ་བཞི། །ཞིས་སྦྱར་པོ། །ངོ་པོ་ནི་འོག་མའི་ས་ལས་དབེན་པ་ཉེར་བསྐྱེད་ལས་སྦྱེས་པ་ཡོ།

ཙ་པ། ཉེར་བསྐྱེད་ས་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི། ।

བཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞིག་ཅེས་བྲ། ।

བཟུགས་མེད་པ་ན་བཟུགས་མེད་དོ། ।

བཟུགས་ནི་སེམས་ལས་སྦྱེ་བར་འབྱུག་། ३

བཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ནི་རྣམ་མཁའི་ཉེར་བསྐྱེད་ས་གསུམ་ཉེར་བསྐྱེད་ས་གསུམ་དང་བཅས་པར་ནི་བཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞིག་ཅེས་བྲ། ཐོག་ས་པའི་བཟུགས་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བཟུགས་མེད་ཅེས་བྲ་ཞིན།

ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། བཟུགས་དང་བ་དང་པོར་ཚོད་རྒྱུད་བས་བཟུགས་མེད་ཅེས་བཤེད་ཀྱི་
 བཟུགས་བཟུན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་དེ། ཆོ་དང་བྱོད་འདྲིས་པར་བསྐྱུངས་ཤིང་།
 བཟུགས་མེད་ན་ཆོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་བཟུགས་པར་རྒྱུན་དེན་པར་བསྐྱུངས་
 ཤིང་། བཟུགས་མེད་ན་མིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་དང་བཟུགས་ལ་བརྟེན་
 ནས་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བར་བསྐྱུངས་ཤིང་། དེ་ན་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐུན་དེ། དང་པོ་ནི་འདོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་མིན་
 ནས་བྱོད་ལ་ཆོ་ཡོད་པར་འབྱུར་ཟེ། །གཉིས་པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ལ་དགོངས།
 བསྐྱུངས་པ་ནི་མིང་བཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱམ་ཤེས་སྟེ་བར་བསྐྱུངས་ཀྱི། རྒྱམ་ཤེས་
 ཐམས་ཅད་སྟེ་བར་མ་བསྐྱུངས་པའི་ཕྱིར། བོད་ཚོད་རྒྱུད་བ་དང་དང་བས་དེར་
 བཤེད་ན། རྒྱུ་བཟུགས་པའི་སྤྲོ་བ་ཆགས་པ་མོ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །བཟུགས་ཁམས་
 པ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །ཆེས་དང་བས་ཟེར་ན། བས་མ་བཟུན་བཞི་པ་པ་དེར་
 ཐལ་ལོ། །ལུང་གིས་ཀྱང་བཞེད་དེ། བཟུགས་མེད་པ་ནི་བཟུགས་ཐམས་ཅད་
 ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་། །བཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན། ཞེས་
 བསྐྱུངས། རང་ལུགས་ལ། བཟུགས་བཟུན་མེད་པས་ན་བཟུགས་མེད་དོ། །འོ་
 ན་བཟུགས་མེད་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྟེས་པའི་ཆོ་བཟུགས་དེ་གང་ལས་སྟེ་ཞེ་
 ན། བཟུགས་ནི་སེམས་ལས་སྟེ་བར་འབྱུར་ཟེ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་མ་མཁའ་མཐའ་
 ཡས་ལ་སྐྱབས་པར་བཤེད་ཅི་ན།

ཅ་པ། རྒྱམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་མཐའ་མཐའ་ཡས། །

ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་དེ་ལྟར། །

སྟོར་ཕྱིར་དམན་ཕྱིར་འདུ་ཤེས། །

འདུ་ཤེས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ན། ། ར

རྒྱམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། རྒྱམ་མཐའ་མཐའ་ཡས། བཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་

མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་སྟོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱམ་

༡ རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བང་སྟེལ་གཉིས་ཀྱི་མཛོད་འབྲེལ་དུ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ལ་བཞེད་
 པ་བསྐྱུངས་པར་ཐུང་། རྟེན་བཟུན། མཛོད་པ། ཏ། ༡༡༡ ན་ རྒྱུ། ༡༤༩ བ།

མཁའ་མཁའ་ཡས་ལ་མཁའ་པར་བཞེད་དོ། །འདྲ་ཤེས་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲ་
 ཤེས་མེད། །འདྲ་ཤེས་གཏན་མེད་པའང་མིན་པས་ན་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་ནོ།
 འདི་ནི་འདྲ་ཤེས་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་བྱུག་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀྱན་
 ཏུ་མྱོང་ས་པའོ། །འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་ནི་ཞི་བ་ལ་མཁའ་པར་ཞེས་
 དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ལས་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་ (བརྒྱ་བ་བརྒྱན་པ་) མི།

ཙ་པ།	དེ་ལྟར་སྦྱོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་ཇམ།	
	རྣམ་པ་བརྒྱད་བདུན་རྣམ་པ་གསུམ།	
	རྩ་མུང་ལྡན་དང་དག་པ་དང་།	
	ཟུག་མེད་བརྒྱད་པ་རྣམ་པ་གཉིས།	༥
	རྩ་མུང་མཚུངས་ལྡན་སྟེང་བཅས་སོ།	
	འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ནི།	
	དག་པ་དེ་ནི་དེས་མུང་བྱ།	
	ཟུག་མེད་འཇིག་རྟེན་འདས་པའོ།	༦

དེ་ལྟར་སྦྱོམས་འཇུག་དངོས་གཞིའི་ཇམ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བསམ་
 གཏན་གཞི་དང་གཟུགས་མེད་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བདུན་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་
 ཡོད་དེ། རྩ་མུང་མཚུངས་ལྡན་དང་། དག་པ་བ་དང་། ཟུག་མེད་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་སྟེང་ཙུ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་ཟུག་མེད་མེད་དེ། སེམས་
 མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པོའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། རྩ་མུང་མཚུངས་ལྡན་ནི་
 སྟེང་བཅས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ནི་དག་པ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྩ་མུང་
 མཚུངས་ལྡན་དེས་མུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟུག་མེད་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 སྦྱོམས་འཇུག་གོ།

དན་དང་གེས་བཞིན་བདེ་དང་གནས། ।

གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་ཏེ། བདང་སྟོམས་དང་དན་པ་དང་གེས་
བཞིན་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ བདེ་བ་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་གྱི་
ཡན་ལག་དང་ལྔ་པོའི་ཕྱི་དུ། དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། གསུམ་པོ་དེས་བསམ་གཏན་
གཉིས་པའི་དགའ་བ་སྤྲོད་པའི་ཕྱི་དུ།

ཙཱ་ག་ མཐའ་ན་བཞི་དན་བདང་སྟོམས་དང་། ।

བདེ་མིན་སྤྱག་མིན་ཉིང་འཛིན་རྣམས། । ༥

མཐའ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་ལག་བཞི་དང་ལྔ་ཏེ། དན་པ་དང་
བདང་སྟོམས་དག་པ་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་ བདེ་མིན་སྤྱག་མིན་གྱི་ཚེར་བ་ཡན་ཡོན་
གྱི་ཡན་ལག་ ཉིང་ངེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ལྔ་པོའི་ཕྱི་དུ། དང་པོ་
དེ་ཡིན་ཏེ། དན་པ་དང་བདང་སྟོམས་དག་པ་དེས་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་
སྤྲོད་པའི་ཕྱི་དུ།

གཉིས་པ་ (རྣམས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་)ཏེ།

ཙཱ་ག་ རྣམས་སྤྱབ་ཐུག་ཅིག་དང་པོ་ན། ।

ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། ।

རབ་དུ་དང་བ་དང་པ་ཡིན། ।

ལུང་རྣམ་གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། । ༧

གསུམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་མིང་གི་སྟོན་སྒྲུབ་བཙུག་ཡོད་ཀྱང་རྣམས་སྤྱབ་
ཐུག་ཅིག་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་། གཉིས་པའི་ནང་
རབ་དུ་དང་བ་དང་། གསུམ་པའི་དང་པོ་བཞི་དང་། བཞི་པའི་བདང་སྟོམས་
རྣམས་སྤྱབ་ཐུག་པའི་ཕྱི་དུ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བདེ་བ་བསམ་གཏན་
གསུམ་པའི་བདེ་བ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་གཉིས་
ཏུ་སྤྲངས་པ་བདེ་བ་ཡིན་ལ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཚེར་བ་བདེ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱི་དུ། དང་པོ་གྲུབ་སྒྲུ། དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ། སེམས་ཚུར་མ་
 ཐོབ་པའི་ཕྱི་དུ། རྒྱུ་དང་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་
 པ་ཡིན་ན། །ཁ་ཅིག བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ།
 དགའ་བ་ནི་ཚུར་བ་གཞན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་དང་བསམ་
 གཏན་གྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམ་པ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དེ། དེར་
 བསམ་གཏན་གསུམ་པར་ཡིད་བདེ་མ་ལུས་པ་འགག་པ་འགྱུར་པ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱི་དུ། དེས་ན་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ (ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡན་ལག་) ནི། དགེ་བའི་ཡན་ལག་དེ་དག་
 ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཅུ་བ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དགའ་བ་དེ་དང་། །

རབ་དང་གེས་བཞིན་དྲན་པ་དང་། །

བདང་སྟོམས་དྲན་པ་དག་པ་མེད། །

ཁ་ཅིག་གི་དྲུང་ས་བདང་སྟོམས། ། ༡༠

ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་དགའ་བ་དེ་མེད་དེ། ཉོན་
 མོངས་པས་མ་དཔེན་པའི་ཕྱི་དུ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ནང་
 རབ་དྲུ་དང་བ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་སེམས་རྩྭ་མར་བྱས་པའི་ཕྱི་དུ། ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་གེས་བཞིན་དང་དྲན་པ་མེད་དེ། ཉོན་
 མོངས་པས་སེམས་རྩྭ་པར་བྱས་པའི་ཕྱི་དུ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་
 བཞི་པ་ལ་བདང་སྟོམས་དང་དྲན་པ་དག་པ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་པས་སེམས་དྲི་མ་
 ཅན་དྲུ་བྱས་པའི་ཕྱི་དུ། ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་
 གི་དྲུ་སྒྱུངས་པ་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གོང་མ་གཉིས་ལ་
 བདང་སྟོམས་མེད་དེ། དེ་གཉིས་དགེ་བའི་ས་མང་པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་

གསུམ་པ་ (མི་གཡོ་བར་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་)ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་
པ་མན་ཆད་གཡོ་བ་དང་བཞི་པ་མི་གཡོ་བར་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིན།

སྒྱུ་བརྒྱད་ལས་ནི་སྒྲུ་བའི་ཕྱི་པ། ।

བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། ।

རྟོག་དང་དཔྱད་དང་དབུགས་དག་དང་། ।

བདེ་བ་ལ་སྟགས་བཞི་ཡིན་ནོ། । ༡༡

བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་དེ། སྒྱུ་བརྒྱད་ལས་སྒྲུ་བའི་ཕྱི་པ། སྒྱུ་
བརྒྱད་ཁང་ཞིན། རྟོགས་པ་དང་དཔྱད་པ་དང་། དབུགས་འབྲུང་བ་དང་། རླབ་
པ་དང་། བདང་སྟོམས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལ་སྟགས་པ་བཞི་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་མན་ཆད་གཡོ་བ་ཡིན་དེ། སྒྱུ་བརྒྱད་ཅི་རྟོགས་པས་གཡོ་བའི་ཕྱི་པ།

གཉིས་པ་ (འབྲས་བུ་སྒྲེ་བ་ན་ཆོར་བ་དུ་ཡོད་དཔུང་པ་)ནི། རྒྱ་སྟོམས་
འབྲས་ཞི་ཡན་ལག་ཁང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་བསམ་གཏན་ལ་
ཡང་ཡོད་དམ་ཞིན།

ཅ་ག། སྒྲེ་བའི་བསམ་གཏན་དག་ནི། ।

ཡིད་བདེ་བདེ་དང་བདང་སྟོམས་དང་། ।

བདང་སྟོམས་ཡིད་བདེ་བདེ་བ་དང་། ।

བདང་སྟོམས་བདང་སྟོམས་ཆོར་བ་ཡོད། । ༡༢

འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་དག་ན་ཡིད་བདེ་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་།
ཡིད་དང་དབང་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཕྱུང་བའི་བདང་སྟོམས་དང་། འབྲས་བུ་
སྒྲེ་བའི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དག་ནི་ཡིད་གཉིས་འཁོར་དུ་ཕྱུང་བའི་བདང་སྟོམས་
དང་། ཡིད་བདེ་ཡོད། འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དག་ནི་ཆོར་
བ་བདེ་བ་དང་བདང་སྟོམས་ཡོད། འབྲས་བུ་སྒྲེ་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དག་ནི་
བདང་སྟོམས་ཆོར་བ་འབའ་ཞིག་ཡོད་དོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་

ན་གཟུགས་མཛོད་པ་དང་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་རིག་བྱ་རིག་པ་མཛོད་ཅིང་ངག་སྒྲ་བ་མཛོད་པར་
 ཐལ། དཔང་གིས་མཛོད་ཅིང་ངག་ཀྱང་ནས་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མཛོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 རྟོན་མཛོད་དེ།

ཙ་ག། བཞིས་པ་སོགས་ན་ལུས་མིག་དང་། །
 རྩ་བའི་རྩམ་གཤམ་རྩམ་རིག་སྒྲིང་། །
 བང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། །
 དེ་ལུང་མ་བསྒྲན་ཉོན་མོངས་མིན། ། ༡༢

བསམ་གཏན་བཞིས་པ་སོགས་ན་ལུས་དང་མིག་དང་རྩ་བའི་རྩམ་གཤམ་དང་།
 ངག་གི་རྩམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱང་ནས་སྒྲིང་བ་བང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོར་
 གཏོགས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞིས་པ་སོགས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྒྲན་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མིན་དེ། འོག་མའི་ཉོན་
 མོངས་སྐངས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་མ་ཡིན་དེ། བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་
 པ་ནི། །ས་འཕྲོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གདོང་། །ཞིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བསམ་པ་(ཇི་ལྟར་འཕྲོག་ཆུལ་)ནི། འོ་ན་སྒྲུལ་འཇུག་གསུམ་པོ་ཇི་ལྟར་
 འཕྲོག་ཅེ་ན།

ཙ་ག། དེ་དང་མི་ལྟན་འདོད་ཆགས་བྲལ། །
 རྩེ་བ་ལས་ནི་དག་པ་ཐོབ། །
 ཟབ་མཛོད་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ཡིས། །
 ཉོན་མོངས་ཅན་ཉམས་རྩེ་བ་ཡིས། ། ༡༣

དག་པ་ནི་སྤར་དག་པ་དེ་དང་མི་ལྟན་ན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་སྤྱིང་
 ཅི་མ་གཏོགས་པ་གོང་མ་ནས་འོག་མར་རྩེ་བ་ལས་ནི་འཕྲོག། ཟབ་མཛོད་འདོད་
 ཆགས་བྲལ་བ་ཡིས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱིབས་ཐོབ་པ་མཛོད་དོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ལས་ཉམས་པ་དང་འོག་མར་རྩེ་བ་ཡིས་འཕྲོག་པོ། །བཞི་པ་ཡང་ལས་

གང་འབྱུང་བ་ལ། གསུམ་པོ་གང་ལས་གང་འབྱུང་བ། དག་པ་བ་ཕྱེ་བྲག་དུ་
བཤད། ཐོད་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཕྱི་བྲག་དུ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(གསུམ་པོ་གང་ལས་གང་འབྱུང་བ་)ལ། སྒྲིམས་འཇུག་གི་དབང་དུ་
བྱས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་(སྒྲིམས་འཇུག་
གི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི། འོན་གསུམ་པོ་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གང་སྟེ་ཞེ་ན།

ཅ་ག ཟག་པ་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །

ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། །

སྟེ་འོ་དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། །

རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། ། ༡༥

ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་རང་དག་དང་། །

ཉོན་མོངས་འོག་མའི་དག་གཅིག་ཀྱང་། །

བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་ས་ནས་
བསྐྱངས་པའི་ལྷག་དང་འོག་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་སྟེ་འོ།
དག་པ་བ་ལས་དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་
རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྟེ་འོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གྱེས་
པའི་ཆེ་རང་སའི་དག་པ་བ་དང་། ལྷན་གྱི་ཆེ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། སྒྲིམས་
འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཆེ་འོག་མའི་དག་པ་བ་གཅིག་སྟེ་འོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་)ནི།

ཅ་ག འཆི་འཕྲོའི་དག་ལས་ཉོན་མོངས་ཀྱང་། །

ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གོང་མ་མིན། ། ༡༦

འཆི་འཕྲོའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་ལས་རང་ས་དང་འོག་ས་དང་གོང་སའི་ཉོན་
མོངས་སྟེ་སྟེ། དག་པ་བས་འཆི་སེམས་བྱས་པ་ལས་རང་ས་འོག་ས་གོང་ས་ཀྱན་དུ་
སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་འཆི་སེམས་བྱས་པ་ལས་རང་ས་དང་འོག་ས་ར་

སྒྲིའི་གོང་མར་སྒྲི་བ་མིན་ཏེ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་གོང་མར་མི་སྒྲི་
པའི་ཕྱི་ལ།

གཉིས་པ་(དག་པ་བ་ཕྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ནི། འོ་ན། དག་པ་ལས་དེ་
བཞིན། ཞེས་བཤད་ན། དག་པ་བ་ལས་ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་
ཅད་སྒྲི་བས་ཁྲབ་བམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་དག་པ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ།

ཅ་བ། དག་པ་ཉམས་པའི་ཆ་འཕུན་སྟོབས།

རྣམ་བཞི་དེ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན།

ཉོན་མོངས་སྒྲི་དང་རང་ས་དང་།

གོང་དང་ཟག་མེད་ཆེས་འཕུན་པ། ། ༡༠

ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དང་། སྟོབས་པ་གནས་པ་ཆ་མཐུན་དང་། ཁྲད་
པར་ཆ་མཐུན་དང་། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་ལ། དེ་དག་
གོང་གོ་གང་ཞེ་ན། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། རང་སའི་ཉོན་མོངས་
སྒྲི་བ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། རང་སའི་དག་པ་སྒྲི་བ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པ་དང་།
གོང་སའི་དག་པ་སྒྲི་བ་དང་ཆེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཟག་མེད་སྒྲི་བ་དང་ཆེས་སུ་
མཐུན་པ་འོ། །འོ་ན་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སྟོབས་བཞི་པོ་དེ་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་
གང་སྒྲི་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། ཉམས་ཆ་མཐུན་སྟོབས་མཇུག་ཐོགས་སུ།

གཉིས་དང་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག།

ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སྟོབས་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དང་པོ་གཉིས་དང་། དང་
པོ་གསུམ་དང་། ཐ་མ་གསུམ་དང་། ཐ་མ་གཅིག་སྒྲིའོ།

གསུམ་པ་(ཐོད་ཆལ་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་ཏུ་བཤད་པ་)ནི། ཟག་པ་མེད་
པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། ཞེས་བཤད་ན།
ཐོད་ཆལ་སྒྲིམས་འཇུག་གོང་གོ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག ས་བརྒྱད་རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་པ་དང་། །

གཅིག་གལ་མོང་ཞིང་འོང་ས་ནས་ནི། ། ༡༥

འཁམ་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འབྲེ། །

ཐོད་གལ་གྱི་ནི་སྒྲུལ་འཇུག་ཡིན། །

སྒྲུལ་འཇུག་གི་ས་བརྒྱད་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ཞི་
གི་རིམ་བཞིན་དུ། ལྷག་ས་མཐུན་དང་ལྷག་ས་མི་མཐུན་དུ་སྒྲུལ་པར་འཇུག་པ་
ཐོད་གལ་སྒྲུལ་འཇུག་གི་རིང་བའི་སྒྲུར་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ཟག་མེད་
ལ་སྒྲུལ་པར་ཞུགས། གཅིག་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་བྱུང། བསམ་གཏན་
གསུམ་པ་ཟག་མེད་སོགས་ལ། ལྷག་ས་མཐུན་དུ་ཡར་མོང་ཞིང་ལྷག་ས་མི་མཐུན་
དུ་མར་འོང་ས་ནས་ནི་སྒྲུལ་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་ལ་ཡང་སྒྲུར་
བ་ནི་ཉི་བའི་སྒྲུར་བ་དང་། ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཟག་མེད་ལ་སྒྲུལ་པར་
ཞུགས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་པོ་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཟག་བཅས་ལྟ་བུ་
ལ་སྒྲུལ་པར་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་རིམ་མི་མཐུན་གསུམ་པར་འབྲེ་བའི་སྒྲོན་ས་སྒྲུལ་པར་
འཇུག་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་ལ་ཡང་སྒྲུར་བ་ནི་ཐོད་གལ་སྒྲུལ་འཇུག་གི་
དངོས་གཞིའི་སྒྲུལ་འཇུག་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་གི་རྟེན་ལ་སྒྱུང་ཅེ་ན། མིའི་རྟེན་
ལ་སྒྱུང་དེ། སྒྲོ་གསལ་བའི་ཕྱི་དེ། གང་ཟག་གང་གིས་འཇུག་ན། མི་གཡོ་
བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་འཇུག་སྟེ། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་
དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱི་དེ།

ལ་པ་(ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མེད་དེ་དག་གང་གི་
རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན།

ཅ་ག བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མེད་པར་དང་ནི། །

འོག་སའི་རྟེན་ཅན་འོག་དགོས་མེད། ། ༡༦

སྤྱིང་ཅེ་ར་འཇུག་པའི་ཅེ་ཡང་མེད། །

མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟུག་པ་ཟད། །

བསམ་པ་ཉན་པ་བྱས་མེད་པར་སྤངས་ཏེ་ཉན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 ཅན་ཡིན་ཀྱི་ བོང་སའི་ཉན་པ་ཉན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་དེ། བོང་སའི་ཉན་
 པ་ཉན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དཔེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིང་ཅིར་སྤྱོད་པའི་
 འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཟུག་མེད་ཀྱི་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་
 ཟུག་པ་ཟད་པར་འབྱུང་དེ། དཔྱ་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་ཟུག་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཉན་དཔོན།
 སྤྱིང་ཅིར་བོང་ན་ས་མེད། རང་ས་ལ་ཟུག་མེད་མེད་པས་ཉན་པའི་ཟུག་མེད་ཀྱི་
 ལམ་ལ་ཉན་དཔོན་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཟུག་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉེ་བའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་སྤྱོད་པ་འཇུག་གསུམ་པོ་དེས་གང་ལ་དམིགས་གི་ན།

ཅ་ལ། སྤྱིང་བཅས་རང་གི་སྤྱིང་ལ་དམིགས། །

བསམ་པ་ཉན་དཔོན་ལ་ཡོང་དག་ཡིན། ། ༣༠

གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དཔོན་ལ་སྤྱིང་། །

སྤྱིང་ལུལ་ཟུག་བཅས་ཉན་པ་མིན། །

སྤྱིང་བཅས་རང་གི་སྤྱིང་པ་ལ་དམིགས་ཀྱི་ཉན་པ་ལ་མི་དམིགས་དེ།
 ཉན་པའི་ཉན་མོང་ས་སྤངས་པའི་ཉན་མོང་ས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བོང་ས་ལ་མི་
 དམིགས་དེ། སྤྱིང་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་ས་མཆམས་བཅད་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་ཉན་
 ཀྱི་དངོས་གཞི་དཔོན་ལ་ཟུག་བཅས་དང་ཟུག་མེད་ཀྱི་ལུལ་ཡོང་དག་ཅུག་ཡིན་ནོ།
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དཔོན་ལ་སྤྱིང་ལུལ་ཟུག་བཅས་ཉན་པ་ལ་དམིགས་
 པ་མིན། ཟུག་མེད་ཉན་པ་ལ་འང་མི་དམིགས་སོ། །དེས་ན་རང་སའི་ཕུང་པོ་
 བཞི་ལ་དམིགས་སོ། །འོ་ན་སྤྱོད་པ་འཇུག་གསུམ་པོ་དེས་ཉན་མོང་ས་སྤངས་ཞི་ན།

ཅ་ལ། ཟུག་པ་མེད་པས་ཉན་མོང་ས་སྤངས། །

སྤྱིང་ཏོ་ཉེར་བསྐྱེད་པ་དག་པས་ཀྱང་། ། ༣༡

དངོས་གཞི་ཟག་པ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་གི། དངོས་གཞི་
 དག་པ་བས་མི་སྤོང་གྱེ། འོག་ས་ལས་འདྲིང་ཆགས་དང་བྲལ་བྱིན། རང་སའི་
 སྤྱིད་པ་བྱས། མོང་ས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱིས་ལྟ་ཅི་སྤྱོད། ཉེར་བཟླགས་དག་པ་བས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤོང་གྱེ། འོག་ས་
 ལས་འདྲིང་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་ཉེར་
 བཟླགས་སུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ།

གཉིས་པ་(ཉེར་བཟླགས་)ནི། ཉེར་བཟླགས་དག་པས་ཀྱང་། ཞེས་
 བཤད་ན། ཉེར་བཟླགས་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅིན།

ཅ་ག། དེ་དག་ལ་ནི་ཉེར་བཟླགས་བརྒྱད། །

དག་པ་བདེ་མིན་སྟེན་བསྐྱེད་མིན། །

དང་པོ་འཕགས་པ་འང་ཁ་ཅིག་གསུམ། །

དངོས་གཞི་དེ་དག་ལ་ནི་འཇུག་པའི་ཉེར་བཟླགས་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །དེའི་ངོ་
 བོ་གང་ཞེ་ན། དག་པ་བ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་ན། འོག་ས་ལས་
 འདྲིང་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚེར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 བདེ་མིན་སྟེན་བསྐྱེད་མིན་པའི་བཀྲ་སྟོན་ས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ན། འབད་པས་
 དྲང་བར་བྱ་ཞིང་། འོག་ས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་
 བཅད་དང་པོའི་ཉེར་བཟླགས་ལ་འཕགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་འང་ཡོད་དེ། ཉེར་
 བཟླགས་གཞན་ལས་སེམས་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡང་ཡོད་
 དེ། དངོས་གཞི་ལ་འབྱན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསུམ་ཡོད་ཟེས། གསུམ་
 པ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི། འོ་ན་བསམ་བཅད་དང་པོའི་ཉེར་བཟླགས་ཞེས་ཀྱང་བཤད།
 དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་ཀྱང་བཤད་ན། དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གང་ཞེ་ན།

ཅ་ག། ཉོག་མེད་བསམ་བཅད་ཁྱད་པར་ཅན། ། ༣༣

རྣམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྟེན་བསྐྱེད་མིན། །

དེ་ནི་ཆང་ས་ཆེན་འབྲས་བུ་ཅན། །

རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱད་པ་ཙམ་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ནི་བསམ་གཏན་
ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཟག་མེད་དང་དག་པ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་
ཡོད། བདེ་བ་ཡང་མིན་ཟུག་བསྐྱེད་ཡང་མིན་པའི་ཆོར་བ་བདང་སྒྲུམས་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་དེ། འབད་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ནི་ཆང་ས་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་དེ། དེ་བསྒྲུམས་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆང་ས་ཆེན་དུ་སྒྱུ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྟིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ། ལམ་གྱི་
སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ། ལམ་སྟུན་འབྱོན་པའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ། བྱེད་པའི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་
བའོ། །དང་པོ་(ཁམས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་)ནི། མདོ་ལས། རྟོག་པ་དང་བཅས་
ལ་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པའི་རྟིང་ངེ་འཛིན། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཙམ་གྱི་རྟིང་ངེ་
འཛིན། རྟོག་པ་ཡང་མེད་དཔྱད་པ་ཡང་མེད་པའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་ན།
དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མན་ཆད་རྟོག་དཔྱད་བཅས་པ་ཡི། །

རྟིང་འཛིན་ཡན་ཆད་གཉིས་ཀ་མིན། ། ༣༩

བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མན་ཆད་བསམ་གཏན་དང་པའི་ཉེར་བསྒྲུབས་
དང་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བཞི། རྟོགས་པ་དང་བཅས་ལ་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པའི་
རྟིང་ངེ་འཛིན། བསམ་གཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱད་པ་ཙམ་གྱི་རྟིང་ངེ་
འཛིན། ཁྱད་པར་ཅན་ཡན་ཆད་ལ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་
ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ལམ་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེ་བ་)ནི། མདོ་ལས། སྒྲོང་ཉིད། མཚན་
མེད། སྒྲོན་མེད་གྱི་རྟིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་ན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་བ། མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། །

སྒྲིང་ཉིད་བདག་མེད་སྒྲིང་ཉིད་དུ། |

འཇུག་པའི་སྒྲིང་པ་མེད་པ་ནི། |

དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྒྱུ་པ་དང་། | ༣༥

དག་དང་དྲི་མ་མེད་དེ་དག། |

དྲི་མེད་རྒྱུ་ཐར་སྒྲིང་གསུམ་མོ། |

མཚན་མ་མེད་པའི་རྒྱང་དེ་འཇིན་ནི་ཞི་བ་འཕྱོག་བདེན་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱང་དེ་འཇིན། སྒྲིང་པ་ཉིད་གྱི་རྒྱང་དེ་འཇིན་ནི་མི་ཉག་པ་
དང་སྒྲིང་པ་ལྡན་པའི་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་པ་དང་སྒྲིང་ཉིད་གྱི་རྒྱུ་པ་པར་འཇུག་པའོ།
སྒྲིང་པ་མེད་པའི་རྒྱང་དེ་འཇིན་ནི་ལོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་པའི་རྒྱུ་
པ་བཅུ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རྒྱང་དེ་འཇིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་
དག་པ་བདང་དྲི་མ་མེད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ། གསུམ་པོ་དེ་དག་དྲི་མ་མེད་པ་
ནི་རྒྱུ་ཐར་སྒྲིང་གསུམ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐོབ་ས་སམ་སྒྲིང་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལས་སྒྲིང་འབྱེན་པའི་སྒྲིང་ནས་དབྱེ་བ་ནི། གཞན་ཡང་རྒྱང་དེ་
འཇིན་གསུམ་ཡོད་དེ།

ཅ་ག སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་ཉིད་ཅེས་ལ་སོགས། |

གཞན་ཡང་རྒྱང་དེ་འཇིན་གསུམ་མོ། | ༣༦

གཉིས་ནི་སྒྲིང་དང་མི་ཉག་པར། |

མི་སྒྲིང་པའི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན། |

མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མེད་ནི། |

ཞི་བར་མ་བཅུགས་ཟད་པ་ལ། | ༣༧

སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྒྱང་དེ་འཇིན་དང་། ལ་སོགས་པ་སྒྲིང་པ་
སྒྲིང་པ་མེད་པའི་རྒྱང་དེ་འཇིན་དང་། མཚན་མ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྒྱང་དེ་འཇིན་

རྒྱལ་སྐྱོད་པའི་ཕྱི་དུ། དེ་དག་གི་འོ་ལ་ལ་ཞེས། དང་པོ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་མི་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེ་འཛིན་དང་། སྒྲིན་པ་མེད་པའི་
རྒྱུད་ཅེ་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ཕྱོད་པ་དང་མི་རྟག་པའི་རྒྱལ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་མོ།
མཚན་མ་མེད་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེ་འཛིན་ནི་མ་བརྟགས་ཟད་པ་སྟེ། སོ་
སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་བའི་རྒྱལ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་མོ།
གསུམ་པོའི་འོ་ལ་ལ་ཞེས།

ཟག་བཅས་མི་ནང་མི་གཡོལ། ।

ཉེར་བཞུགས་བདུན་ནི་མ་གཏོགས་སོ། ।

ག་བཅས་ཡིན་ན། བྱར་ལམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ།
ཁམས་གསུམ་པོ་གང་གི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། མིའི་ནང་དུ་བྱེད་དེ། སྒྲི་
གསལ་བའི་ཕྱི་དུ། གང་ཟག་གང་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་
ཅན་གྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། ཉེན་མངས་པ་མེད་པའི་རྒྱུད་ཅེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་
ཕྱི་དུ། ས་གང་གིས་བཟུས་གི་ན། ཉེར་བཞུགས་བྱ་མ་བདུན་མ་གཏོགས་པའི་ས་
བཅུ་གཅིག་གིས་བཟུས་སོ།

བཞི་པ་(བྱིད་པའི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ་)ནི། མདོ་ལས། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་
བདེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ཅེ་འཛིན་དང་། ཤེས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ཅེ་
འཛིན་དང་། རབ་དུ་དབྱེ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ཅེ་འཛིན་དང་། ཟག་པ་ཟད་པར་
འགྱུར་བའི་རྒྱུད་ཅེ་འཛིན་ཞེས་བཤད་ན། དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་ག། དགེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི། ।

བདེ་འགྱུར་རྒྱུད་ཅེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ཡིན། । ༣༠

མིག་གི་མངོན་གསལ་མཐོང་འགྱུར་འདོད། ।

དགེ་བའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་བའི་
རྒྱུད་ཅེ་འཛིན་སྒྲིམ་པ་ཡིན་མོ། །དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེས་

ཤུའི། ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་འབྱུར་བ་ཞེས་ནི་མི་ཤུ་ཞེ། ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་འབྱུར་
 བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉམས་པ་དང་དེ་ལས་གོང་མར་སྒྲིབ་དང་མུང་ན་
 ལས་འདའ་བ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་
 ནི་མཐོང་བར་འབྱུར་བའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་དང་། མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟེས་
 སུ་སྒྲིམ་པའི་ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་པར་འབྱུར་བའི་རྟིང་ངེ་
 འཛིན་སྒྲོམ་པ་ཞེས་ཤུ་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཤེས་པ་མཐོང་བར་
 འབྱུར་བར་འདོད་དོ།

ཅ་ག། སྒྲིབ་བ་ལས་ཕྱང་སྤྱོད་ཕྱིར་འབྱུར། །

དོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་བསམ་གཏན་མཐའི། །

གང་ཡིན་དེ་ཟག་ཟད་འབྱུར་བསྒྲོམ། ། ༢༤

སྒྲིབ་བ་ལས་ཕྱང་བའི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྤྱོད་ཤེས་རབ་
 དུ་དབྱེ་བར་འབྱུར་བའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ཞེས་ཤུ་ལ། །དོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་རྟིང་ངེ་
 འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཟག་པ་ཟད་པར་
 འབྱུར་བའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ཞེས་ཤུ་ལ། །གཉིས་པ་སྒྲིམས་འཇུག་གིས་བསྐྱུས་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལ། ཚད་མེད། རྒྱུ་ཐུལ། ཟེལ་མཛོན། ཟད་པར།
 དེ་དག་གི་སྒྲིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་(ཚད་མེད་)ནི།

ཅ་ག། ཚད་མེད་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །

གནོད་སེམས་ལ་སྐྱེས་གཉིན་པའི་ཕྱིར། །

དམིགས་ལྷལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བསོད་
 རྒྱུ་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚད་མེད་པ་ནི་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་རྟེ། བུམས་པ་
 རྟིང་རྩེ། དགའ་བ། བདེ་སྐྱེས་ཚད་མེད་པ་རྒྱུ་ཐུལ་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 བཞིར་གྲངས་ངེས་པའི་ལྷ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། གནོད་སེམས་དང་ལ་
 སྐྱེས་པ་རྒྱུ་འཛིན་དང་གཞན་བདེ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་གནོད་སེམས་དང་ཆགས་པ་

མང་པའི་གཉེན་པོར་བཞིན་ངེས་པའི་ཕྱིར། མི་སྡུག་པ་དང་བདང་སྟོམས་ཀྱིས་ཆགས་
པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བྱེད་བྱས་སྤྱོད་པ་ནི་མི་སྡུག་པ་ཁ་དོག་
ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། བདང་སྟོམས་འབྲིག་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
ཟེས། སློབ་དཔོན་ནི་མི་སྡུག་པ་འབྲིག་པ་དང་། བདང་སྟོམས་ཉེ་དུ་ལ་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་གསུང་། བཞི་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན།

ཙ་ག། ཞེ་སྒང་མེད་བྱམས་སྟིང་ཇི་ཡང་། །
ཡིད་བདེ་བ་ནི་དགའ་བ་ཡིན། ། ༣༩
བདང་སྟོམས་མ་ཆགས་རྣམ་པ་ནི། །
ཀྱུ་མ་བདེར་འབྱུར་སྡུག་བསྔམ་དང་། །
དགའ་འབྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱམ་པ། །

བྱམས་པ་དང་སྟིང་ཇིའི་ངོ་བོ་ཞེ་སྒང་མེད་པ་ཡིན། དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་
བ་ཡིན། བདང་སྟོམས་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་ཆགས་པ་ཡིན་པས་ཆགས་
པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད། བཞོད་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིན་ཏེ།
ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་བཞོད་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ནི་ཀྱུ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྷན་པར་
བྱུར་ཅིག་སྡུག་བསྔམ་དང་བྱལ་བར་བྱུར་ཅིག་ དགའ་བར་བྱུར་ཅིག་ སེམས་
ཅན་རྣམས་མཉམ་སྟོམས་པར་བྱུར་ཅིག་སྟོམ་པའོ། །འོ་ན་དེ་དག་གང་ལ་དམིགས་
པ་ཡིན་ཞེ་ན།

ཙ་ག། སྟོད་ཡུལ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། ། ༣༠
དགའ་བ་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །
གཞན་ནི་དུག་ན་ཁ་ཅིག་ལ། །

ཆད་མེད་བཞི་པོའི་སྟོད་ཡུལ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ཏེ།
འདོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བཞོད་སེམས་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་

པའི་ཕྱི་དུ། འོ་ན་དེ་དག་ས་གང་གིས་བསྐྱས་ཤིང། དགའ་བ་བསམ་གཏན་དང་
 སོ་གཅིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ན་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ན་མེད་དེ། རྒྱུ་པ་ལས་ཕྱང་པའི་ཡིད་བདེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། གཞན་གསུམ་ནི་བསམ་གཏན་ས་དུག་ན་ཡོད། ཁ་ཅིག་དངོས་
 གཞིའི་ས་པ་ཡིན་པས་ལྷ་ན་ཡོད་ཟེ། གནོད་སེམས་ལ་སོགས་གཉིན་པའི་ཕྱི་དུ།
 ཁྲིས་བཤད་ན། བཞི་པོ་དེས་ཉིན་མོངས་པ་དངོས་སུ་རྒྱུང་པ་ཡིན་མཁའ་ཞི་ན།

ཙ་པ། དེ་ཡིས་མི་རྒྱུང་མི་དག་གི།

ནང་དུ་རྒྱུང་དེ་ངེས་གསུམ་ལྷན། ། ༣༠

བཞི་པོ་དེ་ཡིས་ཉིན་མོངས་པ་དངོས་སུ་མི་རྒྱུང་སྟེ། དངོས་གཞིས་བསྐྱས་
 པ་ལྷ་ར་ན་ཉེར་བཞོགས་ཀྱིས་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱི་དུ་
 དང་། ཉེར་བཞོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ལྷ་ར་ན་ཞི་རགས་དང་བདེན་པའི་རྒྱམ་པ་ཅན་
 གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་དུ། འོ་ན་གཉིན་པོར་བཞག་པ་ཅི་ཞིང། ཉེར་བཞོགས་
 ཀྱིས་མགོ་གནོན་པར་བྱེད། དངོས་གཞིས་ཐག་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 མོ། ཁྲིན་གང་ལ་རྒྱུང་ན། མི་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱུང་དེ། རྒྱོགས་ལ་བ་དང་ཉིན་
 མོངས་མེད་པའི་ཕྱི་དུ། འོ་ན་བཞི་པོ་དེ་གང་རུང་ཐོབ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པས་
 བྱལ་བམ་ཞིང། དགའ་བ་མ་གཏོགས་པའི་གསུམ་པོ་ངེས་པར་ལྷན་དེ། གསུམ་
 པོ་གཅིག་ཐོབ་པ་ན་གཞན་གྱི་ཐོབ་པ་འཕྱང་བའི་ཕྱི་དུ། དགའ་བ་ལྷན་པའི་ངེས་པ་
 མེད་དེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པར་རྒྱུས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱི་དུ།

གཉིས་པ་(རྒྱམ་ཐར་བརྒྱད་)མོ།

ཙ་པ། རྒྱམ་པར་ཐར་བརྒྱད་དང་པོ་གཉིས། །

མི་སྐྱལ་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །

གསུམ་པ་མ་ཐའ་ན་དེ་མ་ཆགས། །

གཟུགས་མེད་མཉམ་གཞག་དག་རྒྱམས་སོ། ། ༣༡

འགོག་པའི་རྒྱམས་པར་འདུག་པའོ། །

རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། བརྒྱལ་ཅན་བརྒྱལ་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་
 བརྒྱལ་མེད་བརྒྱལ་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་ ལྷུག་པའི་རྣམ་ཐར་ བརྒྱལ་མེད་
 གྱི་རྣམ་ཐར་བཞི། འགྲོག་པའི་རྣམ་ཐར་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 ཐར་དང་པོ་གཉིས་མི་སྤྲུག་པ་ཡིན་དེ། རྣམ་པར་སྤྲོས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མ་ཆགས་པ་ཡིན་དེ། དང་པོ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་གཉིས་གྱི་དངོས་གཞི་ན་ཡོད་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་མེད་དེ། འདི་
 ཁ་དོག་ལ་འདོད་ཆགས་གྱི་གཉེན་པོ་གང་ཞིག བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཁ་དོག་ལ་
 འདོད་ཆགས་གྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྤྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་མི་སྤྲུག་
 པ་ཡིན་དེ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲུག་པར་ལྟ་བུའི་ཕྱིར། མཐའ་
 བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན་ཡོད། ངོ་པོ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ལ་རྣམ་ཐར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་
 ཁ་དོག་ལ་འདོད་ཆགས་གྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་
 རྣམ་ཐར་མི་འཇོག་པར་ཐུག། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཁ་དོག་ལ་འདོད་ཆགས་
 གྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་དེ། ལྷུག་པའི་རྣམ་ཐར་དེ་འདོད་
 ཆགས་གྱི་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ་
 མི་སྤྲུག་པ་བསྒྲོམས་པས་ཡིད་ཞུམས་པ་དེ་གཟིང་བསྟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་བྱུང་མ་བྱུང་བཏག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བརྒྱལ་མེད་གྱི་རྣམ་ཐར་ནི་བརྒྱལ་མེད་གྱི་མཉམ་གཞག་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་ཟླ་
 མེད་རྣམས་སོ། །འགྲོག་པའི་རྣམ་ཐར་ནི་འགྲོག་པའི་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའོ།
 འོ་ན་སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཅེ་ན།

ཅ་ག ལྷ་བ་ལྷ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ།
 རང་གི་དག་དང་འོག་མ་ཡི།

འཕགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལྟང་། ། ༣༡

ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཅེ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཆེས་ལྟ་བུའི་
མཛུགས་ཐོགས་སུ་འཇུག་གོ། །སེམས་གང་ལས་ལྟང་ཞེ་ན། སྤྱི་ཅེ་དང་རང་གི་
དག་པ་བ་དང་འོག་མ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་འཕགས་པ་ཟེག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལྟང་
ངོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཅ་བ། དང་པོ་འདྲོད་གཏོགས་སྐྱང་ཡུལ་ཅན། །

གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་དག །

སྤྱོད་ཡུལ་གོང་དང་རང་གི་སའི། །

སྤྱག་བསྐྱལ་སོགས་དང་ཆེས་ཤེས་ཕྱོགས། ། ༣༢

རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ནི་འདྲོད་པར་གཏོགས་པའི་སྐྱང་བ་སྤྱེ་གཟུགས་ཀྱི་
ཡུལ་ཅན་མོ། །གཉིས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་དམིགས། གསུམ་
པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱང་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་མོ། །གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་
རྣམ་ཐར་དེ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་གོང་དང་རང་གི་སའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་
དང་པོ་གསུམ་དང་། ཆེས་ཤེས་ཕྱོགས་རང་ས་དང་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཡིན་མོ།

གསུམ་པ་(ཟིལ་གཞོན་)མི།

ཅ་བ། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཟུང་།

དམིགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཟུང་ཡོད་དེ། དཔྱིབས་ཟིལ་
གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི། ག་དོག་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ཡོད་
པའི་ཕྱི་ལྟ་ དང་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་ལས་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་
པས་ཕྱི་རྩལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་
དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོ་འོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་
ཕྱི་རྩལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་།

གཟུགས་དེ་དག་ཟེལ་བྱི་མནན་ནས་ཤེས། ཟེལ་བྱི་མནན་ནས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་ཟེལ་བྱིས་གནོན་པའི་སྤྱི་མཆེད་གཉིས་པའོ། །ནང་གཟུགས་ཅན་དུ་འདྲ་ཤེས་
པས་བྱི་རྩལ་བྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ཁ་དྲོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་ལ་ལྟ་ཞིང་། གཟུགས་
དེ་དག་ཟེལ་བྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟེལ་བྱིས་མནན་ནས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
ཟེལ་བྱིས་གནོན་པའི་སྤྱི་མཆེད་གསུམ་པའོ། །ནང་གཟུགས་ཅན་དུ་འདྲ་ཤེས་པས་བྱི་
རྩལ་བྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཁ་དྲོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་རྒྱམས་ལ་ལྟ་ཞིང་། གཟུགས་
དེ་དག་ཟེལ་བྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟེལ་བྱིས་མནན་ནས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
ཟེལ་བྱིས་མནོན་པའི་སྤྱི་མཆེད་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱི་དུ། དེའི་དོན་
ནི་རྣལ་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པ་འདི་ནི་གཟུགས་
ཀྱི་འདྲ་ཤེས་མ་བཤེག་པ་བཤེག་པ་ཡིན། བྱི་རྩལ་བྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ནི་སྤྱོད་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཡིན། ཁ་དྲོག་བཟང་པོ་དང་ངན་པ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་
མི་འོང་བ་ཡིན། ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་ལྟ་བ་མཐོང་
གིས་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ།

ཁ་དྲོག་ཟེལ་བྱིས་གནོན་པའི་སྤྱི་མཆེད་བཞི་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། ནང་
གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་བྱི་རྩལ་བྱི་གཟུགས་སྤྲོན་པོ། ཁ་དྲོག་སྤྲོན་པོ། སྤྲོན་
པོ་ལྟ་བུར་སྤྲོན་པ། འོད་སྤྲོན་པོ་འབྱུང་བ། དཔེར་ན། ཟར་མའི་མེ་ཏྲག་
གམ། ཡུལ་ལྟ་རྩ་རྩེའི་རས་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྤྲོན་པོ། ཁ་དྲོག་སྤྲོན་པོ།
སྤྲོན་པོ་ལྟ་བུར་སྤྲོན་པ། འོད་སྤྲོན་པོ་འབྱུང་བ་རྒྱམས་ལ་ལྟ་ཞིང་། གཟུགས་དེ་
དག་ཟེལ་བྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟེལ་བྱིས་མནན་ནས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
ཟེལ་བྱིས་གནོན་པའི་སྤྱི་མཆེད་ལྔ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་
ལ་དོང་ཀའི་མེ་ཏྲག་དང་། དམར་པོ་ལ་མན་རྩ་ཇི་བ་ཀའི་མེ་ཏྲག་དང་། དཀར་
པོ་ལ་སྐར་མ་པ་ལ་སངས་དང་བྱུར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱི་དུ། དེའི་དོན་ནི་སྤྲོན་པོ་ལ་
སོགས་པ་བཞི་བསྟན་པའི་དོན་དང་དཔེ་ལ་ཚིས་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་དོ། ། དེ་

ཡང་ཐུན་པོ་མདོར་བསྟན། ཁ་དོག་ཐུན་པོས་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་ཐུན་པོ་བསྟན། ཐུན་པོ་
ལ་ཕུར་ཐུན་པས་ཕུར་ཕུར་གི་ཐུན་པོ་བསྟན། འོད་ཐུན་པོ་འཕུང་བས་དེ་གཉིས་ལ་
ཐུན་པོའི་མདངས་ཡོད་པར་བསྟན། མེ་དོག་ནི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་དཔེ་དང་། རས་ནི་
ཕུར་ཕུར་གི་དཔེ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་གི་དོ་བོ་དང་དམིགས་པ་ལ་སྟགས་
པ་གང་ཞིན།

ཙ་ག། གཉིས་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིན། །

གཉིས་ནི་གཉིས་པ་བཞིན་དེ་གཞན། །

སྟགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན། ། ༣༥

ཟེལ་བྱིས་གཞོན་པའི་སྟེམ་ཆེད་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིན་དུ་
བོ་མ་ཆགས་པ་དང་། འདྲོད་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། འདྲོད་པའི་ཁ་
དོག་ལ་ཆགས་པའི་གཉིན་པོར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ།
གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་བཞིན་དུ་བོ་མ་ཆགས་པ་དང་།
བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཁ་
དོག་ལ་འདྲོད་ཆགས་ཀྱི་གཉིན་པོར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ།
དེ་ལས་གཞན་བཞི་ནི་སྟགས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞིན་དུ་བོ་མ་ཆགས་པ་དང་།
གཟུགས་ཡིད་འོང་ལ་དམིགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སས་བསྟུས་པ་
ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་(༣ད་པ་)ནི།

ཙ་ག། ཟད་པར་བརྒྱའོ་ །

ཟད་པར་བྱི་རྒྱེད་དེ་འཛིན་བརྒྱ་ཡོད་དེ། ཟད་པར་ས་དང་། རྩ་དང་།
མེ་དང་། རྩུང་དང་། ཐུན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་
པོ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་གཤམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱེད་དེ་འཛིན་རྣམས་
སྟེ་ཡོད་པའི་བྱིས། དེ་དག་གི་དོ་བོ་གང་ཞིན།

ཙ་ག། བརྒྱད་མ་ཆགས། །

བསམ་པ་དེ་ནི་མ་ཐུང་ན་རྒྱུད་ཡུལ་ནི། ।

འདྲོད་པ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག །

རྒྱུད་ཡུལ་རང་གི་ཡུང་པོ་བཞི། ། ༣༦

བརྒྱད་ནི་མ་ཆགས་པ་དང་། བསམ་པ་དེ་ནི་མ་ཐུང་བཞི་པ་ན་ཡོད།
 རྒྱུད་ཡུལ་འདྲོད་པའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་ཐུང་དུ་ཞེས་སོགས་
 བསུངས་པའི་ཕྱི་སྤྱོད་མ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་ན་མ་ཐུང་དང་རྒྱུ་ཤེས་མ་ཐུང་
 ཡས་སྤྱོད་མ་ཆེད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཡུལ་རང་སའི་ཡུང་པོ་
 བཞི་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ན། །ཅེས་ཕྱིར་ཟད་པར་ཞེས་བྱ་ཞིན། མ་ལུས་པར་
 རྒྱུ་པར་བྱེད་པས་ན་ཟད་པར་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱོད་མ་ཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འཛོལ་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིན། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་ལ་མི་འཛོལ་གྱི། ཕྱི་རྩལ་གྱི་
 གཟུགས་ལ་རྒྱུ་པར་མི་རྟུས་པའི་ཕྱི་སྤྱོད་མ་ཐུང་མི་འཛོལ་གྱི། དེ་ལ་རྒྱུ་མེད་པའི་
 ཕྱི་སྤྱོད་མ་ཐུང་ཕྱི་རྩལ་གྱི་ཕྱི་སྤྱོད་མ་ཐུང་མི་འཛོལ་གྱི། གཟུགས་ལ་མི་རྟུས་པའི་
 ཕྱི་སྤྱོད་མ་ཐུང་།

ལྷ་པ་(དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་བཤད་པ་)ནི། ཅི་གུ་ཅ་དུག་པོ་དེ་དག་ཅི་ལྷ་ར་
 འཕྲོད་ཅེན།

ཅ་ག། འཕྲོག་པ་བཤད་ཟིན་ལྷ་ག་མ་ནི། །

འདྲོད་ཆགས་བྱུང་དང་རྒྱུར་བས་ཐོབ། །

གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། །

རྟེན་ཅན་ལྷ་ག་མ་མི་ལས་སྤྱོད། ། ༣༧

འཕྲོག་པའི་རྒྱུ་པར་ཐར་པ་བཤད་ཟིན་ལ། ལྷ་ག་མ་ཅ་ལྷ་ནི་སྤྱོད་པའི་འདྲིས་
 ན་འདྲོད་ཆགས་དང་བྱུང་བ་དང་། མ་འདྲིས་ན་རྒྱུར་བས་འཕྲོད་བྱ། །ཁམས་
 གསུམ་གང་གི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཞིན། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་པའི་རྒྱུ་མ་ཐུང་བཞི་དང་།
 ཟད་པར་གཉིས་ཏེ་དུག་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན། ལྷ་ག་མ་བཅུ་དགུ་པོ་དེ་

ནི་མི་ལས་སྟེ་སྟེ། དེས་པར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་མི་ལ་སྟེ་བར་ཐལ། ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། བཏན་ཆེགས་མ་བྱུང་གོ། །འོ་ན་གུང་ལས་སྟེ་ཞེ་ན།

ཙུ་བ། ཁམས་གཉིས་དག་དུ་གཟུགས་མེད་པ། །

ཐུ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ། །

གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་བཏན་རྒྱུ་ལ། །

དེ་དག་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། ། ༣༥

ཁམས་ཤོང་མ་གཉིས་དག་དུ་གཟུགས་མེད་པ་ཐུ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ།
གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བསམ་བཏན་རྒྱུ་དང་ལས་ཀྱི་སྟོབས་དེ་དག་དང་།
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀྱང་སྟེ། །དེའི་གུགས་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་བསམ་
བཏན་ཐུ་དང་ལས་དང་ཆོས་ཉིད་དང་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ། །

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་བཟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བཟུང་པའོ། །

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
བཟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གནས་བཟུང་པའི་རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ། །

༥ བཞེ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ། བཟན་པ་གནས་པའི་ཆད། རང་དགའ་
སྤང་ཤིང་ཁོངས་སྤྱོད་པ། ཕྱི་རབས་ལ་བག་ཡོད་བྱ་བར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་
(བཟན་པ་གནས་པའི་ཆད་)ནི། བད་དུ་ཆོས་རྒྱུས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་
སྤོང་པར་བྱེད་པའི་མངོན་པའི་ཆོས་ཅི་ཙམ་དུ་གནས་ཤིང་།

ཙུ་བ། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྒྱུ་གཉིས་ཏེ། །

ལུང་དང་ཉོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །

དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྤྱི་བྱེད་པ། །

སྤྱི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། ། ༣༦

ཕྱོད་པ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཀྱི། ལུང་སྡེ་སྡེ་དག་སུམ་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་
བདག་ཉིད་དོ། །ལུང་གི་བསྟན་པ་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ལུང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི།
རྟོགས་པའི་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ཞེས་
པས་དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་དག་ཇི་སྟོན་དུ་གནས་པ་དེ་སྟོན་དུ་
མངོན་པའི་ཆོས་ཀྱང་གནས་སོ། །འོ་ན་ལུང་དང་རྟོགས་པ་དེ་དག་ཇི་སྟོན་དུ་གནས་
ཤི་ན། ཁ་ཅིག་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་ཟེལ། ཁ་ཅིག་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་དེ་
ལྟར་ཡིན་གྱི། ལུང་ནི་ཆོས་ཟིང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་ཟེལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་འབྲེལ་པ་
གནོད་འཛེམས་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྒྱ་པ་ཕྱག་བཅུ་ཉི་ལྔ་དུ་གནས་པར་གསུངས་
སོ། །བཅུ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ལེའུ། ལྷུ་བ་པའི་ལེའུ།
ལུང་གི་ལེའུ། རྟོགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། དབྱ་
བཅོམ་པའི་ལེའུ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་ལེའུ། ལྷན་ཞུགས་གྱི་ལེའུ་དང་གསུམ།
གཉིས་པ་ལ། ཤེས་རབ་གྱི་ལེའུ། རྟོང་ཇི་འཛིན་གྱི་ལེའུ། རྩལ་བྱིམས་གྱི་
ལེའུ་དང་གསུམ། གསུམ་པ་ལ། མངོན་པའི་ལེའུ། མདོ་སྟོན་ལེའུ།
འདུལ་བའི་ལེའུ་དང་གསུམ་མོ།

གཉིས་པ་(རང་དགའ་སྤངས་ཤིང་ཁོངས་སྤྱང་བ་)ནི། འོ་ན་མངོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་འདི། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྟོགས་པ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་
བཞིན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

ཙ་ག། བདག་གིས་མངོན་པའི་ཆོས་འདི་ཕལ་ཆེར་ན། །

ཁ་ཆེ་བྱེད་བྱས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལྟར་བཤད། །

ཉེས་པར་ཟིན་གང་དེ་འདིར་བདག་གིས་ཉེས། །

དམ་ཆོས་ཚུལ་ལ་ཚད་མ་ཐུབ་རྣམས་ཡིན། ། ༥༠

དཔྱིག་གཉིན་བདག་གིས་མངོན་པའི་ཆོས་འདི་ལལ་ཆེར་ནི་ཁ་ཆེ་ཕྱེ་བྱ་བ་ལྷ་
 བའི་ཚུལ་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ན། །ལལ་ཆེར་ཞེས་པས་
 ཉི་འོག་པའི་ལྷགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བསྟན་རྟོ། །ཉིས་པར་ཟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲིར་
 བདག་གིས་ཉེས་རྟེ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བྱ་བ་པ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་
 ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ (ཕྱི་རབས་ལ་བཀ་ཡོད་བདམས་པ་)ནི།

ཙ་བ།	སྟོན་པ་འཛིག་རྟེན་མིག་ནི་བྱམ་བྱར་ཅིང་།	
	དབང་བྱར་སྟེ་བོ་ལལ་ཆེར་ཟད་པ་ན།	
	དེ་ཉིད་མ་མཐོང་པར་དགར་བྱར་པ་ཡི།	
	ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་དཀྱུགས་སོ།	༢༡
	པར་བྱར་པར་བྱར་བསྟན་པ་གཅེས་འཛིན་རྣམས།	
	མཆོག་དུ་ཞེར་གཤེགས་འབྲོ་མཁོན་མེད་པ་ན།	
	འདོམས་མེད་ཡོན་ཏན་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཡི།	
	དྲི་མས་དགའ་མཁུར་དེང་སང་འདི་ན་ཕྱོད།	༢༢

སྟོན་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མིག་ནི་བྱམ་པ་སྟེ་མྱང་ན་ལས་འདས་པར་བྱར་ཅིང་།
 ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱར་བའི་སྟེ་བོ་ལལ་ཆེར་ཟད་པ་ན། དེ་ཉིད་མ་མཐོང་པར་དགའ་
 བྱར་པའི་ངན་རྟོག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདི་ཆིག་དང་དོན་གྱི་སྟོན་པ་དཀྱུགས་སོ། །
 དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་པར་བྱར་སངས་རྒྱས་དང་། པར་བྱར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་
 གཅེས་པར་འཛིན་པ་རྣམས་མཆོག་དུ་ཞེར་གཤེགས་ཤིང་། འབྲོ་བ་མཁོན་མེད་
 པ་ན་གདམས་ངག་འདོམས་པ་མེད་ཅིང་། བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་འཛོམས་
 པར་བྱེད་པའི་དྲི་མས་དགའ་མཁུར་དེང་སང་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཕྱོད་པའི་ཕྱིར།

ཙ་བ།	དེ་ལྟར་བྱ་བ་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ནི།	
	སྟོག་མར་སྟོག་ཕྱིན་འདྲ་དང་དྲི་མ་རྣམས།	

སྒྲིབས་དང་ལྷན་པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི། ।

ཐར་པ་འདྲོད་པ་དག་གིས་བཤམ་ཡོད་ཀྱིས། । ༢༩

ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་བྱས་པ། སློབ་དཔོན་གྲགའི་དཔེ་སྤྱོད་
དཀྱིལ་གཉེན་གྱིས་མཛོད་པ་ཚེ་གས་སོ། ॥

དེ་ལྟར་སྤྱབ་པ་དག་གི་བསྟན་པ་ནི་འཆི་བའི་ཆེ་ཤོས་མར་སྒྲིབ་ཀྱིན་པ་དང་འབྲ་
བར་དྲི་མ་རྣམས་སྒྲིབས་དང་ལྷན་པའི་དུས་སུ་རིག་ནས་ནི་ཐར་པ་འདྲོད་པ་དག་གིས་
བཤམ་ཡོད་ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཀྱི་ཆིག་ལེའུར་
བྱས་པ་སློབ་དཔོན་གྲགའི་དཔེ་སྤྱོད་དཀྱིལ་གཉེན་གྱིས་མཛོད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དཔེ་འདུན་སྤྱབ་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་རྒྱན་ཟིན་གྱིས་སུ་
བཞོད་པ་ཚེ་གས་སོ། ॥

ཁྱ་ཁར་བྱི་མཁན་པོ་ཇི་ན་མིང་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་བན་ནི་དཔལ་
བཅེས་ཀྱིས་བརྒྱར་ཅིང་ལུས་དེ་གཏན་ལ་ལཔ་པའོ། ॥

གསུང་རབ་ཁྱ་མཆོ་ལྟ་བའི་སྒྲོ་བཅིག་པོ། ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་རྣམ་པར་
བཤད་པ་འདི། །ཇི་བཅུན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིས། །ཇི་ལྟར་
གསུངས་པའི་གསུངས་དག་ཇི་བཞིན་བཞོད། །འདི་བྱིས་དཔེ་བས་ཆེ་རབས་ཀུན་དུ་
བདག །མཚུངས་མེད་སྒྲོ་བཟང་བྲགས་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ། །ས་དང་ལམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་མཐར་སོན་དེ། །འཕྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ས་ལ་འཁོད་པར་ཤོག ॥

ཅ་འབྲེལ་མཆམས་སྒྲིར་གྱི་དེ་བའདིའི་མ་དཔེ་ལྟ་ཆ་དཔུས་བོད་ཀྱི་ཆེས་
མཐོའི་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་ཞིང་གཤེགས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དགའ་ཤར་དཔེ་བཤེས་
སྤྱབ་བསྟན་ཆེ་ཡིང་མཆོག་ནས་མ་དཔེ་གཙང་དཔར་གཞིར་བརྒྱུང་ལུས་དག་གནང་སྟེ་ལྟ་
ཆ་ལེགས་བཤད་གཏེར་མཛོད་ཁང་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ལུགས་དཔལ་རྩོག་དཔར་
བསྐྱར་གནང་བའི་ཕྱག་དེ་བའདི་དང་། སྤར་ཡང་ཞིང་གཤེགས་ལྟ་ཆ་གཙུག་ལག་ཁང་
འདྲིའི་སློབ་དཔོན་སྒྲིབ་དཔེ་བཤེས་འཇིག་མེད་ཆེ་ཡིང་མཆོག་ནས་སྒྲིབ་ཕྱག་དེ་བ་

དེ་ཉིད་གཞིར་བཟུང་ཞུས་དག་ལེགས་པར་གནང་ཞི་མྱོན་གྱི་དཔལ་ཁང་དེ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་
 ༡༩༤༣ ལོར་དཔལ་བསྐྱེད་གནང་བའི་ཕྱག་དེབ་དེ་གཉིས་ཡིན། ཕྱག་དེབ་དེ་གཉིས་
 གཞིར་བཞག་ནས་དང་དུས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བས་སློབ་གཉེར་གྱི་འབྲས་དང་བསྐྱེད་ཅེ་ཐོས་
 བསམ་ལ་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་ལོ་ ༣༠༠༠ ལོར་ལྷ་ཁོང་སློབ་དཔོན་ཡུན་
 ཚོགས་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་ཅ་འབྲེལ་མཚམས་སྦྱར་བཞུགས་པ་འདིས་ཀྱང་སྦྱིས་བྱ་དཔལ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དཔོང་སེའི་བཞིན་འབྲུབ་པའི་རྒྱར་བྱུར་ཅིག། ॥

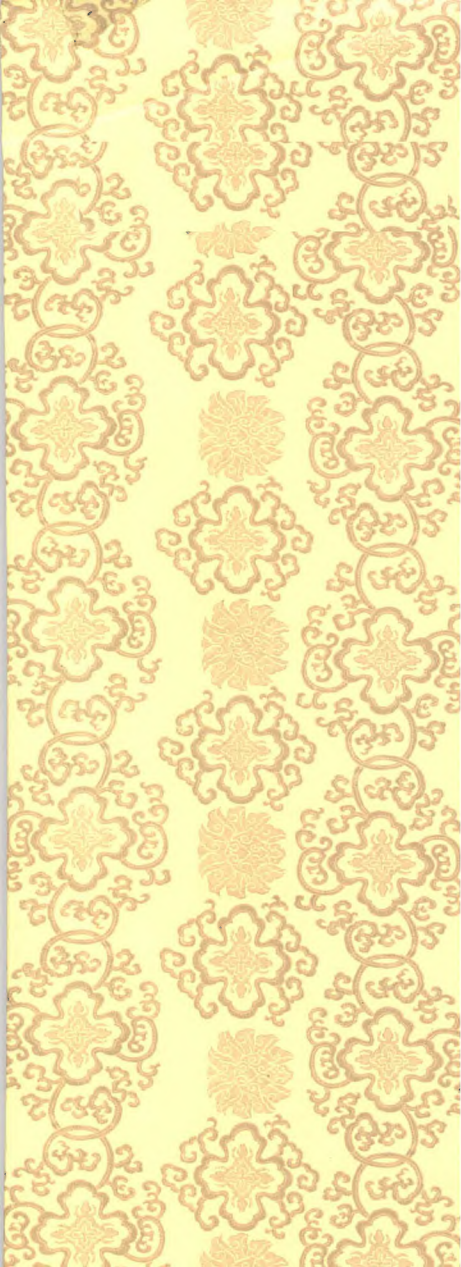
༥ སྤྱི་རྒྱུ་ སྦོབས་བཅུ་འི་དབང་གིས་བདུད་བཞིའི་དབྱ་བཅོམ་ནས།
 ལྷར་བཅས་འཛིག་ཉེན་ཆོགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ལ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་འདོད་དཔུར་
 དབང་རྒྱར་བའི། སྦྱ་བཅེན་འབྲོ་བའི་སྒྲ་མས་གིས་པར་བཞིད། རྩོ་བསངས་
 མཛེས་མར་རྒྱ་སྐར་བཀྲ་བ་བཞིན། ཁང་ཐུགས་རྒྱ་མཚར་གཞུང་ལུགས་ཆུ་སྤྱང་
 འབྲུམ། ལེགས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱ་དོན་རབ་གསལ་བ། ཀྱུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་
 དབྱེག་གཉིན་རྒྱལ་བྱུར་ཅིག ལེགས་གསུངས་ཤེ་སྤོང་རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ནི།
 ཐུགས་ཀྱི་བུམ་པར་བཟུང་ལ་མཚར་དུ་ཅི། རི་ལྷེད་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱན་གསལ་
 རྣམ་པའི། འདམ་ཆོས་མངོན་པའི་ཉིན་མོར་བྱེད་འདི་མཚར། དེ་ཡི་འབྲེལ་
 པའི་གཙུག་རྒྱན་ལེགས་བཤད་འདི། ཐུམས་ཅན་མཁྱེན་པའི་མཚན་མཚག་དོན་
 ལྡན་པ། འདེའདུན་སྦྱོབ་ཅེས་སེང་ཐུགས་པ་དེས། བྱང་རྒྱལ་དཔལ་གྱི་སློབ་
 མ་མཚོག་ལ་བཤད། བལྷ་མས་མ་ཐག་དུ་དོན་ཀྱན་བྱུབ་པའི་ལྷ། སློ་བཟང་
 འོད་ཀྱིས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱུབ། རྣམ་དཀར་མཛད་པས་འབྲོ་ལ་སྐལ་
 བཟང་རྒྱལ། མཚོག་གི་རྣམ་སྤྱུལ་ཡི་གསུམ་གྱི་ཐུགས་པའི་བཀས། སུན་ཆོགས་
 ཆོགས་གཉིས་རབ་དུ་བསམས་པ་ལས། སློབ་པའི་བྱ་ཆེན་ཀྱན་དུ་བཤད་སྦྱབ་གྱི།
 ཐུབ་བསྐྱེད་རྒྱས་བཞེད་ཐུགས་དཔོང་ས་བཟང་པོ་ཅན། འདད་པ་རབ་བཅན་མཁྱེན་
 པའི་རྒྱན་ཡངས་གིས། མཐའ་དག་སྦྱེ་འབྲོའི་ཆོགས་ལ་སྐར་པའི་སྤྱད། ཆོས་
 ཀྱི་མ་མོད་མཚོས་མངོན་པའི་མཛོད། ཁང་གི་འབྲེལ་པའི་ནང་ནས་རབ་དང་ལུགས།

པར་དུ་བསྐྱབས་ནས་ཆོས་སྤྱིན་གྱི་ཆེར་སྦྱལ། །ཡུལ་གྱུང་པར་འདི་མཁས་མང་
 ལེགས་ཤིས་ཆོགས། །རབ་དགའ་སྦྱིད་ཀྱི་དེ་མཁུན་པའི་དོ་གལ་དང་། །བཟ་
 ཤིས་སྤྱན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་གྲ་ཆེ། །མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཡོངས་འདུའི་དབང་པོའང་
 ཡིན། །སྤྱན་རླབས་པའི་ལང་ཆོ་འབྲུམ་ལས་ཀྱང་། །ཆོས་ཆེར་དཀར་བའི་བསོད་
 ནམས་དམ་པ་འདིས། །འཇིག་རྟེན་ཕན་བདེ་ཐུབ་བསྐྱན་དེ་འཇིན་ནམས། །ཕན་
 ཚུན་འབྲན་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་གུར་ཅིག།

དཔར་གྱུང་སྤྱོད་ཆོག

༄༅། །ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་གྱ་མཚར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞིལ་བའི་
 མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་ཀྱང་། །ཆིག་གི་གཟེབས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་
 གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུག་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྱན་པའི་ནམ་
 དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤྲོད་ཕྱག་བཟ། །གདངས་དེ་རྒྱུད་
 ལྷའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛེད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

སའ་སྤྱི་ཤེས་པཱ། །

གངས་ཅན་ཁྱད་ལོར་དཔེ་ཚོགས།
ཐོད་ཐེང་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུམ་པ།

མདོན་པ་མཛད་ཀྱི་ཚུལ་པར་བཤད་པ་ཐུག་པམ་གསལ་བྱེད།

俱舍论解脱 RMB60

SK00178

113